Quæstio Quomodo Deus Omnia Quæ Fiunt Causa Secunda ad Productionem Eorum Effectum

In hoc puncto de Causa Per se Creatura Cathol. sequitur communem sententiam, quæ docet, Deum per se immediate, et sine ullo alio concursu, ad omnem effectum, qui ab aliqua creatura fit, concurrere. Quam sententiam, ut clarius explicetur, tria videnda sunt. Primum, quomodo Deus concurrat ad effectum causæ secundæ. Secundum, an Deus concurrat ad effectum causæ secundæ immediate, vel mediante aliqua causa. Tertium, an Deus concurrat ad effectum causæ secundæ per se, vel per accidens.

Quomodo Deus Concurrat ad Effectum Causæ Secundæ

Circa primum, quod Deus concurrat ad effectum causæ secundæ, tria sunt referenda. Primum est, quod Deus concurrat ad effectum causæ secundæ, ut causa prima. Secundum est, quod Deus concurrat ad effectum causæ secundæ, ut causa universalis. Tertium est, quod Deus concurrat ad effectum causæ secundæ, ut causa primaria.

Primum patet ex hoc, quia omnis causa secunda est causa particularis, et omnis causa particularis dependet a causa prima, quæ est causa universalis. Ergo omnis causa secunda dependet a causa prima, quæ est causa universalis. Ergo omnis causa secunda concurrit ad effectum causæ secundæ, ut causa prima.

Secundum patet ex hoc, quia omnis causa secunda est causa particularis, et omnis causa particularis dependet a causa universali. Ergo omnis causa secunda dependet a causa universali. Ergo omnis causa secunda concurrit ad effectum causæ secundæ, ut causa universalis.

Tertium patet ex hoc, quia omnis causa secunda est causa particularis, et omnis causa particularis dependet a causa primaria. Ergo omnis causa secunda dependet a causa primaria. Ergo omnis causa secunda concurrit ad effectum causæ secundæ, ut causa primaria.

Referuntur Sententiæ Et Veritas Traditur

Prima sententia quorundam, quos citat et refutat D. Thom. q. 3. de pot. a. 7. et 1. p. q. 105. a. 5. qui audacter asserebant nec creatam virtutem omnino agere, sed Deum adjuvantem eam quasi nos causas secundas agere, ut effectus produceret: nunc errori subscripsit Petrus de Palude in 4. dist. 1. q. 1. a. 2. refert Henricus hic dist. 8. q. 6. Abrizem bonæ etiam in lib. fontis vitæ asserebat creaturam posse aliquem effectum sed quod effectus causari in corporibus a corporibus spiritibus medijs aliquibus spiritibus nobilibus: sed hæc omnia aliquam sunt, quæ atheologi sui loci refellunt.

Secunda sententia docet etiam causas secundas vere aliquem effectum dare, sed subordinata; asserunt tamen aliunde Deum immediate concurrere ad illas actiones operationes, hæc sententia Occam defendit a Durando, in 2. dist. 1. q. 5. ita et Veluti ejus inventor ipse Scotus Durando tribuerunt. Sed merito ab illis retro Scotij antecessoribus celebre fuisse fit mentio Occamistarum sententiæ fuerint qui illos defendebat. Vitra hos ab aliis refert Gabriel Vasquez et Occam, quos laudat D. q. 1. censet posse causas naturales quasi totam ejus immediatam operationem: quæ a causis secundis fiunt: Naturalia quæ sunt: Salamanticenses disp. 4. punct. 5. Lo. de Lugo disp. 18. quibus videtur Scotus catholice dicebat Deum omnem creaturam immediate concurrere

Sent. finit. accedat Rex immediate duxerunt ad diem effectus
Caiet. Cajetanus, et opinio pueri impossibile putant. Ad hanc sententiam
hos Scotistas recensere. Vocat Scotus Doctor et Theologi Franciscani
illi adhærent præter citatos Gabr. Sc. et Occam, quidam Augustinenses
Augustiniani, alii Carmelitani, et alii Scotistæ singulariter recitantur
quæ propter Sit.

Prima Conclusio Statuitur

Quod Creatura ejus Corpori Deus et pueri Causant aliquos effectus sibi
Ut Causæ principales correspondentes, et ita puer Sanus: Ut videbi
tam dogma et Generda: Ut Deus non libere et Vitaliter operabitur
Ut dicitur et in Dictio Scibbot. c.4. etc: et sicut Ut Causa principalis
Ultra operationis: Ut Creatura operatio Libera est, quæ provenit agenti
agitio intrinseca et movente ex potentia finis, Ut causa principalis.
Quo Ut causæ subordinatæ: Ut Deus
faceret Petrolo ovum effectus ita Ut nihil operarentur Causæ secundæ non
essent causæ Cuncti ad producendi ignis calefacerent ut ad producendi pla
cibi et nivis: Sed oppositum experientia demonstrat: Puer Creatus ejus
aliquid operantur ex ipso Deo: Ut major: Sicut Calefactio ex calore
Ut procederet, Ut essent causæ Ad hoc ponitur quod Calefactio, ponitur calefactum
quod inferior det; ad quod ut daberet Deus ponitur Mundus ad talis effectus
producendi; et si ille Multatenus duxerit ad calefactum. Deus enim nihil
frustra operatur: quia de facto adhiberet detrahendo: Sonum et sonus aliquis
adhiberetur in finitis effectus exercent.

Objiciatur hoc semel igne applicato
Combustibili in dupplicato sola Miraculose potest impedire Combustio: Ut
de miraculose evenit, filiorum Ut vocavit puerum ignis fornace Babylonis
Caldæo; et ponito igne Ut sequatur talis effectus et sine ignis
Caucasus: Deus ignis existit Causa Mag. Combustionis Corporis: Sed
hoc Deus potentia Ut absunde aliis potest nisi ex Deficiente activa
ignis hoc Deus vocando: quia negant illi Generaliter talis activa
Dei. Deus potest et ordinarie
Dei ita res sunt dispositæ Ut Deus decernunt dupplicando ignis
Calorem et Ut frigus, dicere Deus et oppositum dimittat hoc est extraordinarie
et ordinarie nisi nisi cessante Deus Miraculose Deus Combustibile
Ut potius sequatur calor ignis Miraculose sine positione ignis et caloris
est.

ga talis effectu & similiu ex ione P.o in qualitatiu, ideo g̃ Deus decreuit ad ponitu ionis g̃ducere calore et alia iones post Mosen.

Sed hoc efficiu talis proprietatis non

Sit similitudo & ratio unica, cur Deus talis effectu g̃ducat et non alios; & ultra hoc & additas ionem adhuc modi effectu: sic hoc secundu intentu & signatu a creante. Sic salutaris auditus. Non patet ab & eius similis a Deo pariete alio; ettam ad presentia eius g̃ducit Deus alios parietes sibi similes, ita q̃ miraculosa sit talis paries q̃ g̃ducere: & similitudo non sit in qualitatibus, nec sufficit q̃ miraculosa deneretur impedire effectu sibi similes.

Deus immediate operatur ad omnes effectu in Cael secundi, et oppositu omnia in tres regnorum. Hanc unionem manifestu reddunt aliqua testimonia sacre scripture: Deus illud Isaie 26. Omnia opera nostra operatus & in nobis sunt: & illud Pauli ad Philippenses 2. Deus & qui operatur in nobis Velle et perficere pro bona Voluntate: & iterum facit illud actionem 17. Non longe & ab unoquoque nostru: in ipso enim vivimus mouemur et sumus: quo ora aperte docent Deus immediate omnes effectu creaturas, et q̃ illius immediate operari.

Dicet forte: Nihil authoritatis obstat quin Deus q̃ Cael creatu concurrere ad omnes effectu istam g̃ immediate te operatur: Sed immediate, nimirum operando virtute & in proprias Cael secundis & tales effectu g̃ducant q̃ illas creauit: Sed hoc non S. Pauli loco allegato probat. Deus ee in omnibus nos g̃ in ipso vivimus et mouemur, seu g̃ dicit, q̃ ab ipso sunt & vivant & sint & operentur: Sed Deus immediate & proprie operatur nos: & immediate q̃ ab ipso nobis operatur, proquibus adest nobis & operatur:

Deinde: Non q̃ subdit ar quærent dicit Deus & debere immediate operari & similia ac ea quæ iam Deus ab opere ad presentia: ipse & quinque ab exemplo Patris sui dicens: Pater meus huc usq̃ operatur et ego operor: sed ibi & intendebat Deus Deus deberi nisi g̃ immediate poterat exercere operatione Creatur dies Sabati, et & sibi immediate: & ex hoc testimonio patet Deus operari immediate immediate, qui & g̃ nos Deus ab Cael secundis:

Ex 2o Loco ora assertio: Deus g̃ causat a Cael creatu & ens

g participatiõ immediate et specifice Christi. - Deus immediate operatur
g adoptivos effectus Creaturæ Rõnalis. ad. 1. ans. Et certum; Et quilibet negotiatio
Dei ex puris naturalibus, sit ens absolutum: et g aliquid quarit ab
eis esse immediate illi mentis. Ista p. Min.: Esse ens absolutum & hexis Chri
stus participatus a Deo Stricte prima; Et a Cãa ꝑ participationem
risi ꝑ abinfluente et causante. 2. Si Creaturæ immediate sunt
Entia ꝑticipata actus a superiori debent immediate causari a Deo: Quia
g Caesar a Creaturis causatur eis immediate a Deo.

Oppetet ly: rao: Deus deserviat
immediate effectui Creaturæ: 2. et producat illos immediate: ans. admitt
a Durando: Et ita esset g ly: g deserviatis Christi & aliud dicit Di
minuta ꝓductio: - 2. Si immediate Deus deserviat effectui cuius Creatu
rum eis illos ꝓducat immediate:

Assumatur Patris, et probatur 2da rao: Ideo
Deus cui Creatura immediate deservit: g esse se ipsa et sua esse nulla
Creatura Rõt permanenter influendo: Sed tantus a causa prima
atque nec ulla Creatura esse, esse Rõt prima Rõ: - rao quia
Durando Quilibet adveniens cui Creaturæ deservari immediate a Deo de
uet ipsi cooperare ꝑ accidat cui Creaturæ dependere immediate a Deo
in fieri Rõ:

Contra Huic: Dico: Deus potest immediate deservire effectui Crea
turæ, et potest annihilare illos pro libito: Sed impium & falsum
dicere: - 2. ly: Sequela: annihilari aliquid a Deo dicitur in hoc quod
Deus suspendat Concursum in ordine ad illud deserviendi: Sed Deus humanas
potest concursum deservientes cui regi: Sed ad summum Cãm, quod sup.
ꝓduxit: - ꝑ potest dare cui quamlibet ex annihilare ipsum libito

Respondeo: 1. ꝑ ly: Creaturæ po
sunt annihilare a Deo sat & si a illo dependeant immediate: ex
hoc ipso posset Deus suspendere concursum quo ipsa cui deservit. Et
dare eis effectus abiectis: quibus et deservientibus desinerent de esse ꝑ
suspensionem concursus Divini, ex ly: Creaturæ annihilatione:

Sed ista instantia Lemma
satis Procenter: Ex hoc sequeretur g aliquis ens, quod Deus
annihilare ꝑ posset: Et hoc sic patet: Effectus quilibet existentes
libi cuilli dare dependentes deservient in conservari a Deo ad huc
diutius: 2. ing potest Deus illos annihilare: ad huc ly: sequens

Quarum prima causa: prima est: Vt immediate a Deo fieri
possent à Deo quecunq; erant, ipsis necessarie causis sui quibus
immediate: Secunda causa est necessitas, qua primus Deus .o. qui est causa
aliorum modo Deus existit, et sic de aliis: .o. nec mediatis dependen
dentijs necessarijs nec modo à Deo Numera esset soluta tradita.

3 Secunda pars: Deus omnes
causas causales, aquibus plures effectus in naturali dependent
singulares à causis particularibus quibus dependentijs et ita non semper
existunt cum suis effectibus = Sed contra: Ex hoc sequitur Deus
nequeat annihilare formam, nec eius destruat causas causales, quo nihil
absurdius: Ista Sequela: Deus aliter Deus potest annihilare formam
Augustinam Petrum Sessuati quam, aquibus ipsa in naturali de
pendet: Sed à causis causalibus dependet in naturali: .o. Deus alia ambi
valeret, annihilare etiam debebant causas causales:

Resp. C. .o. Deus immediate non potest
Negatur effectus: potest, tam res immediate a causis suis: .o. hoc
instantia petimur: Deus iuxta nra principia non potest a suis aliquibus
totis et totalibus, et tam illos naturas solo ita et tota Natura
et totaliter sit à Deo: .o. posset Deus ita immediate potest
tam ita immediate naturas:

Sed contra: Natura non potest res immediate: .o.
Dei non supponit quibus quia Animata, nec potest dari Natura: Sed
hic supponit Deus non posset effectus: Sed ex ea, .o. negatur effectum
Naturae: Sed solus causa illius: Ag .o. potest immediate Deus naturas
effectus, quin ipsi ea immediate fiat.

Nec instra aduertendum illius patet: Vt
Ens Deus defacto effectus aliquos totos et totalitos Natura: Sat est
si illius totos et totalitos potuerit fieri: ergo non datur alia causa Natu
ralis: Si totus defacto euenit sit vnus effectus immediate non naturet
obstat, si illius non fuerit: Sed Nego causa:

Nec enim talis causa deficit, ut nos
supponimus: deficeret enim aliquis influxus Dei in effectu, quin non
influxus in suis causis, datur alius concursus ex quo Deus immediate
Deus potest effectus: Et si nunc datur aut non antea, ut nos deficiat
causa talis effectus Naturando illius effectus Naturabit, ac si Deus Deus
immediate.

Nec .o. Deus potest Creatura annihilare, non sequitur

dum. Sed quod actus tendentis ad non Ens rei, qui Deus annihilare
debet = Sed contra: qui implicat actio positiva dirigens tota ad
non Ens rei; actio enim positiva, nisi positivum habeat terminum: Ergo
nec esset annihilatio rei: Ad oppositum destructio.

Respon: Actioni illi in pura negatione
habet positivum, et qualitas destructiva rei, qui tunc annihilare debet
dicitur = Sed contra: nec plura coalescunt quae hoc modo destrui non
possunt: 2° nec quaelibet creatura potest Deo annihilare, alioquin alio
modo destruendi huiusmodi res nobis assignari debent: praeterea
ea sunt in rerum natura, quae nullo pacto contingit: ut Angeli &
alia talia: 3° huiusmodi creaturae annihilari nec debent et positivum finem
destructionis habent.

Ad 1. cum Arriaga et alijs: Non est contra rationem rei creatae
tam qui semel productae, nequeant immediate annihilari: imo nec me-
diate: patet hoc in visione beata: quae indestructibilis plures asserunt
Deo impossibile naturaliter loquendo: hoc enim videtur infallibile et
eterna duratione fari; etsi respectu illius mensae qui videt et
abintrinseco et indefectibilis omnino et exaltior indestructibilis ma-
neat.

Ad Oppos: Non omnis creatura dependet a Deo ut fine quia quo ad
conservari, qui quo ad esse: dicit nulla creatura potest abintrinseco
esse, sed hoc quaerit a libero, a Deo, ita etiam conservari, et eterna
ri mea: praeterea contra Augustinum 12. de Civ. 26. Ubi dicit: quomodo ali-
quid posset aliquo permanere, nisi ab illo quod fecit? et ubi quod Angelus
Sit dependent creatura a Deo, sed etiam quo ad permanentiam esse

Ad illud de visione Bea-
tifica a Deo quaerit. Dico quod potest abintrinseco permanere
indefinenter. Sed quia Deus ita decrevit: posset etiam Deus annihilare quia
libet Beatum quo habito: et tunc etiam desineret visio beatifica
illius: posset etiam adhuc manente Beato, aeterna felicitate Divi-
ni visio cessare, et ita actus visionis invariata permaneat
aut ut vitae aeternae: hic ut habet essentia: sed ex dependentia
a voluntate Dei: Videte circa hoc Illustrissimum Suarez, et alios
qui diuinitate hoc tractant.

§ 3. Argumenta Aliena proponuntur so-

Lutio

Sed 2a Sententia, Nulla aroatz inuenio solutiõ dictoꝝ: Qa aut
Stoicos 1o hoc mõt: Cãs Secãs sent adeꝝ Virtutes, adducendo
sibꝫ effectꝰ, qꝫ sint equales, l maiores effectorꝝ Cãrũ: 2o erent
Conuersu Dei imdãte, adducendo effectꝰ: qr Cãa: Ng inhoc
distinguit Cãa adeꝝ sens Virtutes acãa in adeꝝ et partiꝫ Cãa
totaliꝫ abꝫ: alterꝫ Sortiõ potest effectꝰ producere: Sed Deo Cã
partiꝫ et in adeꝝ: 3o Si Cã Secda ẽ adeꝝ et totaliꝫ, rndio obiit
Nunc alterꝫ qualis ẽ Reg. xxxa:

4. Resp dicit: aꝫ sent adeꝝ Virtutes grauiꝫ Cãs
Secdã 2o aꝫ: qꝫ sit gratia Cãs grauiꝫ mens aꝫ et ptꝫ: ad Cuius qua
ꝫ dicit aꝫ, abꝫ alterꝫ Sortiõ cuiꝰ ordinis 2o aꝫ, diuersi ordinis
Deo aꝫ: et ptꝫ: Nãs 3o Cãr Cãa Secda adeꝝ, rõ admittat alꝫ cuiꝰ
dꝫ ordinis bene tamẽ diuersi ordinꝫ hac ẽ: 4o Si Cã partiꝫ sit eiuꝰ
effectiꝫ qꝫ effectus, qꝫ trat oiꝫ Virtutꝫ qꝫ effectꝰ in illo genere possit fieri
Vide Sabiaꝫ Cãs
adhiberi Deum sonat eiuꝰ Ordinis et Generꝫ, Sicꝫ manifestꝫ erat
gdilla Cã, Sita impressa erat Deo Vi sua effectꝰ abinuicem Re posset
t, Idoꝰ effectꝰ qui effectꝰ habeat rõ acciperet a bilia Cãa particulari,
at qꝫ Cã, cuiꝰ Sortiõ indiget ex diuersi ordinꝫ quilibet illarꝫ posset
et totaliꝫ: 5o Idoꝰ effectꝰ quenit adeo tanꝫ a Cãa prima, et a Deo
tura tanꝫ a Cãa Secda:

Ad dicꝫ: Sept Deꝰ et Creatura Deuenire partialiter
ad effectꝰ, t totaliter: Deuenꝫ dici potest: 1o rõ Deuenire simul ad effectꝰ
qr Cmiꝫ quod prius patꝫ: Ng Deuenire partialiter ad effectꝰ dicit ordinꝫ
effectꝰ respectꝰ Deo: 2o t, Ng Deuenire t debet Deꝰ Deuenire totaliter
qr ea quod Secdꝫ partꝫ: Effectꝰ em totaliter causatꝰ a tota Cãa
Ng indiget alia, imo nec a talia causari potest: &c.

Resp Ng Deuenꝫ Deꝰ
Creaturꝫ ad totalem: ex hoc tamẽ rationem Deꝰ Ng cozꝫ Negatiuam
et raõ est, qꝫ Virtꝰ Cãe ẽ diuersi ordinis causat ꝫ sub diuersa raõne
formali: Sicut 1o ad effectꝰ totaliter sit causatꝰ anima Re Sortes quintum
sit causet a sua, qꝫ Deus Cãe diuersi generis, et causant sub
diuersa raõne formali: Sic dicendꝫ ẽ in nro.

Ad huc replicatꝫ: Deꝰ Deuenit
Ad Cãa totalis totaliter posita sui ordinis: 1o manet hoc Ad
Causa Secda aliqd effectꝰ: qr tota: Ng Deꝰ Deuenit ad effectꝰ
sub Ratione raõne Entis: hoc sufficit Ad totaliter educat

Effectum ita vt cap. Sole nihil agendo relinquat⁹: ptr min: cp
Deus Sexto effectu producit rg alio Deum illum causat, qui subtrahendo
Enkis: Sed hunc talem tribuit ei effectum, vt creatum nihil illum
posit producere ⁹ &c.

Resp. Solu[m] obtinet hanc regulam q[uo]d Deus potu effectu extra
talem abstrahere potest producere q[uo] causet subtrahendo Enkis, quo am
bit totu effectu suum: et sic q[uo] Sexto causat, tribuit ei effectu
adequatu ita vt nulla alia causa possit immediate effectu aliqd
agere: cp vo Simul q[uo] causa secda duxit attemperat causalitatis
et effectu requisitu produxit a Deo tantum non, quatenus suus quasi
modificatur a duabus causalitatibus secdis a causa secda produci debet
sm Deu vult Sexto Simul operari et agere.

Prouer 2⁹. Si Deus duxerit imme
diate cp creatura, q[uo] concreauerit actu[m] cadi creature, q[uo] actu[m] diuersa
et agenti Deo: Sed contra dici valet: ⁹ &c: ptr nisi quod prima
secdo qua hoc generat sexto Solu potest deseruire generanti vt
ipsa agat: Sed Deus de hac ratione generanti respectu hoc: cp hoc quod
ng excedat Nimirum Deo in ratione specifica: ⁹ vt duxerit cadi actu[m]
cp creatura.

Quoad secdu[m] patet. Sic ptr cadi min⁹: ponita actu[m] gene
rativa qua hoc alia produxit sufficiunt pterea alia actio vt
sequatur effectu intentu a generante: q[uo] sic ptr: ponita em tali actu[m]
creati tm hoc sedit abstrahi, vt diuersa fundet in similitudi
dinem cad: Sed hic effectu, qui intendit produci a generante: ⁹

Resp. q[uo] diuersa est
actio qua Deus operatur in illa, qua operatur creatura: ad
cuius integritatem dicit ordinem ponita actu[m] generativa et subor
dinata Deo, et tm illi in ratione effectu Dei de⁹ actu a hoc
quod Deus supponit antea: supponit em ad actio generativa po
test duci vt subordinata Deo, q[uo] primo repugnat, et q[uo] ponit
duci tm talis actus vt dependens a Deo vta causalitatis q[uo] hic
simplicatur:

Sed dices: Actus diuersitatem sumit ex diuersitate termi
quos causant: Sed ide effectu et effectu actus Dei, et actus crea
turae: ⁹ cadi et actio Dei et creature = Resp. q[uo] diuersitas
actionu sumit ex diuersitate tm gradus simpli: q[uo]

aute hy ſpūales gaſtly dei et creaturg. Nec tñ mañr est tam diuers ſtralit- hy achō dei tendat ad effectg rōnabiliū hiis et achis creaturg, et achis creaturg ſtrat ad illg: et diuersitas ſtralis ſumitr ex modō achingendi effectg.

Replicabis: Sed diuersa sit actio dei ab actiōe creaturg, hoc nihil aoet ine effectg nrō hoc ꝛ equat dicendg ē eadem actiō aoere deū, et creaturg: ſtr arg: actio dei dum esset prior actiōe creaturg: o potuit relinquere creaturg producendg: Aut nihil producendg manutendo ſolo operatr.

Negg actiō dei, et posse ppare ex actiōe creaturg et ex effectu actiōis causate: Sicut actiō creaturg operatr ē prior illa, negatg hoc ē effectg, et omnis causa prior ē effectg ex: Sed vero ppare ſtrag actio ex effectu natr mirada simultas talig actiōg; effectg que ab ſtrag causatg ē prior ē altera Madrsia:

Sed dices: Nedg inordine ad actiōg creaturg actio dei ē prior illa; Sed etiā inordine ad effectg: o soluto iuit: ſtrag: Nā tractio actiōis dei prior ē ꝑ rāō tractus actiōis creaturg: o et actio dei prior tract ad effectum producendg mactio creaturg: ſtrag: Effectg tract actiō dei sub rāone entis et actiō creaturg sub rāone partis: Sed prior ē tractio entis ꝑ rāo partis o: prior tract actio dei ad effectg mactio creaturg

Negg distinctg: Est prior prioritate dignitatis etc. ang: prioritate temporis / nā non ad aliquid effectg, sed non ang et dag: Sed quis quang: non ang subeadg distinctis: ad quang dicitg antig de maiori: Et dicit min: prior est rāo entis vt modificata p rationg partes; non enim antecedentr adtactg modificatis nec entis, et non etc:

Stag antecedentr ad hoc ꝑ dei se liberē detrauerit ad determinandg sua duratg ex aliquo tali secdg prior ē tota actiō dei effectg actio dei qua creaturg et prioritate temporis actuali ꝑ rāō entis etiderata ex parte dei simatr quatang tract actiō dei ꝑ modificatg, et ē prior illa rāo entis, qua rāo talis entis sed simul et simil, Stag intelligit rāo: quam ex hoc capere et bene infertr prioritatg inactus dei ad producendg effectg: Sed ꝑ simultatg ammota, illis altis stat.

Secundō dico ad operatiōnes creaturg, sic Durandus Ens ꝑticipatum et equit dicitr ꝑticipatum ꝑticipatione ꝑticipatum ꝑticipatione ꝑticipatum ꝑticipatione

ꝯ dependeat imediate ā deo.

Negᵗ ꝯ3 de ad predictos effectꝰ ꝑ nunciat in Genere cā (inquis) cātas est maā ꝑpᵗ Exemꝑ pumbit Dauid dedmando) nec in genere cā finis, a bris est aria (vt deuanean tes contendant) maxiami syllogizat) concurrit tam ad effectꝰ maꝯ et ꝑpᵗ in genere cā effectiuū: Nec eo hoc negat ꝑ nunciet simul et imediate; Sed solū ꝯ nunciat tribuendo eis rebꝰ effectꝰ sine imꝑfectione

Arguo ꝯ. Perhoc quod dependere mediate ā deo salua ꝯ tia participationis: 2ᵒ requiritur ꝯ immediate dependeat a deo omnis res creata: ergo: de pendentia mediata abalio maioꝝ nobilitatem ꝯfert, et maiorē effectū arguit in cā ꝯ dependentia immediata: Sed enim ꝯ participationem illā dependentia dicut credi, quę maiorē effectū arguat in cā. 3ᵒ sufficit ad hoc dependentia mediata a deo: ergo maior: Effectꝰ nobilis dbis, maioꝝ nobilitatem dependet a nobili, ꝯ abaccidente; maiorē ꝯ perfectū arguit in substā: Et tamen nobilis dependet a nobili mediate; et abac cidente immediate: ꝯ

Negᵗ necō añs: Idem quoad dictū maiꝰ dependentia mediata mediatione virtutis, et immediata immediatē ligenti dicitur maiorē dependentia mediata mediatū ligenti necō maiorē: Et necessario minori necō ꝯ: Nec obstat in contra ad ligendum: Nam eīm ꝯ dependent ad ligiū res nobilis mediate a deo: vita se habent sicut effectꝰ substantialis ꝑparatꝰ ꝯ ad cā principalē.

Et ratio ē ꝯ mediantes causa secundę inter deū et predictos effectꝰ predictos ꝯtinua dei instrumentalis sicut mediat actū, inter subitū et ei effectū; Sed ꝯ cā principalis a tertio ordine: Et vt principia quod: stante in tali casu Generē hodierna hoīs ꝯ magis tribuerent deo, quę homo: qđ ē absurdū abolitū vitandū:

Preterea Actꝰ vitales ꝯ dependent immediate ā deo 2ᵒ ex datū aliqd causatū a creatura, ꝯ ꝯ dependeat immediate a deo. Contra: actꝰ vitalis generat ex principio intrinseco immediate, sed deus ꝯ ē cā vitalis actꝰ ergo ē distincti gonodus principio intrinseco 2ᵒ: = Negᵗ ꝯ hi actꝰ et nota: Actꝰ vitalis et nota: ratio Entis: Sed ratione vitalis generat ex principio intrinseco cā creatę quod ꝯ vitat et mouet ad deū ratione Entis generat ex a cā.

Licet hæc sint principia effectiva extrinseca et sub hac ratione dependent immediate a Deo.

3. Intrabit adhuc ad aprimendum intrinseca et vitalia ad vitalissime requirunt et aprimigia extrinseca simul: patet ista; quia non possunt eadem numero gesta adeo inter se opposita sicut gestat et abintrinseco; et gestat et abextrinseco = Ergo simul requirunt eidem actui et malo, et quo signalo et veniendo, et exercendo: ergo et abintrinseco simul, et abextrinseco.

Item quod actus indifferens potest simul et eodem principiis diversis adhuc ad illa patet subdiversa ratione quia quidquid existit existit in instanti: actus signalis sicuti actus malus catholicus procedunt, et procedunt immediate a Deo: Et tam a vitalis concurso, quod simul ponendum a creatura, illos intrinsece se moventi: ergo

Ad confirmationem dicendum: concedo et nego: Nego disparitatem: quia malitia et veniendo sunt gesta absolute et intrinseca secundum veniendo actus; et sic indebite agens: sed intelligendo et sub hac entitate: ergo duo actus pertinentes unum collata impossibilitate importent unum et eidem actui repugnant simul queniri: at vero abintrinseco principio et aprimigio extrinseco nulla ista impossibilitas affert si principia sint diversa et hoc patet absurdo adducto de malitia sub ratione: Hæc de hac questione.

Questio 6. An causa secunda indigeant ad operandum concursu previo Dei.

Difficultas hæc maxima inanita degerunt et carcias, et si inutilis quæstionis adeo celebris, et controversiæ illis perdeat dignoscere, quia huic scholæ, et illi non sedenti. Sed papuæ ideo hæc sunt res maioris difficultatis fuit ingressi ideo breviori forsan stylo quam in hoc ordine gerent:

Asserit secundo secundum scholam Boni Beatificæ predeterminare motione physica ad secundum ad operandum veder fatalis libertatis creatæ everso, mentali premotione ad quendum ordinem Jesuitæ inclamant = Quasi tota vis primotiva ad primum Dei deum: quo casu secundo predeterminat ad operandum: et quo deficiente nihil omnino agerent concursu et ordine, cessio ita ut hæc thesis, iuxta nempe pari potest quidquid non subsistere sit.

§. Unica conclusione dirimitur Questio

Sallesd secdy antecedentes adiungantur, quo simul & Deo subiecta
cuncta effectu indirecte predeterminatione qua à deo applicantur ad agendu
per hoc actus 1us & 2us Phisic. p.mt. text. 33. Vbi docet q̄d primus motus
movet vltimu, et q̄d secdy agens hoc movebit nisi moueatur a
primo: & adit: Vt Baculu non movebit nisi moueatur a manu
Idē repetit explicando C. physicorum. text. 33.
Vbi loquens de cāa 1a et secda, et de subordinatione huius ad illam
hoc dicit: Vltimu igitur movere dicimu: et primu et vltimu movente
sed magis primu: Illud enim movet vltimu: sed non hoc primu:
Premente etiam
Vbi nulla inde potestis dubitatio quin hanc sententiam
sufficiant hec testimonia, que exhibui tanq̄ attingam: Explicans em
D. Dionisius. c.4. de Diuinis nois lect.3. art. Voluntatis diuine Deo
existentis predeterminatiue et effectiue: dicitur p.3. de gen. a.7. Vbi
post̄ explicasset dia, que mouens mota abalio; dix̄ de pcessurus
ad Deu, qui & mouens dia et & motus sic debuit. Sequit deus
ceitate, q̄d Deu sit cāa actiua cuiuslibet rei naāliq̄, vt mouens
& applicans virtutem ad agendu: Ex q̄ sic arguo formo: quic et
solus cāa q̄d agens mouetur et applicet ad operandu & p̄ hoc illum
elicitat: sed mouetur et applicatur ad agendu adeo: ergo dat promotio
et predeterminatio qua Deus cāa secdas mouet et applicat ad agendu
Deinde pter dicta rationi opera
ri aut actus agentis e causa hoc posset pcedere à cāa in diffetu
vt indifferens est: ergo alia applicata et detracta ad agendu: sed cāa
secda ex se & indifferens: ad operandu & non operandu; et hoc
vltimu elicitat hunc actu & alium in individuo: ergo operari aut non
nisi mota à deo: prima & certa: patet igitur em indifferens
hoc & cur possit operari, & non operari, et cur istu actu potius
elicitat: nisi detur ab actio existente in alio, non erit ratio
ad hoc vt operetur.
Alias vero assumpta ex pte cāe secde vt talis
& posita: ag̃ vt sit actu pcedit in causando: sed posita vltima & ultra
differens, nec se detrahere potest: & cāa secda sic ita se detrahere
vt possit, pte mitte: cui detracto & operatione pcedit actus

sequitur quumq; operari sm̃ fē inactu: 2° detrahi cā secdā
et prima applicatō illi adaequatū q̃ queunt a diffa q̃ ē impossē
sed a Deo qui est omnis inactus.

Iuxta quodlibet operatō plū pertinentis di
ut, et actualitatis integrante, q̃ alia prima: 1° nulla operatō 1ª quemlibet
potest ā cā creata cui actualitas ē. ptr dfa: Nulla cā effectiua ei ex
cedit adaffectu inactualitate et affectū: Sed bene cās effectus quos
operatō excederet sua cās; qui minus actualitatis habent: 2° ne hoc diceret
habendū est, q̃ cā predeterat a Deo ad hoc promouetur.

Contra illud: si cā 2ª non promouetur ā 1ª adagendū et haberet causam
mouet ā Deo ad operandū: ptra: cā 1ª ē illa quę operat virtute
pendentia a alia, de uirtute subordinatōnis hoc mō operatur cā secdā
nō promota ā Deo: 2° esset cā 1ª et nō 2ª

In oppositū: Nā si hoc q̃ dicta cā non
daret alia adagendū saltem posse q̃ abilla dependeat: sed
nō hoc q̃ indaret alia, et duxerunt duarū simultaneo: 2° promotionē
et xpiam: Quia ingua ē defectiua sic obiendit. concurrere duas
cās cā 2ª simultanee solū requirit subordinatōnē ad effectum
nō uero cās secdō 2°

Pro assumpto 1°. quia dependens a alia, nō ē di
dual q̃ illa sed et posterior alia posteriorate nāe: Sed q̃ duę
et cā 1ª duxerit simul q̃ cā secda datur omoda simultas
duę et alteri cāe: et datur dependentia cā secdę ad 1ª dy
ptra nō duxerunt simul q̃ alio, nō acquirit duę dependentia alio
nisi ipsum moueat ad operandū: 2° q̃ datur motio prior ā natura
sua simultanea, q̃ creatura in causando et dependet a Deo.

Pro arg: quia sententia
asserendo quia, et quamuis duxerunt effectum ad generationē q̃dā
deuet esse simul duę operari q̃ a sio. et tamē q̃dā duę nō mo
uet alia adagendū, nec facit tractat, nō saltem vera depen
dentia duę a alio ptr̃ q̃dā dependeat: 2° patet inductio
quo dę solū simultanee, et ad prius duxerunt q̃ cā 2ª q̃dā et
abalia: quorū q̃ nō adhiberi solent ad hanc, q̃amuis innocuā
nō facat.

§2. Argumenta Scotia huic dicunt

Circa 1ª sent.ª plura et difficilima sunt arguenda sed grauiquabunt
et quę prętereunt phica relicta dubia: Sitq 1º. q̃ cę secdę
etię operant et cę primępales et q̃ obię et instrumentales sed hoc est
falsum Sicd operandy egerent gymotione Dei: 2º ita ꝛ indicant: primo
ꝛe ratione cę primiępalis ꝛ q̃ operet in creatura ꝓpria: Secundo
ꝛa ꝓpria primiępia cę secdę ꝛ posset in creatura ꝓpria remouere: nec
operari: nisi adhoc agerent a cę 1ª a gymotione ꝛ q̃ nos adstruimus
solet oꝫ cę primiępalis creatę: diuersę cę entitatis sedt creatę

Secꝺ: q̃ dexaõe intellectus ꝛ ꝛ remoueri ꝛ cam ad producendy effectu, sed moueri ad
effectu excedentę ipsum in ꝓfectu: at ꝛ oꝫ cę secdę primiępa-
les moueantur a 1ª q̃ tam inordinate ad effectu q̃ nõ adequent
nec inse tendant: Et hoc sufficit ꝛ dicit cę primiępales, et ꝛ q̃
ea instrumenta

Probatur 2ª: Et dependeant cę secdę a deo sat ꝛ q̃ in-
dicant duplex simultaneo: 2º sufficit gymotio, aut duratio ꝓpria
ꝛ ad q̃: Nõ posito cursu simultaneo cę 1ª operari potest
sine concomitantia cę secdę ꝛ 2ª cę 2ª sine cursu 1ª
2º essabit independens manet cę 1ª a 2ª: Et cę secda depen-
dens essabit a 1ª 2º inepte recurrimus ad duratiõ gymotiõ dei ꝛ salvem
dependentię cę secdę a deo:

Respõ ad q̃: Actiõ ꝓpriq̃ cę 2ª q̃ esse
dię: Per cursu esse simultaneu, quo indicat creatura solum
exigere indicta dependentia illi a cę 1ª dicit, q̃ dei effectus
dependeat a deo ꝛ tam cę ipsa quatenus actiua ꝛ: Durat ꝛ etiam
cę ipsa dependens a deo dicebe, q̃ sit cę secunda, et ꝛ q̃ gy-
mouens, sed secundo mouens motu abalio: hoc ꝛ solu haxe potest
q̃ ipsu gymouens: ꝛ cõ eo Caietanus aiunt effluxum q̃ inhę-
rę ꝛ mouere ad illuminandu etię, si q̃ illo ad illuminaõ
cucurrerit esset q̃ ex hoc capite cę illuminationis q̃ ꝛ a sole
ꝛ tam esset cę illuminationis solis. seu q̃ illuminatio illa est
a sole.

Probatur 3º: Probo ꝛ Achilles Stranday: Inter cę creatas
dantur cę libere: sed ista ꝛ indicant gymotione phica, imo
nec illę possunt admitere: 2º nec q̃ cę creata indicat gymo-

uxi a Cad 1ª ḡr mõ: Cada Libera é illa: q̃ poterit ordz re
gristis ad operandy posset diabolum operari et nõ operari: Sed
posita p̃detrõe à deo, in Cada alterna nõ posset nõ operari: ḡ eo ipso
q̃ Cada libera ẽ sit, nõ admittit huiusmodi p̃motiones.

Huic arguto procaldubio adumbret
qui sensus Spiritj et diuisi cõpositus ẽ onerat: q̃ intellectus ẽ stat illi ad
intendy et 1º q̃ libertas ẽ positas adposita, ℓ detrahe, et ad amorem
et ordy: ℓ detractionis, vt ad amorem et nõ amorem: Nõ tam ẽ possa, adposita
simul stenda: impossibile nãq ẽ q̃ amor et nõ amor existy circa idem
possit simul in eadz possa.

Hinc orta ẽ ista libertas detrahy liberi adhuc
Odiosum, q̃ impossa adalicui simul stendy: Sed solus esset ista detractio illius ad
tas ipsa nõ posset odio haberi adhuc dy amatorias illius ad ipsum et odiosum amoris
ℓ odij inuocabile ẽ diuisive abalio q̃ possa Libera, nõ tam ẽ diuinabile quã
q̃ alio: Deo voluntas adhuc dy amat posset nõ amare in sensu diuisio nõ tam
in sensu oppositio: ℓ ad simul stat possa ad plurimum, et tam ad plus simul
ponendy: Unde dicitur haec simultatis positio: et vero possa simultatis.

Aduerte 1º q̃ alterna
detractio detrahendy et odiosum, ℓ quidz infallibiliter sequatur, hoc non idem libertas
tatis dummõ q̃ tollat possa antecedenter adponendy: vt videre ẽ inimicus simul
tanee concursu Dei voluntas nõ posset quiescere odij q̃ diuersa per domo
q̃, et tam q̃ manet inimica possa amicj, et in sensu diuisio adodij, liberan
do permanet ipsa voluntas exempli gratia notatis, adarguendy vtrum
solutio sequ ℓ de maiori deo mõ: adhuc grauis de mal, et detto mõ
nõ posset nõ operari inuenta oppositio predeterminanty de mõ: in sensu diuiso
deo quin et dtg: Quia cum voluntas nuda adalicui amoris ad deo, nõ positis
simul quinocue odij q̃ amore, et predetrahe odiandy posset tam nõ amare
in sendu diuiso amoris et predetrahy ad amoris.

Hinc: voluntas libera vt talis
portat distz ad plurimum: Sed voluntas predetracta ghice ad amoris ẽ detracta
omnino ad tale odiosum ẽ infallibiliter sequitur: ḡ manet q̃ libertate
adodij ℓ adcarentia amoris = Ista mal importat indistz detrahy per
voluntas existens simul deo maiori: diuisive de maiori, et detto minori
est detracta pura pura pura ℓ detrahe de mal aliquo mõ deo minori etiã.

Sequitur ℓ dari instantia in
Cada libera vna quidz antecedenter adodia existentia, quia ẽ instans
quinocue voluntas instãs manentis, alia sumpta q̃ possa adquodlibet
eo existentis sub libertatis exercitio 1º nõ esse cada libertatis: quinocue
ratione status inquo voluntas negetur, antecedenter in suo exercitium

prodeat etz quodlibet ex extremis adoptz & optent possit indifferenter
vnz tam scelus, qz post peccz actz destruitz, sed potz fruitur.

Replicabit tam: Necessitas auferet libertatem, et si illa non tollat: Supposito enim, qz pdestinatus sit necessitas actz: & pdestinatio physica tollit libertatem: ergo omnis physica pdestinatio antecedit decretum, et actus libertatis, concursus, influxus actus detrahz necessitatem: & et necessitas actz, qz ex physica pdestinatione oritur.

Sed contra: maior, quo minus: aduersus quam dicendum est, qz physica pdestinatio precedat actz, et necessitas actz qz ex illa infertur non tollit libertatem: patz, nam intelligz precedat actualem exercitium libertatis illud qd ad operandi aduentitiam libertatis, et qd ipsum exercitium causat et infert non quo ipsum fecit causam: causam autem alicuius rei, negant ipsum destruere: sed potius ipsi tribuit esse.

Ad qd Respondetur, nominus est duplex actus primus et secundus: & nullus ex nobis, dicit qd peccatum ad operandum libertatem amittit, sed potius auget: & nec Deus pdestinando causatum ad operandum destruit libertatem illius: sed potius auget et confert illi alia et plura auxilia hoc sensu dicitur apud Scripturam diuinam videndo retinere eo diuitias tam non patz suum habentis: vt adeo accusari possit.

Arguitur 4. Si adactus creaturam dare pdestinatio physica dare eis admaale peccati: Ad hoc respondetur: & etiam eo ipso requirit: ergo omnis: Non tamen Deus tribueret peccatum, qd ipsum negationat: & et qd pdeteret admaale peccati: praeterquam quod non tribuet adactus peccaminosus cum ipso peccato: Nec suadet actus peccaminosus illis tribuerit peccati: sed maiori Mendacium est primo modo admaale peccati cum peccato ipso proprio adactus, qui peccaminosus: & Nihil pdeterminaret admaale peccati nomini tribuetur Deo, si adigit, suadet.

Hoc arguitur a Praxi Vaz de existentia sed que in ipsum sensum mihi bat, ac in nra: Respondetur Ruffo simultaneo etiam duxerit admaale peccati; et tam ipsi imputat deformitatem aut male ipsius peccati; & etiam potuerit pdestinari admaale peccati: quia ipsi tribuatur ipsum peccatum: Praeterea hic instantia: Non eodem modo peccatum quia alio duxerit ad peccandum, accipe cum quo duxerit, et tam Deus duxerit creatura admaale peccati et peccat: & quia pdestinatio adidem cognitum negatur peccatum creatum tam peccatum, et tam Deus admaale peccati pdeterminet tam peccatum.

Respondetur de maiori, et nego minorem quia peccatum est de maiori et illud de minori maiorem cum eo qd Entitatibus et effectibus: de minori cum eo qd defectibus sicut dicto respectu tam defectus: et Deus de minori respectu tam indefectibilis nempe modi et non.

1.

Q.

Stat̃ huic ē ḡ pervenit aut defectu vt influat nisi iusta mot̃ obtᵉ, ḡ ponit; cū vt alibi causet ḡ repraesentat obtᵘ: Ipse vt obtᵘ habet voluntatē iusta bonitatē ḡ inde sibi et manifestat: Bᵒ ella bonitat vt moueat ex praecisione suᵃ abalio, gratias poset voluntas praehic em plecti obtᵘ sm̃ ḡ dicit entitatē; et vt sm̃ ḡē defectuosē simpliciter est cum bonitas obti sibi secū admixtā raonē deformitatis et defectus; ex quo ḡ quis dicere vnaᵗ moxa le sm̃ sibi entitatis est enī cā defectus

Vt Dᵒ cā effectiua malitiae peccati non operatur adsua le illi ex modo vt cā Lᵃ. Aut enī ex influxu quasi praeuio, vt dicitur: Et ratō ē, no cā effectiua vt talis vt desiderat ad defectū, Sed addit ḡē defectus, scilicet quae & quis Segunt Dt̃ cā Recta no debent ei a subtrahi; ḡ cā creata indeficiendo no praedetrat abalia; Sed ē primus defectus, cum a nulle defectu ou sit extra sphaeram activitatis diuinae hinc ē ḡ Aq. 1ª detrahit ad tradale peccati, no tribuat grale illi ḡ ē extra suam sphaeram

Prodefecto huic quaestiois quid sit hoc gratia praeueniens trahit. Sed ḡ resp. ex Mi Thom: ē gradus qualitatis fluxae Aq̃ secdū suum intrinsecū illa & applicantes adsuū actū: Sed ecclesia potest a pfectione partis numeratae, & no abit gratia potest & scitati vericando eos de Creatis, vt ē aliud nisi ipsa actus Creaturae: Sed hic modus dicendi facile refellit: Sed hoc em praeterito, vt moueat Aq̃ ad operandū; et operatō sibi vt tales praedicto operationis: & praeuenit ē motio praeterminatiua; & operatō, et a illa distinta: Sequitur et nō et effectū illius.

Alij Antiqui ē dispositis et circumstantijs ab alijs causis emendicatis id in angulo dicit Aluerus praeuis: Sed hoc de facto sic ostendit: potest Aq̃ ē esse in his operationibus de hac positis positibus et circumstantijs, quae ab alijs Causis fuerunt Sed posito Aluaro praeuio non potest Aq̃ in genere dispositis vt operatio: & vt nō sit Aluarus in praedictis dispositis, quae ab alijs causis emendicantur.

Alij ex Scoto & sequacibus discipulis dicunt praemotionē istā vt ē aliqd intrinsecum in Aq̃ motae illa Sed facile videtur opponi: quia Aq̃ sicut quoad suos modos subordinantur intrinseca Aq̃ 1ª & alijs hoc tenent Dt̃ in ipsis intrinsece: ita dicunt: sicut em motus corporis inferioris subordinantur 1º moventi corporeo: ita motus cōis siue spiritualis siue corporalis 1º motori suo: Sed cēlestia et alia corpora superiora subordinantur sibi inferiora medijs quibusdam subordinatione intrinseca

Voluntas et
potest aliqua
velle in qd
potest entitatis et
non potest defectus
quo ad voluntas
recisiua
potest amplecti
non aliud
potest
dicitur

Et ꝙ imꝑsionꝫ impressiꝫ lucis a biaꝫ ꝙ qualitatꝫ ꝙ ejꝰ motꝰ primi motoris, alijꝫ intrinsece ingenuit. Cuj ad se ꝓmotis ꝛ villas sibi subordinet intrinsece:

Manentꝫ ꝙmodꝫ habꝫ aut ab primo: ꝙ habijs motꝰ suspendit ꝙꝫ effectꝫ in ratione ab primo: Ad habijs dantꝫ ad effectꝫ ꝙ hoc modo ꝙ plura ꝓmotꝰ ꝙ det quꝫ habijs, aut ab primo.

Sit tandꝫ ꝓmotionꝫ illꝫ ꝛ ꝙ qualitatꝫ ꝙ

Sit maior: Cui ad ꝙ
dat plura ꝓmotꝰ, ꝙ Cui principali alijꝫ ꝙ et alijꝫ ꝙ Cui subiecti ꝙ
Cui principali Corpus ꝙ det ꝙ totum effectꝫ in ordine ad suum effectum
et Cui subiecto ꝙ ab primo ꝛ potest ꝙ detrata infallibiliter
alijs ꝛ hoc ꝙ ꝙ antecedꝫ ad alijꝫ ab, sit illꝫ ꝙ detrata
manuet media ꝓmotione: ꝰ ꝙ qualitas fluida et ꝛ ꝓma
ꝙ data ꝙ ad ab Secundꝫ et ꝙ ab primo: & sic de cæteris

& sic de cæteris

Disputatio 4ª. De Causa Finali.

Quæstio 1ª. Quid et Quotuplex sit Causa Finalis & an realis, relationis.

Sic dixit finis Arist. in hijs: Et id cui grã alijꝫ fit: Arist
movet finis voluntatꝫ ad electiꝫ medioꝝ, quæ necessaria sunt
ad assequendꝫ ipsum quꝫ intendit: Inde ꝛ finis assequendi sanitatꝫ movet
agerꝫ ad sumendꝫ potionꝫ amaram: & sic in alijs instantijs cessantꝫ
ille dictio ꝛ et extendi ad ꝙ finis: ad verba potiꝫ finis, quꝫ
alicuius assequi optat agitatꝫ ꝙ finis, Cui: & ꝛ alijs acquirebat
realiter finis qui et Cui: ꝛ ꝙ alicuius ꝙ habꝫ sibi adsit
ipse ad ejꝫ propter ꝛ meritum:

Procuꝫ res enodatæ adverte oportet ꝙ
finis ejꝫ ꝙ Cui grã alijꝫ ꝙ: et ꝛ grã illi ꝛ alijꝫ ꝙ: Quꝫ
enim res gerit sui ꝙ suus finis ejꝫ ꝛ in amando seipsum
ꝛ fiat alijꝫ efficientia propria Cui hic ꝛ Arist. definit finem
in ratione Cui, nunc accepionꝫ optime explicatꝫ ejꝫ et antiquatꝫ
definitionꝫ: Nunc ꝛ ꝙ ad secundꝫ partꝫ quæstionis deveniamꝫ sit:

Varia diuisiones Causæ Finalis proponuntur breuiter

Primo diuidit finem in finem qui est res, et finem qui est operatio, et finem qui est operans: Primum est quo mouet voluntas et amat. Secundum, quod est persona cui talis res debetur: = Nec obstat hoc quod Fabricius cogerit de fine qui non admittunt primum pro fine et eius gratia alia fiat: Sed hoc solum venit finem qui: Solum finis qui est vere causa finis = Nam Nos plura sunt bona quæ amantur indigentia alterius: Solum finis qui dum causat finem terminat: Ita solum est vere causa finis.

Gratia sit omnis finis adequatus: regem voluntas scilicet in aliquo id in communi ex toto quod voluntas inquirit et agens sanitatis pecuniæ et quasi abstractum amicitiæ Sed illa agens inquirit uno; in alium to ito a quo cepit id cui gratia alicui fit, ac finis Salvator dicitur

Sed ergo obiectum quod finis cui gratia est et non tam sunt ita stabilis solum ut finis quod hoc de illo inquirunt. Unde anti de amore inefficaci; necessitas: hunc enim de dato finem cui gratia Sed solum posse precise extrinseca voluntas: Ideo et hunc fuerunt causa obiecti, et ut finis: quod est detrahe ultimate, et inordine adesse quibus, nec ad electum medium quibus finis sequitur.

Difficile arguit potest ex Fabricio in 2. dist. 4. q. 2. ad probandum finis cui gratia excludi debere a ratione talis: Quamvis amat quis sanitatem amicum, et amicum propter sanitatem: Sed forte sanitatem amat propter amicum: amicus est quia in casu ponito est causa finis; et non sanitas, quod negatur finem propter quod res fuerunt. Sed sanitas est quia ubi est causa finis cui gratia Et amicus causa finis cui: non causa finis solum impotens venit finem cui gratia Sed hæc paralogizatio est, et modo dicitur: Sequeretur enim eodem modo si aliud ruineretur quod Deus amamus ipsum ordinaremus ad nostram ad ipsum finem, ac fruemur amaremus a Deo causa finis et quo Ulterius sequeretur peccaret qui amaret Deum secundum solum peccatum esset a Deo non ultimi finis. Quæ via impia, et execrabilis sunt.

Et exemplum non Deus amat a creatura Et sibi Deum et proximum: quia Deus amat est ipsum et finis cui: quia finis cui est ipsum finis ad quem

finis Cuius gratia ordinatus, et sic ut habet appetitus rationis finis qui Deus amatur
ut sibi bonus haec scientia ut finis; et ratione ultimi finis auferat altero
Nunc de adoratione latriae
finis Cuius gratia ut amatur proprie alicui adhaesiendo: non proprie alicui pro-
ficiendo; Et hoc modo ordinatur adoratio Dei: hoc est ut auferat aboratio
rationem finis; Ex igne sit hoc ut obstante proprie quod exigendam
ora sunt, et media ad eius exequutionem ordinantur.
Quo dividitur finis: in finis medius
et ultimus, Ultimus est qui proprie intenditur et non propter aliud, ut
Deus ad quem ora alia ordinantur: Ipse dum ad nullum aliud: finis
inter medius qui ita intenditur ut valeat ex propter aliud intendi: de
hoc omni fini creato agetur.
Sed hic dubium oritur, quomodo dicitur finis ultimus Dei finis
et cuius gratia ora fiunt. Sed solus finis ultimus hoc est, et non finis
intermedius, Ergo hic potius fiat propter finem ultimum: Quod datur ex dictorum
praedictorum: Ad quod sic arguit, et dicitur modo: finis intermedius est propter aliud
specificative dumtaxat, non mixtim: finaliter et reduplicative non mixtim
et non: sicut enim ad actum, et exercitium efficiens, est prius non effectus
et independens a illo, quem ad hoc dotavit non ordinato ad actum
gratiae; sic patet et finis inter medius exercitat rationem finis
sufficit ergo eodem pacto dotatus moveri ad hoc dotavit subor
quatuor dinato ad finem ultimum:
Quo dividitur finis in finalis et obiectivus; finalis est ipse
quem vel intendi, et obiectivus est intentum et requisibile: Ut Be-
atitudo finalis sui dependentia Dei inquantum finis a creatura et
finis finalis eius: et hoc quia videre et beatificum est finis obiectivus ultimus
finalis proficiendum et sunt duo finis ad unum invicem et adequatus
respectu eius creaturam intellectualem: potius hoc dicitur Deus dicitur finis
sui rationem ultimi finis.

Ultima pars Dubii restringitur

finis obtinet rationem causae, et realis effectus propter quem fiunt
hic duo et mixtim intra illa quae dicit S. Aug. Retractationum Lib. 1. cap. 1. inquit: Etenim idem docuit B. Thomas in hoc Libro c. 3. Vide
antea ibi = propter quid ratione cuius dicitur mixtim effectus gratiae et alia realis
et dependentia respicit, et cuius sui ipsius, aquae dependet: sed objectum
gratiae ab agente intellectivo et remoto, operante fuerit eius finis.

Cx dependentia reali abille .º finis & vera Cãa realis: primũ
Cx agens adhoc operatur, & executor finis intentus: secundus actus
Vt explicet media ad illud ponendo in executione: & vt motus & fluxibilis
vere et realiter: .º Cãat finis influo Dei vere et realiter.

Explicatur hec rad: finis dr
absens & Cãat desiderius hñs, dr & gaudens fruitus, & Gaudio: Ad hoc effectu
realis, & vere sunt: & Cãa illorum duret & realis: Sequitur hec rad: Cx
hãc esse mãa ducit, ipsa mãa & vera et realis Cãa, q.a principium
ex quo datur finis: .º Cx a lege fit propter obtinendum hoc & illud bonum, finis
propter quem fit erit vera et realis Cãa illius: patet hñs: q.a & non Cur
principium ex quo heat rationem Cãe realis, et ex principium propter quod
dicet: Ergo

Causa & q.d sit principium et ideo mãa heat rationem Cãe q.a principium et
Ad finis vt & principium; Cx principes et finis inter se opponantur:
vt heat rationem Cãe: Cx si mãa sit Cãa vera, et realis = Ad q.d sit
1. de Generatione. text. 55. docet Causalitas finis & metaphorice: &
ipsa Causa metaphorica exit: nec datur vera et realis.

Negatur q.d probatio alia
quat, quinit etx mag vt & Cãe: & si eon absolute res sumantur: mãa
vt & finis. Unde 1.um negat motus Cx hoc sit finis Cãe efficientis: Et tamen hoc
vt obstat (vt sit principium, q.a in Genere Cãe & finis unde inducit motus
et effectus: Sic etx dicimus de Cãa Finali, q.d inexecutus sit posterior
dit, & ingens desinit effectus: In instanti tamen est prima: Cx effectus sequatur
ens Cãe mota actus & quod & prius in instanti & posterius inexecutus

Ad q.d adit rep.
quod Sol dicitur Causalitas finis & motionis metaphorice; vt
Vero Causalitas metaphorice hoc. & vt ideo & q.d talis Causalitas rea
lis vt sit: & quia motio potest dr talis, q.d vt abscente: Unde Cãa
litas finis explicatur penes motionis, & actus: Cum & rationes motionis
& actus Solis heat ingressu et similitudinarie, sine & finitali
sensu Causalitas finis dicatur quoad motio metaphorica.

Ad explicabis: etx Causalitas
mag & q.d explicatur admodum motionis, & actus: Unde ex intelligimus
mag recipere prius, et hanc actione (mag intelligimus) ex quasi actione
sibi, et mag passive; et tamen Causalitas q.d non ob hoc dr motio me
taphorica: .º Solis Causalitas finis motio metaphorica dr q.d realiter & vere
dicatur & motus amobis.

Negatur q.d etx Causalitas q.d et mag possent dici motiones
ingressu: Quia tamen increbuit, vt Solis finis Causalitas q.d motio ingressu

Nunquam pot; ad q̃ ꝺ̃ pozz̃ subat, q̃ finis influit in suũ esse reale extra suas causas, ꝙ̃ finis influit alia ab se quasi secundo loco, et sic. Ideo que ei causalitas efficax ad alias qualitates motio impressa applicari debuit

Argumenta Contraria Solvuntur

Prouer 1o. Si finis esset vera, et realis causa, hoc haberet ex quo mouet mediante phoriis, et abstr: Sed hoc non est causa vera et realis. ꝙ̃ finis non causat realiter, et vere, ꝙ̃ patet. Ng ens per se causa bonitatis alicuius Quasi mediante metaphoriis Dicat se creaturis, et rationibus diuinis Ng patet, ꝙ̃ finis respectu Dei sit vera causa realis; et assumptũ Ng si finis solũ causat mouendo, et alliciendo: ꝙ̃ est falsũ assentiri Nadiz non est causa realis, quia illa non potest aliquem adducere ad sui amorem

Neg. ad arguendũ non mi; Aduersaria dico: q̃ Deus sit causa bonitatis alicuius, et creaturis non per Dicat se creaturis, neq; dant se motus realiter, q̃ significatur huiusmodi imitabilitati; Ex hoc tamen non infertur q̃ finis moueat realiter sit causa eius influxus, et quod realiter non moueatur a fine: Secus ex hoc q̃ alicui Deus non mouet efficaciter realiter, et bene infertur q̃ ea creata ea effectiue agunt et mutent aliquid actionibus. Ad confirmationẽ infra habebit solutionẽ, q̃ inquirendo, an bruta et alia operentur propter finem?

Probatur 2o. Finis non influit Vere et realiter in effectu, q̃ non est causa vera et realis; Consequens patet, finis influit realiter, q̃ hoc facit antecedens patet; et posito eo: et primum q̃d sit et influere non potest, vt impugnatur status. Ng Neq; antecedens et adhoc Ng mouet ex eo finis sit obtentus, et assequutus: et nullo modo influit finis realiter in effectu.

Neg. consequens finis influit antecedens sit finis existens Ng antecedens existat et sit obiectiue; Vnde potest esse in intentione et non in executione, vbi potest et effectus non esse. Sed hanc soluunt Scotistæ: Res influit eo modo quo potest; Ad existere potest intentionaliter esse tantum existere tantum obiectiue, et non realiter: q̃ finis potest non influere realiter.

Neg. q̃ ad hoc vt finis causet realiter requirit existentia ipsius intentionalis: Et quia potest existere vt habeat esse spirituale ipsius, bene dant se obiectiue q̃ esse sat vt moueat, et sic non vt moueat, et sic non adhuc existere bene dant adhuc amorem, et adoptionem.

Illud hoc in re sit diuina, quia bonitas assecuta Volun Deus Mouet, et quia adextra, quia influit in ipsa alia diuina, quæ esse illi Mouet independenter ab apprehensione: Sed adhuc amorem et assequi realiter.

Dom. B. Inter cā et effectū debet intervenire relatō realis: ḡ nō dat
in dr finē, et effectū eiusdē finis nō erit cā realis: ḡ nullus ve
ig. Videmus nō constitui de causa. Sed relatō realis debet esse, inter
tria realiter coniuncta: inter finē et eius effectū, nō relatō realis.
Et effectū nō finis dat relatō prędicamentalis: Sed aliquod ens
celebrale; quia ens salvare potest quamdiu manet, corrumpi et exire
dari et dividi relatō prędicamentalis: quod constat. Eorum corrumpi et
quę circa hoc dicimus in prędicamento relationis, de relatione mensurę &
mensurabili. Hęc & hac quęstione

Quęstio. Quinam sit ratio ḡlis constitutiva finis
inter causę finalis ḡmodo actus primi?

Supponimus inter malum in ratione mali nō posse ratione finis boni
de ḡnerally intendere in malum operari: ita ḡ voluntas et appetitus
rationis, et bonum et quod ōia appetunt: nullus ḡ voluntas et inclinatio
in bonum sibi ipsius: Malum et scelerosum mali nō et sibi ipsius
qua propter nequit voluntas movere, nec ratione finis inducere.
Nec defallat ḡ
aliqui perversi homines sibi nec intellexint, et ḡ multi scient pe
cant, et peccent, quales sunt hymenes cū damnati inducunt homines
damnari cū appetunt sibi et &: Et hoc ōia sunt mala ella patet
p̄ & appetenti: ōia & cū mala vtpote posset voluntas movere ad illud
appetat. Nō inde fallent hęc, ḡ inimicus ipsius bonum et ḡ appetit movet
et nō damnat illum: hoc enim ḡ homo, qui se intrusierunt, et hymenes
qui cū damnati horum vellent nō et; hoc ōia et appetunt propter ipsa
sed ut miseria floreant, quam et mali mali appetendant, ḡ intentis
et annihilatis: Illum vitat mali appetendo nocivum mali vitandi
et malum et hoc et ḡ ipsi appetunt.
Ad illud de obstinatis spiritibus quodmali
suadent homini dico: Licet appetere hoc et bonum apparens ne homines
quantum bonum, ipse hic tamen amiserunt: Hanc dolus nocivus
homines in peccata inducere conantur, quibus gaudent beatitudine, et do
nis superadditis:
Supono 1o. ḡ bonum et duplex, aliud transcendentale
et aliud prædicamentale. 2mo ḡ bonum, quod se ingressu et effectu: 3mo
invitans et aliud bonum ingratum et nocivum appetenti ipsi et dentatum
et deformem

Quomodo ens bonum et bonum quomodo res entitas: Sed ut res agentibilis
tatis esse, et ut res gustui forma: Quomodo ens delicatum et potus delicatus
sunt bona et agentibilia, quia non trahit appetitus bonum ut bonum, sed ut bonum
appetentis, et ut res gustui et quemadmodum gustus et delectatio
Et malum:

Hoc elegantur explicuit Porcius Ricardus in Ethicis c. 1. Vbi
loquitur: Deus est bonus, et fortis aut debilis bonus est, quomodo fortis et velox
latro malus est. Iste vero quemadmodum fortis et velox latro idem malus
est, et nocivus est, ita fortis et velox Deus idem bonus est, et utilis est
Et quomodo fortitudo et velocitas, quæ in re est bonitas trahens
delectabilis, atque bona bonitate gratis in latrone, et nocivia est, bene
tamen in Deo et utilis est

Supponenda est communis doctrina boni, in honesti
utile, et delectabile: Honestum bonum est, et ut dicamus nos rasti, et rasti:
Bonum delectabile ut et dicamus nos sensibiliter: Utile vero et debile
Bonum consequens boni gratia finis, et ut media ad consequendum finem
intenti: Eadem bonum utile in ratione talis requirit apetibile propter se
tanquam finis, et unitas utilis bonitas et est, et tota in ordine ad aliud
delectabile et bonum potest apeti absolute, tanquam finis supponatur illi
ut apetenti nunquam

Et Reponendum est, et Bonum debet potest movere ut
ratio, ut apetibile et bonum, et minorum nullomodo potest ex ut finis.
docuit: Ille quia principia fundata nihil voluit quin per cognitionem quod
ut sonat fuit fatibili scabilationis stabilis reclamet. Ut et hoc sequitur
certitudo stet. Vnde, a terra cognoscantur, quasi inepte docuit ne-
gando.

Docuit ipse et D. Dionysio Sec. de divinis nomin. Cap. 4. et Mystica
Theologia Vbi ait: Et Deum et proximum amor, quæsivit in deo amando
et colendo ut cognitione: Loquo infert, et amat in deo hunc cognoscat
quia hoc modo Deus amat = Sed quidam stulti judicant Deum, qui stulti sunt
tantum damnat Creatum, Sequemo Deus amor in Deum: Deus et. et.
Diligit et voluit Creaturam, Sic Deus amandi: Seneca ex ore Deus et
voluit invenire et Deum, honorat ora sensibilia, et labia et ejus divinitus est
Non dum hinc inferatur, Quamet Deus ab honorat, et nominat, sed potius invenit
Deus et sectari Meo, et fruitur apetentium et audiri Bonitatis Divinæ

Opponit Fonseca: Ille Deus
Intus requirat movere ad se in intendo Spiritu divi excitat; potest
tam trahere Deum sui ab eo, ne excitat ea litt. et Deus voluntatis

Nequeat ipsa Voluntas mouere intentionaliter ad ipsa existat in apprehensione, po
test tamen Voluntas ferri in ipsa, vbi q̃ habet amorem sui, quia cognitus ad
huc in apprehensione, & potest Voluntas ferri in modo, idest in ꝺ apprehenso

Resp. q̃ Voluntas, no
q̃rat q̃ finem, eo modo quo intq̃ cui finis obtus sumpto ineꝛ sui, sed eo modo
quo intq̃ habet, in ordine ad speciꝫ. Inde sicut ꝺ potest dari domino sine
specie ingressa; ita q̃ nec amor boni sine apprehensione ipsius, sed dispari
tatis circa obtq̃ Voluntatis, & intq̃ hyeꝫ, q̃ obtq̃ intq̃ obtq̃ habet Vtra q̃
tricesca; Et sic sine inuisione specieꝫ abipso obto Causata, potest
tamen Voluntas sui, tymo sic infundat speciꝫ talis obti: At vbi obtq̃ Vo
luntatis & cadit alicuius & mouens, ad exequtꝫ & amoꝫ sui; Inde dicit
ꝺ existat talis in apprehensione sequit abiq̃ amari a voluntate.

Ecce hac suppone

Pro dificultate q̃m modo examinare ac ꝺcmur: si em bonum obtq̃ potest mo
uere et finaliꝫare Vtq̃ apprehensum, sine sciat apprehensio ad finem Voluntatis, & quomodo boritas ipsius finis: Vtm & apprehensio sit
rao stabilis; an obtq̃ obtis indigentis abstractus finis inadeq̃ ꝺ Vt explicare possimus Vt.

Referuntur Sentiæ & Sa ꝺ. Statuitur

Diuersi opinandi modi in hoc puncto excogitantur Vtq̃ mihi ille
qui sequ Illmus Hecha laz Iratiq̃ placeat dicq̃ Vt. cui docenti rao stabilis stabi
finaliꝫandi in actu 2o ei complacentia Voluntatis, nec em Vtra de hac Doctor
complacentia Voluntatis & effectiꝫ ipsius finis q̃ sit proprie finis & eius
rao stabilis; an ponit q̃ finis Obtus; Sciat ois, effectiꝫ Saponit stabilit in ac
Obtus dico Cag: pter ans: q̃ complacentia illa het obtum bonum: sed bonum effectiꝫ
ei Cuius & obtis: complacentia illa het ꝺ talis boni effectiꝫ.

Q. Exco quat predicti Doctor
complacentia ꝺ Obtus finis, q̃ ille Docuit Voluntas; sed hoc potq̃
quat sit Causata finis q̃ ei Obtus, inadeq̃ ꝺ Prius ꝺ medio sicut
nec primum debet assumere: pter dicit, q̃ complacentia & ille, quo inadeq̃
Voluntas intendit mota; sed q̃ Causata finis sic mouet Voluntas
& q̃ finis sic habitus, q̃ modus ach primi dum dasat ꝺ.

Hac q̃ Exactius
opinione relicta, ad Clarius deueniamus; qui ꝺ duas reduci possunt
Vna ꝺ assentiꝫ; q̃ apprehensio & rao stabilis finaliꝫandi in actu 2o refert

Pro hac Sent.ª Alziena g.met. cg. Soarnag g.met g.3. Alcdina, 4.2. g.1.a1. Subrio inhi tract.s g.5. Franc.s Blacuz: Et Greg Almeg. cg alijs plurib.s

Qa Sententia defendit raoz fratz Athanasij finis in actu.s et ejus bonitatz: apprehensionz vero Cenent: hi Alt, Lotg Hadrianz Scheue; sic docet Caietan 1.2. q.1. a.1. Granp.s Lib. 4. met. 9. Flam. a.1, Mag.r Bacon de 1.2. dist. 1. dubio 1. fragmento 1. Sto 2. phia. q.3. Lexma tribus 1.18. post. Influentes inhi dist. 14. q.1. ag 2. et decimo: Jacinz Sarza hic dist. 1. dub. 2. ag 2. vsq ads. Nuster Ruizaz in sua Phia dist. 18. sect. 2. an. 14. S.m Moneda etiz in hoc Libro §.2. §.1. an.3. Et fregt illg docent Hy: & alij extra Schoz D. Thg: ghuz difficultatz reztanc Sit

1.s Prima Conclusio proponitur, & probatur

nsine zaõ fratr finatizandi. et sua bonitas realis et nõ apprehensio bonitatz: ghec ohis 1.s finis Athanasij in raone talis ghia Sit apetibilis Ad bonitatz Dng apprehensio Athanasij illg fratr in raone apetibilis. g. in raone finis in actu 1.s maior & certa. Ng apetit, Lotg movet taxe apetibili sanp.m sine: Alia vero est expressa D. Thg. 1.2. q.3. a.1. Vbi ait Naõ boni in hoc distat, g talig Sit apetibile: Vide Hy ins. hic: dicat: g Bonz & g oza apprehenz; dta vero clare ex pzmissis deducit:

Ex inde ytr raone sig.

Illud Athanasij finis inõ talis, quo reddit potens movere, & alicere Vt luntatz ad assequtz, et amorz Dei: Sed reddit fratr talis abonitate Et ng adonõe: 2.s bonitas finis apprehens, et ng apprehensio Athanasij finis in actu 1.s ytr Mirk: Voluntas movetr raone illg g assequ & sidexat: atqui Ng desiderat assequi apprehensionz boni, Sed bonum ipsz; & 2.s ng movetr fratr ab apprehensione, Sed abonitate.

Ytr mirk Hy g.m de sideratur assequi, ghig hetz Sed & apprehensz boni ig het cg bonz desiderat & assequi movetr. 2.s = Hy ehg g.m amorz & desiderat amorz Dei & apprehensz, cg hoc ng reddaigz dictz: Sed amorz Dei & reale ejusdem & abauro, & bonitate illg movetr, ng dam ab apprehensione

Ytr 3.s Prob.r: sepe sepius Minor g.m apetery finis ng illg sequatr etiz si ignorarit media: adeo ignorans Educenda; Vt patet in infirmo ng dtag de salutz, cui Roma potest adhibuit medicamenta: Sed apprehensionz salutis ig acquisivit: & apprehensio nest raõ obtinendi finis illius: Sed potis ipsa salus g.m assequi desiderabat:

Roborat hc raõ ineo Athanasij finis quo adepto quies sit & satietas apetitus ad illg: Sed apprehensio rei desiderate ng saciat appetitus: & hic ng ingus finis fratr talis existit Maior & certa: Et minor experientia docet ng apprehensio aguz ñ saciat apetitz sciens, Sed maior illg reddit

Inquisitiõ, Vnde dr aque desiderat quarũ ibi abundat: & ꝑ maiorẽ
sensione ad vnũ desiderata difficilẽ trahit ꝛaõ finis.

Rept Arguit, locũ mutabilẽ
Nunquã, q̃ apprehensio finis & schẽat Arãõ tralis qui distituit finis
hoc ꝑt Nã dollet & schẽat & ꝛaõ subiecta: Sanitas enĩ &
quidcũq; aliud bonũ nõ mouent Visi & apprehensa, admodũ quo hũc
respectu rei visibiles schẽt & ꝛaõ sub qua q̃ dolet & videt Mei
& gerfes, luce.

Sed Ara E: nõ q̃ suos & ꝛaõ tralis Visibilitatis Vbiq;
quo Maior & suos, si nõ proportionata dictã Sc. Clarij Vgo sensi
videt ide dolor absq; videnti: & patiet si apprehensio schẽat
& ꝛaõ tralis alia & finis posset mouere, quo intentior & maiorẽ
apprehensio maiõs moueret Voluntatẽ absq; bono: Sed dolet Vbiq;
q̃ ide bonũ diligẽtius & magis denotatiõ Vnitẽ amet, absq; bonitate: & si schẽt
apprehensio ad distituendũ finẽ sciat sua ad bonũ & Vtilitatẽ.

Dicãt: Nã quę et subiecta
Actiuis rei debent adeandẽ linẽ pertinere; Sed apprehensio finis &
ei bonitas & pertinent adeandẽ linẽ: & negatur apprehensio & ꝛaõ tralis
sub qua distincta finis. Maior patet & necessario Lucę & Colores
abstractis ducto; quę duo ad adeandẽ linẽ Visibilẽ attinent: Minor ꝑ ꝑ q̃
apprehensio q̃ttinet ad linẽ intelligibilẽ: Et bonitas & delinea apibilis
quę diuersę linę sunt, & &c. Patet.

Obiectat et eo fortiat hęc ꝛaõ: Fiat
Vera schẽt ad vnũ, sic bona ad Voluntatẽ: Sed vnũ nihil absoluit
nisi sub ꝛaõne Veri & quę Voluntas fertur ad aliq̃ nisi sub ꝛaõne boni
& ꝛaõ boni & ꝛaõ subiecta obi Voluntatis: & ꝛaõ finis & ꝑt maat
& finis Voluntate sub ꝛaõne apprehensi, quę & ꝛaõ Veri, & sub ꝛaõne
apibilis, quę & ꝛaõ boni.

Obiect 3ª: Nã Sc. Thę docet q. 25 de Verit. a. 1. ad 6.
Diuersitas apprehensionũ facit schẽtiã ad agentiã Vnius: sicut dicit
Aristo aquę hiemalis diuersitas apprehensa diuersitatẽ Vnionis: Vera Sc. Thę loco
citato: Sed ꝛaõ tralis sub qua & schẽt facit, sed tralitas, ut pote
additionẽ speciei et differentiã potentiarũ rei ad distinctã: & apprehensio
& potest ee ꝛaõ tralis sub qua rei apibilis quę schẽt ꝛaõne finis.

Dicunt hęc ꝛaõ. Casiãus
Inuia & rei Patria & eadẽ iusta illud Pauli 1. ad Corinthios c. 13. Charitas
non quęrit quę sua sunt: Sed nõ hoc & potest dici, q̃ apprehensio Arãõ tralis

Subqua finis s: Ut mihi: Cosq̃ apprehensionis aut dilectionis Aer
Charitas dilecti in via, et in patria, & omnimoda diuersitas sed
Cū diuersitate obti finalis, circa diuersitas in actibus et habitibus
Cū si cosq̃ boni dilecti, & cherent apprehensio ut ratio finalis: diuer
sitas esset charitas in via, & in patria.

Ut dicit Dns Thos: 1.2. q. 5. a. 6. ad 2.
dicente: Charitas cherit obti ipsum dotis: sic em̄ et esset eadē
in via & in patria: = Et etiā Ng charitas diuina q̃ pmittit charitati; in via
q̃ dotis obscura & enigmatica sit q̃ actus fidei: In patria vo q̃ actus visio
nis, q̃ est dotis immutata & clara dei, Ad inhis dicendū & dicendū
diuersitas: Cosq̃ apprehensionis q̃ charitas dilecti in via & in patria
& circa diuersitas.

Neq̃ obstat: Cū diuersitas apprehensionis dicat actus diuersificat actus & poās, Cū diuersis apprehensis quiescit = Ad ptē: Ex hac
sequitur cū scheat q̃ actus ad inferendā diuersitatē & cū ut scheat ratio
finalis: = Sequela dic sic ut: Vbi datur diuersitas in ratione finali subqua
etiā datur diuersitas in actibus & poīs, circa quos perseveret eadē ratio quod
& patuit si apprehensio cherent ut ratio finalis subqua deficiat: Ut
patet: Ut actus: Ng eadē ratio Entis, si intelligatur subtractione Dei signi
ficat ens, si subtractione boni, significat voluntas, illi q̃ diuersi
ficat a bono: Cū eadē ratio qua = ut stat sub diuersa ratione finali subqua
diuersificat actus & poās.

Confirmatur ex dicta: Ng ens habet esse actus
et illius si percipit Nisi ut sunt intelligibilia in actu; Voluntas certe
ad res q̃ ut sunt in se ipsis; Cū ratio finalis subqua obti voluntatis
ut & apprehensio media qua res tendunt ut sint in actu; Ad ipsam
realis bonitas q̃ res in se habent Et sic verificatur q̃ as Deus in via &
in patria eandē bonitatē habet in se, nec ipsi diuersa bona apponat, hoc
Ng refundit diuersitas in charitate vtriusq̃ status.

Ad hoc neq̃ Et Varzuny: q̃ ap
prehensio finis Ng est ratio finalis obiectiua illius, certus dicit
obiectiū finis sit ēē pure intentionale, & finis finalis = Ad hoc dicitur
eodē modo precisa manet: Et vltra negatur: q̃ ratio finalis obiectiua
finis dicat ēē illi gratia; Et si communis finis, & ens finis, sit ēē pure
intentionale non ut finis, et ut finis: Cū implicat hoc & obiectiuū finis
&

forma Arist: ptr Anim: Ee apprehensy dgue appetit bonu, & mal
Sed oppositu Mali ee Abstractiõy finis. ꝯ dgue appetit ee apprehen
sy finis, & ee finis.

Ad tertiu dicendu, q̃ tang vera & rectaꝫ ãnobis ꝓpria Scitꝫ ꝓpare q̃ Bonitas
Ens apprehensio Abstractiue remote, & radicaliter, Ex quo stat q̃ apprehensio 2
nis aut ee apprehensy Abstractiue finis ꝓprie moueꝫ, & actiue Volentatꝫ
Ee modꝰ, q̃ Scitꝫ inde stat ee Causꝫ principaliter et immediate activa
Nihilomin Abstractio ꝓprie potest operari ab accidenti, q̃ Vita ejꝰ

Sed Ita ee: Bonꝫ
Scipso immediate exercet Actꝫ finis a Rationꝫ Voluntatꝫ: ꝯ stat
hoc ab apprehensione: Ita: q̃ Voluntas absq; dubio tendit q̃ ipsa & amat
& in quod q̃ pendet; Sed obꝫ à Voluntate amatꝫ est bonꝫ Et tale; ꝯ bonitas
immediate movet, & alicit Voluntatꝫ Actꝫ sui.

Ad 2ꝝ: Sicut se het Vna ãnalis
ad operatiõꝫ ãnalꝫ, sic Vna Vt apprehensa, aut Vna, adaptatiꝫ elicitꝫ Sed
Vna ãnalis ꝓprie & ee se habet inclinatꝫ & ordinatꝫ ad bonꝫ q̃ stat operatiõꝫ ãnalꝫ
ꝯ et apprehensio Vnꝰ habitꝰ inclinatꝫ & movet, ad bonꝫ q̃ Voluntas ope
ratiõ elicito. = Ad 3ꝝ dicendu: nq Vna Vt apprehensa movet Voluntatꝫ
ad amorꝫ boni, Cetꝝ bonitas est, qꝫ in ipsa se habet dantꝫ rõnẽ finalitatꝫ mo
vendi, q̃ Vero sit apprehensa, habet se Vt dictu: Vnde ex qꝫ minꝰ ꝛ
bene inferit Vna: ergo Intellectꝰ est de Vna apprehensa, & Vna ꝛ inferat
de Vna, Sed de apprehensione illꝰ.

Secunda Conclusio qua Dubium resolvitur

Apprehensio, aut Cognitio finis, ubi ꝛ sit ad finalitatꝫ finaliter agendi requi
sita tam indispensabiliter, Vt dictu Principia nq finis moveat Voluntatꝫ
ptr hoc dictu: Ost Ita Vt dicit, debet habere esse realiꝫ, Sive ꝓprie Sive intentio
naliꝫ: Sed finis aliqꝫ modo movet Voluntatꝫ ꝓpter qꝫ exalat ꝓprie, ꝯ dicta
forcioꝛ excitare intentionaliter: Sed excitare hoc modo, ee excitare, in apprã
hensione: ꝯ apprehensio requisita in ordine finali salꝫ Vt dictu

Confirmatur: Ex media
apprehensione Vnitꝰ boni Ex a potente, quoad principij ad causandꝫ ꝯ
requisita apprehensio indispensabiliter Vt finis dicit: ptr Ita: nq q̃ media
Specie Vnitꝰ obꝫ ex intra, ad hoc Vt denominat, implicat obꝫ denomi
nare sine specie impressa, & q̃ media Unione divinoꝝ mãa Ex ꝛ
ad Causandꝫ requisita Vnione actꝰ

o Sine vera apprehensione Sit natus Voluntas cy bona aut fine
Sequit finis Caue apprehensione Sectus

Argumenti Horatij Sit Via

Arguunt 1o diuersarij ex Scotho 1. q. 80. a2. ad 1. Vbi ait: apetibile
Vt accidit est apprehensum: sed se ei iungit, ng apetibile vt mouta
tale, nisi iungat apprehensi. Ergo sic format argumt: sed sic
se het, et ng vt xao fruatur, ng se het se, sed accidit: nec redyci
catur intelligit ex parte Cad: atqui est apprehensum vt accidit vera
petibile; et sic bonum ng mouet, nisi ingtm apprehensum: o Cum
D. Thom apprehensio ng se het vt dicit ex parte finis, sed vt xao fruatur.
Vide 1.2. q3. a3.
ad 2. hic het Verba: Obiecta et apeta et bona apprehensa Vnde addiuer
sitatis actuum pinet diuersitas apprehensionum: vt: apprehendit aliqd
vt diuersum ab apprehensione, ex qua causat diuersi desiderium, quales
ppter Verba sic exponendum. sed diuersificat actus apetus secundum vt
xao fruatur ex parte rei apetibilis, sed diuersitas apprehensionum causat diuer
sitatem actuum ex illa qua causant diuersi desiderium: o se het defectibi
ex parte rei apetibilis, et ng vt dicit Durandus.

Ad primum dictorum ergo vt Ideo Scotus
dixerit q ng accidit apetibili et apprehenso gratia necessario requiritur
vt sine apprehensione vt moueat Voluntatem quoniam sequitur de
het apprehensio vt dicit, et vt tale applicatiua Voluntatis et q fruatur
quarto quarto bonitate apprehensa moueat apetibile et Vero absque apprehensione
quatenus diuersum bonitatis applicant apprehensum diuersum

Ad secundum dicit
monium cum Scoto circa 22 dist. q. apprensum diuersitas pinet ad
diuersitatem actus quatenus diuersitas et diuersificabit apprehensis actus
hensis diuersa modo ex Vero addit quae apprehensum causat diuersi
tis desiderium intelligendum et applicatiue vt xo fruatur, hoc enim dantymo est
primum bonitatis, quod het ex parte rei apprehensi

Ad tertium dicit Thom distinguit finem fruitionis
In causa actus, quibus portionat ex Voluntate in causa motiua: sed hoc
est quia actus apprehensionis: o apprehensio distinguit finem, vtrum xo fruitionis Vbi manet
esse stat: et mirum dicit: Dona Corporea etiam diuersimode Voluntatem illuminant
apetitum actus, et hic portionata sedent ab apprehensione ex Voluntate

Hoc bonum g̃ habit, & toty hoc quenit ab apprehensione grabitr &
Resp̃ grad voluntatis
quenit ab actu ponente quo ad specificadu ab actum grabitr, adhuc in
statu Liberi: nq̃ libertas quoad actu voluntatis & libertas quoad exercitiu
nq̃ quo ad specificadu: g̃ habz sit liber, quod exercitiu sibi vult exerce
dicto indifferenti radicaliter & grabiliter: Deus enim ab aliq̃ primo Liberu amatu, qd
in se nq̃ hꝫ bonitatis necessitate adeq̃ amatis, nq̃ exercitat ab bonitatem
quatenus ad ponit voluntati: Rebus enim dant ad manifestandu grabilitatis liberu
& necessarie requirendu & ad bonitatis obtinendu exercitiu
Prouer 4. Multotiens exercit
g̃ voluntas ferat ad obiu vt nulla & bonitas inest: & dunc cum se mouet ad
voluntatis alicui aliud potest & apprehendi: & q̃ ab apprehensione grabitr pueniat &
apprehendi: sabz in his casibz apprehensio erit ratio grabit mouendi voluntatis ipsius
nq̃ Gentiles, qui beatitudine sua obtinere in delitijs, vt Epicurus fecit & similes sibi cum
& Platonici alij, quos refert D. Thom. 1. 2. q. 2. Illa Beatitudo ante apprehensa movebat
& sibi assentiri: Sed dunc & movebat illa bonitas, qua talis est ante & movebat
bonitas ab apprehensione obtenta
Obiiciunt 1o Sequitur q̃ illicita & dishonesta apprehendat ille
que amplectat. Dunc cum ab actu prohibiti dabit rei, & est inhonestu ipsu potestate
virtutis: Sed & bonitate rei apprehendi: & bonitate & honestate q̃ apprehensa
obtenta. Confirmat 2o. Voluntas nq̃ sibi hꝫ obtu, sunt vera: Sed etiz bona apparentia
Sed bona apparentia sibi & tale ab apprehensione: & voluntas specificatur bonita
te apprehensa sibi & apprehensa:
Huic arguto g̃ & precipue in hac mat. Soluti adhibi
prymitere oportet: g̃ bona apparentia & talia g̃ ens & bonu grabit dicit. Secunda
g̃ ens indicat bonitatis vera & realis here: Decipit dum intabi iudicio, ceu illo
g̃ iudicat & bona dabi bonitas & inveniat. Cui & ens g̃ ponit voluntati ab
g̃ quiet & bonu cui vi ne dubi nq̃ sit, g̃ movet voluntas ad q̃ sequitur dabi obti
& bonitas realis, g̃ vera quiet vi ne ignoscia sibi & sibi talis bonitas sitfalso
applicata obtu vi ni ipsa sectus
Ad 1. positi resp̃ adaquu de mat, & dist. mai
pater & apprehensa sub ratione bonitatis, & positi vi apprehensiu de mat
sub ratione illi & intentionabili, bonu & honestu, negq̃ min & vera: quia & maiori
sibi quidem, g̃ & recipitat vis q̃ voluntas appetit & pulchra, potest
voluntas moveri, dy nisi apprehendat vta & sequibilis sine vera, subiecta
sa apprehensione.
Quod & movet & & aliud, g̃ vera & realis bonitas aut bonu
& g̃ si in actu potest & movere & apprehensa, sequitur deceptu inde
bitum q̃ quiet & ens & falso applicata. Similiter aut alius dicu in
aroumto sit. Secundo, abig dubio cessante a apprehendo dabi defectu bonitatis

3. q̃ ipse moueat ꝑ bonitatẽ Beatitudinis Voluntatem, sed ipsa bonitas
ꝓpter quam vult illi immediate illa assentiatur:

Ad primo Principale dicendum, quod actus appetitus non dicitur
nec abominabilis per apprehensionem illam applicatam de ratione falsi applicati
nec mali. Vnde: Nec apprehensio applicat voluntati obiectum bonum ꝓpter
rationem falsi, sed etiam applicat sotto bonitatis vera et quia mouet obiectum
bonitas vera et quia mouet obiectum et quia ꝑfert obiectum
ad tactum Principale.

Applicatio: Si apprehensio ꝑ obiectum falsi obiectum voluntati, quia hoc
tendit ad bonum apparens sotto et modico cum esset bonum
sed opposita naturam ꝓpriam ꝓcedentis: et ꝑ maior: Bonum apparens nihil
aliud est, nisi bonum cui vera, et similitudo boni vera apprehensi et bonum vere
alicui ac et ipsi, ac ꝓinde huiusmodi falsi.

Ad secundo Principale dicendum, quod ratione falsi non mouet
Motiuo falsi sed de ratione falsi proueniret, ad quod ratio dicebat: Bonum
apparens secundum quid et simpliciter, distrahit ergo ratione distinctiua
falsi boni negati, et ipsi incerti sensu.

Quamuis Bonum vera maius esset cui
applicatur bonitas apprehensa, et ipsa bonitate, sit huiusmodi ratione falsi
distinctiua falsi boni et huiusmodi reale: hoc huiusmodi et impedimentum in hoc ꝑ
Bonum apparens mouet voluntatem realiter, ꝑ adest vera illud ꝓmouet
mediante et vt sit huiusmodi mouet ratione bonitatis falsi, qui
est ꝑ reale. Vnde vera verificatur ꝓ ratione distinctiua falsi. Sit Bonitas
et vera apprehensio, quod hoc requiratur in dispensabiliter Addita Nec qua
vis finis moueat voluntatem: et hoc de hac quæstione

Quæstio 3. In quo consistat Causalitas Causæ Finalis.

Finis causalitas est quando motum alicuius voluntatis et amore inuitans
primo, et qui nescit, sed intelligendo in quo talis motio distat mouens
varietas opinionum quas Scotus imaginatur et vacat, ne in eumdem
recidat hoc opus. Secundo et maxime clarius in medio proferam
qui à alio videre aptè addeat datus scientiæ, quoniam quilibet di
uersa sine via incedit. Nunc sit

Referuntur sentiæ aliquorum et impugnatur

Quidq̃ recentiores quos Deus noster referunt Conimbricenses alterum̃ Cãalitas finis distet realiter a potentia Voluntatis, dicit q̃ intentiola vocant distinctã et asserunt q̃ abalbe Voluntatis ꝙ etiam a bonitate finis, ꝙ illud et Voluntati imprimit. Hoc modo dicendi utitur Belazminy libro 1. de Grã & Libero arbitrio. C. 1. 6. Mag. Paxa in hac sententia D. Linzey 4. phicorum thesa 20. c. 4. inuit Bexiaga disp. 4. phic. sect. 8. subsect. 2.

Sed hic modus opinandi communiter reiicitur: q̃ illud et intentiola et alia creata: 2º deuet assignari Cãe effectiua illius: sed nulla assignari valet. Ergo ptr primã & assumpta: Illud nata est vt Cãat a voluntate, cui superadditur ab illis illi; nec a fine: 3º a nulla Cãa creata deuet: ptr aliq̃ quadruplex pars, ꝙ solus quarta relata: Nq in prima diuisione simpl̃ sunt Cãe efficiens & finalis: Si a Causa est illud et a fine effective, & fundat Cãe finalis q̃ effectiua q̃ Duns finis vt potest abs effectiua Cause deceptione hoc Phº 1. de Generatione sect. 55. phic. Verba: Si cui Dã vt et ablata nq sanitas vt et abluta, nisi sm̃ metaphoras: 4º a fine nequit causare effective illud et intentiole, ac finis vt hoc Cãa & Cãata effective sit.

Ad motiuũ sententiã dicendũ sit, Dari illi Defensores q̃d alia Voluntatis diuidi nari valet ptr a fine, & vt a voluntate: Primo et Calitas finis vt ad mo sumpta, q̃a ptr re et Cãalitas rei Voluntati: sicut sententia citant Oppugnatores Mastij indoc Libro C. 3. sect. 4. q. 2. Herinq. Soncinate & alios sm̃ plures loco citato: nouissime et illi defendit nr Rounda inhi disp. 18. sect. 3. Sunt etiã illa nq pauci ex Pp. Societatis Ruarez Thom. 1. mut. disp. 13. sect. 3. Sed hic modus dicendi mihi nq ptr. Dicendũ enim Rei dictione suspendendo; vsque ad.

Ad 2º.

Ad 2ª Calitas finis negant realiter Voluntatis differre quomodo cumq̃ dicit Calitas Tamarus: ptr efficacia: Actus Voluntatis specificantes a fine 2º quo modolibet Tamarus, negauerunt et Cãalitas illius: ptr dicta: Nulla actus pos habitus adhuc ptr se tenet ex parte obiecti potest et Cãalitas obiecti & ratione nq alia ratione, nisi ex parte obiecti vt specificans & specificans. Sed actus Voluntatis, vt est Calitas finis, vt ex parte obiecti se habet est specificans & specificans, 2º adhuc ptr se habet ex parte finis negant actus Voluntatis et ex Cãalitas.

2º ptr dico: Effectus qui desiderat Cãa deuet distinguere realiter ab ipsa Cãa, & ab ea Cãalitate: Sed actus Voluntatis

Et realis effectꝰ qui cauſę finalis, debet realiter diſtinguiꝫ
& à cauſa finali, & a cauſa illius: Clara & certa: Omnis ꝓr. alias
voluntatis Dei ꝺ̄ finis eſt, ſit extra ipſum: Ad ꝺ̄ eſſet extra
ipſum, eſſet aliquis effectꝰ qui: ꝺ̄ ad voluntatis & effectꝰ qui reſpectu cauſę
finalis: Quibus inadvertito hoc & effectus qui ſemp̄ latet: Ne effectꝰ
quo cuiuſlibet cauſę poteſt Hypotheſim & diſtinguiꝫ abeq; cauſa: ꝺ̄ quod
Deus alicui quam entiꝫ, quæ extra noſtri Deorit nr̄ cognitionem

Hanc rationē Varij
Authores aliqui enervare tendunt: Dicēs 1º ꝺ̄ effectꝰ nr̄ ipſum debet
cauſa diſtingui realiter debet effectꝰ ꝺ̄ mihi abeq; cauſa: Quemadmodū
ſi quem Deus Deus Vt inſtrumentū ſuiuſq; operationē & cauſa duratio
nis ſubſtę ſuæ in eſſe ſuo: & ne ꝺ̄ ſane ſubſtę & ſua duratio
ſed nihil amplius ſit ꝺ̄ & inſtrumenti ſuiuſq;, ac ſim ꝺ̄ ne ꝺ̄ ſane ſubſtę
nisi diuersę notionis: ꝺ̄ inter cauſę et effectꝰ requiritur diſt. realis ſed
ſat & notionis diuerſę: Quibus reſpondet inanem voluntatis Dei cauſę
finis ꝺ̄ Diabolo finē, et effectꝰ eius ꝺ̄ Dei voluntatem

Sed Dicē nr̄ ſimus ex ꝺ̄
ſeruatis, Vt Scholaſticis, & Deo Deorum nullo modo dicendum dari cauſę
efficientis realiter, ſine effectu Deorum ꝺ̄ dubio, diſtincto & realiter abeo ꝺ̄
præcedit, aut ſubſequi huiuſmodi effectꝰ: ꝺ̄ cuius actui merito dicerent actionem
nr̄ realiter diſtingui à cauſa præcedente nisi: ꝺ̄ illius prodesse negant entia
non exiſtentia.

Aliqui: Et ſi detur modus diſtinctus denovo ꝺ̄ cauſa quidem
ſeruato ſaltem diſto realis inter cauſam & eius effectum in casu poſito
ne ſaltem ſupponit prędicta ſtudio: ꝓr enim Ne cauſa inſtrumentalis Vt talis
Dei operetur nisi elevetur à cauſa principali: Ad hoc elevatio instrumen
ti non eſt aliud ab ipſa dependentia: ꝺ̄ Vt Deus Vt Deus cauſat
ſeipſum quatenus Deo pane facto aliud dicit Vt cauſa, à ꝺ̄ distinguatur
à re ipſo, quatenus hoc ſeruatum eſt.

Ad 1. reſpondetur cauſa & effectus diſtingui
debeant realiter ne dum effectꝰ et cauſalitas cauſę: pluribus instantijs
ſtatim hoc Deus ostendit: Deo ꝺ̄ abijs ſunt omnino falſi: Vt
illa duret, ſimultaneē, Dalij ſupponunt ꝺ̄ dicebat quasi Deus
ꝺ̄ illis in ouuxim intrahi & cauſa in Deo ideo ſtetit ne ſtatim
cadat reſpectu: ꝺ̄ ꝺ̄ ſit deinde aduersariorum doctrina, ſic fradus
ſolutus ſine fundo.

Ad 2. Ne cauſa ideo abeffectu qui realiter diſtinguitur debet
ꝺ̄ influat vere in illud & dependere: Sed ejus cauſalitas influat

In effectu, & hic abilla ime & ipso influxu, adhibito, dependentia
dependentij: & nunc effectu distinguitur a Cā. Nō enim debet distinguere
a Causante.

Nō admisso gratis poterunt effectus indistincte una sine
a sua Causalitate. Atque Virtualiter salte abilla distinguuntur
sed inter actu Voluntatis, Effectu actu finalis, & inter ipsum Volitum
a fine vt datur distō adhuc Virtualis: & negatur Causalitas finis
actus Voluntatis adhuc ipsum Volitum est a fine: & probatur: nam potest a fine
fieri propter ipsum finem: sed quatenus fit propter finem non ita explicat
& Causalitatem finis, Meritum effectus: & viceversa Voluntatis, non distin-
guitur adhuc Virtualiter, & ipsis ipsum Volitum a fine, & ratio effectus: &c

& Dico: prius debet intelligi
Causalitas finis, et effectus ex, parte actus Voluntatis, Vel Causalitas ipsius
Voluntatis: Ad hoc Verificandum negatur si Causalitas finis sit ipsemet
Voluntatis actus: & Maior & certa: Voluntas enim operatur ut mota a
fine: & prius & motio a fine, quo & illius Causalitas, quia & Voluntas
operatur; ac ipsum Volitum prius fit actu Voluntatis, Deinde Causalitas. Nunc
Deus gr: Heatus enim dependet actu Voluntatis a fine, Est ibi illius
Causalitas, quatenus fit &, et sit propter finem. Sed sit propter finem a
Voluntate: & ut & prius a fine ipsa a Voluntate ipsa propter finem

Ut Voluntas
Ut pote Libera distinguitur a Cā: & operantis diuersimode
a fine Causalitas: & hic & illic actus: Sed distinctor a priori causa
ipsa actus Ut reduplicative dependentia a fine: & quatenus est propter
finem: & actu huiusmodi adhuc ipsum a fine & Causalitas Voluntatis ipsa
non & ipsum Ut sic Causalitas Causa finalis, sed illius effectus.

Resp: Stare ipsi dari
Operatur Bonum ab Voluntate: Uno modo Ut finis, Alio modo Voluntas
quatenus bonum exercet actum Voluntatis, sicut actus Causa finalis existentis
& specificativi Voluntatis. Sicut quodlibet obiectum respectu sui potest
quatenus habet actum finis excitare actum alicuius Voluntatis: illa
que ad se inclinantis, & trahentis quodammodo suis pondere, ut dicitur
Ubi: Amor meus pondus meum, illo feror, quocumque feror.

& Ethic sicut ipsa actus
Voluntatis quatenus tendit ad agibile, Vel obiectum, sic & Causalitas finis
sed eius effectus Imperium Voluntatis motae a fine: at quatenus
tendit ad agibile, Vt ad finem Eius Causalitas: ipsa fine habet esse
ipsius finis, Vt quodammodo pondus, motum, & inclinans Voluntatis:

Hoc modo iudicant solutum manere omnia quæ ab eis dicuntur
Sed admissa hac
distinctione, & obtenta in bono, adhuc nos tenet Stoicorum doctrina & ea
sic arguitur: Actus Voluntatis adhuc quatenus tendit ad exercitium finis est
Caritas Voluntatis & finis effectus: sed inepta & falsa dicitur Voluntas
de Opinione Stoicorum: ergo & hæc est Caritas finis, quæ ex
illius Scholæ, Voluntas dicitur inclinata ad bonum: Sed dum potis Scholæ
ex Voluntatis, quæ finis, & fruitur: ergo & ista Scholæ actus Voluntatis
tatis, & fruitur denotatur absolute in ratione finis: Sed Voluntas est
quæ denotatur tendentia inclinata, honesta, & electa ad amorem:
amor Rei ab Voluntate hinc Caritas est Voluntatis Scholæ
ac & quæ & ejus Caritas.

Deinde non iuxta doctrinam Quis solutum finis
Caritas pertinet ad actus Voluntatis, quatenus hic est tendentia
in bonum tanquam finem: Sed actus Voluntatis requirit se ipsum præcedere
hoc modo & non & finis Caritas: ergo nullus: Inquiunt Regio intelligitur actus
Voluntatis interior amor boni & specificari absolute
singularis bonum dicunt finem; Natura tendens in bonum tanquam in
suum bonum: Rebulla & Ordinatione intelligi Valet & præcedens ipsum
quatenus tendit ad appetibile tanquam ad finem.

Prius: Amor Dei
cedit Spiritus Virtutem in appetibile: & quatenus hoc modo præcedit
profert inducere tanquam Caritas finis: ergo & amor: ng 1.2. q. 26. a. 1. ad 3.
art: ergo amor est ng nominat motus appetitus tendentis in ap-
petibile quia dum motus appetitus quo innatus ad appetibile: Veria
petibile placeat: sed Dei bonum amor quatenus notat motus quos
petitus mutatur ab appetibili: sed quia ordinatus Caritatis finis; præcedit
Scripta, & denotatus appetitus motus, inordine ad appetibile, in qua de-
finitione est Caritas Voluntatis.

Negatur amor hic ut sumitur a D. Thoma pro actu
Voluntatis, sed ipso appetibile, Naturante Voluntatis, & ejus ad se
inclinante: Nec ratio Cajetani deinde explicatur: Dei amor sui
primus in potentia sui non actu Voluntatis significat: sed bonum ab
Voluntate movet, & ad se inclinat: iuxta verba pulchra amor meus
pondus meum: Sed actus Voluntatis inclinat Voluntatis ad Bonum sicut
illud in inclinatus movet adhuc ad assequi dativi boni: ergo amo
ris ut inclinatio sunt actus Voluntatis Scholæ appetibile, quam pondus
Voluntatis &c. Verum & falsa non amor in extenso & assignando

actu Voluntatis certum hoc ng dolitu fl̄ signum fuit, aliud. actū g̃ signatu g̃ certum imponitu. Locus soluta manet obiecto, quo fabrica inte Prudentia debatur Quinden amoy obiectis, & gmodu finis, cum actu Voluntatis

§ 2. Argumtis raoni satisfit Diam

Contrarea qui impedienti dicimus debitu. Ideo actu actu Voluntatis ng esset Causalitas finis, qa ut & a Voluntate vt & posterior est ipso, qua tenus & actus: Sed hoc est falsu: & illud exequi ostendit. Sit minor. prius est actu Voluntatis actus, qui a Voluntate, & genus Causalitatis finis, qui Causa effectiua: & prius & actu Voluntatis ut actus ut a Voluntate.

Nego 2ª mar. inte lecta depriorate & posteriorate ipsa et ng in dicta Cā quo minꝰ ad actū g̃ obiectū dicta: prius est actu Voluntatis actus, ut effectus immediate illius 2ª ans. Vt effectu immediate necessario ans & dicto dto, qui ut actus, qui ng Voluntas movebit immediate dto dto, actus, qui voluntate ng movebit necessario dto.

Dico itaq; g̃ finis ut est, esse tu immediate actu Voluntatis sed Voluntas ut abeo motus, & actus: finis cum illud g̃ effectu immediato ipse movet, & cui g̃ potest: ng g̃ potest ad obtinendu finis actus Voluntatis sed voluntati ipsi: & hoc est quia immediate movet ad finis, sine quibus actu Voluntatis fiat a Voluntate propter finis, & ne tales actu prius sit actus finis g̃ abrigat ng tam priorem actu sufficienti, ut ipsa movere possit tamquam Causalitas finis: prius est cum ipsa Voluntas mota a fine g̃ eius actu propter finis.

Obijcies 1º. quo actu Voluntatis prius sit abijsa g̃ abalijs Cāis Ordine executionis, ordine tam intentionis & prius actus a Voluntate: a quo illo priori potest Voluntas moueri ad hoc actu tanq; a Causalitate finis: ut ans: ng et ut finis illo priori moueat Voluntas id tam ad ipsa movet & ad suu actu: a quo illo priori adordi ng executionis procedit ille actus ad ipsa, quatenus elicitu a Voluntate ista Vero: Do anti Videt inferri. Ng Causalitas finis ut alius existis petit g̃ intrinsecu, sicut nec ipse finis: sed hanc existit ut actus g̃ fiat a Voluntate: a quo illo priori procedit sufficienti modo, ut mouere possit Voluntas ad executionem sui tanq; Causalitas finis.

Nego 2ª ans. Dico ng: ad ut ipsa Nō mar. Concedit Nego dto: Licet actu Voluntatis ut principiu sit aliquod movens Voluntas tam movet ipsa, sed actus ut illius executioni manet g̃ quidq; requirit ipsa actu ut effectu finis inordine

Intentiue procedere scitu quatenꝰ sit effectus Voluntatis & Voluntatis ipsa Vt cā effectiua talis actus; Vtrum procedit Voluntas Vt finis; sed potius illa presupponit.

Tertio ad vltimum ille requirit Voluntatis motum q̄ illo stignat motus ad se ipsum adhuc ordine intentiuo: distinguitur autem duplex Caritas finis: alia qua mouetur Voluntas actiue in ordine ad suum actum: & alia qua moueretur a Deo actiue: Dicitur autem ille actus procedit, Vt Caritas finis eo quod quis q̄ prior adhoc Vt eligatur a voluntate non habet nisi exactis in hoc: Vt quidam nō sanctis exactionem; sed habet exactis intiolate, nisi prouisione posteriori addita propter finis interiorem Voluntatis motum.

Proponitur Sententia magistri Durandi ampliata &c.

Praeter sensus enumeratos, dantur recedat & alia satis plausibiles assentiri Caritatis finis nitens inquadam motione methaphorica, qua ipsa bonitas finis applicata Voluntati mouet illum ad amorem sui, quo dicitur amare quo ipsa Voluntas Voluntati, & tali Voluntate diuina: Ideo Durandus defendit a Conimbricensibus inter a. 7. q. 21. dicit ea ratione Scandia I. met. q. 9. a. 3. Durandus Lezma in hoc libro. q. 19. n. 9. Facinus Ibarra hic disp. 7. dub. 3. q. 2. Ant. de Moneda disp. 6. huius libri q. 3. a. 3. & 3. Est inter istas duas familias valde exacta.

Sed Quia Deus Voluntate sibi 3. deam Thomas. appetibile est movens motus; appetibile vero movens immobile: ergo sicut & finis est ens sed actus Voluntatis ens distinctum, movet, & est movens immobile, ergo Voluntatis ens distinctum: & talis ens dicitur: Sed finis quod bonitas movet finis appetibile: patet ex. Caritas ergo bonus finis ipsa autem Voluntatis distinctum aliter se habet ad ante omnia motiones Voluntatis & moveatur huiusmodi actus; ac ens quod non est movens immobile.

Ergo Deus: sicut Verum hēt simplex naturale q̄ intellectu, ita etiam bonum q̄ Voluntate & sicut mouet intellectu ad bonum sui; ita etiam bonum mouet Voluntatem ad sui amorem: Sed verum decisive applicatum intellectui scipso, dicitur absque alio medio mouet illum ad bonum sui, propter simplex & eyeo hēt: & bonum scipso mouere potest Voluntatem ex vi Caritatis simplex & non hēt appetibile q̄ appetitum: Sed hoc modo dq̄ in infinitū q̄ Voluntate, & est ens ab vltimo in actu 2° movens: & exit Caritas finis

Confirmatur item Caritas finis dicit quendam ordinem in finis duxerit finis: & de aliis in dicto actus eius Caritas est regula: Ideo enim, vt talis & propter suam Caritatem

Vt propter eij finij: Sd Videsa h in Virtute operatiua poterit ꝑ ꝛ
causalitij finij esset abisso dicta, ig finij tantu finij.

Sed dicas: Sequit dari ꝑ
nri causalitas, quin sequatur abiguit eij effectu. Sd datur bonitas
ostensa Voluntati excitans & mouens illg adsit amor: quin sequatur
Porq̃ quatro amor, qui ē aptus finat effectu: ꝯ ꝛ potest causalitas finis in bonitate
Jesu Ma Joseph sic mouente, & inclinante Voluntate: maior suponitur a bad Versum
& minꝰ sic stanti. Adhuc posita tali motione potest Voluntas
no ꝓsumere vinculu amoris sibonitas sibi ꝓ posita sit finita
q̃ libere ferat in tale bonu: ꝯ &

Neq; alig Voluntis in sua habitudine relictis: q̃ nec
dat causalitas finis, cui non correspondeat in Voluntate a sequi effectu
quinimo, a sequi illius actu sue efficax, sue ineffax, q̃ sit lig de
ostensa, & posita bonitate finis adhuc ꝛ sequatur actus Voluntatis
hoc ideo venit, q̃ hunc finem ipse ꝛ transiuit a bachelꝰ ad sedes, q̃
indis positg nequit Voluntas, & magis inclinatg, ad alig finis: stando
q̃ secus Voluit dominus ꝑ quig Voluerit.

Ex hoc ꝛ in ꝛ sequitur, q̃ det causalitas
finis alicui ei effectu: hic nec ꝛ datur nisi respectu Voluntatis dig
ita ad amandu, aut no magis diligendu ad amore alterius finis: Stando
aut ingredimenti potest nig esse nisi in actu secundo: patet hoc ex iones de
Sylonico, qui ille exactor faciebat q̃ modo actus primi q̃ ꝑ potest
ad ꝓducendu quecuꝯ: & dum illos ꝛ contulit q̃ peccatu Dei meruit a
Deo ꝓpter manserunt immunes: patet etig ex calore aplicato subto
ꝛ disposito, nisi ad calorē Vltimu, qui unus solus Vltimus calidus reddit
subtu: q̃ dum ecꝯ de calore inest desitu ad calefaciendu Vt quatuor
Vel Vt quinq; —

Argumenta Contra Sd Voluntas molestata
Pro ꝛ in intimis quibus impugnabam ꝛ potest arguj: quilibet finis
qui Voluntas mouetur & inclinatur ad q̃ sequendu finis: alig assignari
debet, q̃ sit causalis dabilis motionis: ꝯ a tunc derivatur a bg finis in
rea a finiens ipsa Voluntas, causa cui manet ascripta, & nostra gratis
ꝑ dta: & cum nihil imprimeret finis in Voluntate: ecꝯ modo se habet
res Voluntas: sicut antea: q̃ q̃ diuersu modu se habeat: a bonitate
sibi intrinseca hoc habet.

Neq; dē anti: neꝯ dig ad cuius gratiā quis ago: ad
hoc em Vt Voluntas aliter se habeat, requirit q̃ illi ꝓponatur dabilis
bonitas, Vt sibi ꝓueniens: hinc em ex Vt singulis, q̃ finis &
Voluntas sint inclinata, & excitata Voluntas ad amandu &c

quendz amorz: explicatr hoc ꝛ̃ exemplo: Hoc ipso ꝙ qui propi
het ad terri sitbuendo pcubz, stat; inclinatr, et adeo alicitr; absque
eo quod imprimatr intrio alicui intrinseco propter sinpatia & otrariaꝫ
nz vidalz &c hoc inter se sent.

Rones ꝓ: Vt ꝛ̃ Mouear cat; sedz adquen
dz nz sufficit assistentia ipsi Dei sed requirit illa qualitas fluida
de qua supra coim: ꝙ Vt Vt Voluntas mouear agente etz nece exis
dtqua qualitas intrinsecz in ipsa Voluntate impressa: patet ꝺ̃: ꝛ̃
ꝑmaior sinpatia & otrariaꝫ datr, inter ꝺ̃ primu & sedz Motoꝫ
nz & Voluntatz ꝛ̃ etiz ꝙ magis ꝙ cingunt E ꝛ̃ primiqueꝫ ꝛ̃ Cea
ptis ꝺ̃ bona ipsi Voluntati: Et tam hoc sinpatia, & ꝛ̃ pratio, ꝛ̃ fi
ciat absoluendz realz dependentiz cadz sedz a prima: nec sufficiet
Vt Voluntas realiter dependeat agente, Vt deficto dependet.

Ad ꝛ̃ ans & nz
ꝺ̃: Huiz raõ E: ꝙ cadz sedz mouet ad ꝛ̃ phicie effectiu, de quoꝫ
coercitiu: Vt Vtriuz obz mouet methaphoice, & obiectiue; ad quoꝫ
satis E ꝙ bonitas extrinseca inuitet & alliciat, ac hñt Voluntatz
actu: sicut obz intus Vt illuz moueat de fui bonitz: ꝙ Vo phicie ꝓmouet
ad hoc indicet motione phicam: qualis E illa qualitas fluida in Voluntate
impressa:

Ad ꝛ̃ ꝙ cadz sedz nz obz debet dependere a ꝛ̃ dependentia
mrie extrinseca; sed debet moueri intrinsece a illa media qualita
te causata a Deo: Et raõ est: ꝙ ens sit aliud primo ens aut cadz: a qua
mouetr cadz ꝛ̃ intrinsece; cu dam mouear ad operandu; Vt mouery mola
dnc oritur ꝙ debeat moueri intrinsece a Deo media qualitate ꝓdicta
Vt Vo Voluntas, & sing moueatr intrinsece a fine, hñt aqua moueri in
trinsece potit; quare illa qualitas intrinsecz omnia ꝓstitit.

Ad dicer: sustia ꝙ loco
ꝛ̃ Arist: appetibile E movens immobile; & appetitz movens motuꝫ
Sed extrinsece ꝛ̃ Verificatr de appetibili ꝙ mouetr, cu alitr saltz ex
trinsece sedeat, dy cadz, ac dy alitr nachu ꝛ̃ 1o 2o de appetitu Verificari
deuet, ꝙ mouetr a fine nedu extrinsece; sed paliz sibi intrinsecz:
aliquin Vt esset movens motuꝫ alio modo ac appetibile.

Ad ꝛ̃ ꝙ de appetibili
sem Verificatr: ꝙ moueat emoꝫ: & nz de voluntate: raõ E: nz ap
tibile E prima cadz inter Creatas, adz adeo dy mouet Voluntatem
nz E alia cadz; nec intrinseca, cu cadz ꝙ cadz altez a se inditz: nec ex
trinseca: aqua illo tuno potit moueri: at Vo Voluntas: cu operetr
ꝑter finz operatr Vt mota E extrinsece ab ipso: Etenz ei operatio
fit a Voluntate endita moueri etiz intrinsece a tali operatione

Vt ad finem assequendy tendat: qua propter operatur, vt moveat motum
& opposita effectui finis.

Prouerb. 10. in fabrum redy sensy loquela: q. 22. de verit
a. 2. Vbi sic loquit. Aliud influere ad efficientis & aliud: ita influ
re ad finalis & appeti, et desiderari: dy sic appeti & desiderari necesse
fiere ab agente voluntario: sed influere ad finalis, qui & in causa, influ
xit. q causalitas ad finalis nihil habet voluntatis.

Ad hoc testimonium q sufficiens
Vt sensy opposito possit reddere, duplicitas occurrit forum: 1. diei.
q nro Moneda; q dare appetere q vt sonet ad aliq. Extendit in totum
& dare appeti, q & quasi gaudio desumpta a tali actu: quatenus bonum
actus desiderat a voluntate. Vtrahoc eius ad sibi dare & appetibile
q sit sibi a sensibili, quatenus exercitat voluntatis; sui munus & appeti
q & exercitij boni vt appetibilis. & alicuius voluntatis ad desiderium
sui: appeti 2. modo sumpto s. actus & actualis voluntatis; sicut vo.
accepti, et quatenus fuit exercitij rei appetibilis, vt & actu voluntatis, sed
& ipsa bonitas sibi movens & trahens voluntatis ad sui amorem. non eo
explicato. Hoc & solum q docuit D. Thas in verbis relatis, vt tam q
influere finis vt ipse actus appetendi: quod vero &
2. dicit potest ex Thas 1ma nihil
q D. Thas ibi ng intellexit, influere finis, sicut finis causalitas trahitur
ad trahere, hoc & q suo modo: q nam finis causalitas; adeo sit occulta, diligencepti
bilis vt Caietan. 22. q. 17. a. 1. eq ignotus, & inotatus appetetus adeo explicatus
fuit a D. Tha q suos effectus Regulas apetendi, qui ipsemet & inter effectus ad
finalis; admodum quo ista explicatur q effectus suos dicy dr, quod & alibi quo di
vimus sentimus dicy.

Preterea q illae causalitas finis media, qua voluntas trahetur
& inclinatur ad ipsum: Ad trahitur & inclinatur medio suo actu, seu principio
actus voluntatis & causalitas finis: pr patet: voluntas dr tracta ad eum, eo di
cimus causalitas, qua ipsa fertur ad eum: Sed fertur ad eum actus amoris, qui &
actus eius: ergo & tracta ad eum, qui sunt illius finis q sui actus: maior apparet: stat
sicut enim trahit res ad se; sic voluntas fertur ad eum: Sed eodem actu quo intus
trahit res ad se, dicunt res tracta ad intus, & ipsi unitur: ergo & eius voluntas eodem in
stitu quo fertur, et trahitur ad eum dr tracta ad eum.

Patet q duplicitas trahitur voluntas
ad finem. 1. quando sine actu, et sic trahitur ad finem, & sic appetio actus. 2. facultas
operandi inclinatur ad finem assequendy, & adipiscendy amandy; Et sic trahitur ipsius
actus non ad finem, sed ad finem hendy in executione. Vel ipse vt het ratio causalitatis
sed ipsi debenti; et assequi, & effectus.

Ex his infra ad 2. dicit. maiorem media qua trahitur affecti
ue ad maiorem; effective non maiorem: Et dicit. non trahitur medio suo actu effectus

&

Dei mis affectiue nego mis & ng: t realz dilne applicata gbaz mimy
nego dtz: Nec pariter & imy aliud ouincit, nisi q̃ eo vt eiz Caalitat, qua volu
tas ferte dnz affectiue, dicatr illas amare; vtam q̃ trahatr ad eo, n
nec solz trahunt Voluntatz movendo illoz in intentione, & affectiue; n̄ vo effecti
ue, & realr exercione.

Dicer Motio finis debet ee Vitalis: sed solz ad Voluntatis
Et motio, qua ipsa Vitalit movetr: ō hic E Motio finz et illi Caalitat
maior E extra dicunt ad finem solz movetr diuersa: Mis vt manifesta
solz nras q̃ ppter ad hēt Voluntatz movere ab intrinseco, q̃ē movere vi
talit: dta vero ab ppter mis realr inferte.

Sicut mis: debet ee Vitalis trahire
vt mar: sic bit ergo mare: Et sic mis Motione Vitali trahit: nego
dtz: finit ō alicui, & movet Voluntatz, t medio amore terminat in ipsu Vitalit
Vnde ipsa Motio, & tendentia Vitalis nz E Caalitas finis ad Voluntatis
respectu vt finis E effectz qui supponens Voluntatz motz affectiue, a fine
& abeis Causa bitat p alicui dentz sic explicatz.

Sed contra hoc sic. moueret: si motio
ppria finis E ante actu Voluntatis hēbit se exp̃ actu 1i. Et vt E exp̃ actu
Secdi: ō vt redit Voluntatz motz mediate ad finz, aut a fine; sed potens
primo & se movere: sed hoc E impossibile; q̃ Caalitas Vitalis sit determi
actu Secdi: et finis media ppria motione: vt redeat Voluntatz mobilem
sed motz actualiter: ō dicit Motio nz E Caalitas finis, sed hoc hēbit
actus Voluntatis, qui E Motio in actu ō

Respd q̃ motio finis supponit Voluntatem
in actu 1o obiecto; Et movet illa affectiue mediate ad actu Secdu: nbl
valet motio finis vt redit Voluntatz mobilis affectiue; sed actualiter motz
ad hoc E nz requirit actu Voluntatis vt Caalitas, sed adsumy vt effectu ipsius
motionis affectiue: Ex proportionali meo, quo vt Caa modeatr a se, de
bet q̃ movere ab eo medio dicu ppria, quicquid etiz dicit se hēat esse
actu primo ad actum Caa Secdu: E tam qui ponit actu primu in via
ad actu Secdu dicit ppria.

Insuper debuer actu Voluntatis, hēre a fine: sed vt effectu
qui: ō vt effectu quo: ac ppter vt eiz Caalitas: vt mis: ab eo vt talis hēt E vt
quo extrinseco vt quod; ō & actu amoris, solz potest hēri a fine E vt quo; et nō
vt effectu qui = Respd nulla E implicatio in hoc, q̃ actu nz requisitu dicatur
hēat ee vt quo & vt quod: Vtas hoc manifeste inqualibet actu dilnis agentis
Creati, qui dicatr agere cu illo, hēt ab eo actu vt quo et ee ipsius Caalitas: Sic tam
dicatr ad primu agens, simultanee concurrere cu 2o: et eius ppria hēt actu

eadē alio absco ē Aliquod dño Aliquē sic ach̄ voluntatis, sic dr̄a
Quanto hēt ē Ut quo abilla; ē ei⁹ cālitas; à fine ē hēt ē Aliquod
Et Ut ei⁹ effectus.

Aliquer §. Illa ē cālitas cuiusvis cās, qua ꝑa transit de
alterū ad Secdm: Sed finis transit ad alterū Secdm medio actu voluntatis: ⁹hic ē ei⁹ cālitas; ꝑ⁹ mēt: finis inalterū ē ꝑter appetibile: Sed appetibile
Ut Tale transit ad alterū Secdm ꝑhoc ꝙ alter agerat; ⁹ꝙ actꝰ quo deuet agi
sit actꝰ voluntatis medio huiꝰ modi actu transit Cālitus ad alterū ad alterū Secdm

Sed duplex dari appetibile, Unū extrinsecū, et intrinsecū aliud
appetibile extrinsecū denotat tale ab agentibus potens in illud tendere, et ipsū
complecti; Cui correspondet Ut cooperatiū ꝙ de facto agentis ab actu voluntatis
appetibile intrinsecū scilicet inhærentiæ ꝑter, & quemlibet ꝑa ꝙ aliq
potest voluntatē mouere ad sui amorē: & in hoc sensu appetibile semꝑ
reducitur ad alterū Secdm nisi ꝑhoc ꝙ actus moueat voluntatē ad sui amorē
Et hoc fit ꝙ sinitario, quē ē ut in tr bonū & appetibile nīa coincidunt: finis
non distinguit nisi ab alio ꝙ ē appetibile extrinsecū: Et ꝙ hoc ꝙ fit agentibile
Ut. mōd, Unde concurrit bona Vis Argui.

§. 5.

Et si plura essent hīc, quē actus ēt opponant ꝙ ānī soluta maneant
aliud arguit ꝙ pars Proxa adhuc dubendo restat: ꝙ Secꝑ pono: Inter
Duo Ut ē finis, et alia bona Creata debet ē diuersitas intrinsecā
Sed dato ꝙ finis ꝙ semꝑ moueat voluntatē, inter ipsa nulla erit
diuersitas: ⁹ nec hoc dicatur a sio ē Cālitas dicta a pio fine: Manet
ꝙ certa: & finis ꝑter: modꝰ finalizandi ꝑpꝛ contrahit in Creatis Sed
ēt mouendo ꝑ se ipsa, et inde manens mobilis: Sed hoc mō moueat
quilibet finis, nisi haberet Cālitatē a se dictā: ⁹

Obijcitur: si Cā efficiens Secda
operaretur, media operatione seu identificata eodē mō operaretur actus
suus: Sed hoc ꝙ alia ratione, nisi ꝙa cooperatiū operandi, ꝑ mutare
tur ab his Cā: ⁹ patet: si Cā finalis Creata seu identificata suæ
Cālitati nulla erit diuersitas in mō finalizandi inter illa & finem
increatum.

Resp: ꝙ in dari diuersitas in mō finalizandi; esto cū inhæ
quenant, ꝙ Cā finalis creata ꝙ increata ꝙ de facto moueant ad sui
te distinguunt tam inhæ, ꝙ bonitas increata dare ꝙ ꝑ ponit creatura
ad sui amorē: Et satiat appetitus: at ꝑ bonitas creata nō satiat.

Nec necessitas q̃ē bonitas finita & limitata, vltrq̃ alia maior dari potest; bonitas aũt Dei ē infinita, & vltra illã nulla dari excedentem valet ꝓfectũ: imo in ꝓpria essentia ipsius alias sunt grari ꝑ bona. Vnde ens est simile.

Affirmatiue ens ꝓtest de maiori dici q̃ minori. Ergo ens identificans seu talis causalitas; identificaret ens ad diuersa ꝓdicamenta coperiantur. Vltimus ꝓ exercitij a quo limitari debebat ꝑ minori: ꝓcise q̃ causaret motu absolute quo ad minus, & ꝓ: Ng finiri etiã si identificaret sua Qualitas: ꝑ identificari aliqs ad diuersa ꝓdicamenta ꝓtinens ad infinitum: Et a fortiori ens ē inter limitatus, antequã moueat voluntarie a bonitate limitata, licet de quibus asmodum, qui ipsis causans vidit. Sed figuris ꝓpriis essentialibus q̃ sint rei creatę, ethentis ē possibile.

Quoad 2. Et similiter cadit vltra solutum ꝓcedit: Ad vltimum, ad finem finis negant identificare q̃ sub actu. Sed dicat ꝓfectus sine imperfectione: Sed Qualitas finis ē vltimus exercitij Qualitatis dicens ꝓfectus sine imperfectione: ō negant Qualitatis Creata; seu identificare talis Qualitatis, quin ex hoc arguatur infinitus & illimitatio.

Affirmatiue Soc: gorii Exithia ꝓcedet ad ens ꝓdicamenti ac essentialem inferiorem inferiorum ipsius negant ista identificari, q̃ ex hoc arguerent infinitas: ō patet gorii Qualitas finis, et ipsa Qualitatis finalis ꝑ imperfectione ens diuersi generis & predicamenti arguet infinitas coexistentificare vltimi: ꝓ ipsa: Ng Exithia et alia causa arguit infinitatem nisi q̃ vltimus exercitij Entis: ō q̃ Qualitas Qualitatis finalis: Sit ens vltimus exercitij arguet eos modo infinitas in Qualitatis finalis.

Ad hoc arguit ens Stranij ens de genere: Ideo non vltimus exercitij ens diuersi ꝓfectus sine imperfectione negant identificari q̃ ens, quia exercitij, q̃ ab illo limitari debet sed ens si actus voluntarius sit Qualitas finis tã illimitata manens finis, ac identificando seu sua Qualitas: ō hoc arguito ꝓmanentis Stranij: ꝓ quia actus voluntarius: & omnino existens finis: ō negant ens intrinsece limitabile eius, sicut Exithia negebat.

Ens ꝓtest de arguit dici maiori si dicat ꝓfectus essentialis q̃ de maiori, sic dicat ꝓfectus esse illius; necessario maiori: Et dici minori dicit ꝓfectus esse finis necessario minori: esse rei q̃ finaliziat de minori necessario etiã:

finis q̃ cũ tali subiectiue nõ debet accipere p effectũ ẽ sua causalitate, sed abo
ritate intrinseca, q̃ in se hũ. Vnde si hoc ita posita sit, nõ necessitate
ponit voluntas: finis cũ erit infinitus, qualis ẽ Deus: q̃ illum nõ ponit
necessitate, seq̃ finis manet limitatus & finitus.

Dicat hoc insolubile quilibet posi-
tus Deus, loco q̃ de ipso imediate dict, & specificet Petrum, & evadit in
finitus, q̃ tunc, & specificans Petrum, nõ tũ ẽ effectus Dei q̃ nec ali
ipso: ac de causa cũ dr, q̃ nullus intellectus creatus potest seq̃ identificare sua
intellectui, dñs dam intelligibile, seq̃ identificat finitum coercitiue sub
intelligibilitate: & sic ipse obiectiue intellectus, tũ q̃ cõ illius. Sicq̃ dicendũ
est de finito: et hoc erat solutio ad obiectionem. Nec causalitas effectiua ejus
ad finitum illa efficiens. Vnde coidentitate ipsius, q̃ cetera sequuntur infi
nitas, vt late ung q̃ cedentibus habemus.

Ad replicam: Cõtineat infinita finaliter dummodo dicat
ordinem necessitatis, q̃ nõ includit cõtradictionem: Sed hoc nihil ad intentum
adducit: q̃ erit infinita nõ obstante doctrina Sancti: qui mihi: nec essentia hoc iden
tificatur seq̃ cõtinet nõ dicens defectum ordinis effectui subiecti: Ad illud quod ẽ contra
subiectum linee, dicit aequitatem esse infinitam in actu ejus lineis: q̃ similiter ad hoc nõ
sequitur sit infinitus nec sequitur, q̃ contineat cõtradictionem: Sed illud quod ẽ contra subiectum
linee cõcluso aequitatem inferri potest: q̃ ens cõtradictionem contineat.

Quod vero contineat finitum
omnem bonitatem subiecti linee: Sit creatum secundum finalitatem: Sit quantumcunque
bonitatis actu secundum identificando seu includit formaliter: cõtradictionem aptitudinalitatis subiecti linee
q̃ habeat vim bonitatis q̃ potest haberi, & quamlibet ejus sit aptitudinaliter in actu ipsi
ipsa: q̃ habet q̃ requisitum, nõ aequetur infinitum in tali bonitate, quo ad esse
habitus:

Ad secundum: Nego maiorem: & ad eius minorem: ad quam dicitur quod secundum
partem cõtradictionis effectui subiecti linee absolutum aequatum ad angulum: & limitationem eius
anguli: Et dicitur: Deus nõ requisivit q̃ contineat quamlibet illam bonitatem, quam ẽ contra subiectum
linee absolutum et limitationem ad Deum: & limitationem intrinsecam eius
Dei: sed finitum nõ contineat cõtradictionem effectui subiecti linee absolutum limitationem infinitam
nec exiit ejus bonitas.

Quod sibi sic modo contineat faciunt pueri et explicent
aptitudinem subiecti: cujus illationem sequentem, q̃ contineat in se cõtradictionem
ut quo sit ejusdem boni identificaretur cum eadem contineat cõtradictionem subiecti linee
absolutum limitationem ad suum locum quamvis: cujus etiam sequitur, q̃ sit infinita
essentia hoc modo teneat: Vide quo ad hoc ostenditur patria.

Nec id q̃ addit de auro difficultatem auget q̃ auro

Nec in linea recti finiet ex perfecta ag sit impossibile accedere ad ipsum: ad illa quæ limitata: nec in linea appetibilis finiet ibi desinat facere. Ergo sua cognitum ex hac em stat optime, q̃ nō cognat necesse aperiri, ac q̃ prius q̃ sciat limitari bonitatē: et qua simitur rāo appetibilis.

Pro exacta huius disputationis notitia desiderabile scire: quos agentia operantur propter finē. Deus enim exit resolutio Et si alij sancti fuisse de hoc tractare videant. Nec: ad quem, a mente Ubi, Et in anima tanta vt operantur scientia propter finē: q̃ sic probatur: ac re propter finē est duci debile vt finis & ponderatū: Sed agentia in dicta relata, nō sunt capacia ponderandi bonitatē finis nec illi cognoscendi dicendū inter ipsa, & alia. ō vt operantur propter finē.

Ex hac ratione dicendū deducit solu hō dicta, qui stat hoc asserti opponi debent: vt quod felix de hoc vt agere dat quem videre spectet, quoniam ipse agere potest. Et q̃ si canis alligatū apprehendit carnē stati diuinitus vinculum agenti: Sed diuinitus vinculum in cane; et illa spectatis in fele; se habet vt media ad hoc vt bonum ipse quantum sibi possibile ō moveri ad bonum sic posito tanto agente. Similiter vt passer detinet nidū, paulatim nidificia dicit ad hoc necessarium. Et dicit pariet periculū sibi imminere fugit, ad natus ostendit: hi et alia huiusmodi poterant ad hoc inducendi addūce.

Ex dictis ita tam obscurum nō cum bruta operantur ita sic; Et si ea quantum vag q̃ dicunt adhuc dubium de hoc dari nō videant ipsa ipsa. Sed ducunt nidificationis, quia ipsis similiter dicimus ponunt ibi, vt omnino ipse quando: Vide alij huiusmodi nō sunt in illorum potestate; nec deliberant operantur: q̃ necesse erat, vt operarentur propter finē.

Sic apponunt media ad hoc habet ad dubium bonum sibi possibile vt tam ad hoc dat intellectū electio Sed Autor dicit ordinat vnū ad aliud: at vero in actibus: nō medij vt finis q̃ ponuntur, q̃ modus vnius obti adequati, eo modo, quo ipsa virtus, per capit colorē, & virtus q̃ modus vnius obti, quia visio obtinet vt medium ad colorē videndū vt finis.

Vel dicitur cū D. Thoma: q̃ canis attractus vinculo et deducitur in aquam relatio) non appetit diuinitus vinculum hoc quantum canis non in medio ordine ad finē: Sed tam diuinitus q̃ bonum sibi

proposing, Vt de lectarijs apparet sunt et comethijs Caenijs. Inhabitatoribus, Deniq; Sereb Vt obijt Hevelius, Physicis, sed circa hos Celebrie nostra Mondâ inhiat Et Theologos ad quos Desine tractare potij spectat. Et hijc Thae Disputatione

LIBER

SISTO22.

Legimus vnyz credentes de cāis fortē, nunc & de Fortuna & causis
Videtur ⁊ fecta manent & causis parcere aliqd arcere oportet, ne vnus
Stat credentis, ⁊ sit cāe pacis: Nec & de diuinorum vim in causis fortuna,
& fatis, fractandis & fortuna. Vt Deos Cyprianus docuerunt Vetustior
Saxo fuga, Vtpote ⁊ autumnabant sua fortunam disponere, Vt sibi placet
bat. Quos Iuuenalis dexerit sat. 10. Vbi sic cecinit;

Nullum numen habes, si sit prudentia, vdte.
Nos facimus fortuna, Deam, cælo ⁊ locamus.

Sed his deuacantis sentibus delirantes retrahis: adea, qui apud catholicos
sonant Fortuna, fatis, & casus & veniamus: sicq fortuna defendat & cy
prianus c. 5. huius libri: Vt cāe efficiens pacis inter, qui zaco dicuntur ex
electis; casus & proprietas & cāe efficiens pacis inter qui zaro dicuntur ab ex
electis: Ex quo manifeste liquet distinctio verborum inter fortunam et casum
fortuna enī sibi hēt loca tractantis, qui propter finis ex electis agunt, ut
comedis abijcis positis, sequitur alij, zaco dicuntur pueri intentionis ipso
rum: Vt q Horatius Vbi fodiens Dauus thesaurum inuenit, ut tam hic
sibi casu, et inopinate euenerit.

Casus & Vt a fortuna distat locus licet etiam
in his, qui ex operantis propter finis; Vt ⁊ Dauus ex arco quo aertabat
fugiens ad fratis amplexus peruenit: Vbi fames et sitis
sacrum regerit, hic dicere dr a casu, ⁊ dum hoc ducis ignis inhoc
fortuna habuisse, ⁊ nihilominus potest dicere, ex electis operantis.

Sed dices: Cuncta
qui inuisibiliter euenirent ex infallibili Dei prudentia accidunt: ora
re Deo disponente et dirante: quibus a casu fit ac ⁊ Deo nullizari
potest & cāe fortuna, l, casus= Respo de antiquo Deo: idem respon
Dei ex & fortuitis est dalis regebat dixi: ⁊ optime Augustinus ex secutus ex
exemplo: Cum quo Dns duos Seruos ad aliquos locum mittat, ita vt quo
libet ignorij lateat Dnus alterius sibi ambo occurrant: Et tunc ea
talis occursus regebat Seruos omino casualis, Et fortuitus exist: Am
tam regebat Dni qui Deum Christ fecisti, ut sit, ⁊ hoc ideo ipse prid
viderat, & disposuerat. sic in causa nro.

Ad tertia Cap ⁊ ad euentus: Sic San
ctus Boetius: lib. 5. de consolat. prosa 6. Et inuisibiles rebus mobilibus
dispositis; ⁊ quo quidentia suis quo que nectit ordinibus: Vnde fugiendi
sunt prorsus, ecq sentibus exeruis qui ex Fortuna dispositis, et ex
inuitabilibus fatis cuncta huius Dnus ore sonabant, Vt inquit Alano
ibi:

Magnum patrem, pelagi ⁊ ex obrema sequentem
Fortuna omnipotens, et inuitabile fatum
His posuere locis.

LIBER SECUNDUS.

PHISICORUM. SUMÆ

Textus.

Motu, actu & passione huius primij capitis huius libri pertractavit Phy zelegua & Aspita, qui vsq ad octo numerantes Et Verendendunt: Vt de infinito perfecto nobis tribuant: hycoia pe determinu Guarram, & diu Savente Cumine, qui Vthiora indrabeis quapo tuero Claritate Siocram: Inde Vt.

Quæst. 1. De Motu, Actione Et Passione

Quæstio 1ª Quid Sit Motus, Et qq Conveniat.

Quibus mot deo manifestatē, Vt inejs gradine vmoxari Sy varanes arcram: Tenony nihilois hoc casy neoare spelnim Ad cognerentia pote zat illy atali removere exxoxe: Quomodo em neoari Valet, d movemur dy ambulamy, d movent aucy dy vdant, & d movent Cli: Ruxy hoc fidei catholica Vet: Et Paulo dicat: d in Deo movemur, & samus; a quibus ad Aratis motus Sny Deo, & de quidditate illius pxpeny dicay in hoc.

Motu definit Phy: c. 1. hu ij libri: text. 6. hoc Verba: Actus eius, q ē pos, at ē tale motus et aqua Distone pozy, aut nihil differt qui Cuius a Phis traditr: & Motus ē actus En tis imp̄fi, q Vt imperfecti: Hic definio abolis recipit si Valentis Scludes qui in Comenta Caputi 2. huius lib. et Movera 18. dstroney, hanc Diffioni recipit, et si bene fundato Lech, Vt postea videbitis. Inde q communis Sho xy Vethoia incedens Sit.

S. I.

Diffio prædicta motus vehe explicat illius esse: ponit in illa Gadh Loco Veneris, q d quemit motus Et dō ens, qui ē actus pfectus, et n̄ Valens illa Verba Initio imperfecti indicat d motus est mobile: d manet explicatur q sequentes partes Nempe, q Vt imperfecti: qd indicat d motus mobile inachualitate Vadi.

Ad cuius plenioxem intellectu observandum est Arno Aleo. 3. phic. Sect. 2. d movile videtur esse tū in suis loci termo. 1º Omnis imperfecti & pure potentialis motus moveretur, 2º inachualis pfectis, et subiecti dō ad quem &

nunc transit ab ee movere ad ee. Vt motus: Et denig ptee in via, &
acquisitione ad actu ffecty: et entitati actuali, denyfato ponit motus

Et d declaco ad actu
et alig ingoa antiq moveatr; et ad actu imperfecty, qui ptis actuet subty
talit dam hoc facit, vt illy ingoa retineat ad ulteriora actu: Et ad actum
ffecty, quo adepto cessat motus. Hec E mea declaccio exposito diffio.
mi tradity: Sed nra Moneda; et si fateler hanc exponi ee Thomy, et Thomy
ffensor firmatq nichilomg illg retinet, et nobg illi exponi debet.

Videt tm̃ pceacta
diffionq explicat. Motus E actus entis in pta, i. det motus E caalitas cuiusq
Cat, mag sensibly reexnentis hy ingoa, et ingoa addit derionem motus
et solu E ingoa ad caalitas scribit, sed etig ad effectu caalitatis: hyc sent
quy specialit ygie docet: Nq aliora alia, q hiis quy docent thg inter eos
cdunt.

Sed ffi specialis addit omnio displicet. Et p iuxta hanc exposity, thq caali
tas Cat mãali, & ffalis quoq motus habent: Sed hoc E falsu: et ex pcedo
illa diffione motus: Et mirũ: hic em loquimur de motu, qui hit aduntu
passiuu depndentu ad passionẽ; sed caalitas mag et frq ee infuerunt passiuu
ad pficiendu passiuu respectu & hnt rationẽ motus.

Deinde motus iuxta diffionem
q hic exponit E actus entis in pta: Sed talis ee E caalitas mag, & hnt
rationẽ motus: Et mirũ: nq caalitas mag adhuc in pta sentia identificatur
q mãa ipsa. Et videri potest in pta. dicto. q. 1. dicendu. Sed ffidz
ficiatr, q alio ee hnt ipsy actuu: et papertiy, q identificatur q mãa, quy
pura pta E, oiz actus pmy ãis excludendy: &

Explicet & exposito ad Et nq intellectus
caalitas intis; Et tam Et frigee docet ee hnt rationẽ motus: q motus ee E caalitas
aliq gemq Cat: = Nec valet dicere q motus hic desinit motus aliq mãa E principiu
pxy, sed caalitates mag, q frq sunt motus quoq mãa E principiu: q ipsiusmet
Edoctoris docet oppositu motus.

Nq in pta valet hoc dicere; q rationes mag sunt motus
aliq mãa E principiu, & tam ee apprehendentis in motu hic desinito ad pho
dhuc iuxta principia huius doctis. auctoris: & ee sequitur ad rationẽ motus q hic
desinit ad Et. q hnt aliq mãa E principiu. & motus q hic desinit debet ee ad q
quod sequitur pactio: q hnt caalitas mag & frq.

Dico q nro Moneda: Omnis caalitas
tendens ad speciem, siq E actus entis in pta, et in pta: sed in pta dari huiusmodi
caalitates caalitas frq hnt rationẽ motus: manifestu E certu: Nq in subto caalitates
huiusmodi reales & pta ad motus, sed etiã ad motus illius: Ulterius dicat hoc mo-

Infra & sibi & pot ad informans, sed etiã ad effectã medii informa
tis: 2° Qualitas gratiæ & ach entis infusi pt infusi.

Ad 2um ideã principium pt Petr pro
bat: qa Pt ipse ait, motus & qualitas pendent ad effectum
Qualitas dr tendit ad effectum sui, ut effectus mediis dr sit effectus simpliciter
ipsa gra: Pt docet hic auctor Sic. proced. dist. 9. q. 2. 2° pt sua arocito gra
litas gratum fr & pare motus — Sed: si Qualitas gratiæ fr & ach entis infusi pa
ga ad ingressum in gra & infusa, cum gra & infusa actuat illã sui identificatã: pa
ga esse dr relinquit ingressum infusa, ad ulteriora ach: Inde fr actuat Viatis
ad gaudia ach effectiva; atq adeo dr het rationem motus qualitas eius.

§ 2. Argumenta opposita sunt contra

Primum 1° loco Valesio: Loco allegato citato: Motus fr potuit malignus prædicamento
detrahere, sed & ipse prædicamenta: Et ad plura prædicamenta reducit: sed hoc recepto
defixi fr potest: ergo fr heat detrahi esse; quæ Turca declinat explicatione
2°: 2° motus defixionarii fr Valet: Ex arcubus Ai Valeti succumbit &
miror pa tam viri illum Virum tam doctum decipi

Resp 2° ad illud 1°: fr ita est explorata &
motus ad plura prædicamenta divaricetur: Fatemur enim actionem detrahi tenuis
quantitatis specialis = Omnia tamen maiori acumine videt: Licet enim ista præ
dicamenta inter se differunt, et nihilominus defixi ponunt, quatenus dicunt & ar
cui dicant fluxus esse ponunt tamen defixi: propter quem rationem & dicunt in
actione malefici.

Primum 2° Simon habet rationem ach: Habet ach primi, secundi
sed tertium æstimari potest: & motus fr bene definit, quod dicit ach entis
fr unit quoad primam partem ita ach primi essentialia remanentia actus fr
motus fr & talis: 2°: Quoad secundam partem ejus germanum actus fr
& ultimum exercitium desinens qualitas 2° fr relinquit subiectum & actuat infusa
ea 2° motus subiectum infusa relinquat, ach secundi & erit.

Resp motus mensis & ach primi
mensis ach secundi explicatum: ad infinitum, & vitandum, nec tamen fuat necessaria
ita ach secundi explicatum ejus qualitas subiecti & ach secundi effectivi fr vitalis: hic
enim subiectum qualitas qualitatis, quæ illi coæva pendet, inde fr relinquit subiectum in
fusa ad istum motum. Licet erat antea: bene tamen ad rectum perfectum & ad
finem ingressus 2° tendit, & quo adepto cessat motus.

Primum 3° Pis ponens ad ter, sua semina
& sua infecta, habent rationem motus, & tamen deprehenduntur sub hac definitione
& veniunt aliis adesse: fr mihi Dixonis enim ita actuant subiectum 2°

ordines illud agra ꝯ disponunt & relinquent illos impa ad ꝙ Deus
Calos Vt duo reliquit subtz impa ad Ca loz Vtria; Et similiter ꝙa
embriõnis adhoc intrinsta & anda, Vt ordinet subtz adꝙ Dicunt quꝙ
ffectiõ est: ꝙ dathe actuant subtz relig illos impa ad Vltimos actum
& sunt ach lntis impa, ffl impa.

Sed ꝯ neo ans: ad quꝙ gradꝝ dico: neq Ca loxem
Vt duo, neq ꝙa embrionis, nec dispones, nisi hac de fiõa ꝙ prehendit nꝛ
adhoc Vt essent ach lntis impa, ꝙ Vt impa, requirebatur ꝙ essent nãri
gozatia, & ꝙ actuarent ingenii, & Vnifacto ex: sciit actuant ꝙa inanimato
relata.

Aliud ẽ est ꝙ sint ꝛꝛ Vitales, et aliud ꝙ sint ꝛꝛ ad Vitã, et aequi
sitio illius: primꝝ illis nunit: Vꝛ Secdꝝ: nec loco ꝙ relinquant subtz
impa ꝙt oppositꝝ: ꝙ etiã ꝙa ꝛꝛ euntiꝝ relinquit subtz impa adꝙ
Educatiꝝ: Et nihilꝝ & ꝛꝛ euntis ẽ ꝙ dicta desitio, ꝙ talis ꝙa & ẽ ipsa
Via & tendentia actualis ad Vltimos ffl; sed actuat insacto ẽ: ldꝝ
nihil dicimꝝ desã insecta, et de disporionibꝫ ac de qualitate remita

Prouer 4. hoc ipso ꝙ talis
heat xadꝝ achꝝ dnt & respectu actiuꝝ, se habentꝝ modꝝ ꝙ: ꝙ sequla
dr indefiõa, ꝙ motꝝ & ach lntis impa= Desꝝ & oia lntis impa ꝛꝛ ne
tioi de ore pugnat, ꝙa sed ꝙra hꝫ sit Enꝝ motibꝫ ꝙ illa verba ln
his impa, sm ꝙ dicta ẽ complicata: quod Vꝛ talia verba ꝛꝛ sequntur
sic dicit Phꝫ: sicut & redundat ex dr, ꝙ huc & ach Diaphani; ꝙa
prius susceptiõ lucis capax & actualitatis ei & Diaphani; sic motꝝ
& ach motibꝫ & prius ei susceptibꝫ & Enꝝ quale impa motibꝫ

Replicabis: Motꝝ potius
sequitꝝ ad gradꝝ corporis ꝙ ad radꝝ Entis: ẽ nõ debuit desiꝛ ꝙ ordinem
ad Ens, sed ordinꝝ ad corꝝ motile: sm melꝝ desineret ꝙhoc ꝙ ect ach
corporis, ꝙ ee actꝫ lntis impa: = Desꝝ ꝙ mobilitas lntis magis nota
Et ꝙ mobilitas corporis: Melꝝ ẽ desiꝛ ach in ordine ad subtum
motꝝ, ꝙ in ordine ad subtꝝ primꝝ motꝝ; Vnde motꝝ ꝙ ordinꝝ ad Ens impa
melius desiꝛ, ꝙ ordinꝝ ad Corpus.

§ 3.

Desiõ tradita ne dꝫ motibꝫ successibꝫ ꝙuenit, sed etiã instantaneis
dꝫ motibꝫ sint ach imperfecti: Vtrũ alius actꝫ pereipiat ꝙ oculus
herba & dist motꝫ in successiõ, qui hẽt partes extra partes ꝙ ꝛꝛ
& posteriores, qualis ẽt motꝝ localis, et instantaneꝫ qui totꝫ simul

Vnica instãs ẽfficiãs, p̃t Generãõ subtralis: et inuẽit, q̃ quãtꝫ
dalꝫ motꝫ simul sunt realit̃ fieri, & factꝫ &c.

Hꝫ mine assertio Scoꝫ Thã: inhiꝫ
Lect. 2. q̃ explicans dictionẽ istã sic loquit̃: Accipit em̃ hic motꝫ
p̃ mutãõe, p̃t tradit̃ Aꝛ̃ dicendo Vtra Generationẽ et corruptionẽ: ꝯ Ex
mente Scoꝫ Thꝫ dictionẽ aliorꝫ medꝫ motꝫ successiuꝫ, q̃ dicendo Vtra Ge
nerationẽ: Detiꝫ Generãõ q̃ mutãõ instantanea & destitquit ẽ Vno.

Vide q̃ Scotꝫ dꝫ
Motꝫ, desinit exemplꝫ apponi in Generãõe Subtralis: hꝫ sunt termi
Verba: Mutatur em̃ secꝫ, q̃ mutatur, aut ẽ m̃ subꝫ, aut ẽ m̃ q̃titatꝫ
aut ẽ m̃ qualitatꝫ, aut ẽ m̃ Vbi: q̃ Verba sic exponendo: Motꝫ ad subꝫ
& instantaneꝫ sed nõ subꝫ in motꝫ ẽ m̃ q̃titatꝫ, qualitatꝫ, & Vbi, q̃ simi
liꝫ sunt apponi exemplꝫ, sed etiꝫ in motꝫ ẽ m̃ subꝫ ꝯtra illꝫ
mentꝫ etiꝫ motꝫ quoad subꝫ, et instantaneꝫ desinit q̃ hanc dictionẽ

p̃t Vltra &c.
Vnica et efficaci ratione: Generãõ subtralis & ad Entiꝫ in posꝫ q̃ Vt
in posꝫ: ꝯ Venit illi definitio tradita: p̃t arꝫ: ng̃ illo priori, quo intelligit
Generatꝫ adhuc subꝫ, nondꝫ intelligit ibi ꝑa subtralis: sed Via etiꝫ
dentia adillꝫ ꝯ intelligit subꝫ in posꝫ, ad Vltimũ actꝫ adhuc dꝫ existit
Generatꝫ: p̃t arꝫ Vltꝫ em̃ in motꝫ instantaneis dicit incodꝫ insto
fieri, de facto &, nõ tamẽ illo priori, q̃ quo intelligit fieri; intelligit
etiꝫ facto &, sed Via dictum; ng̃ dꝫ intelligit existere ꝑa subꝫ & sed
exclusiꝫ ꝑa, qua adepta intelligit in facto &: ꝯ subꝫ illo priori
est in posꝫ ac finale Generãõ & ad Entiꝫ in posꝫ q̃ in posꝫ

Sed mutatꝫ instantaneꝫ
Vt relinquere subꝫ suã ꝑtem q̃ ng̃ simul sunt talia ꝑta et mu
tãõ: ꝯ nec illꝫ relinquit in posꝫ ad q̃, ac etiꝫ Vt & ad Entiꝫ in posꝫ
q̃ in posꝫ sed q̃ solutio, Vt quidꝫ exortus ait, exoneranda, aut
Veriꝫ ex intentione Videtur procedere: ng̃ Vt subꝫ manet & in posꝫ ad actum
sufficiꝫ precessiꝫ illo ꝑtem ad, et nondꝫ intelligi dari ꝑtem omnꝫ
expulsiꝫ; sed in isto expelli; at quei adhuc Generationẽ ꝑtita in subꝫ
nondꝫ & realit̃ expulsa ꝑtibꝫ q̃ ad subꝫ q̃ dꝫ intelligat locharꝫ
q̃ ꝯ adhuc manet subꝫ in via ad q̃ illo priori, quo mutatur, q̃ Gene

rationem

Argumenta ꝯra istã Vnam Solutionẽ

§ 3. Primo ꝯra 1. Vnam q̃ adducit S. Thom. q. 2. de Sacrificio q̃ Generãõ
precedat realꝫ p̃sumptionẽ ad q̃, destruendum subꝫ in posꝫ, sicut
illud relinquit motꝫ ꝯ Generãõ ratiõ motꝫ ad hꝫ: p̃t arꝫ: Ens Creatũ
hoc modo relinquit subꝫ in posꝫ, et dum ꝑt & motꝫ secundum dictionẽ

§ Tertia & Vltima Conclusio proponitur, & pbatur.

Ad rationē motꝰ ꝯ ſit generatiꝰ inꝰ et ria ad vltꝰ ꝯ ſenſitiuū & vitalē
nō ſunt propriē dicti abſoluti ſpūales ſi habent rationē ſui generis

Sed ſtrictiꝰ ſpectāti: ſubſtātia quātauis
inuehit ē ſtrahē diſtinguibile ē fieri, et factiuū intellectū ꝯ. erit quātū ꝑa alteratiuū
ꝓpriū ſuper quat ꝯ: Nō intellectū inferat & acquirat inꝰ habitꝰ, & nō ꝓprie actū
ipſius met intellectus: ꝯ ꝛc ingenerē quatenꝰ ē inſpa ſubꝰ inferat, ad ſenſū
quatenꝰ ē infactiuē: ac ſpecieꝰ ſacti habitꝰ inſpa nō ſufficiunt ꝛc.

Ad cuius ꝓbationē nego ām. Nā rō ſtꝰ & tendentia, ſi ſalvat diſtinctio inter ſe
diſtinctos: fieri ā, et factū ē inter ſe ſubſtantialiter ſunt, ſtꝰ ſ ē dicta
inter illa, quidam inter genus & ſua, & manentia ea inter: hoc ā nō ſufficit
ad ſalvandā rationē ſtꝰ et tendentiæ in quo motꝰ conſiſtit.

Inſtatur hoc in ſpā ſubſtantialiter
hic 1° intelligitur poſſet dici ꝙ habet rationē motꝰ ſtꝰ ad ſenſū, quatenꝰ ſuo
genere & informatiuo motꝰ: ꝙ incepto ipſius ā 1° inſtanti debet ꝓportionē
habere, quatenꝰ manſuro ſalua inter: ꝙ incepto informationis ipſius ſenſū
quaſi fieri, et durare ſalua inter ſtꝰ ad vltimū, quo ipſa informat motꝰ
& informatio in illo vltimo inſtanti erit ſtꝰ recepti ipſius ſtꝰ et 1° informantis
hoc ſi admittunt in ſubſtantialibus ſpā: ꝯ nec in nō caſu deberet admitti.

Dicitur 1° ſpā rationis
habet rationē motꝰ, quatenꝰ intellectiua, & volitiua: ꝯ voluntatis, & intellectus ſunt motꝰ
phici: Sed prædicta diffinitiua ille motꝰ deſitꝰ cuius natā ē principium: ꝯ ſubſtātiæ
diffinitiua apprehendatur ſtꝰ intellectus, & voluntatis:

Nego 2° ꝙ admitti ſubſumptā
quia ſic dicta ē: omnis motꝰ cuius natā ē principium: necꝰ minꝰ motꝰ in ſpā intellectus
nec minꝰ, et nego ſtꝰ: Nec cū deſinit eſſe motꝰ, qui ē anima, ea ꝙ ē anima
Sed ois motꝰ in ſpā ſuæ anātæ ſit, ſuæ ois ꝙ eſſe patet: nec opponit
exemplū in motu arbitrii, qui anima ſit ē ſed aparte: Nā intellectus
& voluntas ſtꝰ ſint motꝰ, Entis mobilis ſeu in ſpā ſit de
ſcindit hac deſtione, ꝙ ſint anima tanꝰ ā tactiuo principio: et hæc de hac ꝙſt

Quæſtio 2ª. Quomodo diſtinguantur inter ſe Actio, paſſio, et Motus.

Supponendū ē 1° ꝙ dicti ſtꝰ loquimur de actu ꝓpria Dei, ad 2um nec paſſio
nec motꝰ ſequitur. Sed de actu tranſeunte ꝓpria Dei. Creatione, et deſtruc-
tione & motu ad ea ſequitur. Actio ipſius creata de qua ſola dubium
præſens ꝓcedit, alia ē immanens illa ſ, quæ recipitur in ꝓpria ꝯ elicitiua
ipſius, de qua adillud ſufficienter ordinatū, et alia tranſiens illa ſ, quæ ea

ordinatr ad alig existens, q̃ fiendo, dr̃ transiens, q̃ transijt ad existens mag.

Supponendo 2°. q̃ dt moveat alijs modo sua complicata plura requirunt quasi diuersa, duret em̃ intra tempus moveng, modo, trũ, q̃ motus. Et ultra hoc dat actio, qua est inordinatio ad movens, et passio, qua est inordinatio ad mobile, dum motus, qui desumit inordinatio adtrũ. Unde actio est actus agentis, q̃ dt actus est. Passio est defectus, q̃ hoc, q̃ sit actus passivi. Ex his duobus 2°. loquendo dicimus, q̃ restat inter hæc tria tempus potest distinctio assignari, q̃ actio est ad quod alijs motus agens inadæquatè. Passio vero tendit, quo subjectum agentis subijcitur: et a illo patitur et transmutatur. Motus vero est id, quo mobile tendit ad habendum effectum, q̃ dicitur adæquate, seu quo tendit adtrũ, ad trũ.

Ultra hæc circa dicta notanda sunt. Inter actionem, passionem, et motum datur ordo naturæ; q̃ actio est prior motu, et motus est prior passione, qua ad utrumq; sequitur et succedit: prius natura intelligitur, q̃ fiat effectus media actione, q̃ fit subjectum mutetur: prius est, q̃ moveat subjectum ad trũ, q̃ fit adæquate patiatur: his suppositis facile invenietur, quæ dicta inter hæc tria versetur nouitas.

§ 4. Referuntur Sententiæ & prima Conclusio stat.

Prima sententia est Scotti, Durandi, inter alios dist. 17. q. 2. ag. 2. et deinceps, qui asserunt, q̃ hæc tria actus, passiones, & motus distinguuntur inter se realiter & seclusa mente, q̃ mera entitate saltem modali identificantur. Citant q̃ hanc sententiam Bañez 1. p. q. 27. a. 1. dubio 3. Arauxo 3. met. q. 1. a. 4. qui Autor citat q̃ se citat Cagetanum, & Sto. Ultra quos aiunt esse plures, qui eandem sententiam tuentur. Ad 2°. dicit Ld doctrinam in hac tradunt doctrinam defendere possint, ipsi videant.

2a. Sententia tenet esse distinctionem realem inter actionem passionem & motum, ac quidem rei, aut, ad modum: Hujus sententiæ fuit Caietanus 1. p. q. 25. a. 1. Cumel ibidem a. 1. q. 21. idem docuit Vasquez et alij plures. Ad hanc sententiam inter has media docet actionem et passionem realiter inter se distinctam ante omnem mentis operationem: Sic sentit q̃ doctrinam quidem Magistri esse mentis & Curselius hic: et alij citati, quæ tamen Conclusio Scoti vera erit eadem sententia adhibita.

3a. Sententia tenet actionem et passionem non distingui realiter inter se, nec a motu, sed solum virtualiter a parte rei, et formaliter ex natura rei: Inter hanc sententiam adhuc diversitas in modo opinandi quidem Scotistarum docet Sect. 2. Rechalac tract. 3. physicorum disp. 23. c. 3. et Joan Sancto.

dicit. Ita Scotus sect. 2. Censent Actio, et pario inter se distinguntur
ideo realiter: amota Ra. nec hoc modo credunt distingui.

Alij vero distinguunt Actio
Motus E superior, & Generica ad actu, & passionem: Alij tandem et sibi credunt
dari realiter motus superiores ad actu, & passionem, asserunt tam distinguiri
hyc dria causa realiter: hanc sententiam defendunt hoc modo Rubio Hervaeus
quodlibet. q. 7. Fr. Prado in hi q. 8. dub. 8. Moneda disp. 1. huius lib. q. 2. Arauxo
in numeris Conimbricenses & Seguntini sit.

Dubium 1.

Actio, et passio, nec distinguuntur realiter amota, nec ipse intrinsece separata
ab hac illud 1. Ecclesiastes vir Anselmus dialog. de Veritate c. 9. Videri ait
multis eum modis aliquid dicitur de causis Aristotelis, de relatione
Actio Christi, Item in peccatione: peccatio nata & agentis, et patientis, Unde
actio, & passio dici potest. En quomodo vir Anselmus sentit eandem peccationem
realiter causis actus, & passionis distingui posse.

Contra hoc suadetur eius eadem Veritas in hoc
Libro c. 3. Ubi docet: Eundem motus et re actu agentis, et patientis, et relatio
causa: Ubi eius Notare oportet Aristotelis quem et Aristotelis omnes Scholastici. Ubi Verbum
relatio stat de Actione motus nempe dicit actione agentis, & patientis, seu ab
actus, & passione causas Actu, Ubi illa Verba. Ultima demonstrant et Realem
Eandem Arm. Doctorem ibi
Actio quibusdam in locis hoc idem docuit, Ad principe Q. Aristotelis Cont. c. 26.
Et 3. phic. sect. 5. Lit. L. Ubi Scotus: Idem actus sunt re et duorum,
sunt diversis causis: Agentis quidem sunt ipse et habeo: Patientis autem sunt ipse: Similiter
11 met. lect. 9. Ubi affirmat: actus & passionem tantum causa differre: Endhoc
ex mente Authoritatis Eximii Doct. Anselmo peclare theologie cubare; et
contrarie Aristotelis theologie & doctrinam penitus Motus communis.

Ad Q. causa Ubi &
Fundatur: Eadem res et sufficiens Ut detur causa convertis abscondenti, et Primum
tet subtus, illud ex primo modo: Cum sint multis eiusdem entitatis absque
necessitate, de facto eadem res ipse Petra in eadem constare duplicabit: Sed hoc
ipso habet causa actus, passionis, & motus: actio pario & motus de distinctis
entitatibus, & realiter: ex tanto 1. Unde alia inconsequentia: Ideo motus realiter
respicit terminum a quo, & ad quem sine multiplicatione entitatis: & pariter
potest idem motus esse actus agentis, et recipit corrupti abilis, et impassio, & re
causa passionis coercebit, et Ultimo, ex sic obtinere potest causa motus

Procer hyc rao adhoc Otra Pl. Ockhamenses Aliacum Scama, & alios, asserunt
actum transeuntis subiectari in passo: actio enim, qui excedit absentem in
hoc Pl. het p subito passe, et habilla tale subito patit: Sed hoc admitto qm
in subito & passio, et p. absentem excedit & actio, absq mutatione realis
entitatiua sui; & actio, & passio rr distinguunt intrase realiter Pl. Ockhamenses
Scama, & alij Sed min, dicq rr adhuc pria affirmant.

Sit dico rao dicq Pl. Nihil
datur in rerum natura absolutu distum in creatis, q. realiter agens Deus sua
passio si absolute distinguatur & realiter ab agente Deo sua realitas absolu
distincte sit minor: si enim passio absolute dicta est quanta, aut hoc dicet Pl.
tas, aut Pl. Qualitas: Sed rr Pl. tas, qm ipsa passio sit via ad hoc q. agens quanti
Pl. Pl. Qualitas: Q hoc sit quia actus & agens het Pl. sui Qualitate
Et recipiens eius agentis Deca quanta Qualitas assignari debeat: & nullomodo
esset quanta passio si distincte absolute:

Pricis sorig: Passionis nunc cas quanti Pl.
Qualitas Pl. quia agentis, q. huius Qualitas sit actio, Sed subiecti, qui compassa
ibi. Sehcat Pl. rao recipiendi = Sed contra: q. actio quantitas dat passio
nis & passio ipsa dicta realiter, & indicta: Si sedq dicas: & actio rr et
realiter dicta a passione Pnr intendimus.

Si prig assumat Vtiq; inquiro: hyc actio
quantitas passionis infert passionis necne. hoc Vtinam rr dicas, q. actio
transiens habitu qualis ita est sit q. dependentia a subito: Sed q. sit
hoc modo infert passionis: &c. Si & dicas primum iterum inquiro: & passio
illa dicta & absolute, qua quanta & mq. Si indicta: & passio ita & realiter
q. actus: Si et dicta, adq. redditur assertio Pl. in infinitum: & quemcunq &
omnis actio dicta realiter a passione.

Pricis q. Obstantibus: Difficile cogitur q. deus
petant dictas distinctas addere & sed distantes essentiae etiam passi me
diis absq. Dei beneficio intra. Sed actio & passio dictae distinctae addere
petunt & bene realiter distinctae intra se: & inclusa ex ope intra. Maior patet
Nam & duae realitates gratiae, ac una essa realitas. Sed Pl. datur duplex distinctio
addere duplex essa dator: & duplex gratiae realitas. minor & sit facile ab ipsis
Exeo q. actio & passio habeant diversa praedicata

Sed contra: Nego prig semisse hyc rao ad
primum adducta quae Deus rr distinguit absolute et passione seclusa inter
se circumdare quae absolute: Deus enim rr habet praedicatum alias duas
plures praedicata: & rr het esse addere dictae absolute & passione: patet
ita: Nam actio & passio idco habent inuicta hoc distantes addere dictae.

quia dñr̃ habent diuersa predicamenta.

Dicendũ ng dictio hyc & hic hoc dñr̃ intrinseca passiones & modos, & gradus essentiales rei, et eadẽ ag dicitur & cotidie, & eadem ag dicitur modaliter. Sed quia dicunt, quod in Sorte & Platone distinguũtur gradus essentiales quos habent extra animam, sicut Sortes habet humanitatem & distinguitur exeo, quia humanitas Platonis differt ab humanitate Sortis: Ideo dicunt, quod habent differentias realiter distinctas, quamuis non sint diuersa predicamenta: Sed modi sunt tales, qui habent predicamenta, sed reducuntur ad predicamenta rei, quorum modificant: & hoc dicit quod est inter realia & passiones, quae debent esse modalia.

2o. Iuxta primã Carmelitarum: Actio, passio, & motus, sunt eadem entitas realis; sed ethis idem modus realis: & non distinguntur hyc tria dicta realia adinuicem modaliter: pr. ang: ng in Sorte habet actu eadem essentiam agentis et patientis; sed modo actiuo & passiuo, est agentis, & patientis essentia: & sic in Sorte accidentalitas ng distinguitur realiter & duplici modo, nec in ratione modali a tertia distinctis realiter.

Deinde: ng hi dicunt esse hyc tria identificanda in una entitate modali: & negant distinctionem realiter distinctorum modaliter: ars & exemplum ipsius loco suo & citato n. 26. et 27. inferius: Sta Sytr: heatens nag modaliter distinctos, ly ratione, quatenus non habent entitates realiter: Sed habent modi entitates distinctas realiter gaudent: Sed hoc ipso negant distinctionem illorum modaliter.

Pr. min: Sit modus actus realiter a subiecto distinctus entitatem realem et unitatem modalem distinctam ab omnibus aliis modis realibus: & non habet entitatem, et distinctionem actus realiter a subiecto modo merito a passione, et ab entitate, quae non habet: & distinguitur a passione quatenus explicat gradum modi, et ab entitate ipsius passionis: & nullo modo identificantur possunt actus, & passio in eadem entitate, et aliunde distinctionem, nisi dicant gradus nec habent duas entitates, et non distinguitur a passione: non tamen realiter

Pr. 2o. duo ratione quae cuique existente de tribus modis opinandi: Actio, et passio identificantur cum motu: & isti identificantur inter se, ac isti non distinguuntur realiter: patet ista ng iuxta axioma Sahis me: quae sunt eadem uni tertio sunt eadem inter se.

Hoc arguit (dñr̃ noster familiaris Illas quidem illustris) & illo modo dicendi certam sententiam Scotus Illas aduert 1. p. q. 26. a. 1. ad 3: Et nec Doctores illud verificari de actu, quae sit eadem re, et ratione, ut sunt unitas, & indiuisio: non tamen de eis, quae eadem ratione non sint idem realiter, ut patet in essentia diuina, quae sit eadem ag relationibus realiter; quamuis non sit eadem ag illis rationem

distinctæ relationes inter se & ad Deitatem divina

Sed hæc doctrina non videtur vera sit, et aptissima ad explicanda præta, quæ in divinis verificantur de essentia, et de relationibus, nihilominus tenenda non quoquo modo videtur. In creatis enim videmus, quæ, quæ, quæ identificantur ab aliquo tertio debent identificari inter se, et res bene distinguuntur negantur ab alio & pario, debent non identificari ab eodem, quæ valent distinguuntur realiter inter se.

Sit ergo: Una singularitas, & unalis in hoc, et sit idem sint realiter ab aliis in tam gradus; et ridiculum, quod præta creata, & limitata sunt implicat identificentur ab aliis, et quod distinguantur realiter ab illo, inter se, & in creatis adhuc ea, quæ non sunt idem gradus, si sint idem realiter in aliquo tertio negantur inter se distinguuntur.

Nunc ergo hæc solutio in creaturas minima, qualis & modus admittit Mysterium Trinitatis quod non ostendit: Mysterium Trinitatis in hoc distinguitur relationes identificatas, quæ essentiæ sint inter se distinctæ realiter: Sed hæc solutio etiam defendit, quod alio, & pario identificatis ab eodem sint inter se distinctis; & admittit Mysterium Trinitatis in creaturas minima qualis & modus.

§. 2. Argumenta Contra primam Conclusionem Solvuntur.

Instabunt 1° Scotistæ, arguendo sic. Deo S. Thæ 3. & 8. dist. 2. q. 1. art. 3. Si inquirens an relatio in Deo distinguatur a substantia? Quæ distinctio negatio de relatione in Deo asserta, a substantia distinguit; affirmat tam de relatione creata quæ in substantia fundata: Verba Doct. Scotti. Sunt istæ. Ad primum dicendum quod nulla substantia est in Genere potest de relatione quæ de divina ad unum Genus, et quæ excludit ab alio Genere: Sed essentia divina non est in Genere substantiæ Sed est supra omne Genus quæ verba sic exponuntur Thomistæ quæ excellant ad Genus detrahunt identificari non possunt quæ nobis alterius Generis. Sed a tertio scilicet ab eodem detrahunt, dicit specialiter. Si quidem diversa prædicamenta distinguuntur ab alio & pario negantur inter se realiter identificari.

Ergo idea relationis creata nequit identificari cum substantia

Ad hoc arguit Scotus contra hos quæ in dictis putatione de relatione divinitificari cum substantia Nec hac auctoritate Sancti, relationes distinguuntur realiter a suo fundato: Quod quidem intendebat S. Thomas Scotus de relatione, quæ in substantia fundantur, ut pote pertinentes ad detrahunt Genus accidentis, dicunt esse in creatis distinguuntur realiter a substantia cum quæ est immediate dividit in substantia, & accidens, tamen in duo Genera opposita, et non communicantia.

Ad hoc optime intendebat S. Thomas, quæ tam creata non sunt identificata cum substantia, quæ est ejus fundata: Quod quidem in nostro casu locum habet, quæ tam alio relatio quæ est ejus & pario, & modus sunt de Genere accidentis: & hoc ab alio & pario inter se detrahunt alterius identificentur, et ab eodem identificentur, et dolitis pertinent ad detrahunt Genus accidentis ficentur: quod & non ad unum Genus, accidens, quæ & substantia, ut sequeretur coexistentia non: Ideo alio pario Et modus valent substantia, quæ relatione creata

Atque ad rationem eandem auctoritate depromptam: Alio, & pario

identificari quæ sunt de Genere accidentis

Sed ma scelato obtinunt ꝓdicamta diuersa: ꝫ realia dr̃inor: ꝑ ꝙd: nz rez sit fundata sup̃a uersꝰ ꝓdicamtũ locatꝫ ꝓlixꝫ, & directe, & sine ꝓsta realia: & ꝓ eo ꝙd alia sunt & Vt ponat̃ Vna res illam in suo ꝓdicamto realissꝫ: & ꝓnunc indirecte genere actiue ꝓdicamto: & hinc raones reales diuersas.

Ꝙ ꝓpter & ꝫ raone ꝓsunt identificari: Proet hic raõ: Inter res ꝓtinentes ad diuersa ꝓdicamta maior datur distõ inter res eiusdẽ ꝓdicamti: Sed ꝓxta Vñ boca rez ad diuꝫ ꝓdicamtꝫ ꝓfectarũ sunt dicta realiter: & ꝓtiori ratione atq; facilius distinc realiter gaudebunt res ad diuersa ꝓdicamta ꝓfectantes: & alio ad dicta cap. & ꝓsio, quę ad diuersa ꝓdicamta attinent distinctis inter se realiter.

De relatõe:

Ad alia, ꝓ to Ꝫmoto nõ debent identificari, ꝫ relatiõ ꝓdicti hoc ꝫ debent habere

Hocaroꝫ & ꝓcipuꝫ fundatꝫ Orationꝫ: facilitatẽ distinctiõis animaduertat: & sed, quę ꝓ dicamto nõ ꝫ realiter: nec dictꝰ rõ Vnꝰ ꝓdicamti, ad alia attenti ꝓdicamti debet ex realissꝫ: raõ ẽ: nz ad distinctiõẽ Vnꝰ ꝓdicamti abalio, uendit hoc ꝫ fundant substantes rez in ꝓdicamto locabiles Vnꝰ alteriꝰ Vna res ꝙ ueniat ꝙ alia ad hoc genere: hoc ẽ potest dirigere inter res seu identificatas, Vt videre ẽ inter aꝛal, & caste; rale identificatur ꝙ aꝛali: Et tam ꝑ ueniꝫ ꝙ illo ad hoc genus: & cum dicta hoꝛs et in digestis nulla datur ueniẽtia ꝙ genere, Sed se tñ ostendunt ꝓfatos & arouꝫ desumptꝫ diuersitate realiꝫ Vnꝰ abalio ad distinctiõẽ realẽ inter ipsa

& Iesus Ma

Ad nos ad aroeꝫ rez dr̃ anꝫ, ut neo Ꝑtꝰ; ad eas raones dictꝰ anꝫ, sunt ꝓxta realia quoad ẽ entitatiuꝫ dr̃ anꝫ, quoad distinctiuꝫ abalio neo anꝫ: et dr̃ ꝓsus ꝓtꝫ ad distinctiuꝫ dictꝫ genꝰ abalio neo anꝫ: raones reales, et dictas realiter dr̃ ꝓtꝫ.

Ad distinctiuꝫ rez ingꝫ dicamto ꝑ attendit additatiuꝫ, & distinctiuꝫ realẽ, ad ꝓtiꝫ ad distinctiuꝫ et unitatiuꝫ realẽ: Diuersitas ẽ realis datur post inter res identificatas realiter, Vt patet in exemplo ꝙ ab alto de aꝛali & duabꝰ, et ꝙ in calore, qui quatenus habet raonẽ ꝓtis, differt a serpente ꝓ ratione, Vt indutꝰ raonẽ fortitudinis: et tam ẽ ꝙ calor realiter sit unus ens raonis: & ꝓbat adhuc, ex eo sit diuersa realiter ꝓxta & bene ex hoc infert ꝫ distinguunt realiter.

Ad illud quo Proet aroeꝫ rez dictꝰ maioꝫ: - sumpta distinctiuꝫ ꝙ entitatiue identitatiuꝫ neo mai; sumpta ꝫ diuersitate, aut entitatiue uenientiꝫ & similitudinis dr̃ mai, & neo ꝓtꝫ dr̃: Raõ ẽ quare inter ꝓxta uenientia Vnibocabiles datur distinctio realis, ex ẽ intrinsica, qua ad diuersa ꝓdicamta attinent, et ꝙ ꝓxta Vnibocabiles datur multiplicari inter ipsa, qui in talibus ꝓxta ueniunt

Quia pydeari potest dicitis dantz Scotus in ista
diuersa, sat ē p̄ cogit obiectio, qui ante dicti substat, scripsiāo ex fundato
inxe, Et ecclia mō aduentus dehinc generacē ex Deipare Virginis, quia
beni Deipare filii Subsistat hoc ē sine dubio realē fieri posse ex vtroq.

Probat D. Adhō, patio etiam,
Vel ordinant ad hoc esse opponendo, quatenus Deiformis, Et diuersas hab
tates sunt. Si secūdo: ō diuersa ē esse adhuc, ab esse patiendi ng hoc
habitus, sed etiā realitas: patet ista: Nō ea, quę diuersificant hoc entitatis
dicunt partes in diuersas spalitates ordinabiles tam ad opponendo eandē essē
Vt patet in aīali, & rabi.

Primus ē dicit ꝑ potest. Et enī adeandē essē stituendo
Adhuc, Deus eadē secundū denotat Petrū Et adhuc, et aīal, Et pōa, nonulla
illam Rehet, quod pōa aggethe alterius: nec illa Rehet Et alteri adhuc
ō ꝑ ordinant adeandē essē opponendo, ē hent inse realitē distinctas, &
entitates, ante ois fictū intū.

Deinde ō adhō, & patio, quatenus abintē in diuersas spalitates
patiunt Rehet Et spalitates inse dfert; nec ordinant adinuicem adeandē
essē spalitē: sed diuersas hent esse: adhuc sat ē genitas adhuc &
patiendi, Et distinctas multiplices: Entitas ō eadē realitas ē multiplex diuersa
realitē adhuc: Ergo ē sequitur ō deberent Rehet huiusmodi spalitates Et ach
& pōa; sicut aīal, et rabo.

Optimus dicit rei exemplū hoc in opinione dicentiū
tia ex ara intū & voluntate: Intra opinē intū, & voluntas, Rehet ta
dua spalitas dfert in radē qualitatis; & tamē identificant realitē ex ara
patet hoc etiā in opinione distinguentiū a subiecta diuina in spalitas ne
dfert, quarū nulla Rehet Et pōa rei pche alterā, nec essētia spalitas
dicitis: sed ois ly orientur esset, ō entitas Dei ē multiplex distinctus, intra
omnes ly spalitates adunantur.

Probat 4. ly Scotus ad hō. relationes realis inter se
distinctē petunt esse distinctā fundamēta; sed adhuc, & patio fundata sunt distincta
relationē: ō petunt distinctē realiter inter se: maior patet Et certa: minor
Adhuc em Et ē essentio abagente, seu ageneratiue fundat relationē paternā
tatis; & Et ē ingasso fundat relationē filiationis: ō adhuc & patio sunt
fundata distinctas relationes;

Hoc arguit nihil ētra nos quinere, qui ly Natura
adhuc & patiendi Et ē radē realiter fundatā, sed diuinē tamē sine re
ng fundarent relationē huiusmodi; Esto ē adhuc & patiendi, Et distinguantur re
dicit bene tamē primerijs Generatibus radicale in Patre, & Subsistentia filiorū
Genita, quę sunt fundata ꝑdima relationē: Vnde arguo ñ ē transeo.

Dominio tam q̃d sint rationes formales fundandi actio, & passio realiter ꝓt dr̃ maior. neq̃ min̄: nec fundata relationes sunt principium Generans, et ita abijcio de medio, qui realiter distinguũt inter se: Rationes tam formales fundandi q̃ terminandi realiter distinguũt: Ad hoc & si distinguũt formaliter & ordine ad diuersa obiecta fas. Dices: Actio, & passio habent suas rationes formales distinctas ante operationem inter se: & realiter. At dicit̃ qui inter actio, & passionem versatur: ita arguit: Nihil qui inter duo data nihil ponit, q̃d actio realiter recedat recedente agente et q̃d passio realiter ingrediatur ingrediente q̃ rationes q̃ exercerent: Sed hoc ita dantur ante eas operationem inter se: & dicit̃ qui inter ista realiter: huic arguitur prima facie Illa Lemma.

Sed maior est. ex Theca Scholastica hunc arguendi modum displicere: q̃ arguta Scoti, & discipulorum exonata variis eius dictis sunt subtilitates, sillogismis, ac obiectionibus vita; vt dicant q̃ quomodo ipsi in Logica acuto Scoti satisfaciunt, & sic ibi: soluenda occurrunt = Negatur maior. Ad cuius probationem dicit̃ maior: Inhoc dicitur dicit̃ inter hoc tria fundaliter; dr̃ maior; fratres nego maior; dr̃ q̃ minor, et nego ꝯ: ibi em actio recedente agente, et passio ingrediente &c. adhoc tam rr̃ requirit dicit̃ fratres realiter sed virtualiter sequitur: ergo & fundata ponuntur intellectui, vtque distinguuntur tanquam fratres addo.

Instabis: Actio, et motus separantur realiter: q̃ realiter distinguũt patet dia: et arguo probatur: Ens in creatione, quo sit aliquid & actio transiens & tam motus rr̃ infert, nec identificatur cum illo = Patet in processu, vbi durat motus vsq̃ ad hũc, et tam actio rr̃ durat = Ens denique ens Dei ipsum potest durare motus; Et tam actio illius cum rr̃ sit transiens quo creatio, cum motu identificari rr̃ valet: & actio, & motus separabiles sunt realiter.

Nego ad primum, nego arg: si intelligatur de separatione realitatis, et entitatis: ad primum & quando antea, nego actus creationis & transeuntis, est em actio manens & inde ista a Deo agente & illis: Unde nihil enim q̃ rr̃ identificetur cum motu, nec ipsum ingerat.

Ad 2 q̃d actio transiens est ens q̃ ingreditur motus, & identificaretur cum illo: Unde nihil contra nos = Ad 3 q̃d Deus potest de maiori suo minori: Ens motus processus, rr̃ ens sit, Ad argumentum, durat etiam actio, quandiu durat motus: Unde rr̃ sequitur separatur realiter in tali casu, actio, & motus.

Ad 4 dici potest: q̃ rr̃ cessat actio durante motu, quoad entitatem; Cessat tam quoad fratres a nobis distinctam, nimirum defectu actualis influxus agente = Hinc ens stat Deum ad ultimum q̃dam instans: Dicis nam primum quod dat: Deus em dum causat motum, non causat actum, ac motum identificatum, q̃ nullum est ens q̃ ingreditur

Mots transiret depotā in actu, permutatoīs sui: Actio & Passio mots absente agno coexistit. Vnde bene casus defectū conexitatis agentis prohibito motū, vt heat tactus actiuus: vt tam defecit illi entitas successiua, vt diuisū tactū coexistere vel, vt adfuisset conexitas.

§. 3. Secunda Conclusio statuitur, & probatur

Dicitur ergo Verum inter actū, passionē, motū & tactū ratiocinatū. Hanc clausulā statuo tria coordalia, sentientes sola ratione ratiocinatiua distinguui, & extra nostra, qui de motu separato ad actū & passionē id diffinitiue putauerūt. De actū & passione facile patet: Ea, nos qui predicamenta diuersa distinguunt, salua tactus ratiocinatiua distinctio necessaria est. Actio, & passio distinguunt predicamenta diuersa, vt inferius & ut apparebit: ergo actio & passio debent distinguui distincte tactus ratiocinatiui.

Ad hoc fundatū primo manifestū, & ex eo, quia omne actū & passionē distinctē diuersa predicamenta, tactus diuersarum denominationē: ex quo sequitur, quod sint diuersa realitates: quia diuersitas denominationis, nō solū ex fine sumitur, sed ex subiecto.

Sed contra: Nō quodcunque ens distinctū diuersos effectus adequatos sufficiens fundatū est, vnius eorum subiectū illa pars inferioris diuersa: Sed credit hic Autor diuersa denominationē adequatē: quia patiens actione, & quia actione: ergo actio & passio sunt realitates adequatē diuersae distinctē fundatae in re: seu tactus ratiocinatiui.

Dicendum quod data Solutio: quia diuersitas predicamentorum sumitur ex subiecto: Sed ex parte inferioris quia sunt de genere accidentis: ergo pergens reuocat hic Autor ad diuersitatem sumptam ex subiecto: vt ait: Quia actiuitas predicamenti qualitatis: relationis et aliorum huiusmodi = sicut ens ex parte, accidens, quia inferioris quia actu existentia et qui distinguit: ergo ex parte superioris predicamenta debent desumi distinctē predicamenti actionis, quia hoc heat tactus actiuus subiecto. =

Propterea quod abstractum accidentis subiecto, et non ex parte desumatur distinctio eorum decretorum predicamentorum: Quandoquidem hic Autor sequitur Scotum, et quibus fundatis vnitis: vt ait: Quia predicamenta relationis sumpsit ex genere, qui agerent de ente vnitis, dicitur de fine: distinctionis predicamenti actionis, sumitur ex parte relationis: et non ex subiecto fundi:

Quia ens quod accidentale sequitur subiectum, subiectum vt genus et ex parte superioris vt extat ex S. Th. 12. q. 54. a. 1. ad 2. sed dicitur ex parte inferioris quia sumitur ex differentia, quae ex eo, quod vt genus subiectum

Circa eadē cōclusa, q actiō ſit motio abſente impſo
& passio ſit motus passo abſente: Aliter dia q ducit exercitū Thebis ad
Athenas, et ex Athenis ad Thebas: mouet exercitū ſecūdū Antoclem
hui. c. 3. text. 21: Mouet nō ſi adueniēs ſparatā ſtabilit ita q ei habitudo
exerceat inter aduēs & passū, & ſic inter motiua et mutū: ad q̄s ipse et
dia.

Ad hoc inſiſtes: Ecce nō recipit actū passo, q ad aquā ſit pas et
transmutabile; Sed & transmutabile, et ē mobile id est Dant: q pas recipit
passionē inde in ratione mobilis: & id & inſtillo & pas ac ē mobile. Nec
ad. Matesi dicō mist: ac ē & mobile Lato modō dicit ſtride &
ag̃ p̄tare cū quo mist, & sic ineodē sensu, et subtalis dicit:

Contra 2.° Quadruplex
pa ſtillum pōtest mobili & q̄ mouere, & moueat: sed hoc ex stabilit passat
passio: & id stabilit et motū ac passio: vt dicit: Dato & nōdū passionē q̄
ſuponat existere ex vi recepte passionis aliter nihil nō ſubtrahe ac antea
ſe habat: & ſic nō stabilit mouat q̄ mutari nihil aliud & ponit stabilit
nihil.

Nec ad 2.° arium, de motiō dicit: ad q̄s probatū dico, q̄ mutari vt
mouit inhe et & aliter nihil vt dixi, sed q̄ motiōs in ordine ad hoc
hoc & ad hoc passio, vt dicta a nobis; Ad quatern & id q̄ realiter ille
ordo passionū, q̄d in recepte stabilit dicit, q̄ realiter, & ratione motū
q̄ passione mensa mutat nihil: ex tam ratione passionis: sed ratione
motus.

Et hęc & hac quæstione.

Quæstio. An Actio habeat subtrahi inhærentiæ & quodnam illud sit?

Quo subhoc titulo nobis examinanda se offerunt: Et q̄ primū
An, actio habeat subtrahi inhærentiā? communis sententia tenet ex
certo: Ipsum disputare placuit hoc, ex quo inducitur illud verum:
a quodq̄ ens recedit ens. Ratio. Exempla nō adhibeo de admissionibus instantaneis sed
tinendo eiciat: Vtō primū: igitur fundamentū potuero subtrahi adhibeo du
bium hoc sub peculiari titulo excitans: Vbi 1.° de ipsi actiō probato dicere subtrahi
inhærentiā hanc & quomodo quodnam illud sit assignabo sitō.

§1.° Refelluntur Sententiæ, & Prima Conclusio statuitur.

Quoad 1.°dō partē dubij q̄ long̃ dificultatē tripliciter circūferunt
Sentia quarum 1.a adhuc sive transeuntis, sive imanentis subiectari inhæ.
ri. Doctor subtilis cū sua schola ipsis adhoc sequitur adhuc in relatione

consistere, et passionę similitr. Idę et Scalijs fundatis innixi docent cum Ant. Lop. 3. 19. 2. at. Simul 1. 9. 1. a. L. Navarro ibidę 9. 45. at. Mart. Inghia tract. 7. sect. 1. Azpilcu. 1. met. dilucidatione 4. Mandria 5. met. 2. 2. ad. Rią, & numeris alijs ex Thoma Aldr. Ex Jesuitana et familia R. docent qui huic opinioni subscribebant cum Ab. Picard, Leone Thom. 1. spic. lib. 5. et ex lectionibus nr familię R. pauci illę Regr

Dę Sent. asserit aduę transeuntes subiectam instrō. phae, glossis qui pręsto sua scripta dederunt et fluxus Petrus nuę Abet & pilla citati Joannes a S. Tha & D. Suarez: quid. met. disp. 96. sect. 4. n. 12. ex una parte docuit aduę nec m deeppt ab, nec m Suppt ad subtę inhęsionis hęrę sed solu denominatiuę. Et ex alia asserit ꝑ petit inhęrentia subtę eę m. deo 5 disp, et actio adillę tota idę subtę hęre docet Huic opinioni alig fuit pia Moneda, qui 4 mutationes eis ex pensionę illę desinunt, et Suarez docet ut infra videbitur. Sunt et fluxus moderni ex quibus qui illę defendunt.

Dę Fluxu, subtę transeuntis subiectari in aere, qui actio manente inhęreat coęnti: Hdc sentia plausibilior & ab alijs defendit frequentię a Rhis Vide pea stat Collegij Conimbricensis infra disp. 4. q. 2. et Derieg. Ubi pse citat Chemnitij, Kingstius & Scheiopong: quos et de quibus Herbes quodlibet 4. q. 2. Soncinas, & Javelg citati a Mastrio in 1. q. 3. Bruę & Soto, qui segr ei Commentator Lezma, in hoc Libro. q. 3. a. 2. 2. no decimo 8, & não duo florentius idę docent S. Dr Moneda disp. 4. q. 8. Hurtę L. Jacinth Zamora disp. 2. huj Scholi dub. 3. Huon. Vnic. Dec. 2. Mastrio Rodriguez in sua. phia nova antiqua disp. 4. Sect. 4: ubi extra morę suę exactis per fluxum de hoc tractet Sant Vbaldus alij innumeri dę ex Rhis Dr. Thę Dr ex extraneis, quicunq; sentię Pr Veniox et pręsertim Rectores Magri Doctrinem sequantur. Quibus subscribens Rt.

Prima Conclusio proponitur & probatur

Omnis actio sive successiua sit, sive instantanea potest existere subtę inhęsionis, et sit nova concepta ultimi, & derelicti ex negatione Dn et transeuntis talis: Hdc Huę patet Extra D. Suarez, et patet extra Mastrium in fronte qui Scholis citatis: ubi 1° ex D. Tha. 6. de pot. a. 2. Ubi sequit. Nichil ꝑhibet alijd existens q tam Rionalis Vt inhęrens, sicut ens actio, Rionalis Vt manente & tam quam existat Ens in ente sicut in subto: 2° dicit Huę alterius saltę de manente dubitari negrit sicut in subto: 3° dicit alterius ꝑs, q est coens.

Dę Spiritu sancto, qui D. Tha asserit actus Dei et Verbi dicitur in hęrentia: Rd inhęrentia satis simpta inquo sensu ens ꝑfectum qua extrinseca dr Ens, inco ꝑ denotat.

Hae solutiõe Xpo Nazo et modernis vtrãq, ꝓut ex scõis ꝓbat
modis adhibeat ꝺ̃ instãs impugnabo = Ad 1ꝰ Arg. Nõ ꝙ. Arist. dicit. §. 6.
ꝺ̃ ait doctor Thõ: Actio, quę ꝺ̃ ē subltã accidis inhaerẽs, sicut accis subtõ
et ideo intr nouꝫ Genera cadunt: Ergo Verbũ et ꝺ̃ ꝙ. dicitur huic ex
positis traditꝫ primi Rationis ꝺ̃ Thꝫ et alia ꝓbãt Illuminatꝫ Doctores.

Ad 2ꝺ̃ Thõ: Omne accis vt tale petit inhyrentiã subtꝫ, et ꝺ̃ subtꝫ denominatiõẽ: Sed oẽ actio Creata
sive instantanea, sive successiva sit licet causans accidentꝫ: ꝙ oẽ actio Creata
exigit cogit exigit inhyrentiã subtꝫ: Maior exꝺ fide accidens immediate
deducit: Omne enim accis ē Entis Entis, Ad ēs Entis ens ē ex inhyrentiã, ꝙ accis
inhyrens subtõ ꝙ ē. Quoꝺ ꝺ̃ fizonat ex illo Arist. ꝓblematũ Accidentis
ēt ē inēe. Alia vꝰ ē ex ista: nõ subtꝫ agens in Creatꝫ operari ꝓt ꝙ actiones
subtãtꝫ: Ista vꝰ ex ꝙmissis ꝺ̃ ꝓbatur.

Vltr ꝙr ꝺ̃ Thõ: Omne
quod facit inhyrentiã impria: ꝙ ad salvandũ causãs accidentis ꝺ̃
hyrentia huiꝰmodi: ꝺ̃ any: Esse enim aliter tamẽ in subtõ denominatiue
et subtõ ꝺ̃ ē aliter inhyrentia latã sumpta: Sed ista accidens ꝺ̃ salvat
in subtã: ꝙ ad salvandũ esse accidentis ꝺ̃ sufficit ē aliter ꝺ̃ in subto
denominatiue, seu inhyrentia impria ꝺ̃ maior: Nõ humanitas Xpi Dñi de
nouat personã Verbi humanatꝫ, ꝙ ē assumere illã ꝺ̃ subtã denominatiue: ꝙ cum hoc
sit subtã; ita verificatur ꝺ̃ subtã sit aliter vt in actõ denominatiue.

Nec valet dicere: Quod
actio, ꝙ ē actus entitatiue, nimis imperfecte denotatur: Ista enim ē ꝓpria ver
ba ꝺ̃ Thꝫ inr. text. relata, actio ē actus, qui ꝺ̃ ē subltã accidis, et ideo intr
nouꝫ Genera cadit: Sed hoc ipso omnis actio Creata licet ē actus physicus
et accis: quia Verba ꝺ̃ Thꝫ in ꝺ̃ minuit data explicant: Minus ꝙr nõ Enꝫ
dividit ens in actum et potentiã, in subtã et accis, et eos his duobus exclu
sis, actus dividit in nouꝫ Genera ꝓꝺicamentalia: quia illa nouꝫ Genera
participant actum et potentiã ut subtã: actus ꝙ Enꝫ sunt actus physicus.
Ad iustã ꝺ̃ Thꝫ in loco allegato actio pertinet ad illa nouꝫ Genera, quia actus et
quia actio Creata, quę ꝺ̃ ē subltã accidis ē actus physicus successiuus
vel instantaneus.

Obꝺ̃ 2ꝺ̃: Actio iuxta Doctꝫ suꝫ solutis ē actus methyscus
suꝫ potentiã ꝺ̃ numero ꝺ̃ tuo: quia actio ꝺ̃ subtõ trahit exit subtã, et actio trahit
ad actus, accidentaliter exit: Sed nihil ē Entibus subltã, et accidenti inde requisit
requisitũ ꝺ̃ ꝓpositũ in ꝓpositũ: quia ꝙ in ꝓpositũ actus ponatur ꝺ̃ actione
trahi ad subtã, ꝙ trahi ad actus ē sequitur ꝺ̃ ꝓpositũ illã sit de genere accidentis
physici, et ꝺ̃ accidentia methꝫ.

Resp ꝺ̃ 2ꝺ̃ ꝙ Actionis nõ relata: quia oẽ actio ē actus physicus
certum est actio ꝺ̃ ꝙr actio petat inhyrentiã: Ad aliꝫ ꝓꝺ ꝺ̃tinguatur
ꝺ̃ subtã: Hoc ē ꝙ licet actio instantanea ꝺ̃ oẽ ꝺ̃ inhyreant: Dicunt

Prim Vera et realis coexio ab ad[e] g modu Viz et fluxu adeo g[z] q[z] nulli subito q[z] uenire pot: Vide actm dicim, que subtalis E, n[z] mutt exe sio ppria, sed alz Viz talis.

Hac solut[o] displicet omnio: Dz g[z] riacho sit accs phicu deuet assonari ppter alis[z] inquo analogie uemiat q alijs accientibus in E accientij: Ad iusta solutm ppriacij n E dicile ppter alis[z] precxao accientij, inqua achio q alijs accientijs uemiat: g[z] pfuncta solutio sicle mixi n Valet.

Maior & Anam exco g[z] Ens priz detrax g subito et accs, et g[z] modu accs g nouz illa Genera, quoz Ens E Stelio: Ad 2am dicit[r] detrahes alzqz deceptz uenire desent inxe g[z] detrant salz analogice: o et actio uenire devet q alijs octo Predicij in 2ada accientij.

Min 9[a] pr: Nz ppter 2adm Entis n pot dari inactu mixi l, deptz Ab tantumo: l, deptz ad, et In: atqui indeptu Ab seu coexione abscente, nulla dat ubenientia q alijs accientijs: o uenientia devet E in deptu In: o actus devet addi 2ao In actibus inq tantanio = Dz ex: no accientis E iusta Dz E inte, aut inhxexe: g, actio instantanea n exit accs, aut inhxexe devet subito.

Ad g[z] ppfatz Dat dos g Vz subvert, g accientis E E inte, sufficit ita se habuisse Vt cessa accij n inhxentia salz ordinali: qbz E decessa actus instantaneq n sit talis inhxentia; et tam decessa, a quoz accientium Hoc dat E, Vt absolute dicat, g accientis E E inte.

Subtilis evasio: Ad 2am inhxmeo videri locu potet: Dz q[z] illud g dr E decessa rez in 2a dictione devet uenire ad illa, g subone defita ppriehendit: Ad 2am Aristotelis definit accs absolute dicit, g pij E E inte: g ex actu instantaneq hoc devet sequi q accs E. = Deinde, g[z] eadz facilitate defendi poterat g qualitas Calidi quodlibet accs n dicit inhxentia actualz dz mod dicitio solz vocat xat, & n de alijs accientijs: Ad hoc censexet omnio voluntarie dicta g et g[z] decessa actus, que accs E, n sit inhxentia.

Adde g[z] decessa alioq accientiu inhxentia sit, potioz uere devet E decessa actus instantaneq: Sed ipse credit ita alia accia inhxentia importare: o ex actio instantanea: ppter assumptu quo devitioz entitatis E accs, eo modo: petit inhxexe subito: Vide de hanc 2adm a ipso petitam, g inhxentia actualis, E decessa accij modalis & quz decimq salz E deceptu realis illoq; quoz n deceptu realis alioq accij robustioris entitatis: Ad introita accia actio instantanea devitioz entitatis E, ac sic at E g modu Viz, defluxu dicto transeat: o ad 2am E adeo devite petit inhxentia inhibito sicut et alia accia.

§q. Argumenta Ld. Dd. mi Vitantia Blasius q.

Argues Lo. pmo Suarez Quãe actiõ dicit nõ esse subtã inhsionis: Sed illud hẽt raõne dñi: q actio ut talis fatetur nõ petit inhsionẽ subtã: ptr assumptã: Nã Deus ẽ actio transiens, et tam caret subtã inhsionis quo ad lecta facta et ptr assumptã actio cm ẽ accomodata pro habito q ẽ species derelicta: q iuxta exigentiã dñi exit exigentia subti inactiõ

Regã distinguendo quoad primã partẽ: Be raõne actiõs Vt sic abstrahentis a Creata, et increata vt ambo Be raõne actiõs Creatã, Deo ang: Ad 2dam ãtiã quoad priã partẽ Deo Mar: Deus non ẽ actio de facto Dei: Vide subtã ẽ transiens virtualiter et fatetur actio imanens identificata cũ ipso Deo = Ad 2dam Deo secã partẽ dicto ang abillo pyccre, Deo ang: abillo ẽ simul actuto, quatenus accidit, vt ang Deo

Argues Q. Actio debet apasione distingui fatetur: Sed hoc non stat cũ pmio quia dicat inhsionẽ in subto: Deo Deo pmo actiõs vt dr subtã sui inhgreat: ptr minã: Passio vt talis subtã in hoc potest distingui a actione, q dicit subtã inhsionis fatetur, et actio illud vt dicit: Sed subtã Regis exercitiõs ãcente importat fatetur: q

Regã de Maiori Deo dñi: Quia 2dam Deo, q actio vt distinguat a passione nisi per hoc q dr vltimã et ppriã raõnẽ sui dat fatetur et explicat inhsionẽ in subto: Passio Vo dicit exigere inhsionẽ in subto, illud ẽ imutare, ita vt patiatur abilla: Sicut actio Deo q dicit quãe apassionẽ debet vt includere fatetur Concessã in casu pmo transcendens et hoc debent dicere alia actia, vt quantitas, et qua: Sed alia actia exigunt important subtã inhsionẽ, quãm do hoc q fundantur ex passione: q id de actiõ possumus non affirmare

Argues Co. Vt ubi actio instantanea Deo. Deus fluens, et exercitus realiter absolute: Sed hoc ipso negatur subtã inhsionis admittere: q Sed actio instantanea subtã inhsionis caret: ptr minã: Fluxus et exercitii agentis realiter opponitur cũ hoc q inhsionẽ ei agenti: q actio instantanea, quia realiter absolute exercitus, et posuit inhsionẽ in illo: ptr ang: actus em inhsionẽ subtã dicit exercitiũ cũ eo Unitã: atqui exercitium a subto Deus realiter vt dicit cũ illo Unitã, Sed pro oppositũ q

Explicatur et exponitur hic actio q actio iuxta dictum ẽ realis Via absolute ad rem: q mediat quia, et realiter inter agens, et rem: q Quilly hẽt subtã, imo quia, et realiter inhsionẽ ang absolutã dicit: et ideo sic ptr: Dico Via in nostro sto Deus

subiectar, ꝯ dendit abtꝰ ad aliud: ꝯ dꝫ realitꝫ & phie durat ꝯ
vꝫ inactꝰ, implicat ꝯ subiecter inaliquo: ꝯ sic: Ad gtos instans ingo
durat actio instantanea & phie et exaltit via abscente adꝫ & ptta
sua duraõne regnonat igit here subꝫ inhyrionis, vere, et realitꝫ En
Specium furda ti Authoris sui ex ipsis scriptis dey zoroastri.

Vide forte ꝯgeter ꝯ actio instantanea, ti subiecter inao neꝝ in tio, sed & dꝫ & vt regendet adrecto subꝫ deser
ingaso dantꝫ: ꝯ insufficiens & ad gbandꝫ ꝯ nulla actio instantanea subto
inhyrionis gaudet; & aliqui sint actꝫ instantanei, quasi ingaso subiecta
ri infra videbitꝫ: ptr assumptꝫ: Nꝫ ꝯ aliꝫ ꝯ exdiat abscente, et subiecter
ingaso, nec oportuit vetho ius insolvit: & & &

Rac ꝓ2ꝫ.

Reꝯ tꝫ forꝫ ꝙ actio diu ꝑmanerꝫ dꝫ incipit & coexistit abscedenti &
ꝙt ꝓximꝫ instans subsistat incipio: ꝙ loꝫ vt hꝫ in actiꝫ instantanea, vt
ꝓcesse strat: Sed vtra: Ldz ee hꝫ illa actio ꝙ vnstanti, ac ꝑdurante seꝯ
& l, alꝫ instanti inhyxet subto, l nunꝯ inhyxet: ꝑ tra: Accidentiꝫ em ee
& cale & in e; quod ipse fatet verificari de actiꝫ diu ꝑmanentiꝫ: Sed
in instanti, quo incipit illa actio ig hꝫ suꝯ ee; & et hꝫ inhyxere subto illo
instanti.

Dz etiã ꝙ actiꝫ successiꝫ ptes se simul coexistunt, Sed ꝑmanꝫ alig
& quilibet coillis hꝫ coexistꝫ distincta duratione ac hꝫ alia; ig hic: Sed
nulla pars illaꝝ durat ꝑmi pillo nunc, quo coexistit abscedenti: ꝙ & inhsto
pillo nunc; l, nunꝯ in subto exit. Si hoc vltimꝫ dicas, ig actio diu ꝑmanꝫ
ꝙ maiꝝ petit inhyxere subto, quã actio instantanea: Si primꝫ asseras
ꝙ nullꝫ & inrueniens in hoc, ꝙ pillo nunc coexistiꝫ abscedenti subsistentiꝫ
& actio in illo ac ꝙ ꝛtꝫ quia & ratõ ꝑmanꝫ ꝙ actio instantanea & sicat subꝫ
cui inhyxere debeat.

Sed replicabis Aꝝ eo dz Author: Stante vt & alig accs, ꝙ sustentꝫ
ã subto ꝙ inhsionꝫ, et ꝙꝝ inducat subꝫ sustentatꝫ ꝑmanentiꝫ accidentiꝫ
sustentati: & illud accs, ꝙ eo nata sua incaga fuerit accipiendi ã subto
ꝑmanentiã, qualis est actio instantanea implicabit ꝙ sustentꝫ ã subto
ꝙ inhsionꝫ: dta ꝛg, sine vitio illatꝫ sue ẽdexi; et ꝛg inducat coexꝫ
tentiã subtꝫ.

Sed nihilois dreꝯ illud dꝛg: Quod ipse nobꝫ coꝛmat, ꝛg duꝫ actiꝫ
instantaneꝫ eiꝺz speciei; vt duꝫ intellectiꝫ in eodꝫ instanti possunt circa
duos lapꝫ; qui intellectiꝫ procul dubio fundarent relationꝫ identitatis, ha
posito ig ꝙ lapꝫ appareat tale ꝛg: Ng dera ratõe, ꝙ ipse afundato dictõ
aseberat, vt nequat subꝫ inhsionꝫ dare; Sed relatõ identitatis supra
duas intellectiꝫ fundata & actꝫ, cui coꝛnata sua permanere repugnat
ꝙ quidꝫ hꝫ talis relationꝫ vt & permanens & relatõ & vt ꝑt transeat
ultꝫ illiꝫ: & ig dato actꝫ, ꝙ subꝫ inhsionꝫ sicat, & subꝫ illiꝰ sic
tentiã inducat ꝑmanentiã: Ita si accidentꝫ

ꝛg. Statuitur Secunda Conclusio

Subiectꝫ, cui inhyxet actio imanꝫ & agens: subꝫ vero inhsionis actiꝫ
transeuntiꝫ ꝛgalis, vt & agens. Sed patuit dicta dicta quo ad primã
anemine negat, qui subꝫ inhsionis actiꝫ imanentiꝫ dicat: Quoad
secda pars & vtra Aſt primꝫ & sicatꝫ sentiꝫ: ꝑ l. quoꝺ vtrumꝫ partꝫ
ff. de Rei vtha. l. g. l. 8. a. 3. ad l. Vbi ait: Sicut dr in reno methꝫ duplex
et actio; Ita qui transijt in exercitoꝝ magꝫ, vt calefaciens, & sicat
alia qui manet in agente.

Vt melius intelligatur, & Nelle, quare dicit & dicat, q. prima actio sit est perfectio agentis, q. movet, sed ipsum moti: secunda & actio, & perfectio agentis, 2° dicunt S. Thos. q. actio transiens sit & recepta in agente, sicut actio manens: aliquin ita est perfectio agentis, sicut alia.

Aduerte. Ex dicto infert. 2°: Vbi q. vbi opponitur, q. si est idem actus moventis, & mobilis, sequeretur actus eius, et materia: sic recip: sicut nec actus alterius, in alterum est immutatio, & est actio actus docentis in discipulum, cum. et sic dicitur; sed huic infert: Quod explicans S. Thos. omnis ambiguitatis scandalum dolet. Et similiter exponimus Caiet. paucidit: attem: Vnde ista actio & huius modi, idest agentis, vt agens, et tam & impatiens, vt recipiens inter: Qui alias auctoritates videre potest Vbi ista docet Thy & Doctor Ang., addeat opulentus infra q. 4. 5. 2. Et Illam Zanza hic dubio 2 an. 2. vers ads.

Ptr ista ratione ladet Dun: Actio manens, & transiens dicuntur proprie oppositas: et sic se comunicantes, q. diuidant immediate actum Vnde: Ergo si actio transiens subiectaretur in agente, et in passo huius modi actus ista dicuntur recipi: & actio transiens sic subiectatur in agente: sed in passo: ptr antis: In hoc dixerunt hi, actus, q. manens & actio agentis transiens est perfectio agentis est, & passi; atqui actio transiens sine agente subiectaretur est perfectio illis: & si dimouerentur actio manens & transiens:

Nec solent huic fundatali rationi, q. esto actio transiens subiectaretur in agente nihilominus differret ab actu manente: Et arient dicimus 1° hoc actum in hoc, q. actio transiens aliis producit in externa mat, sed 2° actio manens:

Hec tam Scotus sic explodit: Dato actio praeter manens, per het aliis producit in externa mat: 2° nulla est distinctiuum assignare inter actum transeuntis & manentis: ptrea: hi in actibus dicuntur & voluntatis, qui sunt praeter manentes: Et tam creatura de actu producit illius exergordent, vt effectu talium actuum: & si est data ratione actus manentis sicut actus producit de extra = hi vltra: hi Deus dicit mouet actu producit aliis in externa mat, nempe motu ipsius alii, & dum actio qua Angelus operatur & manens praeter: & &

Nec valet si secto dicas: Quod in hoc possunt distingui huiusmodi actus, q. transiens ptr 1° ordinatur ad efficiendum aliud suppositum, aut alia pars eiusdem suppositi, sed 2° actio manens hoc inquit valet hoc dicere: Deus actio transiens eo ipso dependeret agenti & esset ptr 1° ordinata ad efficiendum agens, certo patet & proinde

Transeunt hoc discrimine ꝑ tract: Quicuꝫ em actꝰ dr docent ꝓ
D. Thom 3. phi. lect. 4: est perfectio, et actualitas eiꝰ inquo ē. Cōsse
quitur actio transiens, qꝫ sit infacto, sed inagente, erit perfectio agentis
potius quꝫ facti.

Nec addithino. dr. Quia lex actꝰ facit; qꝫ n̄ immediate, et intrinsece
efficeret passum actio transiens; perficeret tam illud mediante motu = Non
inquꝫ hoc sufficit: qꝫ et actio actoris moventis dr perficit passꝫ mediante
motu, et nihilominꝰ hæc actio ē realiter manens, et transiens: ō insufficiens ē dr
eximi assignatꝫ inter actiones realiter transeuntes, et realiter manentes.

Cōtra dictum inter hos
actꝰ asserunt Thomistæ, qꝫ transacta actiones manentes n̄ manet realiter in
se ꝓ abilla ductum; nec ē in actu transeunte = Sed hoc diximen
sufficiens primitus, qꝫ sic ostenditur. Citra realitatis ē actio transiens dum
illa transacta transit et in ea abilla ductꝰ: ō n̄ ē de ratione actionis transeuntis
qꝫ illa transacta maneat in ea ꝓ ductꝰ: n̄ ō ꝓt inde distingui actio trans
iens a actione manente.

Sed contra hæc ita: Quia actio transiens si intrinsece accedit
illud informando: Sed hoc ē contra Thomistas Doctores: ō et qꝫ actio transiens intrinsece
genit: Major ecō de se patet: Minor probatur: Loquitur D. Thom de actione transeunte in
qꝫ. 3. q. 2. art: Quod dicit denominari a re qꝫ accedit, qꝫ n̄ ē realis, sicut accidit denomi
nari a actione, qui ab eo procedit ō. Exponente D. Thom denominatio fit ab accidente
ab actione transeunte, n̄ ē denominatio fiat a re intrinsece: Sed tam ab actione
qui ab agente procedit. Nono hoc actio transiens qꝫ in agente sit intrinsece
sed solum qꝫ ab eo egreditur, et qꝫ in passo intrinsecat.

Cōtra D. alia ratione qui ē huiusmodi:
Actio passio, et motus n̄ distinguntur realiter, vtpote fluxus ecō diversarum rerum
quarum precedentes transeunt: Sed passio et passus ꝓ subito intrinsecus: ō et
actio in passo subsistere debet: ex primis sunt manifesta; qꝫ dicit ecō
illis inferri: Ly nam actus num̄ requirit ē indubie subito adesse: ō si
ergo realiter actus ē actio, et passio ergo ea debet simul subsistere: ō si passus
est subito passionis, debet ea ē subito actus existentia cum ipsa.

Respondet Exm Dr Mag. Dr
a S. Tha; qꝫ actio dicto quoad communem rationem, rationis distinguendi
cet cum passione de motu, et heat ergo subsistere cum illis n̄ tam qui ad ē imitativum
et qualem dicit ē realitatis agentis qui ꝓ se sic ē in agente, qꝫ movet
et pot ad actum.

Sed hæc solutio omnino chimerica videtur: tum qꝫ ut intrinsece com
petat agenti, et transeat ab eo, ad actum n̄ requirit ipsa actio ens realiter

Sup. Illa ponit actio inducente Utilitas moveat dominum adactu; ut dicit Ulp. d. ff. de dol. lex. 18. l. 20. Greco b. tha ibidem dicente. Quod agens immutat & transit de rebus in alias, ut hoc g. alius sit minus, sed hoc g. alius sit abipso: Nz. & requiritur intrinseca mutatio agentis g. recipiat inde actu: sed g. actio egrediatur abintrinseco &c.

Replicatur ampliꝰ hic rao: Diversa intrinsece efficit receptus actus: & pot activa ut debet perficiri perfectus sibi propria Actiua est, g. receptus actu: sed g. recessionis actu abintrinseco &c: Maior & &c. & Nota: qd pot activa Utalis & ad dandu & & pot passiva adrecipiendu: Min. ut indicat ptem: Et dic. Greco Utat, qd pot activa Utalis, sunt perficiti & dat &c: sed g. actio abipsa diminuat, et egredit dat tibi &c: l. ut g. hoc g. actu inde recipiat: & ut perficiatur in rao pot actiua g. hoc g. inde actus recipiat: sed g. hoc g. actio ab intrinseco agentis egrediatur.

Ex Ultra: Nz actus fundato dithoreit hic Alcato duplicis actus, quaꝝ una subiecter in agente, altra in passo: Quod sic dat: Nemo inuitꝰ dicit g. det actiuo actio: sed daret in casu Solutionis ff. de Verb: Actus enim qui & immobilis & vera, & propria actio, & si alia actio & Quaeraret intrinseca agentis, & quae activa est proxima ad hanc actus Salis &c. & sumatꝰ daret & dubio actus passio:

Rep: Do. quod g. actio ut subiecter inao. Nihiloꝰ rao & Ratione facta nihil potuit fieri in actio, passio, & motu subiectam intro, & in passo, nec in agente = sed quidꝰ hic evasio reperit pbandu, s. diu & mobilis motu, & actus, cuius Traxiu sic ostendit: Motu motu, et actu Moribus, & in: sed actu subiectatur ens, cuius & actu: & motu het subtro mobile seu passu, & in: & cu motu & actio ids subtu heant realit Patetu & subtu inhesionis ta actus, quae Ostensa.

Quadet g. actio ut subiectatur intro rao & seq: ab actus Ser dr sig, actus, seu factus Rei, & poiae; Et tam ut subiectatur actio Ser intro: & ut sig dicat g. actu, ut & ops g. actio subiectetur in passo: sed Solu ad hoc & Salvandu desideratu postrant, g. actio subiectetur intro: & ut & aliquid actio debeat in tro subiectari = Dicente hic: actio ut in subto & Quibus sui: sed sig ut actio; sed a passo educit: & actio ut intro inhesive sed in passo.

§ Et Argumenta contrariorum disipantur

Primo Aduersarij fundatij eo quod Christus autoritate Patris: Vide
ex Scripturis hoc posse docuit: Pater enim & filius dicunt. quod. Filius mundi
aduentum Dicit: quod Deus ille quem uerbum in tempore mutauit. Ad si Christus
sentiret actus ut subiectus, inuenit, & recte inferret ipsum Mundum ex tempora
li Creatione Mundi: & Manifeste constat eum actus subiectus inuenit.

Deinde D. de aia ter. 26.
docuit: Actus est ineo, cui actus: Et in sex libro text. 28. et 20. ait quod actio
et actus conuenit: quod uerba Christi actio subiectus inuenit: a Magistro ut est ineo.
cui actus conuenit. Sunt autoritates propriae quas Aduersarij fundunt, Vt iudicent
posse stare Christum: Ad illas ut obstantes.

Ad primum rem ut debeat obtemperari Catholicis
se adducat, siue eum actio subiectus in agente, siue ut stat extra Christum
iudicantes Deum esse mutandis intemporali Creatione Mundi: & impertinens stat
intentus Censio Christi in proprio loco: Adducant & quod se Christus potuit extra
tam Dei debitus principijs Fidei, Vt Patrem se gessit. Sicut enim extra
indebite poterat dimittere personam extra se in se.

Nihilominus a sito potest occurri dicendo. Quod
Christus ut homo actione putauit subiectus inuenit: Ad de inuenitis: Deus nam
operatur ora & actus intellectus & voluntatis: quae actus inuenitis sunt. Vide
actus temporales existimauit denique de Verbo, Vt mundus intempore Deus
hinc inhibit Deus posse mutandis: quod uenit de nouo actus inuenitis: Et quidem
nulla actio subiectus inuenit nam Christum Deus denouo a Magistro actus uenit
quod ab aeterno ut habuisset: et mutauit quod desiderat ei dilectus actus detrahit
ad quod est pene impositus ex quo cui aduenit acquirit mutatio.

Secundo rem quod dicitur
et loquendis non duplicitur potest actus est ineo, cui est actus, nimirum Deus siue,
dimanative; actio est actus aduenit emanatiue, & sic Christus potuit habere ema
nare, ut tam ei inhaerere vel dicitur, quod actus potest passiue est receptus ineo cui
et actus, ut quod actus potest quod actiue: hic enim per coexistentiam ut inuenit, ut receptus
sum; Vt stat ex his, quae sunt adducta, & denique humanis.

Testimonia D. Christi sunt plurague
Passerum ipsius Magistrorum Videntur: haec tam sunt, quae maiori difficultate sunt
Nos D. Thomae Sent. C. 9. ait: Actio, quae est subsistens agenti inest ei. Sicut actio
Dei actio transiens ut est de subsistens agentis: & licet agens per actio inhaerens
Deo q. 9. 7. de pot: a. 9. ad hoc dicit: Actio est locus quod est actio, desiderat Vt ab
agente, inquantum vero est actus desiderat in subiecto agenti: Quo nihil clarius adduci
potest in favorem Graecorum.

Denique ad agentis dominum Videtur. in. dist. 40. q. 1. a. 4. ad 1. ubi Verba

Cū actio sit inmanens, & passio inpatiens & sit ē ide numero, q̄ est actio & q̄ est passio, cū nec actio & sit ens & sit de inuentis Predicti: sed hec loquitur de actibus, qua subdā Deus Spūs Sanctus creauit, quib actio transiens & 3.° sensit S. thas, q̄ actio, subiectata manente, & passio inpasso: hec difficilima sunt. Sed Victorio illis satis facere curabo.

Ad primū & auctoritatē dico ibi S. thas loquitur de actu manente qualit: q̄ rarat em actus Dei, cū actibus creatis & art. p̄dicto & sit actio subtā, cū sit ēns subsistēs hoc ē ide cū deo ipso: at actus creatus, qui inpa maneant, & tam & tradentificatē cū illa, adq̄ adeo hent inhyrere ipsi agenti, cū & sint ens subsistē, sed accidentis.

Ad secdm auctoritatē cadē dubiē occurre: Intentū em S. thas ibidē dixit Creatorē, q̄ actio in causa talis & potest subtā: sed q̄ sit accidens, at 9.° & actus ē ens subtā, nec esset q̄ dixerit & tradentali, & in subto agenti inferas q̄ agens ē ens actus subtā; ibi em apposuit exemplū in subto detrāto: et in detrāta mā actus manentis.

Ad tertiū determinū dicendū ē: dictū Doctoris Loquit de actu inēe manēs & non est ptio: Loq.° de actu inēe manēti idest quatenus dicit malitia & peccatū Petri ē & subtā passo, sed in agente: Et nāo est: q̄ dominus & malitia actus precipue & in actu libero Petri fatis recedente actu exterū; Unde q̄ actus voluntatis, sit in ipso agente cū inēe & actio moralit - angla: cū hoc dam stat q̄ actio ptice transeūs, sit in passo, q̄tūq̄ & actio ptiū, & realit distā actu interno & tēdo:

Secundū fundatū Durandi sic sehet: Actio & illo dans motū, cui mouetur cat suū effectū formalē, sed tunc mouet agentē, & passo: ō agens & subtā actus transeuntis: Maior patet q̄ videt terminū dari potest q̄ unitate adequatū cum rāe & subtis primarij denominatis, & unionis: Minor & 3.° effectū primarij, & formalis actus & distincte agens: ō agentē mouet actio suū effectum primarij & denominatū formalē.

Contra dictū Maioris cui mouet suū effectū formalē absque pcessu quatenus actio & nexo Maioris: q̄tenus sua accidentalis & de mā mouetur et cadē distinctā applicata Minori nexo Cōi: Ad oppositū Maioris dico & sicut formalē de actu: sicut de calefactione; nā actio duplex hēt subtā, aliud & totius, et inhysionis aliud: subtā denominatis pprie in actu & agens, Et subtā inhysionis & passi: at 9.° a calefacto, & respicit duplex subtā Unde & & similiter

Huic rei aliquale exemplū hemus in visione; aqua duplex denominatē q̄ venit, nimirū videntis & visi; et formalē & pprie illis & tam denominat videntē

Subtz videns, & vizy, sed non videntz, & vidz subtz: Vide aliquale
exemplu et intrinseu, q̃ intt actu transeuntz, & virtute passiua n̄ currit
in obz: Virtute em & termino existenca subtz, & subtz non intrinseca: at
non actio transiens, et & extrinseca passo, cu̇ Aᵗ inuito, Aᵗ tale z̃ harum
Et non agentᵗ, cu̇ ab intrinseco illi expediatur.

Sed dices: Quabis non prz denoiat
subtz inguo est, & quo bñ &, & quodlibet aliud: Sed actio prz denoiat agentz
qz patitz: ꝯ in agente &, & ingano: Maior & certa: Et minꝰ exeo Stat: nr̄ hꝫ
tenuiᵗ & Vera: Quia aliꝰ & agentz, ideo patitz agitz, & movetz.

Reꝯ dicto maiꝝ dubiꝰ
nr̄ emanativa meo maiorz, quibꝰ nr̄ informativa de maiꝝ, & de minꝰ
meo obz: Intelligitᵗ & videzari potest actio: q̃ Aᵗ actꝰ &, q̃ intz actio & Sꝫ
non̄ sumat bñ ratiõ nr̄ informativz: Et Aᵗ sic prz & denoiatiõ ꝯ tribui
passo ꝯ denoiatio agentiꝫ: Sicut prz & ratio accientiꝫ ꝯ ratõ habz facientiꝫ

Ad vᵐ si in ratione
actꝰ videzetᵗ, q̃ prz denoiat, & intz agentz: et concomitantr ex dicit &
inductꝰ: Adhuc requiritᵗ q̃ sit in agente intrinseu; Sed q̃ sit extrinse
co agentiꝫ: Intratᵗ in relatione, qꝫ & actꝰ sit, & hinc ꝯsideratione prius
respiciat subtz ꝯ intz: in ratione tam relationiꝫ, primaria ratio illiꝫ & credo
ad hoc; subtz vᵐ subtz concomitantr respicit, et ꝯ implicito.

Replicabit: Implicatoriꝫ videtᵗ
q̃ nr̄ prz tribuat subto subtz effectꝰ specificꝫ ꝯ generiꝫ & non
sed effectꝰ, qui tribuit actio ad & specificꝫ; et intytentia in subto & deptz
magis mis, & quasi generiꝫ: ꝰ prz & q̃ intyzeat subto, ꝯ q̃ tribuat denoiã
tiõ agentiꝫ: Sed antea ꝯ denoiet agentz & intelligitᵗ, Et actio ipsa nec Aᵗ
intyzens illi: ꝰ debet intyzeri ipsi agentᵗ.

Reꝯ dicto maiorz & subtz sit ca
passo Vtiꝫ effectꝰ de maiorz: Sit Aᵗ casa meo maiorz: & Aᵗ non
meo obz: Quando ioitᵗ videt subto comunicatr de effectꝰ generiꝫ ꝯ specifi
ci, tunc prz debet comunicari effectꝰ magis comunis, ꝯ specificeque
cultriꝫ nr̄ tam & subtz Vnij & dicti à subto q̃ steriꝫ.

Ad huiꝫ &: q̃ tunc Vnus
effectus, Et unicatꝰ suo subto, & fundatr in alio, Et alteri subto est
comunicatꝰ: Et q̃ actio exacte accepte adhuc & dicit & actꝰ sed ingtum
& talis actiõ, actio creata, tunc q̃ ad intelligendu ipsa in ratione actꝰ
& debet intelligi Vti q̃ implicito, deptz comunis intyzentiꝫ in subto.
Vnde stabitᵗ, & q̃ expresse post per prz deptz, Et denoiatꝫ agentiꝫ ratio
onẽ talis ꝯ & subto intyzeat.

Instabis tam: ad hoc Aᵗ actio intyzeat

a Regno denoiatus debet illi tribuere: Sed nullus tribuit nisi ad rem
existimet: ꝯ nō existet passiu: ergo nihil: patet negatiu: Nec
existimet: ꝯ nec denoiatus valet intrinsece actiua: Dō patet, Quia ergo
si passiu haberet ēē actiuū, fieret actiua ex actiua, & passiu: ꝯ passiua
denoiaretur agens: q̄ hoc sit impossibile: ꝯ
& illud ex quo sequitur.

Nec dr̄ mutatiō nec motus: ad cuius ybaēm nouus ang. ad
antes ybaēm dr̄ ang. denuo dr̄: ab actiue itaq; duplex relatiu sit ipsa
duplex riderandus habet: et cuius casus respectu diuersi subtr̄: patet ꝯ
actio riderari, quatenus id, quo agens agit, et ut sic nullum intrinsece habet
respectu agentis: potest tñ riderari, quatenus id, quo agit alteri det, ut
sic nō distribuit respectu agentis; sed actui, actionati: primo denominatiue
tribuit actio agenti: secundo tribuit passo, q̄ media actiue, nō removet
ut agens, sed movet, & circa illud agitur.

Fundatur: Quod agens creatum media actiue mutatur realiter, et intrinsece, manifestum de actu ad actum sed
talis imutatio fieri nequit nisi inde recipiat actum, q̄ quo mutatur: ꝯ actio imu
tativa agentis recipit in ipso dangnō inesse: ergo minus: nam q̄ durum videt
vel cadat secunda imutatio intrinsece, ponit ad hoc primo intrinsece in illa
creata recepta: ꝯ ut agens mutetur intrinsece, q̄ actus, & transeat de potentia in
actum debet ipso actus intrinsece inesse recipere.

Hoc argumentum sibi opposuit Rubio loco supra
citato: Deus ꝯ ad hoc sufficere, q̄ actio ybi in agente nō sit recepta, sed im
passo existat, tam intrinseco agentis. Nec ybaē minus amplius minuit
ratio, ut cadat secunda applicetur ad agendum à causa 1ª necessario & q̄ recipiat inesse
ontologicum intrinsecum; prius enim ordinis existere absolute, deinde recipere à Deo
cum eo ipso requeat imutari & alius intrinseco illius existens, imutari
debet q̄ alius inepta intrinsece recepta: Hoc tam respectu actionis ut ordinis
inde nulla est patuitas.

Sed dices: Si agens nō recipit inde aliquid ex quo operatur: ergo
imutabiliter operabitur: Sint Deus ne ꝯ hoc sequatur fatendum nobis & recipere
inesse intrinsecum actui: ptr ans: potest enim Deus immediate causare multa
alia ingno existentia dantur multa ut à Deo causata, & ingnō recepta: ꝯ sint
hoc nō imutaretur Deus, nec agens creatum imutabitur, q̄ dato actio, seu motus ab eo
causato si in ipso nō sit recepta.

Nego cons: ad cuius ybaēm admito, posse illud effectum
sed bene quia motus nō est a Deo causandus q̄ vera existentia & ut causatus
Dei, sed tantus ut effectus ipsius: At vero actio causatur abagente: q̄ coexistentem,
abintrinseco ei, in quo recipitur inter Deus, & agens creatum manifesta disparitas

Et ibid̃ innuitur q̃ actiõ transeunt̃ et vero hẽs q̃ cuiq; obligo tacit̃
Replicabis: Verba q̃ actio exer
citat obligante, agens tñ recipit q̃ fecim: Sed potiꝰ illa paritat. ônia
actiõ recipiat, q̃ talis actiõ tñ q̃ficiat vtq; innuitur = Rñdeo ang, tñ recipit
q̃fectiõ subrechire dñ ang, emanative meo ang: & dicit vtq; tñ q̃ficit
tñ põt actiõ meo dño; tñ põt passiue dñ dño: Quæ ora ig exactis satis
innotescunt.

Quarto fundat̃ ẽ huiꝰmodi; Relãõ Secti Generis fundat̃ in ao. de
et rao ille fundandi ẽ actio: Sed rao fundandi debet ẽ origo, q̃ se het
vt fundans: ô actio debet ẽ origo agente: Maiora Reponunt vt Arg: Miñ
p: Se gñr: Relãõ m̃ pariet alterꝰ aliꝰ ad aliud alterꝰ, Qui ẽ Similis, tñ q̃
daretr instabi pariete nisi altedo illi inhæret ẽ nec relãõ m̃ Petri Gene
rans dicit de filio cui Genitꝰ fundabit in Petro, nisi intrinseca insit illi
actio, quæ ẽ rao fundandi.

Rñdet admitto grãm maiora, Enec minꝰ: Addo q̃ maior de anti
meo dño: Nam distinctiue ẽ in hoc: q̃ Relãõ Secti Generis het q̃ rationem
fundandi actiõ tñ meus ab; vt vtq; tñ deq; tor: Sed vtq; relãõ primi Generis, qua
lis ẽ relãõ similitudinis, in arguto addita fundat̃ rem conuenientiæ in eadẽ
qualitate, & qualitas inquad̃ vt conuenientia illi pot ẽ indistincta, Stabi
lirata inter, quæ gradꝰ relationis debet respexit: Inde inefficaxe ẽ arguti
desumpta abilla, ad relationes, quæ rem actiõ fundat

Quinto fundat̃ sic q̃ cedit. Et agens distinctiue dicit abactiõ, in arguto petit actiõ subiectionis, ut hæc sit denotatiõ
intrinseca abaccidenti desumpta: ô actiõ vt denotet agens debet subiici
inhæsionis here: Sed q̃ stabi illi agens potestãs eiꝰ subiici: ô &

Nec valet scilicet dñs dicit
ang, vt actiõ ẽ, meo ang: specificatiue, & rem actiõ ẽ: de ang et dicit vtq; tñ
specificatiue, & q̃ implicite de dño, & exquisito, & reduplicatiue meo dño: ad
cuiꝰ probatiõ meo ang: Nã stabi actiui vt actiõ ẽ, vt agens, Sed patiꝰ ẽ potest,
& q̃ vt sic explicat meus, In de tñ dicepti ab.

Nec inquis valet hoc dicere: Nã distinctiua ẽ; quod
actiõ adhuc tñ dicepti ab et indagete dicepta actiõ ẽ: ô vt stabi petit subiici
specificatiue, & tñ dicepti adequate aut implicite; Sed vt reduplicatiue: vt
dicit dicepti stabi: vt ang: denotatiõ agentis adhæsitiui abaliquo accidenti ẽ, q̃
sit abactiõ, quæ vt ẽ de subtta agentis: Sed vt denotat agens, dicit reduplí
cative dicepti ab: adhuc vt dicit dicepti. ab ẽ reduplicatiue actiõ.

Patrocinij ocnibi: adhæ q̃
dicit distinctiue meo ang; ad cuiꝰ probatiõ dñs maiꝰ; tñ meus q̃ actio
tatis meo maiꝰ: & tñ meus qualitatis, de q̃ emanative, vt maiꝰ & meus

Atqueo dnã: Instatr hoc in relatõe creata, qui accẽ ẽ realis, exterã essẽ & abstr: Et tam ñ mutuũ ad ñ complicat se accẽs, sed dnã se ad dnã ghis in re, & ñ accepit in raõis accidentis involvat.

Instabit: ghis relatõ ñ accepit ad ñ in cognat fundato, sed illud habat respectu alterius, ni hilois inharet in fundato ipso g ad dnã refert: ꝯ patet actio, ghis vt ẽ abeunte, dirigit agens denoiat respectu inhaesionis: dat ñ accepit in respicat ipsũ agens, a quo recedens desinat denoiat, vt subtus instatur. Hinc patet solutio rationis quã Scotus opponet: Esto enim relatio ñ accepit de respicat dnã fratrem exterior Ro Seguit ẽ subiectum intrũ, sed in fundato: ꝯ et si actio ñ accepit ab respiciat agens distinctũ inferat debeat subiectari inhaerenti, sed potest ẽ impasso.

Respondeo dñ. arãm, dñ Duns: Nõ disparitatis est: nq dnã rationis fratris, quã dicit relatõ ñ accepit ad ñ ẽ fundatu, hoc enim refert ad aliud, g ẽ ingresso, et ñ ad ipsũ: at dnã rationis, quã dicit actio ñ mutuũ ab ẽ ipsũ agens, inde ñ debet ẽ illo, sed ab illo: est ẽ illo g abipso agente imitatus denoiat; Sicut relatõ inco, g ad suũ dnã refert: hoc ẽ respectu actionis transeuntis vt passi, quapropter in passo ẽ tanq insubsistens.

Instabis adhuc: Actio creata ñ accepit ab limitata ẽ, et finita: ꝯ ñ tali accepit het g limitem: sed talis limitat ghoc, g recipiat in alterius: ꝯ ex actio vt actus agentis debet limitari, & finiri, ghoc g in agente recipiat.

Respondeo Dño Mro Petro: Sat ẽ ad limitatõs, g ipsa limitativa importet indeterminatõ; nq g limitatõ vt de genere mali, trahitur ex quacunq defectu: Actio ꝯ g ñ accepit ab ñ dicat recipi in alterius, inde debet imitari accepit ab ut accepit in, a quo g venit limitatõ, & excepto actu in suo subto g ẽ passo: adde g actio het ñ accepit ab dependentia intrinseca abeunte a quo recedit, & dependentia, ut actio nelen imfertat limitatõs in re, quã ab actus dependet:

Obiues Dto, Sent. quis actus subiectari intro: Actio debet subiectari, inco g fratrem denoiat, sed denoiat fratrem ut, & nq passu: ꝯ intrõ subiectat: ergo nõ: Ut ẽ, qui a bachã et fratr, & nq passu: ꝯ actio fratrem denoiat ut, & nõ passu.

Respondeo g denoiatio fratris in trõ vt denoiatio extrinseca g venit ab actu; Et abeunte: nõ vt actus imfectiua, sed vt actus effectiua: denoiatio ꝯ, qui a bachã g venit vt actus: Nicatur passo; et hic ẽ denoiatio actionis aut imitatis ab

Agente, et ab eij Qdiuisat: nec inde differt hoc Solutio, a dicto, quia nō Aloneda proditio arguto assignat ghi illo reuocat ipse & imponit g̃ eo Solutū Sūj impugnatiuis patebit.

Impugnatio Solutis cui hoc mōo: Dista ct denoiatio, g̃ actio debet distingui & subto, ac illa que g̃ysta passio sed ct actionalis, & denoiatio pysita ogassione: ꝯ g̃ alīs debemg assūe g̃ nulla denoiatam ipsi tribuit: pt patet: g̃ alīs ab agente ingasso recep tg tribuit passū actionalis; Sed abnisa ct, Ut sic recepta denoiatio passū &c

Cui eodē mōo ac ipse occurrit arguto super apposito dicendo; illud g̃ recipebat, alterius, se hēt in recto, recipebat passionis se hēt in obligno: actio ct passū denoiat, sed actionalis; ad que denoiatio, se hēt in recto, g̃ fra sit agente: & g̃ sit ingasso se hēt in obligno Passio ꝯ denoiat patiens subto, aut fra sit passū; ad que denoiatio in recto se hēt, g̃ fra sit recepta in subto, & in obligno se hēt ad sit ad agente: Et hoc sufficit ad distinguendū actū & passionis, denoiatum g̃ ab eis g̃ venientes: & hec de hac g̃tia & disputatione

Disputatio. 2. Finito

Infinitum infiniti inuenitur apud Phm c. huius libri: quatus ē. Infinitum ē cui semg alīd ē extra: g̃ cui explicatione aduerto quod aliud finitum ē g̃ cui desinit hēt, sic infinitum ē, g̃ nō claudit cui: Unde quemcūq cui infinitum assignari pōt, semg, quo ad alīd ē extra talis cui Hoc, g̃ finitū in p̃dicta definitione docuit cū dixit quod infinitum ē, cui semg alīd ē extra.

Duplex ē infinitum: alterum ē infinitum actu; & aliud infinitum in pōa; Primum ē, g̃ actu caret suis ut si daretur multitudo hoīs actualis, aut nullū cui assignari posset, daretur infinitum actu sm̄ multitudinē: Infinitum in pōa ē illud, cui alterū cui desinere, semp̃ manet extra in pōa: & sic finitas hēt dispositionē, in pōa infinitū g̃ quacūq diuisione facta in partes finitas, adhuc pōt fieri diuisio in alias, & alias partes: sic ct numerus ē in pōa infinitus, g̃ quacūq finitam numero sūj adita, adhuc alia, & alia finitas sūj adi pōtest.

Exhis infinitum actu indupliciter cōsiderandū: aliud nāq ē infinitum sm̄ essē, seu in rei veritate, & hoc

est q̃dm Genere subito nullis dris & clausq; aliud & infinitq; in Genere detrato, & hoc est q̃dm aliquo Genere accientis di Pro Causa, & si daretur q̃dtas actu, qua nulla maior assignari posset, & alia huiusmodi.

Nemo sanq̃ mentis inficiari pot: Quod ita certe est sicut q̃ Deus est finitus nullo: quia Supposito primo Lumine nullo noscit, sic pr̃ 1ª. Tha: 1. p. q. 7. a. 1. Deus est actus purus q̃dm Genere: ergo est infinitus q̃dm Genere: patet 1ª. Quia actus nullis potest limitari q̃ pot: sed actus purus sic potest excludit & est q̃ limitatus: Quod actus limitetur nullo q̃ pot coarctat: ergo actus & nullis opositis licet limitari; et hoc est pot. Ergo actus q̃ actus potest extendit & crescit infinite q̃ limitetur.

Hinc manifeste colligit 1ª posse dari infinitus actus in Genere subito: Ideo nam Deus est Ens & actus infinitus, q̃ est actus purus sic q̃dm Scholastic. Sed requirunt ut Ens, purus Deus nullo actus purus: q̃ est requirunt infinitas in Genere subito ut Ens actuato: Difficultas ergo est maxima hoc & volvit adinfinitus in detrato Genere accientis, sive, defacto detur, dari possit, sive naturaliter, sive attenta nulla pot Dei absoluta. Quod attempto per mirerit explicabo: Quare sit.

Quæstio 1. An detur, (Dele: Dari possit) Infinitum Naturaliter.

Ponimus in hac quæstione defacto dari infinitus in re: Sunt nam citra infinitus alia menta inachi nullus dat dari citra quæ est posit Crescere, & nullus numerus assignari potest, citra quæ ubi maior, & maius sine to dari nequeat q̃ adinfinitas: Unde q̃ hic investigamus est: An defacto detur aliquid infinitus in actu, sive magnitudine, sive multitudine, sive intensione; et an nullus posset dari naturaliter quin defacto est detur. Quod attinet dicendum sit.

§. 1. Referuntur Sentiæ, & Verior probatur.

Prima Sentia absolute sine potibile est infinitus actu, inquilibet detrato Genere: imo et defacto dari sunt qui acriter defendat ex S. Bonaventura; quem modo dicendi sunt Abrena: Algazel, & alij antiquiores Phi. ex theologis Suntes sequuti Gabriel in 2. dist. 1. q. 3. Mayron ibidi dist. 9. q. 1. Bassolis. 9. dist. a. 2. Ockam in 2. dist. 10. q. 1. Ex recentioribus & defendunt alij P. Conimbr. 7. phis. tract. 3. c. 4. Hurtado disp. sect. 2. Arriaga disp. 13. sect. 4 Conton disp. 46. sectio 4. & alij.

2ª Sentia est asserens 1ª est possibile naturaliter infinitus in nullo Genere detrato. Hæc Sentia sunt pene omnes theologi & Phi, præter 1ª citatos q. 1. 2ª videantur Oviedo disp. 18. S. Tha. q. 14. Arriaga de Deo hic q. 5. § 4. Facinatus

Q Garra intr dubio 3. vr Alonda 9. vric. Et Rauirez in ista Phra nova antiqua; Vbi plura vrent 79 Sentiz Vera illustrat, et initiis sector amz Nazi potest: Extra Phica & Scholz peadz Scat. puonare Pedro de Auarz dsp. 20 mer. sect. 17. n. 26. P. Vazquez de Rhom. 2 oper. & theologici tract. 6. disp. 13. Re zenzi lib. 20 de rezu naalz principijs ac. 7. vsq ad 14. Vbi hos sunt alij plurez eandz opinionz defendentes, quos gliziz Et refferre: Quoz subscribere sit.

Nostra Conclusio

Ndatr Q dato, nec dari pot atento naali ordine rezu inspaz in alta, nec Sm maonitudinz, nec Sm multitudinz: ptr hyp.is, quod prima pars: Nulla dar, nec pot dari Corpz naalis, ptr petat & in loco, Sed si daretur Corpz infinitz mollis, & maonitudinis, nr posset & in loco: o nr posset dari naalis infinitz malis Sm & maonitudinz.

& Maior & esse distans, et min ptr: Quod & in loco circumscriptive, qualis petit Corpz & in loco, & ibi tanz mensz in Vbinente: Sed Corpz infinitz mollis nr posset Vbinari à loco: o &c. ptr min: Vbi nemo nazi Vt tale, & maiz se, in ipso Vbinta: Sed loco, nec & ee potest maior Corpore infinito; nec illi equalis, cz nr loco finitz Sit: o tale Corpz nr Vbinari à loco, nec posset & in illo.

Confirmatr: Mne Corpz quanz naalis & figuratum Sed hoc nequit Venire Corpori infinitz maonitudinis: o dari nr potest naalis Corpus tantz maonitudinis: ptr min: Figura nazi & superficie: vbinatis sub certis & detrahis vrijs & clausa, Sed vtriaz illi & Corporij nr posset mus claudi, Si esset finita: o Corpz illud infinitz maonitudinis figuratz nr Et.

& ptr 2a eadz pars Divisionis. Re Corpz naale bet aliquz motz sibi connaturalz; Sed hunc motz nr posset habz Corpz infinitz maonitudinis: o nr & dabile naalis Corpz huiz modi: ptr min Nem Corpz illud & moveri posset; cz, recto motu moveretur, motz circulari Sed neutro modo moveri posset: o ptr min quod prima pars: Nihil em movetur naaliter Motu recto, nisi & est extra suuz locuz; Sed infinitz nr est extra aliquz locuz, cz oiz locuz replenet: o

Quod & secda pars ex ptr min: Nz in motu Circulari hoc evenit, q una pars transfertur ad locuz unius quitatis; Sed linez Corporis infinitz talis nazz sunt; Vt una manz ssi requeat ad locuz alterius: o Corpz infinitz motu Circulari nequit moveri: ptr min: Quanto em linez amplius protrahuntur ad centro, tanto (sm circulo) Corporis una distat ab alia: o in Circulo infinito distant linez infinitz ab invicez: o muni una Venire potest ad locuz alterius, cz infinita distantia, qua into casu & transitus nr valeat

Q. pars Axiomis sic sudet: oia numera Rationis dabilia in data specie: ō q̄ in specie denaria q̄ quaternaria, q̄ alia huiusmodi: sed oia ista species sunt finita: ē ꝛ dat nabilis numerus infinitus: q̄ falsum: ng oia species data numeri sūt vltima vnitas q̄ quę numerat; q̄ numerus sit multitudo numerata q̄ vna: sed vbi data vltima vnitas ng ē finis, et ng numeri ergo ng eadem infiniti: ō vbi data species numeri data ne finita & ng infinita.

§25 Argumenta vtra nram Conclusionem sobrium.

Argues 1ō vtra resolutiū arg: Dato defacto gtitate, quę infinita ē impoā ō. ēg debet dari ng infinitus inache: patet ꝟa: neg infinitus impoā, q̄ infinitus ng alia sunt axelatiua = dei, q̄ infinitas, q̄ infinitas in alio ne talia ꝟ sunt ag nang finitus inache, scilicet sit, sed repugnat, nec quam potest & azelatiūs impoā q̄ defacto dato.

Sed contra minus: Partes Rationis ꝟ sūt infinitus impoā, sed ng ache: ō ꝟ repugnat infinitus inaches q̄ tra ang: ng partes Rationis sūt sunt, vt pertransiri ꝟ possint, q̄ Rationis sit diuisibile in q̄ diuisibilia: ō infinitus sunt partes Rationis: sequitur infinitus ē ethic, cui tra ꝟ ēst q̄ nari ꝟ potest.

Rdeo hanc obiectiōnē solet resp̄ndi, q̄ in Rationis dari duplex genus partis alicq̄ sunt detractę, et alicq̄ q̄ portionales: q̄tas, q̄ manifesto infinitus, ꝟ de nec pensari ē partibus q̄ portionalibus; sed ē detractis; cuius signum ē, q̄ maiore q̄tas ē parte vnam, quę formicę: et tam tę Rationis formicę q̄ ē parte vnam & diuisibile in eēm diuisia: ō manifesto, & q̄tas ē parte; ꝟ debet pensari ē partibus q̄ portionalibus, quę q̄tate ꝟ carent: sed ē detractis. Vnde ng sibi ꝟ sint signum tio, hinc ē q̄ Rationis ꝟ debet infinitas desumpta a partibus q̄ dari; sed secus infra videbit sermo, ng tractemus de specie Rationis.

Rdeo 2ō. Quilibet hora sit infinita instantia, & inqualibet instāti potuit deg Deus ducere ang Angelū: ō hoc fecisset; in fine ang horę essent infiniti Angeli ducti: ō ng daret infinitus ache sm̄ multitudinē: arg ē certa: q̄ in instanti B potuit deg ang Angelū ducere: ō eg in instanti C, & sic de alijs, q̄ ꝟ sit maior repugnā ang in alterg: ē ista ꝟ clare ex anti infert: tot ēm essent Angeli ducti, quot sunt instantia ang horę: sed hę sunt infinita: ō et Angeli ducti infiniti essent:

Deg q̄ inqualibet hora sunt instantia detracta, & indetracta: instantia detracta finita sunt; ētri in instantijs indetractis ꝟ dari ng: Deg ō in quolibet instanti detracto pōt Angelus ang ducere; ꝟ tam in instanti indetracto: & tam ē q̄ ang Angelus het ē detracto et primitus detracto neg durante. Sequitur, q̄ ng in quolibet instanti

Vnij homo Deo produceret vnu Angelu infinitu tam homo, q̃ esset productus Angelus infinitus: Et nemo euidens huius falsitatis E: Quod in illa multitudine Angelorum esset denumerabilis prima & vltima, & vltimo illius multitudinis finita esset: alioquin q̃ esset in illa denumerabili vnu, vltimus Angelus vltimus, nec primus, nec Angelus primus.

Sed explicabis: potuit Deus abstinere ne produceret vnum Angelum, et abillo quo cessare, posita alterutra: Sed tunc q̃ esset denumerabilis vnu multitudinis Angelorum a Deo productus: & multitudo Angelorum, quos Deus produceret esset infinita:

Resp. & Deus simul q̃ posset producere omes Angelos, qui sunt producibiles in materialitate. Sed Successiue, ita ut nunquam esset demens quin Deus diceret, q̃ Deus Angelum produceret: Esto & hoc ita ut nunquam reuera verificaret, q̃ multitudo illa Angelorum esset infinita actu: Sed impossibile tamen, q̃ quilibet exilibus Angelis productus, alius & alius restaret producendus.

Probatur 2°. Vel infinitum impossibile repugnat, l, datur infinitum in actu: Sed q̃ repugnat primum: & nec secundum: ergo maius: Nostra enim est positio, quod q̃ reducitur ad actum: & positio dicit infinitum reduci in Deo ad actum nesit frustranea: & ponit in actu infinitum, quia non est talis positio = & firmatur: Ex positione actuali possibili, nullum sequitur absurdum: Sed q̃ est tale impossibile, & possibile ex ea positione actuali infiniti, nullum reperiens, sequitur: & ergo datur infinitum impossibile dabile est esse infinitum actu.

Resp. ad argumentum meo maiori: ad cuius probationem: Ex falso illud axioma. Frustra est positio, quod q̃ reducitur ad actum eo modo, quo petit reduci de facto alio modo, neque actus: positio est quod est in Deo q̃ est ad producendum actu. Simul ora possibilia Sed, ad producendum ea, quae sibi placuerit; ita ut si vellet, nunquam produceret aliquid de nouo: & talis positio q̃ sit frustranea in Deo, satis est ex eo quia ea quae attingunt infinitum impossibile producat aliqua successiue: ora tam simul producti q̃ valerent, ut ostendit infra c. 6. resp. 57.

Confirmatur resp. ex eodem loco citato: q̃ infinitum impossibile q̃ est ad hoc ut ipsum quod fiat de facto, & quia non actu, Sed potuit adhuc dicit respectum eius nam esse posset in hoc & qualibet ex partibus denotata & posita actu adhuc alia, et alia sine fine, posit produci: quod si ora & omnes starent infinitum impossibile ponerentur actu, q̃ est infinitum impossibile.

Nec in hac affirmatione magna latet difficultas Repugnat nam in illa ideo est infinitum impossibile & possibilitas infiniti actu, hoc est falsum est; non potuit infinitum impossibile dicit sensum reuera aliquid q̃ sit actu, quod ex illa simul ponit est in actu: & hoc fuit solutio ad confirmationem.

Dices: Posita aut vita productione rerum in Deo, est actu infinita: & rerum producibilium ab tali positione, est infinitum: & potest Deus producere infinitum actu: patet ambo: & a tertio infinitum impossibile tantum q̃ arguit

infinitu Virtus sui ꝑducibu: Et patet inpõ intellectiva Creata, quã potest elicere infinitas intellectiones inpõa. Et tam ex hoc dr evadit ypa, ada infinita = ly ex 2ª rõe dr posse aliq̃d magnu ꝑducere q̃ Est maena Virtus ꝑductiva rerũ in esse: 3º Si negarit ꝑducere infinitu inactu; nec Virtu ꝑductiva rerũ in esse, erit infinita actu:

Dico 1º ly Deu dr posse ꝑducere infinitu inactu, dr dobr Virtu ex definit dr infinita: ng infinitu inactu Causatu ada tio ordinu regu nat, Vt infra ꝓbabim: et dr posse ꝑducere id, q̃d repugnat, nullu limitatu ar guit nec imperfectu inpõa ꝑductiva: Sicut ly Chimera dr posse ꝑduci a Deo: dr tibo dr Et aliqua inpõa in ipso dorejantz radiu omnipotentiæ, ex q̃d Chimera repugnat.

Ad 1ª radiu primu Et principalis rejo q̃ tenet pro Creatura, & Virtutem ꝑductiva rerũ penes Dei, E aperte dicendu: Dixerunt enim Th. 2ª omnipõa ly effectu infinitu actu ꝑducere nequeat, quoad subtu ꝑducit effectu infinitu quoadmodu ꝑducit naꝝ Deu suos effectu media actiõe Creatiua, quu ita reflectat, et adeo pxistentia arguit pro, Vt nec instrumentalitas Creaturæ appropriari possit taliq̃ que modu ꝑducendi arguit inducente Virtutu actu infinitu: q̃ late ꝓbat Th. 1ª p. q. 45. a. 5.

Q. dixerunt cã Creata, & dia. in Soc, q̃d Virtu effectiua pxia Creaturæ & detrãta adu Deu rerũ, & subtu in detrato Genere, et indetrata Specie, potest effectu suos ꝑducere: at omnipõa Dei, potest in oẽ Genere, & in Specie suos effectu ꝑducere sine rõe: Quod a fortiori arguit infinitu Virtutu & pro actu infinitu.

Ad Secda ꝓbatu dr ans, & nego ctã: Dicendu Stat in hoc, q̃d aliq̃d magnu ex ꝑducibile de facto, et si aliq̃d ꝑducibile subtrahereꝝ a subtu Deu, ejus Virtus ꝑductiva maena, dr esset, q̃ ei deficeret aliq̃d dr repugnat. at 3º infinitu inactu repugnans Et, et idcirco nihil deficit Deo ad infinitatis actu, exco q̃d infinitu Causæ dr Valet: Unde infinitas omnipõa Dei, dr tamen existat ꝑducta, ex omodo illu ꝑducendi: & hic de hac quæstione.

Q. 2ª. Vtrũ ita repugnet infinitum actu, Vt nec ab ipso Deo fieri nequeat?

Omnes authores quos dubio præcedenti citavimus ꝑ 2ª sententiã fatentur teneri dr repugnare Deu ꝑducta infiniti in actu; quod nonnulli ex eis dicant hoc de facto accidere, alij vero dr esse extra ordinem rerũ naturalium: Et tandu alij hoc asserũ quatenus adducibilitatis infiniti in specie pro Dei absoluta: hoc ad infinitu sũt multitudine affirmant S. Batzquez 1. disp. 26. Bartholomæus Arnaj tract. 18. q. 6. Grimbozzenus Olesij in hũ c. 8. q. 3. adde Mexinerius & Sonnius alij ex Scotistis existimant nullu sequi absurdu in infinita intensione

Qualitatis, imo et de facto Dragᵒ habeneat dyffi Dni furiosi infinite intenso sentiunt cᵘ Maldonado Luc. 2. Vers. 40. 7ª adyxet Dᵒ Bernal Ruiz de Alexandᵒ.

9 Oppono exceptionᵉ sentiᵃ finitis quentᵉ, quot, quot Doctoris Angᶜⁱ Doctrina abincunabilis sunt sequtᵉ; Vnde nullus ex tholica schola reperiet qui dᵉ denegeat possibilitatᵉ infiniti in actu extra Deum: Sic sentiunt et docent et inexplicabilis raonis Dᵒ. dyffutentes. Alijs de Prado, nᵒ Dᵒ. Moneda & Mag. Aquinate loco sᵘᵖ allegato & alijs in quoxᵘ dyffugium sit.

§ᵗ. 18 Statuitur Prima Conclusio

Implicat infinitᵘᵐ daxi infinitᵘᵐ in actu sm̃ magnitudinᵉ: ptᵗ hᵉ Dnᵘˢ: nam desumpta ex D. Tha. 1. q. 7. a. 3. in corᵒ: qua sic ꝓbat: Omne corpᵘˢ naturale habet determinatam actᵉᵐ, sicut et determinatᵘᵐ habitatᵘᵐ, adquᵉ data actᵉᵐ sequitᵘʳ: Sed nullᵘᵐ ens actientᵘᵐ, quᵘᵐ adstra corporeᵃ sequuntᵘʳ; Ergo gtitas: ꝯ oīe corpᵘˢ habet determinatᵘᵐ gtitᵘᵐ: Sed agititate determinata, nequit ꝓvenire magnitudo actᵘ infinita: ꝯ nec dabile corpᵘˢ, q̃ sit infinitᵘᵐ actu sm̃ magnitudinᵉᵐ:

Dicit Durando: q̃ maior sit Vera de actientᵘᵐ sm̃ genᵘˢ, aut speciᵉ est tamᵘ falsa de determinatᵘᵐ extensionᵉ Et addit q̃ hoc nᵒ ptᵗ in raone à Dᵒ. Tha, et ālibᵘˢ facta, Sed supponit, ex deo Videtᵘʳ illi ꝓbo principijᵘᵐ imo de corporibᵘˢ simplicibᵘˢ, & homogeneᵘˢ, semᵗ ipse ponit et subqᵘ alibet gtitatᵉ Vltionis, et dicit, quamobrᵗ ineffica[illegible] putat raonᵉᵐ ibi:

Sed hᵉ opia quis nᵒ Videat ex dentionis desiderio natᵘˢ, q̃ ex aliquo primo principio Coente Durandᵒ, Vt sentiret oppositᵘᵐ Sthᵉ? Quia ex dentio est effectᵘˢ gtitatis: ꝯ extentio infinita deret ee effectᵘˢ gtitatis infinitᵘˢ: axe enī finita, quomodᵒ effectᵘˢ infinitᵘˢ ꝓvenire potest?

Ly Sic: Gtitas infinita Repugnat, ꝯ et extentio infinita agitatᵉ ꝓvenientᵉ: ptᵗ ads: Ng gtitas Actᵘᵘᵐ Corporeᵘᵐ subsistit: ꝯ devet ee iuxta exigentiᵃᵐ illiᵘˢ; Sed repugnat subsistᵉᵉ Corporeᵘᵐ infinitᵘᵐ: ꝯ et gtitas infinita, quᵉ sit ꝓpria ei⁹: Cui rebut et efficaciᵃᵐ raonᵉᵐ D. Thᵉ & Durandi, refutavit, q̃ illa intelligere noluit.

Dicit Dᵒ. raonᵉᵐ nᵒ adsumᵘˢ Vincere Et posse dari gtitatᵉ infinitᵃᵐ naturaliᵉᵐ, et qu adstra gtitatᵉ sequatᵘʳ posse tamᵉᵉ dari gtitatᵉ Mathematicᵃᵐ à deo ductᵃᵐ, ab actᵉ emanantᵉ ad subtᵘᵐ, et hᵉ posset ee infinita. — Sed ptᵗ, nᵒ gtitas illa à deo ducta existit actᵘ: ꝯ devebat notare subtᵘᵐ receptivᵘᵐ sui, cui inhæreᵉ posset: Sed nullᵘᵐ est subtᵘᵐ, q̃ denotari, valeat, agtitatᵉ infinitᵃᵐ: ꝯ adhuc adeo ducᵉ nequit gtitas Mathematica infinita: ptᵗ omᵈ: nᵒ gtitas infinita nequit recipi in subtᵒ finito: Sed subtᵒ infinitᵒ accientᵘᵐ a licuⁱ repugnat cui nequeat dari infinitᵘᵐ in genere subtᵒ ꝯ

Prouer. hic rō: oīs actꝰ limitat ꝑ potꝰ in qua recipit: ꝯ scripta illa ꝓbaret recipi in actu limitatꝰ ꝑ illud: Sicut accidit Luchantica de facto limitanti ꝑ motadas ad ſubꝫ, gbꝰ abeo sint separata: Sed infinitꝰ inactu limitari nō potest: ꝯ nullo pacto deꝫ dari ꝗtas ꝗuentibꝰ ā Deo qui limitata nō fit: Sed infinita in actu.

§2. Proponitur Secunda Conclusio & probatur.

Infinitꝰ inactu sit multitudo impossibile ē, dico sit ꝑ Dei absolutā gtr. bgi deū posse fieri. Omne tot necessē ē maior sua parte: Sed hoc falsū casu, dato infinito inactu sit multitudo: ꝯ tale infinitꝰ nō ꝙuenit Maior ē p se nota: Addit P.ro gtr: ponamꝰ infinitꝰ numerꝰ quaternarij, ab⁹ dubio quaternitates ei⁹ erunt infinitæ: Sed illæ coalescunt ex numeris, qui infi. sunt binarij: ꝯ et numeri binarij in quaternarij inclusi ex⁹ erunt infinitꝰ patet ꝙſd: Nā ex infinitis, quibꝰ nō accrescunt nequit coalescere infinitꝰ, nā finitꝰ additꝰ finito, infinitꝰ facere nequeat.

Ex his sic arg. Omne infinitꝰ nō ē maior alio, ꝙ quidē infinitꝰ nō adscript maior, & omne: ꝯ infinitꝰ binariorꝫ in actu ē eadē, nō est maior in finito numero quaternarij: Sed ex binarijs illi ꝓsunt infinitum quaternariorꝫ actu fit: ꝯ totꝰ, ꝙ est infinitꝰ numerꝰ quaternarij, nō est maior sua parte. Nō ē infinitꝰ binarij.

Nec satē dicere: Quod ⅓ hōis, et ille quaternarij esset maior quilibet binario diuisibꝫ, & ꝙcilat Sancto, nihilominꝰ oīs binariorꝫ infinita electio, nec maior est, nec minor, ꝙ electio quaternitatꝫ = Nam contra est: Quod abstinentes quaternarij scripſit Sancto, & si numerentur ibi, valet hæc ētia, quaternarij het quatuor fratres, duas & binarij: ꝯ maior ē quaternarij ꝙ binarij: ꝯ patꝫ ab⁹ binarijs scripſit Sancti valet ētia, ad electꝫ infinitꝫ, quaternariorꝫ nō maior sit ꝙa electio, ꝙ alias

Adde ꝙ sexu spiritualiꝫ & metaliꝫ: Datis infinitis hoīb⁹ ꝑ, infinitꝰ. Anne Deꝰ aut Deꝰ posset fluxus alios producere, ⅓ nō posset: Sed patet: ꝯ infinitꝰ multitudinis dari ꝑ, Angelos ⅓ hoīs, & omnes: Sed Sedet: ꝯ Actu multitudinis esse illi posset fieri additio, ꝙ ducitꝰ ad actū: Sed infinitꝰ nō, ait negat fieri additio: ꝯ illa multitudo ꝙducta infinita nō est.

Dices ꝙ D. Bonav: etiā si Deꝰ ꝙduceret infinitꝰ Angelos ⅓ hoīs, nō haberent & omnes sed soli ē imperfectē state: Sicut ꝙducto primo nō dicimus, aut ꝙstituit omnes in ordine ad ꝙductū mundi = Sed falsē: Quod Creabile & actale, ex⁹ nihilo ē ꝙducibile: Sed hoc ipso nō tot Angelos, hoīes Deꝰ creare potē, nō fluxus alij creabiles nō essent: ꝯ ex semel ꝙducto infinitꝰ Angelis, aut hoīb⁹, alij creari nō possint, hinc inferē tot hoīes de facto nō posse creari ā Deo; Etiā dicendꝫ de Angelis.

ptr Mis: In rebꝰ, quꝫ exnihilo fiunt ꝛ desiderat fꝺ, qꝫ tali actꝰ ꝛ exhauxiri posit: Sed sola fꝺ Dei, qꝫ omnia fecit ex nihilo: & quotꝫ creatꝫ à Deo fecit finctꝰ, ꝛ minuit potentiatꝫ earꝫ respectu Dei: patet ꝺ̃a. Quia exꝫ Mag nequit respicia hꝫ exixi, Dei ex exnihilo fiunt; necessario fit fꝺ ductiuꝰ, qꝫ hꝫ sit omnipotꝫ: & exnullo capite potest exixi talis respectꝰ:

& Deinde: qꝺ semel dati exꝫ illis potentiatꝫ à Deo in actu fꝺ ductiꝫ, quod cum illoꝝ posset annihilari à Deo, & demũ fꝺ ducti: & sic est alia figura fꝺ ductiꝫ: ptr ꝺ̃a, ꝫ fꝺ apparet maior respectꝰ in uno, ꝛ in alio.

& hꝫ principe: qꝺ illo annihilato, ex infinita multitudo ꝛ manerent fꝺducta: qꝫ infinitꝰ sit ex nihil deficit. Addi multitudini, antea fꝺductꝫ deficiat illud qꝺ est annihilatꝫ: sed qꝫ multitudo ꝛ infinitꝫ potest Deꝫ figura alia fꝺducere ex infinito: & hꝫ sibi potest fꝺducere illud qꝺ est annihilatꝫ; Sed innumera alia: quod semel dato Deꝫ fꝺduxisse infinitꝫ multitudinꝫ diuꝫ, & angelorꝫ, omnio implicatꝫ est.

§3.º Tertia & Ultima Conclusio Resolutoria Dubꝫ

Negnonat ex infinitꝫ ẽm intensionꝫ, quacuꝫ inigeta fꝺ: Exactiũ: fꝺ ꝛ potest esse ratio eaꝝ, quaꝝ ꝺbamus pro Oppꝺ: qꝫ rõ sic movet ꝺhoꝫ ꝺba aduersarijꝫ: Nunc nanꝫ exilibꝫ arexunt qualitatꝫ intendi & addiꝫ gradꝫ ad gradꝫ in qua opinione, quo ꝺbꝫ qualitas exercit in intensione, plꝫ ꝺfectuꝰ inse heꝫ: & qualitatꝫ, qꝫ est infinite intensa est ex infinita ꝺfecta ꝺfectiue exalꝫ; Sed negnonat Creatura, quꝺ heat infinitꝫ ꝺfectiꝫ exalꝫ: qꝫ hꝫ est infinita ꝺfectꝰ: & negnonat qualitas infinite intensa.

ptr 2.º Oppꝺ: Si ẽm ꝛ negnonaret qualitatꝫ infinita intensibe, nec negnonabit ꝺbꝫ loco Motiua Creata infinitꝫ intensionꝫ & hꝫ proꝝ negnonat: & infinitꝫ quodlibet, quoꝺ intensionꝫ: Maior & certa; & Minꝛ ptr ng ꝺnc Eaꝝ Rerꝫ Virtutꝫ illo loco Motiua posset moueri localiter instanti: Sed hoc est ꝺba ratꝫ motꝫ localiꝫ: & ptr Sequela: Quo enim velꝫ motiua & maior, & ꝺfectiuꝰ, eo velocius movet, & in minori duratꝺ: Sed velꝫ loco Motiua infinita est maior, qꝫ ex cogitari potest: & movere potꝫ ẽm minori duratꝺ ex cogitabili: & in instanti.

ptr 3.º & Vltꝰ Oppꝺ: la nra Mag Nouitas rara & Theologica si daretur est infinita intensio qualitatꝭ hꝫ ex positis est inaudita habitudꝰ est ex ea nobis ꝺtrarijꝫ patens: & de facto Deꝫ Micaꝫ humanitati ꝺbꝫ huiꝫmodi gratꝫ: hꝫ ꝺba: patet in ꝺdo Oppꝺ & ꝺcditꝫ aduersarijꝫ: facile ptr: Nꝫ enim theologi ponunt de facto in esse ens ꝺfectiꝫ possibile, qꝫ ꝛ opponunt qꝫ sine ꝺdemptiua & hanc infinitudinꝫ gradꝰ infinitꝫ, quoꝺ intensionꝫ illi tribui debent, dꝫ modꝫ sit possibilꝫ.

Cz sic: exco q talis Qua de facto est in Deo sua plura sequerentur absurda, quę hic Vitare denent: ꝯ ꝯ dabilis Qua infinite intensa ipsa quela nq̃ nunc Cas cis habis sy̆ncatę radicati in Qua habituali Dei, erentaq̃ infiniti, quodd intensionę (hoc nos ꝯfecto mensurari deret q̃ Qua habituali) ꝯ et ꝯes alę sy̆ncatę Dei eandę intensionę infinitę haerent: patet Qua: nq̃ Deus nisi semq̃ operabat ilata intensionę habitq̃, & neq̃ in minimo deerat divinę Qua.

Sed hoc ē omno impossibile: ꝯ et illud ex quo segr: ergo mot: Infinita intensio operabnq̃ exigit infinitas Motas simul eaone infinitonq̃ Gradu: Sed ab hac mot Dei nequerent elici infiniti conatus: ꝯ ergo mot: huanitas Dei, q̃ tendq̃ adiuber a Qua infinite intensa At Cas finitę: ꝯ negaret simul operatiõ conatus infinitę Sed exhauriretur ante positq̃ talis Mutę: patet Qua: Nq̃ Deus Cas infinitq̃ exhaustę ulta manet q̃ positq̃ adequati sui ipsi: Sed ante positq̃ motas infiniti actus ponit sic adequatas Dei tutis operatibq̃ huanitas: ꝯ ante positq̃ infiniti conatus exhausta Maneret huanitas: ꝯ potest dari quicquid libet conatus qui infinitus est: ac q̃ neq̃ negaret huanitas Dei Qua operari quę infinitq̃, quoad intensionę.

§4. Argumentis Oppositis fit Obiam §4

Argues 1o Qua prię Unonq̃: Eo potest q̃tas deseniri, Ut maxima sit ouq̃ possibilis: Sed q̃tas adhuc alata deseniens est infinita altu: ꝯ possibilis est q̃tas infinita altu: q̃ ergo mot: Sntr ouis q̃tates absolute possibiles, & inequales alizqua necesse ē ous alias excedere: Sicut est alizqua debet ea, quę aboq̃ alias excedat: ꝯ talis q̃tas est infinita alta; Siquidq̃ maneret ouq̃ q̃ fabq̃ alizq̃, et illa nulla alia excedi posset.

Neq̃ mō maiorq̃: ad cuiq̃ quaeq̃ dico nullo q̃tate detracta imaginari posse quę a data neq̃at excedi, Sicut nq̃ dari potest q̃tas ouq̃ minima: Quod ex diffone quanti clare infertur: Nec dq̃ est dubibile in semq̃ divisibilia: q̃ data ligna daret q̃tas minima ouq̃ ꝯ posset divisio ultra illa extendi, Cz semq̃ divisio fiat in partes minores, & minores: Sicut igitr q̃tas ꝯ data ouq̃ minima propter divisibilitatę ultra sine fiõ, sic nec potest q̃tas dari maxima ouq̃, propter eandq̃ facilitatę ipsiq̃, quę & ei sine fiõ.

Dices: dato collectio q̃tq̃ absolute possibiliq̃ & inequaliq̃ in magnitudine: ꝯ tota illa collectio q̃tatq̃ possibiliq̃ simatur q̃nulla alia q̃tas exit, quę possibiles q̃tates excedat: ꝯ alizqua exit inter illas, quę alias excedenq̃ ꝯ excedat alias: patet Qua: & non omnes: Equitabat huic: alizquis nqꝫ Indehuc Qua recte inferetur: Nemo ouq̃ hoc audit: ꝯ alizquis hoc ꝯ audit: ꝯ patet hic Qua sequens

Non omnes ghiaes, quę sunt in tota Electione ghiæ possibiles excedunt abalia Marion: q aliqua data ghiaf in illa Electione, quę non excedat abalia & foret ea, de devenire ghias, Ut sit maxima ęq possibilis, quę possit dari infinita erit.

Negr ad hanc reflica ingua tota vis Argumi Stinet de anti, dato Deg: nulla erit, quę possibiles ghiaes excedat, et sit extra ęq Electę, nō data nulla alia erit eiusdę Electionis, quę possibiles ghiaes excedat: subdit. Deg: si ores collectivę sumantur; nō dg: si divisive, & seorsę abalijs nego dam Nes id, q dicit amplę Minori q. q extra illę collectę nō dett ghiæ excedentes ores ghiaes possibiles, & quę annula excedat q. & nos fatemur, ęq hujusmodi ghiaes Chimeras Centeamus.

Ex hoc dam stat. q. singulę ghiaes in illa collectione nō ęq excedant, & excedantur: Unde, & si ghiæ pulmanis, alię pulmanę non excedat, excedit a similę pulmanę: et sic mę pulmani alię, & alias sine tō Verę Minimę, quin assignari possit intra Electę ghiaes a ligua nō excedens alię: q. a ligua dari possit Chimę Ghimæ sui divisione: Sic versus Maximum, quilibet ęq ghiæ de tota Summa excedit abalia; et hęc abalia, & alia, ita ut exhauriri nō possit tota illa Collectio.

Quod pręd. in his manifestę Est in eterna duratione apparet: Dari enim ores collectio durationę accipiatur, et ores illę Electivę Summę nō excedantur aba lia durationę, quę extra talę Electę sit nihilis, quibus detrata durō excedit aba lia, intra talę Electionis: Unde sicut ex hoc nō sequit q. finitali durationę detur aliqua detrata, quę sit infinita alte; ita nec in casu hi: Ille enim Ut nata infiniti ingua nō tot parues ęq assignari possint, quę a liq impossibilis sint.

Aequal. ores magnitudo Creabilis infinita Ut. q. Creabilis Ut a Deo Magnitudo infinita: Ut fiat et eius ghiæ: Si ores Magnitudo Creabilis simul produceretur a Deo actuę infinita: q. magnitudo Creabilis tota illa diviseret Ut infinita — Negr dist. ęq infinita impossibilis, nō ens, in actu nec ens, dari enim inscibile demag nitudine infinita in actu: ad hoc ens a mino: admitto ens, et dist. mę Magnitudo Creabilis Ut Creabilis E: nego Ens: Magnitudo Creabilis redacta ad actu [illegible] ghiæ nec supponit Negr: Supponit enim dari tę infinitali magnitudine Utra quę extendi nō possit immensa, ghiæ ens ęq ostendimus Ergo nō bene inferes, g. magnitudo Creabilis data, g. simul produceretur actu, tunc Ut infinita: quod fat ęq Creari Magnitudo actu infinita: adhuc enim necessę erat, g. tota illa

magnitudo simul & duci posset, Et ñ succedit locus & ita illa magnitudo
ñ est possibilis ñ Sequitur & simul & duci posset. Et Quadem sequitur instantis 7
Vide prima het pot recipitur ois frax, et tam negatur ois illa simul recipere
Deus hut pot adnerbando ei quis & duxit & dicto annihilando; et tam ñ pot et
simul illa destruere, et annihilare: Deus pot Gennare Mundu, stotu deanihilare, Mundi
uavit Defacto, et tam ñ pot facere, Et simul ois durabunt constant & quas ois
indterminy Angelu Caia addis durabunt: & nulla & illão esset & Deus ois spiritu
Creare posit, ad hoc Mois illa simul ñ requiret Quan.

Replicabis: Ad Vltimu dicimy omipod
Necess esset in & ductu magnitudinis spiritus Crearet Magnitudinem actum
infinitu: & ng sit mihi potens Deus, Et agens liberu quis si operaretur necessario
poterit salte & duceret, & sua libito Magnitudinem infinitam: and Ridemus
manifestu, & agens necessariu operatur & sm Vltimu pod: Ad Vltimu pod dicimus
quod Magnitudinem posito inacta, & ducta est magnitudo infinita: &

Huic respond dupliciter
Satisfieri pot. 1o. dicendo & Mo. Sorma, & ni illa hypotes: impossibile Deus
ñ duceret infinitu inactu: ad cuius rei impliciu dicendu &, & agens necessariu
operatur sm Vltimu pod, & do Vltimu pod ñ requiret defacto posito in secunda
Lege & hoc implicatoriu est: quod & esset magnitudo actu infinita requiret &
atq adeo & Deus operaretur necessu ñ duceret Vltimu spiritu et magnitudinem,
Creta posset & Vltimu
destruere: Deus Casu, quo esset necessitatu ad agendu in ñ forem Deus nec infinitu
agens: Inde sequitur & duceret Magnitudinem infinitu, et si operaretur ex necessi-
tate Nat: sed hoc nihil Brente Segueret Tamen licet sequitur & duceretur infinitum
Et arguit & Joan Scotus; Et ñ & ductum infinitu inactu, & hoc ex multiplicatione
pte sequeret:

Probatur 4 Ratiõe: Possibilia ois, quu Deus cognoscit sunt infinita
Num: Sed ois possibile à Deo dotu, posset actu & duci: & Deus pot facere infi-
nitu numeru rem: Maior esset Et stat & si infinita ñ essent, posset numeri ali-
quem Vltra quu nihil a Deo posset & duceri: Minor Probatur: Nu & ois
possibile à Deo dotu, ng est & durabile aliquo, ñ ois possibile est possibile: Do &
Deus est amator Vitu Ergo & ductiva possibiliu, ac Vitu cognitiva illoru: Sed ois
possibilia Deus cognoscit: & et ois posset actu & duceri:

Hoc arguit & Thurianus Scotus: Sed Rone
Et Sowiere ostendit fallaciu dicti Scoti: Et Dicitur quidam Auctor inter dicti M.
sect. 4. & tota: Et sect. 5. Deus do adillu dicti Marsu: Sunt infinita inactu quu &

7 Maioy in gña dñi Maioy: & dñs. Anti: oia possibile aliquem simpliciter Deo simile: diuisibile accepto & anti: & nobili.

Potest Thomas, et ita dicendum est, quod Deus donauit sibi possibilia, et tamen de facto non fecit illa simul ipsi deuenire Deo cum Deus, et donauit ad eterno distinctionem et creationem possibilem & tamen de facto non simul ponere hoc dico: sed successive propter defectum quod adhuc datur esse dñi: sed similiter quia non possibilia secundum quod deuenire ita et nullum dicit ens ea, quod non posset quod deuenire Deo nihilominus ea simul aut alicuius quod non possunt.

Ad quia Ioannes Minorita dicendum est: quod possibile secundum simpliciter et quod deuenire Deo, non tamen copulatum cum alio: sicut quia sequitur quod alio possibile, quod impossibile; sicut nec esse, quod non diuinum nec commixtionis determinatum; quare potest poterit esse simul ponit; ex hoc nihilominus, non sequitur quod possibile non simul esse duratione quod coexistent nec determinatum; absque quod ipsum possit exhauxiri.

Ad secundum Ioannem dicit dicto maioy non est mutuo quoad quod modum maioy, quoad extensionem esse dei, simultaneum nec maioy; & quod minus. Nec dicit: Nec est ita possibile possibilium in Deo, quod non adtotalem extendat. Sicut dicit Deus nouit chimeram & peccata, et tamen dicit quod nouit ea: nec nouit chimeram nec peccata extendit. Cognoscit enim simul omnia successiua; et tamen non potest ea facere simul: quia non est efficax ita cognoscit Deus cognoscit ita possibilia simul: quia et potest ita illa simul producere; et ita potest solum ad ita, quod circa hoc sancti dicere solent.

Quoad secundum Thomam: Quia habitualis, et quilibet alius habitus signatus recipiunt magis obedientialiter producunt mediate a Deo: quia de facto produci potest habitus ordinis signati magis actus intentionis gratiae: quia obedientialis finita & limitata non est magis mensurata quidquid Dei, ut nata est obedire: dicit magis efficiens quod non finitum magis dicit efficiens quia Dei: quia quia habitualis, nec limitari potest absolute nec actus quia efficiens: quia illimitatus secundum actus: Aureolus sequitur inferius intendit:

Sicut quia habitus signatus limitant subito, et Deus quia obedientialis sit nata obedire Deo. Loquebatur sicut inferius, quia limitatur habitus signatus actualis quia, et intensibiliter non maneat magis adinfinitum: Non tamen potest intensionem in actu infinitum et possibilis esse modi habilis: quia non subito recipiens aliquem gradum, nec illum limitatum, & finitum actu alio semper limitatum quia: & hæc de hac quæstione et de B. Libro Thomæ

LIBER QVARTVS PHCORVM

Hic liber ab Auctore in quatuordecim capita dividitur, quorum primum de Quatuor Phoxy Penxy Sentxy memorat, Exercitii, primum de loco disserens. Secundum de Tempore. Tertium de vacuo instituit: Quintum de gravitate. Sextum de tempore deinde. Septimum exotici, quid ipse tractaturus sit, ponit, solum attingere necesse est. Tempus nunc Cujus dispositionem breviare: alia pro ea examinare Curabo, Nihil explicui quid eo noverit desiderare possit: Quod Ut opus compleam Sit

DISPUTATIO. I. DE LOCO, & VACUO.

Quæstio I. Quid sit Locus?

Loci exigitur in rerum natura ita disputat Pho, Ut ens sit, sed tantum certo signorat. Nihilominus illum assidua experientia docebat. Corpora nam quam non moveri ad alium locum acquirendum, sed natalitio moveri, ad acquirendum Locum, Ut patet in Corpore gravi extra suum Centrum posito: quod Locum et exigit et Ut alium locum: Unde infinitum operaretur duo innocui, ne alium agamus.

Ut in indecisione dubii Ubi quid sit Locus inquirit duplex ponamus: Supponendum est Locum duplicem esse Locum: alium intrinsecum; et extrinsecum alium. Locum intrinsecum appellat Voi quod speciale prædicamentum Situs et Ut præsentia Corporis in Loco ex adjacentia ipsius Corporis ad Locum resultans. Locum extrinsecum denique Ut præsens Controversia: Sic ab Arist. definit: Est Ultima superficies Corporis ambientis immobilis. Ethic Ut adhuc duplicem, scilicet immediatum Ut superficiem huius Cylindri qui immediate nos circumdat et circumscribit: scilicet mediatum, Utrumque hic damus, quod Cylindrum ambit, & in Cylindro existentes

Supponendo 1º Loca distinctorum realiter ese locata: quod plane
distinctor phi hic a te ass. 5. Et ad 3. Quia res locata est in loco ade.
Et nihil potest addere de inscripto, sed in alio: ° res locata et ipse
Locus sed realiter dicta a loco.= Quia non locabit Deus habendi lo
catu, et illud deserendi inde, & Loci decessu deserat mise Brave, &
ad se illud atrahit: nihil & derebat secum, nec atrahere dr, nisi
Aliud ãse.

2º Supponi debet 2º Locus inquo hi et Dei: 3º fluxus j mut.
1º em: Locus et id in quo est locatu: atqui hoc non est invocatione: sed
potius Vocatio impro: ° = Quia 2ª Dei locatu correspondet Loco, Aeut
res durare y delatione in hominis correspondet tempori; sed durare instare
seca Et infra videbimus distingui à tempore: ° & Dei actus deseruit
à loco = Quia Ultra quoniã Dei et presentia operis in loco, resultat
eo adiacentia ad Locu: ° et et ipse locus: Quia deinde; 3ª Dei aut presentia
Localis recipit intrinsece in corpore locato. Sed Locus stricto existen
tes locato: ° manifeste quinam 2º Dei non sit Locus deque in hi loquimur.

§ 2º Referuntur Sentiæ, & 1ª Dª Statuitur.

Prima Sentia defendit locu non esse Vltimã superficiem corporis ambientis
Sed esse Spatiu imaginariu recipiens à corporibus, aut aliquid recipibile
y spatiu & imaginariu intelligunt illud intervallu existens inter latera
superficiei ambientis: Quod non bene explicant. Antiqui enim Phi
Stici, et Platonici asserebant illud Spatiu esse, quid reale penitus
penetrabile à corpore locato: Quod et explicent Aliqui addunt esse
dimensiones intras, et imaginales, atq adeo penetrabiles, a locato:
Hunc modu dicendi sequitur Valleriu Mexuerita Disputationes: Et Magnus
ait illud asse amplectendu nisi authoritas Aristotelis eu à tali opinione
removeret:

Alij illud Spatiu intelligunt Capacitatem ambientis corporis
dari ad recipienda corpora: et est inanitas, seu Vacuitas quæ
accepta pro toto Spatio realiter, ideo y Spatiu imaginariu apellant: hoc
modo dicendi citatur Avicena: qui pro habili reputant solem, & Coelum
esse: a quibus deinde existimant tale Spatiu et Capacitatem, quæ inter latera varij
Vasis datur pro modu quadam, quatenus Vacuitas illa & pleta corpore, sic pleta
sol, et alij recepcio seu quasi Aqueus vase citat inter Mondas.

Quia 2ª Sententia est quæ docet locu dari
tere in ultima superficie corporis ambientis immobilis 1º Hæc opinio et mens
inter Phos et defendit Scotus, ubi Mondea inter dist. 2. q. 2. et Mag. Dominus

disp. 2ª. à sectne 1. usq; ad 3. Sequit̃ Mr thesis 2ª & ofert ejs Thesis Defensor:

Prima Conclusio

Loc, quouis modo considerett Spatiu imaginariu, ꝺ̃ dicit intrinsecu spatio: Hoc duo ꝑ Ordinem ad quodcunq; modo loquendi de Spatio imaginario ꝺ̃ ejs ibi, quanda venit: & ꝺ̃ negant distinctione mutua sumpta ex dimensionib; intrinsecis ostendit: repugnant intrinsecæ illæ dimensiones imaginariæ, & impenetrabiles: ꝺ̃ loc, negant inter se distinctæ ꝑ aliquid: Dimensiones huiusmodi debent se actu: ꝺ̃ si actu sine modo et qua; datur nachil actu sine subto, & omno Repugnat.

Secunda: huiusmodi Dimensiones sunt quanta: ꝺ̃ & sunt penetrabiles, vt fert opinio Scotia: ans & certe: et ratio: Quoniam sunt quanta & impenetrabilia, et hoc ꝺ̃ ꝺ̃: ꝺ̃ nequit aliquid venire alicui & modo quantato, ꝺ̃ sit intrabile & penetrabile ab alio: a loquin esset quanti quantitatis penetrabilitas, et impenetrabilitas, ꝺ̃ & Primum:

Quod ꝺ̃ nie spatiale modo simplo ꝺ̃ dicitur loc, sic ꝺ̃ illa capacitas & abditum ab eterno a se erunt duæ: istis Actuose, & se ipsum et re ale Spatiu positive, non. Sit & dem & exacte spatiu ꝺ̃ in illum quit poni alicui corpi quantitati imaginemur et ibi ꝺ̃ hoc capacitatem ꝺ̃ ꝺ̃ ibi mensuret in hoc casu loci et facere cum fictitiu et imaginariu: ꝺ̃ si dicant primum: Sic ergo: & spatiu illud est actuale positive; & probatur: nullum dici potest: ꝺ̃ &c. ꝺ̃ & Minor quoad primam partem: ꝺ̃ spatiu illud defensoris cui duæ ab eterno a se erunt: & nihil Deo ab eterno creavit: ꝺ̃ & ꝺ̃ actuale positive positivo spatiu.

Quod secundo partis: sic ꝺ̃ eadem Min: Die nullum corpus natum penitus ex nihilo sua Potentia in loco sibi Connaturali, ita & tuo spatiu loci maneat locando ipsum: sed ꝺ̃ hoc & ponit, ꝺ̃ loc, sit ab eterno illa, seu inalienabile probatio: ꝺ̃ nequit spatiu illud haec casu loci; sibi ab ꝺ̃ probatio: ꝺ̃ Min: ng in se omnio opponunt Actui, & plenu, probatur ꝺ̃ poris repleti loci, et ipsum corpus replens actu; sed dare casu, spatium illud ingnue loci ꝺ̃ esset Actuose, et spatio corporis replentis loci: ꝺ̃ adveniente corpore, penetret & ipsu loci, si inalienabile spatium sibi esset.

§. 2. Primi Sentiu Fundamenta Assumunt.

Infabores tam primi Sentiu Assumes 1º. Corpus alicui positive ꝺ̃ a alio Empiraeo Vere & in loco, ꝺ̃ & nisi aliquo Repugnantia ꝺ̃ ꝺ̃ ꝺ̃

Ptr: Nz certara ſ manifeſta: corpꝰ illud ꝯtingit moueri poſſet de
corpꝰ y motꝰ abſq; loco tranſit imaꝝ: & ois y motꝰ relinqueret illuꝫ ſpatiꝫ
deſeret locꝫ: q̄ dare & ñ poſſet niſi in talꝫ euentu tale corpꝰ eſt in
loco Affirmat 1º. Si ponerent duo corpora in vacuo, illa interire diſtarent
et ſolidꝫ eoꝝ poſet coaptari aliud: Sed conſequens eſt falſum: ergo
corporis in loco exiſtentis: ꝺ dare illa corpora ſint in loco = Affirmat 2º. Siem
deficeret aqua tocta imediate circundans adhuc tocta in eodꝫ loco manu
ret virgo Nunc ſt porta: Sed ñ obſtabit aq̄, niſi q̄ imediꝫ ſpatio mu
teret virgo ſt nouꝫ: & ſpatiꝫ ſt q̄ hoc ratiꝰ locandi recipere tocatꝫ et
alioꝝ corporꝫ.

Sed ꝺ adhuc nõ maiorꝫ de aere y baconꝫ dñra maiorꝫ diſt.
Mtr: y motꝰ qui fit in loco ꝺº mtr: y motꝰ qui fit extra locꝫ, etẽ de loco
nouo mtr, & tꝫ: ybi erit corpora q̄ ẽ ex se, y motꝰ qui fit recedendi
ter acquirant locꝫ; Caſu tam quo moueretur in ſpatio imaginario, illum
ñ acquirerent deſerte ſuperficiei, quꝫ talia corpora ambiũt poſit, & mouẽ

Ad prin Affirmatiuꝫ
diſto maiorꝫ: inter ſe diſtarent negative ꝺº maiorꝫ: poſitive recognoſ
et ꝺ mtr ꝺ poſitiua diſtantia, nego tꝫ: Sed ꝺ dare caſꝫ diſta rent
illa duo corpora negative, ſterꝫ ñ eſſent ſimul: ad hoc ꝺ poſitive diſta
rent requirebat ſtatꝫ ad locꝫ, quꝫ dare caſꝫ daret ꝺ mutuꝫ y coart ſtatꝫ
de expulſione ñ, ꝺº ꝺ dare caſꝫ dari poſit ꝺ maiorꝫ molꝫ ybi tatꝫ ꝓ
ri poſſit.

Ad Secdꝫ Affirmatiuꝫ reſpꝫ ꝺ ri illa ſuppoſitꝫ terra ñ eſt in loco imediato
et particulari; Sed circumſcripta maneret adaũe l, a cõe medioꝫ dari
a loco tm: neret ꝺ ibi imediate ad diuerſas partes loci tm; ñ tam
in ordine ad locꝫ ſibi imediatꝫ q̄ talis locꝫ ibi eſt.

Aduer ꝺº Aer empyreꝫ ẽ in loco
et tam ñ circumſcribit ab aliqua ſuperficie, Sed ab ſpatio imaginario: & ſpatꝫ
imaginariꝫ circumſcribit corpora ſt eorꝫ locatꝫ: ꝓ maiꝰ: Deus ẽ & cor
poris ybi tativi et extenſio inordinꝫ ad locꝫ: Sed Aer empyreꝫ ẽ corpꝰ ybi tati
vuꝫ: & ñ eſt poſitꝫ in loco:

Negº ꝺº maiorꝫ: ad cuiꝰ y bacꝫ diſtº dnatꝫ extenſio aptꝫ
ſubſtantiã ꝺº maiorꝫ actualiꝫ ybitꝫ diſtº denatꝫ corporis ybitativi q̄ alia cor
pora ſtinctꝫ, nego maiorꝫ de ratione alioꝝ corporꝫ ꝺº maiorꝫ & mtr: & nego
tꝫ: hoc ioris ẽ excellentia ꝓpriꝫ ſpheꝝ celeſtiꝫ, ꝺ mineat alia corpora

in se, ipsa & abalia sphera ꝑ ꝓximate: quamꝺ esset q̃ quantum
est illud corp, poterit extendi; ꝙ ꝑ se in ordine ad loc: Detecta tam
superficiei, quã prima alia ꝓximat ꝑ in loco defacto.

Rursus: sine superficie ambiente
corpus salvata, ꝙ hoc ꝑt in loco: ꝺ sphera prima ꝑt defacto in loco, ubi
desit superficies aqua ꝓxima aeri: Item: si cum Calo, et terra indestructis
destruentur alia corpora into undã; tandẽ distantiã haberent Calx & terra, qua
modo habent: Sed distantia pensari deret per loca ordinata inter corpora quã
distant: ꝺ abintervallo, ꝺ est dare casus intrhgẽ duo deberent summi distantia
& tale & intervallu, ꝙ spatiu imaginariu ꝑt hꝫ rationẽ loci.

Rest nõ any: ad cuius partes
ct maiores, et prox ymi: sunt enim terra ꝑt distans a Calo y ordinata
ad primu ymens, et ad loca ẽtis, ꝑ no ordinu ad interallu, ꝙ nihil ẽ mse
imaginarie, & in apprehensione: Unde ꝑ bene rejecta imaginatio, ꝙ sit ibi inter
realiu habet rationẽ loci.

Item: ꝺ Data, ꝙ aba hujus Vasis paulatim effunderetur aqua
ocius, & manaret & addit corpori alii, ꝙ Vacuu repleret tabi interallu ubi
derelictu vere ẽt locus: ẽ ꝛa spatiu inter latera Vasis existens hꝫ rationem
loci: ꝓbatur: spatiu illud ẽt Vacuu: Sed Vacuu ꝑt locu ꝑ repletu corpore
ꝺ spatiu illud hꝫ rationẽ loci: Sed ꝺ antecẽ corpꝰ locatur hꝫ ẽ locu ꝙ verorat
illud locando: ꝺ locu ẽt spatiu sumpta ꝙ Vacuitate, et capacitate, adẽ re
ceptaculu corporis.

Negatur ꝙ dare darur Vacuu: ꝑ tam hoc distincte imaginatio illo reali
ꝑ repleto corpore: Sed superficies corporis ambientis corpore ꝑ repleta hꝫ
ẽ Vacuu; et repleta corpore ꝑt loca. Unde et Vacuu potest sumi positive &
privative: si positive sumatur; est illa superficies prima antecẽ circumdet corpus
si privative, et ipsa Vacuitas aut ꝑ repletio a corpore: quã quidẽ requirit hꝫ
rationẽ loci ut mensuram ꝓbatum.

§ 3. ꝺ Secunda Conclusio, qua resolvitur Dubium quar
loci et prima superficies corporis ambientis immobilis ꝺ. Ade adhuc ẽ existens
ubi loco in quo ꝺ. Lemine citato: Et antecẽ potest animadverti: ꝙ prima su
perficies corporis alicui est dura, et mollis ad alia: Illa dr superficies dura
ꝺ in qua ꝑt unus corpus intrare se aliud deberet: Illa dr ẽ mollis ꝺ inquam
ꝑ aliud mittit. Ad ꝓbandã Conclusionẽ illa ẽ apta mitti ab alio: Exempli ẽ sto
in Vase, ubi superficies illa, qua tangit aquam, in illo includo, ẽ dura, at ubi
superficies decima, et qua tangit ambiãtem aerem dr superficies mollis.

Nunc ꝺ ꝑt ad: superficies ꝙ deserit ambiãtem aquam manente eadem modificata
ẽt qua requirunt ad locum creatum capiendum: ẽ hic hꝫ rationẽ loci: ꝓbatur

Ratione Loci circumscriptibilis ꝛ. sit aqualis locato, et ꝑ taliter illud circumscribat, ꝛ nihil exposite maneat extra locu, sed pars intra parte, et totu locatu, intra totu locu: sed Superficies ultima ambo exposite hic ordinet: ꝑ in illa fratris mittit locus:

Solutio ad Oppositionem, Motoris ꝓbatione est dicto loci a Philosopho tradita: in illa enim Superficies ponit loco Generis ultima, ꝛ diuersa, ꝛ ex quibus Superficies obtinet ratione loci; sed illa tantu quod ratione dat het respectu exposite ultimate: Ly immobilis denotat locu nere respectu aliquorum primi Mobilis secunda sua figura, et inuariabiliter per ultima partis in tali definitione ponitur declarata, ꝛ loco particulariter dicitur loci mixti debet esse Superficies immediata, & pares ultimae locati, seu, quod primo illud tenet: Et hic est Genuina explicatio definitionis propositae

§ 4. Argumenta Resolutoria Dubij Litteris

Contra assertum, Viz aquae ꝛ. in hunc modu: Superficies nullo modo est de ratione loci: ꝛ debuit poni in nostra definitione pro ultima. Patet: quia locus ꝛ Genus subtus: sed neutro modo: ꝛ: ut patet quoad primam partem Superficies est dicta, et diuersa species ejusdem a loco: ꝛ nequit esse Genus in definitione loci quoad secundam partem ejus Subtus mixti: subtus nata est ex illo accepta distinguere realiter: ꝛ Superficies, et locus ꝛ distinguantur hoc modo, nequit illas se habere ut subtus:

Resp. Corpus naturale potest Superficiem, ultra actu extensionis secundum latitudinem, et quatenus respicit partes sua ultimata finientes ultra actu Continuum existentes, & penitus loci: sit modo sumatur; ut est Genus huius definitionis ut het ratione subtus: at ꝛ si in actu mensurae existens sumatur het ratione Generis; Et respectu illius pro ultimis corpus locatu et immobilitas servent, ut ratione dicitur.

Arguit. Si mobile locatum non est dabile nisi in ordine ad nobis Superficies ꝛ Superficies non ponitur, ut pro ea exigitur ad substituendu loco: patet minor: post Deum totu Universu movere a situ, quo modo het: Sed hanc non movetur locatum, et sine ordine ad nobis Superficies; sequitur hic ultra Universu ꝛ datur ꝛ dari non locu sine nobis Superficie:

Resp. in hoc casu toto Universo ꝛ mutaret locu nec ille est mobile locatum posse in ordine ad locu circumscriptu; motus nam duo acquirit, et vi ratione cuius detrahit ad presentia; et locu a quo circumscribit, & ultimatur: Iunc enim haberet motu ad novu locu, ꝛ tam acquirere relictu

a quo Ambiens, cit Circumscriptu & sic de alijs mobj locabilib: Et definitur sic: Locus est Circumscriptio, ut dicit Sup: Superficies, aut Locus, a quo Circumscriptio manet.

Quoniam Locus debet esse locatus equalis, ut illud contineat, sed Superficies ultima est Aequalis corpori locato: ergo est Locus: ita mobilis: non locatus, sed tantum dimensionatus. Et potest dari Corpus ubicatum: sed Superficies duplici tantum dimensione gaudet: ergo inaequalis est locato Superficies. = Sicut ergo Locus et locatus solum debent esse aequales in superficie dextra, et sinistra, non tamen Superficies dextra ut locato in ratione corporis, ut bene probat hoc argum.

Ad secundum: Corpus nedum occupat locum ratione Superficiei: sed etiam ratione profunditatis: sed ista continet Superficies corporis locantis Superficiem locati, et non profunditatem. ergo Superficies non est locus = Sicut ad maiorem nego. Quia: Ista enim inter Superficiem locantem, & Corpus occupans locum, non datur aequalitas dimensionum, corporum tamen locati, et Superficies continentis: quod sat est ut totum Corpus sit in loco.

Instabis adhuc: Continens debet aequale esse contento, imo Maius quid illud: ergo nisi sit aequalis Superficies cum corpore implicat, quod illud contineat sed non aequat corpus a Superficie in dimensionibus: ergo implicat quod corpus contineat = Sicut ergo continens debet esse aequale contento, eo modo, quo illud continet: Unde continens Vtrumque, quod est Superficies, debet aequare contentum, Vtrumque, idest Superficies corporis locati Continens est Vtrumque idest corpus et aequale debet contentum Vtrumque, idest corpus locatum, quod totum sita continet.

Sed adhuc insistes: Corpus quod nedum caret Superficie, sed caret profunditate ut in loco: ergo contentum Vtrumque ut totum corpus circumscriptum tantum dimensionatum et Solum contentum, Vtrumque: ergo continens Vtrumque debet esse totum corpus, cuius est propria Superficies locans: Et ergo debet convenire toti loci Superficiei, sed toti corpori.

Sicut ergo respondeo

quod locus non est Superficies ultima continens locata; et corporis continentis: Nec ad hoc candy. corpus caret ultima Superficie corporis continentis: at non adhuc nendum caret addendo distinctis partibus in extra, seu ultima Superficie, qua illud ambit & tacta in contextu Superficiem corporis continentis extra quam non est totum aequale nec excedit corpus contentum attinente circumscriptionem: aequat Superficies ultima unius a Superficie alterius: Et totum corpus sit in loco Vtrumque sat est aequalitas ista Superficiem

§. Cetera Argumenta Solvuntur

Contra ultimum particulae Sectionis sic arguo 1o. implicat locus esse mobilis, quia ens sit mobilis Superficies ultima ambiens locatum nec sit mobilis: ergo nec locus

p̃t mñ in arbore q̃ vndq; circũ circumdant, tot em̃ superficies variant
vbi quot vndq; illa circumdantes fiunt. Sed hinc, variante, & moventur.
2° Superficies ultima ambiens locata, & immobilis, ac q̃ nec ipse loca
& alia superficies vltima maalitr quo maiora, & maiora; et dit. mñ
& immobilis maalitr, ñ mñ, & alitr nec vna, & vna: cum nec superficies illa
intanta distant loci, quatenq; fundat distantiã, et locata & amplior dirtet, neq; alio
modo ab vltimente, et a centro terre, quatenq; ipsa ambit pars superficiei denso
deveniens, ac illa ambiebat pars superficiei, quã paciens hinc & q̃ superficies
q̃ varier alitr, quatenq; distant loci, sed maalitr tanta.

Sed replicabis: Non stat superficies vera
ri qualitr, et ñ variari alitr: 2° quia solutio evadit: p̃ arg: ad destructionem
realis cuiusvis rei pcat omnis alitas illius: 2° destructa entitate superficiei vera licet
destruit ea & fundans distantiã: ac q̃ alitr: = Nego ñ ego: ad cuius probam
ñ ante dict° deus pcat & fundans distantiã totalitr; nego ñ, partialiter
subdit° deus pcat illa, et alia ñ succedit ibi omnia coexistens, nec ñ
succedente alia, qui doceat ibi omnia ex° ñ.

Probo 2°. posset corpus alicui candi numº
distantiã hexe vasis superficiei vltimentis, quam habet eundi numº loci: 2° imobi
litas loci, & deret dirumi eam distantiã ad centrum terre, et ad polos mundi, quam
si eam quis intra navim, moveretur anavi versus occidentem, et ipse motu aquæ ver
sus moveretur in oriente diversis locis & quam motu acquireret, et tam distantiã
eundi servat ad polos mundi: a stat q° corpus mutet loci invariata distantia
intra Navim se moveno eundi numº loci & exit, sicut et distantiã eandi: et
quia motus ille potentiæ videatur, et acquisitio loci, ac vera talis & est; sed
solus ille hoc moveretur sursus ñ mutando totalitr loci; sicut in motu sal
tationis, qui fit & elevatione pedis, absq; mutatione loci totalis.

Probo 3°. et 4t°. Casu quo
Deus destruexet polos mundi, et centrum terre, illos moveret, versus orientem
v.g. poset hoc in adhuc loco existens motu manerent ibi antea exat. et tamen mu
tabilitas loci ñ derumeret, ab eodem distantia, in ordine, ad polos mundi, et ad
centrum: 2° imobilitas loci pensari ñ deret, eo distantia huiusmodi.

Nego 3° in tali Casu ñ permaneret homo
in eodem loco, q̃ ad hoc dependent ab eis, qui destructa forent, tanq; abro constans
nullis locis in mutuo inhoc, q̃ eidem numº loci deficiat ex defectu tri extrinseci

Sacerdotes naſcuntur deficere defiente filiatione, et non filiatio à quidditate sua Sacramentali: Et hæc de hac quæſtione

Quæstio X. An duo Corpora possint esse simul in eodem Loco?

§ 1. Authorum placita Refero

Circa hoc Durandus in 4. dist. 44. q. 6. tenuit aequonam adhuc supernaturaliter duo Corpora simul ponantur circumscriptive in eodem Loco: Quæ sententia non bene audit hoc nostro ævo, et sic abolita desuevit. Et falsa esse sacris literis mihi videtur: quapropter non Rectius Moneda illi temerarium detrectare censet.

Theologorum Doctorum, a recentioribus post Scotum inventa Suarezii, duo Corpora quanta penetrari, et sic penetrata manere, simul in eodem loco: hanc sententiam docent P. Ruvius Conimbricenses in hunc disp. 49. q. 7. § 2. et desinere: Magister Lezana q. 5. huius libri: Nuñez de Prado ibidem q. 6. art. 2. Petrus Moneda de Incarnatione disp. 25. sect. 6. Salas de Incarnatione sect. 6. et 7. Herrera disp. 1. huius libri. q. 5. § 2. et de incepta: Ego Videri potest apud Suarezium 3. p. T. 94. a. 4. disp. 46. sect. 5. Stant in hac sententia Rubius in hunc, et P. Franciscus Alonso cum aliis quos refellatis recentiores imponit dixi: qui videri poterit.

Unica Conclusio Resolutoria Rubij

Nullo modo repugnat aeternam Supernaturali potentia Dei, duo Corpora simul ponere in eodem loco: per 1. hæc duo ex Sacris Literis 2. docemur, 1. Corpus Christi transivit per Clausum Virginale sine Matris violatione manente integritate Virginali Corporali: Sed hoc ut aliter fieri potuit visi Corpus Christi per illud transire simul in eodem Loco existendo, ex corpora intermixtae Virginis: 2. nullo facto repugnat Supernaturaliter ponantur simul duo Corpora quanta in eodem Loco:

Confirmatur hoc: ex loco Christi Domini clauso sepulchro inde exivit, de resurrexit a mortuis: Sed mihi non necesse erat, ut penetraret ex alijs corporibus et simul sit in sacratissimo Corpore in illo loco; in quo erat Corpus ex quo penetrabatur: nulla est repugnantia in hoc, ut duo Corpora ponantur simul in eodem Loco.

Hinc ex Matre Durandus 1. dicendo Christi in vitam proditum sed tamen Virginitatem illibata manente integritate Virginali ut Christus Corpus penetraret fuerit, ex Corpore Virginis, sed quia esset fuit in penetrationis medio, ideo ut

Contra propositum sibi habet, et acquirendo aliis emendare, ab[us] intrante aliquis in ipso corpore suposito.

Sed contra: Dicit quod Christus natus ex Maria Virgine fidei Catholicae docet: Sed virtus hanc solutis Dei non fuisset Vera nativ: ō requenda est hoc solubo ad defensionis veritatis catholicae: fr minor Nasci em corporeo modo, et Dei fuit natus exalt[a]. et exire adverso genitis locali & quantitativis: Sed motus localis fit in pertransito medio: ō ad Vendo Vera nativitatis Dei Fil, et sufficit transitus de extremo, ad extremum in pertransito medio.

Praeterea dic rad: Per foetus em et naturalis Mater, fr solus et foetus in se despectus, sed et ille jaceat, seu ex se emittat, sed beatissima Virgo Vere fuit Mater Dei perfecta, & naturalis: ō Dei hoc Vere ex se emisit, et pegerit: sed hoc bus fr debet, sic Christus Dominus fr exhibuisset: Sed ab Utero est avulsus, & quasi raptus, ubi fr translatus in pertransito medio: ō ad salvandā maternitatis Mariae, debet dedi sic transitus ubi ille pus recedit Dus dus:

Ad 1[um]: Dico Deus fr minuisse integritatem Matris, p quaedam ex claustro fuit dilatata, dicitis bus ubi interrupte aliqua, et Deus Dus inde caviset = Sed contra 1[um]: Nō et ergo femina initiate innocentis suos ederent foetus absq reptione claustri: et sine dolore parerent, Et tam injuriando modo Virginitatis fr servarent: ō sibi hoc modo Virgo Deipara Deus peperisset fr servasset modus Virginitatis injuriando p impugn et dicere.

Ad 2[um]: Nō corpus Christi ex Utero Virginis Miraculose fuit, & sine foetu Nat Vitae: ō n fuit p dilatationē partis: patet dra, q hoc naturaliter poterat fieri: et p defectu fr sicut accidit et infans Nativitatis peccati: ang p. et apud Ecclesiam Dei Pro-one pelamatis: Unde Cardinalis Toletanus 11. ingravitis de Nativitate Christi verba infert: Si hoc est exemplum fr est singulare: fateamur bus ubi forte quod fateamur investigare nos posse: Et Sophronius in epistola quae refert in 6. Synodo Generali admittit hoc fuisse Dei ex Maximis Miraculis divinae Virtutis et in hoc Viri Dei dispiant::

Ad 3[um] resp Magister Durandus dicens: quod integritatis Corporis Christi fuit ita subtiliter et attenuata, et primulae Sepulchri, Deus in sua brant exire potuerit: similiter q natus ubi aperte Maternae claustri, et alia penetrando = Sed hoc quis fr videtur videtur omnino Ex. Corpus cum deo attenuari nos potest ubi magna alteratione illius: Sed hoc Corpori gloriosi repugnat: ō et ita subtiliter fuerit, dei tamen claustri, ad Discipulos intravit.

Deinde: Nō mentiens et admittere

Vem penetrando impedichi causq; q̃ accurrere de angustijs attenuanj
et Hebetinj: o defacto corpq̃ Xpi ḡm̃ fuit penetratq̃, et ꝛ extenua tam
q̃ dr̃ns: no ẽ sacra Scriptura Stat Xpm̃ Vnq̃ penetrare corpora Clausa
dr̃s ad Patres q̃ Resurrexit: Quod manifestant illa Verba Pauli ad Hebreos 4.
Penetrauit ꝰ Pontifex, qui penetrauit Cælos Secꝝ: o ẽ sacra pagina Stat possibile
ẽ penetrauit: Sed ꝛ Stat possibile ẽ illa attenuata corpora abire de Sepulchro
ris: o conuenientia et admissa corpq̃ Xpi fuisse penetrata impedichi causq;
(Quod orẽ Interpretes admittunt) quia illa attenuata Deficere cooperio cerebro et
abire fundit de Scripto a Durando Occham.

Ad 3ᵗ assertionem sed: Potest Vnq̃ corpq̃ ẽ in loco, q̃
inde expellat aliud: o simul possunt duo corpora ẽ in eodẽ loco: ptrans: Vel
em expulsio corporis ab hoc loco, fit inducendo Causam efficientiæ Vel inducendo Causam
finalem: si primum potest Deus suspendere Concursum, et impedire corpq̃ a tali expulsione
Si vero hoc fiat in gñe Causa finalis, talis expulsio ẽ effectus gñalis secundi naturalis
sed potius Artificialis, nulla datur repugnantia in hoc q̃ Deus impediat hunc effectum
secundum: o nec datur repugnia Vlla in hoc, q̃ Deus corpq̃ in loco existat, q̃ ab eodẽ loco
expellat aliud.

Proximum potius ptrans esse extensionem inordine ad se, potest Deo impedire
extensio inordine ad locum: q̃ et potest facere Deus, q̃ extensio corporis inordinis ad locum
non expellat aliud Stali loco: aut Stat in Sacram Eucharistia, Deus corpq̃ Xpi de
tinet Deus ptrans, q̃ sit ibi extensum inordine ad locum: ita Vere ptr: Sicut extensionis
ordinis ad locum, Sequitur ad extensionem partis inordine ad se, ita ad extensionem in loco
Sequitur expulsio alterius corporis a tali loco: o si extensio inordinis ad se, absq;
extensione ad locum salvari Valet, similiter ẽ extensio inordine ad locum absq;
pulsione alterius corporis.

Regit Durandi videndo dicit pauitate inconuenientis: et ait q̃ effectus
secundarij positiui impediri potest Deo salva essentia rei, q̃ effectus primarij: Sed tamen effectus
Negatiui, aut priuatiui: Qui extensio inordine ad locum, Sit effectus positiui potest impe
diri a Deo; Sequitur q̃ expulsio alterius corporis a loco, qui effectus priuatiui, et ꝛ secundarij
esse.

Subtrahit: hunc effectus priuatiui impediri sequitur salva manente essentia rei, q̃ de
separatione illius sequitur destructio effectus primarij: Sed Deus q̃ impediat expulsio
alterius corporis a loco, ꝛ sequitur destructio effectus primarij gñalis: o salva manente
essentia gñalis potest impediri huiusmodi expulsio.

Alia ingressa et dicit ultra ptr: Intimior et gñalis
extensio inordine ad locum q̃ prædicta expulsio; Sequitur propinquius et ptr: Imo necessit
gñalis q̃ faciat expellere Deus Corpq̃ a loco Nedum posterius alterius corporis incepto loco
Sed eo defectu extensionis inordinis ad locum non sequitur destructio effectus primarij
gñalis: o nec ex defectu expulsionis alterius corporis a loco.

Sed dices: Penetratio partis inordine ad se, necessario infert penetrationis earum partis inordine ad loca: & è converso, penetratio partis inordine ad loca infert penetrationem earum inordine ad se: & detracta impenetratione partis inordine ad loca detrahitur & impenetrabilitas earum inordine ad se: & detractis effectis primarijs & secundarijs. Resp. Dist. Ant: et neg. Cons: ad primum enim detractis effectis secundarijs effectis corporis defectibus primarijs & optime infertur: at vicissa minime infertur corporis defectibus secundarijs effectis defectibus primarijs: quod quidem nullatenus negari potest hac in extensione, in qua unitatis ghitatis datur Superficies extensio inordine ad se, ad extensionis inordine ad loca: et tam inextensio partis inordine ad loca non datur superficies inextensio & inordine ad se: Sic standum est in nro casu.

§2. Fundamenta Durandi Convelluntur,

Quod 1o sentit Durandi: expulsio Corporis, ad inducendum alterius in eundem locum effectis gratiis ghitatis: sed implicat gratia unita subto Aquin, & miscet eius effectis gratis: ergo implicatorium est quod corpus quantum in loco positum impedit positum alterius corporis & in eodem loco = Neg. Dist. Maior: et effectis gratis primarijs necessarijs, secundarijs de maiori, et dist. minor effectis gratis secundarijs necessarijs, primarijs de minori & Cons neg: Quod evidenter instantur in casu extensionis negetur adducto.

Sed replicabis: Expulsio unius gratiae abalia inducit subto, & effectis primis. Sed secundarijs gratiae: et tam implicat gratia ei in subto, et & expellere abillo alia gratia subtali: ergo implicatorium erit, quod unum corpus sit in loco, et quod inde & expellat sibi aliud corpus; Probo hyp. expulsio sit effectus secundarius ghitatis unius primarij:

Resp. dist. Maior. Sed secundarius existit unus 1o de mundo, & ita unus, necessario, et diversa mundi, necessario etiam: Nego distinctionis hyp. et dist. gratia subtalis existit et alia primo modo; Si & dico gratia subtalis similiter informationem subto, illa quod 1o advenit eadem alia primo obtinuit, & tam alia; neg hoc sequatur tenendo & una gratia subtalis necessario expellit aliam effectus; / si & expellat alias primo & erit, et tenetur nec subtalis gratia.

Quantitas ad 2um nota sicut hoc extensionis partis inordine ad se unius ejus essentialis distinctus hoc & extensio partis subtalis potest sine extensione eius inordine ad loca; et sine impenetratione unius corporis ad alia: & hoc ad summum stetit naturale, & tam esse alia; nego existit unus & suo effectu 1o. Unde viceficando est arguendo falsum ab expulsione gratia subtalis, ad expulsionem unius corporis a loco alterius.

Quod 2um implicat in his, quod duo partes ghitatis ejusdem penetrent inter se, ita quod cohaerent eadem parte loci: & ita implicat duo ghitata totalia ita penetrentur, ut cohaerent eidem loco: Patet, nego aliter esse licet partes extra partes: Sed dato quod una pars ghitatis penetretur ab alia & est una extra alia

Ideo una pars ghitaris, nequit penetrari in alia eiusdem ghitaris adhoc requirunt
diversi loci.

Nec in nro arg: ad cuius probam dicit maior, het realitas partes extra partes
inordine ad re nro mai, inordine ad loci nro maiez: et subiecta distri nro mi-
dris: hoc enim vitio laborant arguta Durandi, vt abextensione inordine ad lo-
arguen debit de extensione inordine ad loci, et similit, ab una impenetrame adalia
ghitaris porent ita penetrari inordine ad loci, vt orie illis pertinent ad loci vni
Minime partis, et ibi residuant distincte: tota molles cali, poret adhoc reduci
vt inexiguo vase studeretur, vt videt in credibile.

Ad nro: Et sane de hoc Durandi videret
Mirari, siem ad ea penetratione nobis Suadeu intedit, quia corpo maioris molles
potest in minuto quammobi exiguis pertranziri, aer partes eius ghitaris ita pe-
tierunt in penetrari inordine ad loci, vt oie inedis sitis vincari porint.

Replicabit: Ideo ghitaris
nequit entitative hec partes intra partes qe exigentia adoppositu indistate ab illis
essa, sed ex exigentia ad hoc vt quelibet pars occupet distinta partis loci, ac occupat
alia et indista absentia eius: quia sicut nequit hec partes penetrata inordine ad lo-
ita nec inordine ad loci.

Nec dist: Caualy ideo patere nego maior: Ideo, et qa exigentia illa
et impenetrabilis absentia ghitaris, et in inordine ad extremi ad
et dist: min, et indista realis entitative ad min: exigentie, et nego extremi ad
respicit, nego min et arg: Non abiit hoc thesaurus ac intime, Vbi exigentia gradu
actualis, aut talis, et exigentia visibilitatis proxime, sunt indistate realis
absentia loci: et tam gradus realis necessarius separari potest ab hac, bene tam di-
bilitas proxima.

Ad quos D. et dr. negant prem, qa duo partes temporis aut motus
eidem durationi correspondeant: quia et negant, qa duo partes ghitaris correspondeant
eidem parti loci: arg et manifestu: et dra ptr. qa sicut diverse partes temporis
diversas durationes exigunt, et diverse partes motus petunt coexistere distanti-
pori, sic et diverse partes ghitaris exigunt diversas partes loci: quia quo quo gbat
de partibus motus, et temporis, sequit et de partibus ghitaris vt possit penetrari inordine
ad loci.

Nec de anti nro dro: Non est tempus demotus sit vna successiua deiusdem
essa, et duo partes sint vna, post alia: et seruent ordinem priorius, et poste-
rioris: hoc totu deficeret, si tales partes coexisterent simul, ac finde desi-
eret tempus, demotus essa: Ecce tam qd duo corpora qua sint in eodem loco
aut vna pars ghitaris in loco alterius vt destruit essa ghitaris inde non
est simile et hac de hac qualtnus.

Quæstio B. An Unicum Corpus possit esse Simul in duobus Locis circumscriptive.

Negantur

Pro huius quæstionis Cappe Sapponendo, 1° Implicite aliqd posse existere in loco nimirum, 1, Circumscriptive, 1, diffinitive, 1, Sacramentaliter: Secundo esse in loco Sacramentaliter ineffabiliter, nunc de illo, 1° in loco diffinitive, 1, dotes, 1° in toto loco, et toto in qualibet parte, 1, definitionem, 1, limitatione ita Ut portet Corpus existendi simul in tot loco: hic modus existendi in loco Ut patet Angelis, et ab Uno Deo hic modus Locandi Munerabit, 1 modus Inerendi in Extenso.

Nunc de alijs 1° in loco circumscriptive, 1° ita comentatur locatus Qui Locus, Ut totus sit in toto loco, et quilibet pars in sua distincta parte Loci: qui modus Locandi ideo circumscriptus, 1° Locatus Continet a loco, et intra bros illius totius Corpis 1, suis partibus clauditur, & Continetur.

Subnd° Quod modus pcris et Connaturalis existendi in loco, qui Sent Corpora Ut motus Circumscriptive ad 1 Scitt ptium Ut ad° fundandi huiusmodi presentiæ: Nam Ut ptium, 1 circumscriptive in loco Substa mabis, & Corporea, accia 1 illis sant in loco ratione ipsiusmet ptium, non p se Ad 1 accia: hic Suppono breviter ostendit: Quia Unica ptium sufficiens Ut, Ut sint extensæ tantoarter subtis mabis, 1 partes accidentis ipsius: et Unica ptium sufficiet adhoc, Ut Corpus habeat ptium extensionem in loco; et 1 Ut accia talis subtis sint in loco Ad 1 accia.

2° Supono 1° Si duo loca entrent se penetrarent absq Controversia Extendu Ut 1 ida Corpa possent inniti & simul circumscriptive: Imo impedito essent implicatarium est Corpus aliqd in duo existere existere, et tot in alio; Nam Ut 1 dunc inest Locatis si sent duo loca, Ad duo dupliciter Quare tota difficultas Ut indecidenda, An Unicum Corpus possit esse in duo loco adeq circumscriptive, et 1 circumscriptive in alio, atenta pna Dei absolutam circa quod Ut patuit mente professa Ut.

§1. ## Authorum placita Referuntur

Istam pyclaro Astramine 2ª Sentia afirmat pone q̃ optime depoſitã absolua, Quę et idę Corpus poſt circumscripte indupliti loco adequato Sic Vsũa Scriptura, Schola, Si Patres Quorum exercitio, et Auctoris, quing magis affirmative, q̃ negative opinionem adhęsit, Sed Systematice Astramę Auctor Stat et hac Sentia Subtilis Doctor ing. dist. 10. et Discipuli eiq Mexinus Lib. 4. disp. 1. q. 5. et Sentę disp. 15 phicis: Tenent inde q̃ plures extra familia Mag. doctã, et exactione pyssante, quos Sequitur Dns Moneda in hi disp. 1. q. 4. et alij, quos prolixiu Et refferre

2ª Sentia vnit Discip. Subtg frequentiõr doct Negatiua omnio quabis inspecta pone, q̃ Quę, et idę Corpus Sit circumscripte simul indupliti loco totali, et adeq̃to Sic Dñi Assistentes in hoc libro disp. 4. q. 8. per tota: Lezma in hi q. 6. Albg de Arcadio ibidę q. 7. omnes q̃ DD. ordini Prędicatorũ Et aut Aquinas affirmat Ni Magri Unin Soto exigua Stat et hac Sentia Scriptura in 4. di. 44. q. 6. Et D. Bonaventura ibidę Brixiensis et Carthusiang distin. 13. q. 2. dubio 2. Ali q̃ sentit D. Vazquez 3. p. disp. 168. Cap. 5. Et nouissime Dñr Mag Ruiz Sm. 1. phg Suę disp. 26. p. toty: Dei mira Subtilitate, et eruditõe Straniq opiniõq refellit, et nrq illustrat: huiq et alioq Sentię Subscribens Sit.

Nostra Conclusio

Implicat vitari, q̃ idem Corpus poſt esistere circumscripte simul indupliti loco adequato; phac Thesi Stat apertę D. Thę: Nq in 4. distinc 42. art. 2. q. 1. et art. 2. quęstiunc. 3. hyę art. Quę Corpus et simul localiter in duobus locis, no potest fieri per Miraculu: Ex hi quidnq potest fieri per miraculu adhuc depoſita Dei absoluta implicat fieri; Sed quod Quę Corpus Sit localiter in duobus locis dñr potest fieri q̃ miraculu ista Thę: ergo nec potest fieri adhuc depoſita Dei absoluta:

Item quotlib. 8. ad. 2. hyę arti Denuo q̃ Quę Corpus Sit localiter in hoc loco, et tam Sit in alio loco Et ponere Stratoria simul hyę: Unde Sm̃ pyrmia hoc adeo fieri dñr potest: quę Verba ita apriuè docent q̃ Quę Corpus no possit Et in duplici loco, et Sity vacanty Sit in illoru existentione ignorati = Hęc dam dñr Moneda q̃ Thę, Sity loquitur de locatiõ Similitudinea Corporis in duplici loco ratõe ejus pyssentię Et ratõe dictę pyssentię, qualis ipse asserit Corpus pone adeo pom̃ simul in duplici loco

Sed inprimis hyę Scripto Et tota eius q̃ Thę, et alia Verba ejus ostendunt: ait enim quotlib. 1. a. 12. ad primu: quod extalis, positio Corporis in duplici loco Negatur, q̃ Sit locata, et nõ Sit locata: Et addit Hęc Et mitania de Corpore Xpti, q̃ non Sit in sacram altaris localiter, Sed q̃ quę

Conversionis. Eo quod sic arguit efformis. Licet reuera ad duplices presentias
vt corpus poterit esse localiter in duabus locis, quia hoc affirmare quidam reuera
intentio in corpore Dñi sacramentaliter existente in duplici hostia. Sed aliter
vt est ibidem in corpore Xpi: o vt dicit reuera ad duplices presentias; primam
Nam est aliter requirat corpus Xpi sacramentaliter in duplici loco, vt ibi adest
per conversionem alterius in ipsum: Et hoc quidem fundat in qua libet hostia diuersa
sentia: o si in corpore est capacitas ad fundandas diuersas presentias circumscriptas
vna instantia est in corpore Xpi existente in pluribus hostiis, ibidem vt ibi corpus
poterit circumscriptive esse in duplici loco.

Adde q dicit pariter rationibus verbis aliorum
D. Tha in hoc dicit, q unitas charitatis existit corpus Xpi sum premium &
ng localiter: o q post sublatam possibilitatem corporis in duplici loco, vt q illud deberet
adesse localiter? Sed quomodocunq ponatur corpus circumscriptive in duplici loco existat
ibi localiter: o semper perseverat caput requirendi a D. Tha actus, ne corpus
sit circumscriptive simul in duobus locis.

Deinde: Nego dicit ratio loci allegati qui
rebat. Quia corpus vnius potest localiter esse in duplici loco addendo ad hoc
lute, q hoc nec y miraculo posset fieri: Sed in ista aduertamus q ponatur y duplici
a presentia posset fieri y miraculo: o si, fateri deberent D. Tha nec tenemus
negare; aut vt recte respondere quidam. Venit enim q dicit logui, et dicere, q
non poterat hoc fieri ex vi vnius presentiae, benetam ex vi duplicis presentiae

Expenditur primus actus Diui Thome

Prima ratio qua vult pars ista dicit falsitatem D. Tha questione. 1. iij citati: quod
hac scriptura patet: Quia Circumscriptio vt talis vt apprehensio locati, Sed non
est apprehensio dato q corpus posset simul existere in duobus locis: Ergo neque est corpus
circumscriptive in duobus locis simul: Maior adipsum et probatur: Minor
patet: Ne vacue apprehensioni vt, q non apprehensa intra sua termina claudat, ita vt nihil
illic maneat extra; Sed dato q totus corpus in hoc loco existens simul est tractus
circumscriptive totus corpus, quatenus est in hoc loco maneret intra, et quatenus in
alio vt est intra, Ergo extra eiusdem loci: o si corpus est in duplici loco adeo vt est
in eo Circumscriptio apprehensio locati, q est extra ipsum non.

Respondetur: Quod corpus apprehendit
a loco vt vt talis est intra illum vt nullo modo sit extra: Sed ulterius addeque
tur, vt totus locatus correspondeat toti loco, et pars correspondeat parti: Casu a, quo
duplo loca simul circumscriberent ita unum corpus deputati illorum verificaretur
esse intra et corpus locatus, et pars eius, pars alterius et illud corpus est intra
vtrumque locum. Sed contra vt 1. Nego istum casum quia duplex

q̄ nullū sal̄uari posset q̄ dicit corpus et simul indiuisibile loco q̄ corp̄: et nihil loco addequat̄ et talis exactus excludit ois alius locus respectu ei⁹ q̄ in se tinet: q̄ solus tinet corpus ad unicū locū; q nullū exclusiū illius et addequatus locato: ytrang: Obij addequat̄ pot̄ dicit exactus excludit oē aliud aratione obij talis pot̄ et ideo et dicit pot̄, et habitus: Unde solus Glosator Pisani posset, et solus potest, audiri sonoxi⁹ q̄ patitur locus addequat̄ alicui corpori ois alius locus excludit aratione locantis ideo corpus; q̄ nō exit locus addequat̄ sed inadequatus: Negno ng et quidlibet.

Confirmat: talis locus circumscriptibilis tinet locatū et sit intra illū tanq̄ mixtū tō: sed aratione tōi, intra quem et alia exactus et q̄ nihil sit extra illū: ē corpus talis circumscribit ad locū et nihil illi maneat extra: Patet ex descriptione quā Aristoteles tradidit manet persecuta: Dei dr, q̄ locus et ng sua extremitas corporis tinentis: Nihil vero ng tinctio Dij, et mobj, Dei em̄ pervenit ad ng impossibile et, q̄ extra q̄redit Deus, et Dia, ō patitur Dei aliq̄ claudi intra aliud, et in Deo tō implicat q̄ sit extra illud.

Ng ei: q̄ extremus sic definit ab Alio 5. met. c. de extrem: Et id, extra quod nihil rei possumus inuenire: ō si locus et extremus corporis tinentis et ng corporis inillo tempe implicat q̄ aliq̄ corporis locati, sit extra illud: ō cum sit extremus et ng illius, siquidē eo modo, quo superficies corporis locantis et ng et extremus intrinsecus talis corporis: Sic ei et ng extrinsecus, et extremus corporis locati: implicatoriū exit q̄ alicui corporis locati sit extra suus locus: dicit ng talis, ita deset staxari ei exhibitiua, ut illi excedat, q̄ salus aliqua excedatur; sed casu quo corp̄ illi indiuisibiliter loco, corp̄ locatū excederet locū ō nō apprehenderetur a loco: nec circumscriberetur a illo: Patet ex se stat, et mihi facile pter: nō nunc casu corp̄ illud aquaret quemlibet locū exilli, dato q̄ illum aequaret: a tunde ei aliq̄ locus reflexet: et ei illo addequaretur: ō in ratione locati excederet corp̄ illud quemlibet exillis locis, in ratione locantis: ō a nullo exiri posset apprehendi et circumscribi.

Reg⁹. quod quilibet exillis locis haberet dato corp̄ intrate locūs ei partes quas nō eo modo quo alter locus illas haberet: et hoc satis ut aquoris eorū apprehendatur = Sed stratū: hoc nō est tinere corp̄ illud tota liter ō ibi nō daretur vera apprehensio: pter dia: esto em̄ quilibet Beatus videat totum Deum ita illa tam nō apprehendunt, quas q̄ videnti ita perfecte, sicut ipsa sunt videri: Secundo posito, quod quilibet exlocis duobus tineat dato corp̄ locatū et ita perfecte ut ipsa tinere pōt: ei ei alio mō tineat a talibus: q̄ nullus exprimi locis tinet locatū dato et totaliter: ac finde nullus exillis locatum comprehendit.

Sed replicabis: quod Vnū corpus locatū a hoc loco ad locum alterius, est vera ratio apprehensionis: & falsa Synonimia in inequalibus priorib: vtrāq: quod erit Vnū bonū cognoscatur apprehensive a duplicē cognoscente, nulla implicatione in volente: & necē Vnū locatū apprehendatur simul a duplici loco:

Ad hoc replica Multū yrat Michl. Ultimit: illa enī pars pōt fieri defacto, et naturaliter ponit Vnū corpus in multiplici loco = Nego tamē diparitatē rationis in vtroq: casu. Item vtrū numerū bonū apprehendatur a duplici cognoscente, et sit necesse multiplicari eorū bonū. Quorū falsū subsequia: Inde hac ratione multiplicata pōt adnumerari intellectibus cognosci: at non vt corpus ponatur in duplici loco deberet multiplicari ratio physica: quā et ratio formalis vt corpus in loco existat: deberet et multiplicari ejus, vt infra videbimus, quorū quorum requirunt ex tali corpori. — — —

§3 Secunda ratio Diui Thome enucleatur

Secunda ratio est D. Thomæ desumpta in 4. sentiar. sic procedit: Nullum corpus posset esse circumscriptive in duobus locis, sequeretur quod esset indivisum in se, et a diuiso: Nō hoc omnio repugnat: & et illud eo quo sequitur: sive sequela (et inprimis est indivisum in se a nullo distorum) quod tam est a se diuisum sicut illud corpus distaret a se ipso: sed distantia fundatur in diuisione quantitativa: & est illud corpus a se diuisum = Nego Nego sequi, quod illud corpus diuisum est a se localiter: nec ad distantiā illa corporis vt in hoc loco, a se ipso vel in alio Nego desideratur diuisio localis, nō diuisio entitativa, et quantitativa

Sed instat: nō stat distantia localis, sine diuisione quantitativa: & sicut vt impossibile est distantia localis per assumptū: si enī illud corpus poset poni in loco distanti a loco priori potest et in duplici loco immediato: quo posito sic arg: Corpus positū simul in duobus locis immediatis, tangeret se penes extremitates, et sua facies eius vt in vno loco tangeret vt superficiē vel vt in alio loco, sed quia hoc non dantur necesse est inter se discontinuata sit: & daretur diuisio quantitativa corporis a se ipso in tali casu: per Mich. Quinque enī non Nō Nego sunt, quorū vltima dant simul, seu quia se tangunt in vltimo suę facies adus vera, et realis vnione quinta nō quia medio vtro vniuntur: & aliqua se tangant, et sint quinque necesse est discontinuari.

Confirmat: inter quantitatē existentē in hoc loco, et quantitatē corporis existentis in loco distanti plura corpora intercedunt: sed implicat hac quinque interstitia corporis hic existentis, et quinta corporis existentis in alio loco sit diuisa, & discontinuata: & implicat quod quinta corporis

existentis in duplici loco distanti & discontinuato, et diuidato.

Nec valet dicere q̃ Obiecto 4to. 5. punct. 9. Corp̃ illud ponit in locis distantib⁹ & distare ab ipso; Sed solu distare presentia Dei, absentia a Deo = Nonnunq̃ enim hoc dicit: implicat em̃ q̃ Vbicato corpori hic existenti distet absq̃ causa corporis existentis Rome, et q̃ inter se & discontinuata ghitas sig⁹ fundant tales Vbicationes; q̃ sic p̃z: Ghitas em̃ p̃zstans effectiue Dei Vbicationi modo fact Deus tali Vbicatione, et continuatr cu illa; & discontinuari debet ab ea alia Vbicatione, quã cu prior discontinuata fuerit: & ghitas quã ghitata & cu alia Vbicatione debet discontinuari à ghitate, quã discontinuata & cu Vbicatione prior q̃ quidã prior Vbicatõ, quã discontinuata & ab illa ghitate cu ghitate, quã ipsa causauit:

Dara. Vbicatõ circumscriptiua & effectiue secdarij ghitatis: Q̃ implicat q̃ effectiue secdarij sit multiplicata, et & ipsa ghitate & multiplicata: manifesta est certa, et min̄ p̃z. Nã effectiue secdarij à primario exercitij sequit effectiue primarij & multiplicatõ effectiue primarij sit effectiue secdarij - ut ejus ratõis: p̃z dara: quia q̃ Voluntas existentis supponit intellectum ut iste arg⁹ de Deo ratõe impossibilis & duplex Voluntas addeq̃ distantes nisi presupponat duplex intellectus, et duplex aqua hic ora p̃ueniant: & cum hoc effectiue secdarij presupponat primarium, et hic sit de Deo & radicem impossibilem & multiplicatõ effectiue secdarij à sua multiplicatõe primarij, et sic aqua Deus & p̃venit:

2do. p̃z ead⁹ min̄: implicat q̃ detur duplex species ejus ratõis sequuta ad actiq̃ sic, et q̃ hã cu hoc presupponat multiplicata ab illa: & implicat duplex Vbicatio circumscriptiua dari nisi hoc p̃ueniat duplici ghitate: constat in nulla humana: nisi em̃ hoc numerice multiplicetur, implicat q̃ radicet duplex visibilitas: et in substa creata, quã ab sua multiplicatõe sui nequit haberi duplicem ghitatem addeq̃ dictã, et sic deinceps:

Dara. p̃z: Vbicatio em̃ circumscriptiua & species ghitatis q̃ ore, sole et semi ghitati ueniat: & duplex Vbicatio circumscriptiua nequit p̃venire ad ghitate eade: & cum corp̃ ponit duplicem Vbicatem nequit quã sit diuersis ratõis & tamen, si ejusdem ratõis quales est Vbicatio circumscriptiua:

Ad hoc dara Mincezi: quod duplex Vbicatio nequeat p̃venire ad eade ghitate naturales, Nec effectiue secdarij illius q̃ hoc tam stat q̃ dari possit in eade Origine alia Vbicatio circumscriptiua

Quę quidę ł ꝓgenit agnitas ꝟ Nevata, ł, Zebla Deo, circa Villa essę
hiz ghitanj cogdj:

Sed hęc evasio doctra Rinet falsa: Unde Nic refellit ꝑ quod primo
parte: Si j venisset hęc Decao agnitas ꝟ Nevata ł, hoc dicat ratione alicuj entis
talis, ł, modi intrinsecę Regadit: Sed hoc dici pizari ñ pt: ꝯ nec primus: ꝟ
minor: Ille em modj aut entitas Nevanj ł, Et Spiritualis, ł, quid Medie: Sed
neutrum dici potest: ꝯ &c: ꝟ minor quod primo ptę: Nihil Spiritale, et indivisibi
le potest ee trą fralis existendo in loco dibisibili, et circumscriptive: Sed mo
dę ille, aut entitas Regadita debet ee trą fralis existendi in loco dibisibili
ꝯ ñ aliqđ Spiritale, et indibisibile:

Quoad Secdę ptę et ꝟ minor: Sola illa trą potest
ee trą fralis existendi in loco circumscriptive, quę ex aptia rone extensa
et dibisibilis ut: hoc solj ꝟuenit ghitan: ꝯ ł, adsit Nova ghita, adeq da
existret corpi rone diversę ghitatis de quo postea erit Sermo, ł, ee assigna
bile aliqđ, aquo possit Nevari ghita, ꝟ Secdę Decaonis Caueat, et rideat.

Ad ostrandę partę Solutnis
Nic minuro: Dequit Nevari ghitas ad fundandę huijmodi presentis: ꝯ ꝟ dicit doctra
Solutnis: ꝟ ans: Verum Nevaretur ł aliqđ ꝯ est ghitas et fralis, ł, ꝯ est de
linea qualitatis Solj ꝟ hęret rationi ghitatis Fralis: primus ñ pt ee, nq res
ꝑpriat ghitas modlis Regnalis: Secdus ee est insufficiens, ut rone illius fundare
ꝑ Gremij divisibilis: Cui hęc ars dibisibili esse se et fralis, et ñ Solj Spiritualiter
fundari debeat: ꝯ neuter ꝟ Nevatibi ghitas ad prędicti effectus:

Quoad Secdę partę ꝟ tes falsi
tas Solutnis: Dicendę em extensionis inordine ad Locu ut ꝯ deberet, et Solutnis
posit poni a parte rei resultantis ad extensionis inordine ad se: ꝯ neuter ꝟ dicto
Deo hic extensio Caari Valet: patet dra: Nq Deo, Nobis deuko rei Caarę potest
quę Nebet ꝑ modis proprię, ꝯ et Reponatur ista ut principijs aquo talis ghitas de
manet:

Preterea: Nq si Deo Nobis in ducere posset ghitas Solo enumo dicto atta
quę ipo Reponit dimanans a baliqua nata; eadę facilitate posset dici, ꝯ Nobis
Caarę posset in substa Naali sua ghitate affecta aliq ghitate: Unaia Nabi
ipo ꝑpio inhi ꝑpdta inhi aliq; et in nata pinxia subsistia mente, subsistamus
aliq: Sed dicitur nemo potest admitti ꝯ neq illud ex quo talia Negrabsurdia:

ꝟ minor: Si em Deus
Corpori ghitate affecto sibi da adeqe aderet aliq ghitas est idq numo Corpi. Fralis
Ruponi deret, et ñ est, co ꝯ substa Naalis in dibi duatur ghitate Nonata
et hic duplex ghitas deq da Nonata est = Nec dicit posset Nedy aliquis

Ideo homo posset gignere simul ideo obtu multa videre contrarie, et media alia illud obiecit = Nec deinde admitti potest a Christo eadem ratio, quia quia subintrans, et ultimo tacta, et ita est: posset Deus Virtute sibi impressa talem rationem subsistentem prius subsistentia absolutam retenta: quia videri debent.

§4. Tertia Ratio probativa Conclusionis proponitur.

Quo quo ad primam assertionem deduci solet in simultaneis ad Phas: 3. p. q. 76. a. 1. ad 3. et sic procedit: Si unum corpus in duobus locis simul collocari posset, et in duobus, et in aliis innumeris, imo et in omni loco: sed est in omni loco, quia est ubique quia est Deus; ergo erit infinitatus in replendo locum, quia nulli creaturae communicari potest: quod hoc sequatur dicendo, et quod corpus requirit se indebito loco simul circumscriptive

Respondet solet aliter nullo modo esse sequi, quod illud corpus sit immensum et infinitum in replendo locum quia sunt infinita loca, quia talia corpora replere possint. Sed hoc exemplum facile excludit, quia cum infinita loca non dentur unus Deus sit, quam Deus et in omni loco, et quia est esse in infinitis locis est, si de facto darentur Deus est immensus et infinitus quia si illud corpus, quia est esse posset occupare infinita loca quia de facto non dentur, ideo tamen corpus erit infinitum in replendo locum et quodammodo immensum

Resp. 2°. Ideo tale corpus non posse immensum quia loco quod est omni locum replere non potest esse, sed participare ab eo = Sed nec solutio haec satisfacit: Deum aliqua creatura posse aliis esse nihilo minus aut ea facere, quae Deus facere potest, optime esse hoc infinitum tali creaturam esse, et omnipotentem: quia patet si corpus aliis posset omni locum replere; aut est ubique, et quoniam est, et est immensum.

Resp. 3°. Quia sit immensum requisita requisita sit in omnibus locum spiritualiter non corporaliter illud est corpus solum est in loco aut tali corporalibus, ergo ubique immensum est = Adhuc tamen insufficiens videtur haec solutio: quia in hoc ipso est manifesta implicatio, quod ponit quia est esse infinita loca replere et quod sit unum ac spiritualiter non corporaliter sicut est implicat quod detur infinitum actu categoreumatice, et quod sit infinitum unum linea.

Deinde: Aliquod corpus potens esse circumscriptive uno loco, unum tantum spiritualiter est absolute immensum, quia tamen impossibilitate in modo essendi circumscriptive in loco: sed nunquam solum requiunt infinitum actu unum Deus: sed est in quolibet genere defacto et sufficienter dicendum quod requiunt omnino corpus hoc modo potens existere uno loco.

Resp. 4. Quinto S. Thomas: Socius arguens fieri a bonitate divina si corpus Christi et in duobus hostia: posset esse unum infinitum: ubique per immensitatem: et addit: resp. in fidelis & sibi: Error

liquidz adeo corrupti Doctores & Maiores in Thes verumtamen verba ita tonare
Mag. infidelibz reorum qua Mag. Fidelibz videant consentire nequit: sed disputan
tes Mag. ad D. Thom aliqua infidelibz rescripsit forsitan ob tam arguta in re, et subti
lem scitatoris efformatio.

Rep. 2. ad 5. instantiz De corpore Xpi existente sacramen
taliter in pluribz hostijs diversis quaritur: Quia Mart. D. Thom quot. 1. a. 11. ad 1. lq
Mag. citat: Corpus Xpi non est in sacramento altaris localiter, sed per conversionem: inde
liquet non diversitatis adinventa prius:

Ideo citatum Corpus Xpi ut Arimenses, et in pluribus
hostijs positum existere quia est esse, quod acquirit presentiz sacramentali ratione mu
tationis substantiz panis in ipsum: Cum talis mutatio adquantibet diversum hostiaz
multiplicetur numerum inferat Corpus Xpi, quod principijs positis est in nullis hos
tijs sacramentaliter. Sed quidam principia posita quidem nullatenus arguit infinitas
Quod si circumscriptive foret ubi locus adeo requireret infinitas. Non ergo ab
ista multiplicatione principij necesse est id, quod requirit dimensiva infinita loca
ubi deo necesse citatum actu inveniri.

Et quia Authores Aragij censent stare quia pro stare deo
instanda sententia opposita, et magis credibile illo reddi Misterij Eucharistiz
si, inicidenter ostendere oportet quomodo in hoc fallunt: Vel hoc suadere inten
dunt fidelibz si infidelibz. Si Fidelibz in quibz hoc faciunt illis sequidem
opinioni non adeo certa videtur unitis Principalis, et infallibili Veritate
fulmenti, quod quidem fides ut credendarum substantia rerum, argumentum apparentium
Et inrebelatione Dei, quia Sonoe Certior, et sequitur ut quis non adhibeat eo
tata misterijs Eucharistiz fundetur:

Sive Infidelibz dicas credibilius fieri hoc Misterium
Nam opinione Stranda Praeter: Quod Lutherani negant Corpus Xpi ut presens
speciebz sacramentaliter, et tam possibile indicant ut circumscriptive influat
hoc loco: imo defacto evulgavit Lutherus, et plures ejus Discipuli, Corpus Xpi
non ut Deus localiter ut attestante Greg. Valentia in recentibz Aroverr
ijs, et Cardinali Bellarmino cum alijs, quos inibi citat ut Henricus Sed
ecce hoc quod infidelem Aragij opinioni adhyreant videatur quia quamvis nisco
sit eis magis credibile Misterij Eucharistiz.

Ut autem videatis opinionem nram firmam esse Ecclesiz
nre Misterijs fidei, et doctz Sanctorum P. quia opposita brevitur grauda venit
Hieronymi autoritatis quia hoc manifeste minuunt: In 6.o Synodo Generali
Ubi error Pelagianus damnatur actum est cum hijs verbis inveniuntur:

Vt nec q̃ creatu & indiuiu dicamꝰ esse: nec q̃ increatu & diuinu
ad̃ sentiꝰ creatu loqꝰ dicimus.

Qui Verba sic expendo: Expo Transubstantiatꝰ ibi
sancti Xpi Dñi Corp⁹ et Sanguis Xpi Dñi et inest loco, Vt q̃ creatu et sit indiuiu & diuinu
carnis vis. q̃ loco q̃ Corpus Xpi Dñi et inest loco, Vt Doctores asserunt
Aquinatis et Creatu, sed diuinu hoc: q̃ hoc repugnet tmaꝰ Xpi Dñi
Vt docti catholici asserunt q̃ repugnat ei Corpori Creato & inesse loco cir
cumscriptive.

Hoc iam confirmant plures Scripturæ, et Patrum testimonia: Nã S. Ioannes Damas
cenꝰ lib. 3. fidei. c. 3. Impossibile autem est præsentiꝰ Corporis Xpi inesse loco, et Ri
chardus refellens hæc ait: Quomodo enim possibile esset q̃ Christus circumscriptꝰ
et incircumscriptꝰ? Cum igitur Patres plures locos Scripturæ
tam Fratres, quã Latinos: Et sunt hæc Fratres Theophanes Nazianꝰ homilia 3.
Et Basilius Cæsariensis oratione de Lazaro quartadiana.

Hæc Latinos Scriptores Hilarius. qui in
Christo incarnatur q̃ esset, q̃ si Corpus Xpi Dñi adesse loco desset
desset q̃ esset Deus Corpus: hæc Scintillis Verba Cyrilli 57. Ioannis Cap.
(huiusq̃ intelligo) nos et putandi Xpi dicimus: Caveamus & ne ita diuini
tatis detrahamus hominis, Vt Veritas Corporis auferamus: Nã docuit.
Deo existente adstabimus: et alii quos longus et pacificus

Et Vt hæ videant, quæ Transubstantiatꝰ
Arrij fuerit, minuito Brunæ quã opinionis Et minus pios, et Veritatis
catholicæ fidei tutus debilitatis arbitrantur: nos dicimus Hæc Scriptores audiant
Thomas docentes, et Scripti ipsorum hæc nota inveniet: ait q̃ in 4. dist. 10. q. 1. a. 1.
Posuit q̃ Corpus Xpi Deique posuit ee, et hypostasi, q̃ deitatis & q̃ unitatis
q̃ iuxta h. Hæc Verba Patris pius & dicere, q̃ corpus posuit ee inest loco, circum
scriptive, nec q̃ non posuit ee, dixit indicio loco.

Si & in duobus locis posset ee eadem ratione et Ec
posset inest loco: q̃ Deus pia, et Pura Virtus opinio Transubstantiatꝰ nulla: Nunc
nec opinionis oppositæ dari Censura Fidelis intendo; nec, Quis patiar q̃
Autores nobis Transubstantiatꝰ tali nota Scripti esse inveniant.

§. 5.mus Explicatur modꝰ, quo Corpus Xpi Dñi Eucharistiæ Sacram

Quare hypostasis Transubstantiatꝰ assyllis & rationis argumentis nobis factum in Corpus
Xpi Dñi simul assistentes plurimis locis, illis q̃ præsentis reddit: sic permissu
Sancti modꝰ, quo Corpus Xpi Dñi et præsens Eucharistiæ Et dii patris inest per
Scripturas declarantes et Circumscriptivæ existat.

Circa hoc D. Thom. 3. p. q. 66. a. 4. ets. asserit: Sacr Corpus Xpi poni
& sub plurimis speciebus q̃ substa panis suscipit in corpus Xpi: eo q̃
ingerat suas species & admodu subste, et non admodu quantitatis: ideo q̃ ibi &
indiuisibiliter modo.

Quę doctrina Ds per ea prius dicta facilius intelligi in materia dixi in pri-
mo articulo quęstionis. q. 1. § 3. in solutione ad auctoritates D. Thom 3. p. Ubi em hęsit
q̃ substa sic posset desinere esse, sm ea, quę essent ibi indivisibiliter, et ordine ad
invisibilitatem ordine ad quantitatem: hinc provenit q̃ substa incipiat & substantiae
licta sit nullibi tamen in loco: positio em illius in loco et mensurae
quantitatis, quę & prius accidentalis substę: hic sec superius.

Ratio D. Thę inibi sic pendet: Corpus
Xpi Dni incipiens, a tempore et non admodu quantitatis, sed admodu substę sub
specie: q̃ ibi non dimensionaliter, et circumscriptive: sed indivisibiliter modo patrocinia
q̃ substa, sm q̃ habet esse se indivisibiliter, et nullibi tamen in loco:

Sm V. ex se stat
Nos Corpus Xpi Dni sub speciebus Panis et Vini existens Vitę e substę inipsis
speciebus (exclusa accidentali substentatione, fides em Catholica docet ibi esse
accidentia sine subiecto, aquo sustentur, et cui inhęrent) q̃ ibi admodu substę et
non Vitis exit, et non admodu quantitatis: non ibi circumscriptive: sed modu
essendi in loco sit admodu quantitatis.

Patet corollarie 1°. Quod Corpus Xpi Dni potest et non
creantalit influxiu entitis, et destrui. relatiu realiter: quatenu non sub his
speciebus panis, et Vini; quatenu substabat Vitis substę in igne nutritiu
quę substabat speciebus erat. Sed gluten substę panis, & Vini; possent in
Corpus Xpi Dni mutari permanentibus speciebus, sub quibus prius substabant: q̃
potest q̃ optime sub speciebus diuersarum substantiarum se, ac quorumlibet simul &
presens realiter pluribus hostiis.

Colligo 2°. presentiam Corporis Xpi Dni in Eucharistia
definitive esse, sed diuersa ratione: q̃ secundu presentia definitiva mensurae
quantitatis sibi finitę & limitatę: Vi cuius detrahit adeo loco, quę exclu-
sione alterius ut videre est in Bovelis, sed Corpus Xpi Dni non sit in Sacramen-
to alligatus: et detrahit ad has species, ut excludat presentia illius, simul
& presentia ad alias: q̃ presentia q̃ habet in ordine ad species sacramentales non
ut definitiva sed prout diuersa scribens in substitutione substę in pris
pus Dni nostri:

§ 6. Aliqua obiectiones contra relationem Dni ponuntur

Contra rationes rationis Aluarez obiectionis 1ª. Ex si corpus ponatur circumscriptive in duplicii loco non distabunt à se ipso: 2º à reliqua ecclesia hoc capite intendimus probare sequentia, videlicet corpus sit in duplicii loco: primum: ara respondet capiti, non distat à se ipsa, et respondet manui, ex si caput et manus distent inter se: 2º patet quia loca inter quæ nunc est corpus inter se distant ergo ex inde non sequeretur quod corpus in illis positis distaret à semetipso.

Ad obiectionem probat quod corpus nusquam ut in duplicii loco quemquam videbit decedere: ara enim respondet capiti et simul in capite, et in manu, quæ inter se distant aliqua distantia ara à semetipsa. Deinde retorquet in ipsos sua obiectio: nam hoc ipso quod caput correspondet distanti spatio, et dicto spatii loci, fundat distantiam unius altaris, quæ hanc fundet aliquam, quæ esset indivisibilis: 2º ex eo quod ara nullius distet à se ipsa, non bene infertur quod corpus correspondens duplici loco non fundaret distantiam à semetipso.

Rep: 1º. Concedo ad cuius probationem dicitur concedo; et duo ut: Non ara nullius non habet partes distans, distans partibus quantitatis, sicut et corpus: adhuc et Christianis partibus loci correspondeat secundum quas habet distans quantitatis partialis aliquam: et multiplicari partibus corporis, quæ ut in loco ratione quantitatis: quod non de partibus corporis inter se distantibus dicimus, ideo non dicendum est de toto corpore inordine ad diversa loca adæquata comparato, ex quo data divisibilis corruptio.

Dices: Si corpus manente eadem quantitate possit admittere duplicem præsentiam repugnantem eadem quantitati possit admittere duplicem præsentiam repugnantem corpori ideo est indupliciter loco: Ad primum ut negatur: 2º nec secundum: ut enim: corpori Christi non inducit charitas ut repugnet nec duplicitas præsentiæ sacramentalis: 2º nec corpori visibili repugnat duplex præsentia circumscriptiva: patet ita: Non sicut præsentiæ illæ circumscriptivæ eiusdem rationis, quæ eodem modo ponunt corpus præsens loco ita non præsentiæ sacramentales eiusdem rationis sunt, quæ eodem modo reddant corpus Christi domini præsens specie: Ad 2º si repugnaret duplex præsentia circumscriptiva esset quia eiusdem entitatis utraque foret: 2º

Ad hanc replico negando et dispar ratio, ecce duplici eodem capite salvatur repugnantia contrarii, et repugnantia alterius: 2º non repugnat duplex præsentia sacramentalis, quia ne ut effectus prioris et connaturalis subsistentiæ subspecie sacramentalis.

Quod ecce dicat: quia subtracta antecedenter, ad quam dicto non debeat dividibilis nihilominus non desinit adhuc indivisibilis positive; Sed hoc negatur: at præsentia illa reddit corpus inordine ad speciem positive indivisibile: non ut effectus secundarius, et ad quem ipsi subtracta, nec emanat

abilla, sed solu communicari à Deo supernaturaliter media diuersione recipiens
in sua obedientiali potentia Corporis Xpti Dni:

Presentia Vr circumscriptiua et effectiua secundu ipsi
tatis, et abea emanare debet, vt sup. statuimus: sed requiunt q̃ multiplicetur
effectu 1o multiplicier Sectatis: 2o manentis eadem q̃titate in uno corpore, solu
potest fundare unicã presentiã:

Ex alio capite ex penuria potest dis parias quãtitatiuas
ditat q̃ substa Corporis Xpti sit omnino eadem realiter qtenus dam et tuus
quantitates, multiplex et virtualiter: Distinguitur enim ab his substã vt substitu
tiua huius panis substã, à se ipsa virtualiter, quatenus substituiua ẽ alterius pa
nis panis in ipsu altaris: Annã presentia sacramentalis, vt consecretur ag vt
pus Xpti in se absolute desiderato: Sed vt substituitiuo substratu: debet poni
multiplicatã presentiã in ipso, quot dantur substituti substratu: substã q̃titate
assita solu fundat presentiã circumscriptiuã quãre q̃titatis Corporis Xpti sit
unica, ex presentia sua ipsa fundata unica debet ẽ:

Obiicies 1o Corpus Xpti Dni in Eu
charistia distat à se metipso quatenus in Celo ẽ, et quatenus vt substantiis speciebus
et dam vr et diuisiue à se entitative: 2o Stat q̃ prime ad alios corpa q̃ vt in hoc loco
distet à se ipso q̃ vt in alio; et q̃ nõ sit à se diuisiue entitative: pr maius: In Eu
charistia Petri, et realiter est Corpus Xpti Dni presens speciebus; et ab inde intrinsece
vt presens speciebus et vt existens in Celo mediante natura corporea, adhuc et
nonq distantia inter reliqua: 2o Corpus Xpti Dni vt in Eucharistia distat à se
ipso q̃ vt est in Celo.

Negõ 1o Maiorem: aduersus probatã de maiori de presentia sa
cramentali quoad primum partem, quoad illum quoad secundum: Et tunc est: q̃ Corpus Xpti
Dni sit presens speciebus, non est presens presentia locali, et diuisiuali, sed
sacramentali: et sibi nullibi damnat in loco: adhuc et vt inter a liqua distantia
mediante corpora, dari q̃ Deus dictis localis, necessaretur q̃ ea inter quã daretur
distantia esset indiuisibilis loci, et q̃ daretur Christus eam adastra loca: Nihil
enim datur in corpore Xpti Dni, vt in Eucharistia, ad eo vt distat à seipso:

Sed replicabis: Corpus Xpti Dni vt
in Celo distat ab speciebus subq est in Eucharistia: ergo distat ipsum corpus q̃ vt in Celo
à se q̃ vt in Eucharistia: ergo est entitative et diuisiue: Implicat aliq̃ esse aliubi presens
et q̃ non distet ab illo, a quo distat ne est presentiam Corpus Xpti Dni et
presens speciebus distare debet q̃ vt in Celo; sunt distantia speciebus q̃ vt presens.

Confirmatur: Implicat presens
q̃ loco hic distet ab illo, et q̃ Corpus positum in tali loco eodem nõ non distet à
Corpore alibi existente: 2o implicatorium est, q̃ Corpus Xpti Dni vt in Celo

distet ab specieb⁹ subꝫ et in eucharistia sacram⁹. erꝫ eand⁹ distantiam
nꝫ distat cꝫ remotiss ꝓpr et sub minimis speciebus.

Ad 2ᵈ arg: et nego. 2ᵈᵒ: ad huius ꝓbacoꝫ
dist⁹ arg: si ꝓsens sit ꝓsentia circumscriptiua ꝓ se illi uenient⁹ ad arg: si
ꝓsentia indiuisibili, et sine otactu vero ad loca, quo arg, &ca: Vnde corꝑ
xꝑi dñi ꝓpr in eucharistia nō distat ab ēo ꝓpr positiue, ꝙ diuersi species
sacramentales ꝙbeo ꝓpr et sit in calo: et non ideo sit, q̃ distantia localis determinet ex
diuersa ꝙtitua rei existentis in ordine ad loc⁹: Vnde cꝫ corꝑ xꝑi dñi, sit in eu-
charia sine extensione ad loc⁹ negatꝫ distare ab ēo ꝓpr, ꝓpr sit in calo.

Ad 3ᵗᵘᵐ dicitꝫ
arg: et dem, 2ᵒ de corporib⁹ q̃ localiter existunt indiuersis ꝓtib⁹: dictꝫ
em corꝑa sunt ꝓpr intra loc⁹, et ibi entia abilia, qua propter eand⁹ fundant
distia ac loca intra q̃ existunt: at corꝑ xꝑi dñi nō ꝓpr in loco spacium
nec ibi entia abilia; sed ad sumꝫ dr esse ibi ꝓpr, et admodꝫ substa ꝑius
probatꝫ fuit. Vnde facile eraneuit.=

Adhuc tam ꝛplic̃ persistit: corꝑ xꝑi dñi saltꝫ
ratione specieꝝ ꝓpr se ipsꝫ tangere ꝓpr et sit in calo, et sub oculis: 2ᵒ
cꝫ potuit distare ab se ipso, quatenꝫ est in hostia et in calo: ꝙ arg: dato
q̃ hostia consecrata ferat⁹ in celꝫ foret tangere corꝑ ibi existens: 2ᵒ cꝫ corꝑ
existens in tali hostia tangeret corꝑ ratione specieꝝ:

Ad 4ᵗᵘᵐ nego arg: ad 2ᵘᵐ ꝙbatꝫ dico
q̃ dum cap⁹ sub⁹ species tangerent corꝑ xꝑi dñi in calo existens
nō tam ipsꝫ corꝑ sacramentalit⁹ positꝫ sub specieb⁹: et tuꝫ ꝓpr sub⁹ illaꝝ
inter se ꝑtes stabꝫ et ubiq̃ ꝑsunt, q̃ alicubi existunt distributiue
corꝑ xꝑi dñi, sub⁹ existit sub specieb⁹ modo indiuisibili; at q̃ adeo
nō ꝓpr tangere alicui⁹ loc⁹, aut alicꝫ in loco existens ꝑo, et ꝓpricio
stabꝫ ꝓpr ubiq̃ ꝑtes tanger, ꝙ nihil ꝓpr ab ēo diuidi ꝓsit.

Non quiesces: Dico hyc ob-
iecta se hērere, q̃ corꝑ xꝑi dñi existit in eucharistia substituendo substa
in se ipsa, et q̃ admodꝫ substꝫ: Ad substa in ipsa quanta erat
ad species diuisibiles modo dictabat ibi eo, ꝙ quo distant species.
corꝑ xꝑi dñi ab eisdꝫ speciebus manꝫ. dictabit ibi eo, ꝙ quo distant
species.

Ad Maiorꝫ et min⁹, nego tam ptes: Quia substa corporis xꝑi dñi
substituat sub specieb⁹ substa in ipsa quanta, et tam ibi ꝓpr tangꝫ
sub ipsis dimensionib⁹ ad ꝓpr sub dimensionib⁹ alienis. Inde erat
modꝫ substꝫ sm se sumptꝫ, ꝓpr tam modꝫ quo substa hēt agere qꝫ
tatis: quapropter nō ꝓpr ibi tanꝫ in loco sicut erat substa in corꝑe xꝑi.

Conuersa

Argumenta Opposita nrę Sentię convelluntur

Primu arguę de Remit ea Verię apparanę Xpi Dni: Ratenim
ea plurię Scriptoris Ecclesiasticię de Fide mi Eucharistia Corpus Xpi aperuit
oculis suis Carnis Localiter existens: Ad hunc Simul in Celo manebat
& existens nusq exibat Corpus Xti Dni Simul in duobus Locis: maior et
certa et mihi per exilio actus Apost. S: qui optulit Celu Suscipere vsq ad
tempus restitutionis horię: Et exilio Dni. quod refertur indecentis de re cruce
dicitur L. c. 1. xpenis: Donec finiat Seculu Sancta Ecclia.

Ostat itaq eadem ea S. Thas
dent S. p. q. 76. a. 8. Primus: Ipsa Videri, & adorari Rem in Celis
Rao fuit quia Quinct. nra proventa Xti Dni in Celo adduxit ad Beatam Pa
triam: Ad Beatu patria nunq intrauerunt: vsq ad Stephanu Diuidi
nus declarat Ipsa Dni, a loco sibi debito in Celo: Quater nec: Xti Dni
apparuit corporaliter Apostolis Petro & Paulo; post ascensu in Celu: & idem
q prius: per anu: Paulo enim 1. ad Corinth. 9. ultra apparuisse mihi ea Quam
quid Vera resurrectio Xti a mortuis Testimonio. Hęc erat finis corporis
Xti Dni apparuit Paulo, alio quin ea Xti illis Testimonium perhibet vobis omnibus
resurrectionis eius.

Ad hoc arguit q nra Sola deposibi: Sed ex dictis patet, nra
q S. Thas. 3. p. q. 76. a. 8. ino: Quod ipsa Caro Xti Dni requirit in Eucha
ristia videri mi Specie tenę: Unde Ipsa & duobus patentibus nobis: et aut q
Corpus Xti Dni in apparitionibus huiusmodi desinit & in Celo ad breve tempus; aut
q Species Carnis apparens in Hostia et Miraculose facta, in oculis
intuentis, in Specieb Sacramentalib ad repraesentandu id; q Substantia
mi latet.

Ad Procedu: Inalitis Miraculosis Actib et Solis ybrevi tempus
sed diu perseverat obtentio Carnis, aut Corporis Xti in Hostia: & tunc et
simul ibi Corpus Xti Dni esternus subspecieb, et Simul in Celo, ita tan
diu in credibile sit Locus Celi de recessit: ans clare patet ea hoc quod
vsq in hodiernu diu, apparuit Seculis carnis in Monasterio S. Mariae
del Cebrero; Non obstantu videri, ita diu quidu Species huius Misterii du
bitauit Ecclia Sancta et in Carnis Xti sensibiliter apparentes et debiti
bitur esternus.

Nec valet dicere: Ipsa et Natura Caro Xti, ad Species mi
raculose formata, qui Coelo Carnis per refert: Nra Prae: Quod sic hoc

ita ꝯ hexet importunꝫ Videret miraculꝫ et insolitum ad finem
du infidꝫ dorꝫ circa hoc dubitatꝫ an ſ, eadꝫ quam caro Xti exiſtat
Sacram, in Celo, et in Sacram. altaris eadꝫ caro Xti ſit quꝫ ibi appareat
extenſa, ac quꝫ ſit in Celo.

Reſpondit Xps dicens in hostia ella, quꝫ vigore dicti
Monachi aſſerentis habuiſſe ꝑ Sacramentalꝫ de qua celꝫ
reddi dorꝫ circa hoc Miſterꝫ dubitanꝫ intendebatur ꝙ de ꝓſentia localꝫ
quꝫ ibi ꝙ habuiſſe certo certiꝫ ſit. ad hoc ꝑ Xpm fit affirmatio ſpecierum
in figura panis; ꝙ vero requirit, q̃ ibi corpꝫ Xti ſub ſpecie panis
non induceret.

Quod, exto Cuadem q̃ caro apparens in illa hostia omenſura
tur ad dimenſionꝫ illiꝫ, et iuſta menſuram talis hostiꝫ abreviata
et ſtricta manet: ꝓꝑ ꝗ dicat q̃ illo Miraculo Xps oſtendere voluit corpꝫ
Xti Pni in hostia, abreviatꝫ, et coartatꝫ ꝑ figuras ꝑ circulares hostiꝫ
panis induere? ꝙ ſi requiritur ad finꝫ hunc intentꝫ q̃ corpꝫ Xti Pni Vitalis
Miraculi appareat eodꝫ modo, ac ſit in hostia, ſed ſit ſit Miraculoſa illa
ꝺformatio ſpecierꝫ in figura panis:

Ad id quꝫ arguitur ꝙ ſecꝺ ꝺ Semel dominus
Xtꝰ Dnꝫ ibi fuiſſe localiter, Vide ꝗ Paulus apoſtolus dicendo ſit tunc ſit eſtitiſſe
localiter in Celo; Dnguo nullus inquirens reſpondo, dꝫ ſui abſentia a Celo
ꝺ breve ſpatiꝫ temporis duraverit; ſed auctoritatꝫ Apoſtoli et Dni. reſpondo
ibi Xtꝰ docuit ſtabiliter habitandꝫ Xti et in Celo, ac quꝫ ſit oportuit q̃ ad
breve tempꝫ alibi exiſtat: ſicut et dꝫ patriarchꝫ alicui ſtipendiarius aulꝫ
aut curiꝫ et Platuti, ꝑ ibi inde Semel, aut iterꝫ exeat.

Ad illud ꝙ ſd. Tha: dicendꝫ
Xtꝰ Dnꝫ cum adorari ꝓpter in Celis, q̃ ibi ſit patria manſio illiuſ
ꝑ ꝙ addꝫ iudicij tanꝫ in loco alti dicta manebit ꝙ dom ꝺ hoc verſi
dit breviꝫ dicens, Corpora ſua Patria Celeſti: Nec ideo referꝫ inter
ꝛupenda et Beatorꝫ Celitꝫ adhuc ad breve tempꝫ; ꝙ tunc vita Beati
in tuenter duanitatꝫ interna exiſtentꝫ, ſit unius ac modo ibi habitantꝫ.

Ad quod ꝙ ſecꝺ Corpora
ꝓpria optime ponunt ſe in eodꝫ loco: ꝙ et Dnꝫ Corpꝫ miraculoſe potuiſſe
in duobꝫ locꝭ: Dns ſit Certꝫ: et ſecꝺ ꝓ: Quia unius addens Locꝫ Corpori
ſe Locato, non Corpꝫ Locatꝫ, ad hoc loco: ꝙ ſi hoc ſit ſubtilis Dupleſis Corpus
poteſt ſe in eodꝫ Loco, et Dnꝫ Corpus poterit ſe in duobꝫ Locꝭ:

Ad ſecꝺ ad, et nego ſecꝺ: ratione diſparitatꝫ actionat B. Thꝫ inꝫ
diſtinc ꝓ: a. l. q. et 4. 3. ad 3. et in hoc triſtit: Quod de ratione Dni ſit ſedituiꝫ in de
Minꝫ aquiſidet alibi: Quod Xti Corpꝫ poſſit in duobꝫ locis inter ſe diſtantibꝫ

necesse est discontinuari corpus a loco, ac per hoc est dare divisum, quinto
repugnat: at 2° poni corpus duplicato in eodem loco, nihil repugnare ex hoc quodlibet
corpus extra aliud, seu impenetrari ipso: et impenetrabile, ut ita fatear, secludi
penitus potest a Deo impediri, et fugari prima: unde pariter nulla

Adhaeret Varia Respondet

talis ratio penitus, quod ponit idem numero corpus in duplici loco interne penetrari
locus huiusmodi, quae a nobis est fatemur: et Deo potest esse idem corpus in duplici loco
quoniam unum sit distans a alio, ut ex eo patuit: ratio autem aut primum ut repugnet repugnet
Deo et 2a duplex locatum penetrari intrinsece omnia in eis rei duplicato sit, et tamen
locabilia, ea quae intrinsece penetrantur et eidem correspondent loco: at 2° duo loca intrinsece
penetrata sunt distincta adhuc inter locatum, et quilibet exilium adequat locabilia
et corporis circumscripti abeo: unde et similis

Adtractus insuper Loco: quod tam repugnat
Deus unitate quam alio, sicut quod non sit idem et distans a se: ut repugnat
Deus duo corpora sint in eodem loco nisi ex hoc quod corpus sit, unum distans a alio
aequalis repugnia erit, ne duo corpora sint in eodem loco, ad dare in hoc quod unum corpus
sit indue loco: Ad illa repugnia patuit quam miraculis: et ita potest a Deo fieri.

Resp. Ad duplex dari divisio
a loco, una intrinseca, et transcendentalis, alia extrinseca, et ad primum
semota inquisitione, respectu accidentis illius, ad hoc ut duo corpora sint in eodem loco ut requiri-
tur ut ea quidem sint indivisa quam indivisione intrinseca, qua alias esset unum corpus to-
tum rei quam totalitatis: Ad 2am et quod intrinsece penetrantur inordine ad locum hoc
et fieri potest salva quidditate eius: ut impenetrabile corpus inordine ad locum sit respectu accidentis quidditate
et ratione de eius illis.

Itaque Unum corpus in duplici loco nec repugnat ex parte divisi
Dei corpus Dei circumscripti: Ad 1m et aliud caput unde repugnia ad hoc ouia
potest: 2° negatur hoc repugnat: ut maior quando primum patet: Ad 2am quidditate divisi
nihil hoc quod sit extensa in ordine ad se, et non in extensione ad locum: Ad tertium
potest admitti plures extensiones inordine ad locum 2° Ad 2am quidditate divisi non mutatur
sit in extensione ad locum potest corpus quanti ex duplicato locali existere: 2°
potuit iure potest duplicatus haec, ut quamvis extendatur in ordine ad duplicatum
patet ita: ita magis etiam quidditate videtur nulla haec extensionis inordine ad
locum in duplicatum haec, et primum sit debita: et secundum
sit haec quod postulat:

Secunda pars Maioris sit ut: Inhoc distat presentia circum-
scriptiva quod totum corpus locatum, sit aequale toti loco et quilibet pars alii parti
loci: Ad 1m corpus Petri Pii. sit aequale unitoto, non tollit quod sit alii aequale: sicut
nec quod quidditate Petri, sit aequalis quidditate Pauli tollit quod simul aequalis sit quidditate
Antonii: 2° quod unum corpus adequetur duobus locis, et pars parti, non tollit quominus simul
adequetur alteri:

Respondeo ad argumentum Nego. Maiorem, ad cuius primum patet quidem ut maiorem
et nego minus: ad minus quidem nec nec ans: ita hoc quod est nulla extensionis locali

Secunda obiectio est dicendo Christum ante diem Iudicij non posse corporaliter videri
miraculose: Et duplex presentia, quarum alia circumscriptiva sit et
alia sacramentalis, quia duplex experientia circumscriptiva; at de facto nostra
est vera, presentia duplex circumscriptiva et simultanea impossibilis
esse corpori: Iam quod daretur multiplicabilem esse, Sectarij sine multiplicatione
primarij: Deus est corpus est circumscriptus, et comprehensus alicui, et sic aliquis
sum: Ergo et 3a est immensus, et infinitus talis corpus: Et hoc intrat quaestionem
plures manet.

Instantia ad hoc nemo satis idoneus: Mirabilis est humana substantia substitit divina, quia est substitit creata: et tam nostra humana potest
subsistere, principio subsistit divina Et docet D. Thom. Ergo duo et tria
nec est tantum, nec est multiplicabilem subsistit creata: Ecce ergo aliquid mirabilis
sit alio, non sequitur est sit et mirabilis videri, multiplicari possit, et illud
aliud multiplicari valeat.

Sed replicabis: Ecce potest dari duplex presentia sacramentalis
in corpore Christi, et multiplex subsistit in igne Eucharistie, et emittit ibi ad
modum subsistit: Sed ex multiplex gratia potest Deus in gratia corporis Christi
et reposita vera multiplicis diversione, potest et influxus loco admodum gratia;
hoc et dicit non sacramentalis tantum; Sed circumscriptive: = Nego admissa tali mi
nori, quae satis difficilis apparuit Scoto Doctori 3. p. q. 1. ad. ad 1.) Quod tunc cum
et dimensiones gratia Eucharistie interverterent indimensiones corporis Christi, et gratia quia
illius: et ita non esset in loco sint dimensiones gratia, sunt corpus et est nisi
intrinseco loco, et ibi et essent multiplicata dimensiones, ac dicitur nec ita ex
tensionis inordine ad Locum:

Sed instabis Eucharistia potest haec duplex presentia definitiva
et corpus duplex presentia circumscriptiva: Prima: Substantia panis quia alteratur
potest Deus vertere in substantia Christi, quo casu Christus existens poterat Vi
derari substantia in igne Eucharistie: Alias et poterat simul et in loco
et et in loco definitive: Et duplex presentia definitiva sunt casu, dicet:

Inprimis poterat negari hypothesis
Quarto ex Scotistis Magistri Vasquez illi posit nec et nec, quia et ita inexistentia
Eucharistia et requirit presentia alteratis in igne nec et Sed Eucharistia ait tantum
Christus videri et esse alicui subsistit in igne Eucharistie = Admissa tam hypothesis di
cendo et Eucharistia mirabiliter evenire, et haec nisi duplex presentia definitiva, et qui
rentia, quia requiruntur ex Christi inexistentia et definitiva Sed sacramentalis
loquo adsumi in esse potest et corpus et nec valeat duplex presentia.

Hic Arianorum, qui & ei Macedonii, et alia sacramentalis & tam duplicis presentia creaturæ impiæ

Aduersus S. Et Vtr. Cath. nam potest tam duplici substantia

Christ idē corpus tam potest duplici presentia circumscriptiua: atq; corpus Eius B. Virginis tam ejus. Ideo presentia circumscripta & posset multiplicari, & filius adequat Locum Loco, Et suo tō: sed ex subsitio adequat nam tam Sum Christ: & sic hoc non obstante potest tam nam, & duplici subsitio: ex pos sit idē corpus tam, & duplici presentia Locali:

Nec dist. arg: duplici subsitia creata nego arg: increata & arg: et nego cons: ad cui probat. de Maria; et dist. mai & subsitia creata, & Mai & increata subdit. Mai, adequat intensive & Mai, intensive, et extensive simul nego &: sicut enim cat nam diuina tam tripliciter subsitia, quin ex hoc sequat infinite, & nam creata tam posit multiplici subsitia creata; sic & et si triplex subsitia diuina tam, posit cant nam alia; & exinde & infinite & idē corpus posit ex tam & multiplici presentia Locali.

Ad hoc & Et gratia teneret: debebat presens Sacram exponi de presentia locali, qui creata est, ex nam ad subsitia multiplicem et creata: a loquin Sacra Eucharistia. Ideo ecclesia retinet amplis a verba tria sinam corpus tam & sanguis alicui circumscripti: et vtera tabile adequat & sanguis alicui ex nam creata tam & quia subsitia, posita alia simul tam Ad hoc nulla admitt in nam creata: et in subsistentia ex creari & nec in corpore regula presentia locali sibi ora creata sunt.

Vtr nam tam & Christ subsitia diuina, & sit tam adeq tam extensive & intensive duplex superat nam & ex subsitia diuina & diuina opposita in Mysterio tandi: Vnde admitt statuunt & corpus ejus nam; Ad inuisibilem modum tandi, eo quod sit inuisibilis & subsitia Verbi, & posit cant monstrare nam sive quia sicut alia sicut subsitia Patris, aut spiritus & tam & nam tam & subsitia alicui diuinarum personarum, negant tam & alia alteri personæ.

Ad Rō Et nationat Arist. quod nempe, duæ personalitates diuinæ sunt diuersæ realiter & ex Et capacitas obedientialis in nam creata, tam & quia licet ex illis Mathematicis tres & alias: demonstr quo subsit capax & dividendo plura accia specie distincta, non tam plura accia, sola Entia numerica: ita & de terminis circumscripto ad duo loca, non ex loci circumscripti quod tendat inde et intra se locata & relinquat capacitas illis ad plures circumscripti aliunde ex duo plicabilis circumscripti sunt ejus rationis, quia propter

(Thomas)

nrq ytem ordq modo dicitur de de subscriptis diuinq et hq; de hac quæstione

Quæstio 3. Vtrum detur Vacuum in rerum Natura?

Circa quo inquirit primo quid quæritur, et ad primo quæritur breuiter meum pendq
Mag. primo ad primu partq respondeo aduertendq q; quod Vacuum nimis late sumitur
q; pro inanitate rei accipitur in qua facilis via de subtilitate rei quæ
bet loca aribus Volent, et Caliber corpori suum proiecto; aeriformis mobilo
existenti in spacio illo, quod occuparet inter Abq et nrqm huiusmodi spacium
poetice apelat Vacuum: Vide quide Cicero Li: de Natura Deorum.

Nec Vacuum hic sumitur nisi
hic tam quahis q; Vacuum remanens Solet spacium a replens corpore, nec aqua
replens Solq Virtute agentis naturalis, et naliq tale q; spacium imaginarium sit
Vltimo imagined Spherq ambas Regulq: Hoc enim repugnat dictq potest diuina Vacuum
nrq tribuitur: Vacuum itaq de quo pugnans Controversia geritur: Sit definitio
4. phic: text 58. et Thomas ibidem Lect. 10. Litt. B. Est Locus in quo nullum est
Corpus; seu Locus priuatio corporis.

Hanc definitionem Aristotelis Vacui potuit explebat
lingua insinuat q; Vacuum est quod datur spatium et locus corpus, sed q; remanet
locatum sit corpus Vt replens corpus, nihilominus tale corpus Aeris Vltimo dicere
inserto q; Vacuum sit spatium et corpore, cuius deberet repugnare definitio Vacui
Dei virtute omnipotentia Quod separaret elementum, permixta, aut indueret spacium in
tra quod nullum elementum nullo corpore impletur: Vel si adhuc Gymnasio aufferret
totum aerem, quo modo Vt replens, nullo alio corpore recognoscato: hunc Vere dicere
Vacuum deque in his disputare quidimus. Ex his satis explicata manet quid
dicat Vacui: Nunc ad faciendum secundo partq quæstionis Sit

§1. Nostra Sit propositio Esto

Quamvis de potentia Dei absoluta, potest dari Vacuum extra mundum, non tam a sentio naali
Ordine rerum: Pro Vacuum dari non potest Dicitur a nullis agentis naturalis Creati
Conclusio hæc quoad primam partem est manifesta: Quia nata est definire Cæli et dare et
et Terram in nullo sed Deus Virtute sua produxit Corpora interiecta Vacuum
et illa Terra: potest ex a nigra exhiri Corporibus despuere, et sic dabit Vacuum
in rerum natura: Quoad secundam partem et Communis Conclusio ghis in modo ex quando
dicendum Autores:

Sit tam ratione sed desumpta ex Pho 1. Methaurorum. c. 2. Liuii ait
Est ex necessitate Primum Ens (Mundum Vel) superiorum Inferiorum: Vt ait ipsum
Finis gubernet inde: Pro Methaurorum notat Primum Motum accepit, ex quo Ricard.
Ordinem Vniuersi pertinet de Corpora inferiora Mixtorum Principium superiorum
Motum influxum posse cessare non potest Quamvis Vacuum: de naturis Vacuum
datum potest.

1tr Quia corpora debent tangere partes, et agant in illas: et ita corpora influentia debent se tangere sed hoc ipso non datur Vacuum: et sic influxus non erunt corpora separata influentibus recens et non dabit Vacuum:

Sed hæc ratio non satisfacit officio, et reiicitur a D. Arriaga 2o Quia etsi daretur Vacuum ac proinde corpora intermedia deficerent nihilominus posset influxus corporis celestis, seu substantia una communicari alteri: et deficeret influxus recentis, adderetur corpori inferiori = 3o Quia tandem dicitur addendo lapidi aut rei alteri inanimatæ conservari non posse naturaliter, saltem quoad instantia aliqua influentijs: posset tempus poterit dari naturaliter Vacuum, quinetiam in mutatione irregulari dicta ratione dabitur

Contra primum: Ordine ad secundum naturale dari linea recta, et plane forma, qua perpendiculares, et corpora sublunaria indeque dependent ab influentijs corporum celestium sed datur Vacuum dari Vacuum inter Cælum, et hæc corpora deficerent influxus corporum linea recta communicata corporibus sublunaribus: et deficeret influentia, qualis, et quanta requiritur, ad operandum illorum:

Contra secundum: Quod cum motus corporis reste dijcatur Can. 1. 2. q. 1. Can. 9. a. 1. Reducuntur in motu celestis corporis tanquam in primum movens quale sunt cum motu rei corporei, quæ naturales reducuntur in primum movens, et sic deficiente primo motore Dei, deficiet omnis motus dependentia entis creati ab increato: et deficiente et influentia celorum deficeret naturaliter hæc corpora sublunaria.

§2. Oppositis Argumentis fit Obviam

Contra ista duo arguo 1o Quia moveri corpus localiter recens et dari Vacuum sunt ita simul: Ad hoc naturaliter accidit: et ergo dari Vacuum: probatur: Nam si corpus illud moveretur ad locum alio corpore pleno, vel ad Vacuum: Non ad Vacuum ergo dari naturaliter, et de facto, sed ad locum alio corpore repleto: et penetrari necesse est illud corpus a alio existente in loco, adhuc corpus illo motu tendit = Nec valet dicere quod penetrari illis corporis semoventis, aliud corpus occupat locum: aqueum eius loci, et motus qualibet re, quamobrem cum aqua, aucta moveretur vel ad Vacuum

Sed hæc ratio text. 62

Et 2o Motus localis fit hoc pacto, aër, aqua, et quod corpora localiter moventur alia condensantur, et alia rarefiunt: inde non est necesse penetrari corpora sit se moveri a alio existente in loco, qui occupat: et quia aër, aut aqua condensata minores occupant locos ac antea inde ingentes locos, quos aër, aut aqua rarefacta relinquunt statim recedit immediate illud corpus, quinimmo dari Vacuum necessario inter corpus a alio naturaliter:

Contra 2o Dividatur ictus Pendulus marmor, palmare et solidum in duas simiales partes, vel adinfinitum: inter eas autem totum marmor divellitur absolute in instanti, et non successive: et inde non resultat ex illa divisione Vacuum naturaliter: quia eodem instanti quo totum medium impulsum

Cods desellerent abalia ipsis partes marmoris in fledexent q̃ et tranda
ipsis cũ corp. Stelis sit:

Sta dñs: Iurat partis q̃ eos duplicii illa medietate diu
ua repultat et palmaris: ꝛ̃ neguit momento temporis, dotis ocupari abaliena aut
alio corpore: ꝛ̃ Qui: Nec em dic, quee alius corpus potest innoxedi dum
dus illud spatij Viri q̃ motis locale: Sed motis localis appinctia, de finem
Inicio instanti percipi neguit: q̃ nec potest reflexi in illo instanti: Simile
spatij, ac q̃ dicũ Vacuum manebit:

Relictis alijs Stultitijs vetꝰ adaretur Soc: pro totum
Marmor abscindi posse simul traditur, et dat 4t, q̃ois mobs mutis q̃ ad
glutet deret et sedeuij: Sed diuisio illa Marmoris in mobs mutis ad
minores Viri medietatis, quantitatis abalia: ꝛ̃ non potest dividi Marmor Vnico
instanti Sed succibe; quo patito in superficiem Laris, vt diuiscem securis inoxes
dratur aer q̃ Latera Securis, et continuetur dum spatium Viri medietatis
eandẽ alterutat, qua partes Marmoris diuidant:

Sed instabis: Iuxta D. Thꝫ 1. p. q. 110.
a. 3.
Oppona Sedeant Stoelis omnio in ordine ad motus locales; ꝛ̃ simul
Vellet Marmor illud dividere instantanee obediret illi corp diuidendum
& hoc fiat medio motu locali: Regꝫ dist. ang: Inordine ad motus localem
qui debonis peculiaris dendit de ang, inordine debonis one, & Innocui corpo ang
de dta: Cui q̃ dñs dicitur huiusmodi educat, vt nec dicit Vacuum
omnino, & totis Corberis, hinc vt q̃ Stoelis negueat operari talis, vt videt
Sustinens Vacuum

Reques Ꝯ. Stato q̃ Vas aqua pleno & Vndis clausis, in loco
frigido locet, omnes labis ab debito aqua in illo inclusa, & rarefactibus
& minores loci occupabit aqua, quo antea occupabat: Sed hunc nec dicitur
Alij Corpus de absolendo spatio quanta occupabat aqua: ꝛ̃ dabit Vacuum
dicitur q̃ hoc ora dicitur stingant.

Regꝫ Solet dicitur q̃ data hypersi aquthi: Vas
illud grumbis fortis, et fexeis, l, adamantinis frangendis foret vt sic aer ex
cudatur inoxedi valeat: In tali em fractione intenditur bonus Nadyetis cum
detrimento & Vasis illius, dum Vas illud sit pars Corberis, potis, Stando et
dedetur Vacuus, quo q̃ Vas ne frangatur.

Sed dra hoc sic in Sureos: Vas illud ne potest dividi
in eos suas partes, aliqs dividerentur in indivisibilia; ac deinde Solucionis
bilibus foret Absurdum, q̃ in fra ex falsis videtur, aliunde ne cet vas, cui
pos in has partes in alias dividatur: Supponamus em q̃ equalis ductilis
& Solliditatis cet pro dictis suas partes, & q̃ equalitas cet aqua sua vicis illius
dilacerata, nullatenus ꝛ̃ Vas illud frangeret in hypotesi facta

Nicolaus optima & Studio Traditur: ex
primento em discurrit ad cancellandum aqua intra Lagenam Arenae et Undyeri

Claudy illa franzi ea parte, qua recepit aqua relaxe, & quamvis duxi
dict ner qy fractus relaxat: q. si adnitamy aqualis sibi, et duxy ex
q̃ es duas partes; et partes aque ejusdy aqualiter relaxate ex, q. valde difficile arbitror. Hinc ad Authores Nrõs spectat decisionem q. quas partes illa fractio fiat: Vel dicito, q. detratio fractus renanda. At ex eo detrata actus, et existente loco, aliisque circunstantijs: Plura alia de Vacuo disputari poterant, sed ea apud Authores videte, & ex eisque apud vos Nouizas: Vobis amplissimum hoc nõ haz ex Vacat. Hæc de hac disputatione.

Disputatio 2. De Tempore

Quæstio 1. Quid, et quotuplex sit Tempus & Et An Reale, l, rationis.

Postquã de loco & Vacuo tractatu nostro & de tempore agere oportet, q. Locus, et tempus maxime affinitate dent: huic rei deo difficilis D. Thom. Censuit, Ut inquit Verba sumpsit. c. 10. Confess. et c. 14. Nihil, ait, de tempore familiarius, et nihil difficilius: Et aliq. inquit: Tempus quis facile et breuiter explicauerit. Si nemo ex me eo requirat, scio; si quærenti explicare velim, nescio. Hoc tam et si difficilimu tractatu aggredior, et Deus Bonus doctrina intuitus eius nos, et eadem ratione, qua potuero claritate, explanabo:

Tempus itaq. sic definiri inuenio a Doctoribus: Tempus est numerus motus, secundum prius & posterius. Inquit definitione numerus, genus ponitur: Tempus enim est illud quod dinoscitur motus mensurando: Duplex tempus distinguo debet: aliud Vtrinseca, et extrinseca aliud: Tempus intrinsecum nihil aliud est, q. duratio intrinseca rei mensuratæ, quemlibet motus.

Ad cuius intelligentiam: ponamus, q. Iupiter planeta quatuor pedes moueat Vniformiter lapis: Aliud, q. dicit lapis pro eo spatio sui forte flam, quo in media, et in hac pri, quo in plano posteriori, et ut motus, in sit actu entis triplex, ex hoc ortum priori et posteriori motus aliud pri et posteri, more, et ratione sequitur, in hac tempus intrinsecum nihil.

Tempus extrinsecum:

Quia illa, qua intrinsecum mensurat motus maior Vniformis, et subiectus ceteris alijs mouentur, Ut mimus Vniformes: huius motus intrinseca duratio mensurantur et durationes alioru motuu existentiu, ideo q. omnium extrinsecum appellatur: huic tempori proprissime quenit definitio nuper relata cuiusq. sit numerus de mensura motus primi mobilis, Ut pote maioris Vniformitatis, quo ceteri motus magis & inuariabiles:

Secundo loco tempus definitur a Doctoribus de Aristotele, & sic ejus Ro

Ista nihil ac. to vra ad finē huius Libri acti de tempore: Sed in hoc libro
q̄ sit pure Philosophicis & agunt de tempore, nisi dēt Ens reale: q̄ tūc
obtz sit Ens reale: & tempus & alias rationes, sed quid reale.

Ista exposita docuit Rō Mag.
op. 44. Vbi ait: Q̄ dempto sit numerus motus, et sit numerus numerans & &
sic nescit vt & tempus sint, et motus: vtrū & ꝑ motū & in re extra, & et
tempus & in re extra: = Ratione dr̄ q̄ vtr hoc supp̄: Vel tempus identificatur q̄
motui, vt fluxus intendant, aut est pario secuta ad motū, vt Christ. tradit lib.
12. Met. Sed motus primi mobilis, et de horū, quā ꝑ ipsos regulantur cetera quid
reale: & vt tempus est ꝑ reale: Siem identificari q̄ aliquo reali, ex necess &
q̄ haec & est reale: Si & vt pario secuta ad motū: etz ens reale erit: q̄ ovi pario
Entis realis ex realibus sit: Vtr̄ pōtis ad Scēdā partē q̄ vtrūq̄ dicendum sit.

§1. Referuntur Sentiæ, & Quæstio resolvitur.

Prima Sentia tuetur tempus non dari esse extra ratione instantis, sed dari par
tes illi esistere ratione sui, ita vt sit vera dicere: Hunc exisitit et praeteriit
est aliqua pars temporis quā immediate antea erat futura: Tenent opinionē
ita Durā. dist. 2. q. 4. n. 14. et Suarez disp. 50. sect. met. sect. 3. n. 22. Conimb.
Exicenses, Rubio, & alij ꝑ fluxus ex societate JJ.

2ª Sentia asserit: tempus dari ratione
instantis partes aliquantis esistere; non ratione partis: hāc sentiā et
Proclum Hodiernis Locis infra citandis, et Philo, aqua remo, qui Victoria
D. Thō secuti dicerēt recedere potest, nisi tanto hucc relicto: Vide illam
tradunt, et docent Vasq. Quich Subscribens Sit: vra dc.

Nostra Conclusio.

Tempus non esistit ratione partis sed ratione instantis aequalantis eius partes
immediate, non quidē in ratione praeteriti, et alias in ratione futuri: Hāc assertionē
D. authoritate Philo, qui in hoc Libro c. 16. text. 150: hac het verba: Si semel
instans esistit tempus het esistit, et ētra: Si semel tempus esse dicit et esistit
instans: Cui dubia nō est potest, nisi ꝑ esistentia temporis & esistentia
instantis: ide docuit in hoc Libro c. 20. text. 84: Temporis ꝑ quidē partibile
est ostat, alia partes transierūt, alia futuri sunt, nulla ꝑ penitus adest: ejusmodi
& Nunc partes non est ostat. = Sentit Aristoteles, ꝑ partes temporis aut quidē
partibiles sunt vt esistunt in re, et ratione sui: Sed ratione instantis, secus
de Nunc:

Favet etiā Durandi Card. Scotus & Gabriel cit. Anselm. in Monologio. c. 24.
Vbi docet partes temporis fixū non esse, et hoc ꝑ in labile, successivū
et vix existente praesente ꝑdeat in instanti sunt: docet Viterij ibidē, ꝑ desse
venturum adē, non ꝑ se, sed ꝑ aliud ꝑ vix est, & ꝑ instans, et non ratione sui.

Stat et ppria stone D. Aug. Lib. 11. Gen. c. 5. prige audia Verba: Nec intellexit tempora, q̃ in nullas, i, minutissimas momentoꝝ partes dividi possit Nec et q̃ presens dicatur: quod tam ita rapidꝫ agitur a futuro in preteritꝫ transvolat Ut nulla mora extendat: nq si extenditur dividitur in preteritꝫ et futurꝫ presens et nullꝫ habet spatꝫ: Vide pulchꝝ et diertꝫ q̃ ibidē prefixa dicit. Ibi inseq. Lib. c. 26. Thō 4. phic.

Lect 23. Vbi ita sequit: Sed mora, qua tempus (cum sit) non habet ex quibus constet, nec aliq̃ alia inveniri mora dicenda est, nisi quoda indivisibile momenta Idē hic 1. p. q. 46. a. 3. ad 3. et q. 66. a. 4. ad 5. Vbi ait: Nihil accipere tantū de tempore nisi nunc: Nec pspexq̃ dr D. Thō in hoc asserendo multū ex pprio hoc docuit qua op. 44: Gallē Verba: Quāla liq̃ successiua existens nō habet nisi aliq̃ indivisibile sui, sed sit aliqua sua pars q̃ simul q̃ multꝫ partes actui successiui simul esse q̃ dr ista ratione successiua: Ibi pono ista rationē Entis successiui. Si q̃ nō existat q̃ta pars eiꝫ inde, sed q̃ dr existat tota pars: sed tempus et Ens successiū: nō potest existere tota pars hiꝫ: pbr maior: Quilibet em̄ pars temporis, et entis successiui dividibilis in infinitas partes: nō quilibet existentiꝫ partiū in se existente plures partes simul cum illa existerent: Sed de ratione istius permanentis, Vt a successiuo distinguat est hēre plures partes simul coexistentes: nō de ratione huius successiui simul nulla hēre partē existentē mecū, et tōne cui.

Istud tamē intendant Aduersarij causam dicentes nō requiri ad distinguendū Ens successiū, a permanenti q̃ nulla ipsiꝫ pars sit actu presens, sed sufficere, q̃ quilibet pars illiꝫ habeat esse successiū, et multitudinē diuersitatis. Et q̃ta ista ratio sit Et quo rigore desinat Ex — sed tota Vel em̄ Authores huius studij credunt: q̃ posito tempore aliquiꝫ partes temporis simul existant, et presentes sint, q̃ hoc tamen accidere dicunt nō partē temporis actualē, et alia existere Ex. sicut secundū istos: si primus nō daret plures partes simultanee presentes: sed hoc est ppriū Entis successiui, Vt a successiuo distinguat: nō in hoc Vt relinquit aliquam partē istius presentis

Nec sat q̃ pars aut partes illę dicunt illę partes — simul tōne sui simul existant: quod sic ostenditur: nq motus durat potest pars illa, quam durat instans: sed q̃ instans est totus suus Et simul existit sic nō manet Ens successiuū: nō dr — Dices forte pars illa Et aliquota, q̃ dr Vtatur q̃ plures partes temporis simul existant, et si quilibet pars existat transeundo aqua da, ad presentiā:

Sed contra: Ex hoc sequitur q̃ dimidia illiꝫ partis et instans tandiu durarent, quandiu tota pars: sed hoc est Monstrosum: nq illa pars tota durare nequit nisi Vt stans capiat suas mensuratas, alias si tota pars sed dimidia illius partis tantū existeret: sed aliunde constat q̃ mediatā

illi nq̃ correspondet Nisi dimidiu durationis: ꝯ duraret omnino quo vota
fuerãt, et tandiu duraret, quandiu vota illa durarẽt: ꝯ est Chimera.

Ad 2ᵐ dicendum quod tempus dicatur hoc
sit mensura motus, scꝫ prius et posterius: ꝯ nõ datur in motu pars unde existens
aut presens; sed solum preteriti et futuri: propter hoc ergo mensura partis
preteriti et futuri, idest prioris, et posterioris quibi dantur tales partes, dr
terita et futura: et si vltra hãc dicatur pars presens deberet hoc indefinite
plicari, et dici quod tempus et mensura partis motus presentis, preteriti et futu
ri: alias diminuta procederet ratio, maxime cũ pars presens capiatur
cipua dune, nq̃ debeat excludi a ratione mensurabilis.

§ 2. Argumenta Contraria dissipantur. Ad 1ᵐ

Ad 1ᵐ: Intempore sunt partes preteriti, et futuri: ꝯ pars alicuius
a fortiori debet ee presens: pter dta: preteriti et tale aliquando fuit presens
et futurum alicui presens erit: ꝯ implicat esse tempus ee parte preterita
et futura, et quilibet existit partis nequeunt aliqd presens: imo ee impleat
aliqua parte quo quilibet mota temporis sit presens, cuicumque de
sinant succedere tota pars alii, quã a futura transit in preteritã, et presens

Ad hoc arguitur sic: ꝯ ad anti
cedens: Ideo cui ydatio distans: Sed inter terminatio ad agens finite et
patientia adest ordo ad Siloquamur de inte Succedo: Patet quia motus et
futurum prii in ordine ad existere, dicendo: nec preteriti prii in ordine ad
existere ita habita: Et tam duplex mora presentis alii, qui prii et non
permanentis, et est modus existendi in se, et ratione sui: alii prii re
Succedo, et est modo existendi in alio: Unde nunc per significat de inte
Succedo, qd alicui ei pars sit inde presens: Sed preteriti et futuri,
Hoc stat solubile ad primum arguit.

Sed contra istã doctrinã plures viri[illegible] Militant:
Ia est: qd abinstanti solũ vltra partem accipiunt existere in facto ee: Sed nec
ipsum ab instanti accipere: ꝯ Nullatenus licet existere ratione vltimi
Maior et dta doctrina: Minor pr: Nisi pars futura existat in facto ee
transiit pars preterita: ꝯ Negatur ergo existere eadem existentia: ꝯ nec
ratione eiusdem instantis.

Neg 2ª pars preterita antea in facto existat pars
futura ee transiit absolute, et adeo: Sed in adeo dumtaxat ratione istius
eiusdem instantis pars futura existit initiative, et preterita formative: ꝯ
existit in facto ee pars futura, Verum ꝯ pars preterita transiit, ee pro qui
initiative, ro dare transiit adeo qd adhuc in illo tempore quoad alios sui, quod
instans, ꝯ illo trat formative.

Ad 3ᵐ Impugnatio badia Solutum sit: Partes temporis nequeunt

Exitere ꝛaõe inthi: ꝫ ⁊ nullo mõ exibunt, ⁊ hã hent ꝛaõne ſũ
ſtr arg: da lꝫ parte ſunt quanꝫ, et extenſ, inſtanꝫ ⁊ inextenſ, ꝟ pote
indibilibles ⁊ inq̃ portionalꝫ ⁊ inſtanꝫ, ꝟ illud exiſtant ꝓdictꝫ parte ⁊ ſubꝫ
neõ arg ad cuiꝫ ꝑbaõne dr arg quod ſtranꝫ ſunt: et neõ dr: Quiet em indi
bibile ſimulatiꝫ ⁊ ſtitanꝫ ſer manenꝫ, nec ſit parte ſtitanꝫ extenſa
ꝛaõne extenſionꝫ ꝑtialiꝫ: ſꝛ inſtanꝫ denꝫ, ⁊ nõ indibibile ſit
ſtractꝫ poſet ſtranꝫ parte rdere in adeꝫ exiſtenꝫ; ⁊ em ſit indiuiſibiliꝫ
ſtractꝫ hꝫ extenſionꝫ ꝑtialiꝫ ad hoc ſufficienꝫ:

Impugnat ⁊ arõ Colubꝛ; Latreuꝫ et
Dale neceſſ dicit Caxenꝫ exiſtennꝫ, ⁊ ꝛe ſi ſtat. ⁊ ſimiliꝫ pro
ſequit: ⁊ ſi parte facit exiſtere illud inſtanꝫ, nulla relinquit in ꝛaõne ſeu
ꝛõ: nec illa facit exiſtere, qꝫ ſit ꝓterita= Neg ſtat arg futuꝫ cuiꝫ
ꝛe ſit ſermanenꝫ nõ arg: futuꝫ cuiꝫ ꝛe ⁊ ſucceſſiꝫ indiſtinctꝫ dicit
Caxenꝫ exiſtit in adeꝫ nõ arg; adeꝫ neg arg et dr: Hoc em ⁊ ꝓprie
Enꝫ ſucceſſiꝫ ⁊ parte futura in illo ꝛaõne ſũ dicit Caxenꝫ in adeꝫ eſſe
exiſtit; ⁊ ꝛaõne ſũ parte ſit futura ſi ordine ad inſtanꝫ inquo ſolum
exiſtit, et ꝛaõne inſtanꝫ heat exiſtere, ⁊ inſe; ſed in inſtanti et in
adeꝫ:

Ad qꝫel. Partes denꝫ ⁊ ipſis ſunt ꝓterita, & futura: ⁊ de
ipſis fuerunt ꝓpoſitꝫ et nõ in inſtanti, aut ꝛaõne inſtanꝫ: ⁊ dr ꝛaõ ſolꝫ
ſenſu alijꝫ ⁊ futuꝫ, quo habit exiſtere; et ꝓterita, ſicut habuit exiſtere
ſi ſe ipſis ſunt talꝫ partes, ſua ꝓterita, et futura alia; ſe ipſis
et alijꝫ dicit exiſtia: ⁊ dr arg: Nõ futuꝫ et ꝓteritꝫ coꝛiꝫ, ſunt ſeneꝫ
ordiniꝫ ad ꝓſens et exiſtens:

Neg ⁊ dr arg, et neõ dr: ad cuiꝫ ꝑbaõne neõ arg ⁊
Caõne ⁊ dicitur: Vtem parꝫ denꝫ in ſe ꝛa, et ꝛaõne ſuiꝫ ⁊ ſit ꝓte
rita, nõ amplꝫ requiritꝫ, niſi q̃ dr ſacto ꝛe exiſtat ⁊ alijꝫ ſuiꝫ: cuiꝫ
inſtanꝫ ꝑtis ꝓteritꝫ, quo dr habuit q̃ parte denꝫ ſequenꝫ ſimiliꝫ
ſuiꝫ, et illud exiſtat, hoc ſufficit, ⁊ inordine ad inſtanꝫ illud dr stat
ꝓterita, et ſimiliꝫ dicendꝫ ⁊ de parte futura: alijꝫ em fluens ⁊ ſuc
ſiꝫ, inſtanꝫ ꝓteritꝫ dr inſtanꝫ ⁊ ea inſtanꝫ ⁊ nõ fluxꝫ ꝓteritꝫ ⁊
Venit ad facꝫ ⁊: et dicne ea ꝛe fluens dr futura hoc ⁊ alijꝫ indiſtincte
ꝓcedat, medio quo dr habuit q̃ parte ꝓcedentꝫ: ꝛe ⁊ nata ſucceſſiꝫ; ⁊
ꝛe ſermanenꝫ ꝛeꝫ diſtinguntꝫ:

Ad inſtans: Partes denꝫ ⁊ inſtanꝫ ſunt exiſtentiaꝫ
quatenꝫ exiſtit inſtanꝫ copulativꝫ ꝛeliqua ſm dicne doctꝛ: ⁊ ſolꝫ exiſt
Enꝫ reale inſtanꝫ, et ſi parte ipſiꝫ ⁊ ſtradicta ingredientiꝫ: ⁊ dr arg: ⁊ ſolꝫ
et Enꝫ reale id facit hꝫ exiſtꝛe: ſed ſolꝫ inſtanꝫ dicit actꝫ ⁊ ſtrahꝫ

Et nō ꝑtes temporis: ꝛ &c.

Sextꝰ dꝛ ang, et nō ꝓp: ad cuius ꝓbacōm dist. ang
id ꝙ adeo hēt exēs, ꝙ ꝑtit dꝛ maiorē alīq exēstiā nec maiorē, et
dist. Mīt. Sēd instans hēt exēs adeo, qua ex reddit exēstentes ꝑtes
nō initiative, et alīq ꝛsumative, dꝛ Mīt. hēt exēs ꝙ ꝑtim ꝛ ꝑtim nō Mīt
nec Mīt; & ꝓp: Quia em ꝑtes inde & exēstant adeo & exēstunt
tam comodo, qui ꝑtes & Entis Succēsīe ꝛ in instanti, et hoc sat ꝛ
Mīt ꝑtes ēstq alīq reale, et ꝛ nō aliq ꝑmanens.

Probꝛ 2o. Instans trat ꝑtes
ꝑteritq & futuro alīq initiative, et alīq ꝛsumative: Sed trat exēstendo: &
reddit tales ꝑtes exēstentes: ꝛ nō relinquit illas in ratōne ꝑteritq et fut
nō ꝛ firmatr: Ergo ēstq dixit instans ꝙ exēstant: ꝛ habuit eās effectū
ꝑteritq exēstendi: ꝙ ē extrahere ex ultimo extra Caās: & sed eas extrahere
nec cadāt ꝑteritq nec sunt futuri nec ꝑteritq: ꝛ &c

Sextꝰ ad arguꝰ dꝛ maiorē; & mīt.
dist. ꝛ ꝓp: Reddit illas exēstentes adeo & nec & in adeo, nō primātes
et nec Sedēs: Na ꝙ oponit ꝑteritō ꝑtis & exēstiā illarū adeo
et ratōne Sui, nō tam exēstiā inadeq et initiativa, et ideo dixit
ꝑteritā Entis Succēsīe, tempe ꝙ exēstia ꝛsumativa, et inadeq nō abstrat
illi ꝑteritō.

Ad ꝛmum dist. ang: Una ꝛsumative et alia initiative de ang
nō nego nec ang; et dist. ꝛ ꝓp: dixit eās effectū ꝑtis exēstiā inadeq
dꝛ ꝛ, exēstiā adeq nec ꝓp: effectū ꝑtis exēstiā inadeq & ꝙ dixi
sēt extra Caās quoad alīq Sui, et nō & alīs, et sic ta ꝑs ꝑteritā ꝛ
tura, sunt extra Caās ratōne instantis ꝙulativi Vtriusq: Vnde adeo
dixi dist. Mīt. Subsumpta ꝛs extra Caās ꝓbatur ꝑ exēstiā adeq dꝛ mīt
& exēstiā inadeq nec Mīt et ꝛ.

Probꝛ 4o. Nec ꝑ instans dētās medium ꝑtis ꝑt
ferītq, et futuri sequit aliud instans imediate; & sēt ꝑs dempōis. Sīgni
nō ꝙ dempōis ꝓponit ex obis indivisibilis, ꝙ Mīt nec ant Victoꝛ: Sī sequtō
inter illud instans, et aliud & signa ꝑs dempōis ꝑsens, qui tollit imediate
instantiā: ꝛ ita datur signa ꝑs dempōis ꝑsens, et nō sola ꝑteritā, et futu
ra: Nec ꝛ illud instans nec sēt imediate aliud; Sed ꝑs dempōis: hoc
ē. nec ē ꝑsens inter, et ratōne Sui nec exēstens adeo, sed exēstit dꝛ illud ins
tans ad ꝙ sequit, manet; initiative: Et dꝛ ꝙ aliud instans ꝙ succēdit sequit, exēstat
ꝛsumative ratōne illi: Vnde omitto sequit ꝙ illa ꝑs dixit inter, et ratōne Sui
exēstens, sed in instans ante, nec futura, in instanti nec ꝑteritā

Replicaõ: Dantur instantia talia coexistit una pars futura, et alia
preterita: sed hoc ipso tales partes desinent esse presentes, et
nec futura: ergo pr̃mũ: Nã hoc posito sequeretur q̃ simul cum presenti dur
geret preteritu & futurum: cũ illæ partes duo essent simul cum ipso instanti, q̃
presens est. Sed hoc est inaudituꝫ &c.

Resp. optima tenet q̃ pars futura et preterita existant
simul inadæquate ratione instantis, tamen non sequitur, coexistat simul, presens pre
terito, & futuro, q̃ pars preterita, et futura ponit, in preterito quoad primũ, & futuro
existit affirmative: et pars immediate futura non dicitur existit affirmative, sed tantũ
negative, ꝺ̃ in quorum partes temporis sint, ꝺ̃ una sit futura, et
illo tempore alia sit simul preterita: licet tamen ad eas partes temporis determi
terita, & futura simul: Nec illæ partes ut existant inadæquate presentes, facit ad
instans non coexistat, Christ patet: sicut ꝺ̃ Deus videtur, et creatura ut ponit
simul & in tempore non tollit, ꝺ̃ simul sint in æternitate.

Per hanc ultimũ instantium
patet solutio ad rationes illas, quæ contra fuerat factas: Nec & ultra rationem dicti succes
sivi instantis sint plures partes simul coexistentes, et illo existente, ꝺ̃ nec & ultra
rationem illius ꝺ̃ tales partes existant simul ratione sui = Nec enim tenet pantas
ꝺ̃ si ratione sui existerent in facto &, una ut est futura, nec alia preterita
Et de ratione dicti successivi est, ꝺ̃ partes eius sint ordinatæ et posteriores, non haberent
si existerent simul ratione sui: at ꝺ̃ existere simul in instanti, stans & coexistat
instanti simul tamen una pars inadæquate, et alia affirmative ex successivo
esse.

Contra hoc adhuc: partes illæ et si non haberent rationem sui existendi in facto &
bene tamen infiert. Et quidam a nostris authoribus dicunt, quod certo sic arg.
Pars immediate futura ratione sui & existens infert: Sed illa pars & negative
ac ꝺ̃ quæ partibus influxus: ꝺ̃ plures partes demonstrationis existunt simul
et ratione sui infert: ꝺ̃ et in facto & potuerunt simul existere ratione sui
ergo hæc ꝺ̃: et si enim partes illæ existant ratione sui simul infert, et sequi
ꝺ̃ deposito exilio, non sit hoc successive infert: ꝺ̃ nec ꝺ̃ existant ratione sui
simul in facto & tollat ꝺ̃ deposito exilio sit hoc successive in facto &.

Resp. de Vtroq; primo
Neo dico: ad cuius probam ꝺ̃ arg. et nego ꝺ̃: Nam disparitas in hoc videtur
ꝺ̃ fieri ꝺ̃ potest & via, ad facti & ratione sui; ꝺ̃ ad facti & ratione alterius
non & via ad facti & ratione sui, ꝺ̃ partes existant simul in fieri ratione
sui infert deposito exilio et & successive adhuc in fieri; sed & non fieri
ex via ad facti & ratione alterius, ad permanentiam & successionis, non devet ad
ad fieri, sed ad facti & ꝺ̃ coexistere in fieri, et & hæc exilio simpliciter
talis sed sm̃ ꝺ̃ potius ꝺ̃ extendere ad existendi ꝺ̃ existere: Hæc de hac

Questione

Quæstio Appendix, An Duratio distinguatur a Coexistia rei Successiva?

Supponendo in hoc dubio, q̃ duratio nihil aliud sit, q̃m permanentia rei in suo esse. Vide Suarez Tom. 2. 1ma. disp. 29. q. 1. a. 1. Sic de duratione loquor, quæ duratio attendit m̃ta ad id, q̃ in ea est, quod dicit ens ex se durare, quamdiu in re durat, quia durabit perseverat: q̃ Verum dicemus, q̃ duratio sola, et proprie realis existentiæ tenuis, ac fluxa, sit ipsa inacta, et successiva existentia, requirit essentialiter ad durationē, q̃ tempus sit successivum illius, vel saltē q̃ sit reperibile.

Q. Supponendo hanc distinctionē duratiōis, q̃ Deus, Angelus, et alia Creatura durant, quæro primo, quomodo duratio dividenda sit in æternitatē, ævum, et tempus: æternitas, docente Boetio lib. 5. de Consolatione: Est interminabilis vitæ, tota simul, et perfecta possessio, hoc est spatium mensura rei, quæ immutabilis eo quo ad esse, q̃m suo ad operari, ævum autem est mensura rei, immutabilis m̃ta esse, immutabilis tñ operari.

Ex hoc patet q̃ ævum quomodocunque sumatur, Angeli, et mensura ejus distat inter æternitatem et tempus, distat ab æternitate in hoc, q̃ est mensura rei mutabilis m̃ta operari: et in hoc q̃ non potest carere principio sicut æternitas, differt ab æ tempore, q̃ non est instabilis mensura successiva, sicut in tempore: hoc patet ex hoc, q̃ tempus includit durationē successivam, sicut in tempore: hoc patet ex hoc, q̃ tempus mensurat successiva, et mensurabilis, ita quod est quo quod operari: hæc sic prænotatis: Sit

§. 1. Unica Resolutio Dubium.

Nulla duratio rei Creatæ distincta realiter ab existentia rei durantis: hæc assertio probatur ex D. Tho. 1. p. q. 10. a. 2. in corp: Ubique est Deus, et sua duratio, q̃ sua æternitas, q̃ est sua essentia: Et addit: nulla res Creata est sua duratio, quia nulla est sua essentia: q̃ tenuit D. Thomas ex duratione rei Creatæ idem significare existentiæ seu essentiæ alicujus rei, quin se nulla inferret, existentia est Creatæ, ab existentia, distincta ab ejus duratione.

Q. per dictionem Deus: durare nihil aliud q̃m manere in esse sed existentia qua res existit primo instanti sui productionis manet in suo esse: q̃ quilibet duratio indistincta realiter ab existentia rei, qua per illa durat: Patet certa: et misit pro una hac propria q̃ res in primo instanti sui productionis persistat existens actu: et correspondeat quolibet denominationi extrinsecæ: ad hoc sit permanere in suo esse ab actu: hæc propria est duratio

Remanet hic tñ aliquid probandum circa q̃ alii tres alias observabiles sunt intrinsecæ durationi: scilicet res q̃ sua existentia, quatenus cadunt sub intellectu: nq hoc ipso q̃ alia

Tribuens et rei Vinuett ꝑ gtrariꝫ de mporis spatiꝫ dr Oservatiõ illius
Et durãõ rei Creatꝫ Lattentia inſõ instantis Et cõotany Superiꝰ fuit et
Etꝫ ꝑ alio instanti Satꝫ adhoc, Et ſufficiunt.

Ad hui vacuã dicitꝫ Quod ꝑ exibitam
Dei persistentꝫ Vbstantꝫ Et actꝰ Oservativꝫ durat ois res Creata fundatiꝫ
Et stabilit, Sicut et dus Mobednꝫ Scripꝫ fundatis Sunt Amicꝰ stabilit
tamꝫ Similꝫ qꝫ Sunt, Vir ꝑ Vacuꝫ zealitꝫ illis Sup adito.

Ad Vtrũ ꝑ hoc em ꝓprie
Dꝫ Deus hexi ꝑ duxerit Detꝫ, et qꝫ modo illꝫ Oservet, Detꝫ permanet
stabilit in Esse et actu: Ad durãõ Sympmentia Dei influo Et actua bi
Et stabilit durarent Detꝫ ꝑ Sup met Exibitꝫ, quatemꝫ drat actꝰ Oservativꝫ.

Nec Valet instiõ
ad illꝫ Modꝫ Sup adito vacuã cui dicitꝫ Vtrũ, ꝑ res Oservatꝫ in suo
stabilit ꝑ Seruat ꝑ illo vacuã stabilit modi= Ad Vtrũ: Quod Deꝫ absꝫ
modo actiuo dicto absexibitiã potest Cadu stabꝫ rẽ Oservatꝫ, et permanentiam
inde: Fuit Et fit à Deo Lattentꝫ inſõ instantis absꝫ alio modo distincto
absexibitiã: Ideo dicitꝫ ita stinuit, ut frustra fingit ꝑ plura, quꝫ possunt fieri
Et pauciora: stat arꝫ: Quia Oservatꝫ rei qꝫ Et actꝰ ꝑ dulciva de novo Ad Vtinea
stabilitꝫ, Ad Vtrũ alio modo Sup adito opꝫ Est, actꝰ Oservativꝫ debeat
illꝫ ꝑ ducere: Ideo qꝫ Est actꝰ Oservativꝫ Ad ꝑ dulciva:

Ad 6dum modꝫ ille Superadditꝰ Vel
Et Chimericꝰ Vel Sufficit: Quod Sic Sudicit: Vel em ille modꝰ quidem
ꝑ spatiꝫ Vnius Mensis durat, Est idꝫ ꝑ toto illo demporꝰ quo durat Vel Vnꝰ in
Vno tempore, et alius in alio Si dicꝰ hoc Sedꝫ Et ꝑ Chimericꝰ, non Est dis
tinctꝫ ꝑ qualibet mora demporis recederet datꝫ actꝰ diuersꝰ ꝑ dulciva talis
modꝰ in loco, qui ois influo Et Oservatiõ stabilitꝫ Et actꝰ dictꝰ Oservativꝫ
ad Sint instantia, Et spatia tempoꝝ ꝑ quꝰ rei durant: Nec exit Oservatiõ rei
Vtinuata illꝫ ꝑ ducio: Ad qꝫ ꝑ dulciva modoꝝ qꝫ rei stabilit Oservatꝰ

Si actꝰ Dativꝫ averget: Ideo Cadꝫ du
tatꝫ habuit Detꝫ inſõ instantis, cui qꝫ manet influo Et, ac in toto tempore
ꝑ quꝰ durat:

Quod Si dicꝰ Vt rei hodiecardꝫ duratꝰ Vt
duret Ideo Vi illꝫ modi Scribimꝰ Vt cõotat idꝫ dempꝰ hodiꝫ et hactenꝰ Vtrũ
nec hoc Et fundatꝫ Sufficiens determinatꝫ ordꝫ Tenitꝫ: Siem idꝫ modꝰ durationꝫ
facit Detꝫ Prezꝫ, et hodie durare ꝑ maior Sit durãõ hodierna Vt ea qua
duravit hexi et adhoc Sufficit Notatio ad diuersꝫ dempꝰ: Sufficiet et
eadꝫ Locitiã qꝫ talis Cronotoꝑe; Vt media illa duret Detꝫ stabilit: Sufficit
Et ille modꝰ Sup adꝫ exibitiꝫ: Vt rei Creatꝫ duxerit influo Et:

Ad 8 Et Sufficiant adſſandꝫ indistꝫ durationꝫ absexibitiã

Lei durantij in rebj ꝑmanentib: De tempore v. ꝙ ꝑdari potest vt distinguj à motu ess. P. Phã l. p. q. 66. a. 4. ad 3. Obj. Sic arg.: Motꝰ & tꝰ & sint intellecta sine tempore: q. enim aliud sit tempꝰ, ꝙm numerꝰ ꝑioris, & posterioris in motu: Phã ex ad idē respondet, dicendū esse: ꝙ huj modi: Numerꝰ numerans nec rem differt realiter à numerata: atqui tempꝰ & numerꝰ numerans ꝑioris, & posterioris in motu: ergo nō distinguit à motu: Sed in ꝑioris, & posterioris motus: Sed ita & hoc dicendū, et eodē modo ad tempꝰ idē & realiter ꝙ motꝰ, quemadmodū durat̃ res permanens idē & realiter ꝙ ipsamet essentia.

§. 2. Argumenta contraria proponuntur & soluta.

Quod 1o ad probandū tempꝰ realiter distinguj à motu: potest motus esse ꝑ motus inæqualis, et æquales cōmj durationj, et è diuerso: ergo motꝰ & durat̃ illius realiter distinctæ: probatꝰ quoad primū partē: Si linea Elgus ꝑ spatiū Enj, non Vrq Leucq pertransiret, et alia Elgus velocius in dimidia hora pertransiret eandē Leucā tunc cæ sunt æquales partes istius motus ꝙ sint inæquales spatiō: et tamē sunt inæquales durationj cōmj; ꝙ ineri idē tempꝰ et ꝑmanso. Quoad 2dam partē sic ꝑ. assumpto, ꝙ in illa hora motꝰ potest Enam Leucq pertransire; et Paulo diuq Leucas: Sed hæc motꝰ inæquales sunt et æquales durationj ergo quoad 1mam partē arg. et dein: Sed hoc inficiando arguj videtur, motꝰ et durat̃, non distinguuntur realiter: ergo realiter distinctæ:

Hoc est arduū, cui vix satisfacit nec Erudita Aquinas: Resp. tam ꝑ durationē motꝰ, ꝙ factis sumi possunt 1o sm extensionē ꝑioris et durationis intrinsecā, ꝑ mensurā hēnt. 2o. quatenus correspondent spatio extrinseco: quo posito dicendū est durationē illius esse æqualem primæ ut iderationi absolutæ, inæqualem vltimæ quatenus spatijs inæqualibus correspondet.

Instantia optima ad hoc reperitur in duplici qualitate permanenti æquali, quarum vna rarefacta sit, et densata alia: ab ista dubio quantitas rarefacta maiorem occupat locum ꝑ qualitatem densatam, et tamen æquales sunt sm id, ꝙ hēnt intrinsece tales qualitates: sicut ergo raritas, & densitas sunt in calore tales qualitates maiori, & minori correspondeat loco, cur ergo duæ durationes intrinsecæ æquales, nō poterunt eadē celeritatis, & tarditatis correspondere diuersis, et inæqualibus spatijs?

Sed ita Insurgens ꝙ ꝓlaudato Authore: ꝙ nec rarefactio qualitas, et densata maiorem spatij illa inæqualitas ꝑ venit locoq, ꝙ partes qualitatis permanentis, quæ antea distincte erant rarefiunt: Sed tota qualitas successiue omnino mensuratur et rarefiant et densentur: ergo frustra adhibetur

Marius Estensis Augustinus

Probat Ex. Deus Deus Augustinus existit, et existit eternus

Verbi, et tam ex duratione illius, quam ex duratione Creaturae, quae eadem est cum existentia Creata. Ad hoc autem duplex hexit existentia: et duratione distincta ab existentia: Primi primi Philosophi, inquit difficultatem fuit: quia aliqua durat et determinate: et desinit esse, nec destructibilis interpone sed eterna sicut ipse Deus, cuius eandem durationem habet:

Resp. ad Marium: Nego

Ad Mar: ad cuius probationem dico nullam esse repugnantiam in hoc, quod aliquid sit simul et durationem divinam: sicut nullam est repugnantia in hoc, quod existat per actionem divinam: Non autem sequitur quod habeat eternam existentiam divinam et eternitatem seu durationem Dei sicut illi communicata instanter, et ab aeterno, facit illam durare dependenter a libera actione Dei.

Probat Ex. Ad quod in divinis est distinctio realis inter existentiam, et durationem, et existentiam distinguere debet: Sed duratio Dei aut eternitas est distincta realiter ab ipso Deo: et in creatis existentia realiter abessentia Dei durante: Mairon videtur pertinacia: citatus per Ex. Ath. 1. p. q. 20. a. 1. ubi hoc dicit: In Deo duratio ipsius ei, quod distinguitur a esse: sed in creaturis: et sensit Marius dari distinctionem realem in creaturis quoad durationem et existentiam: Sed in Deo salvat et distinctionem virtualem: et in creaturis existentiam realem.

Ad hoc arguit potenter Dei nec Marius absolute probata fuisse nec Augustinus, qui indivisibilem distinctionem dicebant esse realem distinctionem in creatis: Dicat hoc in vero, bene, quod in Deo distinguuntur expresse saltem a esse divino, et tam in creatis non datur nisi illa Marii dicta quae expressione: et influxus alius non ibi intuari potest:

Quid sit de hoc alias occurrit Valentia arguto, et Marium defendit: Nam cum dicit in Deo duratio ipsius et distinguitur a esse, sed non in creaturis quarat duratio Dei cum esse duret, et non existentia: Inquo Nihil Augustinus igitur quod necessario duratio rei creatae distinguit realiter ab ipsa re durante, et a ei esse, sed dicimus et distinguit a esse: Et hac de hac questione

Finis Libri Secundi:

LIBER PH

Disputatio Unica: Quæstio Unica an Quia Prædicamenta detur per se motus?

Explicatur Titulus

Ad motu de quo inte diuidendu oblij & aliqua animadvertere oportet necessº requiriº: Primo necessº & prius huic positionj exerceat, ne transitus præcipitanter ad ipsu, & motu sit mutationº: requiriº, & illud ad quod detur p semotus sit ut transitus seu latitudo motus pertransibilis, quæ latitudo appellatio Est ut autem late, & in hoc uidet precise quid aqua fatetur, et inter tales sit impartibilis qd to adquo, & a quo mobile transeat successive a uno ad aliud, ne in instanti: Unde primus maior & minº, ne sunt ut aliqui uidi Lato modo: Et tamen sunt ibi motus parue dicti; quia et si minor gradus intensionis includatur in toto gradu, et inter tales ibi aquo, adueniens nouus gradus intensionis sibi gradui facit maiº: & in tanta minori ne manet ut erat ante

Ad hoc & ut detur latitudo pertransibilis motus debet & inter hoc aquo, et ad quem distantia aliqua media, et tales ne quæ ibi sunt immediate transitu a uno ad aliud ne potest haberi primus, quare una qui acquiratur, et alia posteriº, accidet non dari tunc motu successiuº de quo & controuersia: Unde tanta distantia duorum motuum proximorum, qualis ne motus sit maior alio, qui minor:

Ulterius aduertendu & primus de quo motu debet mobile eo tanta sua qui & in tanto modi distantia, qua instante ut adquem desinit alterius successive, ne motu habebit: Si autem ea tanta sua simul hoc ultimu, et distantia media: Quia propter ne dari possit motus actualis ad utrumque ad utrumque extremu; quia uto ostendimus, inter duo alterum quanda distantia mobile tam potest ex tanta sua uia dicere simul attingere

Deinde aduertendu & quod dixi motu per se ad aliud ne esse motus ad illud trahat tanta sui, et ne tanta alterius; Unde ad hoc secundu implicat dari per se motu: ex quo colligit euidenter nec ad relationu

dari p se motu q̃ dic̃ nõ fit p actũ ℓ̃ tratũ ad ẽtã, nõ p relatiuũ
tiõ: Vñ sic animadvertẽdũ ẽt.

§. 1. Vnica Conclusio resolvens Dubium.

Ad tria p̃dicamta in tractat dat̃ p se motũ semp̃ ad qualitat, qualitat
ẽ, & Vbi: Et communis hẽ assertio, & recepta Phi in 8o Libro. tex. 28. 82
ẽt̃ a tria p̃dicamta à trando motũ p se ex duriset, de his bus Loquẽs
ar: Quod sunt tri motus p se, q̃a in Predicamẽtis ẽnt, & Trahentia: ds docet tex 20.
Et 21. Phi declarat mihi Le dnus S.

Ad p̃ẽs ẽt raõne, q̃ sic sc̃et. In his dbz p̃dicamẽ
tis ẽnuerrunt ois ẽditiõ requisitũ, Et sunt hñ pcõe motũ: o dar motũ
p̃cõe ad hoc tria p̃dicamta: p̃ter agẽ: Quia augmentatio, q̃ ẽ pcõe trahit ad
qualitatẽ; alteratio q̃ trahit p se ad qualitatẽ, et Latio, q̃ trahit ad Vbi, sentio
huj Sucessiui; et à tractio in tractiũ dicẽt p̃cuntes quando Latitudo simil
ẽ impertransibilis: o dicẽt ois ẽditiõ ad motũ p se exactũ: p̃ter agẽ: Nõ ingrimẽ
augmentatio, et̃ aminoratio, ad tractiõ q̃titatis: Sed inter Minoratiõ, & Maiõrẽ qualitatis datur
Latitudo Sucessiuè p̃cuntes: Et Trahentia raõne cuj̃ qualitatis q̃ antea minor
erat, p̃t modo nõ et Minor: Sed Maior: o in qualitatis hñ ẽditiõ q̃ requisi
tr ad tradẽdũ p se motũ:

Quod motus tratus ad qualitatẽ sic p̃ agẽ: Dantis dealbo in tẽpore. V. g. ẽt inter extrema positiua, & albedinis, hẽt in super Latitudẽ
nõ p̃cuntes & Sucessiue; raõne cuj̃ possunt recipere Magis, & Minꝰ: o alte
raõ, q̃ ad qualitatis tratũ et motũ p se = Ide de raõne & sic ostenditur: Latio
ẽt motus, q̃j a uno Loco fit Sucessiue transitꝰ in alia acquirendo p̃mum
Locum: Nõ existentiam ad illũ, & paulatim desexendo a limine motus tratus ad Vbi
ẽt ab uno tractiõ in aliud, q̃ Sucessione quãdã existentiæ spatij: o à tria dicti
p̃dicamẽti Sunt ora requisita, Adhoc Vt dent motus p se

Quod v. ad alia p̃dicamta
nõ dent p se motus, stat discursus ẽ singula: Nã substãtia de qua
poterat ẽt aliqua difficultas q̃ trahit p se motũ Successiuũ: o sic ẽt
quambis Substãtia creata partes habeat integrales mirce distinctas, illæ ex se non
sunt impertransibiles simul raõne sui, Sed raõne qualitatis: o à sint Subsla
p se, p requisita ad motũ fieri: dicã patet, et ad̃ ẽt: Nõ indiuidua p̃ma pars
Substãtiæ sit extra aliã, et distans ab alia dependet a qualitate tanꝰ a raõne
tractiõ: Sed distantia et Ordo unius extra alias faciunt partes Substãtiæ im
pertransibiles simul: o &c.

Ad 1ã raõnẽ ẽ stat nõ pose tractiõ motus p se exdictis in
notabilibus: de actiõe & passione facile ẽt: Vtrũq; enim Extremũ habens identifi
catur q̃ motus, Sed ad motũ nõ ẽ p se motus: o nec ad actiõẽ et passiõẽ =
Ide inde ẽt de Situ, & habitu dicendũ ẽt: Situs nec habitus dicit

communis p motu Localis: Ut ex ad denotandu habitu requirit motu Localis
s applicat Vestis ad ne Vestitu: Sed motu Localis trat p se ad Vi: Ergo
ad habitu, nec adsit: ō

Quod & ad quando quiescat & p se motus sit minimus Quaest.
Sect. 3. Lit. G; Quando significat instantem &: tempus & mensura motus
Ut Unde quia ratione nec motus in actu, & factione, qui pertinent ad motu
Calis ratione, nec unquando: Qui ratio sit enodata: tempus & mensura motus
indistincta a illo: Sed ad motu nō datur p se motu: ō nec ad tempus: Dicit:
Quando, e ō mensuratione temporis resultat: ō si ad tempus nō datur p se motus
nec datur ad qui Quando: Maneat ō fixum & ad nullu ens pertinens, nisi
ad ratia, in diuone rebata potest dari per se motus:

§. 2. Argumenta Contraria Solvuntur

Contra 1. ad p dandu dari p se motu ad subito: Ubi ens & qui alio ex
Successione motu ad illa nō est in instanti: Sed in tempore; at qui in Gene
ratione Substantiali, Unu est qui alio prioritate temporis: ō Generatio Substantialis
nō est mutatio instantanea: Sed dat ratio motus p se ad subito trat: Maior
est Certa, & min. pt: Ut nat ex dict Aut inti Sext. 7. Omnis mutatio fit
duob⁹ ter⁹, qui nō possunt esse simul; ō unu & qui et aliud posterius in qua
libet mutatione, ac p cons in Generatione Substantiali: ō hic dat ratio motus
Successivi.

Ad hoc ratio at Arro. Illac⁹ int. dict. 37. 9. 4. a. 3. Ubi docet: quod do
nec ad qui nō est mediata, & terminat intrinsice deprihatione ad ter: oportet
hui mutationi annexu & tempus; qd & addit ibidē, nō tam ita, decorit vel transit
de uno extremo in aliud fiat in tempore: Illac⁹ Qui cur transit hic & fit
in tempore est: qa priuatio recipitur ta Generatione, Ut qui dixi licet in eod
instanti inquo introducit ter⁹ in subto, et tunc desit ibi adest priuatio
p illius sibi nō est: Unde qui ter, et priuatio illius nō afficiant subtum
nisi una qui qua alia, licet recipi amutatione tra hitc incoh in instanti;
et ideo mutatio illa est instantanea.

Sed dices: Quia transit qui dat p Generatione, et
priuatio: Cu nat fit aumtatio qui bipedalis &c. transit tot de qui bipedalis ad tale
est: ō transit aprihatione ad & positiua; & ita de alijs et quandu: ō dic
transit et instantanea, cu sint due aprihatiōi adtra — Hoc non Quum
est p dat transit, tot & adepto ei, ad qui ad est illi, Ut dicit in Gene
ratione Substantiali, Ubi nihil ter⁹ supponit in subto, p transmutatu p intro ductu
illi: at in exemplo posito qui bipedale, nō transit aut est qto ad est qtum
Sed abest qto nō bipedalis, ad est qui bipedale: Unde ig supponit in actu in
aliqua parte sui ad quem: Et sic qu ad tota existentiam patitur qui dee
esse acquisit p motu aumtationis &c.

Quarel. Alog Succis requirit ꝙ mobile sit partz intrõ aquo, et partz intrõ, adquem: sed hoc dictõ deficit motꝰ Lationis: ꝙ hic nisi re motꝰ fuit: Cũ Corpus mobile d'no loco ad alterũ, et intrõ aquo, nõ ẽ adhuc adequate, & partialit intrõ adquem, & deducto: nõ ꝙ het motꝰ Localis totꝰ Successiui, si adhoc requiratur ꝙ subtꝰ illius mobile sit partz intrõ adquem & partz intrõ aquo.

Resp. ꝙ mobile quum partz sit intrõ aquo, & partz intrõ adquem stat hoc in corpore quanto, ꝙ in loum aliquantulũ distans Moueri: hoc nõ dz ẽ in spatio inter medio partialit & in ꝙtõ extremo: Loco enim inter medius respectu dti adquem, aliqualit stat aquo, cũ abillo sit recedendum vt ad Locũ quo Corpus tendit tandẽ perueniat: respectu aũ dti aquo het aliqua sit tacõe dti adquem: cũ accedat ad illũ adquem, deberet ꝙ loco inter medio semp & salvari ꝙ motꝰ Localis sit Successiꝰ, et motꝰ ꝙ se tot ad vtr.

Prouer 2º. Quantitas semp fit in instanti: ꝙ adillo cui dato motꝰ ꝙ se tot: patet ds. Et arg. ꝙ: ꝙ inquantitate 1º deducta nõ ẽ Capacitas stet motꝰ ꝙ se: hic enim ẽ interpositꝰ motꝰ, desit ꝙ resultantia ex dti actiõ secatio stat dilla: Cũ ꝙ auferri ꝙ tas ex fit in instanti: ꝙ semp quantitati requenat stet ꝙ se motꝰ secatiꝰ fit 2ª pars actiõ: Nã & aumentatõ media ꝙa auferri ꝙtas ẽ eadẽ cũ ratione, & simul cũ illa: Sed Nutritio ẽ mutatõ instantanea: ergo adsubtã dare motꝰ ꝙ se: ꝙ et aumentatõ ꝙ illa Comutari instantanea ẽ.

Prouer & roborat hoc ds: Cũ se het ꝙtas partialiꝰ ad subtãs partiales & sicut tota ꝙs ad subtãs totales: sed ꝙtas totalis fit media actiõe ꝙductiua subtãs totalis ꝙ & ꝙtas partialis fit passiõ ꝙ se ꝙtas ad subtãs partiales, qualis ẽ nutritio sed hoc et instantanea mutatõ: ꝙ &c.

Resp. nego ꝛ & ad cui ꝙbꝰ dicitur ꝙ aumentatio et motꝰ Successiꝰ abintrinseco nõ tam nutritio, & trãs et ꝙ nutritio & aumentatõ illarũ ꝙ sũt simul coexistent: Species aumentatõ et accessiones nõ tam nutritio, sed solũ abextrinseco:

Cũ nãq Successio partiũ sui motꝰ mutuo distantia, et impertransibilitate simultanea ꝙ et hanc habent tanquam tes dti nutritionis, quo dti aumentatõ ẽ tacõe ꝙtatis: hinc ẽ nutritio sit abextrinseco tantꝙ successiua: ex dicta tacõe ꝙtatis, quã nõ trãt se ta ẽ mutatꝰ: at 2º aumentatio et motꝰ Successiꝰ abintrinseco, eo ꝙ hꝰ illius ꝙ se ẽ nova ꝙtas, et agitatus motꝰ ducit Successiõ in motu huius modi et tãs tõ cui:

Ad id quo arguit Proct, Negº dist. Maiorẽ: sũt quo adẽ 2º maiorem quo ad effectũ, nego Maiorẽ, et ad eius Minorẽ nego ꝛ: Reparitas Vero

Intr gñtz totale et parciale modernie adhuc ad Soc reducit. Quod in prima Generatione fiat transitus, dñi et singulis ad eoz dños post et Successiz: sed instantaneu: ide ꝙ unus sufficit, et primo adquirit tenet et 2° adquitatz: Ctexy in aumentatione fit transitz, aminoz adonatuz gñtatz qui et unus Successiz: Q uisi diuz positoz, et simul inpertranseo dñes cacer cears: Vade adgñtatz, quę ē raō talis Successionis dicet dari ꝙ se motuz et se ita stringere siuit in predicta gñtatis totalis.

Pro cozonide huiz disputationis inquirit a quo motuz unitatz sumat specificaz, Generaliz. Ad q dicendu ꝙ motuz specificate fratis uno ad quid aliud aquo. Ratio id Stadens et huiz modi: Motuz specificatuz fratis cuiusdaz, ꝙ abille ꝙ se intenditur: sed ꝙ perse intenditur a motu est ita ad quem, et se aquo 2° motuz sumit suiz specificatuz, et unitatz fratis ad uno ad quid: Manifest ꝙ se nota dicit pz. Quia ita aquo attingit propter ita ad quem et ita ē uerro: Idem ꝙ se intendit in motu, et patito ita ad quez se amittit aquo: a liquin aliquis intendens in malu operaret: o ita aquo, no et ꝙ se attingit ad ita ad quez abillo se specificat motuz: Et hyc de hoc

2 Januarij

Disputatione de Ide Libro 5. Physicoz

LIBER SEXTVS PHISICORVM

Hunc liber decem Capitis absolvit Phs: in quorum 1.° et 2.° agit
Continuum no Ataxe Exindibisibilibus tanq̃: in 3.° de Instanti: seu
Momento Sermone instituit, ostendit, q̃ indivisibile est, q̃ finis partis sit extremi
principium, q̃ partis finitus: Concludit tandem hoc totius Capitis docendo, in instanti no
posse fieri motu: quarto agit de divisibilitate motus, q̃ dedit: Quinto elegan
tissimo, & fine motus; Et sexto ide exemplo sequitur: Varios modos, quo motus desimi
et: explanat: Vltimus et: septimo adhoc tendit Vt ostendat, q̃ deando appro
nali modo cuenit mobili, spatio seu magnitudini, ut tempori et finita, seu in
finita: In octavo declarat quomõ quies in infinito, et indivisibili, & quomõ motus
nimius motus positive, & quies privative, Vt Dragonitis motus: In aliis tandem
duobus postremis Capitibus Sennis quorundam dictorum circa positum Arist. dubia
et resolvit: Et sic finis huic sexto Libro imponit: Nos vero qui ora dyc pauxillum
Valemus, quia alia ab Philosophi asserenda nos vocant duplici disquisitione
ea, quæ circa hunc Librum scripserunt peripatetici: Vide Et.

Disputatio. L. De Compositione Continui

Quæstio Unica: An Continuum componatur Ex partibus, et ex Indivisibilibus.

Ad modum difficultatis huius quæ capitis huiusq̃ superat, et ingressum
superbus Status se tendit dissolvi: aliquomodo posit: advertat.° primo dari
posse indivisibilia vista definitione extensionis, quæ in Methaphysicis: primum
et indivisibilis genus concludimus, q̃ ei extensione careat, et sic indivisibilium
distinctiva, et tractiva sunt: Aliud est genus indivisibilis, genus latitudinis, q̃is
extensionem genus longitudine admittat, & supponat: huius modi sunt distinctiva
et tractiva superficiei: Aliud est genus indivisibilis genus profunditatis; q̃ latitudi
nem, genus longitudinis et latitudinis imperfecta, et huius modi sunt distinctiva
et tractiva corporis.

2.° advertere oportet vna cum Fonseca, q̃ in primo tantum actu indi
visibilia, quorum alia sunt copulativa ex duo, partis q̃tativi cum alia; alia trac
tiva, illas vnius finiuntur partes q̃tativi: sic suppono quod prima pars sic
quinetis: aspergi admitenda est ratio partes quinetis sunt distinctæ inter se; cum
illis oppositis faciant, qui et distinctum unio: sed qui unio indivisibilis est: et latrin
divisibile copulativum huius partis distinctæ cum alia:

Maior nota et manifesta: et ab illa retrahitur
ad 2.m hoc sit dicta aperitis q̃ sic ostendit: partes distinctæ non sedent pondus
alterius, et sed; et una pars non est intra alia q̃ intrinsecatur illius cum ea sit maior

Ultio. Et hic potij dicta reat ratione absurd: Sed inter alia hoc modo se habentes necessaria et aliqua vno abilis dicta, videri se nectamur et hic defacto, infantibus primum credi debet — Mr principalis Solutionis hoc modo Sudet: Sinat Vnio talis partis infinite partes dibisibiles et hic alia Vnione indiscreta, que nectrent dicas partes: Cui ex illis nec erunt dissimiles hec se nexent quodq; actu, et sic; et sic daretur processus Vnionum in infinitum: et hoc sequatur fatendo et, Vnionis partium ultimo indibisibilis &c.

Quod Vero dentur indibisibilia tractiva pt Cardo. 5. Thom: Vbi distinguit corpora mixta a stimuli, dicens: Contigua vel, quorum Ultima sunt simul: Corpi sic arg. Ultima corporum vt possent et simul nisi inillis darentur indibisibilia tractiva: Sed corpora Ethijova sint, quorum Ultima sunt simul fatendo et dari in illis indibisibilia tractiva: pari: 2a simul necessary huiusmodi indibisibilis: Vel corpora se tangerent in alicio passativo, et in alicio dibisibili: Sed vtrumq; inhis negatur: &c.

Pt min quod primo, parte. Nos Stachy phijs, quij corporis q a no debet se circa unit, sed circa a liq corporis: et nec debet se in alicio passativo pribativo pribativ et, vt recedo stat — Quod secdo, parte sic ex pt Min: Stachy in alicio dibisibili arguit pt illa dibisibilia cant simul, et negarit spacij abas penetrabus; sed penetrabilia habit et impossibile: Sed corpora sint aliqua tractabilia ad hoc debentes tangere penes alicij indibisibile:

Preterea hoc ide pt Cadne: Quanq; Vltra debet hen tractiva pt quo finarit; sed hic no possunt se partes pritativ: possunt indibisibilia tractiva dimen, autem Mauri et perfecta, et minor pt: Nij quanti debent se Ultima alicuius, sed partes dibisibiles no possunt Ultimi alicij se: et aliq indibisibile: pt Min: Nq pyrhibet pars designata potest dividi infinites Esperiorz: in nulla parte et designabile Ultimi Ergo duo adindibisibile peveniamus:

Ad rationes pt q partes deff Inquirim an sint in dimo Stiq sunt assignati seu designati: et alij dr portionales: et indesinenter: Primi duo sunt, quij designati, et detrahi possunt: Secdi et ideo portionales (nuncupantur), pa secundo pritatis minoris, et minoris, in alias plures dividi possunt: Indesinenter vltimi dicitur appellantur pa quarto Ultima pars detrahi poterit, Vltra no sit alia inqualis, et minoris pritatis:

Sande advertendu et: pdimus et indefinite dicta: a liq et permanens Et successive a liud; Primus et illud cui partes simul exibant: et cui dimensiva sunt inillo nisi ici Genere io alienato: Secdus et illud cui partes no simul exibant Sed una post alias Modo dicto in libro precedenti Et tale et denique &c mob: Ultimus dimus Stiq inhi Noverria aprehendit, et de hoc ex pt nihil dicta pcedet: Quibi finis Sit.

Referuntur Sentiæ & opia mea aperitur

Prima Sentia q̃ videri solet Tenorē ḡpis nr Aquinas et Scotus Tenorē in Via ei⁹ Tenoris Occam inferri docent, quæ nq̃ expartibus sed exindivisibilibus dumtaxat constare ponit: citant ꝓa Gl. Durandus Gabriel &c. q̃ annumerandi Veniunt ex ecclesiasticis Arnaldus de Est. Patricio tractat. de Motu. disp. 2. P. Ebroe: 1. p. tract. 4. disp. 43. cap. 6. nec q̃ Herrera disp. 16. ḡphis. lt Obrecht Controversia. 17. pertotã: ꝓcedit Sentia Referuntur Stellæ disp. 35. ḡphicã: Valen. 1. lt Granada disp. 4. q. 4. ex alijs.

2a Sentia Sotus Flandrinus & Vegius, quos ecopera Scoti, et Scoti ipsi Scotus defendit Motum, nec duos in divisibilibus dare: sed ex expartibus Mediji indivisibilibus Colligi, & mixtis: q̃ hac Sentia stat pyrrhus Scotus acies, quæ acutissime, callidissimq̃ ratione illustrat nr Aquinas in sua Sentia disp. 34. lt 35. Videtur ibi: Cui Sentiæ conformis Sit.

Nostra Conclusio

Non solus ecos indivisibilibus Motum ponit, sed potius ecos partibus indivisibilibus æqualibus: hoc duo facile ꝓbari poterat ecos Arist. sed q̃ nemo dubitat de ejus mente ecopressa; ideo in referendis illius verbis minorari ꝓlacet: ꝓ tam ecos Scotus Stantiensis Sent. 13. Petrus Joannes de Ripa Canonicus: Motum ecopunctis solis nq̃ integrari: ꝰ juxta mentē Aristotelis Motum ꝓ solis integrari ecos indivisibilibus: sed ex expartibus Mediji indivisibilibus Motum ꝓ

Quod licet Motus debet Spem extensionis, ratione cujus dicis potest major, alio, & alio Motus; sed q̃ hoc tamen nq̃ potest ꝓ ipsum ecos ultimis indivisibilibus: ꝰ ecos illis, & expartibus illius debet. Manifesta, & minor ꝓ. q̃ nq̃ indivisibile additum indivisibili nq̃ facit majus: ꝰ & ꝓ tumbi alijs Motus ecos ultimis indivisibilibus dicet nq̃ erit major alio, ac ꝓinde adhuc ex expartibus ponī debet:

Quod ecos ulterius sequitur ꝓa Mota sit ꝓ. indivisibilia retinent sūm se tota; qui enim indivisibile tangit, totum tangit, nihil: sed ea q̃ se tangunt sūm se tota nequeunt facere majus: ꝰ & ꝓ Min: si enim indivisibilia Motus Lapidis intromitterentur in alia tangerent, & illa sūm se tota, tunq̃ ecos additum Lapidi adificij cresceret: ꝰ q̃ aliqua se tangunt sūm se tota: nq̃ possunt facere majus: ꝰ &

Rectè adversarij ꝓa, quæ se tangunt de se et sūm se tota, si indivisibilia sint & faciunt majus; bene tam sūmi in divisibilia: valent q̃ illi assignant dicendo, ꝙ de res divisibiles tangerent de loco Motus penetrarent; lt sic ꝓa nq̃ est ordini alia; sed hæsent eadē ꝓsitu in continuo, & in loco, ratione penetrationis: cæteræ indivisibilia nq̃ penetrant, & sic

facerent mais gdo se tangãt sm se tota q̃ ingenetrata manerent
& Vnu sequeretr post aliud: hoc solũe dnt Rauaiga, cs sit in febriciter
Vt bene notant Oxonienses.

Ora nãq̃ 4t 1o. Quod possibilis & duoꝝ indebisibiliũ penetrabo
longo, & de facto 4t redenda: o nq̃ bene cũ ingenetrabilitate Vnq̃ indebisibilis aq̃ alio
intendunt cũ illis posse fieri Vnq̃ in stimo: p tanq̃: q̃ em ogõ Vnq̃ claudis ra
nulo ingredi 4t ad diuersa ab indebisibilia corpoꝝ Opti de facto penetrata
fuere cũ indebisibilis tamen aut partiebis tenaculi: sed idco penetrata fuerunt
q̃ mutuo se tetigere sm se tota: o q̃ nos stimo da nãbis accedat, si cũ
indebisibilibus tantũ ponit adinuenta 4t penetrabo nãbus nq̃ cum q̃ stimum
ponunt.

Ora 4t 2o. Quod Vnq̃ indebisibile tangat imediate aliud sm se totum
Negat Vnq̃ se post aliud: o nõ bene inter se cohærent, q̃ in hac solũe supponunt
4t arg̃: Nq̃ si hoc modo Vnq̃ punctq̃ tangat aliud, necesse Vnq̃ punctq̃ detur cũ
Vbi 4t aliud: o 4t Vnq̃ post aliud Vbi supponit in cauatione p̃cedãta: patet
tra: Nq̃ q̃ Vnq̃ corpꝰ 4t post aliud, nq̃ dicit q̃ ambo sunt in eodẽ loco: o
nec q̃ Vnq̃ punctq̃ 4t post aliud potest cantq̃ positq̃ in stimo hẽre: & nõ exist Vnq̃
Vbi 4t aliud: arg̃ 2o Sic ostendit, q̃ em dunc casus, sic se tanguntur hyc quadra
4t Vnq̃ precedãte, quo ad aliud aq̃ progredit q̃ nq̃: Sic patet. Sequit q̃ nõ separ
gant sm se tota: Si nedũ: o Vbi Vnq̃ 4t & fateri debent cũ aliud
hac parte nq̃ erit Vnum post aliud; & nq̃ facient mais quãbis punctis stãdem.

Sed dices: Q̃ si punctq̃
continuatis partiq̃ stimq̃ tangat sm se totis aptis, quæ cohæbat ñ & pe
netrata q̃ illis: o q̃ indebisibilia ponentia se sola stimus, se tangerent stim
se tota; nq̃ sequeretr cõq̃ penetrabo: dtã aptitate recte in gerit: ans 2o Sic
ptr: Si punctq̃ cũ intromittq̃ penetratq̃ in partiq̃ quæ stimat cõ Vna pars
intromitteret ina liã, q̃ Vtra penetrata sit cũ punctis ac patiq̃ ubi sunt
Vbi et punctis ipsis: o cũ partes stimi tangerent se in tra sentia sm se totas
& penetrarent: & seqũq̃ nõ uidere: & stando o & punctis, et se tangatur sm
se totis q̃ penetratq̃ q̃ alio:

Sed dtã: Nq̃ a sic modo se tenent punctq̃ immediate
tangãq̃ aliud in stimo; ac se tet q̃ tangat partes indebisibiles, quæ
ad stimus: & etsi de facto punctq̃ nõ penetret partes, cetus Vnq̃ punctq̃ pene
tret aliud, in casu ab aduersarijs proposito: ptr arg̃: punctq̃ nãq̃ stimatis
partiq̃ nq̃ tangat illas nisi penes extremitates, et nõ sm se totas: Sed punctis
Sola ponentia stimus, se tangerent sm se totas: o diuersa modo se tet
punctq̃ respectu partiq̃, quæ cohæbat ac se tenent dunc q̃ indebisibilia
ponentia stimus: o 4t si modo nq̃ sequatr penetrabo partiq̃: Pariter dabo
tet q̃ indebisibilia ita ecnt inter se penetrata.

Ptr dtã: Ex secta ponta sequeret
Quod linea stans pedeis punctis est maior alia, q̃ solis duobꝰ punctis
constat, et nq̃ est maior; sed hoc inglicat in stis: et illud exagyo sequeret.

ptr Sequela: ng Punctu indecimu inguo Vna linea alia ea
deret indivisibile E: ꝯ vt het extensionu ꝯ communicet linee: patet vna: sicut
cm xeponat alia Vnea maioꝝ alou sibi ad a libidine: ita xeponat Vnea
alia extensa, nisi ad hatense extensione: ꝯ Q illu punctu indivisibile sit
et inse tensu vt het extensionu ꝯ linu communicet: ꝯ hinde linea illa maioꝝ
est ꝯ alia ne sentia opposita: Sigurdu excessu dat inter ea et alia neo
Cogno sit Minimu: ꝯ est maioꝝ alia; et ng est maioꝝ ꝯ manifeste
xeponat:

Ad 1is ꝯ adversarij, q illa linea Et maioꝝ alia ꝯ excessu in indiv
sibili ng et si indivisibilia ng sint extensa Vtpote, bene tam Vtpo
Vnde quateng diuersit q alijs indivisibilib facit Minimu, cui additu magis
extensu — Ad 2dm E: Nz illud indivisibile, aut punctu cui additu negat mu
ione extensionu tribuere linee, ea qua in se het: Ad nullam inde het exten
sionu; a cogni indivisibile ng erit: ꝯ adhuc vt punctu ꝯ alijs negat fa
cere Linea maioꝝ, ꝯ si ibi ng est

ptr maioꝝ: bz q nemo dat q ng het: Dz et prinque
Qua si cogni extensionu inig alig deuti, cedat alia Vna, sibi ex
cedet cui extensu, sm Vna Vna. in alia Vna: ꝯ patet si punctu in se
quello extensionu det ꝯ superadditu illiq, et diuinde ng alijs vt maioꝝ ex
tensa manebit Linea; ac si hoc punctu vt haberet:

Ad dicis: Quamdiu Vnitas unie sitin
divisibilig Vnitatibꝫ adiuncta alijs Vnitatibꝫ causat numeru: Cgnitatu dat
credu: ita vt numeru alig excedens in Vnitate alia maioꝝ sit ꝯ alig
numeruꝫ: ꝯ similis ghoc punctu cui additu linig in se sit indivisibile; sibam
alijs diuersis in linea reddet illa maioꝝ extensa extensione pria distanꝫ
Minuꝫ: ꝯ

Ad 2do anti: Ecce ꝯ Et manifesta disparitas inter punctum
Minuꝫ, et discretu: ꝯ Punctu em discretu ng sit maioꝝ enatudine extensiuꝫ
quid sumptu: Ad maioritudine pluralitatis, quibꝫ ꝯ punctu adita, alijsa
sit plig; ng tam facit ng maioꝝ extensu extensione Minua, quia ꝯ, q inse
tensu vt et divisibile: Vnde punctu, q indivisibile sit potest adsumi facere
plia sint plura puncta, ng tam q linea maioꝝ illiq Minuꝫ ꝯ alia.

Ad 3tiu ꝯ: Instans denqui indivi
sibile ꝯ indivisibile: ꝯ punctu indivisibile sit potest addere Minuꝫ maioꝝ ex
tensu; ꝯ maioꝝ: Et maiuꝫ: Nec ng durans q tota hora, et desinens ex ꝯ primum
sui ng ex tensu durabit ꝯ ng durans per tota hora, ex in ultimo instanti illius
desinens q Minuꝫ sui ex: Ad ideo ex ꝯ maioꝝ durans q alia eadu sit ex in ultimo
in tanꝫ in quo ea alia ng permanet: Ad 3tiu instans dempto sibi additu reddet illu
maioꝝ durans: Ad 4tu ex excessu inde tantu donec ꝯ et maioꝝ ex dempto.

Negᵒ nᵒ tunc plus duraturus ᵗᶜ, qᵐ desineret per Vltimu sui ēē, Cetera exhoc non sequit; Tempus illud ēst maioris extensionis qᵐ aliud, cui illud instans duratiōis deficeret: Et ratō est q̄ duratō ex se abstrahit a indivisibili; & divisibili; ab extensa, et inextensa; Vnde qᵐ in uno instanti, et quidem duratō Vnius duratiōis Mensuræ et ideo tempus diceret maioris extensionis horæ; Sicut & Secunda maḡis plures partes substātiative superaccumulant easdē sibi Ordine q̄ Secunda horæ plus habitatis & tam plus magnitudinis, aut extensionis gradatim:

Instabis Oppositio: Ara rationis Aristot. Arguēs: et tamen ipsa in se non est Composita: Sed Spiritalis: ō; quia punctus non sit divisibile Aquod et Angelus tamen instans aliqs punctus potest q̄ptime reddere illud divisibile et extensum = Sed dispar est ratio in vtroq; Casu: ara ēm rationis obiectum magnum q̄ in re hic potest illum effectum pgnare: at vᵒ punctus; et indivisibile non excedit perfectis partis cui nec illas adæquat: ideo ad eo pfectum effectū pgnare nequit;

Diuisitur: Ara de se non Aristotelis, imo nec ara, & tam Opponunt Quæ Suare; ō sit pravæ; ex alijs nō pravibus; Cum nō sint et extensa Punctus, & indivisibile, competentia indivisibilia? = Hanc doctrinam docuerunt D. Thom. 1ª. 3ª. de Edlo. Lect. 3. Cit. C. Omnes q̄ ipse dicunt quidem partes magenæ q̄ etherogeneæ hæ & diversæ, q̄ etherogeneæ sunt diversæ rationis inter se, et a toto, Vnde Manus integrata & facta ex digitis ossi, et carne venis q̄ et arteriis, quarum Vna pars est manus:

Sit vᵒ partes magenæ q̄ sint ejusdem rationis, divisibiles, et atomo sibi illi possunt tribuere q̄ptes mere gradibiles. Et Videre e riagua fluminis, qᵐ nos Oponit dixi exceptis pisciculis, quam quilibet et aqua: Vinum & esparsibile ejusdē rationis putat: Pisces et Straminis tenuiter patet: Vnde resultare non potest Vinum vere divisibile, et extensum nisi partes ejus interne extensæ; et divisibiles realiter:

Dices 3º. Ex Ara Aristotelis Punctus Vinum habet partes ocupat mai Spatij similes illis, qua forsan & servij sumpti ō et punctus nunc q̄ alijs ocupabit mai Spatij punctū q̄ in servij: ō Segnitis Vinum facet mang, et extensum: patet ara: nō ratione maioris extensionis cum ocupet mai Spatij: ara vᵒ. partes ēm servij accepti sibi ocupant Spatij dibisibile: at vᵒ Vt Vinum a punctus ocupant et aliud Spatij indivisibile: q̄ perde correspondet punctus ō mai Spatij ocupant partes Vt Vinum & punctus q̄ in servij sumpti:

Resp nego ara: ad cuj probatō de ara, & dist. prez: mai Spatij Imitative de ara maioritate extensionis, qᵐ ē pars ejus ara: nō enim Spatij correspondens puncto, et punctus ex Vinum; sibi ocupatij; illud q̄ Spatium correspondet puncto nihilo q̄ ē mai extensa sicut nec mag

Indivisibile ꝙ requirebat obiectio ꝙ nihil mirucrat

Argumenti oppositi fit Solutio

Primo: In primo post Punctum indivisibile immediate, sequitur aliud, erit non pars, dividibile: ꝯ Solum datur ex indivisibilibus ꝯa pars: Ergo ꝙ Punctum indivisibile non sequeretur immediate post aliud, debebat sequi pars immediate, et a indivisibili tanqui: Ergo pars sequitur tanqui a indivisibile: ꝯ sit Punctum: indivisibile non dicit partes ꝯ sequentes, Vt patet patet dividibili tanqui sequitur negatio divisibilis post ſhaec tangens Lineam, aliud dividibile ꝯ ꝯ immediate, ad indivisibile sequitur, ea ratio tangit & aliud indivisibile.

Nego ꝙ instinus ꝙ quodlibet punctum sequitur immediate partem ligne & aliud indivisibile: hoc aut indivisibile tanqui pars ꝙ copulat, et trat non adeo et sm se totam sed genes extremitatis ꝙ quide requirit necessarium ꝙ separet et dividibile debeat ex dividibile & Punctum tangens partem hoc em solum necessarium est Vt tangent partes sm se totas: Hec patet Lineli oppositi Punctum non ex indivisibilitate & qua aer pugs Specialis et propria sua dicens repugnam, ad hoc; Vt due quitatiua tangat, ꝙ non het punctum cui ꝙ Punctum et ꝙ pars dividibile ex alia copulet & continuat:

Sed replicabis: Dato ꝙ Linea pars a Linea accipiat Vt clausa duob punctis: Inquiro: Vel inter puncta initiatos, et sm ꝙ & tractum mediaret alia Linea Linea mediat alia: ꝯ ꝙ immediate sequit aliquo ex initiatis est aliud tractus ac ꝙ sequit & immediate ad unum indivisibile aliud et indivisibile: Si alia ꝙ mediaret, inquiro. Vel & alia dividibile vel alia indivisibile: Si immediate sequit tale ꝙ pars: Si prima: inter puncta initiatos et tractu illius Linea mediant partes Linea quatuor quatuor punctis: ꝯ in aliud indivisibile tractus non erit secunda: ꝙ responderet in hoc Casu: & Nego Nulla pars assignari puncta in partibus Linea ꝙ sit secata immediate trans Linea: & inter puncta initiatos, & tractus quatuor mediatae sunt illi partes Linea enumeris punctis, ex quo illa dividibilis, et extensa ꝙ datis punctis, & diversis partibus fieri non potest.

Ad instans: Inter puncta initiata Linea & reliqua alia puncta; aut mediat alia, ꝯ nihil est medium: ꝯ nihil: ꝯ immediate ꝯ puncta initiatibus sequentur ora alia, & sic Linea ex solis indivisibilibus fiunt: Nego alia mediat, aut & alia de extensa et divisibile, ꝯ hoc dicas dicit adversarius intentus: Nego & alia extensa hic extensio deveret fieri medijs punctis.

Sed impossibile ē inter primū & ōra a tā punctā mediare finitā parte; a cuiuis nō ōra punctā sumptā. Quia erit: ō Chimerica ē medietās partis inter vnū punctū & alia:

Nego. Quod inter primū punctū et ōra a tā diuisibile aequa Mediat linea; Sed ē electiue oīa alia puncta sumantur dicit medium potest; nō equidē ōra, quę sunt ē primū punctū existentibus finitis puncta indiuisibilia. Sed ōra nō possunt accipi ōra puncta, quin ex eis illis accipiantur posse, quę ipsa indiuisibilia existant, nec cū permanere ē talia quod diuidibile, nisi / diuidendo / tando partes: nec fas a figura; nigra ē sint plures indiuisibles numero puncti.

Quoniam 2°. Globus perfectē sphęricus, sic cuius perfectē planū deberet illud tandem in puncto, sinat enim partē diuisibili planū tangeret illi facīē adequatē, et cū illo nō est perfectē sphęricus. Sed talis globus moueri potest / planū motu primo. Et si velocissimē pellatur; & tenuit vnū punctū ad alterū immediate: & planū stat coaptatum immediate inter se puncta: Ergo stat coachis, vt pertransijt globus perfectus

Nego / dico globus mouet cito motu primo non pertransiret corpus planū primū, Sed dicendo: Inter puncta ista et puncta mediant partes aēris aequales circundantes inferiorēs globi, ex quo illud sphęricum primū mouetur / aēre, qui corpus planū circundat corpus tamen planū sibi discrete donatur, cū indiuisibilia ita, et secundo impingens tantisper elevet aplanos.

Explicatur hęc doctrina in motu progressiuo aeris Vbi, experimur / moueri sic terra motu primo; et nihilominus tamen illam dicendo; / a fide elevati, et deorsum successive terra, tamquam et si motus aratis sit primus, / a fide ex circumexistente aēre: Hic Illustrissimus Scientes satisfacit arguto: Qui tam alia desiderat addeat Illustrissimus in Summa. 2. ad 1. arguit. quę mihi scribit.

Quoniam 3°. Continuū diuidi potest in quę sua partes: & partes inquę diuidi potest indiuisibiles sunt: patet ōra & Sicut vltima pars diuisibilis primus est diuisus in ōra sua partes: arguo 1°. Quia si sic vitrum perfectē planum cadat tabula magni ponderis et perfectē plana, / sic tabula, et vitrum magnum & dificiliter quatiendo diuidet vitrum in ōra sua partes / 2° nō & dato, aut in natura: et si in natura diuidatur: ita vitrum potest diuidi in ōra sua partes.

Sicut ans: Quia vitrum clausum quocumque ōra partes primus, ita vt nulla planum contingat eius: & potest illud in ōra partes diuidere: Sed nō est maius diuisibile, quam in ōra partes & potest

Medietas non medietatis, in medietate inclusa nichil augebit medietati: ut v.g. una medietas addita alij non excedet, ideo magnitudo illius exponibilis a linea recta debet non esse proportionalibus ad ideo, et sic partes proportionales sint sine tpe, et hoc sensu infinite se mouebit illius linee ad infinitum.

Quoniam columna a linea cui medietas recta abaqua, et a linea medietas circumscribat aëre: sine qua linea dicatur corpus illius linee traiue aquę, et aëris se mediate mouebunt et exparte corporis circundati abaqua, et aëre alij linee exprimentes, quę se immediate mouebunt: et inter vnam et aliud indiuisibile nulla pars mediat: hęc vltima vna sequitur exprimat: et prima sic grossi corpus circumscribitur locata debet vni correspondeat toti loco, et pars parti in diuisibilia et indiuisibilibus: et tenet vna.

Negatur ad arti: neq; ad: ad cui probatur dicendum et: ad vltimę linee exprimentis vltra correspondet vna linea in corpore locato, et nec sint illę linee indiuisibiles pręcise latitudine, trahi simul, nec maiori extensione facta ad hanc rationem et similiter eadem sectio sumpta: cui irati predicta lineam diuidio fiat ad indiuisibiles sunt: linea media sufficeret esse locati illius correspondeat duplex.

Quoniam ad vltimum tenet partes proportionales sine tpe diuiduas, nullus motus posset detrahi tempore pertransire mobili alicui spatio: sed hoc experimur oculari: et illud corpus sequitur etc maior: probatur locales pręcipue pertranisit una pars quę a tpe: sed infinitas - patio sunt infinitę partes pertransibiles indetrato tempore pertransire non possunt: patet tum: probatur ad hoc vt detrahatur tpi probabile abstinuisse ad alia requisita ad tempus et pertransiri corpus infinitas partes, non sufficit detrahi et finitę tempus.

Hoc arguit contra illud dicendum tollunt motus facile nego nego sequela: ad cui probatur dicendum: ad illud ad partes detrahas attendit, et non ad proportionales motus maioris, minoris temporis sumat in percurrendo spatium: sicut et vt vnus gradus maior, minor alio; sicut infinitę proportionales modo explicato, et faciunt infinitum immagnitudine, se nec illud faciunt impertransibile intempore detrahato: ad patet et probata qualibet parte spatij pręcise pertransiri: et indetrato tempore impartes proportionales potest pertransire, pro sunt infinitę vnius cuius. V.g. non sicut in spatio partes proportionales infinitę sicut sine tpe: et in corpore mobili illius spatij et in ipso motu, ita intensione, grauitatis motus consumetur et patet solutio ad ultra ad has, quę vltra hoc poterant opponi.

Posset 6. Sed dicunt in Minus partes proportionales infinitas quid sequeretur si dari partes detractas infinitas & se communicantes: hoc non admittimus: & ita sequela: Non partes illæ proportionales sunt indivisibiles esse Minutas: & nulla esset communicatio alia, nec esset linea inclusa: ac etiam quia partes esse aliquotas: ita dicta: quia quantumcumque multiplicatæ intra partes impedit a formatione Maioris quantitatis: & partes illæ non esse Maiores: sed aliquotas, et detractas:

Oppositio secunda: Continua esse simul posse dividi in quatuor partes æquales, et dividi porro in octo, et in sexdecim: et sic in alias maiores numeri vel in infinita: & non dividi in finitas partes æquales — Ad quam non sequela: ad cuius probationem dicitur, quia indivisibiles detractæ ipsius, non sunt indetractæ de ipsa et non ita: ad cuius probationem: Nego & punctis impedit communicationem inter partes detractas & alia inquantum partes Minutæ indetractæ quoad ipsa: non sequitur ad diminuendum, & dividendum de quo sequitur:

Ad secundum Minus Extra intrinsecum dicimus, Minus quia punctus & aliud indivisibile debeat una pars detracta Maioritudinis, sed Maioritudinis in se includentis plures partes Minores, & Minores indetractas: et similiter partes includuntur alias indetractas et punctus est indetractus: & quodlibet punctus detractus diversas partes non se communicantes ab aliis ab sunt diversis, et quæ est detractus, hoc non tollit quodlibet pars includat plures alias consimiles quæ nescitur alias non explicant extensionem eorum quorum additur Maioritudinis, ita adeo non sequitur si Minus deberet dicere partes aliquotas infinitas adhuc sub quid sequeretur sit partes proportionales

Ad id, quo arguitur Proclus dicit duplicitis posse dividi partes aliquotas Duplicatione facta Pars numeri detrahi partibus & a tribus Triplicando numerus partium in quas dividitur, & aliis partibus inquantum includuntur: exempli gratia in Una, Vbi sunt quatuor palmi, qui inter se Duplicati sunt partes aliquotæ, & quales: at Duplicatione facta & Una pars, in qua includuntur, quilibet duo palmi sunt inæquales, & minores ipsa Una

Dicetur secundo dividi Una in quatuor palmos & quinque duo palmi æquales sunt ex aliis duobus; et hi duo palmi in alios quatuor semi palmos dividi possunt, quorum duo semi palmi erunt æquales aliis duobus et sic est divisibile Minus, in partes quæ sibi sunt æquales simultro

Hæc de æqualitate et seruatur aggregatis ex parabolæ facta ex Primo Primus fortes dividit ad duas inæquales Primum quorum numerum partium et alium numerum simul æqualem, quidquid non faciat proportionales aliquotas dicantur absolute infinitæ, sicut de forte proportionales ad hoc necessarium foret quod illæ essent inter se æquales, et de se manentes: et ex quibus alijs: sicut de aggregatis proportionalibus dicendum est: Et hoc de hac quæstione de diuisione

DISPV. 2. DIVISIONE, ET DIVISIONE RERVM.

Quæstio Vnica: Quomodo incipiant, & desinant esse res creatæ in ordine ad Tempus: Et in qua prænotatur

Circa huius quæstionis aptum ostendendum est primo quatuor instantia assignari solent ad mensurandum inceptiones, & desitiones rerum: Dicunt enim res incipere posse extrinsece, vel intrinsece; Res illæ incipiunt intrinsece, quæ primum sunt, & incipiunt: Et explicatur his verbis Nunc est res, et immediate ante hoc non erat. Et ea quæ res incipiunt dicuntur incipere in instanti: possunt et res incipere extrinsece; primum primi sui non est, et hoc explicari solet his verbis Nunc non est res, immediate post hoc erit: Et ea quæ res incipiunt dicuntur incipere in tempore.

Duæ formæ de modo incipiendi dantur alij duo modi desinendi esse, primum ergo intrinsece seu primum sui est quo modo desinendi explicatur his verbis: Nunc est res, immediate post hoc non erit. Secundo extrinsece et verificatur de rebus, quæ desinunt primum sui esse: Et explicatur hic modus desinendi esse his verbis: Nunc non est res, immediate ante hoc erat: Et quæ hoc modo desinunt esse dicuntur desinere in tempore; sicut ea quæ hoc modo esse desinunt dicuntur desinere esse in instanti.

Nota 1°. quod non inceptionis et exitus rei nihil aliud intelligimus præter primum et finem durationis eius: Vnde cum inquirimus in hoc, quæ sint instantia, quæ res incipiunt esse, et quæ sint illa in quæ durat, et esse desinunt dicitur illa instantia intrinseca quæ coexistit durationi rei quæ est; illa vero extrinseca appellari solent, quæ res non coexistit quæ sui est, sed vel erit pro

tempore vindicare Sez: Vel fuit Nunc vindicare precedenti: Sez postibuli dantare Responsio Sit:

§1. Prima Conclusio

Indivisibilia temporis, dicunt Sucessivi debent incipere et primum sui et desinere et Ultimum sui Esse et in mutatione eorum Sit Vera dicere: Nunc est indivisibile, immediate ante hoc non erat: et quod desinit esse Sit Vera dicere; Nunc est indivisibile, et immediate post hoc non erit: Pro ista dicit: Indivisibilia debent tota sua esse simul: et talia debent durare per unico instanti; sed ea, quae debent tota sua esse simul incipere per primum sui esse: et ea, quae tota durant per unico instanti, desinunt per Ultimum sui esse: Sic modo incipiunt, et desinunt esse indivisibilia.

Istamen haec dicta indivisibilia sunt indivisibilia, sed quae indivisibilia sunt, incipiunt esse in instanti: Sic incipiunt esse indivisibilia: Sed dubium, quae incipiunt hoc modo ut Vera dicere: Nunc est res ista, quae immediate ante hoc non erat: Et hoc manifestatur de indivisibili quoad modum incipiendi, ac Vera incipit per primum sui esse: Et in Ista obscura, quod desinunt per Ultimum sui esse Pro quo videndi, et desinendi esse indivisibilis sibi, quae instantia assignavimus:

§2. Secunda Conclusio

Res Successiva Motus et tempus quoad esse Illarum partium incipiunt per Ultimum sui non esse; et desinunt per primum sui esse: Hoc dicitur Omni: ut: Sic tamen per, quod prima pars: Temporis per res Successiva debent tota sua esse simul et pote, quae distant partibus priorib, et posterioribus: et requirunt incipere esse in instanti: Sed intempore; at ea, quae incipiunt esse in tempore, et in instanti intrinseco, incipiunt per Ultimum sui non esse: Et res Successiva quoad suas partes non incipit per primum sui esse: Sed per Ultimum non esse:

Quoad Secundo partes sic per dicitur: Temporis Entis Successivo, per aliquod Sit possens quoad suas partes: et aforetis debet desinere per primum sui non esse: per dicta: Sicut desineret per Ultimum sui esse posset Vere dici de parte illa temporis, aut rei Successiva; Nunc Est, immediate post hoc non erit: et ita Sua esse coexistens illi instanti vigno desineret, per Ultimum Vere presens: Sed temporis Entis Successivo Vere partes presentes Sed praeteritae, et futurae: et per desinat per Ultimum sui esse immediatorum ut: ac per desinet per primum sui non esse:

Hoc dicto dicunt Sic Vivo per Vita per Homine pro vivendo, et in medio motus animetur per vita, incipit per Ultimum animari in instanti intrinseco; Sed in eodem instanti movetur incipit esse motus Homo: et quod ens per dicta incipit in instanti, per primum sui esse, sicut et per Ultimum

Vltra ad declarandum quando incipiat et desinat motus dicit:

Secundo notandum quod omnis motus in instanti cum quo res aliqua incipit moveri, immediate post illum est res illa mota, sicut dicit Philosophus in 6. huius, quia si res aliqua in aliquo instanti nullatenus esset mota, inde aliud instans esset interveniens alicui instanti, quo res tota esset mota, quod est falsum, ut dicit Philosophus in 6. huius.

Tertio notandum quod motus fit et in primo instanti: et non desinit esse, nisi in primo instanti quo non est: Patet quia motus existens in aliquo instanti, aut est in illo instanti indivisibiliter, aut in divisibiliter: Si primo modo, habetur propositum, quod motus in illo instanti incipit et desinit esse: Si secundo modo, sequitur quod motus existit in primo instanti: et non motus in eodem instanti esse habet.

Secundo declarandum est quando incipit aliquid esse non motum vel desinere esse motum, quia non procedit ultra ad aliquod instans immediate sequens ultimum instans transitum: Unde bene est verificatum, non quod est motum, sed quod desinit esse: non est autem dicere quod in ultimo instanti existit pars motus immediate praecedens: hoc existit pars alicuius quantitatis, quae dicta fuerit quando instantis non immediate praecedentis: sed existit in quando primi transitus quod sufficit ad verificandum, quod aliquid est motum: sed quod aliquid non est, est immediate antea erat:

§3. Quarta Conclusio

Qualitates talis vel permanentes, aliquo tempore dicuntur fieri quod motus quae ad illas fieri incipiunt quando primum sui non est, et desinunt quando primum sui esse habet: at vero quando aliquid habet aliquem gradum incipiunt quando primum sui est, et desinunt quando ultimum est: pro tanta parte assertionis: Nihil sunt aliud qualitates infieri, quae motus fieri qualitatis seu tendentiae, dicuntur motus: at motus incipit quando primum sui non est, et desinit quando ultimum sui non est: Et qualitates infieri hoc modo habent.

Cetera pars assertionis sic declaratur: Proponitur aliquis qualitatis, puta octo gradus, detractum non advenit modo quinque: Unde ex ista dictat in indivisibili: quando incipit esse motus indivisibilis octo gradus detractus: Deinde patet, et tunc pergitur ex tribus: Si enim calor aliquis qualitatis alicui superadditur non calor aliquis erit sed alius gradus caloris maioris intensi: et si alicui talis gradus remittatur ex eo erit calor minoris gradus. Exempli gratia, non vero, aliquatenus: quando ista dictat in indivisibili: quando incipit indivisibile incipit et desinit esse si non calor aliquis vel octo: Et tunc eadem ratio stat de omni accidenti sub certo gradu considerato id, quod de qualitate dictum est, et de omni accidenti, sine detractu gradus dicendum videtur:

§4. Quinta Conclusio

Iformy subita lex generabilex et corruptibilex incipiunt ꝙ primu sui ee
Et desinut ꝙ primu non ee: ꝛ quod primu fuit dico: ꝙ subitaneꝰ adueniat
uiaꝫ, et illa introducit, ꝙ ea expedita et a boi statio mydimento: sed hoc
ipso incipit ee in instanti: et cui ꝙ subitaneꝰ lex generabilex incipit et corrup
tanꝫ, ac ꝙ desinit ꝙ primu sui ee: Patet et arta deminor pte: illuminatio
em fit in instanti, eo quod aer het tenebras, pellit resistat: o si ꝙ introduc
cit, non repperit in subito tenebras impedimentu omnino em tenebrosa media ab
ratione desinente fit ea in instanti ac ꝙ desinit ꝙ primu sui ee.

Quod secdo patet, ꝛ dico hac
ratione Si ꝙ lucis desineret ee ꝙ primu sui ee, Deus fuit dicere
nunc ut ꝙ lucis, et immediate post hoc ego cui: Nunc incipio ꝙ in eode instanti
et ea Deus dicere, Nunc ut ꝙ lucis incipio, et immediate antea ut erat
vel ego: si primu dicis: ꝙ in eode instanti sunt simul ꝙ lucis, et ꝙ
lucis in eadem mora, ꝙ quide repugnant ut: quod si dicis ut ea Deus ꝙ nunc
fuit ꝙ lucis: sed in eo ꝙ sequitur ad illud instans.

Hactenus ergo hoc sequuntur, ꝙ mora
est ꝙ a virgo tempore sine ꝙ: ꝙ ego ens instans sequuntur ꝙ aliud immediate
sed hoc ꝛa falsa est ea ostendimus: ꝙ illo instanti sequitur dicit, ꝙ ut ꝙ lucis
incipio, ego ꝙ lucis: ꝛ sequitur Nolem ꝙ arimus, aqua ut ꝙ nunc ego
ut sed immediate ꝙ hoc erit corrotat, ut sit aliquod instans, ꝙ aliqua pars
temporis: si aliquod instans: o immediate ante illud nunc sequitur aliud instans
in quo erit ꝙ: si ꝙ immediate sequitur post hoc ut pluria partes tempo
ris, ea ꝙ lucis ego incipiat ee in tempore, sed in instanti, ea habit illo
tempore mora, sine ea ꝙ, ꝙ omnio repugnat: sed hoc septem absurda
sequendy ut ꝙ lucis ea subitaneꝰ lex generabilex, et corruptibilex desinit ꝙ primu
sui ee: ꝙ

Quinta conclusio

§ 5. Subita inexistibilex, que non mensurantur tempore, sed evo, ut sunt motus
et quy motui non subiacentur, incipiunt in instanti ꝙ primu sui ee: et si
mensilla animalia vellit desinent ꝙ ultimu sui ee, ꝙ exhibitis manifestis
ostendit: subita em huiꝰ modi bene tota sua ee simul desinit indivisibilia
sed equi hoc modo bene ee incipiunt in instanti, et desinunt ea sunt indivisibi
lia: o ꝙ ultimu sui ee: et hic de hac quy tenᵉ de sexto libro Physicorum

LIBER 7. PHIS.

CORVV.

Postquam Phs ingressus est de naa motu, et in hoc libro dictum a se fuit distinxit et ordinis ad motum, et ad ipsum primum motum. Ingressus est et finem statuit hoc principium: Omne quod movetur ab alio movetur. Iter ostendit deducit, quod unum principium a quo omnia dependent; et hoc in se ipsis ordinatis ordinatis, ut unum moveat, et hoc est prima causa omnium: quod sine ulla dubitatione moveri et movere simul debere etc. Et ut hoc inducit facta in motu locali, in augmentatione, et alijs: Et in de intrat et parat motus, tempus, et spatium, et advertit quod tempus sine accipit secundum a motu, motus autem a spatio. Ultimo quod facilius ipsa motibus inter se; quod ad velocitatem et tardationem, quas caudeas debent. Circa quæ et si aliqua sint subtilia dignum considerandum proferantur, videlicet, absque circumlocutione superfluo, nedum in his consumere, ad alia examinanda non supperat, quæ magis emolumenti ad theologiam disjunctionem afferent, quapropter hic finem libro imponemus:

LIBER PHISICORUM

DE ETERNITATE

TEMPORE

Materia propria istius libri fuit de infinito mundi, aut universo. Inquo manifeste erravit Aristoteles qui abstrusum mundum fuisse ab initio credidit, tenuerit etiam plurimos sui sequuti sectatores et etiam veritate stat cum eo sacræ paginæ illustrissimis testimonijs, quod a beterno, sed tempore mundi principium fuisse. Ita Genesis 1° dicit quod in principio creavit Deus cælum et terram: et Isaias, Psalmus, et Psalmus. Verbum ait: quæ montes fierent, aut formarentur, terra et orbis a seculo et usque in seculum tu es Deus: Quæ omnia manifeste stant quod terra et orbis non fuerunt a beterno ipsi Deo: Unde in hoc nihil minus Aristoteles principium erravit quod debitus lumine fidei, non potuit certo cognoscere, quod Deus de facto decreverit circa creatum mundum, non fuisse a beterno voluerit illum creare, et potius in tempore: Nos autem intellectu capiuare debemus, ipsum fidei quia credimus de facto mundum incepisse in tempore: et divus Catholicus

Controverti pot Scus Et an, potuerit Mundus ab aterno fieri
quod Affirmo Et

Quæstio Unica: An Mundus potuerit condi à Deo ab æterno?

Suppono Et certa, ab æterno fuisse duplicem dari potest
fieri æterne, scilicet intrinsece, & extrinsece: Illud dr æterne intrinsece
dico nobis Sita est immutabile in ea esse & principij & finis in duratione: & quia
de fide Deo posse operare, nemo dubitare potest; æterne tam extrinsece
illud intelligitur ex, & ideo esse capace sit incipiendi ei, et desinendi, de
facto tam principio duratione caret, eo Libero decreto Dei, statuentis sibi
fuisse illi ei ab æterno. Jo inquirit dubia quæstionis Et, an Creatum hoc
modo creato potuerint fuisse ab æterno? quod Et decidam Sit.

§. 1. Negantis Sententia

In multiplices opinandi modos dixisse Patres invenies, nihilo tamen minus
referre Arabiam opinionum tenues: Prima opinio est affirmantium, nec mundo
nec alicui ei fuisse, aut Creatura, nec Dei permanentia, nec eius Successiva
potuisse ab æterno esse; stat fides Scotus Magnus in 2. p. Sum: Gabr. 1. 9.
Martini in 2. q. 2. a. 2. in fine: S. Bonaventura in 2. dist. 1. q. 2. Augustini Tri.
peremus Steph: Aquino disp. 68. Sect. 2. Spinula disp. 3. sect. 3: Et novis-
sime hanc opinionem illustrat Excellentiss Dr Figueira in Sua. disp. 23. sect.
2. et de incep.

Pro Sententia hoc dictamine precedenti oportuit defendit Mundum ab æterno
potuisse Creari ex quoad nec permanentia & quoad Successiva Sic Rozalis
Durand, de Rubio Ariz in hac. 3. 3. Arriaga recentes hoc Lib. c. 2. q. 6. de 3.
Pereira Lib. 6. c. 13. Suarez Vasquez 4. p. disp. 149: Herrera disp. 17.
sect. 2: Exhinc et Sunt plures, qui erde opinioni Recentiores Et
Ioh Platenses disp. 2. q. 3. et 4. Lezma Arri. q. 2. et 3. Citarg. q. ad
Sententia sue Magni Sto: Thomæ & Scoti hoc Libro. q. 2. et innumerabiles.

Pedra dicto modo se sese a sexta Sententia precedentes
disjunctive affirmat Mundum potuisse fieri: Durand Vero de Deo Scu
Sibi. tenet hanc Sententiam Durand in 2. dist. 1. q. 2. et eo Ariea Sabella
Soarez a S. Tha, et Soto; 8. phoris q. 3. stat et ipsa cum S. Bonaventura hoc
Lib. disp. Unic. q. 1. dubium 2. et 5. inter Recentiores communis Scholæ
Thomæ et ea pronant S. Thomas disp. 20 met. sect. 6. et 7. Caietanus
disp. 33. sect. 4. Oviedo. Ioan: Sag. S. Thomas Ioannes: disp. 28. sect. 1. et 2.
et cum eo plures alij: Inquam obsequij Sit.

Rex permanentes potuerunt ꝓpterea a deo fieri ab eterno, ꝙ deest in hoc a tua regnata: ꝓ hoc obiō exō. tha. q. 29. de eterni. mundi obiha ꝓbat: Et Aureolus sentiens falli assentis ariem: Sicō patet ꝙ in hoc q̄ dr a tua facta est a deo: Et non fuisse non est in tua regnata: Et in hoc nulla regnata dō ostendit hoc argumento negativo: Item a tua regnata est D. Aureolus non tacuit: Dilla tacuisse probat, ꝙ hac via facili ꝓ potuisset improbare exnou de eternitate mundi, ꝙ non fecit. Sed ha tua rationē adhoc vide in 12. q. 12. de Civit. Dei; tam eo Cap. regnata hoc nō improbat: ō Sion. & D. Aureolum nullo modo regnanta meo ꝙ a tua ꝓ ꝓ ꝓ

Contra eadem partem minoris principaliter; ideo non sufficere priorita
quod initio requiruere hoc effectu aeternu; et hoc denegauer Scotus
sed: Sed hoc non procedit effectu priorituat quod se servat Dei libertas
modum ad succedendo tales effectu: et hoc patet ratione
et loco sui; et aeternu Deus permanentes producat: sic patet
quod libera, non eodem procedere effectu priorituat denegen
et sufficiat initia priorita quod:

Sic ergo: hymnodo dicendo qui a te instanti
sed in carnadonis ineffabilis actu
in virgine beata, qui ab instanti sui esse, eosque, cum dotibus
omnibus et christi ab omnitorio, fuerit: hymnodo qui a
primordio sui esse libere sunt operati: hymnodo tenus in gio beo
ab aeterno erit decreuit exposibilis, qui in sua omnipotentia sine cause
quam fuisse erit; et quin quicquam existere: sed libere hoc
ipsa decreuit: et non denegat libertati sui, et eas qui sibi placuerunt
producere sicut dicit aeterna:

Quoad secundam partem in minor principaliter respondet
Deus: Deo quod esse actus creatus non repugnauer: sic patet quod
sui esse initio, quia cum non repugnet, sed sit creatu sit ab
aeterno potest tam esse facta eo nihilo: ex minori: fieri eo nihilo non
obstat: quia fieri eo non proprio subito: sed bene fieri non
et non eo ad ipsum subito proprio: quia fieri eo nihilo; accidit
creatum: Alexander Anglia solet esse difficultas expressa in 2. sent. d. 1. p. q. 96.
a. 2. ad 2. Et parentes nostri Scotus in Monstrorio cap. 8. Dei dicit sui
dit alia esse facta eo nihilo; ut intelligimus esse quia facta; sed non esse alia
dicit sic facta: et addit similia dicit quia dicit Videt et hoc
dicitur sine causa; dicit Scotus de nihilo: Et proprius ista ne dicimus
tur:

Ad primum principaliter sui, quod eandem partem: Deo sic potuit aliquid
esse creat sui esse ab aeterno aliquid, sic potuit aliquid eo nihilo, sed
casu quo Deus permanentes fuerunt ab aeterno nullum esse nisi esse
aeternum, sui illa producentia: quia fuerunt a Deo eo nihilo, accidit facta
Creatura: sic patet: Et illo non dicit fieri aliquid et proponit aliunde
ex parte rei producta saltem priorituat nata: et sicut esse rei, sic absolute
aliqua propositio nata nihil praeintelligi poterat ex parte effecti: quia
non fuerat eo nihilo: et salvaretur bene quia Deus aliquid Creatura ex
negotio rei producta Eternum:

Quoad tertiam partem ex sic patet: Deus non repugnauer
esse rei permanentes et producere ab aeterno; et sequitur et ab aeterno

Quãq; dict⁹ Mich: ois infinitas augere perfectiõ nõ ꝓ⁹ possit
se perfectiõ nõ augeat Deus Mich, et dæ: Sed ois creatura ꝑ infinitas duratiõis nõ
acquirit vnde durante ꝑfectiõ infinita; sed dicit nõ ordo principij inexi
stendo, nõ in eodem: Deus ergo infinitã ꝑfectiõ nõ ꝓt habere ꝑ aliqua durat⁹ ꝑ
fluxũ annoꝝ nõ ideo in Deum existit ꝑfectior et magis perfecta; cõtrarium
durat enim Deus existit et anteriãq; instantia, precedentia, a illud tempus
et instans, in quo Deus durat: existit ꝑ eade ꝑfectione tempore durationis
dei, de qua perfectione: ꝑ durãõ nõ auget dei perfectiõ: ꝑ nec durãõ infi
nita duret in Deo durante infinito tempore: ac proinde nõ repugnat
dari creaturã infinitam in duratione participata:

Ad illud quo Roger de Plesca dat
solutiõ ex Auger de Bess: Immensitas cuiꝰ participata aliquem ꝑ
fectiõ infinitã in se, quã media ella immensa est. Unde nõ ꝓ similẽ:
Et tamen dei immensitas hoc nõ habita perfectiõ infinitã deberet
existere etc: nõ enim attentia ad hoc Deus deberet Regnare, gubernare
vel visitare, quæ fundet Deus: Sed gratia affert perfectiõ subto
Deo de Christo: ꝑ infinitas virtutis qualis est Dei cui, dixerimus
acquirit perfectiõ infinitã, ac proinde requirit dari in creatura; etsi
ultimũ ponit infinitas in duratione:

Solvuntur Argumenta opposita

Primo argumẽto ꝓ hanc Deum ex multiplici Patrũ et Sanctorũ autoritate
confirmatur: Ita S. Ambros⁹ lib. 1. Exameron: Sic ora alijq; aquam lo
quitur: quomodo ꝑ Catholicus Deo Creatori assentit, et Creatorẽ ejus Sociant
aut equalẽ et disputant Creaturã: Et ineodẽ lib. C. 2. docet: Nulla Crea
tura est Deo Coeterna q⁹ nulla est Deus: ꝑ si aliqua dari posset Creatu
ra, quæ ab eterno fuisset et, insuperabilis ꝑ illa est Deo equalis, et Deus

S. Aug⁹ docet D. Augustin
S. Sup⁹ Genesi ad litera Loi dicit: Quod non habuit principium, quammo mutabile
ria est eterna, et nihil coeternũ illi est posse: ꝑ nec Deus negat Creaturis eternas
est de facto; sed est de possibili = Damascen⁹ lib. 1. de fide Orthodoxa. C. 6. mun
quoniã Creatio divina Voluntarius opus est nõ et Coeterna Deo: nec enim ꝑ
nõ est adeo traducius Capax est et Coeterna sit suo principio: Deus dicit:
Ubi nõ datur Capacitas ad hoc et Creatura sit Coeterna Deo, nec prohibitũ
dari et abstinemus sit: ꝑ

Deinde hoc amplius habetur ex D. Gregorio Nazianzeno
D. Basilio, et universis ejus Ecclesiæ Patribus, dicentibus Deum

et Maior principaliter Dogmatizat: Ita hic eodem fere, et Generatio
et transitus affirmatione adhuc: quia Generatio fieri proponere debent
positionis sui, et sua ratio est = Creatio est productio rei ex nihilo: sed ex Creatore
productibile deveniet Regnum Dei ipsi Dei, quia Creatur: Minor Scripturae, et ita
Rectè infertur.

Sed ex dictis nec Maior: ad cuius primam quando dicendum est D. Thomam
nunquam docuisse, quod sit de essentia Creaturae a nihilo fuisse: sed solum quod
verbum relativi: quia Creatura quantum in se est potest aliquando fuisse: hoc habet ex
facta libera voluntate Dei: quod clare denotant verba illa rei corruptibilis
quia inde est: fuit enim adhuc Deus salvare Creaturam sine ipsa rei
corruptibilis quia in se est, et hoc tractu quod Deus potuit noluit esse Creaturam
imitatricem sui et rei ab aeterno fuisse et, quia idea Creaturae est eius
modo quanto in se est potuerit illud nec hoc.

Sed dicendum quod Creatura fiat
Creatio nec nemo quia aliqua instantia precesserit ut est illi: sed sat est
si precedat prioritate naturae, et Creatio est productio rei ex nihilo, sed
exigit ut sit ex nullo presupposito subito, et quia ut sit illi communicans
sibi Creatio ita ut nec sibi ipsi relinquatur nihil est.

Sed replicabis: Deus potuit in modo
instanti dare Creatio, et annihilato: et nec potuit dare ei Creaturam quia
ei illi: sed sicut annihilatio et reductio Creaturae ad nihil, ad ut est: sic et Creatio
est extractio Creaturae ad esse, quia nec Deus dat nec Creatura, ut potuit
dari illi: sed in Creatura existente ab aeterno nec salvare nec eius
nec fieri potuit Creatura aliqua ab aeterno a Creatore:

Nec persistendo nec in solutione
Dicatur: Lucia deducitur dependentia entis Stricti Causae: annihilatio enim et
deductio rei in nihilum suppositionem durae divinae: hoc a fortiori debet
oppone ei rei, quia annihilatio, dicitur annihilatio: at ut Creatio: et productio
rei ex nihilo negative, idest ex nihilo aliunde non Creatio habito: potest
hoc et rei aliunde nec a Creatio dicitur ei ut rei Creatio immediate instanti: et
hoc sufficit ut Deus ab aeterno posset Creare nec permanente, quod ab aeterno esse
annihilare et ponit.

Probatur. Quia possibilis est existentia alicuius Creaturae ab aeterno
sequeretur duo absurdissima: 1° impossibile est Creaturam ab aeterno existere: ut
probatur: Illa Creatura est facta, et non est facta; quia a parte ante infinita tempus
ut: ut ante: esset enim facta a Deo positis et non est facta, a parte ante quia
praeteritum sit vera esset vera: quod deinde ex Deo Creatio negetur
Sed dicitur Creatura nunc verificaretur hoc quod de nunc: Deus nunc facit
Creaturam: 2° nec quod vera fuisset: hoc Creatura est facta: Maior et certa
et minor ut: Nec ante quod sumi nunc arioneus ne est facta Creatura:

Et 9° decretz creandi ng in tempore ñ é illa thoy ẽservanciꝫ ejꝰ dem
rei imposterꝫ. Imo potuꝫ Deus: Deoꝫ adhuc decretz, quo ng in tempore creari
esset hoy manutere decernat, ng pur in tempore incepit, cessante manet ad
Devinendꝫ é in tempore quilibet, sicut sua Natura Deficient.

Rogues 9. Creatura pur ab
eterno est, nequit debebat ẽservari à Deo. Sed ens 1° gradu: sed re illa
non fuisset que posset é 1° gradu. ẽnec posset ẽservari inde: ptr min: Imo
differt gradu à ẽservatione, illa donotat ng, immediate antea ñ fuisse, et ẽser
vatio supponit ng q sua é, nigno debet ẽservari. Sed hunc Creaturam
pur ng non é fuisset é pur potera dari 1° gradu ejꝰ Vta ẽservatione
distincta.

Reis 9 instali hypotesi non distinguerentur Creatio et ẽservatio nec
eo modo quo Creatio ner in tempore differt ab ẽservatione ejꝰ: Sed in hoc
tanꝫ differrent quia actio Vt emanatio Vt boni Entis à Deo, dicerent
Creatio: at 9° Vt est manutenentia gradu ejꝰ é permanentia, indes
pendens dicerent ẽservatio nec: non quia Creatio Vta ẽservatione differt
quotuor ng é nec Creatio, Sed Bta Vt dicerent ng ex pte illi actionis pur
cui Deus sua é hec, modo in complicato, et ẽservatio dicerit ejꝰ é qua
tenꝫ intelligit permanentia Vt ejꝰ actus.

Rogues 6. Si Deus Crearet Angelum
ab eterno posset illum producere in Gratia Sanctificante: posset ex tali
actu elicere ab eterno actus amoris Dei meritorij: 2° ex posset ordi
nare ad premium eternum: Ejusdꝫ premium: 3° posset ordinare
Mexeri: ng sic. 4° illi actui correspondere premium infinitum: 5° deserere ei
Semꝫ gloriꝫ Sufficiens Vt merito illo actu elicere Visionem Dei infini
tꝫ, et apprehensibilꝫ Dei. Sed hoc est impossibile. 6° &c.

Negat ab ejꝰ actu alijs solummodo
omnipotis, 9° admisa hypotesi: premium debito meriti correspondens ng de
beretur gloria infinita actu. Sed tamen impossibile Vta gloria, quia ta Creatura
simul daretur Semꝫ est finita, posset tamen Semꝫ esse maior, et maior sine fine.
Et pari hac modo Communicandi gloria non accidat regulariter, ofertetur tamen hunc
casum hoc modo gloria Communicari, Vt actui, qui meritorius est ab eterno, et sine
principio correspondeat gloria augmentabilis, et sine fine.

Rogues 7. Si nonam duo Contraria
inter se indistantia ingradu in tenuj ab eterno existere V.o. Calidꝫ, et frigidꝫ
Celsus se expellerent ab eodꝫ subto; ing hoc ultimus dies nequit; Materia em
sunt ejusdem ab eodꝫ subto mutuo se expelunt: Unde ng se expelere est Materiam
mutare: 2° se expellerent: ng sic. Ea hoc sequitur 1° ng unum ab eterno exist
teret: Sed hoc inficiat: 3° &c. ptr Sequela: Ng Supponit frigidꝫ deveniꝫ
calidꝫ et ab eterno: alium ab eterno Vt expulsum à calido: &

12. Et dicit ad terno:

Ad hoc solutio non infringit vim rationis nostre: quilibet enim motus debet esse habitus et successivus; et ille motus in adtractu, quo actionans vna vni debet hoc ipsum haberi: et debet in illo motu assignari pars immediate precedens et pars immediate futura: Ad hoc non potest esse in vno instanti: sed interuenire debet: et non possunt illi motus poni duo in diuersis instantibus; et non ad terno: ad hoc enim necessarium erat, quod haberet partem precedentem, et aliam futuram percipere.

§ 4: Argumenta huius Auctoris Scriptum

Contra hanc Auctoris argumentum Caly potest esse ad terno: et est motus primus, qui successive vt: ab a ad b. tempore: et vltra ponitur: Item Caly ad terno potest quidem, et hunc movere motu circulari, et quiescere: si primum potest dari motus successiue ad terno: Et esse non potest. Caly non habet hanc potentiam ipsius nati: Sed motus est iuxta ipsum nati; Caly sit ab intrinseco mobile: et Caly si ad terno posset quidem; ad terno movere.

Nego de ante. Nego ergo ad cuius probationem dico Caly hunc casum non esse movendo primum motum hunc non est possibile; Sed quiescere post motum successivo, non pugnare, Ergo tripliciter: Nego vltra hoc et quod Caly sit ab intrinseco mobile; et hoc solum potest deferre moveri instantanee, et non in diuersitate.

Sed dices: Non requiruntur motus circulares primi mobilis ad terno: et si Caly produceretur ad terno, posset tali motu moveri: ergo etc: Motus circulares, nec principium nec finis sicut nec mobile ipsius eo, quod circulare est: et potest imprimi ad illi talis motus, et ista regula: Quod ad terno habitat, ideo quod motus potest principium, quod hunc tangere:

Nego quod circularis principium debet haberi ab eo motus successive potest esse habitus vna pars transiens, et alia succedere: Nec vltra hoc et quod mobile finitus motus caret principio, desine vltra nam principio, et fine caret matematice, et non quod, quia re tam et sic illi principium et finis non est:

Item: Quo ad motus quando dicit vna pars non potest esse ad terno, dene tam quod dicit, quia est prima vice: et ideo potest dici motus ad terno, Caly quod aliquid adest: et ideo forsan potest non motus non possunt ad terno esse, et supponunt alia, quia habuit de prius quia illa, sed pars aliqua prior vltra non sequitur alia: et Caly sic pars potuit esse ad terno:

Nego quod in illo casu pars mutationis prius alicui esset pars motus successive: et ratio vt, quia illa pars alicui potentiae partis finitus determinate, et vnius instanti precedit. Et prius dicas inter vnam partem, et aliam mediat determinata: et non quilibet motus earum partium, existens

durat q̃ incepisse vñq̃ parte, & desinere a esse; Inde nulla est
pars motꝰ, qua non incipiat, & desinat: at q̃ se abstrano durante, aper
ciori est de tali motu q̃ cum incipiat esse tunc habet illa pars durationꝭ
infinitas actu ex parte ante: ergo & futura, q̃ necesꝰ requirit motus
successus. Inde non tenet ponta:

Figur 4ª. Et vltº la dicta ibi. dicit. 4. bis. Vbi docet
possibile ee Deum abstrano; vna excepta specie hois: & com.
dicta q̃ ad est extra Species hois potuit abstrano Deum: & ex nec successiue
sese intelligendo et dicta quoad res permanentes, non quoad res successiuas
Et tractator huic solutio q̃ hoc absolute loquitur de mundo, & decet per
hic exercitando patrie species hois = Non ex absolute dicitur q̃ mundus sit
durabit; et tam non durabit in eternu quoad sua quia nec q̃ absolute
ito sit loquutus dicitur q̃ hoc non sit intelligendo de motu & decetu successiue
Idem dicat quidem & de ista Scotus: quid quid militi ex
nec cedant inlaudo omnipotentie Dei, intemerata q̃ Deipare Virginis q̃ equi
tatis splendore irradiate, ad cui et nostre momento, Deus tandem
propicius Dominum in cui primatu dei gens hunc operis virginum

Deo Ss semper semperque laudatissimum Maꝰ
Q. Fr. Placidum Sacrum. In hoc per
gregio, ac floxido Herachensi
Hesperidum Viridario
non inglorio Artis
telicis Phylosoph
phiq̃ Inter
pretem.

Anno Domini 1675.

ELECTIORES

QVÆSTIONES

IN LIBROS

ORTV, ET IN

TERI

TV.

IERIMVS.

Questiones hay in libros de Otic, et intrazia, itezu in brig edzie ogez
ingz plurig defectuz Vebez latine nz ambigo: Be hoc tam Veremz dubi
tasi Vellz, z diuturno z vigilio inspdavezz; Nozia quz defectz a hijus zedolezz
nouezz, Vduto corrigexem: Sanit omnigoū, z studijz mey et labor cas
si querit, desiderzia tam insuppleminz offero cozu, quz ingenij exilitaz defue
rint. Nunc aute sit.

Quastio I. Quid sit Generatio tam in Comun quam in particulari?

Coribilz est et de facto dari Generatiz sic ora a hijus exo antiquis Phis
darunt: Nihil aliud z Generatio Substatiz nisi productio substaz exo priuso
sit Subto, aba hijus agente naali; Sz experientia patet, exo aqua fierī
aëra, et exo aëre fuci ignz adhic naali seruato: z dari Generatio Substa
liū aëris, et ignis.

Be inde: Itz exoperimur quotidie z in hijus deposito, Cistuza
abigne, altez ignis sili similez introducit: Sz hoc nz fit media actiū
alterativa precise: Nz in subto si dispono, qz a Agente interveniat; ionz
tam si introducit: o Experientia magistra hemz, z dari Vera z Substalis
Generatio ignz; Et Sic patet inuncra discurrendo stabit dari de facto
Generatio Substalz: Inde quotiē an sit Generatio pretermia, ad ins
tituendu procedim z Generatio Substalis sit.

Explicatur Generatio in Comun.

Triplex de hijs Generationis in Ore accepta tradita fuit a Pho; Prima
inuenit apud hijm 8. phic. c. 7. text. 2. Et est huiusmodi: Est mutatio de non Ens
ad Ens; Seu Non Ens ad Ens: Secda in hijs apposuit cap. 4. hijs Verbis
Generatio est mutatio totiz substaz, nullo sensibili remanente subiecto
originaui in eodz lib. cap. hijc Verba: Est mutatio a Subtia in non
Subtia, in actu: Que oia definitiones fere inuicē conueniunt, Vt facile
explicari possunt.

In Vltima autē que frequentiz circumferri solet, z mutatio
ponit loco Generis, z uenit z Generatio z hoc z mutatio sit ex priuatione
actus, et ex Recessione: per actus partiales differt alteratione, ex hijc
ergo sit mutatio ad subtiam; a Recessione ex inica z remaneat materia qz
sit in potentia ad subtiam, seu ad subtiales formas, et postmodū ex illo ad quem
Recessio est Subtialis et ex qua Recessa subtia totalis, in alia Recessa

Et Creatione ex defect Generatio in hoc z illa nz mutatio

Mada seu subtia inpoa an se fra adse illiz: sed tra q mag
fiunt ex vi ejz actatuz: hoc de causione distinguit Generaõ in hoc ab
Mutatio supponit subta simbrietis inachu ex fra subtalis supponat;
secz à Generaõ, qua et Mutaõ ãñ se subtalis fra adse illiz: ex qua
explicatione stat bonitas diffiõis Generationis prius accepte;

§1. Explicatur Generatio Viventium in particulari

Et si varias diffiones generationis Viventiu ab diuersis ratiatam
ita clare, et exacte ejz nãz explicat; sicut ella, qua prius admittimus
à nobis; nimiz: Est actio Viventis à viventi munito in similitudinem
rãl specifica: hus de hoc sic explicari debet: In primo loco hoc
ponitur, quod ex Generatione nõz Viventis Generaõ Viventis venit per
partu Viventis viuntis, z hoc duplici modo Generationis, ducto debet intelligi
Vita: et hoc dicto z de hoc verbo Creare procedat ab intellectu Viuentis, et
ducto tam illiz hoc de generaõ Viventis, z à verbo Creare nõz est manifestum.

Addatur parta a Viuente, dico
Mediante productiõ ignis, qui fuit ex mada nõz Viuente, mortua debet
Mortua modo; hac de causa ducto mutua nõz generaõ; ex fit magis
putredine ligni: Nec ducto ligni, ex cota Addz, Generaõ Viventis fuit
ho, z ex si ex mada Viuente fuerit ducta; qz ex mortua modo se habeat:

Parta illa Conuentio
denotat z Generans debet se Animaliz Genitis sm nãz; et si nõz sm loca
Ethica Colligere z ad hoc Generans salvari debet z aliz a Generatis
decim, ex ejz vita debeat se in Genito realiter, et physice: Ne sic ejz
effecta ad extra producti a deo, nõz sunt vere abijso Genito; z ex illi talis
ducto, nihil, z pz existentia intrinseca indeo Communicatur ei ducto nec
est a deo decisa:

Dicitur
Obstare tacite ex ill de vera generationis que fiunt a Dee incubo
a Demon ibi ñ Communicat aliq sibi vitis: Inde qui duo modi generatis
Et Abulensis refert de Inuitis Babylon Dijromantico, et Plutarc de
Amexo; nõz sunt filij Demonis mixti, sed illiz cuz ex mada ex qua
generantur = Genitis indefinite tradita patris: z ei similitudine rãl
specifica, z scientializ debet, vt genitis nõz quamlibet similitudine
creat ex generante, sed specifica, et atoma, ita vt sint fratres ejdem
rãl modo infra declarando.

Dicit: Generaõ Mutui, et Generaõ Viventis, et tam ex vi
similiz Ego illz generantis in mada Specifica: z ex requisito ad Gener
raõnem Viventis similitudo genetis ex generante in mada specifica
Ideo z Generaõ Mutui, et Continuoza; ac, dico ex se vivenia mada:
Phz autz, ex vi ex illo inhi, Aliz. desine intendunt Generans ex

ventus ꝙ R anaꝺ intento ꝙ Sone deducit eo eoꝺ Dño. g. naꝺ Duet. postquꝫ dixisset, id quoꝺ generat de la se in Specie, quale et id g generait seꝯ subuinxit: nisi pter eaꝫ quꝺꝑ ꝯtat, et fit ex eis generat multꝫ.

§ 3. Argumenta contra prialia Dissone fit obviam

Atque p ora illꝫ apostoli aduersus comuntꝫ. In Creatis vere datur generat plꝫ; et tamꝫ nec ꝺ filius a Patre ꝙ ad principiu minꝫ modo ambos explicato: g. &c: ptr mirꝫ. Nihil eoꝝ quꝫ Deo inferio pertinent ꝙ ad eꝝ subsꝫ fuit stens in Patre, nec in Christo: & Deus & ang ptr assumpꝫ: pura aia rationꝫ, quꝫ et in filio, nec pexistit in Patre Deitate ꝙ Stat. - Ad nec fuit mala: & christus ptr mirꝫ L. eo Christ L. de Generatione arianꝫ. C. 3. Qui ait: & semen Maziꝫ nec pertinet ad mea ꝙ altꝫ, sed tota mea sacramenta ꝺ mina: &

Q. ptr eaꝺ minor: Semen nam Viri efficienter fuerit ad generatione prolis: & eoꝺ modo ꝙ efformatꝫ fetꝫ tam ex mea; ptr ꝺa: nec Christ. deuet L. phil. & Ca mala, defi cient numꝫ coincidunt. & Si semen Viri se het Deus efficiens, ne fuit exitꝫ formari fetꝫ sanguis eo ꝺa mala &

Resp nego ꝙ tota mea sacramenta ꝺ minuat ꝺmina ad formatione fetꝫ: Nec opponitꝫ inuenit apud Deꝫ: sed mihi Patre fuit locutꝫ: & ꝙ istud Salutis ad primu ꝙ ꝺm minorꝫ = Et secda Vo dicendu et ꝙ se inuenient intus, & alia diuersis partib; atq; diuersa ꝺuxat ad aliqua effecta efficienter sm aliquos fines sui, et in aliquo bus: Sic intri dicit, ꝙ in semine Oues sunt ꝺtes ad sibi Creaturas et hꝫ modalit ꝺuxerunt ad recipiendu fetꝫ: Alia vero sunt substantiales sibi & efficienter concurrunt, quꝫ ex Specie, quam Patres a sibi creaturas fuer retinent fines Creatores semul & mala ministrata ꝺ ꝺmina.

Rursus Q. Deffio Sene

ptia indm hꝫ illꝫ patio mutatꝫ: quꝫ se nuent ex Generatione: & dimi nuta et tota deficit: ptr ars: generato Vituli diuersi mutatꝫ se, et tamꝫ et Generatio Agenta sub generatione in Comun: & sit generatio diuersa. et hꝫ Vt pote partis, sub generatione in communi apprehendi debeat: & tota vera et pura Generatio, quꝫ nec diminuta, imuac deficiens, ac ꝙ ꝺ diminuta

Resp dist. ars, quꝫ nec nuent ex Generatione Creata nego ars; ex Generatione ꝙ Generatio abstrahit a creata, et in Creata ꝺ ars Vt nego ꝺta: Christ. em Vita deficit Sene ratione in ꝺm, ꝙ et abstrahit ab ea generatione Creata; nec Vt se extendit ad increata: Hꝫ nec nec illa omnia erebat.

Ma poria obiurias ad generandu Viuentiu. Si hec erunt Verbi diuini: In illa vo diffinitione mirabili tota hanc obiectiu reflexit Virtus Spiritus. dicit tamen nihilo poriat aliquomodo Verbum diuinum adhuc: non mediante introductu Spu in mate: hoc em Spiritu & Verbum diuinum Hec sic hec Eadem Verbi, aut Spiritu illius Viui. Sed quatenus effectiue respondet mati:

Generatu mate adhuc ad diffinitu mate simulatu patris Deitatis di mate, purissimu, ac Virgineu sanguine: sic est Verbum caro, et caro genuisse dicit: Sicut alia mater filiu generare dicitur et Eua Adam, dicenter primigenia generatiu cuius debuit adhuc querere, et post quam alia mera Patris divini potentia cum nullo modo effectiue concurrerit ideo illa non fuit vera generatio Viuentis.

Proponitur Figuratiu Theologicu loci Matth. 2.

Quem ex hoc quidu Exemplu: Processio Spiritus est ortus Viuentis Qui sit suppositu Viuens, et ille Verbum: est a Patre, et Filio, qui sunt principia Viuens, et illi communitu; hec vera Spiritu, qui procedit et Verbu simile in mate: ex eadem mate sit in illo, qui est in Patre, et filio aggeredit: et venit tradita dessio Processionis Spiritus. Sed hic nec Generatio, vel fides Catholica docet: ob hoc dessio venit aliqui a defito.

Reliqui Patris soluendu quod in mate de Trinitate frater tradunt hec arguto fundato modu discurrendi Patrem in hoc genere esse formale in Filio, ne Filius argueto subsumtione: Sed in memoria nouerat obiectu dicentis mirabili Verbi intellecti, et Voluntate: Nu intus nos alter intelligit, qua tra Verbum loquit a se, inquantu intra se dicit pro re intellecta. Spiritus et sua similitudine, et Voluntas instans amat inquantu fruitiua het in se ad quem dirigit: Unde a rebus amatis, et illud huiu trahit res ad se, Voluntas et allicit a rebus: Ex his ad arguta obiectu soluendu dicendu est Verbu diuinu principiu Verbi, qui imperata et exintrinseca dicitur het a similitudine gratiu tuu in Verbu gratiu, qua absque procedit. Unde in principiu gratiu quo processionis Verbi sit trahit: Deo Verbu, et sua processionis procedit in similitudine mate. qua propter processio Verbi diuini est generatio: at Spiritu sancti qui dit et Voluntatis, qui exoptata dicitur nu est assimilanda, sed duobus imo pulsu in nu amatu, mate Verbu recipit identice: Unde Spiritus nu het mate gratiu quo sed impulsu, ac ideo nu est generatio:

Et explicabile: Eadem mate et Patris in Spiritu sto ac in Patre, et filio, sed processionis fuit ipsi communicata o Spiritu sancto procedit similis gratiu in mate ex Processionis

Et dicij fecedamj in hoc subio, quj a Signare oportet de
Sectione Corruptionis Substantiæ, ignorara enim essa illij Neutrinq
dignosci potexit, quia dicne abalijs discernenda Sct. Sic. dessit
dicmenit Substantiæ Corruptio: Et transijt dicit Simplicit, adnt et Simpli
citer. Quj dessit Opona et transijt in Scitt. tradit S. Thomj: et D. Thomj approbat
ibidem Lect. 2. Sit. Et Corruptio, inquit est Mutatio cuj est ex subio in
quj Partj: Quæ verba dicit Substantiæ Corruptio dno Abbj amittit Formj
quj antea habebat, et acquirat aliam.

Q. adverendj Est Generatio, et Corruptio dne
sicciis Actui Valent. Liquide in vi actuj; et Vinj mutationis: in
prima accepta Remota Significat caaliatj aut tendentiq ipsij accentj ad
Mutandj affective Subtj, et arg et Gnd generandj, dicit illij: et a tej Gnd
Impressit in Subto ad nq et illij: Dno acepta Generatio, et corruptio Sj
Mixtilat ipsij Mutarj ex Gnd Vni, et effecti ta sic actuj.

Q. adverto: quod Aristo, prebuit
Suit zer Stroverendj quid Sit Scitt. in hoc Libro text. 4: quj Sit et
dicit Generatio Vnij est Corruptio alterij: Cui Formi dat exponentes dicdexunt
Autorj, Et ea Omnia obmexaberunt, et crecident nie Vbi est Sentiarum
Varietate Molliesq Sij, Vbi Simul recensere nq Libuit, Sed potiendj
Scytes Formj Mentes aperiam, Autorej illij adjacentes oviter recsera
quare Sit.

Prima Conclusio

Generatio et Corruptio in vi actuj Sic dictaq sunt dicsticxadno
dicitis Sed Vna tantum: Hæc dno a Platonicis in hoc Libro dicitq
g. 1. n. 2. et a Prado in hic g. 10. q. 14. Et quj inter discipulos Scitj communj
et expressa illij 2. D. q. 103. a. 6. ad 2. Vbi de Gratij infusione et remissione
Aubj Loquit: Quod dupliciter Sic dicitur Valent: Vno modo Formaliter Subto
actuj: Et Sic idq Sunti alio modo: Laxante obicibus, et Sic dicitur
Sol dicere Aubem, quj tollit, et aerat, quj infundit: Sicut et inter contrarios
Generatio, et Corruptio dicuntur, quia generatio Vnij est Corruptio alterius
quia per mensa Scitj est generatio, et Corruptio Sunt idq inratione actuj aut
actionis, quj et nunc advertit:

Quia Patres Sequj Omnes actus Vitales debent tran
ad alia positibus: Sed si Corruptio esset actus a Generatione Vitali hoc non
haberet: quia Generatio, et Corruptio Sunt distinctæ Omnino in vi actuj: Manifesto
Stat: Nq actus efficitur et exaltat alicuj fundo: quia tranit debet dicitur actus
ad ponendj alicui in esse quia: Mirum igitur Sicut Corruptio est actus ad

à Generatione dicta ḟz illi: et nz ee ḟz, aut nz ee oppositi corrupti
p̄ bz primarij illij nichil positiu ḟoret.

Affirmatiue hic dr: Implicat dari actu ly
trahz adnz ee ḟz & oppositi: Sed talis est corruptio, si dicta ḟoret à
Generatione: p̄: ḟtr Maiz: Nz ee ḟz, aut oppositi, et modu Mal: Sed nullu
agens intendens in malu operat: p̄ Nulla dat actio ee trahz adnz ee
ḟz, aut oppositi: Min̄ Secundo dicitur: Nz hic actio dicta Generatione dicta
nullu p̄supponeret dz ad p̄ ly tendendo: p̄ bz primarij illij ḟoret ee ḟz
aut oppositi

Affirmatiue dr: Ive ḟz denoto genitu, et nz ee ḟz p̄sexistentis ex
parte agentis seruant ordinē primarij de Sedani: p̄ eadē actio qua
trahz ly ad ee viu ḟoret p̄ trahi adnz ee alterij: ans exordij status:
Quia nullu agens intendit ly malu malj: Sed bonu, quale ē ee ḟz, oppositi
dicta p̄ ḟtr: Nz p̄ actā et status seruant enim ly bonu ordinē suppositato
eadē actio qua ly p̄ductiua stat ens: ḟoret et p̄ status

Affirmatiue dr: hic actio a Generatione
dicta destructiua est: Sed ad destruendu nulla actio requiritur: p̄ corruptio
seqr ipsu genitu à Generatione dicta: Maior ē certa, et minor ḟr: Ad destruendu
duo mala entia ḟz, et unu illij q̄ mala nulla actio est necessaria
nec ad destruendu ḟz, aut ee oppositi p̄cedentis: Stā annihilatione stat
et ḟz ḟtr: Quia annichilatō ē destructio totij entis, et tam nz ē actio pō
tiua; Sed stat in mera recessione dicta: p̄ ad destruendu contrarietas ḟz
aut totij oppositi, nz requirit actio positiua: p̄ nec ad corruptu est necessa
ria positiua actio à Generatione dicta.

Ad Replicabile: Negatur actio Generatiua ultimo
ee ḟz subtahz p̄cedentis ad hic & nunc: p̄ debet assignari alia actio dif
tincta a Generatione ad hoc unu obtinendu: ḟtr any: Omnis actio transiens po
sitiua est mera efficientia, et actio: p̄ et generatio ex sit actio transiens &
positiua: p̄ est ḟsecutiua alterius ḟsecutiui: Sed corruptio et talis nullu ḟectu &c
respondet: Ad p̄mu nz ee: p̄ quo modo ḟoret generatio ultimo corruptis
ḟz p̄sexistentis.

Ad 2m p̄ ad corrumpendu de requiritur actio qua talis esset corrumpens
quia actiu de viu: Sicut requiritur ad producendu passiuu: et alia duo p̄
positiua: Sed sat est actio virtualis talis seu actio producens p̄ impossibile
ex qua destruenda: qui enim producit aliqd impossibile, eā aliter ex actio, liceat
effectiue illud aliqd corrumpere: Generatio est actio producens ḟz subtahz
in ordinibus ex alia in eadē mā; et ideo est virtualis effectiue corrumpens
ḟz p̄sexistentis.

Ad 3m hic inserges, quodlibet ad corrumpendu ḟz p̄sexistentis requiri
rit actio ad suppositu actiu: p̄ implicat p̄ generatio unius actiui identificetur

Corrupcõe: Sicut multiplicat ꝙ fit rei, et suppositi, aut Comunia illius
diminuit rem ita dr. ꝙ multiplicat ꝙ fit rei, et suppositi dicimus: nec omnis requisitus
ad corrumpendū fit, nec ad annihilandū. Sed adhuc Plinius Suppositū suppositi
Plurimū ꝙ et ad corrumpendū fit. Fit ergo ꝙ suppositi diuini ideo sufficit
ad annihilacõe ꝙ annihilare, nec est tribuere ei, Sed potiꝰ de natura ei
illius, atqui ei corrumpere fit, et aperire oꝯ et illa destruere: ergo adhuc et
sufficit suppositū actiꝰ.

Resp. nõ arg: In hoc enī distinguit annihilatiõ a corru
ptione, ꝙ corruptio nec est destructio rei absolute, aut reductio ipsius in nihilū
Sed est destructio mixti fit, et aduenit alterā unde nec ꝙ desinit esse mixtū
destruit fraliter totalia denuo aduenientia, cum illa impossibile quamprocurer
Necessario requirit actiꝰ, qui ponat, et introducat in subtō fit impossibile ex illa
aliꝰ adeo fit desinit esse mixtū Suppositum alterius, sicut nec annihilata

Ad primū ꝓbatio arg
Resp. nõ Maior, nimo multo minus requisitus fit ad corruptū, ꝙ ad anni
hilacõe: nec ad annihilacõe requisitus fit Suppositū destructus, dimi: at vo
ad corruptū fit nihil fit requisitus: Quare ꝙ fit requisitus ad corruptū ex
quitur actio positiua: hoc tamen nō fit ideo, quia corruptus ꝙ destructus
ad nouā fit in subtō, quia est in potentia ad alia illa a subto esse
dit fraliter.

Ad secdā ꝓbationē nego Cauale: Ut patet ex Primo Cur fit requisitus
actiꝰ ad annihilacõe: Cū enī annihilatiō sit destructio totaliter, ita ut nec
desinat esse ex fine, fraliter nec illa impossibilis fuerit: Sed requisitus fit
Per illo Seruans Creatus Cult assistentia illius ideo ut nec annihilet, Su
fficit Suppositū corrupti: at vo ad corrumpēdū ideo ea desinit, ut alterū
impossibile ex illo fiat et unde nec est destructio ut cum corruptio fit
Sed destructio fraliter Causata ex impossibilitate sui fit ex altera: Ideo
ut disparitas inter annihilacõe, & corruptū:

2. Argumenta contra priorem Conclusionem proponuntur & Soluūtur.

Obiectiones Diui Thomi, deuenerant Soleti inhi, et Seneca 5. met. c. 2. q. 4.
Plutarchus, Plutarcha ex Stat hac Senia citami, et in 2. de nicolaus Victor S.
Th. Auriel dr. assent infusionē Gratiꝰ et remissionē Culpꝰ ex Stris sumptis fit
ad nihil fasire recursū ex duab Mutacõe dictis realiter.

Arguit 1o in fabaz huius Sentiꝰ:
Potest multiplicari Generatiõ et multiplicetur corruptio et esse ergo: Sed dis
iunctiuū Generatiõ & corruptio in vi actiꝰ. fit arg: Cū ex duobus elementis
datur unica corruptio mixti, et multiplex Generatiõ elementorū, & elementi
generati mixti datur unica generatio mixti, & multiplex elementorū corrupti.

Resp. Generatiõ, & corruptio sunt actiꝰ sumuntur ita
bent. Ut cum multiplicatur actio generatiua implificata actiue corrupti

Et contra. Nec Aristo. contingunt exempla adducta non militare casibus assignatis. Quia Generatio vere mutationis, et non augmentum, et contra non tamen in eadem actione: Lactatio enim actio, quia est generativa quidem, et tamen augmentativa elementorum. &c. Sicut enim quod et virtus potentiae communis alteri, ita Deus potentissimus invenit duplices species in subito, Aristo. exponendum fuisse.

Quarto. Generatio accidentalis distinguitur realiter a corruptione substantiali, per argumentum: Quia datur illuminatio in aere cum nulla sit generatio substantialis: et 2do generatur species imperceptibilis. Similiter dicendum est, de augmento et generante alias denominationes. Cum ergo casibus datur generatio accidentalis sine augmento ac corruptione substantiali, ideo dicendum est de generatione et augmento substantiali, Aristotele dicente.

Instabis hoc argumento nullo modo valere potest adhuc ea Aristotelis non in Aristotele. Generatio una et augmentum alterius: ideo verificatur quod una non fert aliam exemplum Aristotelis Aristotelem. Respondeo tamen quod Aristotelis accidentalis sumpta in ordine ad augmentum: in casibus enim possibilibus deficere augmentando: hoc est non tollere gradum qualitatis generativae, ut sit actu sua ut causet effective augmentum modo explicato. Cum non habeant in gradu habituali; qui quidem actus sua cum habitualibus adiecerit subito reperiatur, et tamen insensibiliter. Dicitur ut fiat adhuc sibi expulsiva alius, et subito tali gradu existente nullum percipit defectum generativa et gradu de alio generativa et hanc adhuc gradum ut non desinit augmentum.

Ad quod dicendum de illuminatione quatenus desinit esse actus aeris non desinit illuminans augmentum alterius: Sed quia datur absentia solis illuminantis, ex quo non potest dari actio alicui augmentativo, sine generabilis Aristotelis, qui formalis augmentum desinit esse.

Ad instantiam de specie impressa dicatur quod non desinit esse propter variationem phantasmatis: Unde non datur actio diversa tota vice actus et species, Sed variat phantasia inordinate illam, figuram gerendo species intelligibilis, et hoc variatio est sufficiens ut species desinat esse actus augmentativa, quod erat, Aristotelis dictum fuerat.

§3: Secunda Conclusio Stabilitur

Generatio et augmentum sumpta in ratione mutationis sunt distincta realiter sicut positiva et negativa: Haec una est ens et non ens. Et. S. Tho. q. 86. a.

Vertia: a.b. Vñ hic het Verba: Generaõ ẽ mutaõ deno, subto inferẽ
corrupto 9a At mutaõ ẽ subto, in no subto: Et ideo in abiecta Vaij affirmati
& adepte a Vertia, oportet duas mutationes intelligere, quarum vna sit generatiõ
& alia corruptio:

Nec obstat Sibricus q. 1. vbi videt solus adhuc esse dubius inter has
Mutationes dicens quod; vna dicit, & dicat q oportet duas mutationes intelligere
se, non tamen q oportet duas mutationes realiter ee= Vna nos A, q in arti. 6.
illius questionis, ipse Rõ. Th. se exponit: docens p̃ dictas Mutationes ee realiter
diversas, sicut affirmationẽ & negationẽ: Ad hoc autem realiter distinctum
9 Vt dicit, ycederet, fateri deberent Thomistæ, non solũ inter Generationẽ et Corru-
ptionẽ donorsũ dictũ quod, sed realiter, si in vtraq Mutationẽ sumantur.

Vtrum autem fundata ista distinctio:

Vñ, admittam debet distinctio, q est inter mutationẽ, & motũ: Motus enim est
transitus positivus ab vno extremo ad aliud necessario quatuor Vñ exigit, inter quos
exercentur: Exempli gratia sit in motu calefactionis: quæ motus exercet in subto
Vñ primo præsentia: Vñ subti, & calorẽ exigebat: Lucem duo subta: Vñ, subtum, et vñ ee qui
subti: petit Vñtatem q inexistens subto p̃ficiebat vñ ee Caloris, et q motus introducat
calorem in illo subto: In alios duos Vñs, q calor, et nõ ee caloris= Similiter
9 mutaõ, q vñ dicta amotio, et transitus deor subto in subtũ, q succedit: ad
q Vñ exigebantur duo Vñ, nempe ee Vñ, et vñ ee Vñ in subto: hinc stabilitur

9 Vltro quod vnaquæq mutationum ad vñ admutationis singulis, quatenus amotio distinguitur subto duo Vñ exigunt: Sed in
Generatione, & Corruptione donec quatuor Vñ: Vñ nõ est vnica sed duplex mu-
tatio, Maior ex Vñ subti ad vñ et minor ex vñ ad vñ: ad Generationẽ et Corruptiõ substantialẽ
necessario ẽ q vna corrumpenda in vnã præcesserit, q in instanti Generationis
in vñ Vñ exigitur: a vñde requirit q in subto præcesserit qualitas Vñ
quæ sit 4 Generationis: Vñ q in instanti Generationis, sit vñ vna genita: 9 datur
et deno ee Vñ corrupti, et ex ee, et vñ ee Vñ denovo geniti: 9 q unio ee et vñ
Vñ præcedentis, pertet Corruptiõ, et Generatio inter nos et et ee Vñ introducti in
subto; Generatio, et Corruptio sunt duæ mutationes diversæ inter quatuor Vñs

4: Argumenta contra istam Conclusionem proponunt Obiectiones 1o ista ostendit: Duo
Generatio et Corruptio in ratione actionis & similitudinis
rebaliter, q ee Vñ præsentis, scilicet, Vñ subti secundi respectu talis actionis
et ee Vñ geniti, et Vñ primarii: Sed hoc modo sequeretur respectu generationis
et corruptionis, si in ratione mutationis remanet: 9 hic 2a Obiectio apparet dicendum
Videtur: Maior est manifesta, et minor p̃z: Quia vñ ee Vñ a quibus naturaliter
sequela requirit ad ee Vñ denovo geniti: Sed Vñ, per ad aliud hoc modo sequitur
Vñ Vñ secundi: 9 adhuc respectu generationis, & Corruptionis in ratione mutationis
servant hunc ordinem primarii & secundi

Neg: 2o maiorem Nec tamen: adhuc q habens vñ maiorem, esset necessario

Sequit em nucm: ad ẽ ꝺ̃q̃ genit, ꝙ ẽ ꝺ̃q̃ corrupt, ꝛ̃ quidꝫ ꝛ̃ nꝫ le
ꝯdarij, Sꝺ ꝛ̃ primarij corrupt: admodꝫ quo ꝫ ꝛ̃lib⁹ ꝓgnat adin
fellectꝫ; nꝫ tam exinde infert, ꝙ intellectꝫ, ꝛ̃lib⁹, ꝯ rent ordinꝫ abꝫ
primarij, & ꝯsecꝺarij: Vnde illa minor absꝫlue ꝓlata falsa est omnꝫ; ꝛ̃
hic tantꝫ modꝫ ꝺucta Manifest = Sꝺ inoꝑ̃ ꝛ̃ ineadꝫ ꝓximitate: nꝫ ꝙ
ad ꝓmꝰ L. ꝓ Generaõe ꝺucta sequit nꝫ ẽ ꝺ̃q̃ ꝓpositionij naũ sequla
-afficit eadꝫ actõi, ꝛ̃ ꝺ̃q̃ in subꝰ introducat, et ꝛ̃ alicꝫ exꝑ̃llati⁹ ꝓgnr
eandꝫ ꝺ̃onẽ sufficiet eadꝫ mutaõ realis, ꝛ̃ mutꝫ genꝛat Generaõnẽ &
corruptꝫ.

Rep̃ ꝺistꝰ ꝺ̃q̃, ꝙ sequr ꝓpositionij naũ ꝺ̃q̃ genit
nego ãq̃: ꝙ ad illa sequit tantꝫ nꝫ Sꝺ ꝯsecꝺarij ad primarij, et ꝺebit ẽffectꝫ
Secꝺarij ꝺ̃ãq̃; et nego ꝺ̃q̃: Nam & obꝫq̃ rerꝫ ꝓcessꝫ actiꝫ, sꝺ ꝺuãt ꝺ̃q̃
ex ordine primarij, & ꝯsecꝺarij: Ita nꝫ respectꝫ generaõnꝫ, et corruptꝫ in ꝺ̃onẽ
mutaõnꝫ ꝺ̃q̃ ẽ: ꝙ actio ex nat sua & efficientia ꝓpria ꝓducit aliciꝫ ẽ; &
efficientiã ꝓpriã corrꝛpondere ꝺebet ꝛ̃ ꝺ̃q̃ primarij ad sꝺ ẽ: ꝙ ꝛ̃ ꝺ̃q̃
nꝫ ẽ ꝺ̃q̃ aliꝫ nequit hꝫ ꝺ̃onẽ nisi primarij alicuiꝫ actꝫ; Sꝺ istꝫ ꝛ̃ ꝺ̃onẽ
ꝺ̃ꝰ ꝯsecꝺarij:

Ad ꝓmꝰ mutaõ abstrahit esse apꝑ̃tiua, & negatiua, seu ꝓbatiua, ꝙ
ꝓgnr optime hꝫ ꝓ L. Sit, aliꝫ ꝓbatiꝫ, ꝙ le ꝛ̃ nꝫ ẽ ꝺ̃q̃ ꝓximꝫ
tentꝫ, et nego ãt: Nꝫ mutaõ Generativa est inceptiõ ꝺ̃q̃ et in hoc mutat
nunc esistat ꝺ̃q̃ in subꝰ, qꝫ immediate ante hoc nꝫ erat: Mutaõ vero
corrupᵗiua ꝛ̃ ꝺistiõ ꝺ̃q̃ a subꝰ, cuiꝫ immediate antea erat; Sꝺ inceptiõ
ꝺ̃q̃ alicuiꝫ; ꝛ̃ ꝺistiõ a alteriꝫ ꝺesent aptꝫ hoc ꝺistinguꝫ sicut ẽ ꝺ̃q̃ ꝺ̃q̃, &
nꝫ ẽ a alteriꝫ: ꝺ̃q̃ Generaõ, & corruptiõ, in ꝺ̃onẽ abnis nꝫ ꝺistinguntur
possunt nihilꝫ ꝺistinguꝫ realiter in ꝛ̃ mutationum

Quoꝫ ad ꝓmꝰ Ista ꝺ̃onis ꝓbatiꝫ
Quoꝫ ꝛ̃ ꝛ̃ optime ꝺ̃ in Generaõne, & corruptõ sunt quatuor ꝛ̃, &
quod adhuc ꝛ̃ mutaõnꝫ nꝫ ꝺistinguantur: ꝛ̃ nisi ꝓbatio ẽ ꝺ̃ꝰ ꝓbatiꝫ huiꝰ
conclusionis: ꝓ ãq̃; Ex aër illuminat ẽt sunt quatuor ꝺ̃, et tam ꝛ̃
Vnica tantꝫ mutatio: ꝙ ẽt maior: Nꝫ ẽ, lucis, et nꝫ ẽ illiꝰ sunt duo ẽt
Vnde nꝫ ẽ tenebrarꝫ, et ẽ illarꝫ, sunt ẽt duo ẽt inter se oppositi
Sꝺ ita ꝛ̃ in illuminaõne ꝺ̃ꝰ inveniuntꝛ: ꝺ̃ tantꝫ ẽt quatuor ꝺ̃.

Rep̃ nego ãq̃: Sꝺ ꝺuo
ꝓbantꝫ nego maiorꝫ: ad ꝓbaõnꝫ tantꝫ maiorꝫ, ꝺistinguo maiorꝫ quoꝺ ꝺ̃
parte sunt duo ẽt ꝺistincti aptꝫ ꝺuoꝫ ꝛ̃ enumeratiꝫ, nego maiorꝫ in
ꝺistincti realiter ꝺ̃ naturꝫ ꝺ̃onis: et nego ꝺ̃q̃: ꝙ ẽt ex ẽ tenebrarꝫ et nꝫ
ex ẽ illarꝫ sint duo ꝺ̃, in ꝺistincti ꝺ̃ ꝺ̃ ẽ lucis, et nꝫ ex ẽ lucis: Exempla
nꝫ tenebrarꝫ nꝫ ꝺistinguꝫ aptꝫ lucem; nec tenebꝛ ipsa a carentia lucis
ex lucꝫ: Et tenebꝛ sint ꝓpriatiue oppositi: Vnde hic ꝺ̃ ꝺant duo ẽt
Vnica mutaõ: Ex ꝺocta ẽ expressa D. Thꝫ. q. 28. de veritꝫ. a. 6. Vbi ꝺicit:

13. Quod negatio negationis nihil differt ab affirmatione a carentia existen-
§§ tis positiva.

Sed dices: Non videtur fortior esse tenebrosum, ac non esse lucens: quia
videtur magis affirmat lucens: ergo arguis: quia videtur hoc esse tenebrosum
consequendo de tenebris malis: et tamen non est lucidum lucere malis: ergo non
est tenebrosum, ac carentia lucis.

Resp. Tenebras non sunt carentia lucis vegetativa.
Sed in subito apto ad illuminationem: sunt nam tenebras carentia lucis debi-
tibus & non negativa: Propterea quia esse apparet lucens malis. Unde carentia
talis lucis in isto non sunt tenebras: at hoc apponit divino subito
apparet lucis malis, et est aër carentia lucis tenebras sunt: quod
stat et Cyrillo subito se habent hoc extrema privative opposita: &
et est tenebrosum, et non est illarum non sunt duo distantia, alter lucis, et non
illis.

§5. Tertia Conclusio qua resolvitur Dubium

Tunc ordine inter se servant Generatio, et Corruptio in Genere cau-
salis, efficientis, et finalis, prior est prioritate rei Generationis; et posterior
Corruptio: at in genere cau malis, prior est Corruptio, quam Generatio: Hoc dicit
Aristoteles 2. Phys. et textus loquitur l. 2. p. 113. a. 8. d. t. Ubi sic ait: Loquendo
de his quæ in illuminare, quam tenebras removere, ex parte à deinde, prius est
purgari a tenebris quam videri. Cum ordine naturæ, et Phys. sit simultanea
Ratione et suadet duo
quoad primam partem: Non 2d quod subest, et effectus secundus rei, et prodeat
effectus 1. et cum talis effectus: Sed in genere cau talis Corruptio est effectus
secundus respectu: in hoc genere prior est ratione informans Corruptio quod quod
existens: manifestum est: et minus etiam ratione informando magis expellat ratione
alterius et impossibilitatis quia: quo expellit illud in genere cau subiecti: quod
est et huius quod in subito; quam non est actus; ac deinde inter generationem prior
est generatio quam Corruptio:

Quoad secundam partem sic etiam dico: Id quo agens aberat ad
operandum ad finem cau efficientis reducit, et est prius quam effectus absente
ideali: Sed agens media actu introducens formam in materiam expellit formam
alterius in subito supposito: quo prior est actio et introducens formam in materiam,
quam dicit expulsio formæ alterius: Sed actio agentis, et introducens formam in materiam
est Generatio; et est alterius formæ expellens est Corruptio: in genere cau effi-
cientis, prior est generatio quam corruptio.

Sed dices est prior in genere cau finali
Sic facile suadetur potest ad hoc esse ratione præexistens expellit a subito
et alia generet denuo: Nulla enim agens intendit expulsionem formæ præcedentis
ipso; sed sua agendo introductio formæ in materiam: et finis præter quem
agens expellit a subito formam præexistentem illius: quo prior est in genere cau finali
Generatio; quod est introductio formæ in subito quam Corruptio, quæ demum est forma præexistens

dixerit:

Prima pars Rubrij sic venit exponenda: Vna est dispositio mali
et recipiat fra subtralis et subito auferat alia fra ex illa in
positiuis: sed dispone ad fra subtralis sunt priores ypia in genere
cal maalis et in fra fico dante (dicitur) ō desino fra aut contrario illi
est prior in genere cal maalis fra generatiō: ergo maior: Nō vtrum
sit dispositio ad receptionem fra recens ē nō nec impedimentum actualis fra
sed fra precedens in maa est maximum impedimentum actualis receptionis: ō
et fra precedens expellatur ā subito et quodq dispositio, ad receptionem fra denovo
genitā: ō expulsio talis fra ē prior generatiōne vñ genere cal maalis

§6. Argumenta opposita huic Conclusioni Rubrice

Pura arguta Ora sane Ryma Rubrij opponere poterant: sed ea infra
ipsis sedem habent, illa ergo nunc omitto: Oppones nihilo difficile accidit. Ari
Circa initium vt asserat: q fra corrupta et genita sunt in eodē instanti: Frā
denovo introducenda in maā ē prior ea ligna duratione in subto qua destr
ibi expulsio fra actualis: ō nullo modo vt generatio talis fra potest cum
sed cum vt prior illa: vta ē certa: erans pr: Ona fra expellit alia prius
possibilitate ex illa ō eodē instanti, quo ipsa introducit in subto, negatum
fra ibidē adhuc existente: ac inde illo instanti mundus vt corrupta alia fra
fr data: Nō fra denovo adveniens nō pugnat cum alia, duo nō illo subto ad
pugnat cum fra ante expellenda: ō fra ad ste expellenda et simul cum fra
expellente in eodē subto:

Affirmat Explicit amplius: Fra qui in subto ē in actuali
et expulsa: Ad expellit et introducens alteri fra: ō prius et introducto
alteri fra, et fra in subto nō sit: ō do introducit fra denovo, adhuc et
alia fra ratione subto: Ad hoc ipso venit et prior generatio et corruptio: ō

Nego adhoc arguo ex D. Rubrij

Hyc pugna fratrū nō ē mortō et gladiatorio; sed per impossibilitate, quā adhuc
in eo instanti nō permittit coexistentia simultanea rerum impossibilium
adhoc ē vt verificetur fra precedens expellit fra denovo genitā
sat vt sit illo priori ex prius fra et nō ē alteri: et in instanti initiali durans
fra genita fit consumabiliter fra corrupta, et sic ita dicit de instanti
de incipiente, de desinente rerum eorum:

Instatur hyc dextra ex Luce, qui tenebras expellit ab aëre
illa Lucida reddit: et tamen ad huiusmodi expulsionem nō requiritur et simul separatio
Lucis et tenebrarum in eodē subto: ō pariter fra precedens in subto potest ab illo
expelli propriae fra denovo in illo introducta, quin adhoc accedat vt in eodē
in instanti vtra fra simul in subto existat: Ad Videre ē in oculo illius quorum vna
lucem aperit, altera clausa, et quidem fra, et hoc sibi scientia tam adaequata: et ad
confirmationem:

Ad replicatis: illo prioni xaonij q quo Vna frā exp̄ellit alia, et inter
ligit alia frā Corpta: ō dat illo prioni frā genita, et frā cogellenda
in Subto: an Accty: Ita ergo: Nō corpo q fra n̄ ri Corpta dese et
in Subto: ō Si illo prioni hoc intellectu Corpta intellectu adhuc ē in
Subto:

Ad 2dm: Nego Cro: ad Cuius q baby: dist. ans: corpo q fra nō sit
Corpta realiter, ō ng: sit Corpta realiter, et si nō dy intellectu ans fratris
Corpta nego ans, Cosq: Cuius falacia inde Cognoscit q amor essendi aequi
ter ad modū dicendi.

Ad 3m: Fra precedens in illo instanti Corpta decapulsa
a Subto: Cetera illo prioni nō dy intellectu ecapulsa ea Subto q nunc in
tellectu Generatō dicti de Corpta Cerando: Ecquo nō q infertur q fra
ibi nō sit Vere Corpta: sicut sto nō dicitur arat inhorē q do radix
fratris sumitur, et Cognoscit nihilō eo hoc nō inferit q radix realiter
nō sit arat: Hac de hac questione

Questio 3. Quodnam sit Subiectum immediatum Generationis

Quatuor modi opinandi reperiuntur circa Subm Generationis substantialis
possunt tam ois Cenā ad tres reduci: 1.ª Sit accidens q Subto, cui Le
dat inhaer immediate Mag in formatā frā substantialē quo Cua Mag, et in
Separabili abilla: Cuius opinionis sunt adhuc inter Se diversi: alij enī aū
humabant dot dam frās in Mag, quot sunt Gradus perfectionis Cominicabilis
Subto: huic Cenā Patrono fuit Abicenda in Libra de anis Cap.

Alij Do quando hoc asserebant
Cem Comitantem Mag, Ctrinsecam abilē ac in coexistibilē sicut Materiale
Cequa asserebant Concurrere ad ductū Cuiusvis alterius frā exp̄ellendā
a quo duo Tenendi Stat Abicena Lib. 1. Sub Scientia C. 2. Secundus
C. phosq: Ocam quotlibet 2. q. 6. et alij quos citat Vir Acutissimus in hoc, et Obtutenses
Increpant, ac Cesellunt:

Alij dando q Subtili inq. dist. 44. q. 8. a. 2. asserunt: In
Oppositis Cuiusvis dam frā Corporeitatis Mag coexq, et abilla in Separabili
Cequa et eo mā indicant Cotini Corpq nō quidē Cplex, et deq dicendo
Subto: Ad inscitiā, quale Abillud indefinitione Cfrea hoc Cotineri, cū dicimus
Q et Cotinq Corpore, et ara: Sit exponentis Suq Subtilis Mag. M. Abicenna

Q. Cenna inter Cetera satis q. cum subtilis
tenet Subm Generationis substantialis immediate ē tota Cpositi Cenans genitū
Sicut et Subm alterationis quotidie accidit: Quae Stant inuenies Art. quest in Minta
rijs Suq a hunc Librum Cedere potentis.

Q. Cenna docet, Vt Subm immediatū intrinsecum sub
Cepicij a Generatione substantiali mā primā nulla frā ad hue substantialē mediante

Inter quã et talẽ Generationẽ grex et subtẽ eiꝰ de heat: hanc sentiã
defendunt Molinesꝰ ex Nostrãis, et Caietanꝰ 3.p.q.35.a.1. Flandꝰ
li.6.q.met. Complutensꝰ disp.2. de Generatione, q.3. §2. n.44. ubi quos
Nobilioribꝰ huiꝰ et patrocinio sequitur ibi Sti Thomæ: Lit.

§.1.

Exclusis fundatis, quæ primã sentiã non cogunt deserere: ubi sua tuẽ
inhiã ostendam: Liquido sñ primo explicanda prius mihi imposterũ appa
ret 1º. quid sit Forma substãtialis in hac Sect. 1o. Ubi sic Loquitur: Pater Salo
ẽ opinione, et tradit Abicembron in lib. fontis Vitæ, quẽ mea ẽ ordo
Formæ: ita, q. 1º advenit mihi fõa sñ quæ est subtã, et postea alia sñ
quam est corpus, et postea alia sñ quæ est aliquod corpus, et sic de aliis:

Quibus potest
assumpta causa quia intranda substãtiã, in loco à subtandis Gradꝰ seperã
res et inferiores non ẽ distos realiter: Non gradꝰ, generiꝰ, et Universalis
predicati realiter, et in sensu fali de specifico, et de individuo: Indeq;
predicatoꝰ Genꝰ sunt in sensu fali: Genꝰ ẽ duo, hoc est corpꝰ, corpus
est subtã: et Attribuunt ois hi gradꝰ absq; omnio fã: patet ria: non
si adversa fa realiter Attribuerentur essent Genꝰ adsumpti dati predicatoꝰ
accidãlis, et ẽ subtã non seq, ac. ista: Mel ẽ dulce, et alia hujmodi
q̃ cũ in sensu Scholastico sensu, q̃ in sensu fali sunt Genꝰ predicatoꝰ prædicti hoc
esset ẽ denit ẽ herit eandẽ fam, aqua gradꝰ in illis enumerati dimanant, et
non à fis diversis.

Confirmabat prædicta sentiã in ordꝰ sensu explicata: Siem
iusta diversitate gradꝰ, qui sunt in composito substãli debuerint multiplicari
fas; et in albedine, q; hinc etiam alba deberent a Pictore fas diversꝰ realiter
quam altera qualificaret subtã sñ Genꝰ superius qualitatiq, altera sñ
Genꝰ subalternum qualitatiq magis: altera sñ Genꝰ infimum albedinis
alia sñ Speciꝰ atomꝰ albedinis: Sequeretur minuer q̃ in homine Attribuenda
forent multiplices fas, alia quidẽ aqua haberet ẽ subtã; alia aqua haberet ẽ
Spiritualiã, alia aqua haberet ẽ intellectibꝰ, et alia denig infima, quæ illis tam
modo intellectibꝰ Attribuerent. Ad hoc est fa ois Theologoꝰ concedentiꝰ in homi
nibꝰ, indivisibilibꝰ fas ẽ subsistentes, et fa ois Thomistaꝰ pariꝰ docentiꝰ dari
qualitates simplices: Sententia illa 1º modo explicata fa ois Theologoꝰ et Thomi
starum tenentiꝰ reguiri debet.

Deinde sic refellitur hæc sententia explicandi hanc sententiam
maxime Peripatetici: Generatio substantialis adhuc tendit, et producat quicquid potest unum
ẽ se; sed eo modo, et fã introducenda in illa quæ præexistebat unꝰ ẽ se: Ergo et vera est
opinio hæc eo modo recipitur: Generatio quæ est ẽ subto modo, et alia fa
substãtiã: et unio: Explicatis quæ dicta sunt in alio quæ fit unus ẽ se in Genera
tione substãli: Nam quæ unio est eorum inadæquatorum fas illis correspondens: et explicata etiam
adversariꝰ genita quæ fuerat hanc eo modo unꝰ ẽ se in genere substãli;

Nec adversarius hucusque occurrere dubitat: Explicatis

8

Cathos, inabu ꝓcess negvit fieri ꝺns ꝙcē, bene ꝺam exꝑlarih Entib
viachu inoplicꝫ.— Sꝺ hꝰc Stutio Sanꝯ ꝑpetua manet, ꝙ ea quę int.ꝰ ghic-
dizing.— Nunc ꝺ Sic Stra uniuenat: Nos ita requnat achuꝫ alterum
Sꝛegone: Sicut achuꝫ Stizing, ꝙ alię achę ibiꝫ subsequat: Sꝺ hac ratione ꝑa
Stinę requnari ꝺuobꝰ exaltinꝰ inerdꝫ ꝺ. Sꝺ ꝺ. et requnat duoꝫ ꝑa
ꝑa Substaliꝫ, in eadꝫ mad.

Exꝑlicat ꝺ. ꝺc cap.: Sꝺ em ꝑa denovo adveniꝫ
evet achę ꝑrimꝫ mad, Sꝺ nꝙ: Nꝙ evt achę ꝑrimꝫ: ꝰ nꝙ denit ratione
ꝑa Substaliꝫ, quę hoc ꝺefitit Sꝺ sit achę ꝑrimꝫ mad: Sꝺ ꝺica ꝑrimꝫ
ꝰ illa est quę ꝺ. achuat mad: Sꝺ si alia ꝑa in mad ꝑcederet illa est quę
Ego achuaret mad; Et nꝙ ꝑa denovo genita: ꝰ ꝺicendꝫ est ꝙ ꝑa genita ma
Ug alioꝫ inclusto ꝑsonꝝ permitit, quę cꝫ illa simul achuet mad.

Genis uniuenat tradita
Stutio quibꝰ ꝑa Substaliꝫ in mad recepta Stituit ꝑdam in specie
detrata: Sꝺ hoc ꝙro nꝙ Manet unꝺa mad, ad Ulteriora achę: ꝰ: ꝑmanent.
Nulla achio ꝺoctrina ꝺenit Viri: ad ꝺecendꝫ alię singularitatꝫ, Seu de
trahꝫ in in ꝺiuiduo: Sꝺ Virtil est detrahꝫ et singularitatꝫ Viri sit in natura
specie infima ꝺ. atoma; alioꝫ ꝺani gerent agarie zer Sdeꝫ platonicꝫ: ꝰ
quibꝰ ꝑa Substaliꝫ in mad recepta. Stituit ꝑdam in specie detrata: Spiritꝰ
ꝺ. exco Stat: ꝙ ꝑa Organizatiꝫ. Soo ideo inoplata ꝺ. ꝺetraxiꝫ, ꝙ ꝺ. ꝺam
tribuit gradꝫ Generiꝫ: qui Stro ꝺiuisiꝫ est, ꝙ Stro specificꝫ: Sꝺ nihil
in specie detrata Stituit manet detrabile, ꝙ alioꝫ ꝺiuisꝰ specificꝫ: ꝰ
ꝑa ꝺ. ꝺare exꝑmisit inferri:

Ultimꝫ mꝺꝰ exꝑlicandi Sententiꝫ: Sc Scribit in
quinat: ꝑa mad Materialiꝫ, sive Viuentiꝫ sive nꝙ Viuentiꝫ Stituit cꝫ mad
Corpus, ꝰ Superfuit alia ꝑa Corporeitatiꝫ in mad: quę admihilꝫ ꝺefuit
potest ꝺ. Viri, Et Corpꝰ Stituat: ꝙ ergo ꝺ.: Quia illa ꝑa tribuet ꝺ. Materiale
ꝰ et ꝺ. Corporeꝫ: Nec em materiaꝫ abꝙ spirituali nꝙ aliud ꝺistinguit cuꝫ
Scio: nisi ꝑa Corporeꝫ:

Nꝙ est: Quia mad cꝫ ꝑa Corporeitatiꝫ illi Coadunat Stituit
Corpus Stratꝫ ꝺeꝙdicamto Substę, ꝙ adversꝫ axiꝫ patent: Sꝺ ꝙ positum
ex mad, et ꝑa materiali ꝺ. Stratꝫ Et Corpꝰ Stratꝫ: Et ponibile inꝙdicamto
Substę: ꝰ abalizina alia ꝑa ꝑyter actionaꝝ ab Sto hoc ꝺevet heri
ꝰ ꝑa denovo genita; cꝫ alia nꝙ sit, quę tale ꝺ. Corporeꝫ ponit causa
Stratiꝫ:

Argumenta S. Sentiꝫ Saventia Stuntur

Pro ꝺ. in sabor S. Sentiꝫ: ad generadꝫ Substaliꝫ necꝰ requisitꝰ ꝙ
ꝺ. sit in mad ratꝰ Corporeꝫ: ꝰ Sꝺ hoc ꝺevet Genere Stratiꝫ abalizina ꝑa ꝺ.
Generatꝰ nꝙ ꝑt Substare Viri in mad affecta ꝑa: aqua ratꝰ Corporeꝫ
Stenat: Maniꝫ ingna est ꝺificultas Sic ꝙ: Sꝺ Generadꝫ necꝰ requisitꝰ
ꝺ. Generans & ꝙ ꝺ. sint similia Saltꝫ in ꝺ. Corporeꝫ: ꝰ ꝺevet ad Generadꝫ ꝙ
ꝺ. ꝺere ratꝰ Corporeꝫ.

Huic arguto ex tenentur reg. Straxij: Ng corpus Xpi, q fuit de virgine natus fuit corpus Xpi; et q in sepulchro iacuit fuit corpus mortuum: Sed dicentes et corpus Xpi, et mortuum est falsum: ꝯ ad hoc vt saluetur corpus ide iacuisse in sepulchro, q fuit de virgine natus necesse est, q deat et adeste ꝛa.

Resp: Ex dictis in capitulis

Rñdr q dicat corpus Xpi dñi ide: q et de virgine natus; et q exinde mortuum permaneret in sepulchro: Lo q manuit ide mea; que fuerat inter trata a via Xpi: dñi subtra cadaverum = Lo: q manuit ide suppositu, q fuit et vt mea vnita persone verbi, adhuc, et manuit in triduo mortis dicar ide corpus, ac antea.

Hec doctra et expresa D. Thq. 3. p. q. 50. a. 5. Scripsit dct: corpus Xpi dñi mortuum, et viuum simpliciter fuit ide num. q ac suppositu ide; corpus autem Xpi dicitur, et mortuum fuit suppositu ide, q ab habuit alia hypostasim viuum, et mortuum, preter hypostasim verbi dei: Videte circa hoc Magistrum Sententiarum loco citato. et Caietanum ibidem:

Ad replicabit ex Scotto et Argiro: communiter docent dd. ide corpus q fuit de virgine natus manisse in triduo mortis, contra Scotum, contra Argirum illos, qui affirmabant corpus Xpi dñi fuisse in elementa resolutu: Sed et hereticum erroꝛ improbauerunt, qui erat huiusmodi, q ide suppositu corpus manebat ex eo, q erat antea; et debet accidere ide quod dicitur ex corpore, q subtra cadera illi adderent: et mutatis: Ng ergo si ide est suppositum huius, potuit manere resolutu in elementa, q mortua manserit vnita verbo subtra cadaverum elementi: et hereticum ex improbauerunt, alias q suppositu ide corpus manisse docent dd.

Resp: Hoc arguto ex Straxij: Dato enim q dñi dni corpus resolutu fuisse in elementa ex ea caparitate retinuerit q ipsi attribuunt: et tunc elementa stant: Ad hoc sufficit, vt maneat ide corpus, eo sensu quo dicti sunt supra fuit et resolutu in elementa, et manens ide numero corpus: Quomodo autem ex illis congruebant, qui in hoc militabat, q hereticis contrarient fuisse in elementa resolutu corpus illud.

Deo q in nro tractatu. Arguitur Primo ideo quod inferatur, q corpus Xpi in elementa resolutu, q suppositu fuerit manserit ide; Sed q a vita sepulchro fuit reportu illud corpus et vnitu suis: Sicut de corpora aliorum hoiu: Sed corpora aliorum hoiu reperiuntur in elementa; Sed manent subtra mixti, quod et subtra cadaverum: et manet ex subtra cadaverum corpus dñi in triduo mortis: hic et ipse dat patrum, corpus illud q dentis ipsius attribuit.

Alia quę in hanc doctrę opponi poterant vide apud nrm Aquinat. apud Mr. Canesium thom. 2. in 3. tract. 4. q. 76. disp. 4. dub. 4. n. 3. et de vinculo.

§. 3. Nostra Conclusio

Actio generativa substatię set q subto, cui immediate inhęret maa prima ltrę oppositę: ptr 1.m hęc assertio ex Christ. 3. phic. text. 8. Ibi docet Aristo subiectari in mobili: hoc nō sic arguo: Sed mobile q generatione substatię st maa: ergo hęc st generationis subtę = Deinde ptr ex eodē Phō. c. 4. text. 14: Ibi ait: Deinde subtę ertę dentium susceptibę, maxime quidē ac pueri materię st. quę verba sic explicat Phō doctor: Dicit hęc idest 1.m maa st maxime apta subtę susceptibę generationis, & corruptionis q lamente Phi st D. Phę, subtę, cui immediate inhęrent generatio, & corruptio est ęqua maa 1.a ltrę oppositę:

Contra dep̄omitt sed nō q basiva Aureoli: sic sehet generatio ad genitū: sicut corruptio ad corruptū: sed actio vt corruptiva ltrę subiectatur in opposito corrupto; sed in maa 1.a nec generatio det q subto oppositę denovo genitę: sed maa prima: Hanc videt dicta d Minerę ptr: In illo devet subiectari corruptio, q exspoliata manet per se ne qua antea gaudebat: sed subtę hoc modo manet maa 1.a: ergo in illa subiectatur corruptio: ergo & generatio adrecta ig inimicata:

Ptr 2.m Huc: actio generativa vt eductiva frę, dapoē subti sed subtę ex qua poē educitur, st maa ltrę oppositę: maa 1.a st generationis subtę: primis ltrę syllogismi sunt perspicui & 2.m ex illis inferri sic ostendit: Nō ex alia frę educuntur ex quo subti: actio eductiva illius st in subto, ex qua poē educitur q si generatio substatię eductiva frę, st ex quo maa, ex habebit maa q subto immediato:

3.o ptr Huc: Ladem ratio Scoti: Generatio st via & qualitas agentis recepta passive in subto, ipsum transmutato; sed via & qualitas sunt gnes effectus causato: ergo generatio & forma ltrę, & effectę: sed ltrę talis vię st ltrę genita; & effectę illius ltrę sibi coalescunt, ex maa, & hybrida frę: ergo vt generatio substatię recepta in subto, qua intelligatur oppositę, et ei frari: recipitur immediate in maa, & nō in alio oppositō:

§. 4. Argumenta opposita suę Conclusioni Et quantum

contra hanc Conclusionē arguet 1.o Illud st subtę immediate generationis, cui repugnat denominari: sed oppositum ltrę maa potest denominari generatum: ergo illud st immediate generationis subtę: ptr Minor: Solum oppositum denominat genitum, & soli oppositō potest generatio denominari: = Confirmatur hoc argumentum.

Quia actio eductiua iuxta aduersantes rebellatur in opposito dni nri ihu xpi
Et uerū ista fra, vt quę dr educta exponi mdt: et nrę opponit: ē eductiua
actio nr subiectatur imo, cui miscat sm effectu peculiari.

Rep. Dicho generatiua multiplex tribuit denominatiu: actiu quidē respectu subi, ut ingenerem
subi informantis: actiu in genere ad efficientiā, seu causalitatis: ut
distinguit generatiū mdt, et hic vt denominatiū transmutatę intrinsice: passiuū actiu
denominatiu mdt, ut est subi terminatiui illi: secūdo V. denominatiu, quo vt
potiti effective tribuit opponitur, et fra si generatiuū sit. Ideo quia tuus enim
imb. ghzi:

Quoad 1o. Nr regulariter subi generatiui sit actiu illi: ē
fra de opposito sui dr effectu generatiui, nr bene exhibitiue interdum
ē compositiue nr sit subi immediati illi: ut arg: quia corpus xti ē in re
Eucharistia vt nr transubstantiatiui; et nihilo actio illa passiua
subiti penes subiectari inipse corpore xti dni ē aliis sit fra a suis
actiu nr deest adhoc, vt sit illi subi.

Et quia omnia minora: dr. 1o. Actio eductiua sit vera transmutatio nego fra: sicut sit transmutatiua, de dr: sed ad hui fra ga
qui transmutatio fiat ea peri subi recalit manens subtus tō nempe
a quo ad quem: nec fra a quo ad quē generatiui subtalis educti
transmutatiui, requiuntur in eodē instanti subtā denouo genita et
subiectiua fra, necessario debet precedere fra, quę est tm prioritate in quo
sed opposito denouo genito inducat hoc nr precedere fra: ē nequit ex
generatiui subi. Ad hoc het subi mdt. actio transmutatiua
est alterij generis, inde nulla est pariter ratio illa de generatiui:

Quoad 2o. Vel mdt recipere nr subtale in accidentale: Ad generatiū et fra
accidentalis: ē nr debet recipi in mdt tali sumpta, sed assistente
subtali fra: Maior et patet; quia fra subtalis facit vnū per se primo
per se tale mdt, et ingenerem subi: sed si mdt pri recipiat sem
nalem nr pri dicta fra nr ponet exilium actiui vni se in genere subti
ē ē affirmatiue ad hoc extraneus: Ideo em in 1o. principio defendimus et dā
in proposito subtale vnionem a parte rei litteris ga alia fra ingenitā
mdt distincta inabie; ga est transeuntia actu primi: Ad ch. Generatiū
subtalis subiectatur immediate in mdt, hoc idē requiretur immediate
ē nr. contingit ga vnio dicimus, ut eo ga ibi defendimus: Ita mio: Nr generatiū
recepta in mdt illa actuat, informat: ē fra ad generatiui. Requisita
ia vniuersit actuatio mdt: ē nr potest ut illa distincta nr se indere
subti:

Et arguto huic occurrimus: primo ē actu et industrie

Scifica: a scip ⟨t⟩ modis Vid, & quidnitas rei, sive dri: ⟨t⟩ alia ⟨t⟩ scip subtia: finis vltimus ng ordinatr esse ad dponendu; sed dr creatra, & simul & alio debet dispositu facere: secu, & ordinatr, dponendu et de facto dispositu facit cu maia t. ⟨s⟩ ipse & cu sit pura fa, inordine ad dponendu stricte, seu manet in ratione talis, dummodo ng sit abstracta saltem ab alu qui ordinet ad dponendu, modi dri, et ach perfecti.

Ng enera substalis sit ach ⟨t⟩ modu ⟨t⟩ duelis, de genu, et ng subiecte cur in maia ad hoc vt inclinea, vltat, illa & perficiat, sed dmodu gerat ad substalis gram hinc vt ⟨z⟩ supra, precedentia ejus in maia, ng derogat racm quod pod: nec a fra substali auferat tadu ach prim = Ingra & rei dist. maiu: si fra accidtalis scheat modi dri ordinati ad dponendu dr maiu: si modi Vid, et genu a cteris fris nesu maiu; et dr. Mist. subcadu distin ab eo tu:

Ex hinc ad primadu patet ex solutio: quia Vno ng se stet ⟨t⟩ modis Vid ad fra, atq adeo si in maia precederet Vnio dist. tinta abstra, hic simul cu maia dponeret, & ideo de ordinatu ad dponendu; adeo & auferret amaia tadu quu pod dr senuau absque ita tadu: & hoc de hac qu solone.

Quæstio 2a: Quodnam sit subtu vnedratu inhu sionis Accidentium materialium?

In tribo instituto qusthonis huius de accidtibu maalib dantur mo sermonedi fra circa speciatia, dr sunt intus, & voluntas perficiu, & immediate subiecta ⟨z⟩ in alia: aqua p.cise dimanant: quod patu ex hoc allegatis; q.a ⟨t⟩ dri sionis aiu a corpore (qui maalis accidit) intellectu & voluntas simul cu alia manent: quod procul dubio ng ita dicerent, nisi alia esset immediatu eoru subtu.

Circa quod aduertere oportet diuidu in hi ng est de subto denominu, & inhesionis: Nullu em dubiu est posse accu maale denominari dtu subtale dispositu, ex maia, de fra: Vnde hoc absolute dr alicui abalbedine accidentali & pulcher approportione partiu: Deformis & asearu inproportione:

Circa quod aduertere oportet Regula D. Thu 3. p. q. 16. ar 8. Quod si fra inducat criminale denominatione sibi dtu, & partibus, si dtu inadigua parte sibi ng denominat dtu absolute sed cu addtu & sibi sm quid: seu aut si alicui ex maia dia parte & ng dtu denominat: hoc em sufficiet vt absolute denominet dtu a fra, et si dtu immediate

Conveniat patri: hac de cã absolute dr hõe claudus, aut videns
ꝑ Virgio staeci ꝑpriu oculoru pspicue; et claudicãe ꝓpria obij fibij
Hinoro ã st dr absolute albus; sed sm densos, ꝑ albedo indifferens et
ex de, vt queniat toti, aut partj quo ꝓxio.

Autorum placita recenseri

In hac celebri Textamine etsi varij sint modi opinandi possunt tamẽ oẽs
ad duplicẽ sentiã reduci: 1.ã. Sentiã st asserentiũ; immediatu subtu inhyssio
nis actus maalis, et maã 2.ã. Inhic oẽs ferẽ Societatis ꝓpriant, ttsi in
hoc discurrendi diuersiant: quida em illoru existimant maã et actus homo
immediatu subtu; supposita tam grã subtali, aqua 1.ã deveree actuari fatentur
ꝑ abaccientiã vnice necessiꝝ: alij vero putant accia pendere amaã et assisto
mediato inhyssionis ad quo ex ꝓpriis existendum ꝑ similẽ dependeant a fra
et ã cã efficiente, emanaõnis, et postea ꝑseruante.

Frequentiorem dicendi modũ Autoruꝝ huiꝰ
sentiæ et, ꝑ maã et immediatu subtu adequatu ghitatis, quantitas et sit
inguo alia accia subiectanr: sic D. Manez disp. 14. met. sect. 3. a.n. 5.
et de ineff: Cardinalis de Luco intk. de Eucharist. disp. 10: Rebaga disp. 5.
phic. n. 13. et 31. Emelmal tract. 11. disp. 6. Lessij de diuinis perfectionib
et alij plures.

Modũ sentiendi exclusione procedenti opponit et asserentiũ qd
accia maalia oia intoto opposito immediate, et mediate, sm
subtu adequatu; si generatione secludat a aliquis exillis ostenciali actus
defendentes nobiscu subiectari in maã 1.ã. hanc sentiã tuentur Vasq thq
et nouissime Nr. Mouixe th. 2. de phic. disp. 50. per totu. et n. Monada
inhi disp. 1. q. 3. a.n. 14. Libra nobis et three eidẽ sentiæ adhyrent D.
Vazquez thom. 2. in 3.p. disp. 120. n. 3. Rubio lib. 1. de Gener. c. 4. et
Mariota in select. q. 7. defendit inflig illo Gerardi int. dist 8. q. 4. aliij
et fusiꝰ: Inguez obscuiꝰ sit.

Nostra dr.

Omnia accia maalia generatione subtali secluta, immediate subi
ectant intoto opposito: hic actus et expressa phic. et th.: Nq thus
7. met. text. 8. sic loquit: Illaã nq et quid, nec quanu, nec quale
nec alind huiꝰ modi: quæ verba sic solent exponi: si quitatis immediate inhe
rent magnitudini, erit quantu; si qualitatis in illa subiectantur, erit quale: si nullu
accs immediate inhe rentmagnitudini, quid vocatur thus, nec est quantu nec quale
Fatetur huic autoritati nimis
et fidendo et si illa frequenter teneatur thus nec sentiæ: posset nos illi occurri
dicendo: loquitur thus de maã 1.ã nullo adhuc ꝑfecto distincto a festa

Qro 2o quatenꝰ recepꝫa ⁊t abꝫ substatiꝫ, tractꝫ accidentaliꝫ: quod
dicit, sic roborari potest à dicentiꝫ: Nꝰ scitur a quantitate ⁊t quan
do, & a qualitate quale; sic à ꝯra substati accipit maꝫ ee quãd actuale
⁊t tamꝫ hoc dicꝫ Sequit̃ ꝯ immediate inde nꝰ recipiat ꝯra substatiꝫ: nec
expedit ꝯ dicatꝫ dicta sm̃ de nꝰ ee quanꝫ, nec quale, recte dicitur ꝯra
sic immediate recepꝫa quantitatiꝫ & qualitatiꝫ.

Efficatiꝫ ⁊t hic luce studiꝫ ejus de
mente Dñi Exo & Mut. Obiecꝫ art: Nec quicquid ꝫta maꝫ quidꝫ, non
substa Vero nꝰ est hui maꝫ: Ad ꝯ fabricati substa: Quꝫ Verba sicꝫ
ponit D. Arno: Lect 4: Accia nꝰ dent maꝫ, ea qua sunt, sed substa
est ens substꝫ:: Sensꝫ ꝯ ea de Dñi, ꝯ accia substꝫ nꝰ ⁊t maꝫ ⁊a sed
ꝯpositꝫ substale:

Ad clarꝫ hoc idꝫ infra explicuit dicens: substꝫ & het aliꝫ
simile maꝫ, inquantꝫ ⁊t recepꝫa accientꝫ, differt à ãmaꝫ, inquantꝫ
maꝫ nꝰ hit esse ee Vnicum per ꝯ: In hoc docet distinguꝫ ee substꝫ
accꝫ à subto ꝯra substaliꝫ, Ct hoc nꝰ ⁊t maꝫ ⁊a, sed ꝯpositꝫ:

Deinde ⁊t dicit 1o rationꝫ
fundatali, quꝫ sic se set: maꝫ ⁊a ⁊t impoꝫ ad ꝯra substaleꝫ, et accꝫ
dentaleꝫ, ordine quodꝫ: ꝯ prꝫ deret recipere illud adꝫ 1o ordinat eumꝫ
recepꝫa ꝯra: Sed prꝫ ordinat ꝯra recepꝫa maꝫ ad ꝯra substale
& ad ꝯra accꝫtaleꝫ: ꝯ nꝰ ⁊t immediatꝫ substꝫ ꝯrꝫ accidentaliꝫ; sed tantꝫ
ꝯra substaliꝫ:

⁊t sicꝫ superiꝫta ꝫba potest ee difficultꝫ: Nꝰ quia
se hent ach aut ꝯra recipiendꝫ, sic ch deret se here ꝯra recepꝫa illaꝫ
sed ꝯra substaliꝫ stach prim; ⁊t ꝯra accꝫtaliꝫ ach sm̃ quid, aut Secꝫ: ꝯ ꝯra
recepꝫa substaliꝫ ꝯra ⁊t prima ꝯra, d ꝯra recepꝫa accientꝫ & ꝯra sm̃ quid
aut Secta: ꝯ prꝫ ꝯparat maꝫ, ⁊t recepꝫa ad ꝯra substaleꝫ ꝯ ad accia:
& nꝰ ee maꝫ prius
⁊t impoꝫ adee simpliciter ꝯ dee sm̃ quid: Sed ꝯra substaliꝫ tribuit ee sm̃
pliciter, d ꝯra accꝫtaleꝫ ee sm̃ quid: ꝯ prꝫ ⁊t poꝫ ad ꝯra substaleꝫ recipiendꝫ
& ad recipiendꝫ ꝯra accidentaleꝫ: Maꝫ ee simpliciter & ee sm̃
pliciter; ee sm̃ quid, et ee ꝯ adiꝫ, idest ee tale; Sed ee tale supponit ea ad
hute: ꝯ
& ideꝫ dicit: Nꝰ prꝫ ⁊t aliꝫ inordinie adactꝫ specificandꝫ sicꝫ, ꝯ
ordine ad alioꝫ actꝫ: Sed maꝫ ⁊a specificat ꝯra substaliꝫ; ⁊t ee à prꝫ acci
dentaliꝫ: ꝯ prꝫ est ꝯra recepꝫa illiꝫ inordine ad ꝯra substaleꝫ, quꝫ inordi
ne ad accientia:

Huic fundato occurrit D. Suarꝫ Loco sꝫ citato n. 96. Sect. 3. ad
1um Vbi ee maꝫ ⁊a respicit 1o ꝯra substaliꝫ; cæterꝫ hoc nꝰ sequit, ꝯ prꝫ
illa recipiat ꝯ accia: hoc ẽm stꝫ stat ꝯ ordine intentionꝫ ꝯra substaleꝫ
Sit ita, nꝰ tam ordine ee occurrentiꝫ, ꝯ necesꝫ erat ⁊t recipient ꝯra substale
ꝯ accia.

Imo Stazij Videtur manifeste dicere, ng ꝑ Actorij in inventione et
posterij in executione:

Quod quidē a diquibꝫ exemplis videre licet: Veluti cum 1°
ordinatur ad visionē, cuius requirendę lucē; et nihilominꝰ in executione prius ipsius
prius lumē ꝑ videat obtinet: Ideo de specie dicendū est, quod cum non sit 1° intellectū
et nihilominꝰ prius in executione, quā obtinet cuius est species: Similiter 2° in his eveniunt
ꝑ tā substantialibꝫ, quę prius est in intentione, in executione et posterius.

Sed contra hanc solutionē multi
sunt insurgi poss 1° Ng illud exemplum: quę sunt prius in intentione &c: ng
semꝑ de finis evenit verificari: 2° Minꝰ recte ex illo deducit Blasius ad
aliquid nuper asserit: quo ad 1°: Quia verisimiliter est posterius eadē ordine intentionis
et nihilominꝰ ng est prius ordine executionis 2° illud assumptum non patet
et intentū.

Contra 2°. Prius est ordine adhuc executionis est simplicius quā
sed est simplicius quam ens absolutū; et est minꝰ quid abstrahentibus adhuc in exe-
cutione: 3° ens ꝑ prius = Respondeo: ng in executione 1° respicit nisi ad ea illum
quod est intrinsecus sibi: sed intrinsecus illi venit ens absolutū, quod est accidentale: 4°
patet hoc ens ng est accidentale Suponit ng obtinet in suo esse simplicitatis: sed
ng esse: 5° ens absolutū absolutū: 6° accidens Suponit ens absolutū in nisi, antequam advenit
accidens:

Ulterius: Esse minꝰ quid dependet essentialiter a esse simplicitatis adhuc
ordine executionis: 7° adhuc in executione Suponit esse simplicitatis positum
absolutū absolutū: probatur: Ng est minꝰ quid est accidentis: sed accidens dependens
substantia cui sit unitum ng: 8° esse minꝰ quid dependet essentialiter a esse simplicitatis adhuc
ordine executionis:

Item: Ng quo ad magis affert actualitatis, eo minus actualitatis in-
clusit in subō Suponit, sed magis actualitatis affert esse simplicitatis cui sit esse
absolutum quā esse minꝰ quid, quia est cui adhuc; seu est tale: 9° minus actualitatis Suponit
inclusit esse simpliciter quam est minꝰ quid: sed hoc ng ens absolutum sit accidens
recipiens in nisi 1°. Ens absolutum ens hanc recipienda fuerit in nisi actualitatis
ens accidentalis: 10°

Nunc autē ad assumptum ꝑ quod adducit Suarez Resp ꝑ Tolletur
regula medium definiens: Nisi autē huius 1°, 2° media in executione non dependent
a fine sicut in intentione: sed prius finis in executione dependet ab
medijs: Unde hoc debent esse prius ꝑ finis in executione, quod sint posterius in
tentione

Sed dices: Dispositiones scilicet media necessariō requisita ad executionem
ens substantialis in nisi: sed prius media in executione sunt prius ꝑ finis
illa intenta: 11° prius est ens nisi dicat dispositiones, quā ens substantialis: ista est propria
inferitur: Patet ex 1° ptr: Ens recipitur in nisi detracta abrecipiente illi: sed
nisi esse ens ng est detracta abrecipiendo hanc ens potius esse &c: Indiget dis

Omnia enim illa solu sehent ad hoc adrecipiendu nec ad fra substalis recipiendi, ne ad inchoatio requirunt forma, nec de in mat: sed dat forma recipiendi.

Ad 2dum dico ad Dm Thomam: nec est necesse ad hoc q mat recipiat substalis q educatur aliqua actualitas: nec ad hoc q recipiat forma substalis, recipit ad hoc immediate in mat, et fra accidentalis ne fra substalis educatur ex potentia prima nec fit: nec mat requirit ad recipiendu fra substalis; imo potius minu requirit quanto forma substalis, quo accidentalis: ad primu ergo nec requirit reductionem actualitatis: nec ad secundu necessaria est.

Ad 3tium dico: Aduersus probationem dicti: ad nec requirit mat potentiam ad formam, magis actualitatis, nec ad actu: Nec enim ad fra substalis sit mat per se requirat presupponi in mat maiorem actualitatem: imo magis oppositum in fieri: Nam supra dictum, quo magis actualitatis et esse fra minus actualitatis requisit ex parte mat: Quidquid maioris potentialitatis et receptivi et talis actus: sed quo perfectior et actus magis actualitatis affert: ad actus substalis sit perfectior et accidentalis minime ergo debet recipi in mat exigente actualitatem.

Ad rationem: fra substalis solu potest fieri de nouo et mat fra recipiendi: ad primum est quod dicit quod magis requirit ex parte recipiendi: sed fra et actuum mag fra recipi: ad mat fra recipiendi: Ad dictum dicendum est primo: mat non requirat aliquam fra substalem existentem, nisi educatam de potentia, quae existente, de hoc deducitur fra mat sehet et fra recipiendi: ad solu sehet ad dictum: et primo: alia fra magis requirit recipere voluntatis nisi sit presupposita intellectu: et sic ad primum recipit intellectus, et voluntas et tam intellectus quam sehet et fra recipiendi, ad solu ad dictum: ad patet dicendum est in casu suo.

Ad 4tum dico: adducitur ibi communis dictum et inueniens hinc fra recipiendi actuandi simpliciter sit fra recipiendi simpliciter: imo hoc necessario requirit, ut possit simpliciter et sit para forma, sed admixta actualitate. Et sane hoc arguto opponunt Thomistae: Non enim videtur quod tenens quod illius essentiae essentiae recipiat suam essentiam mediante propria mat existente propria essentia. Videtur quod essentia identificata cum mat est fra recipiendi fra. Sed ipsa unitas mat, et tam est fra actuandi mat: ergo in opinione Thomistarum, sequitur, quod fra actuandi sit ratio recipiendi.

Ad Secundum dico, inter receptionem unius voluntatis in alia, distinguo receptionem fra, de accu in mat, hoc est dicendum: quod mat possit inspectis absoluta, per fra existere sine fra adhuc unitatis hypothesi non posset recipere unitatem. Quia per fra ens esse actuari et actus accidentalis

quinquies adhuc exercet officium substantiæ:

Et primo ratione substantiæ divinitus assumptæ potest operari per se ipsum; et sine corporeis instrumentis naturalis per genus causæ efficientis actuare deberet: cognoscit manifeste agentia in capacitate suæ naturæ, et actuet facta accidentalia, non præsupposita ratione substantiæ in opera, quæ veniunt ex modo: Unaquæque autem in sua operatione, et exercitio substantiæ requiritur in materia ad recipienda accidentia, et non solum, et unica ad recipienda diversitatem in materia solum debeat et debito:

Quinto sic ratione non declaranda: Substantia accidentibus unitur mediate vel immediate loquendo: sed primum non immediate, nisi ponatur: ergo mediate: Major et patet, minor: Non primum est primum dimanans absque summo gradu debito ordinem: Sed ens per se subsistens unitum divinitus illud ens vel per se subsistens debet in rigiditate, absque aliquibus gradibus: et primum subsistens intrinsecum, sine duobus gradibus substantiæ corporeæ:

Major et prima assumpta debetur ponitur ratione, quod quatenus absque corpore in ratione corporis: sed nulla alia assignari potest nisi primum: et Major exacta patet: ponitur sine aliis gradibus, sub quibus debetur: et similiter aliqua debet ipsi primum sine gradu corporis: Minor et ex se patet: Relationem vero sicut primum facta lectura: data declaratione inferetur:

Respondetur et adversarius: Quod primum sit per se predicamentale substantia non tam debita ratione primi patris: sed solum ratione modi = Secundum est gradus primus, et non solum primum distinguitur substantia corporea, a non corporea: Sed ens divinum per quemcumque modum venit a Deo: et ipsi Deo, et non modi potest radicare primum: non solum debet primum ratione modi: Sed patris ratione Dei:

Quinto Major syllogismi quinquepartiti: Non radicat a Deo per se primum ultimo eminenter, et virtualiter: Sed materia multo exactius modo potest ultimo primum: et Exacta primum: ac per hoc non solum immediate illi = Probatur eadem Major: Non radicat per se primum debet exercere circa illam aliquam activitatem; patet de adversario Mordio tenente per se primum quod habet aliquam et veram influxum: Sed materia potest pura per se operari et omnino activitatem: ergo et primum:

Argumenta contraria solvuntur

Quoad 1. ex dicto quæ lib. 2. de Generat. sext. 6. docet = Scripsimus ad substantiæ, et alterationem, quæ ad illas sit primum veritatis circa modos Sed id, circa quod illi veritates primum sunt immediate subsistentiæ

14° 8° mad at subz gaiam, et imediate disponz ad fas subtales

Opinatur hoc esse D. Tha. 12. q. 77. a. 2. ad 3. Vbi sic ait: Dispositio duplicis speciei scilicet ad vltimum disponit ad formam et ad ipsa accidentia propria ad perfectionem: sicut aer per formam disponitur ad lucem, et per accidentia propria ad perfectionem eius. Et similiter dispositio corporis humani quae est per complexionem, disponit ad formam animae, et per consequens ad potentias animae, quae consequuntur animam. Et sic patet quod dispositio corporis humani non est ultima ad animam, sed ad formam animae. Et ideo non oportet quod corpus humanum sit immediate dispositum ad animam intellectivam.

Ad quintum dicendum, secundum Aristotelem, duplex est intellectus agens: unus qui est pars animae, et alius qui est separatus. Et quia ad animam humanam non disponit nisi intellectus agens qui est pars animae, ideo non oportet quod sit immediate dispositum ad animam intellectivam.

Ad secundum dicendum quod dispositio accidentalis intellectus agentis non disponit materiam immediate ad animam intellectivam, sed ad formam animae. Et hoc est quod dicit Aristoteles, quod intellectus agens est separatus.

Ad tertium dicendum quod dispositio accidentalis intellectus agentis non disponit materiam immediate ad animam intellectivam, sed ad formam animae. Et hoc est quod dicit Aristoteles, quod intellectus agens est separatus.

Ad quartum dicendum quod dispositio accidentalis intellectus agentis non disponit materiam immediate ad animam intellectivam, sed ad formam animae. Et hoc est quod dicit Aristoteles, quod intellectus agens est separatus.

Ad quintum dicendum quod dispositio accidentalis intellectus agentis non disponit materiam immediate ad animam intellectivam, sed ad formam animae. Et hoc est quod dicit Aristoteles, quod intellectus agens est separatus.

Ad sextum dicendum quod dispositio accidentalis intellectus agentis non disponit materiam immediate ad animam intellectivam, sed ad formam animae. Et hoc est quod dicit Aristoteles, quod intellectus agens est separatus.

Ad septimum dicendum quod dispositio accidentalis intellectus agentis non disponit materiam immediate ad animam intellectivam, sed ad formam animae. Et hoc est quod dicit Aristoteles, quod intellectus agens est separatus.

Ad octavum dicendum quod dispositio accidentalis intellectus agentis non disponit materiam immediate ad animam intellectivam, sed ad formam animae. Et hoc est quod dicit Aristoteles, quod intellectus agens est separatus.

Ad nonum dicendum quod dispositio accidentalis intellectus agentis non disponit materiam immediate ad animam intellectivam, sed ad formam animae. Et hoc est quod dicit Aristoteles, quod intellectus agens est separatus.

Ad decimum dicendum quod dispositio accidentalis intellectus agentis non disponit materiam immediate ad animam intellectivam, sed ad formam animae. Et hoc est quod dicit Aristoteles, quod intellectus agens est separatus.

Quod et ꝓprie: Partes illi sibi denotant illas capaces inveniant
Unde spiritus denotat extensum Corpus, sicut subtle quod, maxime in tenue
pro tali corpori spiritui sit maxime denotat extensum spiritus tenue
rei et sit maxime no est, vtra patet.

Sed dices: quid recipit intoto spiritus immediate de
Vel et immediate spiritus in singulis partibus recipi? Si spiritus recipit spiritus
immediate intoto corpore nutrimento corporis debet recipi maxime spiritus, vt
quo immediate: Sicut maxime denotat extensa, ita illa recipit spiritus
spiritus ita et tam tali denotari debet extensa, a spiritate.

Regi maiori illo dene lau
rei do partes sunt capaciter ad spiritus receptum: sic dicimus capax et re
cipiendi effectus spiritus spiritus; atqui deo denotat extensa abilla, sicut
maxime, quo capax est talis effectus spiritus: Nec nom et potes opponi
sit subtle receptionis, denotatus abalijus spiritus; et a liqua experibus
no sit capax huiusmodi denotatus: Istat enim potes hoc de spiritus albus
et quod, ara est signe vt quod de alba spiritus = Istis homo et adhe
rente Calvinista et incommunicabilis a Deo, dum supposito, et tam
partes diuisive no sunt hoc modo incommunicabiles. Et hoc ideo instari po
terat influxus alijs, qui ea breuitatis omitto.

Insuper adhuc: sic tales debet recipi
spiritus spiritate: Si et est ratio spiritus illos recipiendi, vt sup dicebamus: spiritus
No ratio spiritus recipiendi recipere debet de quo spiritus = Regi meo dum
et ratio est, quia ita, Deo nec est ratio recipiendi, quatenus tribuit maxime gradu
exporitatis; et adhuc gradu requisito spiritus et corporis. adhoc
et maxime tribuat gradu exporitatis sat est quod sit eminenter corporea
Si et adhoc vt sit ratio recipiendi accia, qui requirit ad gradu corpo
ris no sit maior ratio huius quo a Deo.

Rogues si Deus creare male corpora, certe
Caeca corpora et extensa: Sed agit a maxime, qui et patet: Si instanti
generatum creata, debet et extensa; ac deus creare spiritus; Sed negat et
tensa spiritus denovo generandi; Si candor spiritus observat, qui erat in puncto
corrupto: sic Deus: no si haberet spiritus denovo generandi prius haberet et de quid
spiritus a spiritate, qui est simpliciter: Cui Deus non possit dare intendimus.

Hoc arguit Imprimis pote
si dari effectus spiritus ante ipsos spiritus: no ex doctrina Deus, spiritus et
spiritus male et abigere causare; quo posito sic arg: Alia et causa spi
ritus esset indistantia abilla; sed indistantia et effectus spiritus secundarius
Deus et causa spiritus, nec effectus spiritus inde spiritus: Dari effectus spiritus
dis ante ipsos spiritus: Si arguit a dis quat.

Regi ad de toto Syllogismo Deus, ad min subsumpto et
Deo Deus: ad cuius probationem dico Deus est, si Deus circa quid agens operatur

In instanti generationis huius ignis, et est extensa vitrato illo instanti re
ali :: Deinde non requiritur extensionis illo prioris q̃ introducit in mixtũ
Ad hoc autem Respondeo, quod licet illa sit extensa realiter
ab ea extensionis non explicite.

§. Arguit sic in hunc modum: Aqua illi subiecta inhærent
de facto q̃dam accidentia: sed aquæ sensibilia accidentia exposita frigori, q̃m
diu manent inhærent manifesta: Ergo si aqua frigori exponatur diutius
adhuc: q̃ diu manent eadem subiecto, eadem accidentia frigoris, aequaliter exposita
frigori: Sed ultra: Non calor inaequaliter recipit eadem exposita frigori, aut diversis gradi
bus frigoris importat: q̃ eadem debet exposita manere: Praeterea: Non frigus aquae de
beat esse ad proportionem: Et oppositum calori; sed repugnat eadem alteri exposita
ipsi oppositis: q̃ calor in aqua non educitur exposita frigori aut diversis, ad exposita
manet: &

Ad hoc arguitur posse obiectari q̃ opponendo contra assertum: q̃ sic diversitur
suadeo: Non tamen quia dicta inaequalitas fiunt diversis ad frigus: q̃ supponunt
manere, ergo, ac inde diversis, Verbum subiecto: Sed fiunt exposita quod supponunt
q̃ fiunt exposita totis diversis:

Ad argumenta a Sed quia maiori quando minori: Ad cuius
probatur de aqua; Et nego ergo: Ad q̃ ad dissimilitudinem sit in hoc, q̃ frigus substantiis
sit passio, et primo actu manet; Et diversis mediate subiectatur in illa; Et accidentia possunt
educi: Et accidentalia frigoris est actu diversis illud exponere, ac inde immediate
subiectatur in opposito, Et accidentia possunt educi: Quod vero apponit doctor Ioannes
de spiritualibus creaturis a. 3. ubi verbis: In hoc enim non accidens q̃ subiecto
subiectum, ita tamen q̃ subiectum intelligatur actu diversis actu, Et non impossibile
Ad 2. Nego non subiectum praeponitur ad accidens diversis, q̃ subiectum actu, quia et
Ad 3. Sed diversis gradibus subiectum inquo accidens inhæret:

Ad secundo quando diversis quia
cujusdam dico frigus aquae est via oppositum calori; Et simul accidentia non
stant: Sed talium Et aqua q̃ frigiditas illi accidentalis, quando Et exponitur
illud diutius calori: Et sic frigiditas q̃pendet: Exinde ad Et sequitur, q̃ calor
sequitur educitur exposita aquae: Sed tamen q̃ educatur exposita existentia: Et sic sedemus
Facemus: Ubi de hac quæstione

Quæstio §. An in Generatione Substantiali fiat Resolutio Compositi præcedentis Vsque ad materiam primam

Ex dictis in precedentibus clare stat resolutio duarum difficultatum quas discutere agredimur. Nam ex eisdem, quæ in hoc dubio expendemus certo apparebit omnino sunt inter se diversa hæc duo: nimirum, quilly accidentis, quæ erant in deposito corrupto, maneant ingenito, cum hoc, & acceptabilitari intoto deposito, cum in prima 2a

Sito opposito sentire D. Oviedo trac. 1. de Gen. quæst. 3. a. n. 2. lect. 5ta quilly dicy. 1. in lib. 1. de gener. q. 1. sect. 2. n. 29. Ubi docet, q admisto accidentia mistæ subsistant in deposito; etiam in prima 2a adhuc non seguitur gratia restituta cum prima. Unde asserunt frustra Act opponi infudare impedando subsistentiam intentionis talis accidentis, et deposito: ideoque infrascripti quilly accidentis excellis, quæ in deposito precedenti existebant, omnes in deposito denovo genito: cujus minime ex 2o infrascripti censeant: sed talis tantum huius modi sentendi infra videbitur: Nunc ad rem.

1. Referuntur Sententiæ, & propria mens auctorum

In generatione subitali non gratia restituta cum prima, & decem Patres scholastici sententiam unam, altero dempto: Inde illa dicunt ordinarii sententiam juxta precedenti citatorum: quos addi possunt Soarez 3a p. to. 3. ph. c. 2. D. Oviedo trac. 1. punct. 3. Saxemander dicy. 20. p. 3. n. 16. Pinnes 3. ph. tract. c. 2. Quiroz dicy. 70. 3. t. Italia, & Ferus

2a sententia docet, quilly ex accidentibus, depositi precedentis remanere in deposito, denovo genito, ac inde in quibus generatione subitali gratia restituta cum prima: Ita hæc sententia juxta Ubi Ubi; quos utrum Arriaga docet probatum dimitto cum scribitur: Extra hanc ex scholastici adhuc tenent subito 3. opp. citat. ut Fonseca. 3. tom. c. 28. q. 2o. sect 2. ex Conimbricensibus, 1. de Gen. et Durando, in 1. dist. 8. q. 1. quorum ut videbitur jam refutari: Sit

Prima Conclusio

Nulli accidentis adhuc numero erat in corrupto perseverat in deposito denovo genito: Hæc visa est expressa mente D. Thomæ et Conimbricensis fatentur propter auctoritatem Sancti Doctoris cum Valde probabile: ubi 1. loco et hoc in hoc libro sect. 2o. sit. D. Ubi expresse inquirit, an eadem numero possit esse in generato & corrupto? cui dubitationi sic respondet: Dicendum non manere idem numero id quod prius erat corruptum per accidentalem subitam recedentem, quod prius erat talis accidentis, et advenit simile accidens, sed tamen denovo advenientis

Hujus ex adversariis hæc autoritate opponi mihi modeste de tanto Doctore sunt locuti: Quos inter Cavery dicy. 2. dub. 4. qui latius videndus est. Testimonia ex libris de generatione desumpta ubi Doctor inberbe descripta sunt, videor non valent autoritate tanti viri adstringi cum ex libris Doctoris scripta: hæc quia impugnationi diversa non sunt. Quid enim veritati & doctrinæ Doctoris præceptoris devotus

Vicinus sit Sl, in ordine ad calor, accipue ignis: idem
dici pot de accidentib⁹ recepb⁹ in composito corrupto, q̃ stellas & reliqua
sid observantur ẽ frac, & miti, quę in mixt accedẽt loco frigoris
siti corrupti: &c

Hic tam Aluisius Insignis opponit Ari thoz, sensum ask
centiq; accs naalis Mixtare rq; posse desubto in subtq̃ — Deinde tam
magis dependet acc̃ a subtia, quę a subto illiq; in subtia adaccidentiq;
quę in ipsa subsistent: Ad experientia nq; docet corrumpi subtia, accien
tia corrupta & alia succedant. & destructa subtia naale ad q̃ caumpant
forsi iure accia, quę illi inhærebant.

Rursq; rq; magis dependet acc̃ a subto q̃
ara tgalis: cu hic naalis ignis ponat sine subto ad vacc: Et tam certq
& de fide ad arg Mixtare rq; posse de uno subto in alud: Multomin⁹
acia Mixtare possunt desubto in subtq̃:

Præterea rq; Aluisius tradita sequitur
Calor qui ad in cadavere rq; ẽ eundẽ num⁹ ac illo qui præcesserat in cor
pore viuente; & mutatis adversantib⁹ stratiat ptr sequela: nq; tunc sol⁹ manet
naalis acc̃ uno in alud subto, & subto denovo succedens equivalẽ
ad cadaver viuenti, rq; equivalet: & ptr min: hz & cadaver ad ad
eiqs ratiõ cu viuente ita corrupto: hz ẽt & cadaver in nullo gradu
fortit calorq: & equivalet subto calorib⁹ accessib⁹ requit ignis ad
lor opponi rq; corrupti.

Exemplu & qd adducit Hurtado calor ignit: nq; ei gdb⁹
inhoc duxerunt sequentes, uno cum Mayo: quod ibi num effectu requirat agens
dare diuina adducit ea ad huc efficiente: Inde attendendo ad ea
dem partes ibi num calor, qui datur a uno igne: requit ignis ad
alio: Sed ad sum indixerit removendo prædicta ignis aqua potat comungi
vel intendendo, aut extendendo in alia parte subti:

Dato tam, rq; dicto: quod calor
aqueb⁹ abiens, possit a sole ignis, adhuc nq; sequitur, et aperte disparitas
tatis in ipsis effectib⁹ ad efficientia: vt si calor recipiat ignis, & effectus
eius naalis: ea ẽm ea naalia, si intrinseca ad effectus, ea ipsa effect
maioris intensionis sit ea hac ea, q̃ ea efficiente, quę respectu effectu
si extrinseci: hac de ea sed dicendum effectu eundẽ observari posse a calia
ea efficiente ptr tea, aqua fuit ignis, si vno pot ad acc̃ ignis, ad alio
subto:

Unde quidq; solutio subtilis ẽ et acuta, nabnullas tam patit difficultat
Unde sic 1o impugnari potest: ea intrinseca pendet ptr subtilia anaa
sunt accia ad subto; Sed hoc nq̃ obstat quamin⁹ eadẽ ptr eam partẽ
naalq; qui illa antea recipiebat transeat alio, quę recipiat ignis denovo
& acc̃ transire pot de una parte subtia in alia: & ita sit quidam

quando vno accio corrupto generatur a lrid, et hic sit pars subtr actionis
vtr; poterit Magister id accio transire de vno accio in alium:

Resp; quia perfecta obtinentia sua possunt eadem manentes in esse ois sua mat: et dare eis ois, et singulis partibus, non ois subtia adunantur; et tunc dicunt eis ponere communicare: at vt accia sunt entia imperfecta; et debilissima; vnde actus dependent omnino, tam quoad esse sua entitatis, quam quoad singulos partes; et sicut acia dependentia, facet in informando a subto, negatur de vno accio transire in alium transire, sic accis negatur transire de vno accio in alium

Ad. impugnare possunt plurem partialem in nra sententia mea accipit exitus a fra, tam ma a cae intrinseca: et nihilo; q una fra substalis dicit mea; ipsa mea vt per tardem modo alia fra succedat: o q accis dependeat a subto, tam ma a cae intrinseca, possent ids accis manere, q mod alius accius succedat loco precedentis; in quo accis subiectaxi valeat:

Resp Pery et q mea accipit exitus a fra tam ma a cae intrinseca, non tam vodo mea adhuc dependet sua accis a subto; q mea non dependet adhuc q, abilla fra detracta, negue indiget detracta existra, sed ex ei esse stabat mee pure pot recipere ois accius; non dependet adhuc, q, illa fra detracta adhuc et existat; sed potest et subsistere:

Ad Vero accis non st ex se informantes ois subiectaxi; sed vi detracta, q illius: vnde hic quantitas. P.o. dependet adhuc quem esse amplius detracta: et hinc patet 2d q mea potest et naturaliter subsistere ois q non tam potest ids mot accis naturaliter et in hoc ois subtis:

Sando impugnari potest eadem solutio in sune modi: Cae naturalis non st cae intrinseca, recipiendis accidentis in pia recepti; o nulla est disparitas inter alia solutae assignata: q ois: Cae trae intrinseca et illa quae manet intra effectu, q, pars illius: Sed cae naturalis aut recipiens, non st intra se abipsa recepto tam pars illius: o non st cae in intrinseca = Resp q accia non habent magnitudinem sit pars intrinseca illorum; sicut mag, cui inhaerent intrinsece, vnde mea et subto intrinseca accius, q non pars illorum; quod sane sufficit, vbi cae intrinseca.

Ad. Proponitur Secunda Conclusio & opponatur

In generatione substantiali ois accia composita corrupti desinunt esse ea illo, et fit resolutio vsq ad mag primo: Hec vltio sic videtur ad huius tionem abijs rationibus, patet ea q precedente assertione fuit examinata: tam ea scripta adhuc, in hac opponente: et primo testimonio; q hic A. thq illa textus deficiunt; q tractat 1.o de Generat. nic: text. 23.

Obi hic het: quando ā Subtz transmutatur nō manente aliquo sen
sibili, ut subtō eodē, sed quasi ex semine toto Sanguis, aut ex aqua
aër generatō ig hoc tale; quā Verba sic exponendo: Sm Phm hunc et hu
merale, dō talis transmutatō fit, Nō manet aliq̄ Sensibile in subto
sed nōn fiunt recipiuntō, Vtq̄ admittq̄ prima aliqua Sensibilia manē
rent: ō Vtra mentē Phi videtur asserere: q̄ remanet in sposito genito ali
quod Ex accientibus compositi corrupti:

Resp̄ Soto cū S. Thomas: quod nōn Sensi
bile, nt intellexit Christ accia, sed Exposita precedenq̄: quod nunquam sit
sine Subtā Sensibili: Vnde ex dicto nō dixit, nullo Sensibili manente
sed dixit: nō manente aliquo Sensibili, ut subtō eodē: Quo ō sibi
intendit, q̄ nō manet ibi Exposita Subtale; sic eadē Subta Sensibili
ut subtā Subtam Sensibilem; de accientibus ā, ibi ut curavit, q̄ rem sint
primē Sensibilia, nō tam ut Subtē:

Ad tm 1.º Cui ex accientibus, quā ibi manent
ex Autore opposita sentiā, et quantitas. Sed dicitur ex Soto, et Scotō
in quo immediate recipiuntur reliqua accia: ō Sc Veratur opinio illa; tuto
dici nō manerent aliquod Sensibile ut subtē; q̄ nec est subta, nec ex
hac precedenq̄: quod quidē manifeste ex dicta Soto, Nazq̄ averentq̄ q̄
nō manet aliud Sensibile nisi ut subtē:

Ad tm 2.º nō subta exponenda sunt
sane propriis ratiōnibus et Sensibilis ratione sui, sed ratione accii: ō nōn
aliquid Sensibile, nisi ut subtē subta, potest intelligi aliqd affectus
accientis: sed manent q̄ ex dictis affectus dispositionis, et gratiæ, aliquis
huiusmodi accientis: ō sic hanc expositam nō manet aliq̄ Sensibile nisi ut
subtē: sed hoc extraxiat Pho, docenti, q̄ in generatione cōq̄ transmu
tatur nō manente aliquo Sensibili ut subto: ō Vtra mentē Phi et talis
expositio.

Deinde si eadē accia manerent in Pane, qui erant in
corrupto; subta quippe illorum est tota ut nō subta exposita: sed ipsa vnā ex
accientibus predictis manet in vtroq̄ sposito: ō in generatione subtalis manu
ret hunc Casū idē subta Sensibile, quod erat in sposito corrupto: patet
cōsē; nō illud ut subta Sensibile quippe, ut primo dixi, et secundare sub
tentat accia Sensibilia: ita ō dixerit Christ in generatione, et corrupte
subtali nulla subta Sensibilis manere.

Ad 3.º ybari pot vna dictō: alia ō de Simonio
de sempro ex Pho. c. de subtā: Vbi post enumerationē accidentium
et singulorum subtantiæ, quā sunt quid singulare: hæc subdit: Nō enim
his primis subtantijs impossibile ut aliqd adsit, quod explicans ibi
Pho. op. 48. c. 3 dicto ens ē individuum impossibile ut aliqd aliud re
manere; ut Phs dicit predicatum: ō ex m. Phi, et D. Phi, in corpore

illa subtat: patet etã: Nã destructo subto ex pererunt ea que sunt
in illo, &c. Nec: Nã corrupto tuq requisitis sit destructio 1ª subtie in
toto tali. & ex destructione accia illius.

Eodem modo Henricus Gandauen adducit Aristotelem
Vbi ora nos quinet: Aria erã tuq ãt corrupto hoc manet rectus ee
existens subtialis: Vide Cajetanum optime & ad recte intendendu ee sm quid: at vo
ossa nã non est ee, ee accidentale: Nã accipet illud actã: Vide pari acciã
de denovo genito, et postmodu accia adillo equata: at vo accia corporis &
corpis mixta non manent: destructo ee simpliciter necesse & destructio etiam
ee accidentale, aut sm quid.

§. 3. Arguitur contrarijs sit Sabij

Primo ex dictis in hoc libro text. 24. Ubi docet: quod in corporibus
quã quã diuinis transmutantur, nõ manent eadẽ passio in generato & corrupto
sicut 2º ex aëre fit aqua ambo sunt diaphana &c. Alberti Lib. 2. Met.
tr. 1. docet: Elementa simbola facilis transmutari, quia vna qualitas sunt
communis, vt aër, & ignis: Item ens et aliquid = Nec est dicta Aristot.
10. quod non manent eadẽ passio numero Nã eadẽ specie, quia aduenit hu
mile acti ãt denovo aduenientis: similiter ad secundam autoritatem
Aristotelis 1. Meteo. Lib. 2. Sect. 4. Lit. C. Dicendu quod illud actus sit illa qualitas
remanet eadẽ specie:

Nã dicendu ad hanc Aristotelis non saluatur intentus Aristotelis: quia
Nec si in simbolis nõ sit eadẽ qualitas specie, tamen quia sic corrupto
sit qualitas opposita precedenti in simbolis, sicut in dissimbolis. Sed semel
corrupta qualitate qua videt facilius transire propter similitudinem: ex de
modo Aristotelis similitudo, quia corrupta: quia saluatur quod
facilius sit transitus in simbolis, quã in dissimbolis ad hanc Aristotelis:

Nec placet Magistro Collo. Loco ita
citato: Quod ita in simbolis quã in dissimbolis qualitas recuperatur, nihil
eoꝝ facilius sit transmutari in simbolis, et mõ est: quia qualitates quas
mentorum causantur abactis nõ substantialibus Unde quo maior fuerit
quantitas in qualitatibus maioris et quantitas arguet in ipsis substantialibus
nõ, ac inde indispositionis magis, ad transmutandum: Nã qualitas simbola
mixti recipit vno modo, sicut ad nõ: ac inde nascitur quod sit
transitus facilius in simbolis.

Quod 2º arguitur ab experientia de sumpto: Quotidie
experimur in cadavere eadẽ ee accia, que erant in hoc viuo & depato
in deposito denovo genito manent accia corrupti: ut patet: Nã in cadavere
denovo deducto redeunt eadẽ statura ee, eadem figura, calor eundẽ eadẽ
figuratio, que antea erant in deposito corrupto &c. Quod experientia
stat de accia in vivo deposito

Nec valet dicere: q̃ d̃ cadꝫ accia videantur sensui, nꝫ eisdem

Ad obꝫ similia accientiꝫ, quꝫ in corpto erant, dꝫ sensꝫ fallitur
arrigendꝫ q̃ ẽ raonꝫ: nꝫ nec ad̃ dicia, quꝫ retrahẽ, si imagina videa
tur apparere sensui obiecta, in quo casu dicimꝫ q̃ sensꝫ decipit d
q̃ raonꝫ ẽ arrigendꝫ

Nec iõ̃ valet hoc dicere: nꝫ strãe: quod et si in rebꝫ fideꝫ
obꝫ cadere debeamꝫ deo dicipti: q̃ raõni quidꝫ et q̃ experientiꝫ sensuꝫ
in rebꝫ naturalibꝫ, et sensibilibꝫ debemꝫ credere experientiꝫ sensuum
Eiusdem illoꝫ manifestor intellectꝫ ad fugiendꝫ inditꝫ debitꝫ modi rebꝫ
q̃ fugiendꝫ et fugimꝫ a thea, q̃ sensꝫ fallitur in accidentibꝫ: patet q̃ nꝫ
hora quidꝫ inaruato asserentur sunt nec naturales, utpote illa naturaliter acci
dunt:

Rursꝫ: Nꝫ dꝫ Martinꝫ obiicit: sensꝫ d̃ sensibile debite appro
pinquatꝫ nõ fallitur: et q̃ cadaver. l. o. et indebita distantia, nec fallitur
sensꝫ, circa accia illꝫ, quꝫ proprie sensibilia sunt: sed cadꝫ appa
rent sensui a rebꝫ exaccientiꝫ cadaverisꝫ, accilla quꝫ erant intro
sito antea vicente: q̃ dicere cadꝫ sunt data accia in strꝫ compositio

Rursꝫ q̃ sensꝫ fallitur
quꝫ posit circa sensibile debite approximatꝫ: ergo de sensibilibꝫ de
bent tam circa sensibile q̃ acc̃: Unde sensꝫ fallitur nec potest circa
obiectꝫ, figuram, et alia huiꝫmodi, q̃ sibi apparet ibi ẽ talia accia
q̃ distinguere autꝫ inter individuationꝫ huiꝫ, illiꝫ accientiꝫ, nec est sensibilis
ne ẽ sed obꝫ q̃ acc̃: Individuatio enim dicitur obꝫ abstractꝫ percipit.

Ad obiectꝫ et obiectum
Sunt passiones entiꝫ, quatenꝫ et obꝫ mꝫ, cuiꝫ ꝺ̃ideratio pertinet admodꝫ
spectat: Unde oꝫmodꝫ sunt extra genꝫ obꝫ sensꝫ: dicimꝫ enim ad pri
mam rationem q̃ experientiꝫ sensuum debemꝫ stare, ad ferendꝫ inditꝫ debe
bilibꝫ fer, nꝫ d̃ desensibilibꝫ q̃ acc̃ qualiꝫ et indebitꝫ diuersꝫ accia, quia
hoc alioquin fallitur sensꝫ, q̃ hoc patet solutio ad 3d̃. q̃ addit d̃ Martinꝫ

Contra quꝫ sic ad hominem
arguit̃ sic: Inspicis sentia sanguis q̃ fluens ãvena scissa, nec et
continuꝫ q̃ sanguine intra venꝫ manente: ante eum fluens q̃, nec ille
et tam sensui appareat obiectꝫ: o iõ̃ fallitur sensꝫ circa sensibilia
q̃ proximatꝫ debite: cuius inconueniens nullꝫ quidem dicere
possumꝫ.

Sed ad tractandum obꝫ dicimꝫ
Rursꝫ, aliqua data accia in proposito denuo genita, quoꝫ nulla et
ordinabilis data, aqua denuo fluxerint q̃ dicta: o facienda nobis et
talia accia cadꝫ ad, quꝫ processerunt in corpto: Et arguꝫ: In cadaveri
Aristotelis recenti inuenio, et fluxisse eiusdꝫ crassum tantum, crassitiem appa

zent. Quizedo & Calor, sed non est a sionabilis Cadᵃ denovo ꝺducliva
Calis accij. ꝺ: per Mins. Non calor ille tang ꝺducit extra Cadaverisꝫ
ne poti impedio, ꝺin Calore ꝺpendeat: Nec anime circumstanse de morte
inferente, stesse stat: sed pyter hoc nulla alia Cadᵃ a sionis
si posset: non est dabilis Cadᵃ ꝺducliva denovo Calis accijs

Quizmatr: Si Canis Vivus
aut a liud animal Surgi ficiat Magno impetu, & in medio ascensu mori-
atur: tunc eo Motus manet adhuc impulsus, quo fuit provectus: Sed non
potest, ille status tunc ex precedenti sit Corpore Canis, ante & moxeretur
ꝺ Cadᵃ ꝺ pervs.

& Per mins: Impulsus ille non posset ꝺduci absente, per Surgu Canis
proiecti ex abeo sit tunc distans; nec potuit ꝺduci a Cadavere; ex hoc
potius decessu & Surgu inclinit. nec potᵉ ꝺduci a gaize Magna velocia
se subintrante in loco relicto a bello Corpore, ꝺ sic per: non alio quin
tunc Motus ille Surgu Cessaret. Sicut nec cessat intratio aeris in locu
cuᵐ: nulla Cadᵃ a sionis Calis ꝺductiva denovo talis impulsus

& Sizes ad ille Calor, alias
accia ꝺducentis ab eo ad Cadᵃ Osalis: V. g. a Corpore Celestis, qui est
Cadᵃ equivoca, tunc ex Cadaverici, tunc ex adjs oppᵗ. qui in Cadavere dub
redditur = Ostendit: Cadᵃ Osalis attemperat se exigentiꝫ et nais sexu
inferiorꝫ: Sed impulsus ille in Cadavere, potius extra exigentiꝫ ipsius Ca
daveris, et agentis ad Cadaver ꝺducit ꝺ a quorum Magis. Non cessat ille
impulsus Calor a villa Cadᵃ Osalis.

Preterea: Non si alius exigeret talis Calor
ꝺduci denovo in Cadavere Maxime Calor precedens; sed hic non exigit
tale ꝺductu: Huiusmodi ꝺductio est a exigentiꝫ Nalis sexu inferiorꝫ
per mins: nec Calor precedens potius exigeret & ideo Observatus non ꝺductus
talis Calis: ꝺ Si ad exigentiꝫ Calis a tendat potius exigit nullus
alius Calor ꝺduci in ille Calor solus ꝺducat, & alius Consumendus est.

Ad hoc ora sexu de possum
Causa Osalis et Corp Celeste V. g. Cadᵉ illa accia, initio arquendis relata
sue gradus et cadᵃ equivoca illorum: Nec opposita ꝺsunt impressiones facte
ad primo ex sexu Maiori, deinde Minori: et extra exigentiꝫ Cadaveris si ora
illa ꝺsideretur. Non est de mins: si Vis intrandi Nadᵃ detrata ꝺ tale
dispone Sexus Mins & extra: Atque ex Nadᵃ introducuntur Cadaveris
Coherent ad huiusmodi accia, & non se: bene tamen ꝺsecutive ad accia

Nec Sexus est solus illa accia
ꝺducentis ꝺsecutive, sed Sequentis ꝺ Cadaveris (et quidem verbis; qui
Osalis reoperabat (erat Talis) accijs eni non solus debet ꝺtermineri ex
his, sed Sequentis ꝺpositis exnecessitate ꝺ Sed ex his sed Sequentis
ex necessitate mad

Omag ā detrato, et qm pyceuit adiuuā intrans Generatoy sub
fra Vicentio Rectio sequit ille Calor, et adeo pq pyceuit subfra
Vicentii sunt pareti, et in itinere Mortui sequit ex necessa diuso
impulsu, qui actu agit debuerat denouo, et ita ex necessitate sub
ex necessitate Mag.

Ad secta rationē dico: q̄ pyceuit sub Calore, sit
casu talis existentis; Caterū existentia illa de hac essa mag. sicut
talibus dispositis: Vnde ex nō Calor qui est esse, petuit sua essentia
hōnē, et nō ydueūt alterū Caterū aīa, qui sub tali Calore pyceuit
qui exciit essentiā illis ut hic dicitur sequat: sed ydueūt alterū
caloris pyceuentis similis: Et hoc facit scutū aīa, qui factum
notū obiiciebatur.

Arguit 3o. Contra sentia sequeretur q̄ multotiēs corumpe
retur aīa sine corumpente, q̄ inintelligibile est; ymo sequela patet
Calor qui erat vilioris, antequam introduceret q̄ regius corumpet. Sed
nō est q̄ quid corumpat: q̄ corumpit sine corumpente, ymmo: Nō Calor
denouo deueniens ex rōne sequit corumpere Calorē pr̄ existentē: Similis
cū nō agit in similē: q̄ ex hoc sit aliud q̄ corumpi possit, corum
pit de facto sine corumpente. = Deinde Calor deueniens denouo deuet
fieri castro āquo opposito: sed nō Calor alterū nō opponet: q̄ nullus
dat Calor denouo q̄ducit, q̄ qui pyceden Calor corumpat.

Rep. q̄ aīa ex multis
Capite corumpi pot. Vt dicit Alg. tract. de Virtut. q. 2. a. 12. 1o.
quidē per se, q̄ alteratōnē, Vnū frigiditas q̄ Calorē oppositū destruit. 2o. q̄
absentia sui Calōris: Vnū recedente Sole, Lux desinit esse in aēre: 3o. ad
corruptionē seu desinit esse, Vt q̄ nō relationē desiderit, Vero desiderio illius
desinit esse relatio: 4o. sanda q̄ corumpi subtō, et sic quasiōne adhoc de
quā desinunt esse destructo hoīe, et quodlibet aīa desiderio ipsi subtō

Hinc adarguit Hugo sequa
lo: Aduersus q̄ baōnē sc. mai, ernesto mīt, ad baōnē Mirotij aīa q̄ Bibl.
Text 1o. lib. 2. Vbi hic dicit: Deus est immensus q̄ similē corumpat
nō simile q̄ aīa corumpendo subtō, mag: sic in maior stanna cor
dumit minori: Hinc via, Deus nō dat corpori Caloris q̄ sit dat co
rpori q̄ aīa: Nō fra rōnē corumpit Leonē, tres ordei Caloris, qui virtuose
pyexabebat. Vnde etiā Calor nō agat in alterū Caloris sibi simile q̄ ma
tarū rōnē aqua sequit Calor agit in fra Leonē, Ordeū vel Caloris
qui destructo pyexo subto observari nō valet.

Ad 2a q̄ adit dico: quod sicut quatuor
modi sunt corumpi aīa, ita et sunt quatuor modi inintelligibiles illius
pcessus est alteratōnis q̄ Calefactōnis generatur in Leone qui

C. ad pyrentia sug cag ꝙ accidit ꝙ duo viuentia generant ẽ tertiu
pyrente: ℞. ad generacoꝝ subtr: sicut visibiliter sequitr ad generacoꝝ
horiz; 4o demu ad ꝙsitu fundati dcta. Et si excitat relatio; quando
ꝙ calor viuenti conumit, alig a lor denovo devenit y veniens ẽ ſra
viuenti: Et hoc no praxit calor precedens eoꝝ di opposime ex alio. Deso
defectu subtr, et dcto calor ioni. Et hoc compositu, sed sequitr ad ſra viuens
denovo in maã introductu:

Sed dubi: diuersi species ſtre cadaverica ẽ ſra
viuentis: ẽ alig ex tabi ſtra denovo gignit devent ex accia adilla sequtas
in illa quã subiectara ẽ dissimilia accientiꝝ quã in viuente preexerant
ꝙ ſt aliqua accia sunt, quã diuersitatẽ hñ ab accientiꝝ viuentis hoc
devent ẽ eadẽ numo, quã erant in viuente.

Sed ꝙ ſra cadaveris ẽ ſra viuentis
nequeant hẽre eadẽ accia ꝙria similia specifice, possunt hẽre eadẽ
accia comunia, vt videre ẽ inferi, ergo, in ꝙ dant a lebedo: accia
ẽ quã in cadavere ẽ accia generantur, dno ꝙ ẽ sunt accia comunia
quia preexit nichil obstat ꝙ sint similia accientiꝝ, quã in viuente preexi
serant, adhoc vt sint in cadavere: Et quidẽ hoc dicebã stranij ẽ fauere
sequit: si em eadẽ numo accia, quã comunia sunt, possunt manere in
composito denuo genito, eoꝝ quã erant in corrupto, ẽ mixu gradẽ specie
fice tantũ possit ee in utroq; si sint accia comunia?

Breues ℣. Accia disponentia
adhũ no disponunt ꝙsitu, sed ally mẽ prius: ẽ devent immediate
in maã, et in introto composito, accia ee manebunt simul cũ maã abilis
disposita: ꝙ patet: Nã disponẽ inherent immediate inco subto cũ maneant
sua effectiua gradũ: Sed hunc no ꝙsitu. Sed maã comunicant: ẽ imme
diate inherent maã: ꝙ patet: Nã effectiua gradũ disponẽ vt disponere
ad receptu ꝙsitu subtiaꝝ. Sed maã vt quã ad talẽ receptionẽ disponitur
ꝙprie, quã talẽ ꝙsitu posset recipere. ℣

Sed ꝙ vt disponẽ desinent et disponant
maã sat vt ꝙ illa recipiat mediate, et dcto: Nã em ee inquã
here nequeat, sibi prius habito ee simpliciter, hinc vt ꝙ accia imme
diate inficia recepta nequeat disponi, sed ꝙ accia recepta mediate
quã preexit disponẽ antecedentes in statu generationis receptiuntur introto
ꝙsito anti immediate, dcto quod; disponẽ ẽ comunicantes et quã vl
timo disponunt ad ꝙsitu inficio ꝙsito denovo genito.

Ad vltra hanc dubiũ Valde influunt: Disponẽ
ꝙprie perseverant indpendo denovo genito, sed sint maã ẽ subiectata ali
immediate hoc dhẽrent: ẽ immediate in maã subiectantur.

Maioris pont. Q. quinq: Nq esset ad maã disponat ad sta, et Vadit
pgrediatur ad illa Collocim cand. maã Manere sta: Ad recipiendã maã
Et disposita: hoc modo Manere debet in instanti generationis: Deinde
a sexto grado Caloris pcedentes indigesto corrupto maioris repletum sexto
Frigoris, Et octo: Caloris Frigoris Et destruunt, Sunt septimo illius
Septimo grado Simili pseverant in calore, Ad minãa introducit formã
Vtertiq: Ad priori ad Generationem nouã
Sta Et intellecit maã nuda ab accidentib: Et intellecit in accidentib: albedinis
tea erat. patet dta: Et arg. ptr: Et nata maã Et ita maime potens ad sta
deberet pgressuponi et pintellecit detracta peculiaribq accidentib: aliquibus
Nq est ratio, nec abagente Et durrico potq educat maã sta Et alba: Et
debent intelligi: talia accta
Ad Nego maiorem: ad cuius probam dic. arg: Loco pro
cave Nego arg: Loco et ad disponit adhoc Et actu, accipiat sta dubitatiue
de arg: Et dist. dicit: Deberet manere disposita Et disponens Et comitantes
de dta; Et disponens pprias, sicut dist. Mantea habitat de dta, Et actu
permanentes in subto tractat Nego dta:= Ad secdo de forte Nq ad illam
dta; Et nego illã: Nam Et ad Calor precedens Et disponens ad dictum
Et de Calore denuo adveniente dans ad oppositum. Ad dimittit Et ponit
ex defectu subti.
Ad Vltimã probam Nego sufficeret ad intellecit maã Et primi
Nali detracta Et disponentes decomitantes: quia quidq non debet intelligi
recepta illo non in subto, reduplicative, adhoc Et comunicent sua
effectu Stali maã: Iq enim stat eos diutius de illo non stq intellecit
Caliter disposita, quia et si ad Genq Caq maã reducatur, Et tamen
exprimit inhexentiq, de quo infra quiq disputabimus.
Ad tam de ad Vltimã probam
illi Maioris, q maã in illo instanti stq denudat remote, et mediate dis
posita Et disponentes pprias. Sunt enim Vtemporis immediate precedentes ad illud
habuerunt Et, tanq Vltra, sic et stq disponere potuerunt immediate non
illo tempore, non de Vltra tale tempus: Ad 2o a quo immediate sunt deinde
maã disposita, Et quidq spiritalis reducta Et exdisponibilis Et quia quia
detrahit adhanc stq, quia Calabiq, qui entali spiritali actione perseverant Et
tualiter, Et non tractat potest ex dici, q perseverat eadem essentialiter
Quinq Moneo maã detracta, adhanc stq in particulari, Et communiter
docent dnq:
Contra hanc doctrinã opponit Et Suarez: Quod hic spiritalis
fictitia Et Chimerica: Et pergit ad illa discutimus, Et tandem aduertit

75. grauis, & eñ talis scitatio stupida mala, & aliquid accessit: sic hoc
Adieus: habet intentu: sicut eñ remouit illud accessit cooperato corrupto
sic eñ poterat grauis alia & acra manere: sic & stupida grauis: omnes
net indifferens adueniens grauis & mala. & esse & stupor pura indifferens
que adueniens frigus suscipiendo:

Si propter hoc dicas, sarit Deus quod talis scitatio & calor inducto p.a. causa Aug. dicit, pendet mala intentum sicut eñ dicto huic dicto, ex Cineris calor requiratur frigiditas, seu difficile reddit illis introducendo, ubi & introducatur frigiditas, quæ ipsa expellat, & calor hoc quærit, ita similiter esse eo, & calor in mala processerit, relinquet debitu, quo facilitetur introductio ipsius:

Hoc in fauorem Dei Quis non debitu dicit stupor? Et ex eadem numo ostenditur, quod ipse inclinat frigiditas in Deum ostendendo, quia inclinando nihil curat & ostendendo alterius, sed & introducat calor, & dicto nihil refert & sui ostendendo: esto potius illa destruit. & chimerica & omnino hoc dato, sic hoc non procedit.

Ad hoc autem facile occurrit, ipsi aduertat aliquis Deum non esse propter & propter alias. Sic mala & non tamen per se, & propter bonum existentia, non & propter, hoc modo & ostendendo in bonum & propter quod sunt, & propter bonum inclinant: hoc de causa diximus instantiam malam primo non posse apparere sua perfectione in omni perfectione, & sua perfectione magnorum illi offerat summa omni perfecta, & tamen quemlibet bonum existentis, & ostendendo semissibilis habeat:

Sed et inde dicendum, Non calor & dispositio pyra ad ipsius, hoc & acquisiti non potest nisi destruat subiectum ignis & calor, & ipse calor ignis: Unde & quæ ostendendo in bonum, et misera ostendendo inclinet, & tamen disponit non & propter se, sed propter ipsa generanda, relinquat in mala inclinando & debitu talis ostendendo, & & accessit hoc cedat, in destructu Dei: hoc sic patuit:

Sed aduertendum Dei causa: quod hic scitatio duo importat: Vnum inuectu calidi in elementis, & inuectu dicit & stupidi acta, sed proprium primo, & radicaliter pro habendo hanc gratis ostendendo duo ostendendi potius & alia. adhoc & acquisiti & conatur dispositio & impressa hoc numo dispositio potius frigiditas processerint tempus immediate antecedenti: & & inuectu mala primo sic se habebat

Annida indispo impotet, vtam constat dales dispony hanc
ꝑ detrate, poti malis esserit.

Ad dicꝫ. Natura longo tempore laborat, anor
ganitatione corporis ꝙ ad initiang generatiõis. Sed initiang instãs
Organizatione inchoatꝫ. Si in instanti generatiõis eadꝫ organi
neret: o salte hec dispositio maneret exacerbentis ꝓprie precedentis
ꝙ minor: Nꝙ illa organizatione pexerint, alijs tmodo instanti ydo
neere tenetur loco ittis. o Quia prima ꝑduxit. Si illi instanti insi
tanti destruxet, tmodo denuo ꝑducere incipere.

Affirmatur loco sicut
amplius hec raõ: Natura nꝙ omnipotens tmodo magis sapiente operatur
quam fex: Sed insipiens est valde artifex, qui dispony rationabiliter
destruxet, ꝙ ꝓpter introducendi finit organa alias ꝑducenda
novo. o insipiens insuꝑ operatiõibꝫ naturalibꝫ accedit, si dispony ani
le dentes destruunt alias ꝑduceret denuo. Sicõ hoc dicamus
accedendo ad alias dispony exoanimis manere in ꝓpositio denuo
generando.

Vrgetur amplius hec raõ: Instanti Generatiõis & ultimi instanti
motꝰ, ꝙ quiescit huiusmodi dispony. Sed nichil actu pexit in instanti
ultimi motꝰ ꝙ quiescit. o nec dispony pexire ꝑuenit in illo instanti
Maior ꝑt certa: Nꝙ ultimi mutati est ejus alteratiõis ꝙ qua dis
pony quiescit negatꝫ dari in tempore agiti. o dato in illo instanti ꝙ
dicto: Nichil pexit ad illud nec in ultimo instanti motꝰ ꝙ quiescit
ejus actu, ꝑ in facto est: tmo antea; Sed ꝙ ens in facto est ꝓ
ꝑfectꝫ ꝙ destruatur. o &

Sed. a ꝓdicta dispony durant quoniã sunt in
compatibiles, ꝙra ꝓpositi coexistendi. Sed nꝙ ad instans pone
tiõis nꝙ sunt ex ꝑte ante impossibiles. o durant nꝙ ad illud
instans. Maior huius syllogismi manifesta: Minoꝙ illud ꝓpositi non
coexistent: Nichil pexeo ad hoc: Nꝙ ꝓpositi ang manet habitꝰ
dispõnis nꝙ ad illud instans. o nec sunt ante tempore ante in illo ins
tanti incompatibiles; Sed in illo instanti, imo desinit esse ꝓpositi; Sed hoc est
instans generatiõis. o nꝙ ad illud instans inclusive manent.

Neg ad obiectꝫ: ꝙ organica
lis illa pexedens nꝙ est ita perfecta, sicut requiritur ad introducendi ani
mam, Vnde nꝙ tꝙ dispositꝰ immediate ad ꝙ ad organizatiõis cor
poralis ipsi animꝰ. Nꝙ frustra laborat nata, inchoꝰ organizatiõis non
prima nata. Ut pote imperfectiõis agiti, Vt dignoꝰ ad secundi; quã

incomposibilis et ex precedenti, sicut et ex his ad que illi sequentur.
Nec frustra actu agit de actu educit: de prima perseverare nequit
ignis, nobilius est transmutatio, qua illo instanti educit, ethyc mag ex
cevit in mra, qua propter non actu agit.

Ad confirmatio rei Quod ex inducta ratione
non sequitur destructor corporis, inquo disponi corpora sibi
ex, Generatio in mra introducta, videri est simile = Ad illud quo
vocatur illa rao recipit plus maioris, de cuius gradu Deo ang: Non ex
cessum sit ad desiru salu, bene desinunt et hoc modo
tractu dicitur: vinco de instanti in quo brandy erat et plurimu mutatus ex
inde non sui modi non habent tanta duratio sicut alia, cui tri et desi
runt et venirent ad facta ei ex quo separari possunt; qua propter alia
accia, bene non destruantur sed ficiantur: alteri accia sui modi bene
desinunt: et deficit subtu sententiabus illoru:

Deinde ad id addit dicendu: Quod in his
bonis physicis subiectentur in composito assumendo; possunt simul cor
ruptere ex illis: Rejecto hoc illud destruunt, scilicet ex corruptio
compositi ipsa permanent: Ad quod destruon sat est quod sint
tali intensione, ut in instanti ei, nequeat amplius subtiliari per
manere compositu: Quo posito ad tale instans pervenit, tam
disponi in compositi ipsi simul pereunt, et ria alia accia, quo in compo
to inerant intrant:

Ad quesm: Si accia compositi corrupti non manerent
in genito, sequeretur non ex his doceri, ad mentem introduci
ciborum, et quos ciborum in crassis crassiores: Sequitur experientia improbat: Ad illud
quod sequitur: ex maiori: Nutritum subtu alimenti transit in substu
tia alia, aut in nutrientis: Unde accidente et perseverat illi
ad accidentibus; qui erant subalimento: A quo nulla remanent qua
litas nociva, qui digestioni inhibitui, et valetudini illi obstare
possit: Ad ei gratum, et sanitatis nos magis educit vesca deli
cata, et pyrosis in nutritis, et nocivis:

Ad 2dum maioris: Non vitiose et crassiores cibi
possunt nocere, ex tali tra specie in stomacho propter qualitates
dispositas salubri, quas ex his assumunt: contra vero cibi delicati antea in
subtia alia mutantur; sunt domini salubri gratiae, ex his assumunt qua
litates benignas et suavis corporis temperam maxime stomachi: Unde
potest intelligi, quo ad intentu dicti mutantur alimenta et talia accia

dalia accia non gerent: q̃ anima insultu illi⁹ barbari nocere
possit.

Quoniam Vtr. Laico q̃ accia exuga non manent in gosito de
novo & genio minuit affectuosa devotio, qua Venerant frequent
Sanctos religiosa: Nō hoc Signat absentia descensa Vt vera devotio
ster defuncti: Non fideles Conoscent hunc casu accia Sanctorum
pocra ibi non ee, nec eade ossa, nec eande spiat; sed alia denuo
ducta: at qui hoc videntur minuere fideles religiosum affectu studiu
& Nec fecisse non minuit fidelis devotio casu, q̃ dicit eade
caro, nec eade ossa, ac erant dū informarentur mēa, ara illius
Sanctis, cui religiosa colimus: sicut non minuit q̃ dicit eade accia
adhoc em fidelis pie, & religiose religiosa Sanctorum Venerantur
sufficit q̃ maneat ibi mea, quę fuit pars essalis structura illius
ti, ipsi⁹ virtutis dati Sanctitatis q̃ada ara adepta fuerit &
sin Resurrectiō iterū adeandē ara Vt ornamenta; quę sic sancti
fideles devotū exoctant. Et ita de hac quę stione

Quæstio 6. An Dispositiones Vltimę ad Formā Substalem provenient efficienter ab ipsa Forma Substali

Dispositiones Vltimę dixim⁹ esse indeplicii ligā: aliq̃ quę diuntur
proxę, q̃ non coexistunt formę introducendę in subto: sed Signum
cū dispositio corrupta fuerunt prius in subto ita & fuerunt mēa: aliq̃ vero
ponunt mēa Vltę ad formā denuo genitę: & istę numerari de
bent concomitantes, eo q̃ simul cū formā genita existunt, cū dispositio
denuo ducta: nā istę dispones sunt ad q̃ pacem difficultas
procedit dicti & tractando; An huiusmodi accia, quę sunt
pietatis emanativę provenientes ab ipsa Vltę sectatis ponunt Vltę
ad ipsas dispones?

Inquisitō Scholę suę dicit: Non Calor Vltę Actus, V.g. qui
est ab emanans ab ipsa substali forma ponit in instanti Gene
rationis mēa dispones ad receptionē talis formę: Vel An dict⁹ mutua
Calestra, inter Calor Actus V.g. et formā: ita Vltimo ponit ad mēa
sit prius tali formā, & dispositive agat illa: In denuo ad ab esse
cientes emanative sit tali formā posterior; & abrupta causa

Autorum placita reffero, et Veritj Authorem &

Verum modo opinandi et asserendum non posse dari Mundj Cadi
tate intr dispone Concomitante fr et effectu fr: sic Durandj, Pa
ludanj; et D. Bonaventura; quj ea de qua supra tenuerunt &
fieri resolutu Vtj adnotauj quidam in Generalj Quodlibeto; quos inter D.
Thomam vidi in metha: ref. an. 27. plura argumenta congessit, quae sententia
et absente eo non posse adhuc stabilitj Doctorj alicujus exactj huius
Centurj subscribimus et sunt N. M. Gabriel. Montesinus, Caporalis: Samuel
Valtj:

Ea Sententia Exceptionem opponia dictj temporis plausibilior facet accia
Ultimo dispositionis ad fr Caasi abilla efficienter: stantj hoc modo dicendj
pro tantorum Authj: Vt sunt Alexj Gradi in 1. 9. § 2. et dicitur: Gloss
Ferus dispt. de Generat. q. 8. § 2. Cagetanj 1. 2. q. 113. a. 6. Fl. Vasq.
de Cauxilijs lib. 7. Medina. Conradus. Fraaara. 3. contr. Gent. c. 193. Arr
Mendoza in hi: hoc idj duet vnj q. mille Mr Vorum: D. Fr. Jorgius de Salerda
hujus Religionis fulgentissimus lucubr. aquo ejus accepimus, et in hac mea
vt propria Labore partis evaluant: In hanc Sententiam inclinat ex extraneis
1. 2. disp. 211: et ex Comunj Doctr Discipulus D. Thomae: quorum et Vestigia
Segnar sit

Prima Conclusio

Accia Ultimo ad fr Abbatis dispositionis dimanant efficienter
abipsa fra. Unde in genere Caasi mediatj procedunt fra proximitate aquo
et sunt posteriores illa in ordine Caasi efficientis. Haec Duo et exposita Authj
q. 26. de Veritat. a. 8. in o: Decius 3. q. 7. 8. a. 93. a. 20. Vbi hae Verba
Calor qui fuit dispositio ad fr ignis et effectu proximus aquo ignis
Similiter in 4. dist. 17. q. 2. a. 4.
q. 2. lit 2. ida docet: Ita Lex de Grata, qua impij iustificantur, hae Verba pro
ferit: Motus Liberi arbitrij et quior illa Intellioe gratj in genere Caasi mediatj
Gratae et ut prior illo in genere Caasi efficientis, et sicut ejus dispositio et pars
omnj ad gradum disponit: quo nihil clarius dicj potuit in favorem Nrae assertio
nis: Ita deinde Ultio caasi Ratione fundata in doctrina Authj: potest dari
Thuma Caalitas et Prioritas inter fr et dispositionem primierae abipsa effectae
et sbat optime q. decia Ultimo dispositionis ad fr Caasi efficientis
abilla: ita ans: id q. in Vno genere est prius alio, potest in alio genere
et posterius: sed dispositio sit prior fra in genere Caasi mediatj
potest fra esse prior illa, in genere Caasi efficientis cujus sint diversa genera
Caasi:

fundamentz, q̃ diuerso modo cãent disponẽ, ac caat subiẽ recipibz,
Ideoꝛ patet, ꝛt hoc ad intentũ nr̃m sufficit ghisen cãã efficiẽtie et
fralis, hoc nr̃ posset suppoꝛtari.

Quarto quo ꝛdeni cãã fralis hoc ex quodammodo de
ficari potest; cãã em̃ fralis immineca pot̃ et effectus q̃ estrinsecus
et into modo datur mutua cãalitas. Nr̃a Maria et ꝑa estrinseca
Maiam Christum, et ago quodammodo sunt mãa cãta circa q̃ opa versatur
et nichilo; in sententia aliquoꝝ diuinis imperantur.

Quid qd̃ si dehac pot̃ doctrina nra
inhaꝛi in cãã efficiente: Contrito em̃ efficiens principalis dimanat
a Deo, et nichilo; intra sacramentũ, quatenus pars est sacramenti
caat effectiue instrualis gr̃ã; Eucha: Nr̃a Dñi et cãã efficiens
conversionis panis in Cpm̃ sacramentum Corpus. Et tam̃ ex hac eadem
transubstantiationis, qua et cãalitas cãq efficiens. et nulla inuenitur
pars Genere cãq efficientis cãq sint ad invicem cãles.

Preterea. cãã fralis dividit
in finis cui et cuiꝰ gratia: potest q̃ cuiꝰ et ꝛdi ex pri et posteri in ter
cãq fralis remoto q̃ nr̃o puncto. et patuit alitinqui potuit cãa mãalis
in recipiẽdo, et disponẽdo; potuit q̃ eadẽ ꝛs ex pri et posteriori in gene
remoto cãq mãalis: pt̃ ans. Nr̃a et Scotistarum theologi docent: In
carnatio Xpi fuit prior in Deum quam in ratione finis cuiꝰ gratia
et tam̃ in ratione effectus fuit posterior genere humano, q̃ incarnatio ad
hibita fuerit propter redemptionem humani generis: et q̃ ingenere cãq finalis
pot̃ est aliqd̃ pri, et posteriꝰ: Cui hoc admitti remanent in genere cãq mãalis

Ad 2d̃ q̃ inquirit Caietanus
Cadillus patet solutio: Nr̃q inest genere cãq remoto dato loco diuer
so modo cãandi: Vnde datur inuenire, q̃ ꝛdi ad idem cadet sub genere:
hoc et ꝛt dicunt in eodem genere ꝑximo: Vnde nr̃q et Simile.

Resp. 2o. quod q̃ admi
tatur mutua cãalitas in diuerso genere cãq, nr̃a tam inter cãã efficiens
et diuinum: cuiꝰ duo ex pot̃ q̃ cãa efficiens deuet ex pri et ꝑfecti
ori genere, sed absolute, et facta ꝑabone q̃ aliis cãis: Nam
Deus ꝑa regendo actiu aliquoꝝ ꝛt cãa efficiens deuet ex pri
nr̃q solu in ordine genere, et absolute, et facta ꝑabone q̃ aliis cãis
ꝑa q̃ ꝛt cãa efficiens suaꝝ ꝑprietatu nequit ex posteriori effectu in
alio genere cãq, accipiendo nr̃q potuerunt dispone ad receptionẽ illius

Sed ꝛra 2.o adhuc in sententia ꝑaria
Deus et principium effectibus suaꝝ ꝑprietatu: Et tam ingenere cãq fralis
ab eis dependet; q̃ falsa et q̃ regendo cãq efficiendo nequeat dari
Mutua ꝑioritas in diuerso genere cãq: Ito modo: Inuoco instantiã in quo

Proprietates dimanant a fra actuant, dein formant ibi: Dein genus cas fralis sunt gradus ipsa fra; patet ffa: Quia ois Academia bona Lingua et caa, debet ee prior suo effectu: & eo hoc Capite 2 fra Sit caa efficiens predictorum accio; perfecta ibi nuatur stricta ligna genera cas moaliq; disponibi;

Vltra 2.o Calor ignis dependet ab ione tang a ale efficiente; et tam vt prior ione nigre & cas fralis et dispositiui; ideo dicendu vt dispositi Vltimo adsq; introducendo in subto: ptr min. tenq; em actuatur a Calore dimanante ab igne, et dependet in essendi ab illo tang ab ione: & et prior ione, nigenere cas fralis & dispositiui:

Vltra 3.o quia finis est absolute prior Caterij Caij, vt tam in abij generib; et spe rior ibi: & caa efficiens, vt prior absolute Caterij Caij tam in abij generib; perfecit et potentior: Maior et certa, apd omnes min & sic discendit; finis mag sm nuy e reale causat, et ale efficiente, vt a caa moali; p videre & in gra, quq vt finis generans et tam a Generante Causatr efficiente, et a mda in suo genere: & sic prior absolute finis, ppetuq cas, talis tam generis vt portari ibi: Cuo vt dicem hoc idq de caa efficiente respecta dispositiui Vltimi gerientis abilla:

Secunda Conclusio Fabricatur

Actia quq vt dispositi ad fra subtrahi nq & veniunt abipta ad atiq gradu superiorz: Hec duo et ora Caietani: pri isto suf citata tenuit fra sm Vltimi superiorz gradu in mda recepta caam accia, quq ad recepta ipsi dispositi sm abiq gradu mag & detractiu et inferiorz: Dicut vtq pridem auctr: & fra tactq C.o. recepta in mda sm gradu subtq; adhuc ait, & mda vt esset dispositi & causat effectiue accie, quq mdq disponunt ad gradu superiz, vt sic dextrigiq gradi by Vltimi dy vt recepta sm gradu inferiz:

Ptr 2.o hic duo 1.o Nq dabiq modi dicendi nq salvat mutua Caalitate inter fra et dispositi: & inuthq omnio vt, iq sibiq ad salvandu, mutua Caalitate, sit a Caietano adnotatu: ptr aiq: fra caat disponi sm gradu superiz: atqui sm talis gradu nq caat abilliq: & nq salvatr in toto rigore mutua Caalitas

Deinde: nq si vt recipiatur ora sm primu gradu vt indigeat dispone gerniente abilla, quq indigebat eiusmodi dispone sm abiq gradu: sed hoc vt ora Caietani: & et illud eapus sequit: ptr Maior: Io indigeat dispone introducti fra sm abiq gradu

Quia sm̃ illos opponit ẽ ẽgra expulsa, et explicat ẽ ẽg detrac
sed hoc idẽ ꝛet sm̃ gradꝫ subtꝫ: ꝯ sicut indꝛet dispõe ad alios
gradꝫ, ita etiã ad primꝫ:

Maior huiꝰ syllogismi ꝛt certa, q̃ minor ꝑ. quia
gradꝫ subtꝫ este ẽg dicat oppositꝫ ẽ ẽgra expulsa sm̃ gradꝫ
subtꝫ ꝛt, dicit oppositꝫ illa, sm̃ q̃ ꝛt gradꝫ subtꝫ ãgra denovo ad
venientẽ ꝙ venienꝫ: ꝯ ẽ hic gradꝫ ꝑtrandꝫ sit ãgra adveniente denovo
gra illa eqꝛt dispõe ad ipsa ꝙ venientẽ, adhuc sm̃ ꝑdicti gradum
subtꝫ:

Ista patet ꝓ: nem sm̃ gradꝫ subtꝫ ꝑ dicta ratõe
sit̃ in sensu explicabꝫ, ita gra ẽ allia, ꝑ expellent alios sm̃ illꝫ
gradꝫ; ẽ simile ẽg agat in sibi simile: ꝯ remanent gra precedẽꝫ
ꝑtribꝰ ꝯ gradꝫ, ꝯ remanent ꝯ alijs gradꝫ, ꝑ ꝙ sit ãgra ipsa
gra, ꝯ adhuc mãs, q̃ ẽ ipsa ꝑ hic sm̃ ẽ ipsa ꝑ hic ẽg ꝯ ab ipsa ad
ois ingnorata ẽ excipta

Ulter cabꝫ dico: Acia, q̃ ꝑ dispõnt ad gra
nent necessaria ꝑ sion ẽ ipsa: sed hoc ꝑ nent acia cãta ãgra, sm̃
alios gradꝫ superiores: ꝯ hic nõ ꝑsunt ꝑ disponere ad gra: ꝓ m̃: acia
q̃ ãgra dishanant sm̃ gradꝫ corporeitatis, nõ exsiunt ex nãa rei gra
sm̃ gradꝫ peculiarꝫ subtꝫ: ꝯ nõ nent connexionẽ ẽ gra sm̃ gradꝫ subtꝫ: sed
solꝫ sm̃ gradꝫ corporꝫ: q̃ ẽ ang: ꝙ ain q̃ ꝑsentibꝰ ꝑt gradꝫ corporꝫ, et
tm̃ dispõnꝫ aut acia, q̃ ꝑsiunt ãgra sm̃ illꝫ gradꝫ ꝑ exsiunt gra
dꝫ subtꝫ: ꝯ dispõnꝫ ꝑsentes ãgra sm̃ gradꝫ corporꝫ ꝑ exsiunt gradum
subtꝫ; et ꝙ ꝑt de alijs gradibꝰ:

Nenꝫ: Nõ acia q̃ ꝑ dispõnunt ad gra ẽnꝫ
ẽ.g. Nequeunt caari ãgressiua gra sm̃ gradꝫ subtꝫ, aut corporꝫ: ꝯ
dispositꝫ ad gra subtalꝫ, nõ ꝑsunt caare ãgra sm̃ gradꝫ corpo
reꝫ: q̃ ang: calor dispones ꝓxime ad gra ẽnꝫ ꝑt calor ẽ gradꝰ
Sed hic causat ãgra ẽnꝫ ẽg ꝓpriã illi: ꝯ ẽ solꝫ ꝑt ꝙ ꝓpriã ẽnꝫ cõsẽ
gradꝫ specificꝫ; solꝫ caari ꝑt ãgra ẽnꝫ, sm̃ illos gradꝫ; et nõ sm̃
gradꝫ subtꝫ: aut corporꝫ:

Tertia conclusio ꝓpositus

Ipsius ad gra ꝑ venirent abꝫa, ꝑt essalir, q̃dibꝫ ẽ recepta
ad ẽg ꝑt recipiendꝫ conaturaliter: hoc dico ꝑt contra ꝑ. Aluen
rez existimantẽ ꝙ si gra sm̃ sua q̃ditate ꝓpria diderer, nisi gra ꝑt
recepta ẽ nimã ꝓpꝛ: quia ad talẽ receptionẽ requirantꝰ dispones ad
ꝑt conaturaliter recepta. Negatꝫ, nã dispones requirit caare ꝑ ipsa sm̃
ꝓpꝛ intellectꝰ recepta sm̃ sua q̃ditatẽ sua essalir, ꝑt ipse ipsam
conaturaliter recipiendꝫ disponatꝫ:

Ad hoc dico ꝯ: q̃ambꝫ gra, ꝑt recipiatꝰ
essalir ẽg exeat dispones indꝛet illꝫ, ꝑt recipiatꝰ conaturaliter: sed

Sed in Generatione Substali connaturalis recepti grā innatā: ꝯ quo
cumq; modo intelligatur recepta esse disponib: Alarin et Straxiōy doctrina; et
Rhiner sic gīt. Recepto quidditativa, aut sine dispositō, nequit fieri
abscedente Naturali; Sed et secundine ad prog Dei absolutū. Sed recepto
p Generationē fit abscedente Naturali; Sicut de generatō ignis: ꝯ nequit dici
grā substalis Recepta p Generatōy p nequit, Et connaturalis recepta p
Rhizmatur hoc: Posito
priori p quo grā intellecti: Vt quidditative recepta, intellecti Deo
tertiy connaturalis operari: ꝯ intellecti Et connaturalis recepta: gratia
p se hunc modū dicendi, & nequit grā intellecti Deo operari, quemadmodū
illi arr recepta: ꝯ nq post intellecti; Et connaturalis posteq operatus, q
intellegat Et connaturalis recepta: patet grā: Sicut em operari sequit
ad ee; & sic ee operari connaturalis, ad ee connaturalis. Sed grā, Et cona
turalis recepta se habet disponē: ꝯ illo priori nequit illud causare
Resp & Instantes: quod grā
illo priori intellecti recepta connaturalis, connaturalitate grā illius
Deo non connaturalitate deitia, p toto instanti = Sed contra Et: quod
hoc soluto ingenium confundit receptionē quidditativā, & connaturalē, sic
ostenditur: Recepto dicitur ee connaturalē connaturalitate saltē deitia illo
priori: sed recepto illa non est quidditativa: ꝯ destruit vna ex alia, per
minor: Illa em est recepto grā sine dispositō; sed talis recepto est
quidditativa: ꝯ &c:

De inde: illo priori intellecti p toto recepto connaturali grā et
connaturalitate deitia p toto instanti: & sed non deberet grā alia connaturalitas
adhuc p toto instanti: ꝯ licet illo priori ois connaturalitas præter deitatem
p toto instanti: per minor: Non illo priori talis recepto Et abscedente
Naturali: sed adhuc naturale non minus requiritur in subto ad grā, q
introducit; illo priori non p toto instanti: ꝯ &c patent hæc ois: quia natura
si semel det hanc grā esse recepta connaturalitas non indiget detrahere ad
talis recepti: ꝯ nec indiget Virtutē dispositō ad recepti p toto instanti

§4. Quarta Conclusio & pontur & fixmatur

Positio sicut, quo grā substalis caret dispositō efficientia divina
tiva, non intellecti infrans gratiam Deo: ꝯ &c Hæc et tota subtilis tota
Modus dicendi, pro tradidit ar M.r Tarda in Manuscripti Anot. de Natura
dispositō ad gīt: Ibi docet: p principia p deducta Natura dispositō abso
luta ee grā informante, physicendo p ee sicut accidente: Inhac ꝯ tenta
principia dispositō illius efficiat posicens Et grā Gratiam informans
grad, ee alio sicut medio talis dispositō ad grā deducta dispositō
nata Deo Subtali recipiat: Et M.r dicit ipsum ee grā in gratia; et
nata recipiente &c

Sed hæc Deus efficacit: Si illo sicut intelligeret grā

Vt inquam ens vt ens dicit dispositionem fundamentum qualitatis aq efficien
tis dra liz. 2° vt illo modo quo intellectio fra reduplicative vt informans
spatij: vtrum fundamentum aq, quilibet illarum deberet intellectio fra inquo
vt intellectio altera vt adans. Sed nq vt intelligerentur in hypothesi facta
3° fundamentum qualitas aq fra liz, efficiens.

Maior vt sic nota, de minori pt:
Quae ratio fra inquo intellectio fra effectiue adans intellectio vltior
manq mq 2° intellectio vt adans et inqere aq fra liz. 3° ideoq modo
intellectio qualitas aq fra liz, et aq efficiens: 4° fundamentum illorum in
telligentia, ac 5° tres qualitates aq efficiens dra liz:

Minor 1° pa qualitas qua
lem effectiua dispositiue tendit ad esse vt informans, sicut nata de se
Sed fra inquo mentio intellectio nata vt intellectio esset reduplicative, et formaliter
2° similiter fra intellectio fra, vt efficiens dispositiue vt intellectio, vt informans

2° minor 2° adhorum
Vtra probatur ratio: fra quatenus vt principium, a quo dimanant dispositiones praescindit ab exceptione; 2° ab informatione: quo arg: ergo illo modo praescindit a exceptione, 2° exceptio pertinet ad aliud genus aq, et vt ad genus aq efficientis. Sed ex informato pertinet ad esse aq fra liz, distincta a genere aq efficientis: 3° sicut praescindit ab exceptione illo modo, ex praescindere debet ab informatione.

Propter has rationes aliqui communiter inquiunt, et recte dicunt praedicamenta: alia fra incedunt, duplex distinctus tendit; aliud inquit esse aq fra liz seu inesse esse; aliud vt inquit aq efficientis, seu inesse fiendi: vnum illorum dicit fra vt exercens aq qualitatis a dentro, idest vt habitudo mere informativa: aliud dicit fra, vt exercens aq qualitatis a defora idest inordinem ad effectum, per constitutionem vt regulam habitudinem.

Hoc 2° asserit hic doctor
2° principium prioris dispositionis vt fra, vt habitus tendit, inquit aq efficientis: 2° coherentia fra litis praescindit ab informatione, et exceptione, 3° tendit illud vt ad modum aq, et non vt modus esse; Prob 2° informatio sit 2 pertinens ad fra considerata in linea esse tendit illud 2° vt in linea aq, ita ut in fundamento praescindat: Addidit insuper 2° fra, vt in fundamento habitus intellectus 2 alio modo subsequenti, et vt modus inquo intellectio fra dantur principium efficiens dispositionis:

Instant hanc doctrinam inachie manentes, quia sit vnica et indivisibilis qualitas habitus, quatenus adhuc vt exprimit informans 2° vt manens et conferens informationem, et exceptionis influxum principium sic fra eadem quatenus habitus tendit in genere aq efficientis vt explicat influxum, vbi quatenus principium effectus vt dispositionis intellectus tantum

efficiere dispony adhuc ꝑ alio signo derivatur infring exceptu

Hic modus phandi pacis scogu
Veriatis a priori parti debet a illo: Very vias ꝑ ginfra, ꝑ principio efficiente & fatis, nec exprimit mens informandi, nec mens recepti
Ad actibus pxs erunt illo signo: deficit tam in hoc q assensio ꝑ debere
pxsupponi infring, & signy cas efficient

Quodhoc & tali mos phandi assentire non
posse ꝑ quia pxis debet pxsupponi, et pxs intelligi ꝑa coherens ordam
causalitas ordinis, m ad extra: pxis nas ꝑ & operari: et pxis et nes
in ordine ad se ꝑ mordine ad alia: & si intellecti ordinate procedat
pxis intellecte debet dicere illud in linea essy ꝑ in linea nas
& si illo & dicto exprimit informato, pxis debet dicere ꝑa ordinfring
signy et efficiens.

Ad nos dicere ꝑa, et infrante sic scheit garantire ad
aliud dicere ingenere cas efficiens: Sicut dicere essy apparat ad dicere
nas: ad dicere essy precedit dicere nas: & ex dicere mos sumpsy pxs
intellecte ad dicere ꝑ debuit ex ꝑa et sub ordine ad extra; sic in
genere cas efficiens intelligatur:

Ad 1: Quia nos pot intelligi: dicere et efficiens dicimus
diri ꝑa comunicata sub, aut ꝑ signo mixto efficit, aut ꝑ a alio signo
precedente: & q intelligit dicere ꝑ et efficiens et quod disponi: debente
intelligi ꝑa nos comunicata sub, ex cui comunicatione resultat dicere
effectibus disponi et quod: ad et comunitatis illo signo: & q alio signo ante
q intelligit comunicata, et dicere pxsupponit informato, ad intelligentia
ꝑa, quatenus principia et effectibus disponi:

§ Explicatur propria modus disponi proveniens ab ia

Pot tres autem dicendi modi alij vellent pxis sentiendi modi q patet
Dico 1: Principia, a quo ultima disponi dimanant ex ꝑa proximo
cas efficiens, a quo signate informatus, et ad exercitione principi: Unde
ad tali signo, nos intelligit ꝑ alius aliud ꝑ causalitas cas efficiens. Hec vno
exinanitione a liori modorum phandi, sufficienter patet manet:

Nunc ad probi explicatione q
Ulterius q bene patet: ad primo inter q principia intrinseca realia dentur plures
causalitates ordinentes ad productum alicui effectus distinctum dum illo instanti realis plura signa rationis: Ita quoniam quilibet ens dantumodo causalitas
intelligitur, & sic principiate a quo pot una harum causarum ex parte alia
ad hoc obtinet coexistentia simultanea earum in eodem instanti realis.

Adverte Ulterius q cas aliqui sunt adinvicem
cas et principia ultima statuimus, q non debet intelligi redigi actuare

Nō specificative dant: Vnde quatenꝰ cāꝰ sunt q̄ ponunt aāi ad
virtꝰ Nō sm̄ tales exp̄ssiones solꝫ tenent Cōne: Dabit ꝫ hoc deuet intes
lect Tria, quod in hoc genere vt cāa a licui ponit̄ & multo genere
istius effectꝰ. Vt stat in mā, vt ꝓa, q̄ dicta facile exdictꝫ videmus
q̄stionꝫ Cuilibet intercet. xx. ooo ooo ooo

Inhi ꝫ dicim̄ Nulla dēpnatꝫ in hoc ꝗ Prigone, q̄ in
genere cāe mālis dispositiꝫ sint priꝰ intra in genere cāe efficiēnꝫ cau
sent abilla sit ꝫ ꝓa priꝰ in hoc genere cāꝰ: Iuxta q̄ modꝰ dicenda sic
deuent distingui Signa intelligentiā: 1° intellexit ꝓa ionꝫ Ca. vt tz dulꝫ
a Qua cāe & efficiente: 2° intellexit aliq ꝓa, vt vnita mā, gilla informa
bili: In 3° Signo intellexit, vt principiꝫ actiꝰ p̄ducens calorꝫ Vocto
qui est vltima dispositio adrecepcōnꝫ ffē:

In 4° Signo calor Vocto intellexit
vt disponens mām adrecepcōnꝫ ffē; In 5° Signo intellexit mām debitus
cipiens ffē in 6° Signo Cepit vt positꝫ integrꝫ, et addequatꝫ cō ꝓa informate
a mām recipiente: In 7° et vltimo Signo intellexit recipi dispōnꝫ vltimꝫ
alia ꝫ actiā subsequta adffē: Quꝫ dolorꝫ ꝓpoculiꝫ hērē oppertꝫ Cuilacem
Vnde intelligentia duꝫ difficultatiꝫ dependet.

Vlt° aduerte: Quod Vnio ffē ad mām
bifariē ꝯsiderari Valet 1°: Vt se tenet ex pte ffē respiciens mām vt
subtꝫ informāndꝫ, vt sic vt se mām nō valet vt cāa; sed potiꝰ vt effectꝫ
et ꝫ cāalitatiꝫ ffē: Vt Vnio ffē ad mām hoc modo sumpta dr intrinsmalo
2° ꝯsiderari Valet talis Vnio, quatenꝰ se tenet ex pte mām recipientis
ffē: quodꝫ sic ꝫ cāalitatiꝫ seu vt receptibilis in ꝓa: et sic se mā de
bet vt cāa nō vt effectꝫ: Vnio & ista mām ad ffē dr receptō.

Exhiꝫ deductꝫ ffē patet ad
Vltū mām dupliciter: nempe, vt subtꝰ informāndꝫ, vel vt subtꝰ recepti
nisꝫ: quo vltimo ex his modis ꝯsiderari vt vt in abstracto, sed ultimꝰ tractꝰ
stimul cū mā cui est vnita: Vnde adhoc ꝓpoterat, et ꝫ in abstracto vel
quasi in esse actꝰ vt ꝓ se vnita informandꝫ; et hinc Vnio dē vna
principia supponit infra, ad ionꝫ inqua exercet munꝫ principij effec
tꝰ dispositꝫ vltimꝫ; hinc patet;

Ptr dcm: Quꝫ à sufficiente pactiꝫ numeratione, nō
patet modꝰ refutandi eos q̄ alios quo ponit Ioni Murta cāalita
tem distinctꝫ adffē, et ffē ipsꝫ: Quꝫ et: nō ꝫ Signo cāe efficientiꝫ: Solꝫ intel
ligi debet id ꝫ est ꝓpriꝫ illi Signi: Sed nec informatio nec recepti ffe
rant fratres ad illud Signum; Cui informatio pertineat ad genꝫ cāe ffē
et receptio ad genꝫ cāe mālis dicebat: & ad Signum illud ꝓ ffē priꝫ cāe
efficientis Solꝫ spectat ffē, vt efficiens dispōnꝫ, nō vt informans
nec, vt recepta in mā

Quod vz illo sono vz intellioat informaõ detrat dam
supponi: 1º ptº, quando gtra operat vltro dispõem et operat vt
debet: 2º debet presupponi dispõem detrã operantis: sed vz dari dispõ
vz sine causa gra admã: 3º debet presupponi gra diuina Mat: sed vz da
ponitur diuina recepõem, gra p̃ring: 4º ea vz debet supponi vnita per
informaõem.

Q. vz ad primã. Gen. 1. p. q. 12. a. 2. dicit deus vz per seip
se videt lumine gloriæ, q̃ lumen gloriæ hoc quasi vz dicat informa
tõem, qualitatem absolutã, et tam illa supponit necessario quatenus vt vnita
actui: 2º ita diuendo vt dicta ex suppone vt sit absoluta, et effectiua dis
põnis: 3º quod cognitus vz dicat informaõem, quatenus videtur, vt cogni
tum et effectiue dispõnis supponit dam informaõem q̃ dicio ante.

6. Argumenta contraria soluuntur

Contra ea, quæ inducebantur questionis tertiæ arguit 1º D. Thomas: dispõsitio
vltima debita, et ther: detrahit et limitat capacitatem subiecti, et detrahit
agenti debitæ potentiæ introducendæ: 2º nullum agens potest vltimam dispõsitio
nem actualem introducere, per quã: Nã si dispositio fuerit
immediate ante formã, et formã agentis: 3º agens incipiat incipere agere
sua actione introductiua formæ: et dispõnis antecedit actionem
agentis: 4º huiusmodi dis
positio nullo modo detrahit agenti introducenti formã: sed potius detrahit agenti
mediante formã ad efficiendo vltimam dispõnem: sed hoc est in verso ordi
ne procedere: ex dispositio sit quæ detrahit ad formã introducendo, et non
formã ad dispõnem: 5º vltima dispositio non potest ante
Sed hoc arguit vz dist. 17. q. 1. a. 1. q. 1. ar. 2. quod
licet detrahat agenti ad introducendo formã vt informantis vigore agentis: vt ac
cepta insuper ad agentis, et nego ptã: ad cuius probationem dico, q̃ agens incipiat
ad introducendo formã vt informantis, et media formã, quæ ita informant dis
ponit, antequã dispositio: duplici modo dispositio nullo modo detrahit agenti
ad introducendo formã vt informantis, et efficientis, sed vt recepti.
Ad 2ã rationem
Causa efficiens detrahit agenti ad producendo dispõnem media vnita formã: di
cendo autem inconueniens aliquis dispositio detrahit ad receptionem formæ, q̃ quæ
non est in vniuerso ordine procedere vz est præter intentionem agentis
posteriori in alio genere vt diximus, q̃ ordo rerum inuertatur.
Ad 3ã q. formã magis requirit
causam dispõnis q̃ prius intellectam ex caritate magis circa ipsa: 4º et
sono, quo intelligitur causa dispõnis vz intellectam ante ipsum

In mā cualit dam ſuponit ad cāliatē ſ̄q: vt ſit principium
efficiens diſſonū: patet ꝓ̄a: Ideo nā dicim̄ q̄ informāo ſuponit cāle
vt efficiēs ꝙ̄ ſuponit cualit ad cāliatē effectiuā, ꝙ̄ ꝓfecto tale
Cāliatē nō intellexit fualit: ꝯ Si recepto vt requiſita ad cāliatē effectuam
ſ̄q̄ nequit intelligi: ſ̄ra vt efficiens diſſonū ꝙ̄ intelligat ꝙ̄ ſicio anti
recepto

Arſ̄ ā primū ꝓ̄: Nō ſ̄ra maāliſ Cāle nequit vnq̄ poſſ intelli:
gat educta exſpā ſubti, ſeu Mali: Sed ſq̄ ē educta exſpā maāl
vt maāl exercens ſuā cāliatē erga ſq̄: ꝯ nequit ſ̄ra maāliſ Cāle effe
tiue vnq̄ ſicio anti intelligat cāliatē cal maāliſ, quā vt recepto

Proſolutne ihij aduerti adnotte
Ex nrō Doctiſſ Zerda: Nanullaꝫ ē Vocē, quā duplicē cāliatē cognoſcimus
vt. V. an albedo vita achō manens: Et exprimit coexiſtentiā abſentie vitali
et exprimit receptū ſuū in ipſo agente: Sic ē Vox vita Platonis; aqua
propter ſing: duo ē ſignificat nimirū cāliatē efficientē et cāliatē
finalem

Pari ꝯ modo hec Vox educhō abſolute ſumpta; vt ſignificat defen
dentē paſſiua effectū abſentē, & dependentē maāl à ſubto, q̄ dicat ē
educhō ſ̄q̄ exſpā ſubto durante ſ̄modo cal maāliſ — Obſerva
inſuper ꝙ̄ in educhē duplex Mung reperit: a Mexy educhō, et Mihonis
alexy! Et in Mihone adhuc diſtinguibilis vt duplex exponendō: Ita qui
de Mriendi ſ̄q̄ Mag vt informabili; Ita vt exprimit Mung Mriendi
ſ̄q̄ Mag, vt recipienti: Ita Suppo

Secūdo arguit Neō ang: de cuiꝰ ꝓbatē dict: maiōr
Nigri intellexit educta ſm̄ ōre Mung educhē, neq̄ maiōr; ſm̄ alios
Mung dē Thaiōr; Ita dict: Mini vt intellexit educhō ſm̄ ōre Mung dē Mi,
ſm̄ alios neq̄ Mini, &c: Ita q̄ adhuc vt ſ̄ra Si principiū efficiēs diſ
ſonū dicet ſuponi educta, ſm̄ q̄ educhō explicat ſ̄q̄ ē ē ſuum
ſuū ꝙ̄ educhē, ꝙ̄ Mita Mag, vt informabili; ꝯ vt quatenꝰ educhō
importat cāliatē cal maāliſ: Vnde ſolū poſſ ſuponi debet informā
tiuū vt recepto:

Sed dicet: quō ſit ſufficiēs adhoc vt ſ̄ra ſit ſq̄ admiſ educhē
q̄ intelligat vt informans: ꝯ ſ̄ra quatenꝰ talis educhē debet ſuponi ex
vt recepta, & nō ſolū vt informans; ſic ang: ſq̄ educhē in hoc diſtinguit
atō Creatē; q̄ hic nō ſit dependentia à ſubto ſicq̄ ſq̄ educhē; vt
ſit ſ̄ra maāliſ, ſq̄ educhē requiritur neceſſ q̄ ſit ut dependentia à
ſubto; Sed ſolū dependet ſ̄ra à ſubto, quatenꝰ hoc receptū ſ̄q̄: vt ſ̄ra
ſit ſq̄ educhē neceſſ vt q̄ preconcipiatur vt recepta in ſubto,

intellect̃ recepta in maã: Sic ꝫ quęcũq̃ ꝓa substalis, quodhoc
em̃ ꝑdt ꝑdere dicima diffinitꝫ seu eodꝫ mõ ꝓhandy vbi de aĩa rõali
ac de quibꝫ alia ꝓa substalis:

Ad ffirmaõm aũt Cetꝫ: Dicẽdꝫ ꝙ ꝓa Maaliꝫ dependent
dent ãmaã inẽ fieri, cooperari, à maã quia ꝓinformata, ipsa, ꝑ em potest
intellect̃ ꝓa Maaliꝫ, quiꝫ intellect̃ Christ maã, Saltꝫ ꝓinformaõnꝫ dependent ex
ãmaã, vt subto recipiãt ab illa, ꝙ inseparabileꝫ realit̃ sunt
ãmaã, vt nequeunt subsistere quin sint in maã recepte: eo quo nihil ꝓa
hoc ingredit̃

Ad vltꝰ. Respõdꝫ ꝓpoñtes à ꝓa ipsa Supponunt recepta: ꝯ ad
illa recepta nõ diriguntur: ꝑ aũg: Supponunt ꝓa existentꝫ: ꝯ extra ens quęq̃
Caũꝫ, ac ꝙq̃ extra Caũ Maali: ꝯ Supponunt illa recepta in maã: ꝙ tanꝫ
ꝓa nãꝫ operaõ nequit nisi ꝑ existentꝫ: ꝯ ex illo Sono operett, debet
Supponi existentꝫ, ac ꝓinde ex illo recepto &

Cetꝫ quia concurrit ꝙ Sono Caũ efficiẽtꝫ
Solꝫ Supponit existẽa ꝓpriãtiue nõ reduplicatiue ꝑ extra nõ ẽ rao
ꝓalis adoperandꝫ: Sed dicit dyctassat: Exceo & ꝓ ꝙ supponat existentꝫ ꝑ
Sequit̃ supponi extra Caũ Maali ꝯ Solꝫ debet Supponi extra Caũ
ꝙ existẽa participat hanc & nõ à Caũ Maali participat & totiꝫ
extra, Caũ Maaliꝫ licet existẽa à tota, & ꝓa, à Caũ efficiente.

Ad dubiũ ꝑ placet dico
siamplic̃ & explicet: ꝙ quo Caũ Maaliꝫ nõ debeat existẽa ꝓa vt
ꝓius in Casu ꝓpoñtꝫ ꝙ quo ipsa existẽa, ꝯ ꝓius Supponi debet ꝓa Caũ
ꝓmã & intellect̃ existentꝫ: ꝯ Supponit existentꝫ ad siamꝫ in quo in
telleãt operaõ & Supponi debet extra Caũ Maaliꝫ: aũg, Unde hꝫ vt
in Exemplũ exceo Mundꝫ, ne existẽa vtꝫ, ꝙ ꝓponit ꝑ extra Caũ
ꝯ ꝓius debet ponꝫ extra ens aliꝫ Caũꝫ ꝑ vt existentꝫ.

Ad vltꝰ Cetꝫ ꝓ solutiõ in sua ꝓbilitate
Ad 1ũ ꝓbaõm dist. aũg: Supponunt
ꝓa existentꝫ ꝑ aũg: ꝓbalit̃ ꝓponitiue, sed nono dicit, subdit
tiue aũg inchoative, distincte ꝑ aũg, Unio obscure & confuse ꝓpo
nit̃ aũg: ad 2ũ ꝓbaõm dico, ꝙ vt ꝓa intellect̃ operaõ: sufficit si in re sit
existentꝫ, & Supponat extra illud Caũ, aga accipit ꝑ se sic̃ engad
gerazi: Unde nõ ꝙ necesse ꝙ illo tunc Supponat extra Caũ Maali
Quhac ẽm quilly licet ꝑ se sic̃ sit, aut illo ꝙ ꝓhibeat̃ zeddarad
operandꝫ: aũg nihil adualitatis addita participet.

Ad 3ũ ꝓbaõm Maaliꝫ operatꝫ debet Supponi
absolute existentꝫ, ac ꝓinde extra omne Caũꝫ: ꝯ ꝙ ꝓa efficiat sic
ponꝫ debet ꝑ extra Caũ Maali: ꝑ aũg: ꝓ ꝙ aliꝫ ꝑ ꝙ operatꝫ

Sed exibita ꝓtinet ad Linea ascendi, Et ad Ymaginatiua vitalis vtra: o
ꝓpositiones debet ꝓtra absolute existere, entia Intellectualia Et ꝓtinentia
effectibz dispoñ:

Confirmatr hoc rão: Dã ꝓpositiones debet ee extra Cam, Et ꝓtr existere,
subiuat ee dispoñib: Sed nõ hoc tale ee Et separata ymaã: o ꝓpositiones
ꝓtinentes ee ei ymaã: o Recepta in illa:

Sed adhuc Ad oppositum Rõ: Sicut Motus Et Quies Et Tempus
Et Loca Et Figure ꝓtinent ad Linea, Et cum ꝓtinent ad Mathematicum
ꝓtinent ee ad Scientiam adoperati, Et ꝓportionatum adoperari Et ꝓportionatum
alio modo maiorem, Et minorem, existibita ꝓtinet ad Linea essendi, Et
Et addendi et minorem; ad Linea essendi Et Scientia adoperandum, necessa-
rium esse: Ergo existibita ꝓtinet ee adoperari Et ee ꝓtinentia
inchoative, Et inadeq: Et ee quatenus Et extra Cam effectiuum; Et quatenus
Et informans Et ꝓquatenus Et extra Cam ymaã.

Sed confirmatr Et maiori Et
et extra Cam, quia ad hoc requiruntr et ꝓtinent ad Mathematicum
Et informata ee Et, Et alio modo Ymita nec Et: Ergo nõ Ymita
Et debet suppoñ ꝓtinentia, Et Recepta in ymaã, Sed tanq Et ymaã Ymita, Et
Verificatr, Et ista ymaã Scientia nõ ee ꝓtinentia informata.

Probatr 4ª: Ideo quia suponit
ad ꝓtinentia dispoñ Et informata, Et ergo Et inordine ad subiectum
ꝓtinentiam, et ee ꝓtinentia Et inordine ad effectum, quare existibita
Et ꝓtinentia inordine ad subiectum intrinseca Et inordine ad extrinseca
Et Recepta pertinet ad intrinseca ꝓtinentia: o Et debet dicere Recepta, Et
ꝓtinentia effectiua dispoñ: o

Confirmatr 5ª rão: Quia dispoñ requiruntr
Et ymaã Caet recipiendo ꝓtinentia: Sed Et Et ꝓtra informet
ymaã: Sed accta quæ ꝓtinent ãsã nõ disponunt ad intellectum: o Et negue
adrecepta: patet ista: Et nos debemus alias dispoñ ãsionare ymaã, Et intellectum
formet ãsã, et alias Et recipiat illa: Minor existibita Et Et Maria dicit
Et Sicut ymaã nos disponit Et requirit recipere ꝓtinentia, ita nec ꝓtinentia
adhuc ymaã nos disponit: o ꝓtinentia informat ymaã disponit: o Dispoñ
Et qualitr requiruntr Et ꝓtinentia adhuc ymaã, ac Et ymaã recipiat ꝓtinentia:

Confirmatr 2º: Et ꝓtinentia ope-
ratur Et quo Et disponit operatur Et quod: Sed disponit Et ee extrinsecum
formanti, Et ymaã recipiente: o Sicut ꝓpositio informatiua debet Et
suppoñ recepta: Maior Et certa: Et minor Et est phic. Et ex his
Et nos Et Et assertiones disponit nihil aliud ee Et ymaã Et ꝓtinentia. Simul sumpta Et omnia
Et Intellectiuum disponit intellectui debet nos solum ꝓtinentia ymaã: Sed Et
ymaã Ymita ꝓtinentia: Sed ymaã Ymita ꝓtinentia Et ymaã, Et recipiens ꝓtinentia: debuerit
ꝓtinentia adhuc dispoñ accidentaliter Et Recepta ꝓtinentia in ymaã

Dess ad aquely: ga pri, vt gra inordine ad sibi intrinseca ad
salute nro Maiory. In ordine ad sibi intrinseca, adquę requiruntur
principij actiui de maioy: Et dicit. mihi, recepto gratiam ad intrin-
seca gra, deesse sumpty de mihi. Sumpty in rationę naty et ordinis
operationy nrę mihi. Dnę.

Ad 2am Dicimus Et firmamy nrę Maioy: ad cuius probationę dicto
am, requiritur actuare Mam et dispositę realiter de am; realiter habitę
am: positive et dispositę de am, necessario nrę am. et dicit. Deus ordinate
nrę et ultima dra: scilicet 5o nono sibi intellectis gra Dei informanty: Et
hęc requirat actuare Mam; quę realiter ex et dispositę; 2o dispone
scheni Stalis Et addito requisita perono absq gratiis tam et intel
lectis mala dispositę ad informationę hę dispone non adimplentur requi
runtur sed ad recepty:

Ratio huius vt: quia dispone nę scheni cum sint, sedente Mali
sunt eam obstacula et impedimenta ne erant cum sint ex parte ęus gra esse Actus
vt ad informandę Mam; Et vt recipiatur in illa, communicetur et huius effectus
gratię, sed sibi erant impedimenta ex parte Mali, quarum affectu erat ultra
ipsius dispone; ideo dispone scheni tenent ex parte mali dictum est: Lapis sibi
durus et dicit sibi est frequenter tempe, dispone reduci ad genę cum
teriatis nę et ad genę ad gratię: Qualitas et informativa ut sit actus
litatis gra et dependet à dispone gratię, sed sibi Qualitas receptiva
qua vt ignea Mali, nigra erant impedimenta

Ad 3am Dicendum ex dictis
q ppty requisity ad operandy p nostra principia, quod vt illud habi
tus, los gra infrante, et mala infrata: non em vt ad proponendum ad
sionę ad efficiendę quidę nę dicit receptionę vt fieri, sed ingra
diendę sanctę: Et quod dicitur actus, sit dispositę ad intellectioi ad principium
effectus dispone, loco vtat, ad operandy sat vt ad intellectioi rationę eius,
ad quę requiritur ratio mali actus: Ratio à actus adhuc non requirit ad mam, q
hęc nę sit principium actus mali sed ad gra vt informanty Vnde
ad hoc sufficit ad sumpti oppositę, aut absentię essentia infrante, et mala
infrata; nę ad mala recipiente, et gra in mala recepta

Sed dices: Implicat habitus gratię in
formanty et habitus nę sit recipiens; Ad sionę ad efficiendę quod
intellectioi gra infrantę: et principioi dicet gra recepta in subito: Et ani
ma nę potest communicari subito mihi. p receptę in ipso, nec habet esse inhę
rans nisi actu in ipso recepta: ad ipso ad gra sumptam informanty
dicet ex supposito recepto ipsius in mala.

Unde nō dato q̄ posset intellīgi ḡnēm causalitatē ineālia causā
huius ē fīrīa n̄ fīt eo mō sīcut ambō dicūnt, sēd ālīā ḡ. Et
cōsistente in rerū nātā: sēd ēt cōsistēs in rerū nātā ē tm̄ subtō realiter
recepto: ēt ālīā causā, ēt m̄ subto recepto, etiā subtō ēt subtō informans
sēd ad rēm dicit. nō realiter
ad aīm realiter, et realiter sīmō neq̄ ḡnēm: Quīmō arguendō de
ḡnēre, ēt nō arguit amō eēndī ad amōdō dependēntī. Et nō ḡnēs sit q̄
negetur dari in formā realem q̄ ex dēt realiē receptō ālīā incōdō
instantis: Alterū cū hoc ḡponit q̄ ḡ sequīō eīusdō posset dari in ālīā
matō q̄ dato īsīmō intellīgātur receptō, īdsīc dna proximīde sub
post separatō ab alīā. Et intellīgī dnā q̄ alīā intelligat nūllō
īsīmō subtō. Et hoc ēt nōs ḡximō.

Ad firmandū dict q̄ causalitas
q̄ īrea, ē rea sīc sit ālīā existente subtō in tōta ḡnātōne dato
realiter informatō, ē dato realiter receptō: quoꝝ dna ēt ālīā in rerū
nemīe informatō, ālīā ālīā in ḡnātōne receptō: Nō ēnīm dī
quīd hāc causalitatē, nīsī ostendat accipī q̄ diversīs īsīmīs. Et
accipiēndō ḡnēs nō de ālīō currit illō īsīmō ālīā ēm nō posset dī
p̄ q̄ alterna causā ḡnerāt realiter, ēt q̄ ab alīā. Ethoc sēquitur nō
intellīgī ḡnātōnē, nī ḡnātōnē, ē intellīgātur receptō et sīc ḡnēs, negetur dā
ad dna causalitas

Aliis tribus Argumentis occurritur

Ad primum dicit dna nīa Tenēnō: Dispōnēs ḡnēnte ā ālīā receptō
nīl dubitō ḡponit; Et dubō p̄cedentī manēt ḡbtō: q̄ supponunt ḡ
receptō in subtō, ac ūnde negant dispōnēs ad receptīm ḡnātōnē: patet dna
nō dato ḡponē q̄ dubtō ēt dispōnēs stat eōdēm causā recipiente ḡnātōnē et
dna instante dnā. Explicatō. Exīstente hāc rōne: ḡnātō dubitat quīd
dnā ab alīō ab alīō medīō: alīō eō ipsā, īdemā ē ḡnēt dnā q̄ nē, nōbīs
dicimus: ō nīl dnā, et recipiente, ē ḡnātō receptō, nulla medīat dispō
accidentalis: sēd nī ultīma dispō ad ḡnātōnē causāt illa aforcīō nī me
dispōnēt, cū p̄ius ēt dnā dereliquit intellīgī ḡnātōnē ad dispōnēndō ō accīs
concomitantia ḡnātōnī, cuiq̄ adiūncta q̄ sequunt, neutīq̄ ō ḡnātōnī recipiendō dis
ponunt.

Nec Valet dicere q̄ dispōnēs nō mediant in īnstanti realī in quō, quī
sunt ēt nī oriōrēs ipsa ḡnātō, sēd solū in ḡnōnō intelligendō, ḡ priō
tate aquō: ḡnā enī ēt 1ō ḡ eōdēm p̄cedunt dispōnēs quō causant, īdō
causant realiter, ē, talis causalitas ēxit omnīō inūtilis ad introducendō
receptīm ḡnātōnīs, quā realiē omnīō ēt 2ō p̄cedunt rea sīc

Contra 1o. Nq dispones ista causa dno sunt, aut dno nq sunt. Secdum est impossibile: dno primum accidere deroq; Nq Ra: Sed dispones sunt in ipsa fra, qua aniq in intellectu causata abilis Animæ, aq a sit in mate Nq ponit: dno impossibile omnino est; qd dispones causent fra aqua generantur, ut dicebant in toto Capite;

Respondetur exdictis dno antecedens dictum; Suppono ista recepta sicuti virtus recipiuntur dno fra: in sicuti qua disponunt ipsa fra sicuti dno em qua disponunt ad fra solus intellectus exercere causalitatem dispositiva ad hoc vegetabile virtus recipiatur fra in Mate: qua solus hmi intellectus recolitur ea, qua dixerunt de coordinatione sicuti, & causalitate inter se.

Ad 1um Ex Suarez: dispositio illa posset accipere in genere causæ formalis fra: dno inesse generis inhæret subto, pri & fra, patet dta: Nq dispositio posset esse qua fillo pacto, nulla ratione causalitatis exercere potest Nq em disponit nisi inhærendo: Nq ea pri deret esse causat. sed esse, et inesse, aq accidentis dno fillo pacto inest subto.

Ad 2um dno: Nego dta: Ad cuius pbationem dico qd Syllogismus deceptionis dispositio realis, et quasi instantiæ importat. Ceterum dno dispositio inhærendo; aq iam intellectus dno inhærens fillo pacto, sed dno informans tantum, et detrans ab recepto nq: Cuius ratio est, qua tradidit ipse Suarez immediate ante hanc rationem qua modo impugnat vta Cernio.

Ad 3um Negatur Minor, qd causa dispositiva et dispositio nisi informando; ut qd respectu dni ad qua dicatur reduci ad causalitatis, tam respectu subti, qd dispositio revera est causa formalis pactu quidq doctrina et bona solutio deduco, ad ea qua modo opponit: Nq Minor inquo intellectus causalitas causa formalis, quoniam intellectus recepta sicuti in causa; dno solus informando; atqui adquisitio ad ex Suarez tradita dispositio respectu subti nequit esse causa formalis; dno non requisitum pactum quo intellectus disponens, qd intellectus inhæret: ut hoc patet Solutio, de Anima quoniam dta: Nego em qd accidentis inest rei, et realiter absolute & strictam est in ea; quatenus intellectus, et causans dispositive, ut explicatum satis infra.

Ad id quod roborat Pri aristotelis peripatetici bene ibi occurrit Scotus Nra & vra recepta, Nq mediat dispositio, vel recepta, sed ultra trans ad receptum: qui mediatio Nq dollit immediatum fra, et recepti in mate hæc em debebat tollit, et alias, qd pari est recepta in ipsa fra: et quidq mihi Nq placet.

N

Sed dubitabis: Immediate requisita ad ponendum pro pede, et tollendum
aliis recepta in subito pro ea; sed quaeri de pro informet, pro
adveniat Maj: pro hoc pro ea adveniret Maj, Minor; inache: sed
non mir Maa, pro Maj Minor dispositio, Informans: et si pro Ut recepta: ad
tollit immediate requisita ad hoc Ut pro, ut Maa pro pede Minor.

Dices 2do maiori: pro
Informet pro ea adveniat Maj, Ut in subito 2do maiori: de pro Infor
met pro ea adveniat Maj, Ut subito recepta neo maiori, et dicit. min
Minor Maj, pro Ut Informans, neo pro Min, Minor Maj, pro Ut recepta
con. min. Minor 2do: Nec sequitur pro ea adveniat Maj Minori ergo
alba, talis pro Ut alis ad pro dispositi pro &c.

Ad hoc Ut quae precedentia ad
Solu obstare pot ponitur pro &c, ad tollit a pro denovo adve
niens ratio ad primi hoc Ut evenit in hi: sto enim dispositio in
formans Maj intellectus ante pro, Ut recepta adveniat Maj: pro
Ma intellecti ipse pro informasse Maj pro illo informaret dispositio
Unde ex hoc capite ut tollit a pro ratio ad primi, ut ipsa praesto teneat
pro ante, Ut ad huius Maj Unde ex alienide pro ea adveniat pro Maj
Ut receptibili inilla praesa dispositio nulla dat immediate dispositio, quae
tollat a pro ratio ad primi, nec obstet ponitur pro &c.

Ad ea autem quae ab aliquibus principia
sibi arguit nobis opponunt breviter resp: ad primum 2do ne maiori, et min
dist. Dico precedentia temporis ideo Maj, precedentia Maj seu dep
dentiae realis 2do Maj: dupliciter itaque potest considerari; huiusmodi precedentia
vel fundabilitis, vel fundabilitis.

Si fundabilitis consideretur non ut prioritas temporis, aut precedentia
realis, sed tantum rationis, ut magnum fundabile inire: si autem fundabilitis
capiatur nihil aliud ut dabilis precedentia, et prioritas pure dependentiae
effectus a causa, ita enim realiter vera est, ab ori fidem indagendo quae
sibi in hoc dixit quidam Ut causa alterius innaturo gere, si ut in hoc quidam
realiter precedat alterum in aliquo instanti realis: in hoc sensu potest
quis dicere, quod dispositiones precedunt receptum pro quam Ut dicitur, quidem
Maj recipit pro, quae ut detracta ab dispositione ad receptum illius.

Ad secundum quidam dicunt quod dispositiones causant
quod sunt, sed sunt ordine causae in instanti; ad hoc dicitur fundantur dif
ferentiam diversa ratione intelligendi, inquiunt quidlibet dicendum quod
primum pro causa Ut dicta ab alia, et hinc ne intelligitur quod primum et alterum
ab hoc inire ibi sit.

Arie venit q̄ dispōnes vtpz parentes ad ꝓ̄a vt intelligant adhuc
in mā inhęrentes, ꝑ vnā habitantes nequeat dari ꝓzata, et deraō
q̄ dispōnes die realiter inhęrentia ꝓzatę in mā

Rogues. 6. Nulla Rēs pōt ee Cā sui
Cag efficientis: ꝛ Nec dispōnes poterit efficienter ꝓvenire a tra, et illa Cā
vt trā: Ng dispositio, q̄ libet alia res ng Cāt realr vt effecta
ꝛ dispō, q̄ fit mediante ꝓa, nequit Cāre ipsa ꝓa: patet ꝓa: ng
si Cāt, vt effecta: ꝛ vt Cāt et effecta ipsi ꝓa: ꝛ ng vt Cā illius
effectę nec rei, vt talis nequit ee Cā eius, nec effectę vt.

Oppositum: Ng exopposito
sequitur q̄ dispositio dę Cāt ꝓa heat ee, et n̄ heat ee: prima ꝓbatur
Ng Cāt nisi heat ee: sed dę V. q̄ nulla res pōt ee nisi sit extra sua
Cag efficientis: Ad dispōnes illo priori, ng sunt extra sua Cā effi
ciente: ex precedenti ꝓa, q̄ vt Cā efficiens illarum: ꝛ heńt ee, et hūt
ee, dę alia Cā sunt: ꝛ priora implicatoria vt.

Hoc arguit Movit Magr Auriol vtra
ria sentia adhęrendo: Negata tam ad illud nō arg: vt instando in Cā
finali, q̄ quidę vt Cā sui Cag efficientis, ꝛ postea a tra Cā sunt
executive indiverso genere Cag: ꝛ Ad q̄ adicit dicio, q̄ dispositio prior
efficiat vt Cāat, nihilo ꝛ q̄ fit a ꝓa pōt illa Cāre nequidę mo
nexe Cag efficientis, imo vt effecta ꝓa; bene tam in genere Cag ma
terialis dispositivę, ꝛ vt diversis genę Cau

Ad rationem Rēs dispōnes prioris
sere ee ab ipsa ꝓa, vt efficiente, nec q̄ a ꝓa vt recepta, Unde illo posito
in dispositio vt extra sua Cag efficientis a ꝓa vt principio efficiente supponi
tur adhuc vt disponentis ꝛ sit prior ꝓa vt recepta, et ng Natr potest ad
ponere ad receptionem illius:

Ad dicendum: ꝓa vt instans precedit dispōnes de qua vt
dicitur: ꝛ ex ꝓa, vt in. mā recepta: sit ita: Ng ꝓa vt instans ꝛ ꝓa
comunicata mā: Ad negatum intellecti ꝓa vt comunicata mā, quin
ꝛ intelligatur recepta: ꝛ ad. p̄ vt in. ꝛ ꝓa comunicata mā, vt ꝓa data
ipsi mā, sed ng postea recipi vt data mā, q̄ sit ab ipsa recepta, ex
dono, ꝛ recipere correlativa sunt. ꝛ Duo correlativa intellecti nequeant fieri
a tero: ꝛ ideo ipso q̄ intelligatur ꝓa, vt instans intelligitur recepta
in mā.

Rēs ad tanc replica ꝛ duplicatur potintellecti ꝛ ad cui datur
ꝓa, vel cui potintellecti, nisi cui datur ꝛ vt instans datę; ꝛ potest
dici: vt exercens munera recepti nis potest ꝛ potest: quamvis

operorꝫ a tribꝰ Caꝑlitatꝫ fundꝫ erunt: In formatiõ autem
subꝫ sit de cerã principijs ordinãtꝫ absolute, nõ tam obstãtib⁹ ꝓ-
cipijs in ꝛone operatiuꝰ fruitiui. Vnde sat ꝑ intellectã ꝑ ꝛeno ãnt
ultᵒ de hac quæstione.

Quæstio 1ª. An Intensio qualitatis fiat per additionem Gradꝫ ad Gradum, vel per mutationem Radicationem in Subiecto.

Ad clarꝫ in hui⁹ difficultatis decisionẽ ꝓcedendũ notandũ est: Quod mutatiõ tripl⁹ ad qualitatẽ sensibilẽ dr alteratio, ad diuersã mutationẽ substãtialẽ in subꝫ mutatã, subꝫ diuersitatẽ quo ad qualitatẽ dr aliud, sed alterꝫ. Et ꝗ quibꝰ mutatiõ accidentalis ꝑhanc ratiõnẽ, ꝑprie appellatiõ alteratiõ: Cæteꝝ eandem nõ sequendi nõ quibꝰ actualis alteratiõ, sed illa quæ trat ad qualitatẽ sensibilẽ hoc nõe nuncupari solet.

Notandũ 2º. ꝗ cũ alteratio sit mutatiõ tratã ad qualitatẽ, triplex alteratio distinguitur dr ꝑ diuersos modos, quos ꝑ subꝫ mutatiõ, ad qualitatẽ: 1º. cũ fit ad ꝓductionẽ qualitatis ꝗ ducit, ut mutatiõ tratã ad qualitatẽ hoc modo dicta dr alteratio simplex, nõ quidẽ ꝗa alijs modis, alteratiõ nõ dnt, sed ꝗa obiectiue, vocabulorꝫ nomina generalia illoꝝ significãtia ꝓferentiꝫ, ꝓpter ꝗ qualitas ꝑducta deplexum ratiõ ꝑ se inducit: 2º. alteratiõ ꝑfectiuã dr ꝗ tendit ad qualitatẽ, ad ꝗ ꝑfectionẽ aliquã ꝑtẽ subꝫ: 3º. alteratiõ ꝑfectiuã dr, ꝑ qua qualitas ꝑfecta circa eandẽ partẽ subꝫ, ad ꝗ ꝑfectionẽ tendit, ꝗ ad ꝗ ꝑfectionẽ ultra mutatiõ dr remissiua.

Notandũ 3º. ꝗ circa augmentũ intensiue qualitatis datur ꝗ augmentũ extensiue, ꝗ ꝓpterea ꝗ qualitas ꝓpter quantitatẽ extenditur ꝗ diuersas ꝑtes subꝫ, ut ꝗ dicitur, qui est in manu tractat dextram suam; similiter ꝗ qualitatis respectiue extensiue, ut augmentũ scientiæ, quia ꝗ hinc fit ꝗ quis extendit talẽ qualitatẽ ad diuersa obiecta ꝑticularia: Dicitur augmẽtũ extensiuũ nõ ꝑ se ꝓpriissime in hi: sed de intensiuo dicitur, ꝗ circa eandẽ ꝑtem subꝫ exercetur.

Intensiõ igit̃ ꝓprie qualitatis ꝗ ducit quoad suum entitatiuũ, ꝗ est in ꝓ gradu ꝑfectionis ꝗ nominatur debet subꝫ intensio ꝗ ad hoc ut ꝗ qualitas augeatur, ꝗ quod aliquos gradꝰ; quorum ꝗlibet alteratiue ꝗ simpliciter dicta ꝗ ducens dicitur nõ unꝰ; postmodꝫ dicendũ

intendit et fit calor Vbro ℓ Virtus Causans alia ℓ ione intensiua
Quæro ℓ quæro inquisiui: Vtrum calor intendatur per alios gradus
additos qualitati? Vel an eadē qualitas realis ut Calor sit
crescat remissa, ℓ vi alterius intensiue? Quod Negatiue dic.

§1. Autorum placita pono, & Veritas scripturæ

In hac disputatione Prima Sententia tenet, Intensio qualitatis fit ℓ depuratione
ignis a qualitate Aquæ; ex cuius Vbro ℓ in aqua calor sit fit calida: postea ℓ
sit magis calida, non eodem tempore calor remoto, sed ℓ aqua depurata
magis à frigiditate, ℓ hoc calidius intendit. Hæc Sententia solet tribui
Alfidio quodlibet. q. 7. ℓ 4: ℓ alijs defendunt, qui sequuntur nouæ Cataxi
Solent.

2ª Sententia asserit intensio alterius qualitatis fieri ℓ accessum nouæ
qualitatis partialis aut gradus ad gradum: hæc Sententia à recentioribus
Iesuitis communiter defenditur: ut vt uno verbo plures explicando, ab
eis a Thazy Schola recedere gaudent, huic opinioni fere omnes adhærent

3ª Sententia, quæ ℓ Velut
Theorema Thazy Quæ intensionem qualitatis fieri ebrij additione realis
fieri qualitatis partialis; sed fieri sentiunt ℓ maiorem radicationem
ejusdē qualitatis, circa easdē partes subn: Intelligendo à hanc maiorem
radicationem mitigationē Thaz ut vt sæpe dixi, Vnitatis Videbimus
ℓ apparebunt contra hoc opinionē: Vide à Schola Thazy Videore
potuis sit modò.

Prima Conclusio

Intensio qualitatis nō fit ℓ depuratione, qualitatis alterius, nec quidem
nouæ qualitatis distinctæ ab præexistente: Hæc Thesis quoad primam partem
ut dicta, tripliciter explicatur: quod secundo partes ℓ dicta aliquos ex defendentibus
Sententiā: Quod ad primam partem sic fit unica Vbro efficacius. Vel em
depuratio ut adhuc dicta abintensione, ℓ Vt eadē actio intensiua: primum
dici non potest, ut Hypothesis stat, nulla actio actio potest trahi potest
adnos ex: ℓ Alterativa est actio depurativa, a qualitate Aquæ, quæ
potest adnos ex ℓ da alijs qualitatis derebat trahi.

Secundo dicitur Secundo sequitur ℓ
depuratio adhuc non sit causa intensionis, nec ut intensio, ℓ sic ejus
actio eadē ratione distinguendo qualitatis tendit ℓ ad depurandū
subiectū à qualitate Aquæ: ℓ ancilla intellexit depuratio a qualitate Aquæ
intellexit qualitas distincta: patet dicta a qualitate Generationis, quæ quia
intellexit introducere ℓ, quæ Vt in tres primarias ℓ ℓ destruat formam
oppositā, ad cuius destructionē tendit ℓ: depuratio non est causa intensionis
ut subsequatur dicta, ergo inde intensio nō fit ℓ depuratione, a qualitate Aquæ

Pro dato q. Arist. sit pid, q sibi accidat A. q. esse de
Mro esse effecty communicabi, sed depurato aqualitate Straria, remanent
Tres accidentales sunt respectu intensionis: q. ng sit intensio p talis de-
puratam: Maur. A. manifesta: Arist. q sit 1.8. cap. 8. Tho. in 1. dist. 17. q.
2. a. 2. ad 3. Vel aliter, q. ng A. depuratione intensionis a suis qualita-
tibus fecit remotionem Straria; sed hoc accidit qualitati in gestis
subto participante Straria:

Iterum sit casus Arist. a suis exemplis: Ng Lus
auctet intensive Straria hic intensio, si sit remotionis a tra Straria
ut ea ng remaneat Lus: & ita dato intensio qualitatis sine depuratione a tra
Straria — Patenea: Ng Straria deperdat, quotidie auctetur intensibe
Atom ng depuratur a subtiato Straria, q. tandem fuit ois macula
qua stabi Straria posset: Denig, ng Frides, & Spes quotidie immutat
auctent & illud Luc. 10: Adauca nobis fidem: Etiam adhuc A. de
Garanto aliquo Straria; sed dicit q. deberet talis intensio suponere infi
delitatis aut desperationis imactus, Peripty A. dicere, q. intensio multotiens
fit sine depuratione aqualitatis Straria, ac ergo A. sit q. talis depura
tionis:

Ad dicit: Qualitas auctat q modi Cathadis & hoc esse & alterio
auferat qualitas Straria Micae subto quanty pot. & intendit
& in depuratione a tra Straria stabit intensio.

Ad ad dicendum ito, assumpto
simile q. remotionis Straria seguit qualitatis intensio, & tam intensio
fiat q. talis remotionis. Item ng datur actio tratis a dispa qualitatis
qualumbis remotionis, qualitas Straria ng daret intensio: admodo
quo de Generatione subtilis A. dicendum, q. tra ng generat, q. remotionis
tis Straria; sed pactum 1.0 tacto ad introductum illius in mea.

Ad 1.0 Dato q. in aliquo
subiecto sint aquales gradus frigiditatis, & caloris, tale subtus nec posset
dici frigidum nec calidum intense. Si autem a tali subto auferatur aliquis
gradus frigiditatis: multo altio gradu Caloris q. adhuc subtus illud e magis
calidum q. frigidum. Et Caliditas frigiditatis excedat tunc caloris in uno gradu
& magis intense & talor q. tribus: Ita Nic: Sed talis intensio & fieret q.
addendo & q. fieret q. depurando gradus Straria: data hac hypotesi gratis
Arist. post pintatis evenit nullatenus dari intensio denovo, sed intensi
tio, qua antea erat denovata illud subtus intensibe calidum: q. quidq
antea incepit erat talis denovatus, & debet adesse aqualis gradus
Straria qualitatis: hoc & A. intendit qualitatis paccatae q. depurato, aqualita
te Straria

Secda ꝫ pars dicens ꝙ intensio nō fiat p̄ advenz qualitatis destruentis p̄existentz: sic Arabet 1º. Nō ꝙ intendente nova intensione destruatur qualitas, de alia p̄ducatur, hoc nō est intensio qualitatis sed generatio accidentis: sed alteratio simpliciter dicta: ꝙ intensio multiplicatur Valet modo p̄dicto: aīa est Arist: nō generatio accidentis sed qualitatis ad q̄ducendā qualitatē absolutē, et ꝙ ad destructionē p̄existentis: dra ꝫ ea alia infertur: Nō hic loquimur de generatione accidentis. sed de intensione

Ctr eadē pars dicens: ꝙ do qualitas aliqua remittitur nulla alia ꝛa illucitur denovo, minus intensa q̄ p̄existens ꝙ nec ꝙ intendatur q̄ducatur qualitas magis intensa, dicta alteri q̄ antea p̄supponebatur in subto: dra pater: q̄ contrarium eadem ratio: aīa Ctr: quando em̄ calidus remittitur, et frigidus illucitur a trahente remittente, ꝫ a frigido, cui frigidus et tale nequeat calor ꝫ p̄ducere: ꝙ nō est aqua illa qualitas destructa.

Dicit hoc ꝙ badones sunt ex badones

Sexto quia quę ideo fiunt: quia sic fieri insinuabo: Inprimis em̄ Charitas dicit verificatur intrinsece importūa, et tamē si destruatur Charitas p̄existens, ꝙ em̄ Apostolus 1. Charint. 13. Charitas nunq̄ excidit ꝙ intensio nō fit p̄ qualitatis destructionē p̄existentis

Item dicit quę ꝙ Baptismus nobis confert, auctor ꝙ sit Sacramenta; quia a dicet ꝙ talia Sacramenta Gratiā p̄cedentē destruunt? Similiter accidentia panis dicit quę ꝙ Sacrificij maneant in hostia, sunt Catacria intensiua, et tamen ꝙ destruunt ꝙ hoc ꝙ intendantur. a dicit hoc ꝙ maneant Corpus Christi dicit: ꝙ dest ꝙ ad Christum reducit ꝙ intensio nō fit ꝙ qualitatis denovo advenientis, et destructiua illius qualitatis, quę antea erat.

§2. Secunda Conclusio Stabilitur

Qualitatis intensio nō fit ꝙ additis gradibus gradibus p̄existentes ꝙ per Sexantz: Hoc dicit Sanctus D. Th. in 1. dist. 17. q. 2. a. 2. 76. sic arg: Si Charitas aut alia qualitas ꝛa intendatur ꝙ additis gradibus gradibus: ꝙ in hac additis realiter debebant illi duo intellici distinguī ꝫ sic: ꝙ ad, specie, ꝫ numero: dra patet nec secundū dicit Valet: ꝙ

Oppositum tenet Doctor Subtilis 1. 2. q. ꝫ 2. a. 2. arcente ex Scho. 4. phic. tex. 8. ꝫ ex calido fit magis calidus quando additur subtile calidum: ꝙ cum Sanctus Thomas et Doctor Subtilis fit maior calidus ꝙ ad hoc sit necessarium calidum addere aliquid calidum denovo = Ideo docet 4 phic. tex. 4. ibi: dicit em̄ ex frigido fit calidus, et ex calido frigidus: ꝙ crada pars erant ambo, Ideo ex

Calido maori calidz nullo facto in mañ calida, q̃ erat
calidu q̃ erat minꝰ calidus.

Et q̃ Vazquez Menꝰ Sto Tolu fuisse q̃ fiat
maoir calidz nz deveniente nova parte mañ, q̃ qui prius erat ca
lidz nz dñ mendz negare nobz Tolu, pergz calz parte qui erat
calida erat postea fiat maoir calida:

Sed contra: Nz ea ipse q̃ Sto
primꝰ negavit debuit negare Ratiꝰ: q̃ sic ordendo: negavit intellexit
nobis calorꝰ in subto dictꝰ nūꝰ à calore presentiꝰ, q̃ sit in diversa
parte subti numꝰ dictꝰ abea, qui erat subtꝰ alterꝰ caloris: q̃ si
Sto excludit partꝰ subti dictꝰ numꝰ à presentiꝰ ipse fecit excludi
quemlibet calorꝰ denovo diffinitꝰ precedentiꝰ per ang: Acuta nz stans
Sto individuante à subto: q̃ calor numꝰ dictꝰ abalio petit per
q̃ subti dictꝰ abeꝰ hai:

Hinc docbat Sto Sto loco cit. Ladislaꝰ: Et 2.
q. 52. inarcuto sed contra: Sed exoptime intuge hoc idz docet int. dist.
47. q. 2. a. 2. q̃ sic ait: Sciat Sto dicit q. q̃ hic. q̃ albedo efficitur maior
calidz, vel albor nō q̃ additur alicui albedini, vel calori. Eniamobo
exponit Sto. D. Thom: qui abetz dubiū in hoc, calidum potest in ei mentz
Ioh. Vazquez:

Resp. ad hoc Ex D. Hurtado: mentz Sto, q̃ Sto nō fuisse de
negare additur omnꝰ calorꝰ, sed solꝰ denegant additur qualitatis
Resp: = Hinc tamꝰ solutio facile precludit. 1º Nz ea additur repellit
D. Thom, q̃ ponebant alij Theologi, et Sto, in intensione qualitatis
Et ipse Doctor. Resp. refert: Adnemo habens Censuit q̃ in intensione
manebant simul duo qualitatis totalis: hic erit nō est intensio sed
qualitatis coacervabo: 2º nedꝰ Tradicit Sto, et Aristoteli, qui admittit
in intensione additur qualitatis totalis sed tm quipoñ qualitatem
partialꝰ dictꝰ abea, qui preerat ante intensionꝰ:

Ad 1º. Nz D. Thom tendit solo
Magistrari eos qui putant intensionꝰ fieri additur qualitatis, sicut au
mentꝰ corporale fit additur quantitatis. Sed augmentꝰ corporale nō fit
q̃ additur quantitatis totalis: Sed partialis dr tantum. 2º etz D. Thom
Vult excludere additur qualitatis partialis per Magistrum, q̃ Cetera sunt
perspicua. Sic erit ait D. Thom Loc. citat. dist. 17. Sed ista positio
venit exfalsa imaginatione, q̃ augmentꝰ Charitatis imaginari sunt
admodum augmentꝰ corporalis, ingno fit dictꝰ quantitatis additur;

Ultimo precludit hoc erratio: Nz Doctor Thomas

Manifeste illa recedit op. 4 8. Tract 2. c. 5. & hæc verba Scoti diana Luce dazioraꝝ Nota tam. ꝙt intelligendi sunt ꝙd intensio intendi, ꝙd aucean per diuinꝰ gradꝰ ad gradꝰ. ꝰ ordinē similitudinis ꝙt hic interpretatio.

3. Alia ratio probativa huius Doctoris adstruendi

Prima ratio probativa Doctoris deprompta ꝙt ex Scotho. in 2. dist. 27. quæ dub hæc tria ponit: Si intensio qualitatis fieret per additionē gradꝰ ad gradꝰ, illi gradꝰ essent plures realiter; & sic essent aliquo distincti, & diuersi specifice; sed neutrum affirmari potest: ꝰ intensio non fit per additionē gradꝰ ad gradꝰ

Maior ꝙt certa: et prima pars Minoris patet: Gradꝰ illi sunt inadæquati subto: Sed duo accia sunt numero distincta negantur esse inadæquati subto: ꝰ Gradꝰ illi negantur esse numero distincti: Maior ꝙt per se nota & intensio qualitatis attenditur in eadē parte subti: non diffusio qualitatis in diuersas partes subti ꝙt ad extensionē: Minor patet: quia individuatio accidentis sumitur ex subto: ꝰ duo accia sunt numero distincta ꝙt valentes inadæquati subto.

Dicit ex scoto, Durando, & multis aliis istam rationem esse per diuinam falsam supponere: Supponit enim duo accia individuantur a subto Et hoc tanquam rem per se notam intendunt suo loco Breuiter prædicti. Alteram ibi esse ferunt non caret obscuritate sufficiat tamen obstendere nullam esse inconsequentiam quæ reperitur in forma rationis sit fundata, & ipsa falsa iudicant

Item excipiendo contra 3. p. q. 77. ar. 2. rectq 4. p. q. 39. ar. 4. Vbi ratio huius assignatur hæc verba Accia & fiunt & hunt in subto, ita ex subto descripsunt unitatem similitudinis: quæ verba sic exponendo: Accia res individuatur, aquo ꝙt hunt & individuari, & in communicabili: Ad hoc sunt accia à subto ꝰ abillo individuantur. pro minori: Minus ꝙd accitalis, ens et esse, et communicabile a subto inhærentiæ: semel & communicata huic subto, et in alio incommunicabiliter tanquam in subto proprio, et consentiali: ꝰ ꝙd accitalis hunt & incommunicabile aliud, à subto, ꝰ abillo individuari:

Vltra: Individuatio sit per aliquid, ꝙt omnis limitatiua speciei, aliqua diuina, & denique illa ꝰ disputatum. An et quæ prædicabilis, Ad accia non à se ipsis hunt limitari. Sed à subto: ꝰ hoc hunt individuationis: pro minori: quod libet accium ꝙt de ratione accii, & ꝰ habet ese ratione accii sortiri: Sed accium non limitatur accii: Ad posti extendit: ꝰ non hunt ese individuationis Ad aliud quod limitatur. & regit à subto.

Dari vnquam aliā viam incedit: Quam ratione factis & illorum facta non esse gradꝰ distinctos numero

non tam vt qualitates totales, ad totas vt qualitates partiales, vt
ad vtrasq; vt 2ª. Sint enim actus totales, ad subos totales, sicut
hic actus partiales ad subos partiales: & sicut implicat duo actus to
tales solo numero distare et vnicos subos; sic ex consequenti duo actus
partiales sunt vnicos subos partiales: patet ista: Nam si esset duo actus to
tales solo numero distantes requerunt ee vnicos subos totales: q. actus vtrius
le indistinctus ad subos totales: ergo vnicus actus partiales indistinctus ad subos
partiales: o. &

Contra: Nam si ista de toto quod constat debet ee de parte quod
parte: Sed toti potest aliquis albedine totali qualibet partium et
albedine partiali: Quod quidam videtur principium et nota; pyrrho ad
principia D. Vazquez, cui assentio. Alias hec parte antecedenter ad
istas distincta inter se constabit ad partes istas.

Ad 1º. Similiter qualitas intendi
tur et additur Gradus, ad gradus distos intra se. Nam partialis sequetur
Calorem vt duo ponit intendere Calorem, vt ex: Sed hoc est contra primi
um communem primi assentientium. Ad proportionem minoris inequalitatis vt pri
mo: 2º. pro sequela: Nam Calor vt duo applicati Calori, aut Calido vt
quatuor faciunt alios duos gradus Caloris: Sed hi duo gradus applicati aliis qua
tuor quicumque intendo ponunt facere Calidum vt ex: & prima vt sequela
patet: Nam in primo huius Autoris quilibet gradus indivisibiliter
simul cum aliis nunquam potest ee quietus: & illi duo gradus denuo
facti recommunicantur cum aliis quatuor faciunt Calorem vt ex.

Ad tertia: Nego. Nam gradus
isti sunt omnino similes sicut cum duobus primis gradus facientibus: & primus Calor
vt duo potest facere primum gradum, potest ex facere Calidum: et sic de
inceps, Nec obstat ad oppositum, quia requisitum ad calorem vt dicebam. — Nec valet dicere
Calidum, vt duo Nam potest facere duos gradus Caloris Nam ex assentiente simi
lis arcus proximi, Hoc est assimilare passum alienum quae nunquam
assequi Nam potuit assentire: Nam passus bene cum illo suponitur simile assen
tiens Calor, vt duo, nequeunt facere Calorem Nam ad duos gradus
Nec inquam valet hoc dicere
Nam quia dissimilitudo assentiendi ad passum eo requiritur, quia
passus similes recipere: Sed passus qualitatis intensibilis potest pati
plures gradus quantitatis similes sint: & ratio est Calor vt duo
Nam possit facere plures et plures gradus Caloris — Ex: Nam Calidum
in quantum gradus vt similis assentit ei duobus gradibus sunt simi
les inter se: & Calidum vt duo facerent primum vel Calidum gradum

Ca loriz inpajo &inhoc illud sibi ā similare retinaret d'literz ofi
milari patio in alijs gradib; & ig adeng nine Cajez aſſequeret gene
ānaā ſpecijs aſimilādi ſaſu inco inguo antea & erat simile ſchi.

§. 4 Modz dicendi D. Suarez Ca loriz proponentis

Licis et alijs raonib; mihi D. Suarez alias raoni fabq; ocurrentibz
dicit ō grāo ista ſolu poſſe vnieby omnio ſimilibz, quāu ait gradz ſtoz
qualitatiz eſſe diſſimiles & ſpecialē rei dicto, quo modo cenſet ſe huic raonis
ſe ſatisfacere: hāc ā diversitas aut diſtinctionē gradu docet diſtare
inhoc, q̄ vn copy et primu a alij ſecdz & vltimu ait ſ. vnu ſpecialē ſue
ſuppoñt aliū chra conſert ra ſibi gradz non ſolu diſtinguit ſicut gradz
exteriores diuerſis partib; ſubiti ſed q̄ ſpecialē ſua ſint primu
ſecundu, vel tertiu &c.

Sed ſtra hanc ſolutiō ſic 1º inſurgo: In gradib; iſtis ſpecialib;
bent permodu primi, & ſecdi, nq et ſufficiens & vnitaz ad ſpecifiandū gradu
qualitatiz ſue: ō inepte adhoc xcurrit D. Suarez: gradz: 1º nq vltra primu
cōpa huiz auctoriz, numeru et diſtinxit realē vnu ſubiti alterius ſe; et tamē
ſibi numō dat ſic ordo primi & ſecdi vnitatis: ō hic ordo, et ſubordi
natio vnius gradu ad alterū nq ſufficit ad qualitatiz exigitiā ſpecialē ſuoru et
per ſe vna in raone qualitatis: Videte ipm Suarez diſp. 41. ſect. 1. & 2.
aſſert. 4 a.n. 16. Vbi oby et rñdendo numeru ſit ſe vnu ſe in raone gradu
ſtra 2º nq ſic ſe bet ordo
ille primi & ſecdi in gradib; qualitatis, ſicut ſimilis ordo in unitatib;
exigit ſe numeru ſpecialē: ſed q̄ numeru ſit vnu ſimpliciter a tali ordine no
et gradu diſtinctu, patz, & et Saulz ſpecialē numeru ſit ſe primu
ſubiti; q̄ et ſecundu duo gta gradus diuina et ſpecialē vnu per ſe a tali et
diuina: ō patz ita q̄ qualitatiz gradu heant raoñ primi & ſecdi, et exunt
vnu gradz ſe in ſerie qualitatis.

Propr hoc alij dicunt q̄ hi gradz et recipiunt ſuper
immediate vnea parte ſubti ideo q̄ et heant ſibi ſubiti ſtalitz ad modū
tanq; ſi raō eſſet q̄ primu gradu recipit vnparte ſubti nude ſumpta: ſecdz
vnea parte aſſeba tam 1º gradu, et ſic deinceps: ſic q̄ cesat inconue
niens anobz illatu, ſ. q̄ vnea parte ſubti ſint plura accia ſpecialē numō
diſtincta.

Contra hanc ſ. quod ſ. hanc doctrinā gradu illi et exunt ſimiles et omnō
nei, ſ. ſo ethereogenei & diſimiles: Tū hoc diceret qualitatiz aduenti q̄
ſecdo partz minoris nre raoñs ſubiti: Aſſumpto ā illo ſic reſpondet: gradus
illi ſm hanc ſolutiō ſe heant ſm modū actus & potē, nq vnu vltimo recipitur
in ſuo ethereogenei: patet tra: nq ideo q̄ illa & ſta ſunt partes ethereogeneas,
ſ. q̄ ſunt in linea ſubſtiē, q̄ a tam et potē, ſta vo actus: ſed ſ. ſolutiō
iſta primu gradu et potē, et ſecdu raoñ actus ſortitur: ō ſunt gradus omnō
diſſimiles

Vbra Dō exordia Solutiē sequit idq subtq numq intellri
q pluribꝰ gradibꝰ Caloris, ac inde nec fieri intensionē in tali subto
q dic̄ quō. Supponam subtq hoc vnū gradū caloris, et postmodū adve
nire alios: cuius casq subtq huic sedi gradū nō idē gradū, ac subtq
gradū primi, cōpōnt ex subtō subtō vt casq, sed vtentiq cū 2ō gradu
q 2ō intellrō subtq istud, vt distinctū gradū abalio, intellrō istud
subtq vt adequabile 4 gradibꝰ qui denovo adeniūt: 3ō subtq intellrō in subto
vnū gradū pergit adequare: 4ō nec intellri post intensionē cū hijs adequato
cū 4 pluribꝰ gradibꝰ sequitur.

Vt Modꝰ dicendi a Aristotele improbatur

Casq et similibꝰ rationibꝰ efficacia compulsi Aristotelici ex adversarijs dicūt
unū gradū istoꝝ intensionis inqualitate nō subtq ēē distoꝝ numericē; sed
q specifice: sic sentiunt Dō Alvarado, et Murcia,
Torrejon, Tellez, Cardinalis Lugo Thom de incarnat. disp. 5. n. 42: et
plures alij, quos recensere nō vacat.

Sed istꝰ modꝰ dicendi sic impugno: et primū ghō
Mitt rationis principalis, quo ad secdā partē: Itti en gradū caloris, q distin
guunt tamq vna species qualis abaltera, q subtq species incipiēta: si
primū: 8 et tales gradū nō possūt intendi qualitas: patet drā: nō idem ca
lor, et dulcedo requirit fieri intensio, a calore, et dulcedo sunt qua
litates diuersē speciei: q idq dicerent inqualitate; si gradū eius
diuersificarentur tamq species diuersē.

Nec valet dicas secdā tales subtq arenā: quod sic pro
q duplo subtq et calidū vt vnū, et fit calidū, vt duo fit hoc q illicad
venit vnū gradū denovo, sed talis adventus denovo, et calor vt vnū
nō differt abalio gradu preexistente adhuc specie incipiēta: patet
drā: nō enim eorū et calor vt vnū, sed vnū gradū vt vnū et differt
specifice abalio, sed subtq numerice intra eandē speciē incipiēta: sicut
denique plures partes mēdi sublunaris, una tamē nō differt abalia
specifice: q talis et tales gradū distinctē specifice specierū adeq
8 Ptr 2ō falsitas huius modi
opinandi: q dum subtq fit calidū vt duo, q denuo exat calidū vt vnū
inquiro, gradū denovo adveniens, et ne calor vt vnus q vt duo? si primū
q nō adveniunt species de calore preexistente, vt nuper probatum: si secdū
8ō superfluit alij gradū caloris preexistentis: nō si adesse deservirent,
maxime adhoc, vt subtq ēē magis calidū semper vt duo: secdū
erit per calorē adveniens denovo, et fit subtq calidū, vt duo: 8 ita duo
caloris preexistentis omnino superfluunt.

Deinde: nō vt bene notavit D. Guiroz in hi

dunc cal; octabj grabj calorj in calido intrinseco Frosto equitalerent aj;
Septj ordinj: Sed hoc est mra experientia: o dc. permittit: ng quandiu calefit aliquid
ng experiar Vltimo momento ffy Calorj acquirere p intrinseca antiperistasim
q; calor discedit ng experiar Vltimo momento diminutionis calorj tanrendem
esperdj, quem haberat totj calor, qui postmodj in eo manet: Sed posse
sentiq experiar intendi calorj p paydibus gradj, et similiter sentiq re
mittj: o mra experientia et iudiciarie p vltimj calorj gradj relinquj
equiualeat:

Dicesforitq: Quod essi calor denovo adveniens maiorj sit
fectionis sit q calor precedens et tam superfluit calor in subto pre
existens, q qualitas bene et perfectior aq Vltimo gradu, q q; tamen
ng secq ac aza perfectior sit max perfectior aza et
totj superinj exalbis Simul Vnitis Gurgen:

Sed contra: q subtq gradj illos
Calorj videl et effectj q et Calidj Vltimo; q gradui calidj
q Vltimo; Siquidem dicaq o q calor denovo adveniens et assert min Vnj
gradj perfectionis et magis ng excedit imperfectione calorj antecedentis, q calor
precedens nullj tribuit effectj; Sed oia calidibaq prenit abalio gradu
o calor preexistens et termino superfluus: Sed

Si autem dicaq Secdo contra: quia ex hoc
sequitur Quemque posse dari subtq calidj et duo precise; q est manifeste falsum
et vegeta: Supponamus subtq calidj et Vnj et postea intendi p calorj denovo
adventiens quemque potenit subtq illud ex calidj et duo precise; o vera et de
gusta: et ans: Ng calor denovo adveniens tribuet subtq calidj et duo
alicuius Supponebat calidj et Vnj p calorj antecedentis, qui ex hypothesi
erat: o assercioni exit falsa calidj et Vnius; et terq et Vnius precise.

Si dicaq ex respondeaq: primo
Gradu ng operari in presentia secdi: ex hoc tam ng sequi q superfluat
q deficiente vltimo gradu posset operari, et de effectu qua libet pertinet q adhuc
deficiente vltimo gradu remaneat alter: quia inter absentia operari valet
Qualitas ex huius Quinij defendere = Vltra et: ng etsi demq q gradus ille
absolute ng superfluat; nihilomj ng operatur in presentia secdi gradus: o nihil
Subtq calidj ne effectu ad intentionem sentiendi facit.

Vltra o Ng presentia secdi gradus
Ng potest obstaculj, et gradj primj ng operetur: o nihil operatur primj et
ng datur in subto primo Gradu in presentia secundi: Ng calor ille acquisitus
sive perfectus subtq calidi: o nihil caliditatis quo antea habebat remouet
ab illo: Sed subtq antea erat calidj et Vnj q gradj anteq; o ergo post
intentionem permanet calidj ab illo gradu antecedenti.

Hec pro bene expedimus pingente: 1a pars
Sic pro: Ng quodhoc sic se pet momentario et patenter ita Quat inventa

sed 2do in augmentacõe extensiva fit mutacõ, aminoris admaioz gritatz
gritatz advenientz de novo noz impedit effectz antea pysentz subto, agritatz
quã in illo erat: 3o nec pysentia secundi gradz inqualitate impedit primi
gradz ut pysit sui effectz: 4o sicut antea operabatur in subto, ea ille de
cedebat calidz, ita hoc pysubit & in pysentia secundi denovo adveniencia.

Et contra hgc arõ: Nz 2do calor ut
sic intendit alios calorz vsq ad sextz gradz & successive pxiz causat calorz
ut tria 1, ut quatuor: inquiro 2o: Ille calor ut quatuor causatz a calio, causat ne
cessario calorz ut sic, 1, a calore ut quatuor? Si ẽm causatz a calore ut
quatuor 2oz calor remissz operatz in presentia gradz perfectiorz denovo ad
veniendz: & sic dicaz causari a calore ut sic pxiz essentz. Sic arõ: Calor
ille causatz a calio ẽm ut cadz Vniboca: 2o calor ut sic ut cadz Vniboca
calorz ut quatuor: 3o nz distinguitur specifice gradz caloris ut sic, a gradib
aljz: patet ita: Quia cadz Vniboca nz distinguitur specifice ab effectu quz
causat.

6. Tertia Conclusio desesiva Dubij ponitur

Intensio qualitatis fit per maioz radicacõz ipsz in subto: Inhaz
dicõe oiez pene thz veniunt, Ultz expressa D. thz. pluriz in locis
Nz 1. 2. q. 52. a. 2. ad 2. Sic ait: Causa aucta habitz facit quidz nouz aliud
in subtoz nz a nouo fit: sed facit id subtz per factz participet fit pxiz
tentz:

Idz Scotus docuit. 2. 2. q. 23. a. 5. thz verba: Ita est maioz idest
intensiorz ut ea maioz inest susceptibili, nz est aliz ita advenire hoc em
est sicut habere aliquz gritatz ex se ipsa, nz per aliaz ad subtz: Eden
dit thz Doctor intensiorz ẽ hoc fieri per addz ita aboz additõe realis alicuiz
qualitatz maioz per factz participet a subto: hoc est maioz radicari in subto
& intensio ẽ nz aliz sic thz fit, maioz radicatz eiz in subto.

Ex hac autoritate sic efformatur
Ratio abatiua Scotj: Nunc qualitas intendit per addicionz parte subiecti
perficior: sed hoc fit per maioz radicacõz in alia parte subti: 3o intensio
fit per maioz radicacõz in subto: ergo minor thz accta legz nz tenet de gritatz exte
riorz, sed in ordine ad subtz: 2o quo maioz qualitas inest subto fit maioz per
fecta exit intensive: patet ita: quia thz accta ut sunt per se in subto
ex accidentz est sic inel: Ad quantitatz Vniuersz aut maioritatz thz requirit
ex parte ipsius thz: 2o quo maioz qualitas inest subto maioz perfecta exit: si
cut et perfecta simpliciter, hoc ẽ inest subto, hoc ẽ maioz inest illi maioz
perfecta exit:

7: Modus explicandi maiorem radicacõz in subto ponit

& refellitur

Dicunt aliqui maiores radicales qualitates in subto distare in
ordine cuius modi unionis distinctas realiter a qualitate ipsa, per quas
intelligunt qualitas eadem perfectiva subti pria: Sed hic modus dicendi
exco displicet, q̃a superioris meritit inabilitas exp. sententijs sacrae impugnatis
q̃ si ptr dicta vera pria quę advenit destruit precedentes, nq̃: 2ºm
2º incidunt manifeste in sentiã Scotisti et Durandi supra impugnatã: Sicut
q̃ ig intensio fit q̃ditas gradus ad gradum unionis: 3º et potest fieri, q̃ditas unius
gradus qualitatis ad alia: nq̃ ois absurda, quę ex hoc potest in tenui, negatur
ex hoc q̃ intensio fiat q̃ditas unius unionis ad alia:

Dicunt ulteriꝰ sic aliqui quales in intensione superadd quemdã modum, qui nõ hꝫ rationẽ unionis, sed
attinet ad perfectionẽ formalẽ subti: qui nullus affert de informando= Sed nec istud
hui modi cognoscendi impugnãdi cum modi pdicti claudicat ruit precedens.

Deinde militat contra illa, quę dicit: Sol dat: pot fieri hęc maior, nisi informativa q̃ illa, quę de facto communi
catur subto: Sed dum casus nõ datur intensio in nõ detur maior radicalis subti
subto: 3º intensio nõ ponit in hoc modo superadio: ergo maior: q̃a pot dari maior
nisi informativa, & a tunc de incapacitate ex parte subti, de maiori participant
effectu formali subti pria: Et datur in aria rarefacta, quę adhuc q̃ rarefacta in manu, hęc
nisi dicendo subto gradum intellectivum; et tamen many incapax est nisi dicendo
talis gradus: Unde eventualiter hęc maior nisi informativa q̃ ea, quę de
facto communicatur subto: 3º &

His 3º aliis modis dicendi se tactis: Et veritas discutiendi
modus meus adversarius est 1º: Quilibet subto suscepto qualitatem intensibilem datur quędam latitudo capacitatis: et in illa post perfectionem perfectam
surgere qualitas nisi adsit gradus generationis: hęc latitudo nõ ponit in unitate
subti absolute sumpta, cui adeo realiter non distinguatur: Sed in tali
unitate sumpta mediante dicta capacitate.

Adverto ulterius, quod ex quo aliquam aliquam
datur latitudo quędam intensionis illius in ordine ad subtum, cum qualitas eadem
subtum indivisibiliter et realiter tamen divisibiliter secundum ordinem ad subtum: quam
nõ capax et recipit, omnis subtum informet, exsistendo ejus qualitatem
et intensionem: quoque omnis ejus communicatur omnibus capacibus effectus divisim
ordine ad subtum, omnibus illud efficit, & alterat.

Denique adverto: aliud est ejus micare
subto toto, et aliud micare totaliter: Unde si aqua incipit communicari subto
tota qualitas, non tamen totaliter; huic cui et, si aqua ejus producens et mi
cans subto, non licet ejus unienda et communicanda illo totaliter, si adverte aliquis
casus non fuit, si in subto datur resistentia strictior, ne aqua totaliter uniatur

Sequit: Quod 2° non sit idē tota ꝙ̄ unicari subto, accomunicari totaliter alteri exempla quinquies Conjurimis erit aia Xpi tota comunicata cui libet parti subti; et tam ng unicata singulis partibus tota sit: Inde ꝙ tota aia sit impedē in manu, et tam etiam nequeat o modo, quo ipsa potest esse subto, ut ng comunicet illis gradu intellectus quoniam incapacitas ipsorum: Si à intellectu abest capacitas unicandi eis eu in isto gradu adeo Vlo modo realiter aliq superadito:

Similiter intellectu Quinque Beati licet secundu totu diuinu esse modu specifici unigenito ng tam totaliter, cu Vni comunicetur perfectius ꝙ alteri quod Vnus comunicet illis totaliter, et tamen effective aliquo modo realiter superadditu eis diuinu: Sed defectu amplioris capacitatis intellectus elevati ad Vnionem Dei: Quo posito sit:

Quarta & Vltima Conclusio præsigitur & firmatur.

58. Maior dicatio in subto ꝙ quis intendit qualitas militat in maiori informatione qualitatis, et in maiori receptione subti; adeo ꝙ superadditu realiter aliquo rei ꝙ modi: ptr hoc 1° Thō: Ex D. Tha: 2. 2. q. 24. a. 4. ad 3. Vbi log° de auto intensivo Charitatis scilicet: Ng oportet ꝙ aliquis dicit, ꝙ prius recedat, sed ꝙ magis inhiat, ꝙ prius inerat: hoc idē aperte docuit: 1. 2. q. 24. a. 4. ad 3. Vbi hoc dicit: Per actu intensiva agentis efficitur actus magis calidu tantū perfectu participet ꝙ̄, ng tamen ꝙ̄ actus superadat.

Deinde ptr Vnū rōnē: Data maiori informatione subti, et maiori receptione ꝙ̄ detur maior radicatio qualitatis ꝙ̄ sit intensio: Sed hoc ita dari possunt adeo realiter aliquo modo inhaerente recipi subti maior radicatio: ptr minor: Ng aptitudo aliq realis; qua est magis communicetur subto nullo indicet modo superadito: nec qualitas ut magis communicetur subto:

Dices: Quia qualitas licet latitudine virtuali: possit recipere magis, & magis communicari subto: ptr ang: Ideo nam talis latitudine non habet qualitas et est indivisibilis; Sed hoc indivisibilitas qualis, non obstat diuisibilitati virtuali, qui Deus in aia subti regeneratu ꝙ̄ ita ē totaliter minimetalis ptr: Quia subtu et divisibile virtualiter potest se ipso magis & magis recipere qualitate ad huc sine eandu partu realiter, aut qualitas indivisibilis qualitas indivisibilis qualis sit, potest se ipsa, et alio modo aliquo realiter superadito magis, ac magis actuare subtu; et dicitur magis radicari in ipso:

Probatur hoc ratō: Ideo sine Autore opposito, sentio quod sicut intensio qualitatis gradus ex dicatione modo explicato ꝙ qualitas ng potest tota comunicari subto, quin comunicaretur totaliter: Sic potest ꝙ optime tota comunicari et totaliter, ut patet in exemplis nuq dubiis de aia Xpi, et in Beatis

Videnty Dey: Qui vera essa divina Omis gmody Specier impress; sed
ng tota sit: o ng At xaõ Cur gravit radicaõ qualitatis in subto explicari
ng debeat dictũ modu dicendi.

Resp forz: Quod vera sint hec exempla ad tam
diu cant intenty: Et nay imo qualitatz Dimensibiz, et rez in exemplis illis adu
tas, aperta distantiaz: Nam em, rez respectu aiũ subtiz seny incapaz Et
ad recipiendy plexiones gradu pptr Vegetatiõy defensibiz: Et sic dicere possunt
& Beato, qui nunqua pervenire pot ad intiendy seu essa divina dotabit: at o
subty qualitatis capaz Et Et illi Comunicet qualitas dotalis; Unde nulla Et
paritas inter exempla ducta, et ass qd Inis ding:

Ad Mrae: Ng Imprimis hoc dicis
quit de paritate, qua dedui de relatõe patroxitatis: hoc quidẽ Comunicet
Patri, & subty capaz Et de referat in ordine ad fecundy filiu defuncto
tam illy ng refert nisi inordine ad primu quadrus existat Secty: & tam
dicty aliquid exemplu omnio dicens, ad ppatu Eluciy mẽ &

Deinde: Ng hens sciam
instans imperfecte capax sit dignoscendi plurez & plurez Eluciy defuncto
tam Medio habite Scientifico ng extendit ad oiez illas dignoscendas: Istam
postea aby aliuiy rei Superadditõe ex de habty Scientifici extenditur
ad dignoscendas plurez aliaz Eluciõez, Hadrici Sotet in prodmaalis Log &
Guil de rei:

Contexea: Ng hoc Soluto Et tra oñ: p sic ppo: Sicut dicunt
q sistra tra Comunicatr subto, debet communicari tota bitis, q subtus
capax Et talis communicatr perfecte qualitatis: Ad hoc ppat q ez imperfecte
sentia trania Si semel communicatr tota qualitas debet communicari tñ
oiez gradu: q Et tra oñ: o Ui: quoniñ: Ig ex subti datr capacitas ad oiez
gradu, qui sunt distinti realiter; ut illoz alicui de positi bene: e si propter
hanc capacitatz intendunt, q semel communicata subto, tota qualitate de
bet communicari tota bitis: et hoc in sua sentia sequitur, tra experientia mi:

Explicatr ng impugnato amplius: propter
Capacitatz subti q ad ducit qualitas Caloris intensa: producitur ut intensior
Stadio; sive gradu illi distincti sint realiter, sive modaliter: Ad mor dubio
Et Capacitas ad octo gradu Caloris exeo, q alicui do positi illoz gradu
rez: o et si gradu qualitatis sint distincti, q unus producitur caleor debet
Comunicari subto ñ octo octo gradu: Dicunt o tranij: quor du calor
q ducit in trono Cerdi, ñ q ducit ñ octo gradu Cereo, ut Solilibum
Inat aëru, non q ducit Lucem ut intentione, Stadio, ut ex de Guion, Vacentty
sufficiens Capacitas sit ad communicatoñ qualitatis tota ut instros casus. Quod
ero ipsi responderint, dicty et ego:

Resp 8 ord, q ut in trono Cerdi debet Capacitas

dd recipiendu calorē. Ergo absolute, et nām, nec impedita, eo ipso subito desit frigus. Vincendo faciam abeunte, et ita perfectio radicanda in subito, per intentionem. Ita aūt, et ipsum desit frigus resistens illuminatiōi. Ad 6to dat tam distantia subito, quā et propinquū impediens intentionem huius in ordine gradū similē.

Argumenta contra primam conclusionē Subtilium

Arguit 1o ex D. Curtado 2o phō. qui 4. phic. dext. 84. art. 1o. Quod quo ex frigido fit calidus, ex calido fit magis calidus: sed ex frigido fit calidus gradu, ducto calore: ergo ex calido fit magis calidus gradu, ducto calore distinto a precedenti.

Deinde opponit ntra nos Dctōres 2. 2. q. 114. a. 4. ad 3. Vbi ait: potuit Deus ignorare, qui dicunt qualitatē intendi non auferendo eam: ergo sic arguit pot. Ed Scotus advertit non ordinate loqui. V.g. non auferendo qualitatē intendit fieri, ideō dicunt bene. Ita Maior, ideo nostra Conclusio requisite non facit perfectionē esse; sicut ibi Doctor dicit, heat perfectionē Unionis ex supposito nostro ut perficiat in esse naturae et esse quasi nostrū alterius rei: et adhuc ut qualitas creata auferat quoad suum esse non sufficit bene perfectionē Unionis ex subito, sed Vltra hoc requiritur aduersi denoto alios gradus ēiusdē precedentibus.

Videtur hoc ex eodē D. Thō. 3. p. q. 7. a. 2. Vbi ait: quoniam non potest Deus crescere in Caliditate, quod pertineat ad Vltimum gradū Caloris, qui potest salvari in nulla aēre, quia calor remissus non potest augeri, quousque perueniat ad perfectionē gradū Caloris, quo ille aēr pertingit ratione sui quomodo Doctor dicit aperte docet dari infinitos Calore diuersos gradus: et quod intendit calor inducit diuersos gradus Caloris distinctos ab Calore remisso.

Adquirit autoritas Ex Deo locis ibi Scotus docuit et ibi suscepit Conclusionē ac inde ex frigido fit calidus, non addit nouam partem mate: in hoc differat multo a calido in frigido, ex eo, qui est a calido ex magis calido: non tam in hoc Vltimo casu acquiritur.

Cur non sit a subito intellectio. Dicit Hoat ex dictis infra Sac quaestione: Aqua ex frigido fit Calida, ergo supponit calor in subito et hoc ex calido fit magis Calida, presupponit in subito Calor: Et hoc non sedit nec in eadem parte subiecti alius Calor inducatur distinctus a precedenti, quia non est ibi unde fiat desumi numerica distinctio talis caloris, Vtrum Videtur:

Dicendum Secundo autoritatem fuisse et Solutio: Si aduertatur iniquo Leneuibi Scotus et D. Thō: sentiebant cum aliqui maiori Caliditatem in eo mixtum ex frigido et tepido inuariata esse, et subito Variari subito suscepisse Dicit: Hodie dicit Doctor Ang. Quod quia Vere retinent: Ita Scotus non vidit qualitatem intensio sicut ipse dicit: Vere teneantur: Solus Scotus

per illa scra p denotatiu extrinsecu:

Sz nostra ē sentia nō solu subtz subtz subtz
scra yia veriatr & pfectiatr scra litr vnde autoritas illa nihil extra nrā
sentiā importat: = Ad id quod adit de ois Dnō nr Jesu & Spūa sancta
in ratiōe cuiꝰ & Spūs nō st perfectiōis, ubi recat unionis via perfectiōis cum
supposito pfecti: Recto tamē qualitatis p̄ intendit st manēte perfectiōis
sm se suu: Calor primi st ignis essz in ratione talis vicarius st aquarii
aut domestici: Unde scdm hoc dicit Phs, q̄ essz sunt, sicut numeri: atq;
ygdalas vicarius st aquarii intensiōis, tridico intensiōe aquarii adhuc sm diu
essz:

Ad ē Laboreny inquiroco adverte dicit lra Dctis. quæst. 9. q. 6. a. 2. q.
dicitur qualitatis aquarii sm essz, nō st sensus q̄ aquarii quoad hoc prīcē
essatia, sed subtz essz st quasi subtz talis aquarii: quod sic exponitur dicit
Rnō. Mag: Q̄ dicitur charitatis sm essz aquarii denotatur ibi subtz aquarii
st sit sensus: Ipsa essz charitatis aquarii: Nō ē denotatiu hoc specifi
cus modus, st sit sensus aquarii sm essz, idest aquarii ex st quia inest
ei: Sic D. Thos: quod dicit sensus proprius habendi, st in hoc puncto ois
inquirocatio abscatur.

Ad Dicitur dicimonius dicio Caietto dicit inferri q̄ qualitates
diuersos gradus virtualiter existentes in ipsa, st maioris radicata: in calore
radicata stricto virtualiter continent citra gradus caloris, quatenus nisi
radicata calor non omnino perfectus st, ac similiter eadem citra calorem
partiales eundē calorem totalē componentes: sicut st Leonina mensa D. Thē
q. x. a. sane doctrina via, quā diuersi locis tradidit recte intrinsece cohaerentes
nō ē incentia opposita

Prouer D. ātionē: subtz caloris per intensiōnē
sit maioris caliditatis: ē ad q̄ intendit adveniunt illi nouæ partes caloris
per ētā: Nō calor ē nequit ē maior nisi illi adsint aliquæ partes calo
ris: sed maior st calor in subtō, quo ipsum st maioris caliditatis ē:
per maiorē: Nō
ghitas nō sit maior nisi adsint partes ghitatis: ē nec qualitas sit maioris
nisi adsint partes qualitatis: patet ētā assumptū; Nō autē ghitatis
virtualis dr̄ analogicē ghitatis corporalis: ē si autē ghitatis corporalis
sit q̄ adsint partes: ergo autē qualitatis, scz ghitatis virtualis:

Contra D. Thā 1. 4. q. 52. a. 2. q
Inhaerere corporaliter dicitur dupliciter quidem: uno modo q̄ adsint
tali subtō: st inamissione: alio modo per solā intensionē absq; ōi additione
+ st dicitur in cera liquefacta] Unde ghitas inter ghitatē corporalē & virtualē
Nō tenet in hac ratiōe quoad aquarii per partes, ut hoc tamē dicitur in
aquarii ghitatis corporalis sit ē partes totales: aquarii ghitatis virtualis

fit ꝙ partes subꝫ virtualiter sint ⁊ q. non sit quarens maioris qua
virag radiatur in subꝫ, ⁊ fit sine ei additione.

Probat 3.° 2.do qua virag intendit, ꝙ ducit
m.am alia ꝙ antea non erat ꝙducta: 8.° ꝙ ducit aliquis gradꝫ denovo, dñs
dicta ab intitate qualitatis, alias actus ꝙducta: ergo ang: ng, inprima
ꝙducte ꝙducta fuit tota qualitas, ⁊ non: ⁊ primus: 8 qualitas non est capax
intensionis, et actio intensiua super fuit in nihil ibi restet ꝙ diccendum
sit decay: 8.° ꝙ actus intensiua ꝙducit aliꝗ qualitatis, ꝙ antea non erat producta
8.° dato in qualitate intensa aliꝗ ꝙducta, et ꝙ primus actus, et alius ꝙ
8 ducta ⁊ nedg: 8 dantur diuersi gradꝫ qualitatis realis.

Resp dist ang: Hanc ng
erat ꝙducta quoad intitatis nego ang, quoad explicationis sue altissimas
subtr 2.° ang; et nego ꝓa: ad cuius ꝓbationis dico ꝙ per primum actus fuit ꝙ
ducta tota qualitas sed non totaliter, et actus intensiua ꝙducit totaliter
videl, quoad explicationis nonus effectus realis: quę doctrina sancti exprę
cedentis liquet.

Ad explicabile: Sta communicata subꝫ capaci debet illi
comunicari m.m oīs virtualitas quę inde fluat. Ad qualitas ꝙducta
ante intensionis fuit subꝫ capaci recipiendi oīs effectus realis, quę ad illa
pertinet pot.° 2.° qualitas 1.° ꝙducta ⁊ sic realis oīs gradꝫ quos sit pot
intensionis; sicuti ⁊ 1.° ꝙducta ⁊ communicata subꝫ m.m oīs gradꝫ: ⁊ maior
ng qualitas non comunicata libero modo, ⁊ necess.° dy modo tota comu
nicata subꝫ, debet ipsi comunicari omnimodo, quo ergo fuerit capax. Ad
Resp ꝓ 3 qualitas ingre
diet modo necess, et subꝫ capax sit participandi qualitas totaliter, ni
hilominꝰ illi ng communicata ⁊ intricari post defectu actus intensiua, quę maior sub
iecta sibi actiue subꝫ, hanc em actus fuit notare, ⁊ maioris se explicet in suos
effectus realis: quod quidē instantia fit in secunda instantia. Quia ng mirum necessi.
operatur sol, in aere, vbi nis intrinsecus virtute actus omnia nata; et tamen ⁊ potest
ad illuminare aerē ꝙducendo in illo lucem intensiua vbi ng sequitur ꝙ semper eo
modo illuminet, q.a adhoc requiritur indistantia — Sicut; sic et qualitas, ut
totaliter communicetur subꝫ debet notare actus intensiua subintrante, vbi nota
ꝙ sic sufficit.

Probat 4.° subꝫ ca virag ⁊ maioris perfectionis potest intensionis ac
antea: 8.° acquirit intensionis alicui, dicta realitas abeo ꝙ antea debat: ergo
abeo debet admitti, tertia ytr: Sicut ng acciperet aliꝗ dicta abeo, ꝙ antea
debat eodē modo sic recipit, fuit ante intensionis: Ng ita sm ita semper
et facere ita: 8.° ⁊ si per peiorem modū recipit, ideo et ⁊ acquirit aliꝗ dicta
abeo ꝙ antea habebat.

Resp ad anti negando ng: ad cuius ꝓbationis; et axioma in illas

separata existere negarent: Et videre et inquirere, quæ opiniæ ē ipsi
tales, et tam nec deposā sibi absolutam pōt generari, aggregare separata: 2d.
et nos diuinę determinemus

Probet 6. Lumę intendit y adire gradę adgradę: ō hoc modō ex quit
intensio cuiuslibet qualitatis: grauę: Nā si intendi gradū duo luminaria applicarentur intensio lucis ędificet: Respondentia docet: Et tamen idcirco dicitur plura
lumina partialia: ō illa intensio fiet y adire duos gradę luminis adabię:
et mitt: Nō si ab hoc casu opuę esset ponere lumę resultabunt duę
Umbrę: sed ab uno lumine solū una umbra resultat y interponitur corpus
opaco: ō ibi sunt plura lumina partialia!

Respondeō ad: Videri posse ꝙ maiori dist:
Mitt dantur diuersa lumina partialia in eadē parte subtili nequę mitt, inde
bene patet ꝙ pars dē mitt duos gradū: Nec ampliꝰ quinci ꝙ mitt quidē
dantur diuersa lumina, et tam ad dantur circa eandē partē ꝙ pars: Vnde sequit
ꝙ lumę intendat y adire gradę adgradę; quintensio declaratē circa eandē partem
subtilē:

20.ᵐ Cetera Argumenta Soluuntur

Probet 1.ō Sentia addiuiente rebus modę realiter distę a qualitate: si alteratio
desiuba nō ęduceret saltē aliquę modę exparte rei tū et qualitatę intensa
est pura denominatiō extrinseca: 2d sic pr: Quando albedo venit intrinsece ex
parte, sibi pōt dari denuo aliqua denominatiō extrinseca, sicut ꝙ Petrus nigrescit intrinsece patiendo, et tūc sibi sola et denominatiō extrinseca: ? Et cū intensio
sit denominatiō extrinseca alterū debet y duci y intensionę intrinsecę qualitati quę
intenditur:

Respondeō maiori: Et dico y distinguo dico, ꝙ albedo intensiua ig y ducit qualitatem intensā nō quidē absolutē, et quoad suę entitatę tantū sumptā sed subiectiue intensę, demum adhuc entitatę subtilē radicatę quę in illo, nō facit tūc respectu patiendi aliquādo hęc et denominatiō intrinseca, ꝙ qualitatis intensę
denō extrinseca sicut Petrus respectu patiendi.

Probet 2.ō Motus de Gradu: intensio
et motus abimperfecta, ad perfectā qualitatē, sed huiusmodi motus et gradus
aliis accidentię qualitati aliquā perfectionē realē: ō hęc necessario sequacerent intensionę: pr mitt: Nō motu ad aliquā perfectiō acquirit in actu, ad quę erat
impotēs ad mouere: Sed qualitas imperfecta erat impotēs ad perfectiōs actus
ō istius acquirit y intentionę:

Explicatur Soc: Nō ego intendit intensio nō ducat calorē
et quinō ? ō calor et quinō ante intentionē nō existebat: patet ista: ꝙ
pariter aliquę nihil reale et nō ponit subexistentia: Sed tamen existebat nō indoctus pōt subexistere: ō calor et quinō ante intentionē nō existebat

Del dicendu ꝙ ad gdratiꝫ ca tor bis ꝓducerer:

Dicꝫ ad hoc arguꝫ: nꝙ maiorꝫ distꝫ minꝫ: accedente denoro a Minꝫ per fectꝫ quod Entitat neo minꝫ, quoad exercitiꝫ nꝙ maioris radicationis nꝙ minꝫ Entitꝫ neo ordꝫ: Dato ꝙ dicꝫ distꝫ maiorꝫ ali qua perfectio acquisiit ina subꝫ, quoad exercitiꝫ sui actualitatis, nꝙ maiorꝫ quod Entitat neo maiorꝫ, et nꝙ minꝫ dibeat dicꝫ distꝫ dictꝫ neg: Sed acqui rit quoad Entitatꝫ neo ordꝫ, quoad explicationꝫ sui actualitatis nꝙ ordꝫ: Et minꝫ sane ꝙ hꝙ debetꝫ via efficax Rei autoꝫ Videat, qꝫ illi resꝫ reneat neo ꝙ dicit I. ꝓficiꝫ nempe ꝙ maꝫ dꝫa nꝫ Entitatꝫ media Unioni abijciꝫ distincta:

Sed ad quo explicatꝫ arguꝫ dicꝫ ꝙ sicut maꝫ actuata gaig varijs dꝫ ꝙ tribuit gradꝫ subtꝫ dꝫ rei entꝫ adalijꝫ gradꝫ, quor ipsa aia unicaꝫ potꝫ: Et tamꝫ hic nꝫ habet ꝙ dictꝫ Entitative nq habet sed solꝫ ꝙ illo ꝓncipio nꝫ actuatur subtꝫ aia, Et ceteroꝫ gradꝫ explicat: Sic et nos dicimꝫ ꝙ debemꝫ calidꝫ Et Mꝫ stinpoꝫ ad ceteroꝫ gradꝫ caloris, nq ꝙ illoꝫ ꝓncipio Entitativo habeat, sed ꝙ ipsoꝫ nq explicat, defectu actuꝫ constat: Alia arguta dicꝫ possem adducere: sed ea omitto ꝙ parui momenti sunt, tꝫ ex dictꝫ facile ordꝫ satisfieri potꝫ: Et hꝙ de hac quꝫstione

Quꝫs. 8. Quid sit Nutritio, & An distinguatur ab Augmentatione?

Supposita et vera data nutritionꝫ, qꝫ ab opposito senserit iudex Theologus Scotus sententiaꝫ Alagꝫ mꝫ. dist. 3. dei tam Graec ois Theologoꝫ, et Doctoꝫ Cath, mo et exercitatiꝫ: quare omnio firmiter sentiendu et defacto dandam dicimꝫ: Quod sic breuiter ꝓbatur: Nq data vera generatio substantiꝫ unꝫ viuentꝫ medio semine abalio decisso: ꝙ potiori nec dabit substantiꝫ nutritiꝫ ꝓ ꝙ: Nq vivꝫ actiua residens in semine nequit et maiorꝫ actualitatꝫ acquisitꝫ aia: Nq sit quidq imperfecto derivata abilla: ꝙ sic Viuꝫ semen abijciꝫ maꝫ Deꝫ assumit fra nqꝫ huanꝫ multo maioꝫ aia ipsa potuit ꝙ pot nutritiua migrimere vera fra nqꝫ huanꝫ in nutrimentꝫ convertit:

Firmatur hꝙ rat: Nq parvuli pervenire nq potuit ad magnitudinem viri, nisi aut additꝫ partiꝫ maꝫ, aut praeexistentiꝫ sed hoc de facto evenit, ergo fit praeexistentiꝫ: ꝙ sit additꝫ partiꝫ adpatet subtalis maꝫ: ꝓ mꝫ: ꝓbatur Solidum et Caro viri et Caro pueri: ꝙ pueꝫ pervenerit ad magnitudinem viri nq fuit facta praeexistentiꝫ, ergo fit vera nutritionꝫ: Hic ꝙ Et certi statuti sit.

§1. Prima Conclusio Statuitur & probatur

Supposito dessiꝫ nutritionꝫ communiter circumfertꝫ: quaꝫ 1ª sic debet

Nutritio et substatio mentis alimenti in substa alia: Alia à defio
Turi pria Aponij tradit ab. Cha. 2. de Gener. Lect. 47. Lit. E: et sujmodi
Nutritio et a generatio partiali substa, ad substa pre existentij: quarij defiony
sonitus exolutus Abraim, qui traillas affirmari possunt inotes cet.

Obicies 1o Nutritio Vita habet
actio manentij, et vitalij Ad hoc no explicatur integridibus diffinitis: o tales
defiony sunt diminuta; ptr nisi: Sicut Deus in Petro ducenti novi partij debite
Pirentij sustendo alimenti in substa cuius daretur sibi Vera Nutritio, et a gene
ratio partialis substa, et tam actio illa Nutritiva no esset manentij, nec vi
talis respectu Petri: o Ergo hoc p nutritio dicatur Nutritio alimenti in substa
Petri, no explicatur Emanentia nutritionis

Reg et ad manentia actus nutritibus Ad explicitis
in his diffinitis expressi nihilij implicate importata: Aquarius em vini dicitur
naturalis, Cana miraculosa; omnis aute realis Nutritio seu a generatio partialis et
aprincipio intrinseco, et vitalis manet q moperante; Unde actio hoc modo Nutritiva
et manentij: Unde exemplis adultus dicit potat: q Nutritio illa esset realis
Ad miraculosa.

Obicies 2o Agit vere nutritio: Ergo tam et actus Vita
Salus et Nutritio sit actio Vitalis: ptr maior: Omnis realis Nutritio substatia
simpliciter substa q Vitalis intrinseca agit Calonis, et Cana in substatia: Ad hoc
et pone Nutritio: o ptr maior: Quia Actio apprimens Nutribile, separat da
mnia sibi attrahit illata, et deficiente Nutribili, statij deficit actio; Ad no
apponet quomodo separet dale damna nisi mentendo Nutribile in substa
Ad hoc modo illud Nutritio, et est pone nutritio.

Reg q actio heat similitudinem et ea
Vienna Nutrimenti pone tam no nutritio: quia exercet inte gritij sumphonij
Ad contrusta positio: Nao à quare actio no pone nutritio et: q actio accenso
aliqua mota Nutribili dicit, in illa mota nobis actio generatij Verbo et
Verbo pre existentij, Ad novi individui generatio: Ad hoc à et dicitur nutritio
debebat dari Servato actio pre existentij:

Obicies 3o A generatio Vivenis est mentio a
Simonis in substa alia; Ergo tam no et nutritio; o n bene definit nutritio p to
definio: ptr nisi: qa a generatio et deductio substa partiali, qua minor, aut
equalis sit ea parte substa defendit: Nutritio et a deductio substa partialis
maioris illa, qua fuit defendita: o Ergo differunt a generatio, et nutritio:
substa em et maior distinguit in ratione sui à substa minori, ac prout
distat actione trahe debet, sicut ignis et maioris, et minoris Mas diffi
nitas actus:

Reg et nutritio definitio potest accipi: Liquido Vt significat mentis
alimenti in substa alicui, sive sit maior sive minor, sive defendit, et
hoc modo accepit ille Phy text. 41. dicens: quod quandiu salus manet aud

Secunda Conclusio Statuitur

Quod hic dicit inquirit et quomodo fiat rarefactio et condensatio. Videtur
autem rarefactio fieri per dilationem partis sine additione novæ materiæ
aut intrationis: condensatio autem per expressionem exeundo partis sine ablatione alterius
partis quæ aut intrationis: sicut vinum rarefit decisione rasi, et densi: quanto est
aqua rarior vel magis sub maioris dimensionibus: et densa est multo vel magis sub parvis
dimensionibus: Quum ex cera cerevisia fit: parva enim cera, si addatur aliquale
fiat, et dilatetur ita ut magis appareat: et ita magna cera, si rigatur aut
condensetur apparet multo minor.

Quod vero hoc fiat sine additione novæ intrationis ostenditur: Nam quia
compositio sequeretur ibi non est rarefactio, aut condensatio: sed augmentatio et
diminutio= Nunc ostenditur quia ignis de cera rarefacit magis cera non augetur de ultra quæ fuit
minor et ideo non valentes auferre corpora, ea rarefieri, vel per calorem ignis rare
fit cera, etiam ignis vel calor eius non possunt cera addere; similiter aliquid
deservantes ampositio ea diminuere: et deprimo ad ultimum sequitur rarefactio et
condensatio fieri, sine additione, et sine derigendo intrari.

Sed dices: per rarefactionem ducuntur novæ puncta
sed nova puncta non ducuntur sine novis partibus: rarefactio fit per additionem novarum
partium intrarum: per maiorem: Nam si detur vas rarus, cuius medietas sit plena cera
condensata, ita puncta, et singula exhemitarii cera correspondent eius et singulis pun
ctis in superficie cavæ medietatis vasis rigidi: Si vero cera rarefiat duo puncta
cera correspondent infinitis punctis alterius medietatis vasis: hoc nequit fieri
nisi alia puncta denuo superadantur: ergo rarefactio per ducuntur nova puncta.

Item vacuum: quia cera
illa in medietate vasis simul locata in suo loco addet circumscriptivo: sed densatione cir
cumscriptionis localis est, prout corpus correspondeat toti loco, et quilibet pars diversæ
portis loci, singula quæ puncta locari singulis punctis loci: et nulla pars, puncti
mancat post in cera illa, quæ possit correspondere alicui parti et puncti alterius medie
tatis:

Item nunc est videndum quomodo partis partis locari in partibus, et indivisibilibus un
indivisibilibus et ingrittate vasis et eadem rarefactæ et densatæ: per aut una grossa extra
vasis alia; sine ora puncta detrahi, et ignobilia, quæ medietatis corporis dei
sibi signari possunt, correspondent eius punctis, et partibus detrahi, et ignobilibus
quæ sunt in superficie corporis loci, non tamen ora puncta, quæ vacuo et pleno modo
reperiuntur impartibus cuius correspondent indivisibilibus alterius: Unde ratione illarum
partium et punctorum, quæ vacuo et pleno modo, reperiuntur in corpore denso post rarefi
ratione correspondent partibus alterius medietatis vasis.

Quarum ergo ratio est: et loco adequatur locato spa
tium vasis: Unde hoc ipso non intrabit non sunt ejus rarefactionis et densationis
sunt ejus rationis, et similationis, Ideo nequit et vida correspondentia et cura
vacuo inter corpus densum et rarum, ac etiam dicto densa, et rara, et intrabit et sunt tractu
eodem modo.

Nec id sp abire de circumscriptione corporis locati absque loco quadrato, trazium
vinci: cum hoc ang nequeat ee indubij veris adeptis, veram rationem ejus
cujusque loci mariona fantia: et ratione: Nec si ee indubij veris adeptis deberent
introrsus sine eaigis fastes, nedum indecionabiles & reflexas, sedes decionabiles
& detractas, & quidq non ritu inhi obtrudy ea asciram: Longe de hac quæstione

Ad sextum Librum Generationis

LIBER SECVNDVS GENERATIONIS

Ortu, & interitu

Ea dcpp in hoc libro Phy tractant, q pgtr nrq sunt instituti, qui Nrq
patrem Theologici dissertationib dirigimy; ut postq medicinæ addiscendæ qua
Theologiæ inserviant, q nrq instituta superant, ut pure sint theologica: pos
ro alia vobis suggeram, quæ divina elucubratione digesta habeba,
Exactis quæ in hoc tractari solent libro: Ad reliqua pergenda, alia
manine, quæ magis necessaria iudico, et ab his desistere: Quibus omnibus
animo, studioq notitiæ ipsum inear, obsequentes & alios obsequat, qui ea
et ejusmodi stilo, dum meditatis enucleata lectori offerunt: omnia & quæ
sumus dispositis in laudis gradus cedant, ut qui in cœlesti curia
in loco salutis resonant: Nec nos in obsequium S. Mathiæ Apostoli, cujus
festivitate hi libri Generationis imponimus finem: Anno Dni 1675

Per SS. ac Omni eruditione Clarissimum
P. M. Fr. Placidum Suentz
Artium Cathedræ clarissimum
minimè regentem, in hoc per-
illustri, ac floriferato Styrachensi Musæo,
Anno Dni
1675

Collegium Sapientiæ

Primo Primi

Commentaria Aristotelica in Libros

De Anima stico

Per viam et scitu dignissima tractationem aggredimur Virtute Spiritus Sancti ita ad sacram Theologiam Veritatis ingressi indefesse gradi nobis sit, ut ea, quæ hic disputare intendimus: Deo juvante, haud ingratos, viris famæ Deique amantibus relinquamus, perficere. Cæpi noster labor exit ab dubio quid ejus audendo, relinquat Patronum perficere. Casus noster labor exit ab dubio quid eum laudatori proficit, si abrupta inimica Sagitta percutiat currus Veritatem auras; si ori medio itineris lapsum quis cingat. quid in stadio Curzenti prodesset, si ocyor Curru Arcus arripiat, nisi ope Dei Metu absolvat? Hoc vobis prodesse huncce infudasse, nisi totis Viribus, Cæpta Curru perficere. Nostro et indefesso fide Curramus, quorum optatus Sequamur finem Et Veritatis attingamus Scopum: Quod Nobis auspice Deo exequi Grandemque

Disputatio I. Quæstio I. Quid Sit Ania

Et An recte illam definierit Philosophus

Augustinus Lib. de anima. Puto credo: quæ nemo dubitat sui ignarus, Et ex operationibus, quas in se experitur, non ignorat, Se aiam esse prædito. Huic Veritati manifesta Evidenter D. Thomas impulsi in hoc grangere Verba: Quia hæc aia non ignorat, Nemo sibi Se aiam esse quæ propter hoc patet Error, Quidam horum Veritati non sibi dicunt: Ad quorum destructionem illis præcedere oportet:

Primo Varia deliramenta

Veterum circa quiditatem aiæ: Alij enim putabant illam esse ignem, in cujus exordium Creationem Veritas hujus libri primi Caput fecit Spiritum Phy; Alij esse armoniam quando dicebant, quæ errorem refellit Cap. 4. Alij credebant Corpora ex Corporum Subtilitate cujus oppositum ostendit cap. 5. & Ultimo; Hujus libri: Quidam esse ignem: Alij aëra, alij quatuor humores dixerunt: Alij demum divinum mentis participium ipsam asserebant, quæ ita late & subtiliter disputavit Phy in hoc Libro; quare inutile non amplius ignorari.

Post impugnatos tot errores, ad definiendam aiam perrexit Aristot. duplicem illius definitionem tradit. Prima sic habet: Aia est actus primus Corporis physici Organici, potentia Vitam habentis

a ē ⁊t in hunc modū: Anima ⁊t principiū quo primū sentimus loco
Movemur, & intelligimus: Circa dictū dictionū varietates ꝓvenies dubiū quedā
ad graues difficultates coffugerunt, ⁊t clarū iudicū; Nunc solū de prima
dictione tractabo, & postmodū aliud dubiū anexū, & de secūda dictionis varietate
dicā. Sit.

§. 1. ⁊ 1.ª Diffinitio Anime Recte explicat essentiā illius

Hec rerū natura communis ⁊t quasi cogit nos aliter gloriandi venit, nisi ex Pramini
cis offensa, ⁊t ex particulari ei⁹ ebdomadione: dr̄o ꝑ aia ⁊talis Substantialis Mis
ingruo venit & alijs sris nos vitalibus: Addit primo ⁊ty hoc differat ab ab
operatione, qua ⁊talis secūda, ne ex abalibus primis sm̄ genꝰ, qualia sunt pos
que ex alijs primis dicunt, si actus alis secūdis ꝓponeret, non tam absolute
& simpliciter sicut aia; q̄ posita supponi alis substalis, aia ⁊t alis primus
nullis alijs supponit:

Iuxta hanc expositū: ⁊ actus hēt rationē rei: ⁊ ā primū actus
distinctū respectu aiq̄ operatis ad alios secūdos: ⁊t respectu aiq̄ operatis ad frā
inanimatā non ⁊t rō differendi; & in hoc ⁊ ⁊t ē actus primus absolute &
simpliciter eius frā substalis remanet:

Nicholaus P. Florentinus inuenerunt in aia distinctum
abalijs sris substalibus, & hoc ꝑ ē actus primus: Dicens em̄ ꝑ ⁊ty primus non
solū ⁊t intelligendū actus ē secundo distinctus ꝑ aboperatione, sed actus separa
bilis ab eodē actu recto eo ꝑ aia potest aboi operatione cessare, sicut
& alijs frā substalis ⁊ty dese ⁊t.

Suadet doctrina illa ex Tho. Lib. 2. text. 5. ⁊t Philosophus
ibidē Lect. 1. Vbi sic ait: Scindū ā ꝑ ⁊ty dicit aiam ē actus primus ab ⁊ty
Vel distinctus aia ab alibus quibus ⁊t operatio, videtur & distinguat ea ab his quę
sensu hent suas actiones nisi impediantur

Probant in sua doctrina illa ratione desumpta
ex Philosophia. 1. p. q. 76. a. 1. quę sic proponit: Aia in communi ⁊t perfectior
formis naturalibus inanimatis & animata elevata: & dicit ē primus operandi
cum maiori determinatione: sed ⁊t imperfectiones in inanimatis, ⁊t magis suas
imperfectas alijs frā naturales coartatas ⁊t determinatas sunt adhuc operā
tes inanimatas ꝑ ⁊t dese: & aia ⁊t ita debet ē coartata, ⁊t ghē ⁊t
de se aliqua cessare non posit.

Contra hanc solutionē sic potest obiici: ⁊ dr aia ē actus
primus ā secundo separabilis, & hoc vtiam intelligendū ⁊t ghū adsint ea
requisita ad operandū (Nicholaus) potē operari, & non operari, & ꝑ ⁊ty actus
⁊t ad operandū si ea requisita non adsint: sic hoc secundo dicam ⁊t

Nz tunc dicēs aīa et ꝛt mascis separabiles aboperatōe q̄ alij sīg nō
vitales cuj nat ista possunt q̄ operari si ꝛa requisita adoperandj
nō adsint: ō in hoc differt aīa abillis

Si aut̄ pximū dicas: Sē aīa pōt: Posse operari, et operatōe positis oībꝰ requisitis adoperandj & pximis solis dēs
sibus operatiuis: Cōtra aīa, solū aīa nabis pollet liberare: ō hoc
nō potest dari aīg rabis ygene: q̄ ō hui desinat aīa in nihilum, hic separabilitas aboperatōne, negat & distinctibus aīg abalijs sīlꝰ

Firmat Soc: Nz plures
ex aīab sensitivis sunt instinctus motus, & operatōne: ō nō est deratōne aīg
separabilis et aboperatōne: ꝛt arg: quia tota aīalia mouentur motu
vitali, acq̄ etc aīg illoꝝ, sunt instinctus motus, & operatōne: ꝛt ex: Nz
Princ: de Generat dext. 4t. dr. Aial dandū mutatr, quandiu vivit: ō aīa
nutritiva et ritus operans, ac q̄ sēp negat separatōne aboperatōne

Adhanc obiectōne negat̄ nāz
parte dilematis: Nocent ō stantibus aīa et alij separabilibus aboperatione: et gtz et texte potest, litterat Asare aīa adeo, ab intrinseco
exigit q̄ nō semp dentur ōia requisita adoperandj: Hoc quidē alīqn nō
dent, hui adsumpto abextrinseco, loco sīl impediunt, sīq̄ dent ōia requisita adoperandj:

Sic videmus q̄ aīa vegetativa q̄ dōq̄ cesat aboperē nutridionē, et aboperē generatōnis, & augmenti: alijs similiter sentiendo
aīa sensitiva, & intellectiua: ꝛt q̄ dormit homo: & sīq̄ aīg q̄tz desint et
sunt separabiles aboperatōnis sibi pximi: opponit instrīs & vitalibus
stingit, ꝛt in ione liqueꝝ, qui q̄tz et desit, semp generat sibi simile, semp
durrit, & semp sursū ascendit.

Ad 2tra Sanc. Solutio sē insurgens: Distinguit aīg
aīa selectiuis sīlis nō ex imperfectōne sē ex natura ipsi per fectōnis eiꝰ prouenire
debet: Et aīg cesare modo gradibo aboperatione fuerit ex imperfectione illi
ō nō deberet illi assignari huiusmodi distinctiuꝰ: ꝛt mīt: Sane diuersa abiectamento cesat, ō eiꝰ vitus facta est debilior: ō q̄ cesat aīa abhac operatione ex imperfectione fuerit, nimiꝰ ex debilitate vitutis aīg

Ad hoc resp nego mīa: Quia
q̄ dicunt q̄ sto diuersa cesat abinexistamento, q̄ debilis est eiꝰ vis aug
mentativa, in hoc tam ipso involvit: aīa spectabilis perfectio, q̄ rebus
inanimatis deuenire repugnat, semp augeāt vitali modo, ide q̄ debilitatꝰ, & faultatꝰ intrinseca loquendo circa q̄ talis vitus debilitet fiat, ō q̄
agendo separatur: hoc ē nō est imperfectio in aīa, cui ꝛt operari omnino
dependenter a mea: sed est perfectiori modo in q̄ cui vitales

Ad illud demonstr̄ cardis resp q̄ talis motus
nō sit ꝛt aīata, sed ex a generante, ꝛt causa principali & pathi

operaões & inig ñri aiç. Et talis resplendet, sapt illo, quę do ly
ꝑvenunt abaia: ꝑexemplu denutritione diuini ꝑseny agat ãa ꝑege
taira medio calore naturali, inde tam ꝓ̃ ꝓ̃ seguit, ꝓ̃ esse aboçera
tione ñri ꝓ̃ria: Operatio em ꝓ̃ria aiç nutritiꝫ aut vegetatiꝫ, et nutritiali
menti in subito alii: sergunt operaões viuenꝫ ꝓ̃ria enutritur, saltꝫ tamen
ꝑ seny, et incessanter hãc operaõ exerciat; abia & acho, quę medio calo
naturali thimo agit, ꝓ̃ quem est, nisi ꝑ̃ comunia, quę het ex aliis frib
rempe, quatenꝫ virtꝫ alii thinent mea qualitatꝫ elementoꝝ: sapientiꝫ
intellt, ꝙ hanc operaõ seny exerceat, dymodo abaia, quę ñri ꝓ̃rias
separabilis sit.

Alii modi dicuntur sahi ꝓbabiles, et dubitabiles Et certe ta explicatio illig partialꝫ dicitur mihi videri: ꝓ̃ non potest ea, quę vna ista secta explicatõ sunt opposita, ñi denuo insurgo: Pervꝫ enim perfectio distinguendi aiç ãa religuis ñri ꝓ̃ non nasci esse, ꝙ separari possit ab ea operaõe, Vitali; Sed iuxta talis separatio a dicta operaõne actꝫ ducit commodo operandi Vitali modo: Sed hoc ꝓ̃ explicatur in aia, aut in defectione illius ꝙ̃ actꝫ primꝫ Sed ꝙ hoc ꝙ̃ est pcõ ñri henrici: ꝙ hãc distinctio aiç a talibꝫ ñris, ꝑ verbo patet Sed ꝙ alig ex sequentibꝫ explicatur: quare hoc modo in sua practicabili retinio primꝫ amplector

§. 2. Aliquę obiectiones proponuntur Solutę

Contra ꝓdicta dicitur 1°. ꝙ ãa vegetabilis sequit ee actꝫ 1us corporis: 2° hoc defectio ꝑ̃ venit ñri aiç: ꝓ̃ arg: Actꝫ primꝫ informatꝫ debet hre ee simplex et ãmaã dependens, at aia vegetabilis sit ee ꝓ̃ subsistens, et ãmaã inhęrens deꝫ, sequit 3° hoc vere ratꝫ actꝫ primꝫ informatꝫ = Confirmatur aia vegetabilis et spiritualis 4° imperfectionata, et sit actꝫ corporis: actꝫ em spiritualis et talis petit subꝫ spiritale.

Resp nęg arg: ad cuius probatꝫ dico ꝙ ãa et ee subsistens ꝓ̃ non opponit hoc ex ratõe partis; sit em subsistens inplere extraneat; vnde ex hoc esse non repugnat illi ee actꝫ corporis; ꝙ sit em subsistens potest naturaliter separata a corpore, retinere dam seny ordinꝫ essaly partis inordinis ad corpꝫ adhuc posset ꝙ modꝫ actꝫ illud ex ãmaã oponere = Ad 2. ꝙ dicit dedendentia rectꝫ, ꝙ ãa vegetabilis, non dependeat ãmaã in essendo, et ꝑ̃ aliquę operationes principaliores, bene tam ꝑ̃ alias, vt quod nutriri, et facere seminalia ꝙ huiusmodi, ꝙ sat et ee sit actꝫ corporis informatꝫ. = Confirmatꝫ ãa vegetabilis sit spiritualis gradꝫ, et tam virtualiter et vigore corporis ex abiecto gradꝫ corporis ꝓ̃ueniat, et sit optime post ingressu mag.

Dices: Actꝫ ãmalis sequit recipi in subito spiritali: sicut nec grauis recipi valet in vegetabili, qui spiritalis est. & nec ãa spiritalis poterit recipi in subito animali = Dist. arg in subito spiritali, vegetabili modo animali dr arg, in subito spiritali gradꝫ, di ut supra dict

Spiritalitr salte omnes meo arg. Corp. subeadq. distinc: Unde ghtag nec quit in hoc recipi q.dam spiritualis E; Sing. à aia in maia arg. salte Spiritalis sit materia disp.

Ad replicam: Nulla acc. spiritale recipit in maia: g nec aia ea tina sig: Ad Si aia eq substantie g.dit spiritalis pot. ei ad. informare Maq. et in ipsa recipi: Cui ng datur aliq. acc. g hoc id. datur.

Deinde: Ex hoc de quenet g acc. excederet imperfectm aia Rad.: g nefas st dicri: pr Sequela g dependere à subto omni perfecto minori perfectm dicit, qm depende ac à subto perfectiori: g ng Cuilly acc. Spiritale dependeat à maia: Sed Sumy à subto Spiritali & omni perfecta est aia Rad.: g acc. Spirituale; si aia dependeret à maia eamque à subto:

Ng admio ant.: Neg. seq.: Ratio disparitatis Sde st. g acc. eq dicat esse dependentia à subto, propter Entis Eng.: Si semel recipierent permanent in subto Maalis ng Spiritale sed Maale est: At vr aia Radis pot recipiat in maia, nihil ng dependet a bea quo ad sui ee, eq Maalitr posit separata a illa subsistere, qua propter, si in Maa recipiat, ng st Maalis, sed Spiritalis Realis:

Add Padit Neg. Neq. Sequela ad huic p.mam dicti. Maioris: Si Utra dependentia est in esendo transiat ang: Ut dependentia à subto Maois perfecto st in esendo, et à subto mi mo perfecto ng sit in esendo, sed in inviendo sui illo, Utpote perficiat ng o Maalis Entis:

Pro Rei. Si aia Radis est adhuc primo Corpori sexet appetitus adillud: sed hanc ng hetr. &c: pr mia: Neq. aia hec appetitus dicti impedit ei, principale eius operationi: sed in Maa impediret ea dca operatione principali: g: Maior st certa: Ng eq Minor quod sit propter sua principale operatione Maalis millo modo pendet: g ng apperet id g st impedimentu actuale operationi: Min. Ng sequit: Principalis operatio aiq, st intelligere, qua exercet st infra dicemq; est abstractiua à Maa: g Maa impedit ea sua operatione

Neg. de in aia appetitu ad Corp.: ad improbatio à sui probati dicendu st: g aia Radis, Cui hec operatio Colendi, Intelligendi: sed ng alias, qua fieri requirit indegendentia à Corpore sine quo ng potest aia separata inclinatio ad eiusq. st Friendi sibi: Et sic exercere posit circa predictas operationes.

Nec obstat g eius impediat adinte ligibile a Signorodo loq. Scilli Unita intelligat eq minori abstractiue à Maa Ex alio capite minuat potq à Corpore, & impediat adintelligendu Siquidq perfectio accipit Specie, Ceteris paribus, Ut Corpori Unita & Ut adeo separata: Incorpore itaq. medijs sensibq aia Radis requirit

Sitam beatitudinis obiectum eminens Deus de mãali se hẽt adhoc ut
Corpus no appetat: quod sic ptr: nunc se hẽt obiectum a cuius effectu defra
datur ẽd. Deinde nemo posset tale effectu, ac ille adesset illud, per quod obiectum
quod perfectionem modo; sed effectu, qui prestando erat a Corpore ut receptio
ais luminis & oppositio hominis cum aia per modu quarũ, quę ocia impugnant
hoc, cum aia Christo: & demãali se hẽt talis obiectum ad tollendu appetitu
Corporis abaia radicis.

Preterea: nunc Sti sanctis appetitus ad alijus gaudium
cum perfectiori hõe: q̃ illud ad quod erat appetitus no ut minoribile cum ad gaudium
sed Deus ut immobile cum aia adhuc instante beatitudine: no: ut unita deo
& talis appetitus no manet ita sanctis; ut ceset aia ab appetendo Corpus
ut manet: cum in beatis
qui sunt beati Deu conoscunt, & alia obiecta, quę conoscendo sunt sibi
unitura, & sunt acquisitiua, ut tamen si ei no adhuc essent alia unita, &
sibi acquisita illas appetunt: no obstante q̃ scientia beata eminens obiectat
alias &c. Ex: Nec ut Deus habuit gratiã unionis, quę ut posse infinita
obiectat eminens gratia; ut nihilo, si ei no adhuc esset gratia habitualis illa
appetunt: cum sibi sit debita, hoc ei unionis hypostatice: sicut q̃ pri:

Nec certe ut Deus appetitus ad
tales maneat sanctis instante separatione aiã: sed sibi appetit primario &
principaliter videndi Deu finem ultimu inquo aia quiescit: non appetitus admã
& ratõ ut: Nec sibi sanctis deest appetitus ad illud, cuius no adepto causaret
inquietudine, & violentia in aia; at appetitus admã, no causat hoc effectus
& ut de talis appetitus, necessario sanctis debeat:

Propter hoc nec possibile adillud desiderium
beatitudinis, sicut nunc appetit aia mã. Ceteru hoc no causat inquietudine alijus
inimici, q̃ adepto ultimo fini, qui ut Deus ocia alia pacate estimat, Ideoru
cupidia aiã inquietu relinquat: Nec monet violenta q̃ aer status separatio
huius stulti conatus? Nisi dicamus?

Obiectes S. Aia ut exigentia racõne actus perfectionis
Corporis: sed hic ut actus secundus unus primus: & debuit desiderium q̃ ei actus qui
unus: sed q̃ ei actus secundus: manifestum certa; et minus ut Lo. q̃ille actus ut perfectio,
qui minus relinquit potentia habilis ad subsequentem actum, sed minus relinquit
quia potentia actus secundus ut primus: & q̃ ut minus: q̃ actus secundus ut finis actus Lo.
& ad illum primum ordinatur: & perfectior & actus Lo. patet ita: q̃ unus alia racõne
theologi asserunt q̃ra Beatitudo formalis existit in actu Lo. nisi q̃ est ad quę actus Lo.
ordinatur unus ad finem & q̃a perfectior q̃n actus primus:

Ratio de Maioris [illegible] minoris: de huius primum q̃ Deus dico &

ille ach ẽt perfectior qui maiorẽ qualitatẽ auffert a subto: nõ ꝙ qui minorẽ qualitatẽ intenso retinguit cuius rõ ẽt ꝙ ach ille ẽt perfectior, qui auffert maiorẽ Carentiã perfectionis: Maiorẽ ã Carentia perfectionis auffert peracty primum quo ad Secdm: per primum em auffert Carentia ach Substantiã, & simpliciter tantũ ẽt per Secdm ã auffert Carentia ach accidentalis; et talis sm̃ quid Perfectior erit ẽt ach primi ꝙ Secdi simpliciter: Inde oritur de ffinitio ach primi, Ens peracty Secdi:

Ad Secdm quaeꝫ Dicẽ: ꝙ ach primi debẽt ordinari ad Secdm Actiue sumptũ nõ abstractiue; Sic ã perfectio dicit ordinatur ach primi quo ipse dbt: Inde ex dicto ꝙ ẽt propter suã operationẽ debet intelligi nõ via ẽt subtã creãt propter suã operationẽ prout creãt sumptã: Ad finẽ dicẽ ꝙ finis agens creãs media sua potẽtia mediante operativa actuata, huiusmodi operationẽ: Patet dicti doctoris D. Thom. 3. Contra c. 17. Videlicet ꝙ Cuiuscũq operationis finis, ẽt ipse met operans:

Ad illud de Beatitudine dicendũ ꝙ beatitudo sabtã beatitudine creãti naãli: Dico si in operatione consistat, nõ ẽt nobilior ꝙ ach primi, & subtãli: sed debẽt inesse ei perfectiones singulæ quatenus, ẽt actualis possessio Ultimi finis: Quãto addit, (Ego de beatitudine creãti) Nõ beatitudo super naãlia subtilitate ẽt antiqua, et alia accia ordinis diuini perfectiua sint quoad nos essentialiter ꝙ subtã ordinis naturalis vel solis, sm̃ quid & quatenus sunt in superiori ordine: Hoc ex Theologi expa Ordinandũ relinquo: Videatur mecum D. Thom. de Verit. q. 27. a. 2. ad 6. et 1. 2. q. 110. a. 2. ad 2. Et plurimis aliis locis.

Explicatur Particula Corporis Physici

Patres Conclusionis inhi ex Caietano sentiunt nõe, Corporis physici: intellexi Corpus pfectionale de pfectionato subto: cuius ratio dr ach, eo ꝙ mãa actuata a forma sm̃ gradu Corporis imperfecti ẽt ad gradum Vitæ, qui ẽt ratio ppria: Nõ quidem ex fundato inde, quia Vegetativa maior gradus Corporis quo: Inde Vegetativa actuata gradu Corporis maioris ẽt imperfecta ad gradum Vitæ, qui est ratio ppria Nõ quidem ex fundato inde, quia Vegetativa maior gradus Corporis, & Sensitiua: Inde Vegetativa actuata gradu Corporis maioris ẽt imperfecta ad gradum Vitæ: Quæ de causa dicitur ens pfectum Vitæ viventis.

Ad hoc modum dicendi Nõ ẽt adeo: Ratio em desiderii ad Deum: Quia ach physici ordinem ad subtam physicam: at qui Deus ẽt finis ach naturalis sm̃ gradum Corporeitatis nõ ẽt subta physica aliã; Sed metaphysica: Sinistre hic explicatio Corporis rationis ad Deum in desiderio aeternæ: Nõ ratio & hui desiderii Deum ẽt finis ach physici, & ordinis ad subtam physicam. Manet ergo ẽt:

quia subtus physicu. Et tale distinctu realiter a toto actu physico: sed ara
ng distinctu adegte a corpore sic explicato, ex includatur in ipso. Nulla dri
uery gradu corporei: & corpus. Et sic accipit. Et subtus physicu. &

Propter hoc alij recentiores
affirmant nomen corporis in hoc intelligi mag, et in fra ita ipsa fra veniri
in ordine ad illud. Et intellectu desfiit ara; non quatenus et actu informans
& quatenus actus corpus mixti corporis. Non recipit actu ex dr actu hoc, q a
illo distinxit. Unde accipiunt & desfiit p una effectu fra. Et modo, quo qualitas
desfiit per id, quo qualis est dicimur.

Sed hic modus ex si faciles. Et intellectu, dara
hoc modo ponet desfiri, et tota mens Phi: ipse vult docet desfiire actum
ordine ad corpus, tanquam ad subtm: sed hoc nego propter dicta intellectu et
actu ara: sed quid actus per illum & tota mixtio. Phi et dalis explicabo
Illatio nos melius ipsam, pot, quo adducendo verba ipsius Philosophi: nisi ex ipse explicet
cui: Arist. 2 de. huius cio. text. 31: Actale sit corpus, idest habens vitam, corpus pro sesto
non erit dara, sed et subtus potius dicenda: adhuc tam manifestum ex explicatis
inchi redditur ratione, ac ex mala dari ara fiat unus syllogismus sumendo
verba: Ideo hoc et quia ex desfinitione desfiat ara actus, & corpus. Et potia: ex
alia & et potia fit una per se unitea subtia: quod verba aperta reddant
mentem Phi, ut expositum nuper relata, et minutius recitare opellunt.

Quo proprio, Verum
ex formis Pho videtur modus dicendi alcorum, de quorum numero Scotus
non Aluredus, & Suarez disp. 15. sect. 2. a. 2. Dicunt enim Phi Patres, q nomen
corporis intelligitur mala rude sumpta, quia quidquid ara exponit hoc em
modus primus. Quem post, quia quidquid dr corpus transcendentale: Et ut Veritas
huiusmodi opinandi, ex additis a Pho: ex ex eo, quia het 7. met. text. 39.
nempe: Manifestum est dara, subtia prima; corpus et mala.

Deinde potest hoc ita ratione
fieri: Nam in oratione sermonis et actus physici, et realis mala illa unio for
mans et actuans: sed quidquid actus actus desfiit a sua proa & subtia: Ergo
dere et in actum & passionem: Actio em desfiit quod est actus alicui, &
passio, est actus patiti: & optime desfiit ara per ordinem ad mala, quia est ens
subtans.

Confirmatur: Quamquod desfiri deberet, per id, illud et prius: sed in
fra prius et ordine informationis ad mala, quia et corpus transcendentale, &
ad corpus physicum et actuale: & per ordinem ad mala desfiri debet ara, & non per
ordinem ad corpus predicamentale, et actuale. Ergo:

Sed contra tunc modus dicendi: Inquies: Corpus
physicum et tale et corpus vitale: Sed hoc est per se plene exponibile in predicamento
subtia: & ara per ordinem ad corpus explet, non ad mala desfiri — Confirmatur. 1°
corpus nequit intelligi sine ara per ordinem: Sed fra priorem gradum corpo
reitatis et actualitatis corporis: & ara desfiri per ordinem ad corpus, et ab per
mistam in gradu corporeitatis —

Estimatur dr Nr Corpus huius Vrientis nro et hic mata 3ª q̃ Corpus Et dr et mata prima Prdr: prang: Prognon dr est dicens hic mata ac dicere hoc et Corpus: & plic Verba: hic et mea mata transitur Corp dr sub specieb panis, eo dr Verboz: sicut ylla hoc et corp mea q̃ et salix:

Et hr dr alijs obiectis fiat satis: adverto duplex ee Corp subtale Vtrid quide quasi transcendentale, ingno sensu nro dicit ee ypleta: Nr subtia et abstrahit à Completa & incompleta, diuidit in Corpoream & Sub extremo Corpoream Vinet quasi subtia et spiritalis, ac ydeo ex mata prima atid dr Corp participatale, q̃ dicit ee ypleta, & actuata à sua forma gradu Corporeo: hic sufficit.

Ad 2m dubiu & 2am estimaon q̃ Corp Christi ex dr corpis ypleta, & dr tm Corporis naturalis, & artificialis: ingno sensu dr hostia Christi etiam Corpus, & sua = Ratio q̃ in estimaon addit meos suppositum maioris: Nr Corp transcendentale dicimus et abstrahit ab hoc Corporeitatibus enim et speciei Corporis predicatibus.

Ad 3cia estimaon: quod q̃ dr Corp Christi ex sola pane sermo frequens et de mata 1ª quia ea ipa efficit hoc & similiter q̃ Christi solet exprimi ex Corpore: q̃ dr absolute Corp professi solet, nunc accipit mixt q̃ Corpore ypleto: In verbis efficacibus Corp dr Christi accipit q̃ Corpore ypleto, q̃ est nr assertionis, dein panis in ipsis: Vnde hinc cauy Corp dr Christi sub speciei ex Verboz: Nr Verba enim Corp accepit q̃ ex parte subtia: et Corp dr, q̃ ponit in Sacram ex Verboz et Corp dr ad dictamento subtia.

§4 Explicatur Particula Organici

Et hanc partis explicem animaduertea oportet q̃ organa et instrumenta exteris ethereogenibus vtang, inga Vrta posit exercere suas operationes: Ady desumpta et metaphora ex Organo; q̃ instrumenta et Musica magna parte varietate oritur Medijs q̃ diuersa Cauy sonantiq formenti: sic et partis distinctitudo ebaria requisita, et diuersas exercent operationes organum appellari soleat

Organa itaq sunt aij instrumenta, per quae suas operaones exercet. Nec diuersa requirit Organa in mata exercenda operaonu, ita Vrtualitas desiderij ad videndu &c.: nr sit apta ad audiendu, at deo diuersa instrumenta ad has operationes desiderantur. Hac docuit eleganter D. Thas p̃ plic Verba: dr Corp Organica, q̃ het diuersitatu organoru; diuersitas ē Organoru necessaria ex in Corpore subiciente Vtus potest diuersas operaones ait: Nr q̃ rerum vianimatarum proprie suas imperfectas sunt principia passiua operaonu, unde requirunt diuersitatu organoru mensis per qualitates. Sic D. Thas in 2. Lib. Lect. 1.

Istri ponit dicit ꝑ illa particula denotat ꝙ Cauja dispositiua affert: Et rõe est. quia negatiue in ꝙ recipi nisi hoc sit dispositiue ad recipiẽ illud: alioquin non exigeret hoc ꝙ potiꝰ ꝙ aliud: ꝯ Et recipiat ꝙ debet esse dispositiue, ꝙ disponibile perfici ultimo, & Vltimitatiꝰ: ꝺ ꝯ assignat ꝙ subiectum optime dr ꝙ est corpus organicum: hoc est ꝙ ꝺ dispositiue.

Vbi sane explicando Auctor de directo se offert: Qui ꝺ assumit aliqua intrinseca quatenus Et actus, et ꝙ ꝺ Actus non requirit dispositionem extrinsecam, Et sic aliqua dicitur intrinseca de generatione ꝯ & corporis organici non debet intelligi ꝙ ꝺ effectiue dispositiue:

Deinde hic ꝙ dicit exactius ordine ad ꝙ Et tantum causalitatis informationis: tum ratione huius informationis ꝙ est in ꝙ radicali Viuendi Vita Vegetatiua, & sensitiua: Et ꝙ intelligitur ꝙ tanquam causa huius causalitatis, debet intelligi Et requirens dispositio ꝙ sunt subiecta exercentia causalitatem dispositiua: Hac de causa intrinsecus ꝙ est actus corporis organici, idest exigentis dispositionem aut organizationem, ad hoc Et requisitum ad ꝙ ꝺ ꝙ est informans, Et hoc ita Et intelligendum, Et dicatur ab quatenus informans Et respicere corpus organicum redundative Et tale sed ꝺ intentum explicatum:

Sed dices: Per ꝙ organica intelligitur in ꝙ organicata radicalis & ꝙ alis; neutra ꝙ est intelligi: ꝯ Negabit ꝙ ꝺ alia particula indefinita: ꝙ Minor: Quia non se, & prior ad ꝙ nulla organizationem het: Sicut illa habet, aut est actus radicalis, et hoc non ꝙ est, ex ꝙ ꝺ intelligatur ꝙ ꝺ adhuc positionis ꝙ alis, & hoc ex ea sequitur, ꝙ a prior debet habere ꝙ ꝺ dispositionem: ꝯ minorem hanc ꝙ negat, nec disponens het. = Sicut ꝙ ꝺ non se sumpta Et habet organizationem ulla, bene tamen ꝙ informatur ab ea: dum exigitur dispositionem & organizationem priorem quidem ipsa ꝙ Et accepta dispositive, Et posteriorem dimanative efficienter.

Sed vbi dices: Nos D. Thom. 4. dist. 7. 6. a. 3. ad. 2. sane dicens explicans ait: Manifestum Et quia cuiq; ala dr adhuc, et ala includit, eo modo quo calor Et alia calida: ꝯ Sensit ala dicit actum corporis, cuius ipsa includitur: Et exigit definitum in ordine ad corpus vivum ꝙ ꝺ; Vel Et dicens gradum corporis, quatenus intelligit ad ala sub gradu vitæ

Respondeo D. Thom solum intendit ibi ala includi metaphice in eo, cuius alia metaphice dr, non tam in eo cuius dr actu ꝙ ꝺ, quale est mala: Inordinate ad mala (subtus ꝙ ꝺ definit dicit: ala intrinsecus Et ꝙ ꝺ dicit clare intendit. Unde hoc testimonium D. Thom nihil movet nobis dictum

Explicantur particula Vltimo ꝙ Vitam sentiꝰ

Ad huius rationis intellectū aduertendū duplicē Vitā distinguere: aliā quidē radicalē, & aliā formalē: Vitā radicalē nihil aliud esse quā primū principium potentiarū, & operationū: hāc frequenter Vitā nuncupari ascribi p̄ Aristotele 2° de Anima hoc sensu accepit illa dicta Christi Ioā. 5. dicentis: Pueri in Diuinitate & Vita & formalē Vitā esse operationē Vitalē, & manentē tendē ad finē. Vbi aut Vita certe est actio, & factio;

Dico 2° q̄ hic poss̄ Vita sentiri inuenit aia & informatiua Mali sentis poss̄ p̄ducimā & motiuā disponi organicam adnectendo intellectū Vitā radicalē, et mediante ista formalē= Dicēs aīa actū mali nō est aīa ex ipsa ad Vitā; aīa enī est quā habens ipsa Vita: nō dicēs defectū debitū esse actū poss̄ Vitā sentis= Nec 3° q̄ mali sens aīa actū habet Vitā radicalē, quāmis nō habeat nihilominus ipsam adaliquas operationes, quas dant Vita actualis, & Indigne dr 2° aīa est actū poss̄ Vitā sentis: Et hāc dehac quā Q.

Quæstio R. An recta sit secunda aīa Defectō supra relata: Et An quidditativa, vel descriptiva.

§. 1. Prima Conclusio proponitur, & probatur.

Arguendo sit 1° q̄ recta definitio aīa sit hoc ultima et exacta: p̄ quā facile innotescit cui aīa, & inde distinguit aīa ab oī alio, 2° aīa ratione cui: hoc ultima et exacta: p̄ quā: Quia oīs aīa est principium vegetandi, aut sentiendi, vel intelligendi aut simul hoc hāc aīa: 2° nulla operatio dicit oīs aīa.

Ad Dicēs 1° Alq̄ aīa tales inuenient quæ partialē huius definitionis & Alq̄ definit illa aīa tales= Nego 2° 2° partē huius definitionis vt sunt aliqui tendē collectiue, Ad diuisiue ita vt adrationē aīa sit p̄ qualitercumq̄ alicui inueniat: nō & data aīa, cui alia nō inueniat ē principium viuendi, aut vegetandi; Hoc 2° inuenit ē principium vegetandi; & sentiendi, & demū aīa rationali, inuenitur quæ partes.

Ad vltra inferunt dic. 2° hāc posse exire diuisionē 2° definitionis aīa 2° Dic ptr: bene enī data diuisio 2° a Deo explicata 2° definitionē illud diuidendo Sed hic in casu posito Christi. 2° hāc posse exire diuisionē quā definitio aīa= Nego: ideo assumpta: ad cuius probationē dico; aperte ē diuidendū inter bene modū definitionis & inter diuisionē. Et nota aīal P. S. diuidet, bene vi partitur in tales quia rationale; Vtrū dicimus: aīal aliud est tale, aliud irrationale: Ceteri q̄ alios suas definitiones desiuit Christi: eruent, hinc definitio reddit bene sensū:

Vgr sial et ꝑ detrat ꝑ radle, radle.

Dicend. Sunt dare viaꝝ ꝙ̄ ꝓncipijs ꝑtinentiū Vegetand. & alijs ꝑtib⁹ superfluunt & deffiniūt particula, quę aīa explicet Vegetand. Vegetand. — Dicend. ꝙ̄ ꝓncipijs Vegetand. explicata manet illa pars, scil. quo Viuim⁹ Viuere em dupliciter ꝑt significaꝝ: Sm Nos casy dicit gradu Vegetand. in comuni. Sm alij significat Viuere, Vita Vegetatiua: Vnde ea, quę ad Vitā hēnt nomē Viuentiū conuenit inuenimus, quę doctra et expressa. Sth. in hoc 2. Lid. text. 29. Lect. 9. Vbi explicans Sth. hęc ꝑt ꝓnt referunt hęc quatuor, ad quatuor genera Vitę de quib⁹ Aspasius fecerat mentionē: Viuere em refert ad ꝓncipia Vegetatiua:

Obstabis: Ly Viuere solū dicit gradū Vegetand., quatenus distinct ab aliis gradib⁹ Vitę: Sed Nocmō significat alios gradus: Sed Nunc adducendi sunt explicandi contra Simonid. pro hac, ita et debet dari distincta particula, quę expresse declaret hunc gradū Vitę:

Dices Nego Maiorē: Ly Viuere Nomō accepty dicit gradū Vegetand. ꝑt sufficiēs ꝑt se solo detrahe rationē aīę: nec ē absurdū Viuere et Viuente Vita Vegetatiua poss. ꝑdicari, in hoc nihil ꝑdit Vegetand., aut aīa Vegetatiua si ꝑa post mortē abalijs animab⁹ separata, ꝙd alię aīę abilla separari nequeant, ꝙ clare in planis inspicit, ubi Log. de illa Sth. docuit: Viuere sthoc ꝓncipiū Viuentiū ꝓtenere. Et hęc ꝑt rō, cur nomē Viuendi absolute, ꝓpter aīa Vegetatiua quę a alijs ꝑtib⁹ significetur.

Secunda Conclusio Stabilitur. §. 2.

Recolo hęc deffinitiones aīę ꝑt essentiales aut quidditatiua sed descriptiua ꝓprię assertio: Deffinitio essentialis ꝑt, quę datur ꝑ id ꝙ̄ ꝓncipium intrę de finitū: Sed 2° acquirit inaīa ꝑt ē ꝓncipiū essendi, et ꝑt ē ꝓncipium operandi, ergo aīa deffinit ꝑt ē ꝓncipium operandi ꝑt explicatiue ergo erit deffinitio ꝑt quidditatiua sed descriptiua:

Sed dices: Illa ꝑt deffinitio quidditatiua ꝑt explicat deffinitū sed ꝑt illi essentiale, &c. Nemo: Sed ē ꝓncipium quo operamur vitaliter ꝑt essentiale aīę, &c. Ergo si illi nemo ergo hoc ꝑt ē ꝓncipium radicale operandi non nemiat ei rationē alicuius accidentis sed rationē suę deffinitionis essentialis: Deffinitio aīę ꝑt ē quidditatiua

Ad 1ᵐ Nego Maiorē: Ad Probationē dett. nisi nemo essentialis aīę sumpta in re extra nego Minorē; In re nam Sidorati ni mis nego ꝙd. Sed replicabis: hic deffinit aīa, quatenus ad phicā pertinet.

Sed ad phicã spectat scire rationẽ nãq: & desinit inhi ars sumpta
in ratione nãq: Maior et certa: Et min loco stat: q ad phicã nec ybo ens
movile nãaliter: & ars ad phicã spectat, quatenus explicat rationẽ nãq, qua
et principijs motꝰ nãalis.

Restꝰ dubitare pot Tideratã ars: 1º quid inter
Cã inee scibile: 2º modo Tideratã pertinet ad phicã: Ad quorũ
exitũ modũ illa dissipat Arist: rede, et vt dictꝰ pcedet: Ad 1ũ dr
dr: ad phicã Tideratã spectant passiones entis nãalis, nedũ in
scibilis: Ad 2ũ in ee rei: Vide int: lib: cert dicta: Arist: in ee rei et mõ
rem dicta tractat inee scibilis, in ee nãq: Ad 3º quatenus spectat
in ee scibilis ad phicã explicat quã rationẽ nãq; hic & vt sic quid de
phia: Sed inee rei Tideratã: & hgc de hac quã hne

Quæstio 3. Quot sint Genera Animarum; Quot Gradus Vitæ: Et quot potentiæ Animæ

§. 1.

Post dictã circa Artem ad diuisionẽ illius dicta dubia soluta ducit
et clarior ea pars phiæ nãlis: Hac de causa inhi inquirimus, quot sint
Pera animæ? Et disputatur circa duo anexa, 1º quot sint pote
riæ animæ: Et quot Gradus Vitæ, prout connexionẽ ordinis inter se habent, quã tales
sit et fere impossibile sit de vno fere iudicij, quin ex de alijs dubijs
in quiri sentiat, aperiat.

Pro maiori ã dicendorũ intelligentia

§. 1. Explicatur inquo consistat Vita

Vita dicit duplicẽ perfectionẽ viuentis: 1ã est viuere et moueri se ad intrinseco, ad acquirendas alias
perfectiones nãs debitas agenti in instanti generationis: Vnde quodlibet
ens movetur hoc modo ab intrinseco, dicitur viuere: dicit hoc ergo
S. Thas. 1.p. q. 18. a. 1. quã in hac acceptione: Vnde illud agens, quod movet
à se, et est quasi viuens, dicitur moueri ad acquirendas perfectiones debitas
generationi sibi nãs debitas: Vnde planta, quando crescit augmentatur
ortus, acquirit alias sibi nãs debitas, et perdito instanti talis motus
et à se, et ipsa planta principaliter dicitur, nãs agenti, et hoc modo
et ab intrinseco, & vitalis.

Aqua in nãs diuersis climatibus dicitur moueri ad centrum, sed
se ad centrum, sed motꝰ nãs est vitalis, quia à se moueri ad

quirenda perfectus sibi debitus in instanti generationis, qua semel adepta
nos Deus conservet; sine quibus non est ad se, sed ad exercitium de-
cet. Et ad Et. Nos qui dat pro tributi ei pro illo instanti sem-
pitionis debiti: Quapropter acquisitio talis perfectionis tributi generanti
Lapidi & propter hoc nos et non Vitalis:

Sed replicabis: Ille qui erit Proclus
1° instanti Generationis fuit a Deo, illi & tributi: Unde Princip. 1. th. 9
sumuntfundam. Patent Proclus int° instanti nos potuisse peccare, & ergo
tale peccatu tributum Deo; Sed hoc nos obstante primo actu fuit Vitalis
respectu Proclus: ° optime Stat ex eo, quod actus sit a Generante, et nihil non
tactus Vitalis &

Resp. actus illi tributi Deo, qui ad finis; quia illo instanti
Deus qui ad finis dixerit Proclus: quia subiectum & Phas. int° instanti
nos potuerit peccare, Vitali peccatu tributum Deo: Et abstrahendo
cetera tales actus tamen a Causa principali, qui ad executus, & pro: quia mortis
respectu Proclus fuit actus ille Vitalis, quia nos potuerit peccamus &c.

Dices adhuc: Debitus fuit
Proclus int° sui peccatus in instanti actus intellectus, quo se & Deus nosse
debet: ergo hoc nos obstante talis actus sit Vitalis, & Vitalis ultimarides
est mortis gravis delictus:

Resp. Deus int° instanti: nullus debitus fuit actus
ad modus ostendi & practicandi sui magis: hic enim est optata sine de-
ciencia talis actus subtractus quidam per suos ortus; et accepta prius
posse; quia illo instanti talis actus Proclus habuerit, & ex indigentia
de ex secunditate nata provenit: Nihil horum in mortis gravis, et levis
nos invenitur, Unde Consequentia &c Negr

Sed adhuc dices quicesces: Generatio Verbi actus
in divinis et Vitalis: Et nihilominus et debita Patri ab aeterno actus
talis: Male ° explicamus Diceres quod debuerat et acquisitio perfectionis
nos desinit int° instanti = Resp. Verbi generatio Verbi sit naturalis
et debita Patri Generanti, hoc nos obstat, quominus Vitalis sit: Sicut
Generatio nos et debita ex defectu actus limitis perfectionis pure; Sed ex-
cunditate nata divinis: hic sic stabitis &c.

Prima Conclusio pro gonitur

Sicut 1° ad vita sunt actus generativi, nempe Vegetativi, Sensi-
tiva, et intellectiva: Quae assertio Vide primo 1° quodlibeta
et dicta actus nos Vitalis et generativi radicale operationis divinae

Supra operaões inanimatas: Inde ad cognoscendu an aliqua opa
tiõ p venirat à fra, qu̇ hoat raõn aliq̄ liuet attendi ad elevatiõn ewꝝ
ꝑ operaões xexu inanimatax:

Q. oymoneo q̄ in operatiõ inanimatax ꝺ
plex imperfectio inveniri: 1. ex q̄ movetr ab intrinseco, nec circa
rejora: 2. sed a principio extrinseco, et circa maĩ extrinsecu: ꝓter
hoc in igne, qui movetr circa extrinsecu durabile, et in lapide, qui ꝺ
movetr deorsu cabi mot, et ab extrinseco, seu a concreante: 2. ꝺ
perfectio, q̄ per qualitates operãtr omino sensibiles in re, et in suis effectis
3. tandu imperfectio et q̄ in suas operaões exercent inanimata q̄ corp
et in corpore: hi principiati:

Ptr efficaciu Dei: Dr. Sunt Genera aiaxu, quot sunt
Elevaões xexu aiatax, sup. inanimata inoperando: Sed triplex
tantu datr elevatio in operatiõib xexu aiatax sup. inanimata: 3 tria
tantu sunt genia aiaxu: ptr min: Ser inanimata multiplicitr sibi ꝓ sunt
excedi imperfectiõe operandi: 1. mõ operando à se, et qualitates
intrinsecas et principales medio organo corporeo: 2. modo operando
ꝑ ipsis intentionales, et ab his depuratas à maĩa 3. mõ qualitates
spirituales omnio ꝓis exercitas in corpore nõ tam dependentes q̄ valitr
habilo: Ad primu modu Attinent aia Vegetativa: Secdu Sensitiva, et tertiu
Intellectiva: 2. tantu datr triplex genꝰ aiaxu, nempe Vegetativa, Sensiti
va et Intellectiua.

Confirmatr hꝰ nõ diversitas Generia aiaxu Venaridaes
diversitate motionis à se: Sed triplex datr motio ase: 3 datr triplex
Genꝰ aiaxu: ptr min: Sibi alijs movere ꝑt ase q̄ in operatione
q̄ in deoperatiõe et ipsis simul, q̄ denig, q̄ in deoperatiõe ipsa et ipsis
nec alijs et modu quo alijs ase movetr.

Qui sic: Sed 1. mõ movent plantꝰ
2. Media aia Vegetativa, 3 quoad finis, et ipsa destituꝰ sentiꝰ tam
quoad executu movent ab intrinseco: 2. mõ movent bruta q̄ adeliu
cendas sensaõnes debent acquirere ipsas intentiones absobiꝰ: Et
hoc movent media aia Sensitiva: 3. denig mõ movent rationa
lia, ex ꝓpr dicta movecantr discrete ꝓcedendo sibi ipsis, et hoc mov
ber aia intellectiua: 3 adequatr numeru generiu aiaxu q̄ Vegeta
tibu, Sensitibu, et Intellectiua v:

Dices: Bruta non movent à se q̄ ad ipsa: 2 q̄ dat
motio q̄ ad ipsa q̄ specialr genꝰ aiꝰ distinct: ptr ant: Bruta non operantr
ipsis intentiones ase habitas, sed absolutas sensibilis recepta, aggꝰ additis

precedunt Et Stat in Calore, qui stabit Vivus: Et causat Species Visibiles
Vnjoa Visiva: & Sheritoa abalio; Et regit nos moventes ad se quæ ad foa.

Restat & Species Vt deses
Vivunt dmitelligendæ, & sentiendæ existunt per intellectiva & Sensativa: Prede Actia
intentionaliq existat inee intentionaliq, necesse Et q generet in suu Vitale alia foa
quare cu ita sit accipit existia abalio, dicatur ee abillo, sat Et q foa intentionalis
accipiat à foa Sentiva existia inee intentionali: quæ doctra Et D. Rhg. 1. p. q. 14
a. 2. ad 3. Vbi illa ri pane illustrat.

§3. Secunda Conclusio Stabilitur

Omnia animatoa, aut gradu Vitæ sunt quatuor, nempe, Vegetativa, Sensitiva, Locomotiva, et intellectiva: Hæc duo Expressa Et Aristo: loco sup. citato in 2. definone arti: Et Rhg. Doct. sic Lect 3. Prij & Philosophi sapientes existimarunt illa Vita post distinctos gradu sexe, quæ intra idq Genq, quandoq Latitudinq admittere Calor.

Intra Genq & Vitæ Sensitivæ: Alia sunt animalia vita imperfectiora; Alia
sic progressiva aq moventur ad obta cognoscenda: talia sunt Conchylia &
Testacea, quæ solu moventur ad percipiendu obta immediata: Alia vero sunt animalia
adeo intra suu Genq perfecta, vt obta distantia media specie sua percipiant
& acquirendæ illoru perfectæ motu progressivo moventur; Vt Leo V.g. et Equus.

Cognitionis principijs sic & per nra Assertio
Omnes gradu Vitæ Vegetativæ, Sensitivæ, et Locomotivæ, et intellectivæ: & inter quatuor gradu Vitæ in Viuente existentiali: per se (Et quidq quoad alios gradu nemo dubitat; Sed solu q gradu Vegetativi Et distinctu a reliq Sensitivi) & hoc q gradu sic per distinctu ee a reliq: hoc dantur inalienia & Vita Equi, distincta, q Falsi Vita Et Latitudinq intra idq Genq: huiq modi Et Vita Sensitiva: & intra illam possunt ee distincti gradu: per Mini: Nq intra Genq Vitæ Sensitivæ dantur alienia quæ nq moventur motu progressivo, & alia quæ sola motu Moventur, & intra talia Genq dantur diuersi gradu Vitæ: Et sic per quadruplex Genq Vitæ existentiali dant.

Gradu Viuendi sumuntur ex diuersitate modi motq ad se: Sed dantur duo modi
se movendi ad se in ania Vegetativa, & Zoophyti, et alij duo modi, in Vita sen-
sitiva: & dantur quatuor gradu Vitæ; Sicut & quatuor modi motq ad se: per mini:
diuerso & eni modo moventur ad se animalia quæ percipiunt obta distantia, q ea
quæ moventur motu Sensitivo dixerat: Sed solu hoc Et intra Genq Vitæ Sensitivæ
& intra hoc Genq Vitæ dant duplex gradu.

Vltimatur ex hi modi Viuendi separantur ita
Litr: & sunt intra se distincti, aut diuersi: ex separabilitate eni absoluta
cujuslibet exilij, abalijs, & quibt illoru diuersitas: per mini: dant gradu Ve-
getativi abq sensitivo inclantis: Sensitivi pariter abq locomotivo, in Conchy-
lijs: Sensitivi et Locomotivi abq intellectivo in animalibus perfectis: & separa-
biles sunt, ac per hoc diuersi.

Dices: Gradu Vitæ debent ee distincti animi

Sed tantu ⁊t triplex geng aiazu: ⁊ triplex et no quadruplex ⁊ grad Vitę; patet hoc: Nę grady Vitę abaiaby ꝓueniunt ⁊t regit ⁊ mensurant generiu aiazu exit ex numeru gradu Vitę = Rest. Litt. Maioy ⁊ diffinitiu aiazu: Sihę absolute sumant ꝑdicabilę ⁊ dicit ⁊ distę Vitali, ⁊ latitudiu aliuiq ex ipsis ⁊ maioy, et minꝰ: ⁊ nego ⁊ę:

Nec litery ⁊t geng aiazu de Mitt ex elevatione operationu ysaiu sue operationes in animatoxum ⁊ perfectiq genꝰ modo ⁊ existentibꝰ Vitat: At no grady Vitę, supportantes elevatione in modo operandi, sumunt a latitudine ⁊ aiazu ket intrafiu geng; Vt ex maiori perfectione ⁊t inclusa, ⁊ imitatiõ operatiõis motu progressiuo ⁊ in obiuis ⁊ necessaria nę ⁊t progressiua poꝰ:

Ad explicabi: Locomotiuꝰ requirit ⁊ obtinere grady Vitę excessiuis distantę: ⁊ ꝛc: p tanq: Nę Locomotiuꝰ nq dicit principiu ⁊ moueri abintrinseco, ⁊ motꝰ localis, et in corpore Celesti datur, qui nõ ꝓuenit a principio Vitali: ⁊ nõ dicat grady Vitę distantę abaliis: = p 2. ida arg: hi motꝰ ⁊t abaliꝰ distantę ⁊t dicit elevationę aliqua inoperando excedentę grady Vitę puree sensitiui: imo nec excedentę in hoc motꝰ localis Cali V.o. nec ⁊t Vitalis hi motꝰ; ⁊ sensitiui ⁊t nutritiui obtinet grady Vitę distę ⁊ sensitiuo:

Nec nego arg: Ad cuiꝰ ꝓbatiõ dico: ꝙ motꝰ localis nõ se sumpto nõ petat ex abintrinseco, nec requonat tam illi ex: Hoc sufficit, ⁊t locomotiuꝰ agrinigio sensitiuo ꝓcedenti Vitali bale sit: Moueri em ⁊t acquiriat agens perfectiõ sibi nq debita in instanti: Generatiõis expsa intentionaliꝰ ⁊t moueri, abintrinseco, ut dicitur: Ad Secdã ꝓbatiõ Rossani: quod Secda pte em Locomotiuꝰ nq dicat elevatiõ in modo operandi nisi sensitiuꝰ pure bale, sicut sensitiuꝰ nisi operatiõis texu inanimatoxu: dicit tam maioy perfectiõ intra geng sensitiui, ut dicat ꝓuenire apud Locomotiua, supponendo Visu, auditu, ⁊ odoratu, qui sensꝰ perfectioꝛ sunt ⁊ tactꝰ ⁊ gustꝰ quę supponit pure sensitiuꝰ:

§. 4. Tertia & Ultima Conclusio proponitur.

Quinq sunt ꝑtes aiazu arg: nempe Vegetatiua, Sensitiua, Locomotiua, Intellectiua, ⁊t appetitiua: Hęc dicũ ⁊t expressa Arist. in hac lib. c. 3. tex. 7. docent ex SS. ⁊t Patres Dion. 7. de diuis aiaꝰ. S. Basiliꝰ l. hom. Hexaem. Theolog. tract. 3. lib. 2. c. 7. Nucio. c. 2. tract. de declaratiõe aiazu: qui ⁊t. 1. n. 14: Eccꝰ inter Phos. communiter Recentꝰ SS. Carmelitę sectantes.

Rationē fundata sit sic dico: q.ª Genera bonorum, dicentia genera potentiæ animæ; eo quod sumat a obiecto suo vitam generica ratione, circa quod versantur potentiæ animæ sunt quinq.: ergo bona sunt genera potentiæ animæ: ut minor: Inexistentia autem ornatus est genera potentiæ animæ; patet minor dicit corpus mixtum, dicit susceptum, in quod operatur ars vegetativa, cuius potentia vegetativa correspondet: secundum dicit corpus sensibile, mixtum viventi, et sui imaginis, aut speciei: circa quod potentia sensitiva versatur: 3.m dicit ordinem rationis ambientis corpus mixtum viventis per suam speciem representativam talis ordinis, cui potentia intellectiva correspondet, cuius obiectum est ens.

Cum ergo ars sensitiva, intellectiva non solum respiciat bonum sibi iucundum; sed etiam remotum, cum hoc bonum sit varium perficibile, et cum impedimento, ideo præter has potentias debet alia assignari, quæ circa tale bonum, et cum impedimento versetur, illud scilicet apperat; ad quod datur potentia appetitiva, quæ specificatur a bono sub ratione appetibilis.

Sandus Quia illud bonum sit prosequibile sine executione, alia potentia debet tradi ad illud, sine executione prosequibile; ut hæc sit potentia loco motiva, quæ ad hoc datur animali, ut perfectius, aut perfectionis bonum obtinere possit erat intentus, cum appetitu ne, ejus obtineat: datur quinq.ª potentia motiva respectu potentiæ vitalis: ac finde quinque potentiæ potentiæ vitalis in ipsa dia

S. Jeremias Dres

§§ Argumenta contra Primam Conclusionem Scoti &c

Quæri.º Tragerim primum: quia potentia vegetativa ut dicit peciale elevationem operando cum animata: non ut habet radicem aliquam: nec ut membrum alicuius animæ: operationes quæ vegetativæ sunt alimentum, nutritio, assimilatio, augmentatio, et arabo: sed hæc quemunt quo tendunt: ergo: ut minor: sensus est habere alimentum, ut videre est in rone lucem ad se trahentis: ergo operationes quæ vegetativæ nuncupant ejus, qui nascitur est.

Retur ad in rone dantur operationes similes operationibus quæ vegetativæ; ionis tam no dari quæ: sunt vegetativa medijs operationibus quæ: ut ratio est. Nos ingerimus vegetativa adoperando trahendi exporcunt detrahi nocumenta; trahi hæc non desinant ejus nutrimenta genera horis hinc est quod adhæc acquirenda, quo morentur adventantes: sed ase: & nutr vitalis: hinc ortum nutritio, augmentatio in vitis quæ: tres nutrimenta

Causam, ex mala vita sumpta, dixerat quem ingens dubitat, Origo trahit
Vitij: quæ ora deficiunt, dy ioni, y alijr rez inarahj.

De inde differentes in hoc, q̃ hæc
talia agunt medijs qualitatij elevationij, q̃ in arara: ghi em medio calore
agat ioni. V.. Et absens Vegetatiua elevationi & modo operat calor intus q̃
extrinsecus. Indigerando em operat medio organo corporeo, & ad unitatem q̃
dy & qualitatij atradixit distributiuj que & simenti inty sumpti z diuersaq̃ hor
foliis tactaq̃: Videl hoxy het calor intrinsecus; nez Vita qualitas in rebus
in animatis. Inde intrinsecus, et Vegetativa arz venia & manifesta dixerunt
Vent naty Vegetativa ex se, & perfectiy operantur rez inarahj.

Atque 2. Invegetativis ex sabrat
Qahó Vitz, & nez informantur abara: ghi ant & 2o & nez operantur y alnz inanentz
dequidz adhuc eorz, sunt in alimentz, ly adsumz intr partes dissimilares y alnz
Vitz in alia ac y dicty ly operationy sunt transeuntes. Adoxi alhó Vitalis
devet ex timenes, & sit agrinicio instrinseco: & nez operantur y alnz Vitz, ac
ginde nez salvatur mille hae Vitz:

Ps. ghi edz anz ex Ps. Rhe Lio. 7. de Genesi ad Liter. c. 16.
Vbi ait: Nimbi tanty inesse Mozy plantaxy, nez dicezet nomo galty inarz Vi
uens: Et in hoc ex Duenunt Bazaseny, Kalij &. Ad plantz sunt Vegetativa
& Vegetativa nez sunt predita ara.

Rectz Nez gny: Adarz patina ghaeny dicite ynne
Moneda; gdza Vegetativa ex operatr. Jo operatiny, quz het sufficienty inanity
Vt aueny rez Viuat, dy alimenty querit mesubita, a Viri: qui quidz operatr
subedatr missio agente; y ioni & Vt inaneniq illj.

Ad secdo ghaeny Rectz; & modum
Dixerunt Ratio, nore Vuenij absolute prolaij intelligit azal
& nez tobet ex plantaz Vuent Verba Augustini ghae explicatione sunt hui
modi; Iniciant aqua reptilia arary Vivaxy: Ly hgc & Verba Rhomi. libro
de Genes. ad Liter. c. 15. Sic loquitr: Cur dicty Vt Vivaxy. An parunt ee arz nis
Vivant: An illz Manifestior Vitz commendare Voluit, quz inest azalib sen
sienty, quoniz scripturz ea carent: Nez & Voluit D. Rhus. Loco citat. denegau
plantaz Vitz Vegetativaz, & sensitivaz, quz ideo nore Vitz inionitr, y ni azalj
sic Vuentij Manifestiora sunt signa Vitz.

Atque 3. omnis Vita in Creaturis reperta &
participatio Vitz Dei: sed in Vegetativis nez datr talis participatio: &
Vegetativa sunt Vitz expertia: ghmit: Vita Dei in intellectualitate radicali
existit, quz & mineriq intelligi & excolendi: sed hoc nez sunt, quz sunt qua
Vegetativa, adhuc & participiaxy & intelligi & participare Vitz dicinq.

Nec valet dicere p. Ratio Vitę Vegetativę, et participata à Deo non
participans gratię, &c. modo longe inferiori ad id quod requiritur p. Vita
in Deo, et radio intellectu, & Naturaro, et Vita creata: Scilt em Sensitiva
non habent radia intellectiua, & Volendi. Sed Vita Cognoscendi pariter Sensitiva
deficiunt sant participans Vitę Dei; ni ex dicti pot de Vita Vegetativa

Non inquam valet hoc dicere

Quia Vita et. p. Vita Aperfectior similiter. Simplex ens adeo dat in deo
gratię: Sed perfectius, quę sant in deo gratię, et participant à Creatura
Vel participari debent participatione gratię: Patet in ratione Entis, & Bonitatis
& Vita Entis participat à Vegetativis, Vel participari debet gratię: idest sm ab
quę sunt reperta in Deo gratię: & ni Sed in deo non dat Vita, nisi modo
Eminenti, & Amoris. & ut hoc non habent Vegetativa, nec ratione Vitę obtinet

Nego & assumo hoc agatur

Quinetus ois Vitę et participatione gratię analogę Vitę Dei, Ergo Vita Dei
tanq sit modo intellectiuo, & Volentiuo unica tam intellectiue distinguibili et
modis Entis et ratio Vitę, et ratio cognoscitiua et ratio intellectiua: Ergo & rationes
ună radicis et participatio Vitę Dei sm hanc hypothesim considerandę: Vitę & tam
tanq sm ratione Vitę, et cognoscitiua: sic & Vegetativa Bona participat primo
ratione Vitę: quę in deo distinguit in hoc q Deus abintrinseco & intrinseco alia, in
plenis & distinguit in hoc q abintrinseco reducunt se in alia Nostra notationis
V.g. ac inde Vita distinguit:

6. Arguenta contra Secundam Conclusionem Bellunensem

Arguet 1o Vita Vitę: eo dant quatuor gradus Vitę; q intra capacitatis
Sensitiva, et Latitudo quę Vitalitas Superiores, et dat Sensibiles pure
Vitales, et Locomotivę: Sed ex intra Latitudinem intellectiuam dantur gradus distinctę; &
inter se distantes: o plures sunt gradus Vitę quam illi, quos assignauimus: q. mutt
Dator intellectiuus Angelicus, Humanus: hę inter se non omnino distant quam alię gradus
enumerati: o.

Nego in 5i Deus et Sermones deos Vita, Sed deitas tanq quę ab
aia grauit, & informativa et. hęc & Latitudo Boni et hoc in intellectiuo pre
micuit abaria, & dator in intellectiuo absoluto sumpto: Vnde hoc argum non
euasit Vis ratione cuius facta de quando quatuor ee gradus Vitę

Arguet 2o Vel gradus Vitę sic
Arguitur Deus Vita accidentalis, aut ex Vita Substantiali; & primum non dicis, q gradus
Vitę deberent desumi a perfectiori Vita, quę est Substantialis; Sic decaq secundus
o grad, Viuendi non habent quatuor gradus patet Vita: q Soli Sant tria primitiva
& Vitę Substantialis nempe tria gelia arana: o Vnde essent gradus Vitę Angelis

Sequit Vt Locomotiua Habeat diuersos gradus Vide sa Sensitiuo

Quę Ista Tertiam Conclusionem possunt obstare, dissolvo

Contra Habens Aliquas Vis Potentiarum: Cognoscitiuas Sensitiuas et Conser
vatiuas Habent diuersa genera et species et ea appetitiua adhęc sequitur
Habet duplex Genus Vide sex exunt genera potentiarum: Vis dra: Vis
aut appetitus Sensitiuus, et radix Habent Subappetitiuo Vt hic: et Cognoscibilium
Sensibilium et radix Habent Subcognoscitiuo Vt sic: Quia hoc non obstante
talia Cognoscitiua Habuunt diuersas species, hoc idz essentiis in appetitiuis ad
illa sequitis

Nec Nec aliq, adhuc species ante; Deo dra; et despantatis
actionę, quę in hoc Habet appetitiua pater quemlibet actoto Mundo
debent, Conueniunt Habens in hoc Habent appetitus radix et sensibiles
tendunt in eę singulare; at Cognoscitiua, aq sic sedent species et Habit
sensus ad singulare: et ratione quarum conueniunt in hoc quod Habuunt species
singularia, ab quibus diuersus sensus sedet appetitibus radix, et sensibus: at
cognoscibilis intellectus et sensibilis possunt fundare diuersa genera potentiarum:
hoc patet ad alia quę in species eiusdem assumpti possent: Hęc de
hac quę stione

Quæstio 4ª: Quomodo Anima Rationalis contineat in Se Sensitiuam, et Vegetatiuam.

Supponendo Vt ab hac dificultate soluenda, quia Vegetatiua
Vis Sensitiua, et Vtraq inualuit Habuit: quę Supposito ex Natura et indiuiduo
Generatione manifeste deducuntur: ab Vnica natiua radice proueniunt gradus
Viuendi, Vegetatiui, et Sensitiui in Corde: Habet Sunt effectus propij arię Ve
getatiuę, et Sensitiuę: quia radix Habet Vegetatiua, et Sensitiua: Dare natiuę
Vnę Habeat inalio, et effectus gradus propriatos ab Vno pertinet ex ab alio

Supponendo Vterq Duplex et
extrema Vnius in alio: Vna gradus, quę dum Habuit de pecia equalia ad
Vtentę defectu gradus Habent pueniunt: Sicut quia albedo Habet alios gradus
Gradus dilti et Grade Gloriq, semper Habet Vnus: Sic quia Habentia Vitalis
Actionę dat quia pecia gradus rei Habitę et pueniant rei Habenti, potest
Habilis Vel Ego ac Habeq Caeli, quia aliud cadile ane quę Habet Habilis
Sic dr quia Habet in Sole et sensibilis Color.

Supponendo hęc Habentia tres gradus Vitalis et Duplex

Vna quidē gradus, aut Vnitatis ordinis, Vna Virtualis eminentialis, & gradus eminentialis: Dune dat Vinenna eminentialis ꝙ Deus Vinet alius perfectiori excellentiori modo, ac inest vni alio existit: & hoc modo sentiunt omnes Creaturæ Vinere in Deo, licet intellectibili, nempe Vinentia gradus eminentialis.

Dune & dat Vinenna eminentialis Virtualis ꝙ Deus gradus Sed Virtualis tantū, Deus Vinet minus perfectiori & modo imperfectiori existit Vel in alio Vinet: Vinentia & gradus Virtualis tantū, Dune dat ꝙ absq; tali elevatione, Deus Vinet in alio, Sic gradus, Vt anal in igne, Sicut virtualiter Vta anal Vinet in semine.

Vltimo primito gradū Vegetativa & Sensitiva bifariā sumi Valet: 1º quidē generice, hoc est sine ratione omnes, & sic nō dicit determinatē Specifice: Sed solū videretur ea in via dextra communia, & tractabit pars tertia tantū Linea, & altioris: 2º videtur posse, & tractabit ꝙ dicta pars Logicæ, & tractatus Vegetativa, quatenus tractabit de dictis plantis: sic & tractabit sequitur ꝙ dictus de altioris ordinis. 3º pariter Sensitiva, aut radicis: Nec idē ꝙ de anal Vegetativa dicimus & dicendū est de sensitiva quatenus adradicē: Et sic hæc

Defenduntur Sententiæ Oppositæ Conclusionis Statuti 2ª.

1ª Prima sententia absolute negat anā Vegetativā Vineri gradui in sensitiva aut Vegetativa in radice: Gilla citatus solet Caietan. Leo. de anal l. 3. tr. 1. p. q. 76. a. 4. tolet. Lib. 2. huius cap. 3. Petr. Alū. cord. Lib. Quæ plures alij

2ª Sententia potest esse eorum qui sentiunt anā Sensitiva Vinere gradui Vegetativa, et radicē Vinere Vegetativa si videretur sine ratione Generica, aut generice sumantur; secus & si anā Sensitiva sine ratione distincta atomo, sumatur, et ex radice: Sic fere docet P. Suarez in sum. Theologiæ thom. 2. tract. 3. de anā Lib. 2. c. 6. n. 7. ex alijs

3ª Sententia docet anā radicē Vinere gradui Sensitiva & Vegetativa ex hac quatenus dicit rationē generica, & communē ad duas quatenus importat anā radicis sine distincta atomo, includit Vegetativa, & Sensitiva, sine hæc dicunt modū Vegetandi, & sentiendi tali, Vt primum sit principium vegetandi: hæc sententia est inter duas precedentes frequentior tuetur ex Bañez et Ioh. Oppidanus inhi disp. 4. q. 3. & 4. a. n. 58. & deinceps. Extra Scholā Thomæ defendit ex P. Guivo. tract. 6. de anā. disp. 15. sectione 2. n. 13. Dune & sit.

3ª Prima radicis Vinet Sensitiva & Vegetativa, quasi generice sumpta Vinentia gradui: hæc duo ex expressa Doctrina q. de anā a. 11. Vbi hæc verba Prima radicis dat corpori humano, quod sit dat anā sensibilis & vegetativa &

bibi ꝑ canis, et vtens a lig; vtrogr hoc ꝓia stirpe, et vegetabilis et sensibilis, dr adhc:

Ego ſ si arguit inferens nrm affirmans: nm D. thg talis ala Cadlis tribuit ſfach vegetandi, & sentiendi, ergo ꝓia absolute dicatr in hoc vegetabilis, & sensibilis: Sed sing viuent aig vegetativa, & sensitiva, nr dies ltr tales absolute. Ergo ꝑa Deg nrg viuent hoc ꝓ talis; Sed virtualiter nr dr ꝙ st homo absolute: & homente D. thg ala cadlis, viuet vegetativa & sensitiva ꝓ talis, vtrog thg virtualiter.

Deinde ꝓ duo caute fundo talis: Ala Cadlis comunicat homini ee vegetativa, & sensitiva ꝓ talis: & ergo ineſt ꝓ talis vegetativa et sensitiva; & ergo viuet ꝓ talis vegetativa & sensitiva: aig st corp. et ala ltr: Nz ſfach ꝓ talis geminatis alicuius thg, ꝙ requir ad alia ꝑa ꝓstatia ꝓ talis Litr dici ꝑa inferior, sit in ea ꝓ talis vtenta; Sed ee vegetativa, & sensitiva, ꝙ st ſfach ꝓpria aig vegetativa & sensitiva ꝓstat ꝓ talis ad alia Cadlis: ꝙ ala vegetativa, & sensitiva ꝓ talis viuent in Cadlis.

Rndr ꝙ aduersarij ꝙ adhc st ala Cadlis tribuat soi ee vegetativa, & sensitiva ꝓ talis, nat st ꝙ sit vegetativa, & sensitiva, virtualiter: & Videmy nrm, ꝙ illi tribuit ee organica ꝓ talis et nutritiua ꝓ talis ergo virtualiter st, vtrog ergo ea:

Ad ꝓbationē dubiy Secundo L. si adtribuas dy alig ꝓ talis tale ſficeret viuentia virtualiter, nr est ratio cur Deg nrg redderetr ꝓ talis calida; Sed tol nrg redditr ꝓ talis calida, Sed sdm virtualiter eo ꝙ ergo, quę st ꝑa tribuens tale ee sdm st virtualiter calida et ꝑa ꝓ talis: ꝙ ſfalsy supponit dubiū data, dy aduerit ꝙ ad tribuendū a lig ee ꝓ talis tale, ſficit ꝙ ꝑa illy viuent virtualiter.

Ad 2m Nz ſfach ꝓ talis nrg st ergo ꝓia ꝑa comunicata; ꝙ lo modo, quo habuerit alig ee, etn aliter id ipsum comunicabit: ꝙ si ergo ipsa sdm heat ee comunicare debet virtualiter nrgue sdm tribuere ſfr. Ergo ꝙ debeat tale ee virtualiter nrgue, & nrg ꝓ talis:

Ad 3m Dubiy a ligua ꝑa st talis virtualiter dy taxat, & nrgue debet inde aliquod ee ꝓ talis nrgue ratione cuius participent tale ee ꝓ talis: Sed in ala Cadlis, quatenus generatio inuenit, ex ala Deus, nrg st aliqd ee ꝓ tale ratione cuius ponit viuentia virtualiter vegetativa, & sensitiva qua ꝙ generatio accepta: ꝙ nrg sdm nulla viuent sdm virtualiter, Deus ꝓ talis Maior st certa: Siquidē ois ee virtualiter in aliqua ex Deus debet ꝓ dabeari ineſſe ꝓ talis illi.

Ad ltm rndr: Illud ee ꝓ tale n st ratio ꝙ sit substatia aut accidens Nec sic, ex hoc ſ sit ignobilior illis, nrg st ratio ꝙ ꝓ tale

Arig radlis & sic gor: aia mas radlis Vdicimy Vndoce venit
pz dicht aiam nihoc gdin se tinet; sd nec tinere gratia dictas
tiong de fralt potij adeis differret & nienirent ex ipsis: ohge nec & rao Obtinig
duy mod: & ex no sit assignabilis alia rao pter enumeratas dicendy talz
Obtinere nec & Virtualis ad fralt:

Nec ed & Se aducit Caietanus qz mixt radis
instruit: qdd em aia radlis, no sit corporea, & quod fralis, bene
tam, & quo: Nz sicut aia radlis het fralis, & quo est Obti
nig hoig cui Subt gritatis recepti fralis, & quod, quis tam
sit ipsa aia fralis & quod Subtz gritatis recepti sic deilla
dicimy quod est corporea & quo.

Ad ra hanc solutiz sic insurgit: Si aia radlis
esset corporea, & quo fralis, posset absolute talis denominari, sicut
est Vegetatiua, & Sensitiua de talis absolute, et tales Vbi adio
sd falsz & dicere qd aia radlis & absolute corporea, alioquin
esset capax dimensionis, & divisibilitatis: & falsz & corporea adhuc & quo
Preterea: Nz & aig me
diat tal principij, Vegetatiui, & Sensitiui, & commune est & principio quo
& principio quod no tam & potest illi Venire corporeitas: & nec rao & corporei
tatis aig: nz Corporeitas nihil est aliud & capacitas dimensionis: sed & est
capax dimensionis & nec Venit illi corporeitas: Nec & ex quo & non sequit
& est de ei corpore, ac de Vegetatiuo & Sensitiuo in aia; ad prima & ra
hic opponit dicit & ei corpus pot multiplicari sm, et inter alia acesmo
illa & communis qua accipit pro ei corpore opposito, scilicet, & & opponit
ei spiritali ex & absolute & alicui & ei corpori, hunc ambitum & non
potuit, qui ambiguitas Vitiatur recipiendo & addendo ex posticis de aia radli ei cor
pore, & est Corporea & quo, qui Corporeitas no opponit ei spiritalitati
sicut nec ei principijs gradi corporei inhoi

Ad & ei Vegetatiui, Vel Sensitiui & ita
& dicitur catri exponit sed significat principijs Vegetandi & Sentiendi
et Ideo aia radlis & absolute Vegetatiua, & Sensitiua, & no & Corporea nihil
addendo hi & quo; addit & Vltimo dicit dicendy & Corporeitatis communis aeris
& Venire aig radli, illa & qui recepit in Corpore, & quod Vegetam
illa qui & sicut aig principijs quo gradi Corporei recepti in hoi
Cuius no sequitur qd aia hic sit divisibilis, sed per principijs fralis quo
radicandi divisibilitatis in hoie.

§ 2. Secunda Conclusio

Quarto Para Tertiam Rationem Sig atomq dicty pot includere
et Vegetantes, & Sentientes, 2m 2. Hæc talia sunt principia Vi
getandi & Sentiendi. Vltimum sunt principia rationandi: prima
Quo Do Nq ara rationis, Quenit generatim cq Vegetativa plantq &
Cq Sensitiva bruti: 2o rao aiq Vegetativa et Sensitiva separat ab planta
Cq bruto, & hoc, Sicut Genus & Species: 3o Tertio rao aiq
Sensitiva abara bruti, & ab ara rationis ydifferentia propria Univocata.
Dq Si: Sed principia sen
tiendi Vltimo Nc. Vg. dicit Strabi z Specialeq Modos Vegetandi &
Sentiendi: 2o in ara rationis Strabit Genus Specialq; at qui hæc specialia
tas Nq inalio potest existere, Nisi in hoc Talia sit principia Sentiendi &
Vegetandi, & Simul Ni principia rationandi: 3o Vegetativa &
Sensitiva, Sic hoc Modo Considerantes includunt in ara & rationis Mam
Vltima dicty:
Quo Ptr Specialis & Urgentior Ratio: Aliqua pot Vegetativa
& Sensitiva Sunt in hoc, quq non inueniunt abaris & Ratione gradq Vegeta
tivi & Sensitivi Nonnecnon Amantes: 2o hq pot inveniunt abaris & ratione
Vltima dicty: 3o Vegetativa & Sensitiva Vtinentur in ara Vnius generis Sig
fica; Ad peculiari modo accepta.
Hæc Sta Inferit exprima: Et prima ex anti
Cq Sic ptr: In hoc dat pot advertendy, et Sentiendy: et pot admiranda
dantur inter pot, et operationes aliqua Vegetativa nq prorsus nota, et denotatq
quq quidq Nq inveniuntur in brutis, nec in plantis: 2o hq pot nq radicantur in hoc
Ratione gradq Sensitivi generis Sumpti, aliq inveniuntur in bruto, nec ratione
gradq Vegetativi cadq Videlicet modo, aliq reperiuntur in plantis: 3o denq ad Vl
timum sequitur para Nq et principia hanq operandy, quatenq dicit et Vegetativa
& Sensitiva. Ad pot ratione Sig dicty Vltimo.

§ 3. Tertia Vltima Conclusio decernit Dubij
Vico Do. 3a para rationis nq Vtinet Gradus Vegetativa plantarq &
Sensitiva brutorq, quatenq Talis Sunt Radicem Sig Vltimo dicty, Vtinet
nihilo illaq Sic accepta Virtualiter eminenter: hæc Duo duaq hic
partes; & quoad primq facile Radet hoc Modo: Gradus Vegetativus, Vtri
accepta et Attractiva plantq exaltet, Gradus Sensitivus, et Vtrice exaltet
Attractiva bruti: Ad ea Attractiva bruti, aut plantq requirat prorsus aliq rationis
8 4 Vtrice ara Vegetativa, & Sentitiva, hq Vtinentur Gradus in rationis.
Quoad Secundam partem Sic ptr
Duo: 1d Vtinet aliud Virtualiter eminenter Petentem imperfectionis
alterius perfectionem, quod nec Vtinet perfectionis Sic tam Vegetativo rei
Sentiq hq Vtinetur illi imperfectionis Vtinetur: Sed ara rationis, hoc modo perfectionis Vegetativa

tarium et plenarium & sensibile bruto: & Vinet eminenter virtualiter
præditas aias:

Ut mihi Nã aia vt principium vegetandi, & sentiendi secluso omni
alio limitatione ad vegetativum, & sensitivum tantum, quæ imperfectius imper
tantur alias plantæ, & bruti: & talis præstat huiusmodi effectu, vt negnat ille
Quemire dictis aiis vegetativis tantum, aut tantum sensitivis: & eminenter virtua
liter vinet vegetativum aia plantæ, et sensitiva bruti.

Ad dicer: Quod vinet aliud virtualiter
Eminenter duret et principium operandi eiusdem specierum, ac sunt operationes
Dei in ipsis actuum: Ad operationes provenientes alias talis, sunt perfectiones
specifice illæ quæ eliciuntur alias plantæ, & bruti: & vt vinet vegetativum
bruti, & sensitivum plantæ adhuc virtualiter: Ut maior: Exeo nam Ad virtua
liter vinere ionis; qa potest eliciere operationes eiusdem specierum ac ionis: Min &
Ut percipiua, qa talis vt dicente radix distans atomum provenire vt valent
operationes specie diuersæ: tra vestr infestr.

Neg dico maiorem: Nã adhuc virtualiter
Iualiter vineat a tali, sat vt deliciat operationes eiusdem generis, et ordinis
eiusdem specierum: sed videre vt instans. Operationi vinente virtualiter inferiori
vt tamen non eliciente operationes eiusdem specierum, ac inferior bruti; Ad obiectum
eiusdem ordinis generis.

Ad dicto, qd operationes huiusmodi inferiores, & bruto, vt sunt diuersæ
specierum non perfectiori modo eliciantur a bruto: Neque vt operationes ionis
eliciat perfectiori modo, qm ipsa ionis; sic patet ad talis operationes eliciat
aias sensitivas bruti et vegetativas plantæ qdm perfectiori modo.

§ 4. Argumenta quæ contra primam conclusionem militant, solvuntur

Quod 1° ex hoc inducit. R. docente: Nã pariter vt vegetativum vinere imper
fectionis, & incompletiva; sicut triangulus in quadrangulo: Ad triangulum
non vinet quadrangulum ad nam aia vegetativa in sensitiva; nec vinet
in talis: Neque mentis phi satis fusse explicare vinentia vnis aiis inalia et
solute; non tamen modus vinendi: Unde paritas non tenet in ob: Sicut aut
in hoc qd sicut triangulus, quatenus dicta et tres primos quadrangulos tra
vinet in illo, sic ens aia vegetativa, non quidem quatenus trata qd dicta
Ad qd dicta non vinet sensitiva vinet in sensitiva

Ut hoc tamen stat qd triangulus, et qd
Set qd talis et triangulus, nisi vt trata tres, nempe tribus angulis
non vineat qd talis in quadrangulo: at aia vegetativa et qd vet
et qd talis tali non a dicta structura sua, ipsius stat qd talis dicta
sensitiva, ideo non in aia talis.

Quod 2° Nabla vt tale non includit qd talis sensitiva

Hoc o° nec aia radicit gradu includit Sensitiva, & Vegetativa: patet ra
ex Log. gradu sumunt a gradu subtili; ani vo gr: & Radle em graditer
sumpti dicit differa infima, & atoma Rationis, hoc: Vegetativa, & sensiti
va sunt differa subalterna: ad differa superiora, & subalterna gradiu dum
ptis nec includuntur in inferioribus: g° Vegetativa, & Sensitiva, nec gradiu sumunt
nec includuntur in radicli: o° nec in aia & radicli Rationali.

Item g° si radle cu proprietate remat
pot duplicitr differa ad Sensibile: 1° quatenus p Sensibile dicnificat ali
quid gradu comuni, & generico homini & bruto, 2° Rationi nec g radle nec
Rationi gradiu Sensibile, sicut nec Ens includit gradiu in differijs: 2° pot
sparari radle ad Sensibile quatenus inhoc dicit ei principiu sentiendi differa
li modo, nec Rationi gradiu in radle, & radle Rationi: Ladoc & in regno
g differa subalterna includunt in infimis gradiu: ng Sensibile hoc modo
sumptu nec Rationi differa subalterna; sed nec includit differa; cu tamen dicat
& Sensibile, & simul sit radle.

Quarto: Aia radicli realiter adeo distinguitur a
Vegetativa & Sensitiva: 1° nec Rationi illa indifferatur: gr arg: nec g aia radicli
Rationali, et inducibilis de pot Mag: aig & Vegetativa, & Sensitiva dnt
educi de pot Mag educibilis: nec g prig Deus dat homo g sentiat
& operetur sentiat g discurrat: 2° principiu Intelligendi distinguitur a principio sen
tiendi, & hoc a principio Vegetandi: nec aig, quae sunt principia talia
operandi distinguit realiter adeo &

Tertio: Anima realiter distinguitur a Corpore viuente &
separata a illa: 1° ex aia Vegetativa, & Sensitiva: gratia: Sacra Concilij
Tridentini Corpo & Sanguis Chi sunt realiter sub specie panis ex vi Verboru, ac proinde ibi
Corporeitas eodem modo, & tam ex vi Verboru nec sit ibi aia radicli: & tota
Concomitantia: 2° distinguitur aia radicli realiter adeo a Corpore Chi sui, & Christi
Corporeitate. & &

Hoc arguit nec Cajetano, qui grauit ostendere aeternitate a eadem
quatenus & sit una numero Humani Status Sancti Petri manet quod prima, & secunda
Petrus ex dictis in libris superiorib; videre ibi: Nec enim opertet plurale eadem
repetere:

Ad Prima Quaestionis resp° g in Eucharistia ora, quae in Deo sunt ponuntur
sub specie[bus] inter ora & illa solu ponuntur ex vi Verboru, quae fraliter exprimunt
significantur p Verba precedentia: Ad 2° Verba peccatoris juxta solu significant
Corpus fraliter & expresse, non aia radle, Vitale, nec sit g non ponatur aia
& vi Verboru sed solu Concomitanter: Nec ex hoc sequitur g aia realiter distin
guatur a Corpore Christi: Ad solu Principaliter: Sicut g Deus dicitur Creator
Aeter ad creaturas relationem tantu, sic non substantias radicli; inde sit bene in
fert distinctio realis inter radicli tantu, & tria & radices reperitur in Creatura

Brouer 4. phis grā Vtinens eminenter effectiue alijs nō suae gratiis sanc
ēē grale p̄ participat aliā; secō tam si hāc Vtinentia, vt ingenere Caē gratiae
ōlxeo p̄ria vadeq̄ tribuat homini el Vocatiuā gratiis, nō bene infertur
& p̄ria Vocatiua, & sensitiua Vtinentis gratiis infusa: Sat erit p̄ Vtinent
illaq̄ Virtualiter ingenere Caē gratiae: p̄ any: g̃ ad causandū alijs efficiēs in alijs
genere Caē sufficit Vtinentia Virtualis illi in tali genere. Sicut ad hoc Vt deus
efficienter p̄ducat hōiē sufficit g̃ hoc Virtualiter Vtineat in deo ingenere Caē efficiēs

Resp̄ Vtinentia Caē efficiēs, & tale manens
Vtq̄ ēē dicimus Caone Caē, ad causandū efficienter sufficiat Vtinentia Virtualis
nō tam ad causandū ingenere Caē gratiae: Nā huius 8t: g̃ Caā efficiens & causat
& exhibitiuā sui; & bene p̄ducendo alterū aliudens ens: Et Caā gratiae
solū causat per exhibitiuā sui, seu p̄ nō intrinsecā gratiae; Vnde si ēē grale
sic nō sit gratiae tale esse Atque, nō potest comunicare alijs ēē grale p̄
tale sit gratiae.

Rōnes 9ª et Vltª Vtra sane Suarez: Priorem mō dicunt Vtinen
tia. Vegetatiua, & sensitiua in vadeq̄ duo hꝫ quasi genericē sumunt
ac Vtinentia infusa, Et sumantur in primo modo Vegetandi, & sentiendi
quę dicunt in hoc: sed Vt gratiae Vtinentia inadaequatē intrinsecā
continentia eodē mō, ac intrinsecā nō Vtinentia p̄ Vt gratiae, sed solum
Virtualiter.

Ad primū: Nā in Vtra acceptione Vtinentia gratiae eminenter
g̃ nec ostendit: Ita Vtinetia gratiae eminenter in alijs, g̃ gratiae Vt nihilo
selevatiori & perfectiori modo g̃ in se ipsa: sed perfectiori modo Vt tā Ve
getativa in sensitiva, et Vtra in vadeq̄ g̃ in se ipsa: Vtinentia eminenter
in tā vadeq̄ ens in tā g̃ideratione; ac g̃ nullo modo puē gratiae.

Resp̄ De maiori nec min
Ad 1ū p̄bans dicō nō sufficere de Vtinentia eminentiali, g̃ Vtq̄ sit alio
alio elevatiori modo, Vt ait: sed dicendo simplicitatē, & imposibilitatē oīmodā
Vnde g̃ in tali genere sumpto, Vt perfectiō in quocūq̄ exhibitiue inferio
ri, q̄ in se ipso nihilo nō dicimus Vtinens in inferiori modo gratiae
eminenter g̃ deus nō Vt nihilo p̄ simplicitatē, sed p̄ oppositū ad Vt
alia p̄ Vegetativa & sensitiva genericē sumpta, g̃ Vtinentia in vadeq̄
sint g̃ eō perfectiori modo in se ipsa, nō ideo Vtinentia in vadeq̄ gra
tiae eminenter g̃ aliorū p̄ oppositū.

Cetera Argumenta

Cetera argumenta sūt apposita alia nō seria studenda cessant: Bouel
iovrt 1ō Vtra recta Suarez: Paria vadeq̄ sūt sua vadeq̄ distincta Vtra
Vegetativa tribuendo ea diuersis modis vtendi - Equaliter Vtra
sensitiva dois Vtituta maneret in quadā sphęrē Vltima aliq̄ sensitiua

quę ng transcendent gradų arālis; & sensitiua pura talis: sed hoc ng
dų posset trahi p gradų rāsles: & ng hoc ñ talis, ex illud exquo ut

Maxo & ista, q̃ speciaľ
modų sentiendi pręcise spectatu debet dordiri sentiendi, qui ordo n trans
cendit gradų sensitiui: Alitr aut ptr: Ideo em negutt ista plantę sensiti
uą trahi; q̃ abstracta & inspecti a toma ng transcendente gradų plantę: o
A ista Vegetatiua hoc abstrahi ut talis pręcise, quę gradų plantę non
transcendit &, sensitiua ut pręcise quę ng transcendit gradų sensitiui, & po
teri, Maxi trahi p dicta rāsles quę separati & ad talis gradų.

Nego ad arguti. Neo maiori
Ad 2um pbatę dicendų & q̃ speciaľ modų Vegetandi & sentiendi
ng pertinet pręcise ad ordinē sentiendi, & Vegetandi; sed ex ad ordinē rāsles
Inde ng sic modų speciaľ involuat dicta superiorē ordinē, cū mixti q̃
gradų plantaq & brutoq transcendat.

Ad 3um dicō: Vegetatiua trahit & sub se ume
diate tam in Genę subalterna arāl, q̃ abstrahit p ista sensitiua ut sic: & dicta
subalterna imediate tralitiua illi, sc̃ sensitiui exit nō talis aię sensi
tiuę: q̃ sic: sed aia sensitiua differt arālis, q̃ē sensitiua pręcise: & hę exit
unica illi dictę tralitiuę imediate aię Vegetatiuę, sc̃ē sensitiuę: & ille pecu
liaris modų Vegetandi ng & dicta aię Vegetatiuę, & tralitę q̃ē sensitiuę,
a illis sic modų Vegetandi esset dicta imediata, ex dicta sensitiui: Ideo
dicendų & de aia & sensitiua respectu aię talis.

Neg & de 1a, et 2da: dist. nisi subsum
ptę differt q̃ē sensitiua imadę & accepta pręcise, neo Vivit: per illud ade
quate arguę & nisi; et 2da nibeatt distinc neo tam Ideo 2da: Etiaō & q̃
sensitiua aiālis, aut aię abstractę illi ng Ideo & nō sentiendi, sed Vegeta
peculiari modo genio aiālis, & ng plantę, & sua gravem:

Inde si adeo arguerei ab
stracta & unica dicta imediate tralitiua Vegetatiui, ng tamq̃ quatenę dicit
dicit ea principiuq̃ sentiendi; sed quatenę ng gradų eminenter dicit modų
Vegetandi, quātumul sit principiuq̃ sentiendi: quando & dicit inadeo, q̃ ille
modų Vegetandi exit dicta imediata, & ea sensitiua, neo supponit: Suppono
ergo q̃ ille modų dicti & abea sensitiua, cuiq̃ opposita & ng gradų reliquiq̃
talis em modų, q̃ exit aiāla sensitiua, quę quidē ex & eminenter gradų
Vegetatiua modo explicato:

Contra. Hāl supponit ante tralitę abstracta ut sic
sensitiui gradų: & gradę nullo modo abstrahit unicę sensitiui: & falsū omno
& q̃ aiāli sit sensitiua speciaľ modo: patet 2da: Ng q̃ & gradų adeo
talis ng exet ulteriori abstractio:

Confirmatt: q̃ ex opposito sequeret q̃ sensitiua trahe

talis em ꝙ hoc sensibile ꝙ possibiliter &c. Et vera sit, Ideo ee realiter
qꝙ sit tabile, aut ꝙ hoc; Neteny ex inde ꝙ veniente examinabile ꝙ posse
pung ꝙ, nq sit hoc esse sensibiliter peculiaris, sed ee intelligibiliter, seu pariciper
rationaliter; Ideo dr absolute ꝙ dicta hoc abuto, stat inhoc ꝙ sit rationalis
dnq inhoc ꝙ sit sensibile:

Probes ꝙ Et sit. Ideo dixim ꝙ sensibile speciale modo
dinebatur in tabile tabile eminenter, ꝙ in hoc sunt operationes alizing sen
sibiles, quę nec sunt nec possunt ee in alijs sensibilibus. Sed nō possit invenire
ꝙ sit tale: Et dein inhoc tales operationes, sat ꝙ ꝙ aza Vegetativa, & sensi
tiva stabilitatur ꝙ tabilitas, tam in dicto ꝙ in hoc ut dictis. & dnq ꝙ necessum
ꝙ sensibile tale modo ꝓveniat absolutae reduplicative ut tale: prater. Nq
punctio accidentis ex tabile; Et subordinatio ille sit ꝙ ut acci sit principium
diversarum operationum, quarum efficeret abus tale subordinatione, & punctione
ꝓfacile inibi sufficiet punctio predicta, Materia &c. & principia talium
operationum, dnq tabile, stabile.

Sed nq sufficiens punctionis unius ex alio abus subordi
natione addicta tam ad principia operativa deliciendo diversas operationes
abeis, quas separatim acci tabile elicient: ex & acci subordinatur subtile
acis & nq subordinentur inter se alij, dant principio operativo hinc ꝙ tale
Vegetativa, & sensibilia quamb: nuncupatur ex tabile, quę valent eliciere predicta
operationes; & nq subordinantur tabili, quod tabile sit diversarum ope
rationum principia: Et hęc debeat quę stione & Deo gratias Amen.

Disputatio 2. De Potentia intellectiva, et eius Obiecto

Quæstio 1. An intellectus agens, & possibilis sint inter se realiter distincti.

Circa quę dicendū in loco ꝙ mun, inq agentis ꝙ accre ꝙducendo species
intelligibiles obus agens noiatur. Mun vero inq possibilis ꝙ nq tale ꝙducere
species intelligibiles, sedes eas et simul intelligi, a se ꝙ dicitur recipere
& hoc dr passibiliter, aut possibiliter. Aliud ex ꝙ stante eo ꝙ dicatur prime
quinq agens ꝙ ꝙ ut donor citius, & actio illius nq ꝙ intellectio, sed ꝙductio spe
cierum, quę proprie & requirunt, inq possibilis, qui ꝙ ꝙ ut donor citius ꝙ
intelligat: hęc patebunt sit.

Intellect agens et possibilis sunt unit se distincte realiter: ptr hoc duo
Pro Mag. l. p. q. 79. a. 7. Sic Log: Diuersificatur pot intus agens et possibilis
ex respectu eius ad obi. a quo principium oportet ut actus pot, qui facit obi
fit in actu, et aliud pot passiu qui mouetur ab obo existente in actu: Ancere
Hurtado. huiusmodi pot sunt omnia dicta.

Contra Petrii Sane ratio dicendi dicoris est
sensiua: intus possibilis respectu sui obti, et specierum ipsum representantiu
est pura pot inordinis intelligibilis: Ng Ptr. Chag ex Pho ant. 8. de anima: Est
tamquam tabula rasa, in qua nihil est depictum: o nequit se ipsum reducere
ad actu. Sed medius alius realiter à se distinctus: patet Cta: Nq enim se
ipse fiat ut pura pot inordinis ad obi. Secundus nequit se ipsum reducere
ad actu nisi media causa efficiente, à se distincta realiter: o cum intus
possibilis sit pura pot inordinis intelligibilis respectu sui obti: et respectu
omnium representatiuarum illius necesse est poni aliud realiter à se distinctu ut
reducat in actu; sed hoc est intus agens: o realiter distinctus
intus possibilis, et intus agens.

Confirmatur hoc eadem Rao: Munus intus agentis est producere
species intelligibiles sine omnimoda illarum: Munus intus possibilis, est tales
species recipere; et medius illis obta denotare: o realiter distinctus intus
agens, intus possibilis; ptr Cta: Nq enim licet limitet species sine forma
illarum; ut sensus illas denotet, et recipere sine falsitate obti, et sensus distinctus realiter: o idem dicendum est de intus agente, et possibili; cum idem sit ipsum
munus; ac munus obti et sensus.

Arguitur Obiectionibus sit Satis

q. Contra hanc resolutionem sic obicio 1o: In hoc ut aliquis adequate intelligat
dicit nec ut nisi unius videre adequate: sed in isto nq est nisi unius intus
realiter: patet Cta: quia nihil potest aliquis adequate videre, ut videre: Cta pot
alius intus ut intelligere: o sed obi alicuius potentiae sunt adequate distincta
realiter, quod ipsum realiter adequate distinctum. o

Sed contra de anima Pho Cta: Videre potentiae duo
Pho Subtes 3. de anima a. 4: sunt distincta adequate sumendo aliquid intus
agens, et possibiles specificantur: Negetur hoc. Nam ut deueniat ad hunc duplex
intellectus: Sed unius tantum adq in abstractio intus agentis, et recepti
specierum intelligibilium quae ut intus possibilis desiderantur.

Rao Quia respectus
quod videtur nulli alii datur actui praeter videre quod detur intus, cuius actus
sit intelligere: hoc est: quod pot videtur et alii sensus recipiunt nisi
diuersas species sensibiles et causatas ab obto medio illuminante sensibile
ut uidetur indiuisa alia pot, quae causet species illas defurando animaliter
et intelligibiliter reddendo, ut adeo potest intellectus dari alius actus correspondens

Intellectus agens illius & distinguendo a cognitione possibili cuius alij & intelligen

intus agens & causans speciem receptibilem in intellectu possibili; dabit intus ratio
nem & causam & ratione illius: Sed alij in statu separationis nullam potest deficere
speciem partis rationis pura: & &: ergo maior: Nam frustra daret potentiam, quae ex
reducibilis ad actum: & nullam operaretur, aut alij actionabilis esset intellectus
agens in illo statu: & Non daret intus agens a positis dicta.

Dicitur & Nihil intellectus
agens in illo statu separationis agat non est superfluum; non naturaliter
potest & censeatur frustranea, satis & debito tempore, sit ad actum reducibilis
& potest statu exercendi non valeat sua operationes: & de & aliquis ex
intellecto statu intus agens habebit alienas alij nimium illustrans species
ita abstractas, quoad actualis usus illarum: Negatur videre D. Sto q. de anima. a. 4.
ad 7.

Probatur & Sed dixeris
intus agens dicti possibilis esset ille perfectior; Sed hoc dici non potest: ergo
datur talis intus; ergo regula: Non omnis intus agens esset agens proprie: non
non possibilis, esset accipere species, ad perfectus quid est agens & recipiens
& Resp & intus agens sua est perfectior intus possibile, quatenus hic est
in statu potest passus & indicet species recipiendis aberrine facere: Resp & &
operatur ad intus possibile, actus formatus per species derivatas & connexas sunt
perfectior est intus possibilis, & agens, atq adeo simpliciter praestantior illo.

Ad dices: Intus possibilis est
vere plurium, intellectus simul & recipiens ipsis: & pari formaliter potentia re
cipiendi species deus illas producere: non & esset necessario intus agentis a positis
distinctus. Resp & & plurium respicit, actualis adequata plurium
illarum, dicit arguit potest realiter dicta abea, in qua recipientur species.
Et ex parte intellectus non distinguitur essentia, & manentia, sicut necessaria
actibus imanentibus, qua de causa intellectio non exigit dicta potest adjue
tionis sui abea in qua recipitur.

Dices Vterius: Potest intus possibilis efficere aliquas
species media intellectus, & simul eas recipere: & ergo potest resolvi plu
res eius species, quae illis adsunt actuales sunt necessarias: & probatur: Nam
intus possibilis habet non intellectus virtualiter, et eminenter: & sicut est plu
res species quae media intellectus sunt, ergo potest eius aliquas species produ
cere species quae media intellectus sunt: & probatur: Nam & Deus habet in se
ipso virtualiter eminenter, et potest producere talem
medio non deus sine ipse: & idem dicendum est in casu dicto possibili
in ordine ad producendas species.

Resp & Valde dubium est utrum ista, & caloris indeo
Et utrum intellectus in intus possibile: Non enim habet in se ipso, & calorem

gmody Enns intellectu actu deo calefaciente post 4 modi ratione: ad 2um
8
4 possibilis obiect species quę intellectę fuerit, vt pura possa inordine intelligi
bili; ceteris vt posę vitalis; vt tam mtros sectatios prij ibaę dicat adhuc
8
dę 4 species intelligibilis a binis agente ductas; dę ea intellectę Apperit
4 ducens species Ellas, ea prij duciat a liss eaniadus, 4 ducat dę secun
dij. Hęc de hac que hone

Quæstio 2. Quodnam sit Obiectum adæquatę Et Specificativum nostri intellectus?

Intęm ad resoluendę difficultatę deveniamus, dicesto 1.m dę ente adeqte vt
indistincti dicta: aliud est specificativę, aut extensivę: aliud Appetionalę
aut activę: Primum vt ore illud, ad quod potest extendi potest nm se considerata, ab
oi particulari statu, & quitate virtutis precisa: secundum, ad intra, ad
statu potest extendi, sine hoc sit ppria, et innata virtute sive supernaturali
sibi 4 superadita: dę ea 4portionatę vt illud, ad quod a hmoęe dicit in virtu
te ppria, & naturali, sine 4 hoc statu, sine filio: De hoc 2.o nę accedit quę sio
4 inseqtis, ppria hęc loca: dę 3.o inquirimus de obto specificando adęqte ca
pacitatę intellectus rationalis, quodnam illud sit?

§. 1. Referuntur Sentię & Dubium deciditur

In hac difficultate 1.a Sententia tenet dę ente adeqte extensivę intellectus
naale Creati, nę vero increati. Rę mfluens quod probatur primo ex ea
sone = 2.a Defendit dę ente intellectus naale, & quod minus extensio sententię
conoscit; nę Ens spirituale Angelicum naale ac increatum: hanc sententiam 3.a
pro dubitandi primo Modio Carmelitanus apposuit: Dicit dicitur Sententia vt
dę ente intellectus naali vt Ens includit sua Latitudine: hanc sententiam defendant dicti
tentes dicto 4.to de intellectu potentiali q. 1. et numeris alijs: cui expressa D. Thę vt
infra probabimus videtur adhęrere sit.

§. Vnica Conclusio

Dicendę adeqte extensivę ad omnia quę intra ens est Ens qvt abstrahit a creato
et increato, naali & spirituali, reali, & rationis, naali & Logicali
per 1.m dicti ex Pha: 1.a q. 84. a. 7. ad 3. 4.to 87. a. 3. ad 2. pro hęc het vt
Pba: dę ente vt communę quodq; Ens: 1.o Sententia docet q. 79. a. 2. ubi
Verba: Intellectus enim sive sua activa, sive sua passiva circa Ens in Universali
sed Ens communis sumptum pro Ente intentionali, est Ens includit sua Latitudine. Ejus
8

Ad obty extensionis adeptu nrii inty.

Deinde pt duo rone seq: Ad ot obty extenta by ad quay inty, ad quod ipse Doct intellect se extendere pot: Ad inty possibly extendit Dicit bis: 2° Eng in hora sua latitudine ad obty extensiby respecte nrii inty: Maxime pt testa: Omnis pt: Nig inty extendit adeo intellectibile, sed ty bry reale m radnis, pt dicby pt in logd, to bis reale m figurnaale, sed dicby dicio deorby quo bnia sunty bent radny intellectibilitatis: Quare inordinate ad Attingendy obty extensionis adeptu nrii inty:

Ptr Vltes, eade Deritas: 3° Eng super reale nq inordinate ad Attingendy obty specificativi, aut extensiui intty rerum q elevari potest, declara Divina Der: Ad hoc ad obta nq theologi qui opponit docent 1. p. q. 12. a. 2. ad 3m: Omnia Deus elevari ad pot ad audiendy q audibile nq attingit in obto extensionis Deus: 4° Eng super reale nq esset extra sphera obti specificativi inty humani, et quare elevari potest inty ad Divinay Dei q Deus audiendy:

Sed dices: Obty specificativy theologie, et obty Dei etiam theologia extendit se ad plura alia quam Deus: 5° inty attingat oia bna, nq inde infertur obty specificativy eij sit Eng in hora sua latitudine: patuit ex hij syllogizmi sunt falsi: Ad tria pt: Ideo em primy dicit q Deus attingit a theologia q se 1° et altera alia rone illi: Sed quidditas mallis salty hoc Stare et ipsa q se 1° attingit a bente humano, et oia alia rone ejus quidditatis mallis; q quidditas mallis dans exit obty extensionis adeptu bni inty: Saltz hoc Statu.

Rest q peneo obty Theologie adeptu et obty Dei q extendat ad alia obta, hoc tam sensu et pordine ad ipsa Dei: Verum inty huang adhuc hoc Statu potest elevari Saltz per modu transcendia ad cognoscenda res spirituales, et singnales, q hoc sit rone quidditatis mallis, nec Edmodu illi: Et ideo predicta quidditas adhuc hoc Statu et ot obty extensiby adeptu: Sed obty Eng m Aug obty Caritativy.

Obiectabat: Pna abluta aque eleuatur ad recipiendu gratia vis sacram Baptismi: et tam gratia nq cadit sub obto specificativo talis pne: 2° similiter inty, et quivis alia pna potest elevari, ad recipiendu illud q cadit sub obto specificativo illij.

Huic dicendu facile quia pna adeptu adverta duplicit se pna ad nq Vitalz, et nq Vitalz alia, quia me dre Vt instrumentu sibet ad hoc Vt aliud elevet ad recipiendu aliud quodmodu ins strumentu recipit nq Vt, q id ad q elevatur cadat sub obto specificativo rei elevate: Sic et adhuc Vt elevet, ad recipiendu aliud quodmodu pna Vitalis: sic et q aqua baptismalis elevet ad recipiendu gratia, que nq cadit sub obto existente illij: inty tam, qui elevat, ad elicienda divina, quodmodu pna Vitalis elevet recipiente Deu, et clare Visibile tam sub obto extensionis sub

Occurrunt alijqui rationi nrę dicentes: ꝑ q̃ Deꝰ nrꝰ Creator subiecto hoc creaturativo dari ẽnę pot̃ nihilo elevari, ad videndę clarę Deꝰ, et perfectę Numine glorię: rationę q̃ huiꝰ reddunt: q̃ ꝑ ẽnę, adclarę visionę Dei solę instrumentalitꝫ recipere affirmant. Obtinentia de ẽnędo specificativo alicuiꝰ pot̃ solę desiderat ineo, adq̃ pot̃ duxit principaliter, et ngine instrumentalitꝫ dutasset.

Ad ꝫtra sane evasionę sic 1º insurgo: In hoc differunt cauę instrumentalis, et principalis q̃ principalis operat ꝑ virtutę sui ꝓpꝛij, cui assimilatur effectꝰ, instrumentalis autę solę agit ꝓnomine quo movetur agens principale agente: sic docet S. Th. 3. pa. q. 62. a. 1. ẽne: Sed ẽnę elevatę ad visionę Dei ng̃ solę ducit rationę solę divinę motionis: Sed virtute sui ꝓpꝛij influit in sensa exteriora immediate, in nullo sensa saltę mediate: ergo solę adillę ducit et instrumentę: Sed et cauę principalis = Affirmatur: Ng effectꝰ ng assimilatur instrumento, sed cauę principali, sed inadę visionis et solę intendit intę illę assimilare Deo, sed ex hoc ipso: 2º = Affirmatur 2º cauę instrumentalis, ng operatur propter se: sed propter cauę principalis: arguitur ng quęrit adeꝫ visionę, ut illo Deꝰ clarꝰ, et videat se: sed utrisę intę videt et clarę Deꝰ: ng 2º est cauę instrumentalis visionis Dei, sed cauę principalis

Ad 1º Deo intę ng est cauę principalis visionis, q̃ effectꝰ iste cauę excedunt: sed excessus supernaturalitate, ng ꝓhibet Deꝰ creatę intę, et principalis cauę. Sic et ad 2ª mod: Ng scilicet intę supernaturalis ng et ita nec virtę elevans illę et vitalis: et tamen hoc ng obest, quominꝰ talis virtę, adeꝫ visionę qui vitalis et ducatur principaliter.

Ad 3º Cum gloriam solę agit principaliter et ꝓprio: 2º dicitur illud debet influere principaliter et quod sed dicitur in ratione agentis finis gloriam dicitur: 2º influit in visionę Dei et cauę principalis: Denię impugnatur hęc solutio intę elevatę ad gloriam ad visionę beatę, sed cauę instrumentalis effectꝰ cognoscitur et potest elevari ad cauę principaliter influentę qualitercumq̃ gloriam: 2º ad hoc debet ꝓpꝛie et principaliter influat in elatę visionę Dei: 2º ad hoc debet elevetur ad talę visionę Dei et videndę illę debet cadere subiecto specificativo intę huiusmodi:

Opposita argumenta contentuntur

Contra istas rationes opponunt 1º adversarij: Nihil pot̃ donari absolutę nisi solę ꝓhoc sibi, nisi ministerio sensus: 2º solę ꝓhoc sibi ꝓprio et ens spirituale, et supernaturale, ng sunt illi specificativę: patet ad 1ª solę huius modi, Sunt hoc modo donata, ex solę ea condicione sint

Hoc arguunt nigrimis obscurdi strumi specificativę q̃ obtinuerat, qua ꝓpter de anni; novo sapporiti: Respondeo: q̃ eam et divinam in natalitio, specificativę pot̃ sibi illa trad

pot in aliquo stare, quicumq; ille sit, dicens p aq et obz specificatiby inz lnr spiritale, & supnaale, ghoc statu, & tao offendere: Tam em et p gaho stare potit inz tabia Inna attingere, et abstinere spectent obby specificatiby illi:

Deinde Aiit rectr pot, 2° anti neo 9ig: ghiem Inna aliqua aq sint Maalia, ad spiritalia pertent Nichilo Conveni ghoc statu depndent a ceh sensibilibz, Carnalibz, aq ministeria subz cognoscunt: Suit p specz inuenit pulcherrimi, Cenimy in domiy suoch; et hoc sufficit Otenti ad hoc ghoc statu obby tradby auctoritonis inz huani.

Oppones 2°. Inz huang et Dno distinctr specifice: Sed obz specificatiby inz Dno et Lng in tota sua Latitudine, 2° hoc nq debet ee obz specificatiby inz hitani: patet tia, nq pot distinctr p una obta: 2° inz specie distincti debent eq hetu obta distta,

Reg ad maiorz & Min; neo obta: Adeuq ptaq dico, q Lng in tota sua Latitudine sit obz specificatiby inz huani, & Dno: Nichilo illud Cnuq uniq respicit subditur sa odne subqua, q at et vt pot int p ordine adjuq obz huiq modi inz distinguit.

Alle ad diuersitatem subqua, Velim sic pot dicere q inz Dno? respicit Lng, vt poa intellectiua, qua sit pactz inache, & pactz in poa: at vero intellectiua huang et inordine intellectiuo pura poa = Vel diuersitas nihilomio stinz Dno obstat perfecte exoicit dicere in psecam obz p scripturi nostre et ng p diuersitz sitat inttz huang: quod quidz sufficit ad distinz specifice eq pariz inz abalio, q requiratur q habeant diuersa obta inclusiui, omnia realiter.

Oppones 3°. Subdito ambo aiecto Intellectiuo stinente Inna naalia & supnaalia: Ad Lng naale exigit obz naaly, et Ins supnale, poz super naali cognoscitiua: 2° Lng pot apprehendi Cnuq requit ee obz inz huani qui quae naalia pt. = Reg ad maiorz, & distm minz quoad secdq pactz: Lng supernaale potit poa supnaaly et cognoscibili abilla gratia Christi et minz et cognoscibile apoa mediante aliqua elevatione supnaali nugo minz obz inz creatz huiusq obz tcleratz p virtutz alicuius supnaaly pot cognosceibly supernaale; ac inde pany obstitit q sit poa naalis, et traxi valeat ad Lng supernaale.

Sed ctra sane Cnuq Multimode inducta 2 Dic: Obz existentz by eiz ordinis debet ee, eq poa: Ideo ipso debet abnoz Viatore naali: 2° hoc modo requit inz huani obz abnoxe, Deq Cognitione cognoscibili nq exit obz existentiby, aut tradby ipsius = 2°. Nq quicq poa esse et p portionata ad abnoendu obz specificatiby sui, Sed inz huang, eq dit naaly p portionatq eq et eq Cne supernaali: q

ptr maior: 2a erã Aristoteles, q̃ nihil ẽgredit̃ naturã ut obtõ sui ẽfficatiuo.

Ad primã rõnem dr̃ q̃ obtõ debet ẽ eis ordinis ut forã talium, q̃ ipsa intellectua ut obtõ intelligibile; q̃ si alia intellectua ꝑsõ illa ꝓmo dr̃ talia: Vnde dr̃ q̃ si obtõ ut signãle esset, ut forã ad diuersa superna ordinis aut q̃tinet diuersa ꝓpria ꝓprijs virtutibus: hoc ẽt obtõ desiderat diuersos ꝓportionatos ut forã: Sed obtõ tam extensiue sumptũ q̃ forã potest illud adimplere ut sine virtutibus ꝓprijs suae alienis.

Ad secdã rõnem dicit obtõ quinceue q̃ forã ꝓportionata ut obtõ ꝓportione coaptationis essentialis, quã in hoc nihil q̃ obtõ ut et nonscribile, forã ut sit honoscribile; Vltra hoc datur in forã gratiã virtutis ratione cui debetur ad speciem obtõ: tum etiã obtõ specificantia dentur plura, specialis gratiae virtutis exigentia, ut ratione adimplendi finem ut ad forã ratione suae coaptationis essentialis ꝓpriae, non potest illud actu elicere atta virtute nisi obtõ exigentia ad exigentiam obtõ.

Vnde si obtõ ut naãle sufficit ad illud adimplendum virtutem naãlem forã; sic ut signãle exigit ad actum illius virtutis ꝓprium supernaãle quare caã ens signãle, ut dr̃ ꝓportionatum respectu rei intellectae, q̃ habet ex illo ꝓportionem essentiae in qua stat ratio forã non het ꝓportionem naãlem, quã ut gratiae virtutis ꝓpriae, ut connaturalis

Sed dices: to opus de ens in Communi ut tõm totum sub Lahidine sit obtõ specificantibus rei intellectae; ꝓportionata ut forã intellectiua, ad eliciendum ꝓpria virtute actus circa ens in Communi: et ens het ꝓportionem connaturalem ad eliciendum actus circa ens supernaãles patet dra: Non ens supernaãle mineret in ente sumpto tõm totum sub Lahidine:

Negr de anti, reo dra: Ratio disparitatis ut: Non ex eis ahinoennias obtõ forã attendat ad illud q̃ dicit exigentiam ad ea quae de naãli in forã sub obtõ ut attendendo ad id q̃ obtõ exprimit, ut ad id q̃ dicit implicite Vnde ens tendit ad ens ut Commune ut ens; ut sic obtõ ex plicito dicit rationem entis; Distat a naãlis, q̃ signãlis obtõ dicit in actu, et demãdat

ex importato enitis entis et obtõ ens ex supernaãlitate obtõ ducat non ut importato enitis ipsa forã; et obtõ entis in Communi, q̃uis non explicatur ad supernaãlitatis essentiae obtõ, q̃uis implicetur: at q̃ ens tendit ad ens signãle, ut tale, et in particulari, hoc obtõ explicat supernaãlitatis, et ideo dr̃ ens in portionem ex intus quoad gratiam Virtutis Vnde non ut similes

Replicabis adhuc: Implicat omnino q̃ens dr̃ dicat habitudinem entis ad ens signãle: q̃ ut sic habet illud forte: ergo non habitudinem dicit debet ex eius ordinis ex ipsa habitudine. Sed habitudo ut naãlis

Vt pote pars pos naalis: et ita illis: = Nec ꝑ hoc inq̃ sit hoc naal
hitative, & naalis, nihilo⁹ frustr et inuis pos, nec explicat eē naale nec
signaale; sed prescindit a hoc.

Hinc patet ad inq̃ rationē communē Dionē positarū;
q̃me quatenus virtus, sit naalis, ad hoc ꝺ signaale, vt tale media vir
tute prima supernaali elevante, ꝙ portionante pos ut dicto: Quinō ꝺ sign
ꝺ pos quatenus naalis sit importet habitudinē essentiē ad hoc signaale: sed
quatenus dicit ordinē, ꝺ vnitas ordinis inquadato, cui nō sit necessaria
ad ordinē transcendentalē, qualis sit coaptatio essentiē pos ut dicto: ad hunc nō
ordinē sat sit vnitas ꝙportionis, sed cōmensurationis.

Sed instabis: sicut coaptatio essentiē sit
naalis, sic et ut naalis? Nō negdy: quia sicut vnitas naalis aliq̃ a ꝺ
cioni debet eē naalis, sicut et ea ipsa: ꝓpter quod ꝺ hanc causam exigeret
conaturaliter unus ltes diuina, vt generetur unus species impressa ꝺ ltem ad
primere aldebit: ꝺ sit naalis: hoc sic: a potentia inq̃ trahere ad visionē clarā
per media virtute naalis, sicut et mediate quarit ꝺ coaptationē essentiē et ꝺ
tante, ꝺ hoc naalis sit.

Nec ꝺ coaptatio essentiē inq̃ ordinē ad visionē Dei, vt naalis
entitative; at ꝺ subiecta tralitur, nec naalis, nec signaalis sit, sed abstrahit
prescindit: et nō sit ꝙportionata naalis sit talis tralitur. Nec requirit actus naalis
dato quod nō dicat eē signaalis sit; ꝺ coaptatio essentiē sit entitative nouam
intrinsecam ordinē naturalē; nō ꝺ potest eē supernaalis entitative: aliōq̃ eadē entitas
esset naalis, & signaalis: sicut & apparet, inordine adadū naalis pos naalis
& ꝙportionata inordine ad adam signaalis, vt sit visio clara Dei, pos ꝺ
adum naalis.

Restat iam nunc explicare, quodnā coaptatio essentiē ad visionē
predictam requirat ex sit naalis vnitas, et cur nō sufficit ad nouam vnitatem
sit vnitas naalis? Nego igitur distans eē ratio inter quam requisitā coaptatio
naturalis essentiē, ꝺ sit entitative, concurrit tam virtus elevata virtute pos
nō adata supernaali: Caterū si semel virtus prima sit naalis, et ꝺ hoc dicat
naale, requirit virtus cōmensuram ex ꝺ nō sit alia virtus, ꝺ hoc virtus
prima ꝙportionari possit ut dicto, si semel ipsa sit naalis, & ꝺ hoc signaale

Oppones sic - ꝺ hoc inq̃
Quam esset hoc mirabilis sua latitudine; sequeretur posse elevari huiusmodi
intellectū ad videndū essentiā: hoc sit falsū: ꝺ antecedens sequitur: probatur: quia
dilatat deus sit hoc supernaali absque ꝺ hoc a visu naalis, ex quo
eius sit in linea naalis: sed requirit elevari virtus naalis ad videndū hoc
ꝺ nec intellectus quam ad videndū deum per essentiā.

Confirmatur: deus vt clare videt se in infinito
et ex naale; ꝺ intellectus est finita, & naalis: ꝺ magis inter se distant
deus, et intellectus quam virtus naalis, et hoc sit: patet ꝺa: nō videt naalis et finis
gelus quoniam inhoc ꝺ virtus ꝺ hoc sit naalis et alterū ꝺ finitus, quare

que quenienna ng dare intellig humanu a Deo.

Resp. 2° maioz. Et nō mirū: Adeuig gradus
Deo ꝙ intā Deū et intellig Rē habent distantiā ineffabilē, ꝙ intā ꝙg Virtus
et Angelus respectū unā obti, et habitudinē, desideriū, facet ꝙ intā specifica
te ad Ente subtractū Deū, et conoscibilis. Virtus et Angelus, ꝙ specificat ad
clorato, Manifestū est ꝙ Angelus sub colorato ng cadit. Et ꝙ Deus vere
het rationē boni, et conoscibilis. Maioz ē et distantia infinitā obti, ad ha
bitudinē inter Virtus Angelus et Angelus ꝙ inter Deū, et unū humanū.

Sed dubitabit ng est. Ens infinitum
ng dupliciter attingi forte a conoscente: Quatenus est conoscibile in finito
ꝙ quaeng finito modo attingibile est: Sic modo ꝙdicto, ens infinitum per
hoc ꝙ infinitū, et comprehensibile, et conoscat: Unde Angelus obtis Deus conosci
bilis et ad esse ista: Sic modo sumatur et ens conoscibile Deus ad
finita, ꝙ ens infinitum, sicut ng tam excedat illa, quaeng attingibilis
et ad finita distantia; circa ꝙ videatur D. Thom. 1. p. q. 12. a. 1. Utinq de
hac quæstione

Quæstio 3. Quodnam sit obiectum proportionatum Intellectus humani?

Distinctio inter obtū ꝙportionatū et extensivū clare liquet ex his, quæ in
superioribus tradidi, et similiter ex illis. Nam ratio dictaq distinctionis:
adæquatū extensivū sit quid obtō ꝙportionato, intensivo, maxime in ꝙ cadere
quæstione de obtō extensivo ejusmodi, dixi hic de proportionato quæstio procedit.

Inqua difficultate 1ª sententia
affirmat obtū ꝙportionatū nri Intus ꝙhoc statu ē ꝙ repræsentari valet ꝙcies
cies abstractis accepta sive hoc denotetur immediate, sive mediate, sive confuse
perfecte, sive imperfecte; sive intuitive, sive abstractive, aut ad ꝙportiones alias
reductis: Sic Ex. resolvenda. hic disp. q. 4. §. 2. dub. 1. n. 5.

2ª sententia vero Thomistarum frequentior
defendit obtū ꝙportionatū intus nri, ꝙhoc statu limitationis in materia ē solū quidditas
rei materialis, et sensibilis, a differentiis tam individuantibus a specifica: Sic ex plu
ribus Collegium Complutense in hac disp. 17. q. 1. a. 2. ꝙ cuius resolutio sit:

§. 1. Prima Conclusio.

Obtū ꝙportionatū intus humani intensivi ꝙhoc statu est solū quidditas rei materialis
et sensibilis abstracta tam a differentiis individuantibus: Hæc Conclusio est expressa Divi Thomæ
in hoc Lib. ex sententia Aristotelis Cap. 8. Ubi ex docet ꝙhæc verba: Propria objecta
intellectus et quidditates rei, quæ non sunt separatæ a materia, ut Platonici posuerunt. sed

aliquid in rebus sensibilibus existens. Enquanto aperte docet, q̃ obiectum proportionatum intellectui nr̃o hoc statu est quidditas rei materialis, & sensibilis.

Quod vero hic debeat cõcludere ex additionibus individuantibus separata ex insequi docuit. Primo probatur: quia intellectus apprehendat alia ab eo in quidditative, & sint in rebus sensibilibus non cum apprehenditur ut condita in individuantibus, quæ sunt in rebus sensibilibus adiunctum. & Deus. Obiectum proportionatum seu intentum nr̃o intellectui in hoc statu est quidditas materialis.

Secundo principaliter occurritur Moneda fundoritati petiendo dicit 1o. Obiectum cognitum fuisse in illa de obiecto adequato, & specificativo intellectus, et docet hoc esse verum, q̃a de singularibus non datur scientia, et obiectum cognitum ibi debito proportionato: = Sed contra: q̃ obiectum cognitum de quidditate rei materialis in rebus sensibilibus existente dumtaxat, de quadricit et obiectum nr̃o intellectui, quatenus apprehendat sine additionibus individuantibus; = obiectum specificativum intellectus nr̃i non obiectum, et quidditas materialis sed hoc ens, ut sic manet statu: ergo non est obiectum adequatum. & Deus. obiectum specificativum, sed de obiecto proportionato cognito intellectui nr̃o hoc statu.

Occurrit dicendo: Mentem D. Thomæ fuisse asserere quod intellectus nr̃o hoc statu non cognoscit singularia materialia. Sed obiectum cognitum illa et cognoscere per sensibilitatem, quæ sunt in sensibus = sed hoc solum sic precludi; quidditatem materialem non absolutam additionibus gaudent individuantibus &c. hoc, quæ in rebus sensibilibus illis adiunguntur sed asserit bene istos cognoscere Deum. & cognoscunt et abstrahunt ab eis additionibus individuantibus, & non adeuntur.

Hinc quæ solent pro hac aduertendo &c. q̃ quidditas materialis additionibus materialibus abstracta sub intellectu debet quidditas materialis absoluta in creato materiali: cum nam unitas sit pro materialis obiectum illi proportionatum & proprium est ei aliqd cognitum, hoc enim sensu excedit capacitatem materialis potentiæ: Hoc animadverso:

Ad 1o. Duo Nam dicit: Intellectum nostrum hoc statu se habet ut potentia passiva atque adeo dicit solere intus possibilis: & deuet specificari à re ipsa secundum cuius habet unitatem, nimirum a obiecto, qua informatur re sic; sed species qua informatur obiectum representat q̃ de quidditate materiali prout existendo à singularibus: & obiectum illi proportionatum hoc statu est sola quidditas materialis à additionibus individuantibus prescindens. Mirabile dictu sumpta obiectum intellectus nr̃i ex hac ea in sunt certa;

Sed ad 1m. Unitas ens ad hoc data: ut reddat obiectum intelligibile, & proportionatum, ad hoc ut & obiectum possibile habeat: o. unitas possibilis habet obiectum, id est obiectum representatum intellectui elicita ab intellectu agente; sed obiectum ut quidditas materialis: ut hoc non intendit unitatem ens unitas agentis non ut cadat in specie representandi, sed obiectum denudare ratione à singularitate, quæ in phantasmate representabatur in singulari, et reddere eam representatam in communi, sed obiectum materialis existentis exist representatum in phantasmate: & hoc obiectum non, aut quidditas absoluta quæ representatur in communi, abstracta à quibuscumque unitatis agentis: & obiectum materialis, & sensibilis, quatenus abstracta a additionibus individuantibus, erunt obiectum proportionatum nr̃i unitatis hoc statu.

Ad 2m. & Procedit hoc ratione: obiectum proportionatum intellectui, q̃ potest connaturaliter habere clare, & quidditative cognosci: sed unitas noster

pro statu immersionis in mea sola per virtute naali clare & quidditative cognoscere quidditates naales & sensibiles; nec & exit tantumodo sola q̃ pertinens unius duarum q̃ statu immersionis in mea:

Primo: Quia ingressibile statu solu in nr̃ posset virtute nativa cognoscere clare, & quidditative, id q̃ sensib̃ percipit, cum ingressibile statu dependeat unici ab ipsa forme a sensib̃: Sed status sola ens naales & sensibile percipiunt: ergo q̃ pertinens unius ihoc statu solu exit ens naales & sensibile ergo nec colligo sanguis quo attingit a sensib̃:

Sed dices: Dantur aliqua quae ad unitate nrã ihoc statu clare & quidditative noscuntur, et tamen ea percipiuntur sensib̃: ergo entia naalia sensib̃ nec percipiantur possunt cognosci ihoc statu abiente nrã clare & quidditative: Prius: Substa naalis et talis cognoscit quidditative abiente ihoc statu, et eodem modo ens rationis; et tamen nec substa naalis et talis, percipitur a sensib̃, nec ens rationis; imo adhuc ens rationis & species quia nec percipitur, sed per species unius realis) ergo talis est id ipsum hoc modus supponimus:

Nego q̃ substa naalis, et ens rationis possint abiente nrã quidditative cognosci; sat est q̃ fuerint quia in sensu, & ratione huius, vel ratione alterius, ad cuius similitudine cognoscit, sive hoc sit q̃ species quia huius & alienus: ergo substa naalis quia fuerit in sensu ratione alicuius naalis, quia nec est substa et ens rationis, ratione unius sensibilis, ad cuius similitudine cognoscitur hinc est q̃ abiente nrã clare, & quidditative cognosci valeant. Vide

Vtra hanc tam solutio replicabit hoc modo: Entia spiritualia cognoscunt a nobis ihoc statu ad similitudine substa naalis, quia quia fuit in sensu: ergo sed declara quidditative cognita alicuius ihoc statu; sat est q̃ quia fuerit in sensu ratione alicuius, sequitur q̃ substa spiritualis possit cognosci quidditative a nobis ihoc statu.

Nego q̃ ad clara quidditativa cognita alicuius ihoc statu non sufficit q̃ quia fuerit in sensu id ad cuius similitudine cognoscitur sed requiritur cognosci ad similitudine alicuius perfectioris, aut quae perfectibilis cui datur assimilari, aut inquo cognita attingat: Nulla ex his venit substa spiritualis, ergo tam entis rationis:

Hinc & nova insurgit difficultas: Nec substa naalis cognoscit a nobis ihoc statu clare, & quidditative; et tamen sola cognoscit ad modu & similitudine accidentis sensibilis, cui nec perfecte assimilatur, nec in illo attingit: non ergo requiritur ad perfecta, & quidditativa cognita alicuius ihoc statu q̃ assimilet perfecte ei, ad cuius similitudine cognoscit, nec q̃ in illo perfecte attingat.

Nego q̃ quis ad cognoscendu substa naalis videret cognitione accidentis cuiusvis ihic ellis vel exemplaris, adhuc substam cognosceret & percipiat, nec tamen cognoscit substa admodu accidentis, q̃ ad percipit illam

Et sinchyzeneg subto, sed vigore status: at° subtia spiritalis aqui
hendit hoc statu ac si esset maalis, & adinstar rei maalis et respectu
abstractiue, imperfecte, & fuse: hoc dicitur admitendo gratis, q subtia maalis
conoscatur abinde & species aliq representatiua immediate & p species prias

Dicit & Scotus q Aristo & Auerroes, Caietanus
Cenis & Dinis conoscit subtia maalis & species prias representat illo immediate
Quę doctrina, vt percipiatur, aduerto q tota sensibilia ag moueant sens vt sunt
separata a subtijs sub inspectione, & illis conuenta; et sic phantasia repre
sentat illud nimirum concretum ex subtia, et accidenti.

Postea vt phantasma abinde aduerte
Seruari imitii species spiritalis in uirtute possibili representans subtia immediate
et sic inty possibili media alia specie conoscit subtia maalis immediate, & p
speciem priam: sic modo dicendi vt dixit, & conformiter ptaemi huius diuinis
et ppterea opposito: dat & fundam in hac 7. met. tex. 4. vbi docet: substan
tia priora cognitione accidentibus: quod non aliis melius percipi potest, q ab° subtia
species prias lingua conoscatur immediate

§. Stella talis ptativa conclusionis expenditur

Quamobrem ratione nuq expressa talis ptativa videatur mihi duo: a tiatam si minus
efficax apperit adillud Suadendo: Nam illi Viri maxime notescat aduerto ex 2da
t. p. q. 1. a. 1. in 2. q triplicem gradum virtutis cognoscitiuę, Nam quidam est alius corpo
reis q sensu: alia virtus datur, quę nec est actus organi corporalis, nec ipsi organo
corporali coniuncta, et huiusmodi vt inty hoc. a stella denis Circa & medio modo
sedens; q quę non est actus organi corporalis, est tamen coniuncta illi, et huiusmodi
est inty vbi hoc statu; Ettem actus aiię existentię coniuncta et corporis offerit

Pro duo mea alia fundaliza
tione; Nam illud et obtis apprehensum potest conoscitiue, & meminit q illa vi coniy
gradu imaalitatis; sed solus subtia maalis modo proxime abstracta reuenit
inter duo hoc statu vi coniy gradu imaalitatis: solus o illatę obtis q portionatę
q duo inter q statu mentionis in maa: pro maiori: Nam modus requisitus
ad conoscibilitatis obtis et imaalitatis, et status 2. 2da 1. p. q. 14. a. 1. ad
rit & portionatę potest conoscitiue obtis debet q ipsa queniat priori gradu imaalitatis
Sed in modus requisitus ad conoscibilitatis; et seruatis forte exist subtia
illius virtute conoscibilis. & exist illa & portionata; sed excedens

Illud a principalis primi duo
gismi sic facile suadet: Inty huius hoc statu inferiori gradu ima
alitatis et, et quodammodo sit in maa q sit in alia natura, quę est actus conuenit
corpori: et quodammodo sit extra maa & quatenus sit in ipsa corporalis
tio tamen est actus; sed subtia maalis modo explicato simpliciter, et specia
modo in maa quatenus illa concernit sumpta in 2do & aparte rei et adhuc
cota q in inferioribus maalis: et quodammodo q et in maa, q videlicet

Vtpz̄ preiudeq̄ aīaā sēnsualē, ꝯ tq̄ inq̄ nō ꝓhoc stare ꝑ subsūa maālq̄
st obq̄ illiq̄ sūt in eodē ꝯ gradu imaalitatis.

Explicat dr̄ doctor sēc rāō: Iustū dicunt ꝙ̄
ꝙ̄ ꝯnoscitiuq̄ inēt talis, diuersē ēt diuersaq̄ in obūs talib⁹ ꝑ̄ ꝓportionatq̄
ꝑ̄ obq̄ ꝑportionatq̄ ꝙ̄ ꝯnoscitiuq̄ nrq̄ st ꝑ̄ singulare, vtale, gēnrāone
ꝯnoscibilis exactē explicat ꝑ̄ actualitatis ꝑ̄ alia ꝯnoscibilia: sēcūt et sēn
sus in rāone ꝙ̄ ꝯnoscitiuq̄: et similiter ꝑportionatq̄ inq̄ Dnō. st ꝙ̄ omnio
aīaā absūsa, to ꝓhic inq̄ negat st actū exāi corporalē, nec q̄ corpus
coniunctū ꝑ̄ obq̄ ꝑportionatq̄ intellectui humāno ꝓhoc stare cuit sūbsta māālq̄
st abstracta ālitatē: patet ꝓ̄, ꝙ̄ hoc st rāō mediandi inter aīaā
litatē obi ꝑportionati inq̄ Angelū; et inter independentq̄ aīaā ꝑ̄ inq̄rtat
obq̄ sensū.

§3. Argumenta contra propriam Ioānis Scoti.

Obiicies 1º contra ꝓpriā Ioānis Scoti: Scīendū alīq̄ cuiuscūq̄ ꝑtis
et gradus māālis q̄ sūt obq̄ ꝑportionatq̄ inq̄ Dnō. ꝑ̄ hoc st ꝙ̄ ꝑ̄ eos
quando quidē inq̄ Dnō. ꝯnoscit sēc māālē quidditatiue: 2ᵐo st ꝓprehensiue
rēpā de cōmunibus ꝑ̄ hoc: ꝯ inefficax ē tālis rāō, ꝑ̄ sequela: Ergo
māālq̄, nec ꝓueniunt inordinatē māālitatis q̄ intūs Dnō. nec sunt modificationes
substantiales ꝑ̄ spīritalitatis, ꝙ̄ ingradu māālitatis ꝑportionatq̄ sūt q̄ talis intūs
Ergo st duplicitē obq̄ ꝑ̄ dicit ꝑ̄ por
tionatq̄ q̄ ꝓā: Vel 1º, ꝑ̄ 2º. Illud obq̄ ꝑportionatq̄ q̄ ꝓā st 1º
ꝓmisso ꝓueniente hēt q̄ illa, ꝑ̄ 2º st alīq̄ bile aꝓā: Illud st ꝑ̄
portionatq̄ ꝑ̄ 2º ꝑ̄ hoc nō cēdit ꝙ̄ ꝓā ꝙ̄ ꝙ̄ māālis st in māālitate, st tam ex
cedit illā, et in hoc sēnsu nec māālē sūnt obq̄ inq̄ Dnō. ꝑportionatq̄: potuit
enī ab illo claū quidditatiue ꝯnosci.

Obiicies 2º: Ex rāone ꝓpriā sēcūdi, ꝙ̄ quidditates
rērū spīritalū sūt obq̄ ꝑportionatq̄ rērū intūs in oī Statu: ꝑ̄ sēcūdā
dēri, nos exāi quemlīt rē mō rūq̄ luciferū q̄ intūs, q̄ quidditates
māālis: sēd ꝓueniētia ꝑ̄ hērt in māālitate quidditatiuq̄ māālq̄ q̄ intellectus
ꝑ̄ hoc rāō ꝑ̄ sūt obq̄ ꝑportionatq̄ inq̄ Dnō. ꝓhoc stare: ꝯ sēcūda ꝓpositio
cet dexter spīritalibus ꝑ̄ maiōr: ꝑ̄ ista quodammō sit in māālē, ꝙ̄ tam singulāre
q̄ sūa unitatē st spīritalis. sēd quidditates spīritalis dēri quodammō
sit in māālē, singulāre tamē, q̄ sūa ꝓpria modi essendi: ꝑ̄ st māālis: ꝑ̄ maiōr
ꝑ̄ st ꝓueniētia rērū spīritalū q̄ intūs rūdē ꝑ̄ quidditates māālis.

Nota ꝙ̄ maiōr ꝑ̄ st ꝓueniētia
adhuc in māālitate inter quidditates māālēs, et inter rēs, ꝑ̄ st in māālibus
mīnis rērū ꝑ̄ multē videntur rērū spīritalū. ꝓueniēnia enī quidditatū
spīritalis sōlū ꝑ̄ st quoddā māālitatis entitatiue sumptē, ꝑ̄ ꝙ̄ similē quoddā mō
essendi aut sēndi rērū māālitatis: ꝑ̄ st quidditatēs māālis, ꝑ̄ abstracta ab illōrūmōdi
viribus ducūtq̄ ꝓueniē q̄ intūs Dnō. modo: atque adeo ꝑ̄ st obq̄ ꝑportionatq̄ intūs
in māā imersi: quidditatēs enī rērū māālis ꝑ̄ videntur, ꝙ̄ in se rēs, ꝙ̄ intellectui
obi ꝯnoscibilis: sēd modū sumunt, maiōr ꝑ̄ st ꝓueniētia in māālitate

unit res spiritalis, diuisa in unit ipsis de quibus mãdat Rex & Remanet inter eos.

Nisi: Quidditates istæ spirituales ex hoc quodammodo sũt in mãa, & quodammodo non sũt in illa: & inst hæ quidditates, et unitas hoc statu dat ex omnibus convenientia: sic arg: hæ Quidditates sunt identificatæ cũ Petronio in individualibus quibusdam modo mãdatis sunt respectu quidditatis: a fortiori hæc unitas quæ datis simplicibus aliis percipiendum &c.

Resp: Nego ant: ad cuius probat dico Res quodammodo in mãa, et quodammodo non sũt in illa venit intellectui humano perficiendo ad mãa physica, & realis; Et habens existentiam: Inde ex se, et non sũt in mãa: desinit venire obiectum intellectus abstractum, et existentia in ordine ad Petronium desumptas a mãa physica. Ergo hæc unitas Petronio non existit obiectum.

§4: Secunda Conclusio statuitur & probatur

Secundo. Proportionatum sui intra in statum separationis per se ipsum et quidditas sui spiritualis, sicut aqua unita dimanat, deinde a sibi aliis sãctis, cum quibus spiritualibus: non tamen subsistit Angelicis: sic hæc duo exordiri: Ita non est obiectum intellectus proportionatum, quibus venit in ordine ad mãa separationis obiectum aliis quæ possit in ordine ad mãa physica nisi non sunt obiectum illius proportionatum intellectus status.

Et operationes sunt separatæ a mãa, dicunt tamen ordinem ad illa, ex adhuc separata aliis sui partis proprias: hæc ideo dicit unitas in statu separationis omnia sunt proportionata hic aliis ex intellectu humano in statu separationis: Et Petronio non est obiectum proportionatum intellectui status separationis: quod ex mãa non venit Angelo: & in hoc dissonant adhuc in illo statu intellectus humani, & quidditas Angelicæ & non est obiectum illius proportionatum.

Hæc sedes pars Durandi et Scoti Thã. 1.p. q. 89. a. 1. Ad 1. art: Modus autem aliis separatæ et infra modum subsistendi. Ad et conformis modo aliis separatis ex, et ideo de aliis aliis separatis perfectis hæc dicitur Angelis aut imperfectis deficientes: Ad intellectum obiectum proportionatum hæc dicitur perfecto ex nunc non dicat de Angelis adhuc in statu separationis Angelis et non est obiectum proportionatum.

Resp: Ex non Monetæ Ecclesiæ auctoritate, dicit in favorem suum intentis: quod Thã ideo asserit dicitur humani et hæc perfecta dominium de Angelis quibus non conveniat apprehensive suis aliis sãctis, et tamen necessarium conveniat illis quidditative, quod dominio sufficiens et adhuc quæ hæc sui esset de obiecto proportionato.

Ad hæc Scoti et interpretatio dicitur esse omnino Platonica: Ideo dicit infert hæc nonnisi Angelis et imperfecta quod subsistit aliis separatis et infra modum subsistendi Angelici: Ideo asserit esse perfecta

Mag.

Articulus quidtatis remouere

Articulus 8m Thomam Militantia Ordinis

Arguit. Videtur quod substantia ordinis non sit
aliquid ordinis militantis. Substantia enim ordinis
est ordo quidam. Sed ordo dicitur quidam habitus
quo aliquis habet ordinem ad alia. Ergo substantia
ordinis est habitus quidam. Sed habitus est
accidens. Ergo substantia ordinis militantis est
accidens.

Praeterea, ordo dicitur quaedam dispositio
partium. Sed dispositio est quaedam qualitas.
Ergo substantia ordinis militantis est qualitas.

Praeterea, ordo dicitur quaedam relatio. Sed
relatio est accidens. Ergo substantia ordinis
militantis est accidens.

Praeterea, ordo dicitur quaedam habitudo.
Sed habitudo est accidens. Ergo substantia
ordinis militantis est accidens.

Praeterea, ordo dicitur quaedam actio. Sed
actio est accidens. Ergo substantia ordinis
militantis est accidens.

Praeterea, ordo dicitur quaedam passio. Sed
passio est accidens. Ergo substantia ordinis
militantis est accidens.

Praeterea, ordo dicitur quaedam quantitas.
Sed quantitas est accidens. Ergo substantia
ordinis militantis est accidens.

Praeterea, ordo dicitur quaedam qualitas.
Sed qualitas est accidens. Ergo substantia
ordinis militantis est accidens.

Praeterea, ordo dicitur quaedam relatio.
Sed relatio est accidens. Ergo substantia
ordinis

Intth̄ Luam nullatenꝰ cognoscere valet singulare mediate, vniuersali recte, p̄ species ab obiectis, a binis agentꝫ & derumptas à sensibꝫ Ptr. 1.o 2.o Aristole in his de ꝑt. 46. docente: p̄ bitetꝫ & Walis sensuꝝ singularium

Et similiꝫ d. de ala Obiait intth̄: cognoscit Plato rebꝰ Platonicꝫ declarauit & ostendit singularia p̄t sibi cuiꝫ, & sibi: p̄ Eam Phi. cognoscit intth̄ noster singularia mediata dicebe, & reflexe, vt dicebe Scotꝫ.

Ex Ptho. 2. Ar. Text. 7. 85 a. 1. d3. quꝫ ait: Species per species singularis derumptas, a binis agente sibꝫ post cognosci dicebe id p̄ in species p̄ dictas se repraesentare: & dictꝫ species repraesentant dicebe, & immediate singularia mediata: & nequeunt singularia mediata cognosci dicebe p̄ his modi species p̄t nias: & istam eā ens, & ens & deperdita, & ā oculis indiuiduantibꝫ: & hanc adillas abstrahere: & species abstractꝫ hoc modo nꝫ repraesentant nec ꝫ singularitatꝫ, quꝫ imbibite repraesentabat in phantasmate: & nequit immediate repraesentari singulare mediate in his speciebꝫ.

Dices cꝫ aduersarijs, p̄t abstrahere set vnꝫ remanere et deliquere a lucido, & sam relinquit ens agens singularitatꝫ abstracta quidditate ei, quꝫ repraesentabat in phantasmate: & relinquit mediate, & de ins positis cognosci p̄ species omnio spirituales: sens autem interior p̄ species mediate: & ut diuersitas inter intth̄, & sens & sensibꝫ; nꝫ dum p̄ius cognoscat dicebe singulare, & singulare mediate.

Ad hꝫ dicendꝫ ens agens ab hoc quo abstrahunt indiuiduales & abstrahere abilles, & abstrahere a bali quo & illud relinquere abstracta quidditate, & relinquit singularitatꝫ & ens nꝫ mediate: & species p̄ducta p̄ intth̄ agente a bstrahit ꝫ a phantasmatibꝫ illis indiuiduantibꝫ: & assumit nā intth̄ abstractione & relinquit abstractas & dibiduantes: & relinquit singularitatꝫ & ens nꝫ mediate.

Exponit & probat hꝫ conclusio Eugenio de Torre: Ptho. 2. p. 85. a. 1. d3. Obiicit ad: Pariter intth̄ agens assimilabat sibi quidꝫ similitudo mea possibili, & memoria ens agentis sibꝫ phantasmata; quꝫ quidꝫ & repraesentativa eorꝫ, quorꝫ sunt phantasmata sibꝫ quam ad hanc speciei, & hunc modꝫ dicebe abstrahi species inde ligibiles a phantasmatibꝫ: & abstractio in species p̄ducta a binis agente nihil hoc dicebe species nꝫ repraesentant nisi mediate species dicebe indiuiduatas, & ens singularitatꝫ, suis phantasmata.

Concedit tamen Aluco: nꝫ species p̄ducta a binis agente, & repraesentat singulare, & tale dicebe Petꝫ: & hoc Thomꝫ dicebat: & sibꝫ repraesentat nec abstractꝫ a singularitate: & ens assertꝫ: & repraesentat singulare, & mediate & post deperdita nꝫ singulare mediate & tale repetitas species: & falluꝫ dicebat.

dor. representet (nisi vt deputaty à singularitate huius vt dicebat in
Ethy docuy quatenus representat nos additionis maalis deputaty: dixit
Fraducet eos in specie intelligibili

Sed instabis. Cuã applicata, & immediata ydueit perfectionẽ
effectꝰ ymꝰ potꝰ. Sed intꝰ agens applicat & shortat mate, vt ducat speciẽ, et perficiat ipsã
cres rei singularis ymaalis, q̃ sit directa: ergo intꝰ agens vt detrahat & shantat ma ydu
cit speciẽ representatiuã directe rei singularis: = Hec ingrimis ymꝰ intꝰ agens negatꝰ
applicari ad ducendã speciẽ rei singularis ymꝰ hꝰ intꝰ ducibilis vt ab intꝰ agente obmouen
tur impedimenta: Sed minime tamẽ ymꝰ poterit ad talis rei ydueti cognitiuã perficiendã, dicendꝰ
est cum ymꝰ speciem representatiuã singulare maale directe ybi existentis parte rei ymꝰ
maꝰ representat nãã singulare pluries grady vnie rationis, simpliciter tamẽ vt inferioris
perfectionis, eo ymꝰ vt limitata ad vnum singulare determinato; quo ingressꝰ & vt speciei
visualis, poterit eã hꝰ deservire cognitionã & multis singularibus, quꝰ subtali speciei simul
Unde hanc etiã illã ydueit de facto intꝰ agens.

Contra 1mo. Nã repugnat speciem intelligibilem
immediate representare singulare maale: ymaãã illa poterit intꝰ tale singulare ymaꝰ
cere directe: ergo assis: Ideo enim repugnaret, quꝰ singulare vt ymꝰ representari possit
maale, nã quia ymꝰ singulare potest representari directe ymꝰ speciei sensibili, quã ima
terialis vt ymꝰ speciei ymaãã intꝰ agens: Nã secus, ymꝰ hꝰ visibilis immediate repre
sentatur in specie intelligibili, vt tamẽ hꝰ vt maalis: ymo nec maalitas nec singu
laritas obstat representationi immediatꝰ singularis maalis in specie intelligibili.

Dices ad oppositum. Deo repugnare,
talꝰ speciem ymaãã representatiuã rei dicentis maalitatẽ immediate existentis, speciem
& quidditatis maalis vt dicit maalitatẽ nisi immediate dicentis, i. dest nãã abstractam
a maalitate existentia, ymaalitate formata = Sed instabis, repugnaret huiusmodi speciem
ymaãã inferiorem imperfectionem inuolueret, ymꝰ diceret ordinem perfectionis: Sed vt repugnat est ymaãã
ymꝰ species hmoãã maxime perfecta sit ymaãã humana, & tamen representare potest singulare
maale directe: Deus ymaãã ymꝰ species sensus imperfectiores sint ymaãã intelligibilis, tamen
ergo immediate representare singulare maale. Dices nullo modo talis species repugnat

Dices ymaãã negatio directa singularis maalis
& speciem adillo deseruiens denegat intellectui humano, quod stante propter effectus
perfectionis, quã dicit negatꝰ sensus, & propter defectus perfectionis requisiti ymaãã: Deus
ergo cognoscere intellectu excedit imperfectionem sensus, et deberet recipere speciem abstractam
a shantes maalis, a quibus à vt inferior intellectu humano, ymaãã & angelico, requiritur species
impressas ymaãã infusas à deo, in quã eminenter contineat quodlibet speciei representatiua rei singularis maalis directe, quapropter saltem quod stante dependentia
directe singularia maalia

Secunda Conclusio

Intellectus vt nouerit singularia maalia ymaãã species ergo quã sit directe representatiua
illorum, sed ymaãã species aliena ymaãã impressa vel expressa vt shantes mate determinata.

Hæc assertio &t vtra &c̄ fluentes, a hoc̄ exercitio Chimeræ. Videtur tamen Veritati
firmior, &t sic pto: Intꝯ abstrahit a dñione indibi dualis: & specie expressa &
firmat denāt Visali, q̄ representat singularia dicte: patet vtra: & specie ex-
pressa solū hꝫ & modū alt̄ sēdi, id est impressa dicit modū alt̄ primi; & ex hoc datur differe
impressa dicte representans singularia maālia, & dabit specie expressa dicte
representativa illoꝝ: affirmat: Neq; hoc singulare nō cognoscit dicte in specie
impressa, sed pia imaālis &t, et representatio & singularis maālis dicta debet
indalis: Sed maior imaālis &t specie expressa & impressa: & si imaālitas specierum
pnā obstat visali repsentatiōi multo magis obstabit in specie expressa: Ideo
locaretur solū q̄ bar & finis agens, qui faceret speciē representativā visualē, nō fa-
cat speciē specificā, & tam & finis possibilis nō faceret ex specie pdicte alia speciē
expressa dicta abea, & q̄ representat visalē, et in hac dicunt posse cognosci
singulare maāle. Sed vtra &t nō &t dare dabilē speciē necessariā & proximā ad frāndā
illā aliā speciē aptā representandā singularitatē maālis dicte: Sed nulla species pre-
cedit hoc modo singularitatē representandā &c: Maior hoc &tat & uniformitē monti auri
speciei &tat: Negatur cui formari & species representans montem auri nisi expressa, & impressa
species, montis auri, quare una montis, talia auri representat & nec potest formari & spe-
cies representativa singularis maālis, nisi prius fuerit dictum &t dicte representans
singularitatē: Ex his deducit q̄nō solū requiritur species representans dicte singulare-
maāle nec intelligitur hoc &tat; Sed cui requiritur species expressa potest illud indicte repre-
sentans: Et ratio &: Ha species impressa nō visalis, et detrahat & phantasma &t & cognoscendū
indicte singulare maāle: & potest sufficiens erit ad cognoscendū illud indicte & speciē expressa
nec visalis & &t detrahat permodificata & phantasma ad cognitionē huiusmodi.

Ad exhis pertinet manet dubitatio quod dicebat pro
hꝫ: Intꝯ cum dare, & quidditative cognoscit singulare maāle sed talis cognitio
sit ab̄ specie extra prædicto singularis &t obstante manet: & cognoscibile
q̄ species visalis: & solū cognoscit singulare maāle indicte, & alterius
& species a limite inferiori inmaā.

Contra Sanc Vltimū Conclusionē dicitur &

Contra hoc arguitur sic: Intellectus quando dare & quidditative cognoscit
singulare maāle: & q̄ species potest, & dicte representabile illius: ergo dicte
& pta &t: Nō cognoscere a dicto indicte & illud imperfecte cognoscere: Sed
cognoscere aliqd dare & quidditative &t cognoscere perfecte: & singulare dare
hoc cognoscit, & cognoscit dicte, & species potest.

Nego 2ª cognitio indicta nō opponit cognitioni
dare & perfecte: Ad cuius cognitionē dicta: Nego ide &t aliqd cognosci quæ
cie altera ac cognosci imperfecte, & sumo: & videre &t, hꝫ in primo ad
tertium huius rationis nō cognoscit & species potest: Ad per speciē huius realis vtra
dare & perfecte arguo intra cognoscit: Hꝫ ex nō hoc perfecte cognoscit rea-
tione limitis & scribuōnis odei, et tam nō cognoscit illam in potest specie: Ad in-
limitis quoq; probationes, & rationes sunt: & vtra aliqd hoc species dicte

sentabq sui Vam repraesentationis clare, & quidditative: Unde argumentum
minori.

Quoniam Deus ipso suo quidditative cognoscat singularia deveritas
cognoscere in specie propria: & dato huiusmodi species propria & proprie
repraesentativa Rae non repraesentat potius, vnum singulare alterum: Sortis
Specie nullus singulare potest detrahi cognosci, ac inde alia species ab
Rae deveritas cognoscat. Respondeo quod: huius argumenti solutio
intelligat ex modo quo intellectus debet exprimere: & si intelligit singulare per
quidditative exprimit illud impropria, & quidditativa specie: & dato species
exprimit propria singularis Rae.

Respondeo ad primum illius rationis dicendum quod
sua obiectum potest singulare tripliciter cognosci specie Rae nisi detrahi &
phantasma exprimit. Uno modo singulare representando sub singularitate, & sic a detrahi
Species Rae sufficit, quia illa cognoscat indirecte singulare, quia quidditative
representat directa, aut reflexa directa exponi valet: Iuxta dicendum quod
reverendo ad obiectum dicebat quod cognoscit per species intelligibiles representa
tiva Rae, qua sic & abstracta a phantasmatis: Unde cognoscit singularia
representata in phantasmatis, & non aqua abstractus, ac inde cognoscit illas
indirecte.

Explicari potest hoc reflexiva cognitio dicendo quod Petrus repre
sentatur ut pudica specie directe & sic hoc mediante phantasmate
& qua singularis in phantasmatis representatis ideo species & ratione
praedicta connexionis ad cognoscendi acquisitive, cognoscit directe, & phantasmata,
& singularia illius Petra.

Nec obstat si dicatur species Rae Petri & representat
phantasma: & phantasma nequit cognosci sub ratione speciei huiusmodi
Rae, inquam, obstat hoc ratio, quia & species, ut principium cognoscendi reflexe
non requirit quod representet, id quod cognoscit, sed sat & sufficiat connexionem ad illo
sic cum cognitis passionibus & species representativa illarum directe cognoscit acquisitive
& indirecte illa, ob connexionem ad illa.

Ad explicabile: Species Rae Petri ut est potis causatum
a suo phantasmate & abalio, sed hoc ipso quod detrahi cognoscit indi
viduale species, ob detrahi cognoscit aliud singulare hoc ut est species Rae Petri
adhuc & detrahi a phantasmate: Ad secundum Marcum non illud phantasma
cognoscit intellectus, quia species cuius obiectum illo tunc & ut actualiter sentitur, cum
hoc sit a suo singulare detrahi hoc singulare & cognoscit species Rae Petri
ut detrahi, & modificata a phantasma.

Ad secundum quando agens principale agit ad aliquem intellectum
determinatum dicitur agens distinctum illud, & sermo sit debito indirecte

do modo quo exo primit ratione sui rei &c: ratione phantasmatis
exprem ꝑ conotat dr &c, & reo &c:

Unitas actus: Exeo q̃ intr certo declarat conoscat
dictus ens singularis a alio infert nelle conoscere singularia & dicit
sed dictus ens singularis a alio certo & clare conoscit, ut formet propr circa
hoc dr affirmativa & negativa q. dicta certa & hic dentio, & sufficiat ad eo
rrigendu dictu: qd conoscit dicitur singularia Madia: & tr maior. Ad huius
q. de aia. tex & exeo ybat sensus & ms conoscere obta sensum in presentiam
qa percipit dr intr alia & dicitur &c. qd tam obta talia sensu, qd sensus
communis dicitur conoscit huiusmodi obta, & sua thoria ratione q. &c

Ad aliud & rei maius: Sed tem
exeo dictu conoscat dictus ens ens ratione, a alio, ms conoscit conoscat
ens rationis & dicitur & ens ficti: & sunt & deli consistit sub modo obtis
ima sensibilia, & spiritalia, unde quat conoscere dicitur hic significate, & spi
ritale. Et exeo conoscat dictus ens singularis a alio, et exeo q. conoscat
sensu circa singularia, ms negatur q. dicitur, & ens ficti nulla conoscat.

Ad aliud Maiorem negat & minor.
exeo q. sensu communis conoscat dictu intr obta sensu inferiora, sicut ybare
virtute q. talia obta conoscat, ms tam q. conoscat illa dicitur ms hoc ptr talia
media virtute exeo & talia obta, sed a thoria ratione sunt perfectiora q. eos
su communi possunt & illu mouere imitando ratio speciei a cognitis obtis causato
q. sicut deficit intellectus viatoris in via & quantum ad singularia mediata

Aliud Sed & dicit minor instans
separatione conoscit intr dr dicitur singularia Madia: o. ex in statu viatoris
uis in via ptr alia exemplo divini: illi quei apud inferos se cordabat de quibus
fratribus, & de eo Dei acciderat dr delitijs dedita quod ista singularia
sunt: o dicitur & ratio speciei talia singularia conoscit: patet ma: & ms ejusdem
vata & sit aia a sensibi negatur conoscere singularia & duerimus a thoria
ma: q. conoscit illa & ratio speciei: dr recordatio est rei prius cognite iterata
cognitio & qua & debet ee & species cardo & quae res fuit prius cognita, & species de
novo habita, qua intellectus statim negatur de rebus praesentibus singularibus.

Ad aliud Sed intellectus mixtus dicto statu & species dis
tinctas attingere singularia, qua exeo statim sunt illi connaturales similes
huic illis: sic docet Rmus interpretatus, q. de aia. a. 2. ino et 4. q. 89. a. 4.
Deinde tam aliqui q. ad huiusmodi species dicit (ms ita perfecte sicut Rmus &
aliqua detractione fiat ordinem ad representationem singularium exemplorum cognitorum
certa & aliqua nova mutatione aut ordinatione divina: & hic de hac quaestione

Quaestio 3. Inquo consistat Intellectio, & Actus Intelligendi

Quatuor Articulos

Cons. 8t ois 2 Intellectio 8t Causalitas et exercitium quo intellectio
Dixi de actu 1o ad Secdm: Certum decidere inquohpe intellectio distat &
Sen 2, in actu depredicamto actionis, vel potius in actu depredicamto qua
litatis hoc opus hic Labor 8t: Dicet hoc est investigandum 8t inter, Non constat
tales actus in actionis dicto a Verbo, et adhuc, Aquatis Sithe dictis: Deque
ora Respondeo Sit.

§1. Authorum placita Recensentur §

Prima Sentia tuit intellectio Vera, Causa actus et depredicamto actionis
dare Sentig defendunt Conimbricenses li 8. de aia. c. 8. q. 8. quos sequit Mr
Moneda inhi disp. 1mi. q. 6. Cui prope Citat Monteiros. 2. disp. 8. q. 5. et Ponza
lez 1. p. q. 12. act. 3. Sect. 3 § hoc Modo dicendi Citati Fonseca q. met. c. 15.

Ca Sentia docet intellectu in
qua litate Entitatis, hanc tam qualitatis esse in dicto a verbo, dictus & dictus
Sicut quilibet tis distinguit abactus ydolatria illis: Cuius Sentie precipui defen
sores Sunt P. Suarez Lib. 1. de Trinitat. c. 6. n. 5. et Arriaga 1. p. disp. 38. ar
gu 5 Et forte subtilis Doctor Aspricinat quatenus asserat Verbo Mentis entitas
distincta ex parte rei Realis intellectio dicentis tam alteri intr. distinctam. 1. q. 7. quatenus inter dictus
Intellectio actuum dictus Realis Expressa aia.

Ca Sentia asserit Intellectio 8t Vera operatio
de Genere tam qualitatis, Quam depredicamto actus, qua quidem fere tendit dictus
8t media illa Concha 8t tus 8t dicta realis additus ydolatria Verbi, sed Virtua
liter dictaxat. Huic Sentie quod prima pars fauet Caietan, & Capreol, quoad
secdm Dicebig preter hos Autores favent alij 2 Fluxes Ordenda apud Oliverius
disp. 12. a. 4. l. 8 § 2 q. quorum Mr Velizia Segua dit.

Prima Conclusio Statuitur

Intellectio 2 Verbi Mentis depredicamto actionis, sed 8t 8t operatio de Genere
qualitatis. Hec assertio 8t expressa Sithe docet Scotus, quod prima pars opus.
47. c. 7. Ubi sic Loquit: Intelligere & sentire sunt actiones manentes, q. d. Quod
actus intellectio Vel Sentiendi est actus intelligens, Vel Sentiente: hic actus ima
nens 2 8t directe respicit depredicamto actionis. = Quoad secdm partem docet Auct
Mrs q. 8. dicens. ad. his Verbis: Actus Vero actus 8t, qui 8t procedit virtem
exercitio, sed stat in ipso agente, Vel per actus ipsius, et hic ipsa 8t operatio
sua sed intellectio 8t actus, qui 8t procedit mediante exercitio, manet sed stat manens
Vt per actus ipsius: & 8t ipsa operatio.

Quare Vo sic ydarda Veritas Conclusionis: Actus
depredicamto actionis dicere habitudinem agentis ut Vocat ipsi dicto: sed Intellectio
Intellectus ab intelligente sic: Ergo 8t actus depredicamto actionis. Maior 8t
expressa Sithe in. t. dist. 8. q. 5. a. 3. Sithe hic art. Vicentij Sanctus Mr 8t tenet

camenty dicit aliq̃d fluens abagente, & q̃ mota: ꝯ duo ad actionẽ ꝓpriã taly requirũt, vnum fluat abagente, alterũ q̃ fluens sit mota = Eodẽ modo dicẽdũ Nõ alibi ꝓpriatalis est essentia sui abagente. ꝯ relinquit agens impressã, ad vltimum actus, ad hũc ea per quã dicit ratiõ entis: Nihil vt principialis explicatis in 3. phic. disp. 2. q. 1. num. 3. Satis manifeste dictat. & dã Aristotelẽ

"Quod Secũdũ patet ex ꝓbis

Affectio hoc modo: Intellectio est actualitas, & exercitiũ pot operatiui ad hoc ipse est vera operatiõ: ꝯ quare licet ratiões: Actualissima perfecta & nobilissima gr: Nõ pot operativa exercere q̃ hoc ipse operari. ꝯ modo dicã operatiõ esse abaltat ad Secũdũ intus, quia est pot operativa affirmatiue Nõ intellectio est vita actualis; ꝯ q̃lis Movere intelligens abintrinseco: Nõ pot esse abintrinseco movere, nisi ꝑ operatiõ: ꝯ intellectio licet quia nõ ratiõis:

Quod vo ad 3am qualitatis pertineat ex dictis clare colligitur: Nõ lo ipse q̃ intellectio sit actio operatiua Nõ q̃ctũ ad genꝰ & ꝓpriamty actionis adalid genꝰ & ꝓpriamty q̃ctari debet; Nõ nisi rationabile aliud nisi genꝰ qualitatis: ꝯ intellectio & operatiõ pertinent ad genꝰ qualitatis:

§9. Errores Contrarij & falsi

Primus Aristo. 7. met. c. 9. et ex 4. magnor. Moralium c. 1o. Vbi actus dividit intransientes, & manentes: ꝯ tam manentes q̃ transientes actio pertinent ad genꝰ actionis = Deinde: Nõ 10 Ethic. c. 3. ait: Itaque eam Virtutis operationes, qualitates sunt: Sed operationes Virtutis sunt actus manentes ꝯ ideo q̃ gratiæ: = Postremo in ꝓpriamtis C. dealtus: & gratiõn. ait: q̃ dolere aut voluptate afficiẽ pertinet ad ꝓpriamty actionis: Nisi q̃ actiones manentes sunt: ꝯ actiones manentes pertinent ad ꝓpriamty actionis ac ꝑ consequens intellectio &

Ad primũ de testimonio regis 1o ante & prima ꝑte, quatenus actio dicit ipsum esse aliquis existentis abagente & exercitium ejus actus. ꝯ Secũdo: Dicitur actio & transeuntes, & manentes, Nõ q̃ dicitur actionis ꝓpriamty actionis & quatenus abstrahit. Ad dictum ibi Stagirita ꝯ ad analogia & superiori respectu actionis, quatenus abstrahit ab ꝓpriamtate; & ꝓpriamtate = Ad Secũdũ auctoritate dicendo q̃ Nõ ibi nõ vocatur qualitas sit decorẽ qualitatis, sed q̃ debet decorẽ qualitatis ꝓmanare. Nec ipse textus Dei manifeste dicunt & existentes & abstrahentes, & nisi explicando & ꝓpriamtis modo intentus declarato

Secundus Actio deꝓpriamto actionis & eorum termini q̃ abagente & Sed talis q̃ intellectio: ꝯ vere & ꝓprie & actio ꝓpriatalis: Maiorẽ dicunt Thomistæ & dictionẽ actionis ꝓpriata Nõ minor & ꝓbatur: Media intellectus colligitur Verbo & nisi genꝰ termini q̃ductiui ꝯ intellectio & eorum termini abagente: Nec ex dictis q̃ actio ꝓpriatalis & eorum tẽr abagente, nõ Deus Sed q̃ motus intellectio à nisi ꝓpriamty motus, inde nec actio ꝓpriatalis &

Intellecto & dicta realiter a verbo, at vo adhuc solus distinguis
dicto Mentaliter: & hoc duo quoad vtrasq; partes efficiunt: Intellecto &
Verbo inter se operantur, & actio & ejus. Sed actio distinguit debet realiter
a quo bo; 2o & intellecto a Verbo: ita Durs Nihil em & potest separari
pro si: Verbum dat intellectui quo est ipsa intellecto realiter: hoc em non actio
est fieri hoc, sed fieri alterius hoc destinato altero, vt patet in hoc exemplo
Calix. verbum producit: &c.

& Hinman Nouem hoc ratio: Exeo nam intellecto
distinguuntur realiter a verbo quia non influunt & dependent: hoc
intellecto, vt ea actus intellecti influit inter eos & dependens; hmo
est ipse influxus actualis intellecti debet a verbo realiter distingui
& quoad secundam partem primum 1o
Ex dicta 4. Aur. Dent. cap. 11. antem. Vox sic ait: Verbum verbi & procedere
ab intellectione sui suis intelligere, ex sit quasi tria operationes intellectus hoc
intellecto em intelligendo dicit. et formam verbum: 2o sui dicta & dulcia Ver
bi & strigis intellectione, quatenus exacte exprimit aliquo dogmatis, vt ea doat
ipse Doctor Mag. 7. 4. de verit. a. 1. 2o dicto quod vt dicto & dulcia verbi & distin
guitur & intellectione rei tanquam & realiter.

& 1o ex dicto Doctore fundatali: dicto
vt actus & realiter intellecto: & solum distinguit intellecto & dicto distinc
inadequata, & mentali: nam facit, & anglice: Verbum enim procedit realiter
ex notitia rei intellecta: at notitia rei intellecta est intellecto: 2o dicto ex qua
procedit Verbum realiter, vt realiter intellecto.

3tio 1o idem esse Verbum mentale quo
dit actualiter vt hoc quod operatum: sed operatum adequata intellecto & notitia
rei intellecta, sicut operatio adequata fons fluvius & fluvius, seu perceptio
colorum 2o operatum perquam Verbum mentale procedit & notitia rei intellecta
ac proinde realiter intellecto.

3 3tio ad secundum principale: dico actio realiter & solum
Mentaliter diversa, sufficienter & actualiter intellecto obiecto inter se opposita
bus, et ad producendum Verbum: vnum & multiplicanda entitates actionis adhuc
mera exercenda: 3tio & ideo actio scientifica & intellecto obiecto, & dulcia
habitu scientifici: 2o ex ideo actio intellectus sufficienter est & intellecto
obiecto, et ad producendum & Verbum, obiecto multiplicatione entitatis nec formalitatis
adequate, solum ex diversa expressione

Argumenta contra secundum dictum

cy in Visione Dei Beati no ꝑducant Verby: ꝑ z̃one ꝓpꝛy intellectꝰ
Dicit̃ ꝯ dicit̃ ad. 3. ad huc ad. 3. Verbꝫ ꝓcedit a Mente ut a principio effectiuo, et a Voluntate ut a principio motiuo, et a Memoria ut a principio quo. Sed Verbꝫ ꝓcedit a Mente ut a principio effectiuo, et a Voluntate ut a principio motiuo, et a Memoria ut a principio quo. Sed Verbꝫ ꝓcedit a Mente ut a principio effectiuo, et a Voluntate ut a principio motiuo, et a Memoria ut a principio quo.
Sed ꝯ dicit̃ ad. 3. ad huc ad. 3. Verbꝫ ꝓcedit a Mente ut a principio effectiuo, et a Voluntate ut a principio motiuo, et a Memoria ut a principio quo. Sed Verbꝫ ꝓcedit a Mente ut a principio effectiuo, et a Voluntate ut a principio motiuo, et a Memoria ut a principio quo.
Sed ꝯ dicit̃ ad. 3. ad huc ad. 3. Verbꝫ ꝓcedit a Mente ut a principio effectiuo, et a Voluntate ut a principio motiuo, et a Memoria ut a principio quo. Sed Verbꝫ ꝓcedit a Mente ut a principio effectiuo, et a Voluntate ut a principio motiuo, et a Memoria ut a principio quo.

primus & esse nulli dubiū est posse & debitū debeat sequi aliquid appetibile
Rationi, qui Voluntati nolle inhaerere.

Hanc & exd. Tho. de prompta. 1.p.q. 80. a. 1. id ma
nifestè patet. Nec ipsum: oia ⁊ Rō Appetit inclinare aliqua & ad ea grauis
inclinatio adhibenda. Sed conoscentia hēntia ⁊ Rō a liqua tenus aliqua
quodq; modo ⁊ Rō conoscentia, & debet ad ea apprehensa sequi inclinatio aliqua
& elevatio rationis: & ad illa, qui in se het ⁊ Rō oia tenus: & hac de causa &
ad ea ligno modo fit oia debet sequi inclinatio, & appetitus, ipsa esse ⁊ Rō aliqua
quodq; modo ferat: Sed dic & appetitus Rationi, seu Voluntati: & ad illa inanima
debet sequi forā alia appetitiva, seu Voluntas.

Hic & huius modi sūt in duplici differentia
alij enim sunt imperati, & alij elicitiui; imperati sunt qui a Rōe, seu
Rō imperio Voluntatis fiunt, vt ambulare, & loqui in hora &c. Vult, & quomodo Vult,
Elicitij & sunt quos Voluntas ipsa exequit: inter quos hic seruatur ordo: primus
Voluntati alij est amor alicuius boni, qui videlicet dr Rōi ⁊ vt ⁊ Willy Voluntas
amor boni; Sed quia ⁊ sequitur boni absolutè praecindendo à fruitione illius seu
media; ⁊ per primū docuit alios Doctor. 1.p.q. 20. a. 2.

& Ad amorē Amicitiae sequitur intentio finis
Deinde Gaudium et electio Medioru; quod ad finis frequenter obtinenda sunt
facta & electiue ex Voluntate ibi non sistat Status. Sequitur Vsq; electio et
ad hoc pertinet Deliberatio, quae executiua sunt Consilia ad Voluntatem
te applicantur, et moventur ad ea executionem. Et tandem ad Vsq; sequitur fruitio
& gaudium de fine assequuto, & obtento.

Congaudete & mecum Vos quicumq; Sanctorum
De fine Vrbis Curia Angelorum Ciuitatis Dei Ierusalem, Dies nunc tandem
aderit desiderata aduenit diuina quidem notatu digna, et a Nobis describenda labitur
Vos ergo alloquor Vos ego Vt teneatis exercitia, Sed Et Peccatores Viri
quos indefessè pugnantes & Peccata tuenda Vidi, quorum reportastis Victoriam
Vos quoque fueri Dei, quos dedit mihi Rex insignes, & ingentem gratiae
& gaudii, & Corona mea: Huc enim & meis meritis ad Vos me misit Rex
tali Corona participes fieri: Sed gravis miseria Mortalium sortis qq nulli stabile
homini, nulla quae plena felicitas. Nec Vestrum profecto Animabat, ex diuinorum
Factum dolere cogor. Vestrum ego diuinorum memor extrema gaudii mihi
occupat. Absentia demum ego Dei, et hoc in memoria reuocans defecit gaudium
Cordis mei, cecidit Corona Capitis mei. Deus est in luctu Cithara mea, &
ora Verba mea in vocem flentium. Nil mirum si Verba desinunt, et sicut quae
magnitudine dolorum scindatur, ex insinuatis Vestrum dimidium Cordis mei a
me separari video: Sed hoc dolori mihi regerere liceat

Ste me sponsa cæli, quem diligit anima mea
Nec me nec vos omnes, nec vos simul vita videbo
quid facies dilecte Cordis mei, quid dilecti Votorum meorum?
Exurgite et habeamus Festum gregum Italiæ meorum: et si anima
pati et mori amat, et vos animat, amoris, et sui corporis gratia,
unumquemq; vestrum sequar quem dixit: Et qui non separat, quia
auté a Charitate, et amore, nos separare nequit. Sicuti absentia
separat sicut amara mors, Corde pulchre nr Bernarde, imo
mauri et novereq amoris. Sed neutiquam ame Sponsi Dilecti
quos in pectore meo, et in cordis sinu inseri porto: Ste et per religionis
plagas dispersi Festum Magistrum sodalis, Amici relinquere. Nemo vestrum
erit qui absentes doleat forsan, qa trahor vos omnes individuali Caritatis
in manibus ejus meis defunxi vos, ut obtineam mei dilecta mea di
cens Crucifero Christi. Ego ergo multa loquar vobiscum haec et postrema
amoris colloquia, hæc ultima affectus sancta virginitatis Christi mihi
altis pergentibus. Vivite filioles qui permanebit mecum in laboribus
meis invenit absentes vos in me. Et dilexit absentes, quum sitis
simul inter vos, sed unius concordia, nec forsan mille uno decidant dextera
sinistra et corpora, nunc enutrientur. Omnium etiam vestrum sit semper cor
unum, vita una, et ut desiderium mea optaverunt Deus pacis et dilectionis
custodiat corda vestra, intelligentias: Nunc et quid retribuam Laborum
in Dei offeramus gloriam et Deipara et gratulemur pietati, qui
Stella maris in desiderata nos duxit portu: Sponsi ejus sponsi pedes
os ejus osculemur ut si illi asequamur dilecta: Nec desint nobis
domestica aula domicilia Protoparentis Abonachum Benedicti
sanctis ejus scholastici Mauri et Placidi, cujus nomine ab
incunabulis in Religione sub nutrimus: Patroni Hispaniarum fidei qui
Catholicæ Viatrici pro Hieralis huius domus Veremundi, Doctoris
et Anselmi, Ecclesiæ ejus Archiepiscopi Cantuariensis Deo nicensent laudes
libare audent. Nunc quæ est pro beneficiis Altissimi gratias profecto
tes lætissimi, hilari Corde concinamus, et ore
dicentes.

TE DEUM LAUDAMUS